Euroopan unionin neuvosto

Bryssel, 17. syyskuuta 2024
(OR. en)

13013/24

Toimielinten välinen asia:
2022/0162(COD)

CODEC 1747
FIN 754
PE 198

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset ja oikaisumenettely (Strasbourg, 14. maaliskuuta 2024 ja 17. syyskuuta 2024)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen[1] mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta säädösehdotuksesta päästäisiin sopimukseen ensimmäisessä käsittelyssä.

Tähän säädösehdotukseen odotettiin[2] sovellettavan oikaisumenettelyä[3] Euroopan parlamentissa sen jälkeen, kun toimikautensa päättävä parlamentti oli hyväksynyt ensimmäisen käsittelyn kantansa.

1 EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.
2 10078/24.
3 Euroopan parlamentin työjärjestyksen 251 artikla.

II ÄÄNESTYS

Euroopan parlamentti hyväksyi istunnossaan 14. maaliskuuta 2024 tarkistuksen 179 (ilman lingvistijuristien viimeistelyä) komission ehdotukseen sekä tarkistukset 180, 181 ja 182 lausumia sisältävään lainsäädäntöpäätöslauselmaan. Nämä muodostavat Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan. Se vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli alustavasti sovittu.

Kun lingvistijuristit olivat viimeistelleet hyväksytyn tekstin, Euroopan parlamentti hyväksyi 17. syyskuuta 2024 oikaisun ensimmäisen käsittelyn kantaansa.

Tämän oikaisun myötä neuvoston olisi voitava hyväksyä tämän ilmoituksen liitteenä[4] oleva Euroopan parlamentin kanta, jolloin molempien toimielinten ensimmäinen käsittely päättyy.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa muodossa.

---

[4] Oikaisun teksti on liitteessä. Se esitetään konsolidoituna tekstinä siten, että muutokset komission ehdotukseen on lihavoitu ja kursivoitu. Poistot on osoitettu merkillä ”▌”.

LIITE

(17.9.2024)

P9_TA(2024)0163

Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavat varainhoitosäännöt (uudelleenlaadittu)

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 14. maaliskuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu) (COM(2022)0223 – C9-0179/2022 – 2022/0162(COD))

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys – uudelleenlaatiminen)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2022)0223),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 322 artiklan 1 kohdan sekä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0179/2022),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen 31. lokakuuta 2022 antaman lausunnon[1],

– ottaa huomioon säädösten uudelleenlaatimistekniikan järjestelmällisestä käytöstä 28. marraskuuta 2001 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[2],

– ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan budjettivaliokunnalle ja talousarvion valvontavaliokunnalle työjärjestyksen 110 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoittaman 25. huhtikuuta 2023 päivätyn kirjeen,

– ottaa huomioon asiasta vastaavien valiokuntien työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 20. joulukuuta 2023 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,

---

[1] EUVL C 446, 24.11.2022, s. 26.
[2] EYVL C 77, 28.3.2002, s. 1.

– ottaa huomioon työjärjestyksen 110 ja 59 artiklan,

– ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan kirjeen,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan ja talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0180/2023),

A. toteaa, että Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän mukaan komission ehdotus ei sisällä muita sisällöllisiä muutoksia kuin ne, jotka siinä on sellaisiksi yksilöity, ja siinä ainoastaan kodifioidaan aikaisemman säädöksen muuttumattomina säilyvät säännökset näiden muutosten kanssa säännösten asiasisältöä muuttamatta;

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan ja ottaa huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission oikeudellisista yksiköistä koostuvan neuvoa-antavan ryhmän suositukset;

2. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan Euroopan parlamentin ja neuvoston yhteisen lausuman, joka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa yhdessä lopullisen säädöksen kanssa;

3. hyväksyy tämän päätöslauselman liitteenä olevan Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisen lausuman, joka julkaistaan *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa yhdessä lopullisen säädöksen kanssa;

4. panee merkille tämän päätöslauselman liitteenä olevat komission lausumat;

5. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

6. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

P9_TC1-COD(2022)0162

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 14. maaliskuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/… antamiseksi unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (uudelleenlaadittu teksti)[*]

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 322 artiklan 1 kohdan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 A artiklan kanssa,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon[1],

▌

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä[2],

sekä katsovat seuraavaa:

---

[*] TEKSTI ON OSITTAIN VIIMEISTELTY OIKEUDELLISESTI JA KIELELLISESTI.

[1] ***EUVL C 466, 24.11.2022, s. 26.***

[2] Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 14. maaliskuuta 2024.

(1) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2018/1046[3] on määrä tehdä useita muutoksia. Mainittu asetus olisi selkeyden ***ja oikeusvarmuuden*** vuoksi uudelleenlaadittava.

(2) Unionin yleiseen talousarvioon, jäljempänä ’talousarvio’, sovellettavia varainhoitosääntöjä ▌ olisi tarkistettava, jotta voidaan poistaa täytäntöönpanoon liittyvät pullonkaulat joustavuutta lisäämällä, yksinkertaistaa toteutuskeinoja sidosryhmien ja yksiköiden kannalta, keskittyä enemmän tuloksiin sekä parantaa saatavuutta, avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012[4] olisi näin ollen kumottava ja korvattava tällä asetuksella.

---

3 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2018/1046, annettu 18 päivänä heinäkuuta 2018, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta (EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1).

4 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1).

(3) ▌ Tässä asetuksessa ***säädetään*** Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 322 artiklassa tarkoitetuista talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä. Tällä asetuksella ei säännellä SEUT-sopimuksen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) nojalla hyväksyttyjen rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa, eikä se vaikuta niiden täytäntöönpanoon, myöskään ▌ talousarvion toteuttamisen osalta.

(4) Kun otetaan huomioon ▌ talousarvioon sovellettavien varainhoitosääntöjen täytäntöönpanosta saadut kokemukset ja ▌ neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093[5] hyväksyminen, olisi tehtävä tiettyjä kohdennettuja muutoksia ▌ varainhoitosääntöjen yhdenmukaistamiseksi uuden oikeudellisen kehyksen kanssa, niiden mukauttamiseksi tehokkaan kriisinhallinnan tarpeisiin ja unionin taloudellisten etujen suojan parantamiseksi. Lisäksi olisi tehtävä kohdennettuja yksinkertaistuksia, teknisiä päivityksiä ja korjauksia.

(5) ***Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093*** hyväksymisen seurauksena viittaukset perussäädöksiin ***olisi korvattava, ja tässä asetuksessa käytettäviin viittauksiin olisi lisättävä viittaukset neuvoston*** päätökseen (EU, Euratom) 2020/2053[6], neuvoston asetukseen (EU, Euratom) 2021/768[7] ja ***talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi,*** 16 päivänä joulukuuta 2020 tehtyyn toimielinten sopimukseen[8].

---

5 Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

6 Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1).

7 Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2021/768, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevista täytäntöönpanotoimenpiteistä ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 608/2014 kumoamisesta (EUVL L 165, 11.5.2021, s. 1).

8 ***EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 28.***

(6) Selkeyden vuoksi kaikki viittaukset kumottuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 45/2001[9] ***olisi korvattava*** viittauksilla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2018/1725[10].

(7) Oikeusvarmuuden vuoksi joitakin ristiviittauksia olisi korjattava.

(8) On tarpeen ottaa paremmin huomioon rahoitusvastuiden ja talousarviotakuiden rahoittamisen erityisluonne ja toiminta. Sen vuoksi olisi mukautettava tiettyjä määritelmiä ja sääntöjä, jotka koskevat talousarviotakuita, talousarviositoumuksia, oikeudellisia sitoumuksia, maksumäärärahoja, saajia ja saajia koskevien tietojen julkaisemista. Määritelmiin olisi lisättävä rahoitusvastuiden rahoittamisen perustamisvaiheen määritelmä. Lisäksi määritelmiä olisi päivitettävä siten, että niissä otetaan huomioon erityisesti muutokset, jotka on tehty hankintasääntöihin, sekä muita kuin rahallisia lahjoituksia koskevien sääntöjen käyttöönotto.

(9) Sellaisia unionin varojen saajia koskevan avoimuuden lisäämiseksi, jotka ovat valtiosta riippumattomia järjestöjä, määritelmiin olisi lisättävä valtiosta riippumattomien järjestöjen määritelmä, jossa vahvistetaan perusteet niiden tunnistamiseksi. Lisäksi avustusten hakijoiden olisi ilmoitettava oikeudellinen asemansa, mukaan lukien se, ovatko ne valtiosta riippumattomia järjestöjä.

---

9 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

10 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

(10) Tähän asetukseen olisi lisättävä viittaus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) 2020/2092[11] säädettyyn yleiseen ehdollisuusjärjestelmään ▌ talousarvion suojaamiseksi. Asetus (EU, Euratom) 2020/2092 on yksi ▌ talousarvion toteuttamista koskevan oikeudellisen kehyksen kulmakivistä.

(11) On olennaista, että talousarviota toteuttaessaan jäsenvaltiot ja komissio varmistavat Euroopan unionin perusoikeuskirjan noudattamisen ja kunnioittavat SEU 2 artiklassa vahvistettuja unionin arvoja.

(12) Tämän asetuksen olisi mahdollistettava se, että tulojen ja menojen hyväksyjät voivat tarvittaessa alakohtaisten sääntöjen mukaisesti hyväksyä asianmukaisia toimenpiteitä ja toteuttaa toimia talousarvion suojaamiseksi esimerkiksi keskeyttämällä maksut tapauksissa, joissa se, että jäsenvaltio ei noudata asiaankuuluvia unionin arvoja ja perusoikeuksia, vaikuttaa siihen, voiko jäsenvaltio toteuttaa unionin varoista rahoitettavan toimen.

(13) Tärkeimmät budjettiperiaatteet olisi säilytettävä. Olemassa olevia poikkeuksia, joita näistä periaatteista on myönnetty joillakin erityisaloilla, kuten tutkimus, ulkoiset toimet ja rakennerahastot, olisi tarkasteltava uudelleen ja yksinkertaistettava mahdollisimman paljon ottaen samalla huomioon niiden jatkuva tarpeellisuus, niiden talousarviolle tuottama lisäarvo sekä niistä sidosryhmille aiheutuva rasitus.

---

11 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

(14) Määrärahojen siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle koskevat säännöt olisi esitettävä selkeämmin, ja ilman eri toimenpiteitä tapahtuvat siirrot olisi erotettava muista siirroista. Asianomaisten unionin toimielinten olisi toimitettava tietoja Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä ilman eri toimenpiteitä tapahtuvista siirroista että muista siirroista.

(15) Ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen siirtäminen seuraavalle varainhoitovuodelle ja niiden käyttäminen ohjelmaa tai toimea jatkavaa ohjelmaa tai toimea varten olisi sallittava, jotta näitä varoja voitaisiin käyttää tehokkaasti. Ellei tässä asetuksessa toisin säädetä, sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja olisi voitava siirtää vain seuraavalle varainhoitovuodelle.

(16) ***Asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093*** ja siihen liittyvien perussäädösten hyväksymisen johdosta tietyt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2021/1060[12] ja (EU) 2021/2116[13] ▌ vahvistetut budjettiperiaatteisiin liittyvät säännöt, jotka koskevat erityisesti määrärahojen peruuttamista ja niiden siirtämistä seuraavalle varainhoitovuodelle sekä sitoumusten vapauttamista ja vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen asettamista uudelleen käyttöön, olisi sisällytettävä tähän asetukseen.

---

12 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159).

13 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2116, annettu 2 päivänä joulukuuta 2021, yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta sekä asetuksen (EU) N:o 1306/2013 kumoamisesta (EUVL L 435, 6.12.2021, s. 187).

(17) Sisäisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen osalta olisi voitava rahoittaa uusia kiinteistöhankkeita vuokratuista ja myydyistä kiinteistöistä saaduilla tuloilla. Tällaiset tulot olisi katsottava sisäisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi, joita voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, kunnes ne on käytetty kokonaan.

(18) Yksinkertaistamisen vuoksi ja jotta jäsenvaltioiden suorittamat rahoitusosuudet voitaisiin ajoittaa paremmin vastaavien maksumäärärahatarpeiden mukaan, kaikkia jäsenvaltioiden unionin toimiin ja ohjelmiin suorittamia lisärahoitusosuuksia, myös vapaaehtoisia rahoitusosuuksia, olisi kohdeltava samalla tavalla ja ne olisi katsottava ulkoisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi.

(19) Jotta voidaan lisätä avoimuutta ***ja näkyvyyttä*** käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittämisessä ***ja samalla säilyttää aiemmin annettujen tietojen sisältö***, yksityiskohtaiset tiedot saatavien ***sisäisten ja*** ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen arvioiduista määristä sekä näiden tulojen alustava kohdentaminen asiaankuuluviin budjettikohtiin olisi esitettävä liitteessä, joka on erottamaton osa talousarviota. ***Lisäksi on aiheellista selventää raportointivaatimuksia, jotka koskevat sisäisten ja ulkoisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen toteuttamista edellisenä vuonna. Näin varmistetaan, että kaikki käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen toteuttamista koskevat tiedot ja saatavia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskevat ennusteet esitetään selkeästi ja helposti saatavilla olevassa muodossa.***

(20) Säännöt määrärahasiirroista, joihin sovelletaan erityissäännöksiä, olisi saatettava ajan tasalle siten, että niissä otetaan huomioon asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 mukaisesti perustettu solidaarisuus- ja hätäapuvaraus. Lisäksi olisi tehtävä mukautuksia sen huomioon ottamiseksi, ettei solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen käyttöönotto enää edellytä lisätalousarvioesityksiä.

(21) Unionin toimielinten olisi voitava ottaa vastaan lahjoituksia unionille.

(22) Jotta poikkeuksellisissa olosuhteissa voitaisiin reagoida nopeasti, komission olisi voitava hyväksyä luontoissuorituksina tehdyt lahjoitukset niiden arvosta riippumatta, jos tällaiset lahjoitukset on tarkoitettu humanitaariseen apuun, hätätilanteen tukeen, pelastuspalveluun tai kriisinhallinta-apuun. Asianmukaisten suojatoimien varmistamiseksi komission olisi hyväksyttävä tällaiset lahjoitukset vain, jos niiden hyväksyminen on moitteettoman varainhoidon ja avoimuuden periaatteiden mukaista, ei aiheuta eturistiriitoja, vahingoita unionin julkisuuskuvaa ***eikä vahingoita tai uhkaa vahingoittaa unionin tai jäsenvaltioiden turvallisuutta tai yleistä järjestystä***. Lahjoittaja ei saisi lahjoituksen hyväksymisajankohtana olla missään varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän mukaisista poissulkemistilanteista eikä rekisteröitynä poissuljetuksi asianomaisessa tietokannassa. ***Jos komissio hyväksyy lahjoituksen, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi annettava tiedot tällaisista tapauksista vuotuisessa toimintakertomuksessaan.***

(23) Olisi myös otettava käyttöön säännös, jonka mukaisesti oikeushenkilö voi luontoissuorituksin sponsoroida tapahtumaa tai toimea mainostarkoituksessa tai yrityksen yhteiskuntavastuun toteuttamiseksi.

(24) Talousarviota koskevaa tuloksellisuuden periaatetta olisi selvennettävä. Tuloksellisuuden olisi oltava yhteydessä moitteettoman varainhoidon periaatteen suoraan soveltamiseen. Moitteettoman varainhoidon periaate olisi myös määriteltävä, ja määrärahojen käytössä olisi otettava yhtä aikaa huomioon asetetut tavoitteet ja tulosindikaattorit, tulokset ja taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus. Oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä tuloksellisuutta koskeva terminologia olisi määriteltävä erityisesti tuotosten ja tulosten osalta, välttäen kuitenkin samalla ristiriidat eri ohjelmien tuloskehysten välillä.

(25) Kun otetaan huomioon sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen horisontaalinen tavoite, ilmastomenojen seurantaa ja tuloksellisuutta koskevat tavoitteet sekä menot, joilla edistetään biologisen monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä ja tämän suuntauksen kääntämistä, olisi otettava käyttöön talousarviota koskevia erityisiä tulosindikaattoreita, jotta voidaan seurata sukupuolten tasa-arvoon ja ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen sekä biologisen monimuotoisuuden suojeluun liittyviä menoja. Tällaisten indikaattoreiden olisi oltava ytimekkäitä ja oikeasuhteisia, niissä olisi vältettävä päällekkäisyyksiä, niiden määrän olisi oltava rajoitettu eivätkä ne saisi aiheuttaa liiallista hallinnollista rasitusta. Niiden olisi perustuttava tehokkaisiin, avoimiin ja kattaviin menetelmiin ja tarvittaessa laajalti tunnustettuun tieteelliseen näyttöön. Tällaisista indikaattoreista kerätyt tiedot olisi asianmukaisissa tapauksissa eriteltävä sukupuolen mukaan, ja ne olisi kerättävä siten, että voidaan koota yhteen tällaiset tiedot kaikista asiaankuuluvista ohjelmista.

(26) Kun otetaan huomioon, miten tärkeää on vastata ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin, ja jotta varmistettaisiin, että talousarvion toteuttamisella edistetään Euroopan vihreän kehityksen ohjelman[14] ***sekä unionin ilmasto- ja energiatavoitteiden*** saavuttamista ***ja ilmastoneutraaliuden saavuttamista viimeistään vuoteen 2050 mennessä***, tuloksellisuuden käsitettä olisi talousarvion yhteydessä laajennettava siten, että se kattaa ohjelmien ja toimien toteuttamisen kestävällä tavalla, joka ei vaikeuta ilmastonmuutoksen hillitsemistä, ilmastonmuutokseen sopeutumista, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävää käyttöä ja suojelua, kiertotalouteen siirtymistä, ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja vähentämistä sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista koskevien ympäristötavoitteiden saavuttamista.

(27) On tärkeää edistää sosiaalisia oikeuksia sekä oikeudenmukaisia työehtoja ja -oloja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin ja SEUT 9 artiklan mukaisesti. Kun se on mahdollista ja asianmukaista, komission ja jäsenvaltioiden olisi noudatettava asiaankuuluvaa sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä, unionin oikeutta, Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimuksia ja työehtosopimuksia pannessaan täytäntöön talousarviosta rahoitettavia ohjelmia ja toimia.

---

14 Komission tiedonanto, annettu 11 päivänä joulukuuta 2019, Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019) 640 final).

(28) Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[15] mukaisesti unionin lainsäädännön olisi oltava korkealaatuista, siinä olisi keskityttävä aloihin, joilla siitä saadaan eniten lisäarvoa kansalaisille, ja sen avulla olisi saavutettava unionin yhteiset poliittiset tavoitteet mahdollisimman tehokkaasti ja tuloksellisesti. Näiden tavoitteiden saavuttamista voidaan tukea arvioimalla sellaisia olemassa olevia ja uusia meno-ohjelmia ja toimia, joista aiheutuu huomattavia menoja.

(29) Jotta voitaisiin täyttää komission sitoumus olla oletusarvoisesti digitaalinen ja jotta voitaisiin edistää tehokkaampia ja laadukkaampia valvontatoimia ja tarkastuksia lisäämällä niistä saatavaa varmuuden tasoa ja vähentämällä samalla niiden kustannuksia, on aiheellista sisällyttää tähän asetukseen nimenomainen viittaus digitaalisten välineiden ja uusien teknologioiden, kuten koneoppimisen, ohjelmistorobotiikan, tiedonlouhinnan ja tekoälyn, käyttöön.

15 EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

(30) Jotta voitaisiin tehostaa ▌ talousarvion suojaamista ***sääntöjenvastaisuuksilta, mukaan lukien*** petokset, lahjonta, eturistiriidat ***ja*** päällekkäinen rahoitus ▌ , olisi otettava käyttöön standardoituja toimenpiteitä unionin ***varojen*** saajia koskevien tietojen keräämiseksi, vertailemiseksi ja yhteen kokoamiseksi. Jotta voitaisiin tuloksekkaasti ehkäistä, havaita, tutkia ja korjata petoksia ja korjata sääntöjenvastaisuuksia, on erityisesti tarpeen kyetä tunnistamaan ne luonnolliset henkilöt, jotka viime kädessä hyötyvät suoraan tai välillisesti unionin rahoituksesta tai kyseisen rahoituksen väärinkäytöstä. Unionin ***varojen*** saajia, mukaan lukien niiden Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849[16] 3 artiklan 6 kohdassa määritellyt tosiasialliset omistajat ja edunsaajat, koskevien tietojen sähköisellä tallentamisella ja säilyttämisellä sekä kyseisten tietojen säännöllisellä asettamisella saataville komission tarjoamassa ***yhteisessä, integroidussa ja yhteentoimivassa tieto- ja seurantajärjestelmässä, johon kuuluu yhteinen tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline, jäljempänä 'yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä',*** olisi helpotettava valintaan, myöntämis- ja ratkaisumenettelyihin, varainhoitoon, seurantaan, tutkimuksiin, valvontaan ja tarkastuksiin liittyvää riskinarviointia ja edistettävä ***sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien*** petokset, lahjonta, eturistiriidat ***ja*** päällekkäinen rahoitus, ▌ tuloksekasta ennaltaehkäisyä, havaitsemista, korjaamista ja seurantaa. Tietojen tallentamiseen, säilyttämiseen, siirtoon ja käsittelyyn liittyvien sääntöjen olisi oltava sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisia. ***Yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä olisi kehitettävä kaksinkertaisen raportoinnin välttämiseksi ja jäsenvaltioiden ja muiden täytäntöönpanosta vastaavien tahojen hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi.*** Komission olisi ***toimittava***

---

16 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän ***rekisterinpitäjänä ja*** vastattava ***sen*** kehittämisestä, hallinnoinnista ja valvonnasta. ▌ Jäsenvaltioilla, ***unionin tutkinta-, valvonta- ja tarkastuselimillä, mukaan lukien Euroopan petostentorjuntavirasto, jäljempänä 'OLAF', tilintarkastustuomioistuin ja Euroopan syyttäjänvirasto, jäljempänä 'EPPO'***, olisi oltava ▌ pääsy näihin tietoihin, kun ne käyttävät toimivaltaansa. ***Tällaisen pääsyn osalta olisi noudatettava tarpeellisuus- ja suhteellisuusperiaatteita. Yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän kautta saatavilla olevat tiedot olisi asetettava Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä tapauskohtaisesti siinä määrin kuin se on tarpeen ja oikeasuhteista niiden toimivallan käyttämistä varten.***

(31) Yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän olisi perustuttava yhteentoimivuuteen, jonka ansiosta ajantasaistetut tiedot unionin varojen saajista pystyttäisiin keräämään järjestelmästä ja siirtämään siihen automaattisesti ja mahdollisuuksien mukaan reaaliaikaisesti käyttäen muun muassa asiaankuuluvia kansallisia tietokantoja, asiaankuuluvien kansallisten elinten ja viranomaisten sekä hallinto- ja maksuviranomaisten sisäisiä järjestelmiä, julkisia hankintoja ja tarjouskilpailuja koskevia kansallisia tietokantoja, julkisesti saatavilla olevia tietoja ja komission muiden tietokantojen tietoja varmistaen näin tietojen kattavuuden ja täydellisyyden.

(32) Yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä olisi suunniteltava ja otettava käyttöön tavalla, joka mahdollistaisi unionin eri rahoitusohjelmien samoihin saajiin liittyvien asiaankuuluvien tietojen yhdistämisen. Järjestelmässä olisi käytettävä ainoastaan objektiivisia ja oikeasuhteisia riski-indikaattoreita, joita riskinarvioinnissa tarvitaan ja jotka perustuvat luotettaviin ja mahdollisuuksien mukaan reaaliaikaisiin ajantasaisten tietojen lähteisiin. Yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä olisi suunniteltava siten, että sitä käytetään noudattaen henkilötietojen käsittelyyn sovellettavia yleisiä tietosuojaperiaatteita, mukaan lukien tietojen minimointi ja säilytyksen rajoittaminen.

(33) Sen varmistamiseksi, että yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän toiminnot pysyvät korkeatasoisina, olisi toteutettava mahdollisuuksien mukaan tiettyjä toimia ja toimenpiteitä, mukaan lukien tietokenttien yhdenmukaistaminen asiaankuuluvien kansallisten ja komission tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen kanssa sekä tarvittavat lisäykset tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälinettä varten, mukaan lukien viittaus toimen yksilölliseen tunnisteeseen; asiaankuuluvien kansallisten tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen integrointi yhteiseen integroituun tietotekniseen järjestelmään automaattista tietojenvaihtoa varten; mahdollisuuden tarjoaminen käyttäjille räätälöidä ja ryhmitellä riski-indikaattorit ja niiden painotukset unionin rahaston, ohjelman tai maan tarpeiden ja erityispiirteiden mukaan; tekoälyn käyttö datan analysointiin ja tulkintaan; useiden eri mahdollisuuksien tarjoaminen käyttäjille hakuvaihtoehtojen ja suodattamismahdollisuuksien käyttämiseen; tietojen ja tulosten tulkintaa ja käyttöä koskevien ohjeiden tarjoaminen käyttäjille ja koulutus siihen, miten yhteisessä integroidussa tietoteknisessä järjestelmässä navigoidaan ja miten riskejä voidaan arvioida ja ottaa huomioon varmennuksissa ja tarkastuksissa.

(34) SEUT 15 artiklassa vahvistetun avoimuusperiaatteen mukaisesti unionin toimielimet toimivat mahdollisimman avoimesti. Talousarvion toteuttamisen osalta kyseisen periaatteen soveltaminen tarkoittaa, että kansalaisten olisi saatava tietää, mihin kohteeseen ja mihin tarkoitukseen unioni käyttää varoja. Tällainen tieto edistää demokraattista keskustelua ja kansalaisten osallistumista unionin päätöksentekoon, lujittaa toimielinten suorittamaa unionin menojen valvontaa ja edistää osaltaan sen uskottavuutta. Tiedotusta olisi kohdennettava tarkemmin, ja sillä olisi pyrittävä lisäämään unionin osallistumisen näkyvyyttä kansalaisten keskuudessa. Tällaiset tavoitteet olisi saavutettava julkaisemalla, mieluiten nykyaikaisten viestintävälineiden avulla, asiaankuuluvaa tietoa kaikista talousarviosta rahoitettujen varojen saajista ottaen huomioon kaikkien näiden saajien oikeutetut luottamuksellisuuteen ja turvallisuuteen liittyvät edut sekä luonnollisten henkilöiden oikeus yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan. Unionin toimielinten olisi tämän vuoksi omaksuttava valikoiva lähestymistapa tietojen julkaisemiseen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Julkaisupäätösten olisi perustuttava asiaankuuluviin perusteisiin, jotta voitaisiin antaa merkityksellistä tietoa.

(35) Olisi pyrittävä takaamaan varojen saajia koskevien tietojen mahdollisimman laaja avoimuus, sanotun kuitenkaan rajoittamatta henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjen soveltamista. Tiedot unionin varojen saajista olisi julkaistava ***keskitetyllä ja*** tähän tarkoitukseen varatulla unionin toimielinten internetsivustolla, kuten varainhoidon avoimuuden järjestelmässä***, ja niiden olisi oltava helposti saatavilla soveltuvien ja turvallisten teknisten ratkaisujen avulla***. Julkaisuvaatimusten olisi katettava kaikki talousarvion toteutustavat, myös silloin, kun toteuttajina ovat muut unionin toimielimet tai elimet. ▌

(36) Komission olisi voitava toteuttaa talousarviota välillisesti jäsenvaltioiden organisaatioiden kautta. Näin ollen on oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä asianmukaista määritellä jäsenvaltion organisaatio johonkin jäsenvaltioon sijoittautuneeksi julkisoikeudelliseksi yhteisöksi taikka yksityisoikeudelliseksi yhteisöksi, jonka tehtäväksi on annettu julkisen palvelun tehtävien hoitaminen ja jolle kyseinen jäsenvaltio antaa riittävät rahoitustakuut; Riittäviksi rahoitustakuiksi olisi katsottava jäsenvaltion unionin lainsäädännön voimassa olevien vaatimusten mukaisesti tällaisille yksityisoikeudellisille yhteisöille antama taloudellinen tuki muodossa, josta kyseinen jäsenvaltio päättää ja joka ei välttämättä edellytä pankkitakausta.

(37) Luonnollisia henkilöitä koskevia henkilötietoja ei saisi pitää julkisesti saatavilla kauemmin kuin sen ajan, jona saaja käyttää hänelle myönnettyjä varoja, joten tiedot olisi poistettava kahden vuoden kuluttua.

(38) Useimmissa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa tapauksissa julkaiseminen koskee oikeushenkilöitä. Silloin kun on kyse luonnollisista henkilöistä, tällaisessa henkilötietojen julkaisemisessa olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta ja otettava huomioon myönnettyjen varojen määrä ja tarve valvoa varojen käytön asianmukaisuutta. Tällaisissa tapauksissa alueen julkaiseminen yhteisen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS) tasolla 2 on johdonmukaista saajia koskevien tietojen julkaisemistavoitteen kanssa, ja sen avulla varmistetaan erikokoisten jäsenvaltioiden tasapuolinen kohtelu ja kunnioitetaan saajan oikeutta yksityiselämään ja erityisesti henkilötietojen suojaan.

(39) Oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti olisi määritettävä tilanteet, joissa tietoja ei saisi julkaista. Esimerkiksi tietoja ei saisi julkaista apurahoista tai tukea eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille maksetusta muusta suorasta tuesta, tietyistä sopimuksista, joiden arvo on hyvin vähäinen, tai rahoitusvälineiden tai talousarviotakuiden muodossa myönnetystä, tietyn kynnysarvon alittavasta rahoitustuesta taikka sellaisissa tilanteissa, joissa julkaiseminen saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia, sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai vahingoittaa saajien kaupallisia etuja. Avustusten osalta ei kuitenkaan saisi olla erityistä poikkeusta velvollisuuteen julkaista tiedot tietyn kynnysarvon perusteella, jotta säilytetään nykyinen käytäntö ja mahdollistetaan avoimuus.

(40) Jos saajien henkilötietoja julkaistaan unionin varojen käytön ja ratkaisu- ja myöntämismenettelyjen valvonnan avoimuuteen liittyvistä syistä, kyseisille saajille olisi ilmoitettava tällaisesta julkaisemisesta sekä heidän oikeuksistaan ja näiden oikeuksien käyttämiseen sovellettavista menettelyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EU) 2018/1725 ja (EU) 2016/679[17] mukaisesti.

(41) Saajien tasapuolisen kohtelun periaatteen noudattamisen varmistamiseksi olisi huolehdittava myös luonnollisia henkilöitä koskevien tietojen julkaisemisesta sen vaatimuksen mukaisesti, että jäsenvaltioiden on tiedotettava laajasti hankinnoista, joiden arvo ylittää Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/24/EU[18] säädetyt kynnysarvot.

(42) Välillisen ja yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin osalta niiden henkilöiden, yhteisöjen ja nimettyjen elinten, jotka hallinnoivat unionin varoja, olisi asetettava saataville saajia ja lopullisia saajia koskevat tiedot. Yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin osalta tiedot olisi julkaistava alakohtaisten sääntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden, jotka vastaanottavat ja hallinnoivat unionin varoja suoraan, olisi asetettava saataville tiedot varojen saajista tämän asetuksen mukaisesti. Komission olisi tiedotettava keskitetystä verkkosivustosta, jolla tiedot saajista ja lopullisista saajista ovat saatavilla, ja annettava sivuston osoite.

---

17 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

18 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

(43) Suoraan ja välillisesti hallinnoitavia rahoitusvälineitä koskevien tietojen luettavuutta ja avoimuutta olisi parannettava, minkä vuoksi on aiheellista yhdistää kaikki raportointivaatimukset yhteen valmisteluasiakirjaan, joka liitetään talousarvioesitykseen.

(44) Avoimuuden varmistamiseksi, ***tiettyjen*** päällekkäisyyksien välttämiseksi ja raportoinnin ajoittamiseksi paremmin sen mukaan, milloin asiaankuuluvat tiedot ovat saatavilla, ***varmistaen samalla, ettei mitään tietoja häviä,*** talousarviotakuita, yhteistä vararahastoa ja ***omien varojen enimmäismäärän kattamia*** ehdollisia velkoja koskevat tiedot olisi ryhmiteltävä uudelleen näihin kolmeen luokkaan ja esitettävä kattavasti asianomaisissa kertomuksissa.

(45) Raportoinnin avoimuuden ja tarkkuuden lisäämiseksi talousarvioesitykseen liitetyssä valmisteluasiakirjassa esitettyjen rahoitusvälineitä koskevien tietojen olisi sisällettävä tiedot varojen realisoituneista tappioista.

(46) Jotta voitaisiin varmistaa ajallinen yhteensovittaminen ennakkoarvion hyväksymisaikataulun kanssa, komission kiinteistöpolitiikkaa koskeva valmisteluasiakirja olisi liitettävä talousarvioesitykseen.

(47) Edistääkseen parhaiden käytäntöjen noudattamista Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), Euroopan sosiaalirahaston (ESR), koheesiorahaston, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) sekä Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahasto) määrärahojen toteuttamisessa komission olisi voitava antaa hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien elinten käyttöön tiedotustarkoituksessa ei-sitova menetelmäopas, jossa se esittää valvontastrategiansa ja -lähestymistapansa ja joka sisältää myös tarkistuslistoja sekä esimerkkejä parhaista käytännöistä. Tätä opasta olisi päivitettävä aina tarpeen mukaan.

(48) Oikeuskäytäntö, jonka mukaan komission on maksettava korkoa tai muita maksuja Euroopan unionin tuomioistuimen peruuttamien tai pienentämien sakkojen määristä, on luonut uuden, ennalta arvaamattoman tilanteen. Sen vuoksi on tarpeen sallia, että talousarvion tuloista vähennetään sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten peruutetuista tai pienennetyistä määristä maksettavat mahdolliset korot sekä muut maksut, mukaan lukien näihin määriin liittyvät mahdolliset negatiiviset tuotot. ***Tämän poikkeuksen negatiivisia tuloja koskevaan kieltoon olisi rajoituttava tähän nimenomaiseen tilanteeseen.*** Jotta voidaan noudattaa menetetyn määräajan palauttamista koskevaa yleistä periaatetta (*restitutio in integrum*), jota sovelletaan sellaisiin unionin toimielinten määräämiin sakkoihin, muihin seuraamusmaksuihin tai seuraamuksiin, jotka Euroopan unionin tuomioistuin on myöhemmin peruuttanut tai joiden määrää se on pienentänyt, on tarpeen säätää, että tällaisten unionin toimielinten määräämien sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten alustavasti perityn määrän mahdollista negatiivista tuloa ei vähennetä takaisin maksettavasta määrästä.

Jotta ***asianomaisille kolmansille osapuolille*** voidaan hyvittää se, etteivät ne ole voineet käyttää komissiolle sakkoina alustavasti maksamiaan varoja ajanjaksolla, joka alkaa kyseisten varojen maksamispäivästä ja päättyy niiden takaisinmaksupäivään, takaisin maksettavaan määrään olisi lisättävä korko, joka vastaa Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkoa, korotettuna yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä, mikä on asianmukainen hyvitys tällaisessa tilanteessa oleville ***kolmansille osapuolille*** ja minkä vuoksi kyseiseen määrään ei tarvitse enää soveltaa mitään muuta korkoa. Lisäksi tämä korko vastaa korkokantaa, jota sovelletaan velalliseen silloin kun tämä päättää lykätä sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen maksamista ja antaa maksun sijasta rahoitustakuun. ***Tällaiset korot ja maksut olisi vähennettävä negatiivisina tuloina ainoastaan 31 päivään joulukuuta 2027 saakka, kunnes vuoden 2027 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä varten on löydetty lopullinen ratkaisu suhteessa korkoon ja muihin maksuihin, jotka olisi maksettava asianmukaisena korvauksena peruutettujen tai pienennettyjen sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten takaisinmaksusta. Tässä lopullisessa ratkaisussa olisi otettava huomioon aiemmat kokemukset ja odotettavissa oleva tuleva kehitys, ja siinä olisi noudatettava tässä asetuksessa vahvistettuja budjettiperiaatteita.*** Jotta voidaan varmistaa riittävä rahavirta, jonka avulla asianomaisille kolmansille osapuolille hyvitetään se, etteivät ne ole voineet hyödyntää varojaan ***tapauksissa, joissa sakko, muu seuraamusmaksu tai seuraamus on peruutettu tai sen määrää on pienennetty, voisi olla*** tarpeen säätää, että sakkoina, muina seuraamusmaksuina tai seuraamuksina saadut määrät ja niiden perusteella mahdollisesti kertyneet korot tai niiden tuottamat muut tulot voidaan ottaa talousarvioon seuraavan varainhoitovuoden loppuun mennessä. ***Tämän mekanismin täyden avoimuuden varmistamiseksi komission olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaikki saatavilla olevat tiedot vuotuisen talousarviomenettelyn yhteydessä.***

(49) Koska sellaisten lainanotto- ja lainanantotoimien volyymi on kasvanut, joita komissio toteuttaa unionin puolesta covid-19-pandemiasta elpymisen rahoittamiseksi, kyseisiin toimiin liittyvää avoimuutta olisi edelleen lisättävä. Jotta voidaan ottaa huomioon tällaisten toimien lisääntynyt monimutkaisuus ja varmistaa niiden sisällön parempi näkyvyys, komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan liitettyyn asiakirjaan olisi lisättävä kattava katsaus komission toteuttamiin lainanotto- ja lainanantotoimiin. ***Katsaukseen olisi sisällyttävä muun muassa yksityiskohtaisia tietoja maturiteeteista, erääntymisaikataulusta, erääntyneistä kokonaiskoroista, ensimarkkinoiden sijoittajapohjasta ja tarvittaessa hajautetun rahoitusstrategian perustana olevan yhteisen likviditeettivarannon laajuudesta ja kustannuksista sekä lainanottosuunnitelma. Lisäksi katsauksessa olisi esitettävä perustana olevat tiedot sekä menetelmät, joita komissio on käyttänyt kertyneen koron laskemiseksi ja erääntyneen koron arvioimiseksi, lukuun ottamatta markkinoiden kannalta arkaluonteisia tietoja.***

(50) On aiheellista antaa unionin toimielimille mahdollisuus tehdä yksikön tason sopimuksia toistensa kanssa määrärahojensa käytön helpottamiseksi sekä mahdollisuus tehdä tällaisia sopimuksia unionin toimielinten yksiköiden, unionin elinten, unionin virastojen, sellaisten elinten tai henkilöiden, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) erityistoimia, sekä Eurooppa-koulujen johtokunnan pääsihteerin keskustoimiston välillä palvelujen tarjonnasta, tavaroiden toimittamisesta, rakennusurakoiden toteuttamisesta tai kiinteistöhankintasopimusten täytäntöönpanosta.

(51) Oikeusvarmuuden vuoksi on tarpeen selventää, että sovellettava lainsäädäntö, joka edellyttää asianmukaisten toimien toteuttamista eturistiriitojen johdosta, sisältää eturistiriitoja koskevan unionin ja kansallisen lainsäädännön.

(52) Osallisuuden lisäämiseksi ***niiden*** yhteisöjen luetteloon, ***joille voidaan antaa talousarvion toteutustehtäviä,*** olisi lisättävä sellaiset jäsenvaltioon sijoittautuneet yksityiset tai unionin oikeuden mukaiset elimet, joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hallinnoiminen, jos ne ovat välillisen hallinnoinnin edellytykset täyttävien julkisoikeudellisten elinten tai tällaiset edellytykset täyttävien julkisen palvelun tehtäviä hoitavien yksityisoikeudellisten elinten määräysvallassa ja jos niille on annettu riittävät rahoitustakuut. Jos tällaisilla yksityisillä tai unionin oikeuden mukaisilla elimillä ei ole jäsenvaltion tarjoamaa taloudellista tukea, riittävien rahoitustakuiden olisi oltava määräysvaltaa käyttävien elinten antamia yhteisvastuullisia vakuuksia tai vastaavia rahoitustakuita.

(53) On aiheellista vahvistaa menettely uusien unionin virastojen perustamiseksi sekä tehdä ero tällaisten virastojen pakollisten ja muiden tehtävien välillä. Olisi säädettävä, että unionin toimielimet, unionin elimet ja muut unionin virastot voivat siirtää tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltuuksia unionin virastojen johtajille. Unionin virastojen olisi lisäksi voitava tehdä yksikön tason sopimuksia, joiden tarkoituksena on palvelujen tarjonta, tavaroiden toimittaminen, rakennusurakoiden toteuttaminen tai kiinteistöhankintasopimusten täytäntöönpano. On aiheellista vahvistaa erikseen kirjanpidon laatimista koskevat säännöt sekä säännökset, joiden mukaisesti komission tilinpitäjä voi siirtää osan tehtävistään kyseisten virastojen henkilöstölle, samoin kuin menettelyt, joita sovelletaan komission unionin virastojen nimissä avaamiin pankkitileihin.

(54) Toimeenpanovirastojen kustannustehokkuuden parantamiseksi sekä ottaen huomioon muista unionin elimistä saadut käytännön kokemukset komission tilinpitäjälle olisi oltava mahdollista antaa tehtäväksi hoitaa joko kaikkia asianomaisen toimeenpanoviraston tilinpitäjän tehtäviä tai osaa niistä.

(55) Oikeusvarmuuden kannalta on tarpeen selventää, että toimeenpanovirastojen johtajat toimivat valtuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä hallinnoidessaan virastolleen ohjelmia varten osoitettuja toimintamäärärahoja. Jotta eräiden tukipalvelujen yleisestä keskittämisestä saataisiin kaikki mahdolliset tehokkuusedut, asetuksessa olisi erikseen säädettävä toimeenpanovirastojen mahdollisuudesta toteuttaa hallintomenoja.

(56) On tarpeen vahvistaa säännöt, jotka koskevat taloushallinnon toimijoiden, erityisesti tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilinpitäjien, toimivaltuuksia ja vastuita.

(57) Euroopan parlamentille, neuvostolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja komission tilinpitäjälle olisi ilmoitettava valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien, sisäisten tarkastajien ja tilinpitäjien nimittämisestä ja tehtävien päättymisestä kahden viikon kuluessa nimittämisestä tai tehtävien päättymisestä.

(58) Tulojen ja menojen hyväksyjien olisi oltava täysin vastuussa kaikista heidän alaisuudessaan toteutetuista tulo- ja menotapahtumista ja sisäisen valvonnan järjestelmistä, ja heidän olisi vastattava toimistaan, tarvittaessa myös kurinpitomenettelyissä.

(59) Asetuksessa olisi vahvistettava myös tulojen ja menojen hyväksyjien tehtävät ja vastuualueet sekä menettelyissä noudatettavat periaatteet. Valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien olisi varmistettava, että edelleenvaltuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät ja heidän henkilöstönsä saavat tietoa ja koulutusta valvontaa koskevista vaatimuksista sekä valvontaa varten käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista ja että toimenpiteitä toteutetaan valvontajärjestelmien toiminnan varmistamiseksi. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän olisi raportoitava tehtävien hoidosta omalle unionin toimielimelleen vuosikertomuksessa. Kyseisessä kertomuksessa olisi esitettävä tarvittavat varainhoitoa ja hallinnointia koskevat tiedot valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävien hoitamista koskevan vahvistuslausuman tueksi, mukaan lukien tiedot toteutettujen toimien yleisestä sujumisesta. Toteutettuihin toimiin liittyvät asiakirjatodisteet olisi säilytettävä vähintään viisi vuotta. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän olisi laadittava asianomaiselle unionin toimielimelle erillinen selvitys julkista hankintaa koskevien sopimusten tekemisessä käytetyistä neuvottelumenettelyn eri muodoista, ja kyseisen unionin toimielimen olisi annettava kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle, koska tällaiset menettelyt poikkeavat tavanomaisista ratkaisumenettelyistä.

(60) Unionin edustustojen päälliköiden ja heidän poissa ollessaan heidän apulaispäälliköidensä kaksoisrooli toisaalta Euroopan ulkosuhdehallinnon, jäljempänä ’ulkosuhdehallinto’, edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä ja toisaalta komission edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä toimintamäärärahojen osalta olisi otettava huomioon.

(61) Komission mahdollisuus siirtää omaa pääluokkaansa koskeviin talousarvion toimintamäärärahoihin liittyviä talousarvion toteutusvaltuuksiaan unionin edustustojen apulaispäälliköille olisi rajattava tilanteisiin, joissa edustustojen apulaispäälliköiden on ehdottomasti voitava hoitaa kyseisiä tehtäviä toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi unionin edustustojen päälliköiden poissa ollessa. Unionin edustustojen apulaispäälliköt eivät saisi käyttää kyseisiä valtuuksia systemaattisesti tai sisäiseen työnjakoon liittyvistä syistä.

(62) Tilinpitäjälle olisi edelleen jäätävä vastuu maksujen moitteettomasta suorittamisesta, tulojen kantamisesta ja saamisten perinnästä. Tilinpitäjän tehtäviin olisi kuuluttava kassanhallinta, pankkitilien hoitaminen, kolmansia osapuolia koskevien tietojen ylläpito, kirjanpito sekä unionin toimielinten tilinpäätöslaskelmien laatiminen. Komission tilinpitäjän olisi oltava ainoa henkilö, jolla on oikeus antaa kirjanpitosääntöjä ja määrittää yhdenmukaistettu tililuettelo, kun taas kaikkien muiden unionin toimielinten tilinpitäjien olisi kunkin määritettävä oman toimielimensä kirjanpitomenettelyt.

(63) Myös tilinpitäjän nimittämisestä ja tehtävien päättymisestä olisi annettava tarkempia säännöksiä.

(64) Tilinpitäjän olisi otettava käyttöön menettelyt sen varmistamiseksi, että kassanhallinnan tarpeisiin avattujen tilien tai ennakkotilien saldo ei ole negatiivinen.

(65) On aiheellista yhdenmukaistaa kassanhallinnassa sallitut maksuvälineet nykyaikaisten maksutapojen kanssa, mukaan lukien luottokortit ja sähköiset lompakot.

(66) Kun otetaan huomioon, että unionin edustustot suorittavat talousarvio-, kassanhallinta- ja kirjanpitotoimia, jäljempänä ’talousarviomenettelyt’, koskevien vakiosääntöjen mukaiset maksut yhä useammin keskuskassan kautta, minkä seurauksena ennakkotilien maksutapahtumien lukumäärä ja näiden tilien kautta maksetut määrät vähenevät, on aiheellista yksinkertaistaa ennakkotilien perustamista, hallinnointia ja valvontaa koskevia sääntöjä.

(67) Asetuksessa olisi vahvistettava edellytykset tavanomaisista talousarviomenettelyistä poikkeavien ja ainoastaan vähäisiä maksuja koskevien hallinnointijärjestelmien eli ennakkotilien käytölle ja säädettävä ennakoiden hoitajien samoin kuin tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilinpitäjien tehtävistä ja vastuualueista silloin, kun kyse on ennakkotilien valvonnasta. Unionin edustustoihin olisi tehokkuussyistä perustettava ennakkotilejä sekä komissiota koskevaan että ulkosuhdehallintoa koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvia määrärahoja varten. Lisäksi on aiheellista voida tietyin edellytyksin käyttää ennakkotilejä unionin edustustoissa vähäisten maksujen suorittamiseen talousarviomenettelyjen mukaisesti. Ennakoiden hoitajien nimityksen osalta olisi voitava valita tehtävään myös sellaisia työntekijöitä, jotka komissio on palkannut kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alalla, jos käytettävissä ei ole neuvoston asetuksella (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68[19] säädettyjen Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen, jäljempänä ’henkilöstösäännöt’, alaista komission henkilöstöä.

(68) Jotta voitaisiin ottaa huomioon sellaiset kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alan tilanteet, joissa ei ole käytettävissä henkilöstösääntöjen alaista komission henkilöstöä ja joissa voi olla käytännössä vaikea saada toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän allekirjoitus kaikkiin oikeudellisiin sitoumuksiin, komission palveluksessa olevien kyseisissä tehtävissä työskentelevien työntekijöiden olisi voitava tehdä arvoltaan erittäin vähäisiä eli enintään 2 500 euron oikeudellisia sitoumuksia, jotka liittyvät ennakkotileiltä suoritettuihin maksuihin. Samoin unionin edustustojen päälliköiden tai apulaispäälliköiden olisi voitava tehdä oikeudellisia sitoumuksia komission toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän määräyksestä.

---

19 EYVL L 56, 4.3.1968, p. 1.

(69) Sen jälkeen kun kunkin taloushallinnon toimijan tehtävät ja vastuualueet on määritelty, heidät on mahdollista saattaa vastuuseen ainoastaan henkilöstösääntöjen mukaisin edellytyksin. Unionin toimielimiin on perustettu asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 nojalla taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimiä. Niiden ratkaistavaksi on kuitenkin annettu vain vähän tapauksia, ja sen vuoksi on tehokkuussyistä aiheellista siirtää niiden tehtävät tällä asetuksella perustetulle toimielinten väliselle tutkintaelimelle, jäljempänä ’tutkintaelin’. Tutkintaelimen tehtävänä olisi oltava arvioida komission tai muiden unionin toimielinten ja elinten sille esittämiä pyyntöjä sekä antaa suosituksia tarpeesta tehdä poissulkemista ja taloudellisten seuraamusten määräämistä koskevia päätöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianomaisten toimielinten ja elinten hallinnollista riippumattomuutta henkilöstönsä jäsenten osalta. Tehtävien siirrolla pyritään myös ehkäisemään toiminnan päällekkäisyyttä ja lieventämään riskiä keskenään ristiriitaisista suosituksista tai lausunnoista tapauksissa, jotka koskevat sekä talouden toimijaa että unionin toimielimen tai elimen henkilöstön jäsentä. On tarpeen säilyttää menettely, jolla tulojen ja menojen hyväksyjän on mahdollista pyytää vahvistusta sellaiselle määräykselle, jota hän pitää sääntöjen tai moitteettoman varainhoidon periaatteen vastaisena, ja vapautua näin vastuustaan. Tutkintaelimen suorittaessa kyseistä tehtävää sen kokoonpanoa olisi muutettava. Tutkintaelimellä ei saisi olla tutkintavaltuuksia.

(70) Tulojen osalta on tarpeen ottaa huomioon neuvoston asetusten (EU, Euratom) N:o 609/2014[20] ***ja*** (EU, Euratom) 2021/770[21] ▌ soveltamisalaan kuuluvia omia varoja koskevat negatiiviset mukautukset. Lukuun ottamatta omia varoja, jotka muodostavat erityistapauksen, on tarpeen säilyttää tulojen ja menojen hyväksyjien vastuulle menettelyn eri vaiheissa kuuluvat olemassa olevat tehtävät ja valvontatoimenpiteet: saamisennusteen ja perintämääräyksen laatiminen, vahvistettuja saamisia koskevan veloitusilmoituksen lähettäminen velalliselle ja tarvittaessa päätös luopua saamisen perinnästä perusteilla, jotka takaavat moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamisen siten, että tulot voidaan kantaa tehokkaasti.

(71) Tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava luopua vahvistetun saamisen perimisestä kokonaisuudessaan tai osittain, jos velallinen on jossakin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/848[22] määritellyistä maksukyvyttömyysmenettelyistä, erityisesti jos velallista koskee oikeudellinen järjestely, akordi tai muu niihin rinnastettava menettely.

---

20 Neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 609/2014, annettu 26 päivänä toukokuuta 2014, perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelystä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä (EUVL L 168, 7.6.2014, s. 39).

21 Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2021/770, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, kierrättämättömään muovipakkausjätteeseen perustuvien omien varojen laskennasta, kyseisten omien varojen käyttöön asettamisessa noudatettavista menetelmistä ja menettelyistä, käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä sekä bruttokansantuloon perustuvien omien varojen tietyistä näkökohdista (EUVL L 165, 11.5.2021, s. 15).

22 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/848, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, maksukyvyttömyysmenettelyistä (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 19).

(72) Asetuksessa olisi säädettävä erityissäännökset, jotka koskevat menettelyjä saamisennusteen muuttamiseksi tai sen alentamiseksi nollaan.

(73) On tarpeen selventää ajankohta, jolloin sakoista, muista seuraamusmaksuista ja seuraamuksista peräisin olevat määrät sekä niille kertyneet korot tai niiden tuottamat muut tulot kirjataan talousarvioon.

(74) Rahoitusmarkkinoiden viimeaikaisten tapahtumien sekä Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltaman koron muutosten takia on tarpeen tarkistaa säännöksiä, jotka koskevat sakkoihin ja muihin seuraamusmaksuihin sovellettavaa korkokantaa.

(75) Jotta voidaan ottaa huomioon unionin toimielinten SEUT-sopimuksen tai Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perustamissopimuksen, jäljempänä ’Euratomin perustamissopimus’, mukaisesti määräämistä sakoista tai muista seuraamusmaksuista muodostuvien saamisten erityinen luonne, on tarpeen ottaa käyttöön erityiset säännökset, jotka koskevat erääntyneisiin mutta vielä maksamatta oleviin määriin sovellettavia korkokantoja siinä tapauksessa, että Euroopan unionin tuomioistuin korottaa kyseisiä määriä.

(76) Perintää koskevia sääntöjä olisi selkeytettävä ja tehostettava. Erityisesti olisi säädettävä, että tilinpitäjä perii määrät kuittaamalla ne myös sellaisista määristä, jotka toimeenpanovirasto on velkaa velalliselle talousarvion toteuttamisen yhteydessä.

(77) Oikeusvarmuuden ja avoimuuden takaamiseksi olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat määräaikoja, joiden kuluessa veloitusilmoitukset on lähetettävä.

▌

(78) Jotta voidaan turvata varainhoito ja ***samalla asettaa etusijalle varojen turvallisuutta ja likviditeettiä koskeva tavoite***, SEUT-sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen nojalla määrätyistä sakoista, muista seuraamusmaksuista tai seuraamuksista johtuvat ▌ määrät, kuten riitautetut kilpailusakot, ***olisi perittävä alustavasti***. ***Komission olisi myös voitava sijoittaa nämä määrät rahoitusomaisuuteen ja päättää näistä sijoituksista saadun tuoton sitomisesta käyttötarkoitukseensa.*** Koska komissio ei ole ainoa unionin toimielin, joka voi määrätä sakkoja, muita seuraamusmaksuja tai seuraamuksia, on tarpeen vahvistaa säännöksiä, jotka koskevat muiden unionin toimielinten määräämiä sakkoja, muita seuraamusmaksuja tai seuraamuksia, sekä vahvistaa niiden perimistä koskevat säännöt, joiden olisi vastattava komission soveltamia sääntöjä.

(79) Sen varmistamiseksi, että komissiolla on kaikki rahoituspäätösten antamiseksi tarvittavat tiedot, on tarpeen säätää vähimmäisvaatimuksista, joita sovelletaan avustuksia, julkisia hankintoja, ulkoisia toimia koskevia unionin erityisrahastoja, jäljempänä ’unionin erityisrahastot’, palkintoja, rahoitusvälineitä, rahoitusta yhdistäviä välineitä tai foorumeita ja talousarviotakuita koskevien rahoituspäätösten sisältöön. Jotta mahdolliset saajat voisivat suunnitella toimintaansa pidemmällä aikavälillä, rahoituspäätöksiä on samalla voitava tehdä useammaksi kuin yhdeksi varainhoitovuodeksi kerrallaan siten, että täsmennetään, että päätösten täytäntöönpano riippuu kunakin varainhoitovuonna käytettävissä olevista talousarviomäärärahoista. Lisäksi on tarpeen vähentää rahoituspäätöksen tekemiseen tarvittavia osatekijöitä. Yksinkertaistamistavoitteen mukaisesti rahoituspäätöksen olisi samalla oltava vuotuinen tai monivuotinen työohjelma. Koska 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille unionin elimille osoitettava rahoitusosuus vahvistetaan jo talousarviossa, ei sen osalta pitäisi vaatia erillisen rahoituspäätöksen tekemistä.

(80) Menojen osalta olisi selkeytettävä rahoituspäätöksen, talousarvioon tehtävän kokonaissitoumuksen ja yksittäisen talousarviositoumuksen nivoutumista toisiinsa sekä määriteltävä tarkemmin talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen käsitteet, jotta voidaan vahvistaa selkeät puitteet talousarvion toteuttamisen eri vaiheita varten.

(81) Jotta voitaisiin ottaa huomioon erityisesti kolmansissa maissa sijaitsevissa unionin edustustoissa ja EU:ssa sijaitsevissa unionin edustustoissa tehtyjen oikeudellisten sitoumusten määrä sekä niihin liittyvät vaihtokurssiheilahtelut, alustavia talousarviositoumuksia olisi voitava tehdä myös silloin, kun niiden määrä ja lopullinen saaja on yksilöity.

(82) Jotta maataloustukirahasto voitaisiin sovittaa yleisiin kirjanpito- ja talousarviomenettelyihin heti, kun se on teknisesti mahdollista, olisi sallittava yksittäisten talousarviositoumusten tekeminen maksujen suorittamiseksi ilman, että ensin on tarpeen tehdä alustava kokonaissitoumus maksujen suorittamiseksi, minkä jälkeen yksittäiset sitoumukset tehdään enintään kahden kuukauden kuluessa tai tietyin edellytyksin pidemmällä aikavälillä. Jotta yksittäisiä talousarviositoumuksia voitaisiin tehdä ja maksuja suorittaa varainhoitovuoden ensimmäisen kuukauden osalta joulukuussa, maataloustukirahaston juoksevat hallinnointimenot olisi lisättävä niihin menotyyppeihin, joiden osalta on hyväksytty maksujen suorittaminen ennakkoon.

(83) Moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti olisi annettava selkeämmät säännökset erityyppisistä maksuista, joita tulojen ja menojen hyväksyjien on mahdollista tehdä. Ennakkomaksujen selvittämistä koskevia sääntöjä olisi selkeytettävä edelleen varsinkin sellaisten tilanteiden osalta, joissa väliaikainen selvittäminen ei ole mahdollista. Tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin olisi sisällytettävä tätä varten asianmukaiset määräykset.

(84) Tässä asetuksessa olisi säädettävä, että maksut on suoritettava yksilöidyissä määräajoissa ja että jos tällaista määräaikaa ei noudateta, velkojilla olisi oltava oikeus viivästyskorkoon, joka otetaan talousarvioon, lukuun ottamatta jäsenvaltioita, Euroopan investointipankkia (EIP) ja Euroopan investointirahastoa (EIR).

(85) Julkisia hankintoja koskevien sähköisten laskujen keskeisten osatekijöiden olisi perustuttava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/55/EU[23] vahvistettuihin sääntöihin.

(86) Julkisten hankintojen yhteydessä käytettävää soveltumattomien tarjousten määritelmää olisi selkeyden vuoksi tarkistettava sisällyttämällä siihen tarjoukset, joissa talouden toimija ei voi osallistua ▌ hankintamenettelyihin.

(87) On tarpeen selventää, että yhden ainoan talouden toimijan kanssa tehtyihin puitesopimuksiin perustuvat erillissopimukset voidaan tehdä ja niitä voidaan muuttaa puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

▌

(88) Koska ennakkotiedotustoimenpiteet ovat samat avoimissa ja rajoitetuissa menettelyissä ja tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä, ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettävän neuvottelumenettelyn käyttö olisi sallittava tietyin edellytyksin tuloksettomana päättyneen tarjousperusteisen neuvottelumenettelyn jälkeen.

---

23 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/55/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, sähköisestä laskutuksesta julkisissa hankinnoissa (EUVL L 133, 6.5.2014, s. 1).

(89) Tähän asetukseen sisältyvien hankintasääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle on tarpeen jättää notaarien tarjoamat asiakirjojen varmentamis- ja todentamispalvelut ***tapauksissa, joissa tällaisia*** palveluja koskevia menettelyjä ei asianomaisessa jäsenvaltiossa ole avattu kilpailulle.

(90) On aiheellista säätää mahdollisuudesta käyttää ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettäviä neuvottelumenettelyjä sellaisten jäsenvaltioiden organisaatioiden tarjoamien palvelujen osalta, jotka eivät voi osallistua tarjouskilpailumenettelyihin.

(91) Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön[24] ▌ noudattamisen varmistamiseksi tulojen ja menojen hyväksyjän olisi pyydettävä toimittamaan poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat todisteet ennen ratkaisupäätöstä.

(92) On aiheellista koota menojen vahvistamista ja hyväksymistä koskevat säännökset yhteen artiklaan ja ottaa käyttöön sitoumuksen vapauttamisen määritelmä. Koska toimet toteutetaan tietojärjestelmässä, hyväksymismerkinnän allekirjoittaminen osoitukseksi vahvistamispäätöksestä olisi korvattava muutamia poikkeustapauksia lukuun ottamatta sähköisesti varmennetulla allekirjoituksella. On myös tarpeen todeta selvästi, että menojen vahvistaminen koskee kaikkia tukikelpoisia kustannuksia, mukaan lukien sellaisia, jotka eivät liity johonkin maksupyyntöön, kuten silloin kun on kyse ennakkomaksun selvittämisestä.

---

24 Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 8 päivänä heinäkuuta 2020, Securitec v. Commission, T-661/18, ECLI:EU:T:2020:319.

(93) Jotta sääntelyä voitaisiin yksinkertaistaa, nykyisiä sääntöjä sujuvoittaa ja tämän asetuksen luettavuutta parantaa, olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat useampaa kuin yhtä talousarvion toteuttamisvälinettä. Sitä varten olisi ryhmiteltävä uudelleen eräitä säännöksiä, yhdenmukaistettava joidenkin säännösten sanamuotoa ja soveltamisalaa sekä poistettava tarpeeton toisto ja ristiviittaukset.

(94) Kunkin unionin toimielimen olisi perustettava sisäisen tarkastuksen seurantakomitea, jonka tehtävänä on varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuus, valvoa sisäisen tarkastustoiminnan laatua ja varmistaa, että toimielimen yksiköt ottavat asianmukaisesti huomioon sisäistä ja ulkoista tarkastusta koskevat suositukset ja ryhtyvät niiden perusteella jatkotoimiin. Kunkin unionin toimielimen olisi päätettävä kyseisen oman sisäisen tarkastuksen seurantakomiteansa kokoonpanosta ottaen huomioon oikeutensa päättää omasta organisaatiostaan ja riippumattomien asiantuntijalausuntojen merkityksen.

(95) Unionin talousarviosta rahoitettujen hankkeiden tuloksellisuutta ja tuloksia olisi korostettava aiempaa enemmän. Sen vuoksi on aiheellista määritellä jo vakiintuneiden unionin rahoitusmuotojen (tosiasiallisesti aiheutuneiden avustuskelpoisten kustannusten korvaaminen, yksikkökustannukset, kertakorvaukset ja kiinteämääräinen rahoitus) lisäksi uusi rahoitusmuoto, joka ei liity asianomaisten toimien kustannuksiin. Tämän lisärahoitusmuodon olisi perustuttava joko eräiden ennakkoedellytysten täyttymiseen tai tulosten saavuttamiseen, jota mitataan ennalta asetettujen välitavoitteiden tai tulosindikaattoreiden avulla.

(96) Kun unionin rahoitusosuus on kustannuksiin perustumatonta rahoitusta ja jos korvaus perustuu tuloksiin, tulosten saavuttamista olisi mitattava ennalta määriteltyjen välitavoitteiden tai tavoitteiden avulla, ja tällaisten välitavoitteiden tai tavoitteiden saavuttaminen olisi todennettava ennen rahoitusosuuden maksamista. Tavoitteiden tai välitavoitteiden saavuttamiseen liittyvät tiedot ja asiakirjatodisteet olisi säilytettävä muun muassa tilintarkastustuomioistuimen toimesta tehtäviä jälkitarkastuksia varten.

(97) Jos komissio arvioi unionin varojen saajien toiminnallisia ja taloudellisia valmiuksia tai saajien järjestelmiä ja menettelyjä, sen olisi voitava hyödyntää jo tekemiään tai muiden yhteisöjen tai rahoittajien, kuten kansallisten virastojen ja kansainvälisten organisaatioiden, aiemmin tekemiä arviointeja, ettei samaa saajaa arvioitaisi kahteen kertaan. Mahdollisuuteen hyödyntää muiden yhteisöjen tekemiä arviointeja olisi turvauduttava silloin, kun kyseisiä arviointeja laadittaessa on noudatettu sellaisia edellytyksiä, jotka vastaavat tässä asetuksessa säädettyjä asianomaista talousarvion toteutustapaa koskevia edellytyksiä. Komission olisi sen vuoksi edistettävä arviointien vastavuoroista hyödyntämistä rahoittajien kesken tukemalla kansainvälisesti hyväksyttyjen standardien tai parhaiden kansainvälisten käytäntöjen tunnustamista.

(98) On myös tärkeää välttää tilanteita, joissa eri yhteisöt tarkastavat unionin varojen saajien varainkäytön useaan kertaan. Sen vuoksi olisi oltava mahdollista hyödyntää riippumattomien tarkastajien aiemmin tekemiä tarkastuksia edellyttäen, että heidän pätevyydestään ja riippumattomuudestaan on riittävää näyttöä ja että tarkastustyö perustuu kohtuullisen varmuuden antaviin kansainvälisesti hyväksyttyihin tilintarkastusstandardeihin ja että ne on laadittu unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevien rahoitusselvitysten ja -kertomusten pohjalta. Tällaisia tarkastuksia olisi käytettävä pohjana yleisen varmuuden saamiselle unionin varojen käytöstä. Tätä varten on tärkeää varmistaa, että riippumattoman tarkastajan raportti ja asiaan liittyvä asiakirja-aineisto toimitetaan pyynnöstä Euroopan parlamentille, komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja jäsenvaltion tarkastusviranomaisille.

(99) Jotta arviointeihin ja tarkastuksiin tukeuduttaisiin ja unionin varoja saavien henkilöiden ja yhteisöjen hallinnollista rasitusta vähennettäisiin, on tärkeää varmistaa, että kaikki unionin toimielinten, hallintoviranomaisten ja muiden unionin varoja hallinnoivien elinten ja yhteisöjen saatavilla jo olevat tiedot käytetään uudelleen sen välttämiseksi, että varojen tai avustusten saajille esitetään useita pyyntöjä.

(100) Jotta varojen saajien kanssa voidaan tehdä yhteistyötä pitkällä aikavälillä, olisi säädettävä mahdollisuudesta allekirjoittaa rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia. Tällaiset sopimukset olisi pantava täytäntöön joko avustuksin tai tekemällä rahoitusosuussopimuksia unionin varoja hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen kanssa. Tätä varten olisi säädettävä tällaisten rahoitusosuussopimusten vähimmäissisällöstä. Rahoitusta koskevat puitekumppanuussopimukset eivät kuitenkaan saisi tarpeettomasti rajoittaa unionin rahoituksen saatavuutta.

(101) Edellytykset ja menettelyt, joiden mukaisesti unionin rahoitusosuuden maksaminen voidaan keskeyttää tai lopettaa tai rahoitusosuuden määrää pienentää, olisi yhdenmukaistettava kaikkien talousarvion toteuttamisvälineiden osalta (avustukset, hankinnat, välillinen hallinnointi, palkinnot jne.). Myös maksujen keskeyttämisen tai lopettamisen tai määrän pienentämisen perusteet olisi määritettävä. ***Jos havaitaan, että ratkaisu- tai myöntämismenettelyn aikana on tapahtunut sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi toteutettava tiettyjä korjaavia toimenpiteitä, paitsi jos sen on perusteltua olla tekemättä niin, esimerkiksi jos oikeudellisen sitoumuksen täytäntöönpano on asianomaisen toimielimen tai elimen edun mukaista tai jos on tarpeen taata palvelun jatkuvuus.***

(102) Tässä asetuksessa olisi vahvistettava vakiojaksot, joiden ajan saajien olisi säilytettävä unionin rahoitusosuuksiin liittyvät asiakirjat, jotta vältetään toisistaan poikkeavat tai suhteettomat sopimusvaatimukset ja toisaalta jotta samalla varataan komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille riittävästi aikaa saada pääsy tällaisiin tietoihin ja asiakirjoihin ja suorittaa jälkitarkastuksia ja jälkikäteisvalvontaa. Lisäksi unionin varoja saavat henkilöt ja yhteisöt olisi velvoitettava tekemään yhteistyötä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi.

(103) Jotta osallistujilla ja saajilla olisi riittävät tiedot sekä mahdollisuus käyttää oikeuttaan puolustautua, heille olisi annettava mahdollisuus esittää huomautuksia ennen sellaisen toimen hyväksymistä, joka vaikuttaa haitallisesti heidän oikeuksiinsa, ja heille olisi annettava tietoa muutoksenhakukeinoista, joiden avulla he voivat riitauttaa tällaisen toimen.

(104) Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän ei ratkaisu- tai myöntämismenettelyn yhteydessä tarvitse antaa osallistujalle mahdollisuutta esittää huomautuksia, jos kyseinen osallistuja on hylätty ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä. Oikeusvarmuuden turvaamiseksi tämä olisi täsmennettävä myös kuulemismenettelyä ja muutoksenhakukeinoja koskevassa säännöksessä.

(105) Kun otetaan huomioon yhä haastavampi geopoliittinen ympäristö ja siihen liittyvät nopeasti kehittyvät hybridi- ja kyberuhat sekä tarve digitaaliseen muutokseen, johon liittyy luontaisesti altistuminen teknisille haavoittuvuuksille, unionin on tarpeen varmistaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuden ja yleisen järjestyksen suojelu yleistä järjestystä koskevien normien ja julkisoikeuden mukaisesti. Tämä koskee yhteiskunnan olennaisten intressien turvaamista, kuten energian toimitusvarmuuden turvaamista ja järjestäytyneen rikollisuuden ja petosten torjuntaa. Jos unionin varojen myöntämiseen liittyy strategisia omaisuuseriä ja intressejä, kuten digitaali- tai avaruusinfrastruktuuria tai viestintä- ja tietojärjestelmiä ja -palveluja, voidaan edellyttää erityisehtojen soveltamista tällaisen suojelun varmistamiseksi, myös viestintä- ja tietojärjestelmien ja asiaankuuluvien toimitusketjujen eheyden osalta, kuitenkin unionin tekemiä kansainvälisiä sopimuksia noudattaen. Tällaisten eritysehtojen tyyppejä ja niiden soveltamista koskevia edellytyksiä olisi selkeytettävä. ***Tässä asetuksessa säädetyt erityisehdot eivät kuitenkaan ole tyhjentäviä, ja perussäädökseen voidaan sisällyttää erityisehtoja edellyttäen, että tässä asetuksessa säädettyjä turvallisuuden ja yleisen järjestyksen suojelua koskevia vaatimuksia ja menettelyjä ei muuteta eikä niistä poiketa.***

(106) Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi komission olisi perustettava varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä.

(107) Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää olisi sovellettava osallistujiin, saajiin, yhteisöihin, joiden valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, hankkijan alihankkijoihin, ***poissuljetun yhteisön tosiasiallisiin omistajiin ja edunsaajiin ja sidosyhteisöihin, luonnollisiin henkilöihin, takaajiin sekä*** henkilöön tai yhteisöön, joka saa unionin varoja, kun talousarviota toteutetaan välillisen hallinnoinnin mukaisesti, henkilöön tai yhteisöön, joka saa unionin varoja suoraan hallinnoitavista rahoitusvälineistä, osallistujiin tai saajiin, joista talousarviota yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin mukaisesti toteuttavat yhteisöt ovat antaneet tietoja, ja sponsoreihin.

(108) Unionin taloudellisten etujen suojan parantamiseksi varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää olisi vahvistettava. On tärkeää estää se, että poissulkemistilanteessa oleva henkilö tai yhteisö voi hakea tai tulla valituksi unionin varojen hallinnoijaksi tai saada tällaisia varoja yhteistyössä hallinnoidusta ohjelmasta. Jos on annettu lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava sulkea pois henkilö tai yhteisö, joka on poissulkemistilanteessa ja jota ei pidetä luotettavana, koska se on syyllistynyt ***tietyntyyppisiin vakaviin väärinkäytöksiin***. ***Rajoittamatta muissa perussäädöksissä säädettyjä tiedonantovelvollisuuksia talousarviota yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin mukaisesti toteuttavien henkilöiden ja yhteisöjen olisi toimitettava komissiolle käyttäen mitä tahansa virallista kanavaa, kuten petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ilmoittamiseen tällä hetkellä käytettävää komission perustamaa automaattista tietojärjestelmää, jäljempänä 'sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmä', tietoja,***

jotka koskevat tällaisten lainvoimaisten tuomioiden tai hallinnollisten päätösten yhteydessä todettuja tosiseikkoja ja havaintoja, jotka liittyvät vain 138 artiklan 1 kohdan c alakohdan iv alakohdassa ja d alakohdassa säädettyihin perusteisiin, kun ne saavat tiedon tällaisista tiedoista. Jos lainvoimaista tuomiota tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole annettu, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava toteuttaa poissulkeminen ▌ tutkintaelimen alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon tosiseikat ja havainnot, jotka on saatu OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten tai tutkimusten tai minkä tahansa muun, tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritetun tarkastuksen tai valvontatoimen yhteydessä. Tällainen poissulkeminen olisi kirjattava ▌ varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokantaan. ***Talousarviota yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin mukaisesti toteuttavien henkilöiden ja yhteisöjen olisi tutustuttava varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokannan tietoihin ennen unionin varojen myöntämistä tai osallistujien ja avustuksen saajien valintaa. Tietojen olisi koskettava henkilöä tai yhteisöä, joka hakee unionin varoja tai on valittu hallinnoimaan unionin varoja. Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi valvottava tietokantaan kirjattujen poissulkemisten täytäntöönpanoa estämällä tällaisia henkilöitä tai yhteisöjä hakemasta unionin varoja tai tulemasta valituksi hallinnoimaan unionin varoja koko poissulkemisen keston ajan. Poissulkemisella olisi vahvistettava hankinta- tai valintamenettelyn luotettavuutta ja varmistettava, etteivät vakavaan väärinkäytökseen syyllistyneet henkilöt tai yhteisöt osallistu menettelyyn.*** Jäsenvaltioiden tekemiä yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvia maksatushakemuksia, joissa on mukana poissuljettuun henkilöön tai yhteisöön liittyviä menoja, ei saisi maksaa. Jos varoja maksetaan jäsenvaltioille tulosperusteisten kehysten mukaisesti, ***olisi sovellettava*** alakohtaisessa lainsäädännössä vahvistettuja erityissääntöjä.

(109) On tärkeää korostaa, että varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää olisi sovellettava ainoastaan silloin kun on kyse jäsenvaltioille suoran hallinnoinnin mukaisesti maksettavista unionin varoista, ▌ jolloin jäsenvaltioiden vastuulla on toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi siltä osin kuin asiaa koskevassa oikeudellisessa kehyksessä osoitetaan komissiolle tällaisia vastuita▌ . Sen vuoksi komission vastuu olisi rajoitettava velvollisuuteen saattaa asia tutkintaelimen käsiteltäväksi henkilön tai yhteisön poissulkemiseksi, jos tulojen ja menojen hyväksyjän tietoon tulee vakavia väärinkäytöksiä lainvoimaisten tuomioiden tai lopullisten hallinnollisten päätösten seurauksena taikka sellaisten tosiseikkojen tai havaintojen seurauksena, jotka on saatu asianomaisia varoja koskevien OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten tai tutkimusten tai minkä tahansa muun, tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritetun tarkastuksen tai valvontatoimen yhteydessä. Edellä tarkoitettua komission vastuuta rajoittamatta jäsenvaltiot ovat edelleen vastuussa varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokantaan kirjattujen poissulkemispäätöksiä koskevien tietojen tarkistamisesta, tällaisten päätösten täytäntöönpanosta ja sen varmistamisesta, etteivät ne toimita poissulkemistilanteessa olevaan henkilöön tai yhteisöön liittyvää maksatushakemusta. ***Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää ei pitäisi soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/241[25], sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisia sääntöjä ja vapaaehtoista soveltamista.***

[25] ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/241, annettu 12 päivänä helmikuuta 2021, elpymis- ja palautumistukivälineen perustamisesta (EUVL L 57, 18.2.2021, s. 17).***

(110) Olisi selvennettävä, että tehtäessä päätös henkilön tai yhteisön rekisteröimisestä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokantaan sen takia, että luonnollinen tai oikeushenkilö, joka on kyseisen henkilön tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai joka käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisen henkilön tai yhteisön osalta tai joka on rajoittamattomassa vastuussa kyseisen henkilön tai yhteisön veloista, tai luonnollinen henkilö, joka on olennaisessa asemassa oikeudellisen sitoumuksen tekemisen tai täyttämisen kannalta, on jossakin poissulkemistilanteista, tietokantaan rekisteröidään myös tiedot kyseisistä henkilöistä.

(111) Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjien olisi, ottaen huomioon heidän riippumattomuutensa hallintoasioissa, tehtävä päätös, joka koskee henkilön tai yhteisön poissulkemista ratkaisu- ja myöntämismenettelyistä tai taloudellisten seuraamusten määräämistä henkilölle tai yhteisölle sekä asiaan liittyvien tietojen julkaisemista. Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty, sekä tapauksissa, jotka liittyvät vakavaan sopimusrikkomukseen, toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien olisi tehtävä päätöksensä alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon tutkintaelimen antama suositus. Tutkintaelimen olisi myös arvioitava poissulkemisen kesto, jos sitä ei ole määrätty lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä.

(112) Tutkintaelimen tehtävänä olisi varmistaa ***varhaishavainta- ja*** poissulkemisjärjestelmän yhdenmukainen toiminta. Tutkintaelimen olisi koostuttava pysyvästä puheenjohtajasta, ***puheenjohtajaa sijaistavasta pysyvästä varapuheenjohtajasta,*** kahdesta komission edustajasta ja pyynnön esittävän tulojen ja menojen hyväksyjän edustajasta.

(113) Jotta varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää voitaisiin yhdenmukaistaa julkisia hankintoja koskevien sääntöjen kanssa ja jotta sitä voitaisiin tehostaa, yritykset vaikuttaa unionin varojen myöntämiseen tai unionin varojen perusteeton saanti, myös silloin kun on kyse eturistiriidasta, olisi sisällytettävä ***poissulkemistilanteisiin selkeästi erityisenä poissulkemistilanteena*** , joka perustuu ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen.

(114) Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi suhteellisuusperiaate asianmukaisesti huomioon ottaen suljettava pois henkilö tai yhteisö, joka on osoittanut rehellisyyden puutetta osallistumalla mihin tahansa virheelliseen toimintaan, joka on ristiriidassa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettujen arvojen kanssa, mukaan lukien yllyttäminen syrjintään, vihaan tai väkivaltaan henkilöryhmää tai ryhmän jäsentä kohtaan, jos toiminta voi vaikuttaa kielteisesti sopimuksen täyttämiseen.

(115) Poissulkemisperusteisiin olisi lisättävä itsenäinen poissulkemisperuste sellaisia tilanteita varten, joissa on kyse ***tahallisesta ja*** perusteettomasta yhteistyön puutteesta tulojen ja menojen hyväksyjän, OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamien tutkimusten tai tarkastusten yhteydessä, koska tällaisella tilanteella voi olla vakavia seurauksia unionin taloudellisten etujen suojaamiselle.

(116) Alustava oikeudellinen arviointi ei vaikuta lopulliseen arvioon, jonka jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät kansallisen lainsäädännön nojalla kyseisen henkilön tai yhteisön toiminnasta. Tutkintaelimen suositus ja toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätös olisi näin ollen tarkistettava sen jälkeen, kun tällainen lopullinen arvio on annettu tiedoksi.

(117) Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi suljettava henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle silloin, kun on annettu lainvoimainen tuomio tai tehty lopullinen hallinnollinen päätös, jonka mukaan henkilö tai yhteisö on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen, sosiaaliturvamaksuihin tai verojen maksuun liittyvien velvoitteiden tahalliseen tai tahattomaan laiminlyöntiin, yhteisön perustamiseen eri lainkäyttöalueelle tarkoituksena kiertää vero- tai sosiaalilainsäädäntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita, talousarvioon vaikuttavaan petokseen, lahjontaan, rikollisjärjestön toimintaan osallistumiseen, rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, terrorismirikoksiin tai terroritoimintaan liittyviin rikoksiin, lapsityövoiman käyttöön tai muihin ihmiskauppaa koskeviin rikoksiin taikka muuhun sääntöjenvastaisuuteen. Henkilö tai yhteisö olisi suljettava menettelyjen ulkopuolelle myös silloin, kun on kyse vakavasta oikeudellisen sitoumuksen rikkomisesta, ***mukaan lukien sen vaatimuksen rikkominen, jonka mukaan sopimus on toteutettava korkeimpien ammatillisten vaatimusten mukaisesti,*** tai konkurssista taikka tilanteista, joissa on kieltäydytty yhteistyöstä tutkimusten tai tarkastusten yhteydessä. Näitä poissulkemisperusteita arvioitaessa kansainvälisessä kauppaoikeudessa tuomitut kohtuuttoman vahingolliset teot voidaan katsoa merkitykselliseksi tekijäksi, jos niihin liittyy ammatin harjoittamiseen liittyvä vakava virhe.

(118) Unionin yleisen tuomioistuimen 15 päivänä helmikuuta 2023 antaman tuomion mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjän olisi tehdessään päätöstä henkilön tai yhteisön poissulkemisesta ammatin harjoittamiseen liittyvän vakavan virheen vuoksi tukeuduttava riittävän täsmällisiin, vakuuttaviin ja konkreettisiin todisteisiin, joilla voidaan osoittaa selvästi ja yksiselitteisesti, että hakija on osallistunut virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa sen ammatillista uskottavuutta ja joka lisäksi osoittaisi tässä asetuksessa tarkoitettua vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä[26].

(119) Päättäessään henkilön tai yhteisön poissulkemisesta tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä henkilölle tai yhteisölle sekä asiaankuuluvien tietojen julkaisemisesta toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi varmistettava suhteellisuusperiaatteen noudattaminen ottamalla erityisesti huomioon tilanteen vakavuus, sen vaikutukset talousarvioon, kyseisestä toiminnasta kulunut aika, toiminnan kesto ja toistuminen, toiminnan tahallisuus tai tuottamuksellisuuden aste sekä henkilön tai yhteisön yhteistyö asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja kyseisen henkilön tai yhteisön tutkintaan antama panos.

---

26 ***Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio 15 päivänä helmikuuta 2023, RH v. komissio, T-175/21T, ECLI:EU:T:2023:77, 62 kohta.***

(120) Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi myös voitava sulkea henkilö tai yhteisö pois silloin, kun kyseisen talouden toimijan veloista rajoittamattomassa vastuussa oleva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö on konkurssissa tai vastaavassa maksukyvyttömyystilassa tai kun kyseinen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö ei kykene täyttämään velvoitteitaan maksaa sosiaaliturvamaksuja tai veroja ja tällainen tilanne vaikuttaa kyseisen talouden toimijan taloudelliseen asemaan.

(121) Jotta unionin taloudellisten etujen suojaa voitaisiin edelleen parantaa, tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava sulkea pois sellaiset poissuljetun yhteisön tosiasialliset omistajat ja edunsaajat sekä sidosyhteisöt, jotka ovat osallistuneet poissuljetun yhteisön virheelliseen toimintaan, tai määrätä niille taloudellinen seuraamus. Mahdollisuudella sulkea pois tosiasialliset omistajat ja edunsaajat sekä sidosyhteisöt on tarkoitus estää se, että henkilö tai yhteisö, jota ei poissulkemisen vuoksi voida valita unionin varojen hallinnoijaksi, voisi edelleen osallistua hankinta- ja ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin uuden yrityksen tai olemassa olevien sidosyhteisöjen kautta.

(122) Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää olisi sen vaikuttavuuden lisäämiseksi sovellettava myös sellaisiin luonnollisiin henkilöihin, joiden katsotaan olevan vastuussa yhteisön virheellisestä toiminnasta, jotta he eivät voi osallistua ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin tai tulla valituiksi unionin varojen hallinnoijiksi joko yksityishenkilöinä tai uuden yrityksen kautta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta tulla kuulluksi.

(123) Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tutkintaelimen olisi tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä voitava antaa suosituksensa nopeutetussa menettelyssä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta oikeutta tulla kuulluksi. Tällaista menettelyä olisi käytettävä, jos olosuhteet tai asian luonne sitä edellyttävät, esimerkiksi jos jäsenvaltion viranomainen on antanut lainvoimaisen tuomion tai lopullisen hallinnollisen päätöksen, mutta poissulkemisen kestoa ei ole määritetty, tai kolmannessa maassa on annettu lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös tai henkilölle tai yhteisölle on jo määrätty poissulkemista vastaava seuraamus kansainvälisten järjestöjen päätöksellä.

(124) Poissulkemispäätöstä ei pitäisi tehdä, jos asianomainen henkilö tai yhteisö on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä ja siten osoittanut luotettavuutensa. Tämä mahdollisuus ei saisi olla käytettävissä silloin, kun on kyse kaikkein vakavimmista rikollisen toiminnan muodoista.

(125) Suhteellisuusperiaate huomioon ottaen olisi erotettava toisistaan ne tapaukset, joissa poissulkemisen vaihtoehtona on mahdollista määrätä taloudellinen seuraamus, ja ne tapaukset, joissa asianomaisen saajan toiminnan vakavuus, joka liittyy yritykseen saada perusteettomasti unionin varoja, on peruste sille, että poissulkemisen lisäksi määrätään taloudellinen seuraamus ennaltaehkäisevän vaikutuksen varmistamiseksi. Hankintaviranomaisen määrättävissä olevan taloudellisen seuraamuksen enimmäismäärä olisi myös määritettävä.

(126) Taloudellinen seuraamus olisi määrättävä ainoastaan saajalle eikä osallistujalle, sillä seuraamuksen määrä lasketaan kyseessä olevan oikeudellisen sitoumuksen arvon pohjalta.

(127) Mahdollisuus tehdä päätöksiä poissulkemisesta ja taloudellisten seuraamusten määräämisestä ei ole riippuvainen mahdollisuudesta soveltaa sopimuksen mukaisia seuraamuksia, kuten sopimussakkoja.

(128) Poissulkemisen kestoa olisi rajoitettava samaan tapaan kuin direktiivissä 2014/24/EU, ja sen olisi oltava suhteellisuusperiaatteen mukainen.

(129) On tarpeen määrittää vanhentumisajan alkamispäivämäärä ja kesto poissulkemista koskevien päätösten antamista tai taloudellisten seuraamusten määräämistä varten.

(130) On tärkeää voida vahvistaa poissulkemisen ja taloudellisen seuraamuksen ennaltaehkäisevää vaikutusta. Ennaltaehkäisevää vaikutusta olisi tältä osin vahvistettava mahdollisuudella julkaista poissulkemiseen ja/tai taloudelliseen seuraamukseen liittyviä tietoja tavalla, joka täyttää asetuksissa (EU) 2018/1725 ja (EU) 2016/679 säädetyt tietosuojavaatimukset. Tällaisella julkaisemisella varmistettaisiin osaltaan, että kyseinen toiminta ei toistu. Oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti olisi määritettävä tilanteet, joissa tietoja ei julkaista. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi otettava arviossaan huomioon kaikki tutkintaelimen suositukset. Luonnollisten henkilöiden henkilötiedot olisi julkaistava ainoastaan poikkeustapauksissa, ja perusteena olisi oltava toiminnan vakavuus tai sen vaikutus unionin taloudellisiin etuihin.

(131) Poissulkemiseen tai taloudelliseen seuraamukseen liittyvät tiedot olisi julkaistava ainoastaan tietyissä tapauksissa, kuten silloin, kun on kyse ammatin harjoittamiseen liittyvästä vakavasta virheellisestä toiminnasta, petoksesta, merkittävistä puutteista talousarviosta rahoitetun oikeudellisen sitoumuksen olennaisten velvoitteiden täyttämisessä tai sääntöjenvastaisuudesta taikka yhteisön perustamisesta eri lainkäyttöalueelle tarkoituksena kiertää vero- tai sosiaalilainsäädäntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita.

(132) Menettelyjen ulkopuolelle sulkemista koskevat perusteet olisi erotettava selvästi perusteista, jotka saattavat johtaa hylkäämiseen ratkaisu- tai myöntämismenettelyn yhteydessä.

(133) Tiedot riskien varhaisesta havaitsemisesta ja henkilön tai yhteisön poissulkemista tai niille määrättäviä taloudellisia seuraamuksia koskevista päätöksistä olisi keskitettävä. Kyseiset tiedot olisi tätä varten tallennettava keskitetystä järjestelmästä vastaavan komission perustamaan ja ylläpitämään tietokantaan. Kyseisen järjestelmän käytössä olisi kunnioitettava oikeutta yksityisyyteen ja henkilötietojen suojaan.

(134) Komission olisi vastattava varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän perustamisesta ja toiminnasta, mutta muiden unionin toimielinten ja elinten sekä kaikkien henkilöiden tai yhteisöjen, jotka hallinnoivat unionin varoja suoran, yhteistyöhön perustuvan tai välillisen hallinnoinnin piirissä, olisi osallistuttava tähän järjestelmään toimittamalla komissiolle asiaankuuluvia tietoja. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän ja tutkintaelimen olisi taattava henkilölle tai yhteisölle oikeus puolustukseen. Sama oikeus olisi annettava henkilölle tai yhteisölle varhaisen havaitsemisen yhteydessä, kun tulojen ja menojen hyväksyjän harkitsema toimi voisi vahingoittaa asianomaisen henkilön tai yhteisön oikeuksia. Jos kyseessä on petos, lahjonta tai muu unionin taloudellisia etuja vahingoittava laiton toiminta, josta ei vielä ole annettu lainvoimaista tuomiota, toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä olisi oltava mahdollisuus lykätä henkilölle tai yhteisölle annettavaa ilmoitusta ja tutkintaelimellä olisi oltava mahdollisuus lykätä henkilölle tai yhteisölle annettavaa mahdollisuutta huomautusten esittämiseen. Tällainen lykkäys olisi perusteltu ainoastaan silloin, kun on pakottavia laillisia syitä säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus.

(135) Euroopan unionin tuomioistuimella olisi SEUT 261 artiklan mukaisesti oltava täysi harkintavalta tämän asetuksen nojalla tehtyjen poissulkemista koskevien päätösten ja sen nojalla määrättyjen taloudellisten seuraamusten osalta.

(136) Jotta voidaan puuttua yhteisöjen pyrkimyksiin välttää virheellisen toimintansa mahdolliset haitalliset seuraukset, olisi vahvistettava varhaista havaitsemista ja poissulkemista koskevien menettelyjen yhteydessä sovellettavat ilmoittamista koskevat säännöt tarkoin ehdoin. Lisäksi tällaisissa menettelyissä olisi käytettävä sähköistä tiedonvaihtojärjestelmää.

(137) Unionin taloudellisten etujen suojaamisen helpottamiseksi kaikissa talousarvion toteutustavoissa henkilöiden ja yhteisöjen, jotka osallistuvat talousarvion toteuttamiseen, ▌ olisi oltava mahdollista ***päästä varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokantaan ja tarkistaa*** unionin tason tulojen ja menojen hyväksyjien päättämät poissulkemiset. ***Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokannan tietoihin olisi tutustuttava ennen kuin henkilölle tai yhteisölle myönnetään unionin varoja tai henkilö tai yhteisö valitaan hallinnoimaan unionin varoja. Tämä ei rajoita mahdollisuutta tutustua tietokannan tietoihin oikeudellisen sitoumuksen täytäntöönpanon muissa vaiheissa.***

(138) Tämän asetuksen olisi edistettävä sähköisen hallinnon tavoitetta, erityisesti sähköisen tiedon käyttöä unionin toimielinten ja kolmansien osapuolten välisessä tiedonvaihdossa.

(139) Siirtyminen sähköiseen tietojenvaihtoon ja asiakirjojen toimittamiseen sähköisesti sekä tarvittaessa myös sähköisiin hankintamenettelyihin yksinkertaistaa huomattavasti menettelyjä. Käytettävien järjestelmien hyväksymiselle olisi kuitenkin määritettävä selkeät edellytykset, jotta voidaan turvata asianmukainen oikeudellinen toimintaympäristö ja huolehtia siitä, että unionin varojen hallinnointi säilyy joustavana osallistujien, saajien sekä tulojen ja menojen hyväksyjien kannalta tässä asetuksessa säädetyn mukaisesti.

(140) Yhteentoimivien digitaalisten julkisten palvelujen hallinnoinnin ja laadun parantamiseksi ***jäsenvaltioiden,*** unionin toimielinten, toimeenpanovirastojen ja unionin elinten ▌ olisi noudatettava ja sovellettava mahdollisimman pitkälti eurooppalaisia yhteentoimivuusperiaatteita.

(141) Olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat hakemusasiakirjojen arvioinnista hankintamenettelyjen, avustusten myöntämismenettelyjen sekä kilpailujen yhteydessä vastaavan komitean kokoonpanoa ja tehtäviä. Komiteaan olisi voitava kuulua ulkopuolisia asiantuntijoita, jos perussäädöksessä niin säädetään.

(142) Hyvän hallintotavan periaatteen mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjän olisi pyydettävä selvennyksiä tai puuttuvia asiakirjoja noudattaen samalla kuitenkin tasapuolisen kohtelun periaatetta ja muuttamatta olennaisesti hakemusasiakirjoja. Tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava päättää olla pyytämättä edellä mainittuja asiakirjoja vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Lisäksi tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava korjata ilmeinen kirjoitusvirhe tai pyytää osallistujaa korjaamaan se.

(143) Moitteeton varainhoito edellyttää, että komissio suojaa itseään vaatimalla ennakkomaksujen suoritusvaiheessa vakuuksia. Toimeksisaajilta ja avustuksen saajilta ei pitäisi vaatia vakuuksia automaattisesti, vaan riskianalyysin pohjalta. Jos tulojen ja menojen hyväksyjä havaitsee toteutuksen aikana, että vakuuden antajalla ei ole tai ei enää ole lupaa myöntää sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti vakuuksia, tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava pyytää vakuuden korvaamista toisella.

(144) Erilaiset säännöt, jotka koskevat talousarvion suoraa ja välillistä hallinnointia ja erityisesti ”talousarvion toteutustehtävien” käsitettä, ovat aiheuttaneet sekaannusta ja luoneet riskin pätevyyteen liittyvistä virheistä sekä komission että sen kumppaneiden osalta. Sen vuoksi sääntöjä olisi yksinkertaistettava ja yhdenmukaistettava.

(145) Henkilöiden tai yhteisöjen, jotka hallinnoivat unionin varoja välillisesti, pilareihin perustuvaa ennakkoarviointia koskevia säännöksiä olisi tarkistettava, jotta komissio voi mahdollisimman pitkälti hyödyntää tällaisten henkilöiden ja yhteisöjen järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä, due diligence -prosessi mukaan luettuna, joiden katsotaan vastaavan komission järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä. Lisäksi on tärkeää selventää, että jos arvioinnissa havaitaan aloja, joilla käytössä olevat menettelyt eivät riitä suojaamaan unionin taloudellisia etuja, komission olisi voitava allekirjoittaa rahoitusosuussopimuksia ja samalla toteuttaa asianmukaisia valvontatoimia. On myös tärkeää nimetä erikseen tapaukset, joissa komission on mahdollista päättää olla vaatimatta pilareihin perustuvaa arviointia ennen rahoitusosuussopimusten allekirjoittamista.

(146) Talousarvion tehokkaan toteuttamisen varmistamiseksi on aiheellista selventää suhteellisuusperiaatteen soveltamista välilliseen hallinnointiin. Vaikka suhteellisuusperiaate ei voi vaikuttaa asiaankuuluvassa sovellettavassa oikeudellisessa kehyksessä asetettujen velvoitteiden luonteeseen, sitä olisi käytettävä järjestelmällisesti unionin toteutuskumppaneiden kanssa tehtävässä yhteistyössä, jotta voidaan löytää oikea tasapaino unionin taloudellisten etujen suojaamisen ja unionin politiikkojen täytäntöönpanokyvyn säilyttämisen välillä. Asiaa koskeviin säännöksiin olisi tehtävä tiettyjä mukautuksia, ja ne olisi jäsenneltävä uudelleen. Tämän ei pitäisi tulkita rajoittavan käytännössä niitä oikeuksia, jotka tarvitaan toimivaltaista tulojen ja menojen hyväksyjää, EPPOa – silloin kun on kyse neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939[27] mukaisesti tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvista jäsenvaltioista – sekä OLAFia, tilintarkastustuomioistuinta ja tarvittaessa asianomaisia kansallisia viranomaisia varten, jotta nämä voivat käyttää toimivaltaansa kaikilta osin.

(147) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti on tarpeen säätää tässä asetuksessa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta lopullisiin saajiin, jotka saavat talousarviosta tukea rahoitusvälineiden tai talousarviotakuiden muodossa. Tässä soveltamisessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon lopullisten saajien ja toimen luonne ja kyseeseen tulevat taloudelliset riskit, ja soveltamisen olisi oltava niihin oikeassa suhteessa. Tarpeetonta hallinnollisia rasitusta olisi vältettävä erityisesti silloin, kun lopullisina saajina ovat mikroyritykset ja pienet ja keskisuuret yritykset ja niiden kaltaiset talouden toimijat, joiden liikevaihto tai taseen loppusumma on vastaava kuin mainituilla yrityksillä.

---

[27] Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

(148) Tässä asetuksessa vahvistetut varainhoitosäännöt olisi pidettävä yksinkertaisina ja selkeinä, jotta vältetään ylisääntely ja hallinnollinen lisärasite unionin varojen saajille, jäsenvaltioille, unionin toimielimille tai muille talousarviota toteuttaville henkilöille ja yhteisöille.

(149) Suhteellisuusperiaatetta on tarpeen soveltaa myös sellaisten yhteisöjen sääntöjen, järjestelmien ja menettelyjen arviointiin, jotka ovat jo läpäisseet arvioinnin, mukaan lukien komission vahvistamia sääntöjä käyttävät yhteisöt; tällaiset yhteisöt ***olisi vapautettava*** ennakkoarvioinnista. Ennakkoarvioinnista olisi voitava vapauttaa myös sellaiset jäsenvaltioiden organisaatiot, joille on annettu tehtäväksi unionin varojen yhteistyössä toteutettava hallinnointi.

(150) On tarpeen selventää, että silloin kun yhteisöt valitaan välilliseen hallinnointiin perustuvaan työskentelyyn kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella, sovelletaan tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.

(151) Talousarviota toteuttaville henkilöille ja yhteisöille osoitettavan korvauksen olisi tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan perustuttava tuloksellisuuteen.

(152) Jotta voidaan varmistaa talousarvion koskemattomuus silloin kun sitä toteutetaan käyttäen välillistä hallinnointia, on aiheellista edellyttää, että toteutuskumppanit ilmoittavat komissiolle tapauksista, joissa epäillään petosta, lahjontaa tai muuta laitonta toimintaa, ja että ne sisällyttävät tällaisen velvoitteen kolmansien osapuolten kanssa välillisen hallinnoinnin puitteissa tekemiinsä sopimuksiin.

(153) Komissio käynnistää kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa tekemällä rahoitussopimuksia. On tärkeää selventää tällaisten rahoitussopimusten sisältöä, erityisesti niiden toimien osien osalta, joita kolmas maa hallinnoi välillisesti.

(154) On tärkeää tunnustaa rahoitusta yhdistävien välineiden tai foorumeiden erityinen luonne, sillä kyseisissä välineissä komission rahoitusosuus yhdistyy rahoituslaitosten rahoitukseen, sekä selventää rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita koskevien säännösten soveltamista.

(155) Unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintasopimuksiin sovellettavien hankintasääntöjen ja -periaatteiden olisi perustuttava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/23/EU[28] sekä direktiivissä 2014/24/EU vahvistettuihin sääntöihin.

(156) Kokemus on osoittanut, että tämän asetuksen mukaisten julkisia hankintoja koskevien sääntöjen soveltaminen ei ole tarkoituksenmukaista tehtäessä julkisia hankintasopimuksia sellaisista rahoituspalveluista, jotka ▌ liittyvät Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/65/EU[29] tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon ja joita komissio käyttää lainanotto- ja lainanantotoimiensa sekä varainhoito- ja kassanhallintatoimiensa yhteydessä. Tähän sisältyvät keskuspankkien, Euroopan vakausmekanismin, Euroopan investointipankin ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten sekä valtionvelan liikkeeseenlaskusta ja hoidosta vastaavien kansallisten yhteisöjen tarjoamat palvelut. Tämän vuoksi ja direktiivin 2014/24/EU 10 artiklan mukaisesti tässä asetuksessa säädettyjä hankintasääntöjä ei pitäisi soveltaa kyseisiin palveluihin.

---

28 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/23/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, käyttöoikeussopimusten tekemisestä (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 1).

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (uudelleenlaadittu) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

(157) Covid-19-pandemian valossa on aiheellista muuttaa kriisin määritelmää, jota sovelletaan erityisesti yhteisiin säännöksiin ja ulkoisten toimien alan hankintoihin ja ***jonka olisi katettava*** kansanterveyteen ja eläinten terveyteen, ***elintarviketurvaan ja*** elintarviketurvallisuuteen liittyvät hätätilanteet sekä maailmanlaajuiset terveysuhat. Jotta mahdollistetaan joustavuus, jota tarvitaan nopean reagoinnin varmistamiseksi kriisistä johtuvissa äärimmäisen kiireellisiä toimia edellyttävissä ennakoimattomissa olosuhteissa, hankintaviranomaisen olisi voitava soveltaa yksinkertaistettuja hankintasääntöjä, kuten kriisitilanteisiin sovellettavaa, ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettävää neuvottelumenettelyä ja mahdollisuutta hyväksyä, että oletettu valittu tarjoaja toimittaa poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat todisteet ratkaisupäätöksen tekemisen jälkeen mutta joka tapauksessa ennen sopimuksen allekirjoittamista. Hankintaviranomaisella olisi myös oltava joustovaraa muuttaa sopimusta tai puitesopimusta poikkeuksellisesti ilman hankintamenettelyä siten, että ***sovellettavat*** kynnysarvot ylittyvät, jotta se voi reagoida kriisiin. ***Lisäksi kriisitilanteessa olisi poikkeuksellisesti oltava mahdollista lisätä uusia hankintaviranomaisia hankintamenettelyn aloittamisen jälkeen ja ennen sopimuksen allekirjoittamista tai sopimuksen muuttamisen jälkeen kilpailua rajoittamatta.*** Ennen tällaisten yksinkertaistettujen sääntöjen soveltamista olisi edellytettävä kriisin julistamista asiaankuuluvien sisäisten sääntöjen mukaisesti, lukuun ottamatta ulkoisen toiminnan alan hankintoja, joiden osalta tällaista julistusta ei edellytetä. Toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien olisi lisäksi tapauskohtaisesti perusteltava julistetusta kriisistä johtuva äärimmäinen kiireellisyys.

(158) Kun on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, olisi selkeytettävä menetelmää, jonka mukaisesti hankintaviranomaiset määrittävät sovellettavat säännöt.

(159) Sopimuksia, joissa hankinnan arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin direktiivissä 2014/24/EU säädetyt kynnysarvot, ja sopimuksia, joissa hankinnan arvo alittaa kyseiset kynnysarvot, sekä direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviä sopimuksia koskevien hankintamenettelyjen aloittamista edeltäviä ja aloittamisen jälkeisiä tarpeellisia tiedotustoimenpiteitä olisi selkeytettävä.

(160) Tähän asetukseen olisi sisällytettävä kattava luettelo kaikista niistä hankintamenettelyistä, jotka ovat unionin toimielinten käytettävissä kynnysarvosta riippumatta.

(161) Jotta voitaisiin yksinkertaistaa hallintoa ja kannustaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yritykset) osallistumaan, olisi säädettävä neuvottelumenettelyjen soveltamisesta arvoltaan keskisuuriin sopimuksiin.

(162) Tarvittaessa olisi oltava mahdollista toteuttaa yhteishankinta yhden tai useamman jäsenvaltion hankintaviranomaisen sekä unionin toimielinten, ***unionin*** elinten tai ▌ toimeenpanovirastojen välillä ilman, että kyseiset toimielimet, elimet tai virastot hankkivat tässä yhteydessä rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja itselleen. Jotta hankintaviranomaiset voisivat kaikilta osin hyödyntää sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia mittakaavaetujen ja riskien ja hyötyjen jakamisen osalta, unionin toimielinten, unionin elinten ja toimeenpanovirastojen mahdollisuuksia hankkia tavaroita

tai palveluja ***kahden tai useamman jäsenvaltion*** puolesta olisi laajennettava. Unionin toimielimen, unionin elimen tai toimeenpanoviraston olisi voitava toteuttaa asianomainen hankintamenettely jäsenvaltioiden puolesta tai niiden nimissä osapuolten välisen sopimuksen perusteella tai toimia tukkuostajana ja -myyjänä, joka ostaa, varastoi ja jälleenmyy tai lahjoittaa tavaroita tai ostaa, jälleenmyy tai lahjoittaa palveluja, vuokratut kohteet mukaan luettuina, valitsemilleen jäsenvaltioille tai kumppaniorganisaatioille. ***Tämän asetuksen noudattamista johdetussa oikeudessa koskevien sääntöjen mukaisesti muut unionin säädökset voivat sisältää yksityiskohtaisempia sääntöjä yhteishankinnoista tai hankinnoista jäsenvaltioiden puolesta tai niiden nimissä. Tällaisissa säädöksissä olisi tällöin selkeästi mainittava tällaiset poikkeukset ja ilmoitettava niiden erityiset syyt.***

(163) Tässä asetuksessa olisi direktiivin 2014/24/EU tavoin säädettävä mahdollisuudesta toteuttaa markkinakartoitus ennen hankintamenettelyn aloittamista. Sen varmistamiseksi, että innovaatiokumppanuutta käytetään ainoastaan silloin, kun sen tavoitteena olevaa rakennusurakkaa, tavaraa tai palvelua ei vielä ole markkinoilla, tai ettei sen kehittäminen ole vaiheessa, joka on lähellä markkinoille saattamista, tässä asetuksessa olisi säädettävä velvollisuudesta toteuttaa alustava markkinakartoitus ennen innovaatiokumppanuuden käynnistämistä.

(164) Olisi selvennettävä, miten hankintaviranomaiset voivat edistää ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä samalla kun varmistetaan, että ne saavat sopimuksilleen parhaan mahdollisen hinta-laatusuhteen etenkin vaatimalla erityisiä merkkejä tai käyttämällä asianmukaisia ratkaisumenettelyjä.

(165) Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden mukaisesti olisi varmistettava edistyminen viherryttämiseen liittyvien näkökohtien toteuttamisessa sisällyttämällä tarvittaessa tarjouspyyntöihin vihreät valinta- tai ratkaisuperusteet, jotka kannustavat talouden toimijoita tarjoamaan kestävämpiä vaihtoehtoja.

(166) Sen varmistamiseksi, että talouden toimijat sopimuksia toteuttaessaan noudattavat sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai direktiivin 2014/24/EU liitteessä X luetelluissa kansainvälisissä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksissa, tällaisten velvoitteiden olisi kuuluttava hankintaviranomaisen määrittelemiin vähimmäisvaatimuksiin, ja ne olisi sisällytettävä hankintaviranomaisen allekirjoittamiin sopimuksiin.

(167) Erilaiset tapaukset, joihin tavallisesti viitataan eturistiriitatilanteina, on aiheellista tunnistaa ja käsitellä erikseen. Eturistiriidan käsitettä olisi käytettävä ainoastaan tapauksissa, joissa talousarvion ***suunnittelusta,*** toteutuksesta, tarkastuksesta tai valvonnasta vastuussa oleva henkilö tai yhteisö taikka unionin toimielimen virkamies tai muu toimihenkilö taikka minkä tahansa tason kansallinen viranomainen on tällaisessa tilanteessa. Yrityksiä epäasianmukaisesti vaikuttaa ratkaisu- ja myöntämismenettelyyn tai saada luottamuksellista tietoa olisi käsiteltävä ammatin harjoittamiseen liittyvänä vakavana virheellisenä toimintana, jotka voisivat johtaa ratkaisu- ja myöntämismenettelystä hylkäämiseen ja/tai sulkemiseen unionin rahoituksen ulkopuolelle. Lisäksi talouden toimijat saattavat olla tilanteessa, jossa niitä ei ammattiin liittyvien eturistiriitojen vuoksi pitäisi valita sopimuksen täytäntöönpanoon. Esimerkiksi yritys ei saisi arvioida hanketta, johon se on osallistunut, tai tilintarkastaja ei saisi tarkastaa tilejä, jotka se on aiemmin varmentanut. ***Eturistiriitojen arvioinnissa ja velvoitteessa perustaa järjestelmiä tällaisten eturistiriitojen havaitsemiseksi ja ehkäisemiseksi olisi noudatettava suhteellisuusperiaatetta. Oikeusvarmuuden edistämiseksi eturistiriitojen arviointia koskevissa asianmukaisissa ohjeissa olisi annettava lisäselvennyksiä tahoille, jotka arvioivat tällaisia tilanteita unionin ja kansallisella tasolla.***

(168) On tarpeen selventää hankintaviranomaisen ja ehdokkaiden tai tarjoajien velvollisuuksia, jotta voitaisiin varmistaa, että ei ole sellaisia ammatillisia eturistiriitoja, jotka voivat tai uhkaavat vaikuttaa kykyyn täyttää sopimus riippumattomasti, puolueettomasti ja objektiivisesti. Ehdokkaiden, tarjoajien ja tarvittaessa yhteisöjen, joiden valmiuksia ehdokkaat tai tarjoajat hyödyntävät, sekä suunniteltujen alihankkijoiden olisi ilmoitettava, ettei tällaisia eturistiriitoja ole, ja toimitettava pyydettäessä asiaan liittyvät tiedot. Hankintaviranomaisen olisi puolestaan arvioitava tällaisten ammatillisten eturistiriitojen olemassaoloa, kun niistä on ilmoitettu, tai sille toimitettujen lisätietojen perusteella. Jos tällaisia ammatillisia eturistiriitoja todetaan, tämän pitäisi johtaa hylkäämiseen ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä.

(169) Kilpailuun perustuvilla ja avoimilla sisämarkkinoilla olisi varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset ja annettava sekä eurooppalaisille että ulkomaisille talouden toimijoille mahdollisuus ansioihin perustuvaan kilpailuun. Ulkomaiset tuet voivat vääristää sisämarkkinoita ja heikentää tasapuolisia toimintaedellytyksiä hankintamenettelyissä, joissa esimerkiksi valituiksi tulleet talouden toimijat ovat saaneet ulkomaisia tukia. Tämän riskin poistamiseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2022/2560[30] vahvistetaan säännöt ja menettelyt sisämarkkinoita tosiasiallisesti tai mahdollisesti vääristävien ulkomaisten tukien tutkimiseksi ja tarvittaessa sen varmistamiseksi, että vääristymät korjataan. Jotta voidaan varmistaa johdonmukaisuus jäsenvaltioihin sovellettavien sääntöjen ja tämän asetuksen mukaisten hankintamenettelyjen välillä, unionin toimielinten, unionin elinten ja toimeenpanovirastojen olisi sovellettava soveltuvin osin samoja ulkomaisia tukia koskevia sääntöjä ja menettelyjä, joista säädetään asetuksessa (EU) 2022/2560.

---

30 ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2560, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, sisämarkkinoita vääristävistä ulkomaisista tuista (EUVL L 330, 23.12.2022, s. 1).***

(170) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset tämän asetuksen täytäntöönpanolle, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, joka liittyy hankintamenettelyssä saatujen ulkomaisten taloudellisten panosten alustavaa tarkastelua ja perusteellista tutkimusta koskeviin menettelyn yksityiskohtiin sekä niihin liittyviin osatekijöihin. Tätä täytäntöönpanovaltaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[31] mukaisesti.

(171) Direktiivin 2014/24/EU mukaisesti olisi oltava mahdollista tarkistaa, onko talouden toimija poissuljettu, soveltaa valinta- ja ratkaisuperusteita sekä tarkistaa, onko hankinta-asiakirjoja noudatettu, ja nämä missä tahansa järjestyksessä. Tämän vuoksi tarjous olisi voitava hylätä ratkaisuperusteiden perusteella ilman, että sitä ennen tarkistetaan, täyttääkö kyseinen tarjoaja poissulkemis- tai valintaperusteet.

(172) Sopimusten ratkaisuperusteena olisi pidettävä kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta direktiivin 2014/24/EU 67 artiklan mukaisesti.

---

31 ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).***

(173) Oikeusvarmuuden vuoksi on tarpeen selventää, että valintaperusteet liittyvät tiukasti ehdokkaiden tai tarjoajien arviointiin ja että ratkaisuperusteet liittyvät tiukasti tarjousten arviointiin. Unionin hankintasääntöjen yhdenmukaistamiseksi direktiivin 2014/24/EU kanssa hankintaviranomaisten olisi myös voitava käyttää ratkaisuperusteena sopimuksen täyttämiseen osoitetun henkilöstön organisointia, pätevyyttä ja kokemusta silloin kun nämä voivat merkittävästi vaikuttaa sopimuksen täyttämisen laatuun ja sitä kautta tarjouksen taloudelliseen arvoon. Hankintaviranomaisten, jotka käyttävät jotakin edellä mainituista ratkaisuperusteista, olisi varmistettava asianmukaisin sopimusperusteisin keinoin, että sopimuksen täyttämiseen osoitettu henkilöstö tosiasiallisesti täyttää asetetut laatuvaatimukset. Tällaisen henkilöstön vaihtamiseen olisi saatava hankintaviranomaisten suostumus, ja hankintaviranomaisten olisi tarkistettava, että korvaava henkilöstö vastaa laadultaan korvattua henkilöstöä. Lisäksi olisi varmistettava, että valinta- ja ratkaisuperusteisiin ei liity päällekkäisyyttä ja saman osatekijän arvioimista kahteen kertaan.

(174) ***Jotta voidaan vähentää aikaavieviä menetelmiä ja*** jotta hankintaviranomaiset voisivat hyödyntää dynaamisten ***hankintajärjestelmien*** tarjoamia mahdollisuuksia kaikilta osin, on tarpeen yksinkertaistaa näitä järjestelmiä koskevia sääntöjä. Kyseisiä järjestelmiä olisi erityisesti käytettävä rajoitetun menettelyn muodossa, jolloin kaikki talouden toimijat, jotka esittävät osallistumishakemuksen ja täyttävät poissulkemis- ja valintaperusteet, voivat osallistua dynaamisen hankintajärjestelmän kautta toteutettuihin hankintamenettelyihin järjestelmän voimassaoloaikana, jota ei pitäisi rajoittaa neljään vuoteen. Tarjoukset voidaan esittää myös sähköisenä luettelona erityisesti markkinoilla yleisesti saatavilla olevista käyttövalmiista tuotteista tai palveluista. Lisäksi ▌ tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan ja arviointikomitean nimeämistä koskevasta vaatimuksesta olisi luovuttava tiettyjen dynaamisen hankintajärjestelmän kautta tehtävien hankintojen osalta, jotta voidaan vähentää hallinnollista rasitusta.

(175) Ottaen huomioon hankintamenettelyjen digitalisoinnin edistyminen olisi selvennettävä, että avoimissa menettelyissä tarjousten julkiset avaamistilaisuudet voidaan järjestää etäyhteyden välityksellä videokokouksina.

(176) Sääntöjen yksinkertaistamiseksi ja niiden yhdenmukaistamiseksi unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavien sääntöjen kanssa velvollisuus julkaista komission verkkosivustolla luettelo valituista ehdokkaista, joita pyydetään jättämään tarjous, olisi poistettava ulkoisten toimien alalta.

(177) Unionin hankinnoissa olisi varmistettava, että unionin varoja käytetään tehokkaalla, avoimella ja asianmukaisella tavalla ja että samalla kevennetään unionin varojen saajien hallinnollista rasitusta. Sähköisen hankintamenettelyn olisi tältä osin edistettävä unionin varojen parempaa käyttöä ja parannettava kaikkien talouden toimijoiden mahdollisuuksia saada sopimuksia. Kaikkien hankintoja tekevien unionin toimielinten olisi julkaistava verkkosivustoillaan selkeät säännöt, jotka koskevat hankintoja, menoja ja valvontaa, sekä tiedot kaikista tehdyistä sopimuksista, mukaan lukien niiden arvo.

(178) Kun kyse on sähköisistä hankinnoista, osallistujien kanssa tapahtuvassa sähköisessä tietojenvaihdossa olisi mahdollisimman pitkälti käytettävä olemassa olevia standardeja, kuten komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/7[32] vahvistettua yhteistä eurooppalaista hankinta-asiakirjaa ja direktiivin 2014/55/EU nojalla laadittuja sähköistä laskutusta koskevia standardeja.

(179) Olisi täsmennettävä, että kaikissa menettelyissä olisi oltava avaamisvaihe ja arviointivaihe. Ratkaisu- tai myöntämispäätöksen olisi aina perustuttava arviointiin.

(180) Samalla kun ehdokkaille tai tarjoajille annetaan tiedoksi menettelyn lopputulos, niille olisi myös ilmoitettava päätöksen perustelut ja annettava arviointikertomuksen sisältöön perustuva yksityiskohtainen selvitys perusteluista.

(181) On aiheellista täsmentää, että hylättyjen tarjoajien, jotka ovat tehneet muodollisesti hyväksyttävän tarjouksen, olisi pyytäessään saatava tietoja valitun tarjouksen ominaisuuksista ja suhteellisista eduista. Hylättyjen tarjoajien olisi saatava lisätietoja pyynnöstä, vaikka niiden tarjousten vaatimustenmukaisuutta ei olisi tarkistettu perusteiden valitun soveltamisjärjestyksen vuoksi. Olisi myös selvennettävä, että ▌ hylätyillä tarjoajilla ei pitäisi olla pääsyä tällaisiin tietoihin.

---

32 Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2016/7, annettu 5 päivänä tammikuuta 2016, yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan vakiolomakkeen vahvistamisesta (EUVL L 3, 6.1.2016, s. 16).

(182) Kun tehdään puitesopimuksia, jotka perustuvat uudelleen kilpailuttamiseen, ei olisi oltava velvollisuutta antaa hylätyille toimeksisaajille tietoja valitun tarjouksen ominaisuuksista ja suhteellisista eduista, koska jos saman puitesopimuksen osapuolet saavat tällaisia tietoja joka kerta, kun kilpailu avataan uudelleen, niiden välinen terve kilpailu voi vaarantua.

(183) Hankintaviranomaisen olisi voitava ennen sopimuksen allekirjoittamista peruuttaa hankintamenettely tai peruuttaa se osittain, kun kyse on menettelyistä, joissa hankinnat tehdään osissa tai käyttämällä useita hankintalähteitä, ilman, että ehdokkailla tai tarjoajilla on oikeus vaatia korvausta. Tämä ei saisi vaikuttaa tilanteisiin, joissa hankintaviranomainen on toiminut tavalla, jonka johdosta sen voidaan unionin oikeuden yleisten periaatteiden mukaisesti katsoa olevan vastuussa vahingosta.

(184) Useiden hankintalähteiden käyttöön perustuvien hankintasopimusten tekeminen olisi sallittava asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa erityisesti, jotta vältetään liiallinen tukeutuminen yhteen toimittajaan kriittisten laitteiden ja palvelujen osalta, ja ottaen huomioon teknologista riippumattomuutta ja palvelujen jatkuvuutta koskevat tavoitteet.

(185) Direktiivin 2014/24/EU tavoin on tarpeen selventää edellytyksiä, joiden mukaisesti sopimusta on mahdollista muuttaa sen täytäntöönpanon aikana ilman uutta hankintamenettelyä. Uutta hankintamenettelyä ei olisi edellytettävä etenkään kun hallinnolliset muutokset, yleisseuraanto sekä selkeiden ja yksiselitteisten tarkistuslausekkeiden tai vaihtoehtojen soveltaminen eivät muuta alkuperäisen menettelyn vähimmäisvaatimuksia. Uutta hankintamenettelyä olisi vaadittava, kun tehdään olennaisia muutoksia alkuperäiseen sopimukseen, erityisesti sopimuspuolten keskinäisten oikeuksien ja velvollisuuksien laajuuteen ja sisältöön, teollis- ja tekijänoikeuksien jakaminen mukaan luettuna. Tällaiset muutokset osoittavat sopimuspuolten aikovan neuvotella kyseisen sopimuksen keskeiset ehdot tai edellytykset uudelleen erityisesti silloin, kun muutetut ehdot ja edellytykset olisivat vaikuttaneet menettelyn tulokseen, jos ne olisivat olleet osa alkuperäistä menettelyä.

(186) Saadut kokemukset ovat osoittaneet, että on tarpeen selventää, missä tapauksissa muutoksen katsotaan muuttavan sopimuksen kohdetta.

(187) On tarpeen säätää, että rakennusurakoita, tavaroita tai monitahoisia palveluja koskevien sopimusten yhteydessä on mahdollisuus vaatia suoritustakuu sen varmistamiseksi, että merkittäviä sopimusvelvoitteita noudatetaan ja että sopimuksen täytäntöönpano on asianmukaista sen koko voimassaolon ajan. Lisäksi on tarpeen säätää mahdollisuudesta vaatia varojen pidättämiseen perustuva sopimuksen vastuuajan kattava vakuus asianomaisilla aloilla sovellettavan tavanomaisen käytännön mukaisesti.

(188) Jotta voidaan määrittää sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt, on aiheellista selventää, pidetäänkö unionin toimielimiä, toimeenpanovirastoja ja unionin elimiä hankintaviranomaisina. Niitä ei olisi pidettävä hankintaviranomaisina silloin, kun ne ostavat yhteishankintayksiköltä. Lisäksi unionin toimielimet muodostavat yhden oikeushenkilön, eivätkä niiden yksiköt voi tehdä toistensa välillä sopimuksia vaan ainoastaan yksikön tason sopimuksia.

(189) Tähän asetukseen on tarpeen sisällyttää viittaus direktiivissä 2014/24/EU säädettyihin kynnysarvoihin, joita sovelletaan rakennusurakoihin ja tavara- ja palveluhankintoihin, ja direktiivissä 2014/23/EU säädettyihin käyttöoikeussopimuksia koskeviin kynnysarvoihin. Näiden direktiiveissä 2014/24/EU ja 2014/23/EU säädettyjen kynnysarvojen tarkistusta olisi sen vuoksi sovellettava suoraan tämän asetuksen mukaisiin hankintoihin ja käyttöoikeussopimuksiin.

(190) Käyttöoikeussopimusten tekemistä olisi yksinkertaistettava soveltamalla niihin direktiivissä 2014/23/EU säädettyjä kynnysarvoja.

(191) Julkisiin hankintoihin sovellettavia vakiomenettelyjä olisi yhdenmukaistamiseen ja yksinkertaistamiseen liittyvistä syistä sovellettava myös ostoihin, joihin sovelletaan direktiivin 2014/24/EU 74 artiklassa säädettyä kevennettyä järjestelyä, joka koskee sosiaalipalveluja ja muita erityisiä palveluja koskevia sopimuksia. Kevennetyn järjestelyn soveltamisalaan kuuluvien ostojen kynnysarvo olisi tämän vuoksi yhdenmukaistettava palveluhankintasopimuksiin sovellettavan kynnysarvon kanssa.

(192) Jotta ***hankintamenettelyjä*** voitaisiin mukauttaa paremmin unionin ulkopuolisiin markkinaolosuhteisiin, tähän asetukseen olisi sisällytettävä erityisiä säännöksiä, joiden mukaisesti unionin edustustot tekevät sopimuksia omaan lukuunsa kolmansissa maissa. Sen vuoksi on aiheellista tarkistaa kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen sopimusten tekemisessä soveltamia kynnysarvoja ja yhdenmukaistaa ne ulkoisten toimien alaan kuuluvien sopimusten tekemisessä sovellettavien kynnysarvojen kanssa.

(193) Ennen sopimuksen tai puitesopimuksen allekirjoittamista noudatettavan odotusajan soveltamisehtoja on tarpeen selkeyttää.

(194) Ulkoisten toimien alalla sovellettavien hankintasääntöjen olisi oltava yhdenmukaiset direktiiveissä 2014/23/EU ja 2014/24/EU säädettyjen periaatteiden kanssa.

(195) Hankintamenettelyihin pääsyä koskevien sääntöjen, joita sovelletaan sekä tarjousten jättämisajankohtana että sopimuksen täyttämisen aikana, olisi sisällettävä ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/1031***[33] nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä (kansainvälisten julkisten hankintojen välinettä koskevat toimenpiteet) vahvistetut ehdot sekä kyseisessä asetuksessa säädetyt valittuja tarjoajia koskevat asianomaiset velvoitteet.

(196) Jotta voitaisiin yksinkertaistaa sääntelyä, sujuvoittaa nykyisiä sääntöjä ja parantaa hankintasääntöjen luettavuutta, on tarpeen ryhmitellä uudelleen hankintoja koskevat yleissäännökset ja ulkoisten toimien alaan liittyviä hankintoja koskevat erityissäännökset sekä poistaa tarpeeton toisto ja ristiviittaukset.

(197) On tarpeen selventää, mitkä talouden toimijat voivat sijoittautumispaikkansa perusteella osallistua tämän asetuksen mukaisiin hankintamenettelyihin, ja säätää nimenomaisesti myös kansainvälisten järjestöjen mahdollisuudesta osallistua näihin menettelyihin.

---

33 ***Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/1031, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2022, kolmansien maiden talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen pääsystä unionin julkisten hankintojen ja käyttöoikeussopimusten markkinoille sekä unionin talouden toimijoiden, tavaroiden ja palvelujen kolmansien maiden julkisten hankintojen ja käyttöoikeussopimusten markkinoille pääsyä koskevia neuvotteluja tukevista menettelyistä (kansainvälisten julkisten hankintojen väline – IPI) (EUVL L 173, 30.6.2022, s. 1).***

(198) Silloin kun ***sopimuksen tekee kolmannessa maassa sijaitseva unionin edustusto tai kun sopimus tehdään yksinomaan kolmannessa maassa sijaitsevan unionin edustuston edun vuoksi***, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa voitava avata hankintamenettely sellaisille luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, jotka ovat sijoittautuneet sellaiseen kolmanteen maahan, jolla ei ole unionin kanssa erityistä sopimusta hankintojen alalla. Tätä joustavuutta olisi tarjottava erityisesti silloin, kun ei ole sellaisiin maihin, jotka voivat osallistua hankintamenettelyyn unionin kanssa hankintojen alalla tehdyn erityisen sopimuksen nojalla, sijoittautuneita luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä, jotka voisivat suorittaa tarvittavat rakennusurakat tai toimittaa tarvittavat tavarat tai palvelut.

(199) Jotta voidaan ottaa tasapuolisesti huomioon toisaalta tarve hankintasääntöjen avoimuuteen ja yhtenäistämiseen ja toisaalta tarve joustavuuteen tiettyjen näihin sääntöihin sisältyvien teknisten näkökohtien osalta, hankintoja koskevat tekniset säännöt olisi vahvistettava tämän asetuksen liitteessä ja komissiolle olisi kyseisen liitteen muuttamisen osalta siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti.

(200) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalaa olisi selkiytettävä. Erityisesti olisi selkiytettävä sitä, millaisille toimille tai elimille avustuksia voidaan myöntää ja millaisia oikeudellisia sitoumuksia avustusten osalta voidaan tehdä. Etenkin avustuspäätösten tekeminen olisi vähitellen lopetettava niiden vähäisen käytön ja sähköisten avustusten asteittaisen käyttöönoton vuoksi. Osaston rakennetta olisi yksinkertaistettava siirtämällä muita välineitä kuin avustuksia koskevat säännökset tämän asetuksen muihin osiin. Olisi selkiytettävä sitä, minkälaisille elimille voidaan myöntää toiminta-avustuksia, viittaamatta enää unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistäviin elimiin, sillä kyseiset elimet sisältyvät käsitteenä elimiin, jotka edistävät unionin politiikkaan kuuluvaa ja sitä tukevaa tavoitetta.

(201) Säännöksiä, jotka koskevat avustushakemuksen, ehdotuspyynnön tai avustussopimuksen sisältöä, olisi yksinkertaistettava ja selkiytettävä menettelyjen yksinkertaistamiseksi ja tämän asetuksen luettavuuden parantamiseksi.

(202) Jotta voitaisiin helpottaa useamman rahoittajan rahoittamien toimien toteuttamista silloin, kun toimen kokonaisrahoitus ei ole tiedossa unionin rahoitusosuutta koskevan sitoumuksen tekoajankohtana, on tarpeen selkiyttää unionin rahoitusosuuden määrittelyä ja sen käytön todentamisessa noudatettavaa menetelmää.

(203) Unionin rahoituksen hakijoita koskevien hallinnollisten vaatimusten yksinkertaistamiseksi olisi otettava käyttöön uusi, arvoltaan erittäin vähäisten eli enintään 15 000 euron suuruisten avustusten luokka. Koska tällaisten avustusten arvo on erittäin vähäinen, olisi luovuttava vaatimuksista, jotka koskevat kunnian ja omantunnon kautta annettavan vakuutuksen esittämistä ja taloudellisten valmiuksien arviointia.

(204) Jotta avustushakemuksia voitaisiin yksinkertaistaa edelleen moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti, tulojen ja menojen hyväksyjän olisi voitava riskinarvioinnin perusteella päättää, että taloudellisia valmiuksia koskevat tarkastukset kohdistuvat ainoastaan pääasialliseen avustuksen saajaan.

(205) Kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteämääräisen rahoituksen käytöstä saadut kokemukset ovat osoittaneet, että tällaisilla rahoitusmuodoilla on yksinkertaistettu hallinnollisia menettelyjä merkittävästi ja vähennetty virheriskiä olennaisesti. Siitä riippumatta, millä alalla unionin toimi toteutetaan, kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteät prosenttimäärät soveltuvat rahoitusmuodoiksi, ja ne soveltuvat käytettäviksi etenkin vakiomuotoisissa ja toistuvissa toimissa, joita ovat muun muassa liikkuvuus tai koulutustoimet. Lisäksi jäsenvaltioiden instituutioiden toteuttaessa jäsenvaltioiden julkishallintojen ja saajamaiden tai kumppanimaiden instituutioiden välistä yhteistyötä (instituutioiden kumppanuudet) on perusteltua käyttää yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja, minkä tulisi edistää niiden osallistumista. Tehokkuuden lisäämiseksi jäsenvaltioiden ja muiden unionin varojen saajien olisi voitava käyttää yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja useammin. Tämän vuoksi kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien käyttöehdoista olisi tehtävä entistä joustavampia. On tarpeen säätää erikseen kokonaiskertakorvauksesta, joka kattaa toimen tai työohjelman kaikki avustuskelpoiset kustannukset. Jotta voitaisiin lisätä tuloksiin keskittymistä, etusijalle olisi asetettava tuotospohjainen rahoitus. Panoksiin perustuvia kertakorvauksia, yksikkökustannuksia ja kiinteitä prosenttimääriä olisi voitava käyttää vaihtoehtona silloin, kun tuotospohjaisten kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien käyttö ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

(206) Oikeusvarmuuden takaamiseksi on tarpeen selventää, että jos avustus myönnetään kustannuksiin perustumattoman rahoituksen muodossa, alustavaa talousarviota, yhteisrahoitusta ja kaksinkertaisen rahoituksen kieltoa koskevia säännöksiä ei sovelleta, koska niitä ei voida soveltaa tapauksissa, joissa korvauksena maksettava määrä liittyy määriteltyihin ehtoihin tai tuloksiin ja on erotettu kyseeseen tulevista kustannuksista.

(207) Kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien käytön hyväksymisessä sovellettavia hallinnollisia menettelyjä olisi yksinkertaistettava antamalla niiden käytön hyväksymisvaltuudet toimivaltaisille tulojen ja menojen hyväksyjille. Komissio voi antaa tällaisen valtuutuksen, jos se on aiheellista toiminnan tai menojen luonteen vuoksi tai niiden tulojen ja menojen hyväksyjien lukumäärän vuoksi, joita asia koskee.

(208) Jos kaikkia kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien määrittämiseen käytettäviä tietoja ei ole saatavilla, niiden täydentämiseen olisi voitava käyttää asiantuntija-arvioita.

(209) Samalla kun yksinkertaistettujen rahoitusmuotojen laajemman käytön potentiaali olisi vapautettava, olisi varmistettava, että moitteettoman varainhoidon periaatetta ja etenkin taloudellisuuden, tehokkuuden ja kaksinkertaisen rahoituksen kiellon periaatteita noudatetaan. Tätä varten yksinkertaistetuilla rahoitusmuodoilla tulisi varmistaa, että käytetyt varat ovat riittävät saavutettaviin tavoitteisiin nähden, että samoja kustannuksia ei rahoiteta talousarviosta useampaan kertaan, että yhteisrahoitusperiaatetta noudatetaan ja että yleisesti ottaen vältetään liiallisten korvausten maksamista saajille. Yksinkertaistettujen rahoitusmuotojen olisikin perustuttava tilasto- tai kirjanpitotietoihin, vastaaviin objektiivisiin välineisiin tai asiantuntija-arvioihin. Lisäksi olisi edelleen tehtävä aiheellisia tarkastuksia, valvontaa ja säännöllisiä arviointeja.

(210) Tarkastusten ja valvonnan ja toisaalta säännöllisen arvioinnin keskinäistä suhdetta olisi selkiytettävä kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien osalta. Tarkastuksissa ja valvonnassa olisi keskityttävä selvittämään, ovatko kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen maksamiselle asetetut edellytykset täyttyneet, ja tarvittaessa myös, ovatko tuotokset ja/tai tulokset valmistuneet. Kyseisissä edellytyksissä ei saisi vaatia ilmoittamaan avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneita kustannuksia. Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai komissio on määrittänyt kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen määrät etukäteen, niitä ei saisi kyseenalaistaa jälkitarkastuksissa. Tämä ei saisi estää pienentämästä avustusta, jos toimi on toteutettu puutteellisesti, vain osittain tai myöhässä tai jos on ilmennyt sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai muiden velvoitteiden laiminlyöntiä. Avustusta olisi vähennettävä erityisesti silloin, kun kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien maksamiseksi asetetut edellytykset eivät ole täyttyneet. Säännöllisten arviointien tiheyden ja laajuuden olisi oltava sidoksissa kustannusten kehitykseen ja luonteeseen ottaen erityisesti huomioon markkinahintojen ja muiden merkityksellisten olosuhteiden huomattavat muutokset. Kertakorvauksia, yksikkökustannuksia ja kiinteitä prosenttimääriä voitaisiin säännöllisen arvioinnin seurauksena päivittää tulevia sopimuksia varten, mutta säännöllistä arviointia ei saisi käyttää jo sovittujen kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien kyseenalaistamiseen. Kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien säännöllinen arviointi saattaa edellyttää avustuksen saajan kirjanpitoon tutustumista tilasto- ja menetelmätarkoituksia varten, ja tällainen tutustuminen on tarpeen myös petosten torjumiseksi ja havaitsemiseksi.

(211) Kun avustus myönnetään kiinteän prosenttimäärän, yksikkökustannusten tai kertakorvauksen muodossa ja avustuksen perustana olevia kustannuksia ei näin ollen tarkasteta jälkikäteen, ei ole mahdollista tarkistaa, ovatko tukikelpoiset kustannukset aiheutuneet toimen toteutusaikana. Oikeusvarmuuden turvaamiseksi olisi selvennettävä, että avustuksen saajiin kohdistettavilla jälkitarkastuksilla varmistetaan, että kiinteän prosenttimäärän, yksikkökustannusten tai kertakorvauksen maksamisedellytykset ovat täyttyneet toteutusjakson aikana.

(212) Jotta voitaisiin helpottaa pienten organisaatioiden osallistumista unionin toimintapolitiikan toteuttamiseen tilanteessa, jossa resurssit ovat rajalliset, vapaaehtoistyön arvo olisi hyväksyttävä avustuskelpoiseksi kustannukseksi. Tämän seurauksena tällaisten organisaatioiden olisi voitava lisätä vapaaehtoistyön osuutta toimelle tai työohjelmalle osoittamastaan yhteisrahoituksesta. Unionin avustus olisi tällöin tarpeen rajoittaa sellaisiin arvioituihin avustuskelpoisiin kustannuksiin, jotka eivät sisällä vapaaehtoistyön kustannuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksessä säädettyä suurinta sallittua yhteisrahoitusosuutta. Koska vapaaehtoistyö on työtä, jota kolmannet osapuolet tekevät avustuksen saajalle korvauksetta, rajoittamalla avustus edellä tarkoitetulla tavalla varmistetaan, ettei avustuksen saajalle korvata kustannuksia, joita sille ei ole aiheutunut. Lisäksi vapaaehtoistyön arvo saisi olla enintään 50 prosenttia luontoissuorituksista ja kaikesta muusta yhteisrahoituksesta.

(213) Oikeusvarmuuden turvaamiseksi olisi selvennettävä, että silloin kun kolmansien osapuolten vapaaehtoistyön muodossa antamat luontoissuoritukset esitetään alustavassa talousarviossa tukikelpoisina kustannuksina, yhteisrahoitukseen, johon 50 prosentin rajaa sovelletaan, olisi sisällytettävä kaikki rahoituslähteet eli unionin avustus, luontoissuoritukset ja muut rahoituslähteet.

(214) Voiton tuottamisen kieltävä periaate olisi säilytettävä tässä asetuksessa, jotta voidaan suojella yhtä julkisen talouden perusperiaatteista.

(215) Oikeusvarmuuden turvaamiseksi silloin kun lasketaan unionin rahoitusosuutta tapauksissa, joissa on kyse talousarviosta rahoitettavasta avustuksesta saatavasta voitosta, olisi selvennettävä, että perittäessä voitosta prosenttiosuutta, joka vastaa unionin rahoitusosuutta avustuskelpoisista kustannuksista, ei pitäisi tehdä eroa tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten ja yksinkertaistettujen kustannusten välillä.

(216) Avustukset olisi periaatteessa myönnettävä ehdotuspyynnön perusteella. Jos poikkeukset ovat sallittuja, niitä olisi tulkittava ja sovellettava suppeasti soveltamisalan ja keston osalta. Poikkeuksellista mahdollisuutta avustusten myöntämiseen ilman ehdotuspyyntöä elimille, joilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli, olisi käytettävä vain siinä tapauksessa, että ainoastaan asianomaiset elimet pystyvät toteuttamaan asiaankuuluvat toimet tai tällainen monopoli kuuluu niille lain nojalla tai viranomaisen määräyksestä.

(217) Siirryttäessä sähköisiin avustuksiin ja sähköisiin hankintamenettelyihin hakijoita ja tarjoajia olisi pyydettävä todistamaan oikeudellinen muotonsa ja taloudellinen elinkelpoisuutensa vain kerran tietyn ajanjakson kuluessa, ja niitä ei saisi edellyttää toimittamaan uudelleen todistusaineistoa kunkin myöntämismenettelyn yhteydessä. Näin ollen on tarpeen yhdenmukaistaa vaatimukset siitä, kuinka monelta vuodelta asiakirjoja pyydetään avustusten myöntämismenettelyissä ja hankintamenettelyissä.

(218) Avustuksen saaja voi antaa taloudellista tukea kolmannelle osapuolelle tiettyjen edellytysten täyttyessä, ja kolmannelle osapuolelle maksettava määrä saisi olla enintään 60 000 euroa. Tämän määrän ***ylittämisen olisi oltava mahdollista*** vain, jos toimen tavoitteiden saavuttaminen olisi muutoin mahdotonta tai liian vaikeaa. Jotta talousarvion toteuttamisesta voitaisiin tehdä joustavampaa kriisi- ja hätätilanteissa, ***kyseinen*** määrä olisi voitava ylittää ilman tapauskohtaista perustelua myös silloin, kun on kyse humanitaarisesta avusta, hätätilanteen tukeen kuuluvista toimista, pelastuspalvelutoimista tai kriisinhallinta-avusta. ***Tulojen ja menojen hyväksyjän olisi raportoitava tällaisista tapauksista.***

(219) Jos toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää, että avustuksen saaja tekee hankintoja, olisi selvennettävä, että kaikki avustuksen saajat voivat käyttää omia hankintakäytäntöjään edellyttäen, että niillä varmistetaan kokonaistaloudellisesti edullisin tai tapauksen mukaan alhaisin hinta, riippumatta siitä, tekeekö avustuksen saaja julkisen hankinnan ja onko se tässä asetuksessa tarkoitettu hankintaviranomainen. Sopimuksen määritelmää olisi muutettava vastaavasti.

(220) Palkinnot ovat tärkeä rahoitustukimuoto, jossa tuki ei liity ennustettavissa oleviin kustannuksiin, ja niiden käyttöä olisi helpotettava ja niihin sovellettavia sääntöjä yksinkertaistettava. Palkintoja olisi pidettävä rahoitustukimuotona, joka täydentää muita rahoitusvälineitä, kuten avustuksia, mutta ei korvaa niitä.

(221) Palkintojen käytön joustavoittamiseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 mukainen velvoite julkistaa talousarvioesitykseen liitetyissä perusteluissa sellaiset kilpailut, joiden palkintojen arvo on vähintään 1 000 000 euroa, olisi korvattava velvoitteella ilmoittaa tällaisista palkinnoista ennakkoon Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä mainita ne nimenomaisesti rahoituspäätöksessä.

(222) Palkinnot olisi myönnettävä avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden mukaisesti. Tämän vuoksi olisi vahvistettava kilpailuihin sovellettavat vähimmäisvaatimukset, erityisesti järjestelyt, joiden mukaisesti palkinto maksetaan kilpailun voittajille, sekä asianmukaiset julkistamistavat. Lisäksi on tarpeen ottaa käyttöön selkeästi määritelty myöntämismenettely, joka kattaa kilpailun kaikki vaiheet, kuten hakemusten jättämisen, tietojen antamisen hakijoille ja voittajalle tiedottamisen, ja joka vastaa avustusten myöntämismenettelyä.

(223) Tässä asetuksessa olisi säädettävä rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun sovellettavista periaatteista ja edellytyksistä sekä unionin rahoitusvastuun rajoittamista, petosten ja rahanpesun torjuntaa, rahoitusvälineiden lakkauttamista ja raportointia koskevista säännöistä.

(224) Unioni on viime vuosina käyttänyt yhä enemmän rahoitusvälineitä, joiden avulla talousarviovaroilla saadaan aikaan entistä suurempi vipuvaikutus mutta jotka samalla aiheuttavat talousarvioon kohdistuvan rahoitusriskin. Näihin rahoitusvälineisiin sisältyvät paitsi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 soveltamisalaan sisältyvät rahoitusvälineet myös talousarviotakuiden ja rahoitusavun kaltaiset välineet, joita koskevat säännöt ovat aikaisemmin sisältyneet kokonaisuudessaan kyseisistä välineistä annettuihin perussäädöksiin. On tärkeää luoda yhteiset puitteet sen varmistamiseksi, että edellä tarkoitettuihin välineisiin sovelletaan yhdenmukaisia periaatteita, ja koota niitä koskevat säännökset tämän asetuksen uuteen osastoon, jossa on rahoitusvälineisiin sovellettavien nykyisten sääntöjen lisäksi jaksot talousarviotakuita ja jäsenvaltioille tai kolmansille maille myönnettävää rahoitusapua varten.

(225) Rahoitusvälineet ja talousarviotakuut voivat olla tärkeitä pyrittäessä moninkertaistamaan unionin varojen vaikutusta yhdistämällä nämä varat muihin varoihin ja hyödyntämällä vipuvaikutusta. Rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita olisi käytettävä ainoastaan silloin, kun ne eivät aiheuta sisämarkkinoiden kilpailun vääristymistä tai ole valtiontukisääntöjen vastaisia.

(226) Euroopan parlamentin ja neuvoston tiettyä ohjelmaa varten hyväksymien vuotuisten määrärahojen puitteissa rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita olisi käytettävä sellaisen ennakkoarvioinnin perusteella, joka osoittaa, että unionin toimintapoliittiset tavoitteet saavutetaan niiden avulla tehokkaasti.

(227) Rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusavun käyttö olisi hyväksyttävä perussäädöksellä. Kun rahoitusvälineitä perustetaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ilman perussäädöksiä, Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi hyväksyttävä ne talousarviossa.

(228) Olisi määriteltävä X osaston soveltamisalaan mahdollisesti kuuluvat rahoitusvälineet, kuten lainat, vakuudet, pääomasijoitukset ja oman pääoman luonteiset sijoitukset sekä riskinjakovälineet. Riskinjakovälineen määritelmän olisi katettava myös hankejoukkolainojen luottoriskiä vähentävät järjestelyt, jotka kattavat hankkeen velanhoitoriskin ja joilla vähennetään joukkovelkakirjojen haltijoiden luottoriskiä lainan tai vakuuden muodossa olevan luottoriskiä vähentävän järjestelyn avulla.

(229) Kaikki rahoitusvälineestä tai talousarviotakuusta palautettavat varat olisi käytettävä sen rahoitusvälineen tai talousarviotakuun tarpeisiin, josta niiden palautus on peräisin, kyseisen välineen tai takuun tehokkuuden parantamiseksi, jollei perussäädöksessä muuta säädetä, ja ne olisi otettava huomioon, kun kyseiselle välineelle tai takuulle ehdotetaan uusia määrärahoja.

(230) Tässä asetuksessa säädetään, että komissiolla on asiaa koskevassa perussäädöksessä valtuudet ottaa lainaa unionin tai Euratomin puolesta vastaavien määrien lainaamiseksi edelleen saajajäsenvaltioille tai kolmansille maille lainoihin sovellettavien ehtojen mukaisesti. Tällöin varmistetaan, että lainaksi otettujen varojen ja myönnettyjen lainojen kassavirrat vastaavat täysin toisiaan. Tämä tarkoittaa, että unionin olisi toteutettava markkinatoimia kuhunkin yksittäiseen lainanantotoimeen liittyvien maksutarpeiden perusteella, mikä rajoittaa mahdollisuutta suunnitella eri lainanottotoimet johdonmukaisesti ja määrittää maturiteetit niin, että saavutetaan edullisimmat kustannukset.

(231) Yksittäisten rahoitusapuohjelmien rahoittaminen erillisillä rahoitusmenetelmillä aiheuttaa kustannuksia ja vaikeuttaa rahoittamista, koska eri rahoitusapuohjelmat kilpailevat rajallisesta määrästä rahoitusmahdollisuuksia. Se pirstaloittaa unionin velkapapereiden tarjontaa ja vähentää likviditeettiä ja sijoittajien kiinnostusta eri ohjelmiin, vaikka kaikilla unionin velkapapereilla on sama korkea luoton laatu. Rahoitusavun tapauksessa olisi näin ollen käytettävä yhtä rahoitusmenetelmää, jolla lisätään unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.

(232) Viimeaikaiset kokemukset Ukrainaa varten tarvittavan rahoituksen hankkimisesta ovat tuoneet esiin haittoja, jotka ovat seurausta hajanaisen lähestymistavan soveltamisesta unionin velkaan. Jotta voidaan vahvistaa unionin asemaa euromääräisen velan liikkeeseenlaskijana, on erittäin tärkeää, että kaikki uudet liikkeeseenlaskut toteutetaan käyttämällä yhtä rahoitusmenetelmää, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, kuten Euratomin liikkeeseenlaskuja, pieniä liikkeeseenlaskuja ja rahoitusapuohjelmien rahoitusta, joita koskevat perussäädökset tulivat voimaan ennen 9 päivää marraskuuta 2022.

(233) Yhden rahoitusmenetelmän malli ja useimmat sen käyttämiseen tarvittavat infrastruktuurin osat on jo vahvistettu päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 mukaisen hajautetun rahoitusstrategian muodossa. Tämä strategia on mahdollistanut varojen onnistuneen hankinnan asetuksen (EU) 2021/241 mukaisia avustuksia ja lainoja sekä useita neuvoston asetuksessa (EU) 2020/2094[34] tarkoitettuja muita unionin ohjelmia varten. Koska Ukrainan kiireellisten rahoitustarpeiden kattamiseksi tarvitaan odotettavasti monimutkaisia toimia ja jotta voitaisiin varautua mahdollisiin tuleviin lainanotto- ja lainanantotoimiin, on aiheellista vahvistaa hajautettu rahoitusstrategia lainanottotoimien toteuttamisessa käytettäväksi yhdeksi rahoitusmenetelmäksi.

---

34 ***Neuvoston asetus (EU) 2020/2094, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin elpymisvälineen perustamisesta covid-19-kriisin jälkeisen elpymisen tukemiseksi (EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 23).***

(234) Hajautetun rahoitusstrategian käyttämisen pitäisi mahdollistaa rahoitusohjelman joustava toteuttaminen siten, että samalla noudatetaan SEUT 310 artiklan 1 kohdassa vahvistettuja talousarviovaikutusten välttämisen ja talousarvion tasapainon periaatteita kaikilta osin. Saajien olisi vastattava täysimääräisesti rahoitusohjelman kustannuksista sellaisen yhden kustannustenjakomenetelmän perusteella, jolla varmistetaan kustannusten läpinäkyvä ja oikeasuhteinen jakaminen. Takaisinmaksuvelvoitteiden olisi säilyttävä rahoitusavun saajilla tämän asetuksen mukaisesti.

(235) Hajautetun rahoitusstrategian toteuttaminen edellyttää, että kaikkiin lainanotto- ja lainananto-ohjelmiin, joissa sitä käytetään, sovelletaan samoja sääntöjä.

(236) Hajautetun rahoitusstrategian on tarkoitus tarjota komissiolle enemmän joustovaraa yksittäisten rahoitustoimien ajoituksen ja maturiteetin suhteen ja mahdollistaa säännölliset ja vakaat maksut eri saajamaille. Tällaisen strategian olisi perustuttava rahoitusvälineiden yhdistämiseen. Komissio voisi tällöin joustavasti järjestää maksujen suorittamisen saajille maksujen suoritushetkellä vallitsevasta markkinatilanteesta riippumatta, ja samalla vähennetään riskiä siitä, että komission täytyisi hankkia kiinteitä summia epävakaissa tai epäsuotuisissa olosuhteissa.

(237) Kyseisen jouston antaminen komissiolle edellyttäisi yhteisen likviditeettivarannon käyttöönottoa. Tällaisen keskitetyn, luotettaviin likviditeettiennusteisiin perustuvan likviditeettitoiminnon avulla lisättäisiin unionin rahoituskapasiteetin häiriönsietokykyä ja varmistettaisiin, että se pystyy kestämään tilapäiset tilanteet, joissa sisään- ja ulosvirtaukset poikkeavat kokonaistasolla toisistaan.

(238) Komission olisi toteutettava kaikki tarvittavat transaktiot, joiden tavoitteena on varmistaa säännöllinen läsnäolo pääomamarkkinoilla, saavuttaa mahdollisimman edulliset rahoituskustannukset ja helpottaa unionin ja Euratomin velkapapereita koskevia transaktioita.

(239) Koska hajautettua rahoitusstrategiaa on tarkoitus laajentaa koskemaan useampia ohjelmia, on aiheellista, että komissio vahvistaa sen toteuttamista varten tarvittavat järjestelyt. Kyseisiin järjestelyihin olisi sisällyttävä hallintokehys, riskienhallintamenettelyt ja kustannustenjakomenetelmä, jossa olisi noudatettava tämän asetuksen 223 artiklan 4 kohdan e alakohtaa. Avoimuuden varmistamiseksi komission olisi annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti ja kattavasti tietoja lainanotto- ja velanhoitostrategiansa kaikista näkökohdista.

(240) Jo myönnettyyn rahoitusapuun ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463[35] mukaiseen rahoitusapuun liittyvän oikeusvarmuuden ja selkeyden vuoksi tähän asetukseen sisältyviä hajautettua rahoitusstrategiaa koskevia sääntöjä olisi sovellettava ainoastaan rahoitusapuohjelmiin, joita koskevien perussäädösten voimaantulopäivä on 9 päivänä marraskuuta 2022 tai sen jälkeen.

(241) On tärkeää, että välillistä hallinnointia käyttäen toteutettuja rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita koskevat tarkastetut tilinpäätöslaskelmat toimitetaan niin ajoissa, että tilintarkastustuomioistuin voi ottaa ne huomioon antaessaan alustavaa tilinpäätöstä koskevat huomautuksensa.

(242) Olisi otettava huomioon etujen yhteensovittaminen unionin toimintapoliittisiin tavoitteisiin pyrittäessä sekä erityisesti se, että EIP:llä ja EIR:llä on rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden täytäntöönpanoa varten tarvittava erityisasiantuntemus.

(243) EIP:llä ja EIR:llä olisi ryhmänä toimiessaan oltava mahdollisuus siirtää osa toteutusvaltuuksista toisilleen silloin, kun tällaisesta siirrosta saattaisi olla hyötyä tietyn toimen toteuttamisessa, komission kanssa tehdyssä sopimuksessa tarkemmin määritellyin edellytyksin.

---

35 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1).

(244) Johdonmukaisuuden vuoksi ja vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen huomioon ottamiseksi rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden osalta on tarpeen selventää tiettyjä säännöksiä, jotka koskevat ***unionin varoja välillisesti hallinnoivien*** henkilöiden tai yhteisöjen toteuttamaa raportointia, X osaston soveltamista silloin, kun on kyse rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden yhdistämisestä talousarviosta myönnettävään lisätukeen, avustukset mukaan luettuina, sekä tapauksia, joissa rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita yhdistetään yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin.

(245) Olisi selkeytettävä, että silloin kun rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita yhdistetään talousarviosta myönnettävän lisätuen muotoihin, koko toimenpiteeseen olisi sovellettava rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita koskevia sääntöjä. Näitä sääntöjä olisi tapauksen mukaan täydennettävä alakohtaisissa säännöissä määritellyillä erityisvaatimuksilla.

(246) Unionin talousarviosta rahoitettujen rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden täytäntöönpanossa olisi noudatettava veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevaa unionin politiikkaa ja siihen tehtyjä päivityksiä, sellaisina kuin ne on vahvistettu asiaa koskevissa unionin säädöksissä ja neuvoston päätelmissä, erityisesti 8 päivänä marraskuuta 2016 annetuissa neuvoston päätelmissä kriteereistä ja menettelystä veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon laatimiseksi[36] ja niiden liitteessä sekä 5 päivänä joulukuuta 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevasta EU:n luettelosta[37] ja niiden liitteissä.

(247) Talousarviotakuut ja jäsenvaltioille tai kolmansille maille tarkoitettu rahoitusapu ovat yleensä talousarvion ulkopuolisia toimia, joilla on merkittävä vaikutus unionin taseeseen. Sisällyttämällä nämä toimet tähän asetukseen parannetaan unionin taloudellisten etujen suojaa ja selkiytetään niiden hyväksymisessä, hallinnoinnissa ja kirjanpidossa sovellettavaa kehystä, vaikka kyseiset toimet säilyvät yleensä talousarvion ulkopuolella.

(248) Unioni on käynnistänyt merkittäviä talousarviotakuisiin perustuvia aloitteita, joihin kuuluvat muun muassa Euroopan strategisten investointien rahasto, jäljempänä ’ESIR’, ja Euroopan kestävän kehityksen rahasto, jäljempänä ’EKKR’. Tällaisille välineille on ominaista, että niiden myötä unionille syntyy ehdollinen velka, ja ne edellyttävät tämän vuoksi varojen käyttöön asettamista likviditeettipuskurin luomiseksi, jotta talousarviosta voitaisiin kattaa asianmukaisesti maksuvelvoitteet, joita ehdollisista veloista saattaa aiheutua. Jotta voitaisiin varmistaa, että unioni säilyttää luottoluokituksensa ja näin samalla kykynsä tarjota tehokkaasti rahoitusta, on olennaisen tärkeää, että ehdollisten velkojen hyväksymisessä, niihin liittyvän puskurin muodostamisessa ja niiden seurannassa noudatetaan tehokkaita sääntöjä, joita olisi sovellettava kaikkiin talousarviotakuisiin.

---

36 EUVL C 461, 10.12.2016, s. 2.
37 EUVL C 438, 19.12.2017, s. 5.

(249) Talousarviotakuista aiheutuvat ehdolliset velat voivat koskea hyvin monia erilaisia rahoitus- ja investointitoimia. Mahdollisen talousarviotakuuseen vetoamisen ajankohtaa ei voida vuositasolla määrittää täydellä varmuudella samaan tapaan kuin lainojen takaisinmaksua, joka noudattaa määrättyä aikataulua. Sen vuoksi on välttämätöntä luoda ehdollisten velkojen hyväksymistä ja seurantaa varten kehys, jolla varmistetaan, että päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 asetettuja vuotuisten maksumäärärahojen enimmäismääriä noudatetaan aina kaikilta osin.

(250) Kyseisessä kehyksessä olisi säädettävä myös hallinnoinnista ja valvonnasta, johon kuuluu muun muassa tietojen säännöllinen antaminen unionin rahoitustilanteesta. Rahoitusvelkojen rahoitusaste olisi määritettävä kulloisestakin välineestä aiheutuvien rahoitusriskien asianmukaisen arvioinnin perusteella. Ehdollisten velkojen kestävyyttä olisi arvioitava vuosittain talousarviomenettelyn yhteydessä. Olisi otettava käyttöön varhaisvaroitusjärjestelmä, jotta voitaisiin välttää tilanteet, joissa varat eivät riitä rahoitusvelkojen kattamiseen.

(251) Rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja rahoitusavun lisääntynyt käyttö edellyttää, että käyttöön otetaan ja puskuriksi varataan merkittävä määrä maksumäärärahoja. Vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi siten, että talousarviota suojataan samalla riittävästi rahoitusveloilta, on tärkeää, että puskuriksi tarvittavat määrät optimoidaan ja tehokkuusedut varmistetaan osoittamalla kyseiset määrät yhteiseen vararahastoon. Näitä yhteiseen vararahastoon osoitettuja varoja voidaan käyttää joustavammin, minkä ansiosta voidaan soveltaa tosiasiallista kokonaisrahoitusastetta, jonka avulla tarvittava suoja voidaan varmistaa optimaalisella varojen määrällä.

(252) Yhteistä vararahastoa ja sen rahoittamista koskevilla säännöillä olisi varmistettava vankka sisäisen valvonnan kehys. Komission olisi annettava komission tilinpitäjää kuultuaan suuntaviivat yhteisen vararahaston varojen hoidosta. Rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden tai rahoitusavun tulojen ja menojen hyväksyjien olisi aktiivisesti seurattava vastuullaan olevia rahoitusvelkoja, ja yhteisen vararahaston varoista vastaavan varainhoitajan olisi hoidettava vararahaston käteisvaroja ja omaisuuseriä komission tilinpitäjän vahvistamia sääntöjä ja menettelyjä noudattaen.

(253) Talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun olisi sovellettava rahoitusvälineitä varten jo käyttöön otettuja periaatteita. Etenkin talousarviotakuiden olisi oltava peruuttamattomia, ehdottomia ja vaadittaessa maksettavia (on demand). Niitä olisi hallinnoitava välillisesti tai ainoastaan poikkeustapauksissa suoraan. Ne saisivat kattaa ainoastaan rahoitus- ja investointitoimia, ja niiden vastapuolten olisi osallistuttava omilla varoillaan takuun kattamien toimien rahoitukseen.

(254) Jäsenvaltioille tai kolmansille maille tarkoitettu rahoitusapu olisi myönnettävä lainan, luottojärjestelyn tai minkä tahansa muun sellaisen välineen muodossa, jolla katsotaan voitavan varmistaa tuen vaikuttavuus. Komissiolle olisi annettava asianomaisessa perussäädöksessä valtuudet lainata tarvittavat varat pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta. Näin varmistetaan, ettei unioni ole osallisena sellaisessa maturiteettien muuttamisessa, josta sille aiheutuisi korkoriski tai jokin muu kaupallinen riski.

(255) Rahoitusvälineisiin liittyviä säännöksiä olisi sovellettava mahdollisimman pian, jotta tavoitteena oleva yksinkertaistaminen ja tehokkuus voitaisiin saavuttaa. Talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun sekä yhteiseen vararahastoon liittyviä säännöksiä olisi sovellettava vuoden 2020 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen voimassaolon alkamisesta lähtien. Tämä aikataulu antaa mahdollisuuden ehdollisten velkojen hallinnointiin tarkoitettujen uusien välineiden perusteelliseen valmisteluun. Sen ansiosta voidaan lisäksi varmistaa, että vuoden 2020 jälkeistä monivuotista rahoituskehystä koskeva ehdotus ja kyseiseen kehykseen liittyvät yksittäiset ohjelmat ovat yhdenmukaiset X osastossa vahvistettujen periaatteiden kanssa.

(256) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014[38] vahvistetaan säännöt muun muassa Euroopan tason poliittisten puolueiden ja säätiöiden rahoituksesta. Nämä säännöt koskevat etenkin rahoitusedellytyksiä, rahoituksen myöntämistä ja jakamista, lahjoituksia ja rahoitusosuuksia, vaalikampanjoiden rahoittamista Euroopan parlamentin vaalien yhteydessä, korvattavia kustannuksia, tietyn rahoituksen käyttökieltoa, kirjanpito-, raportointi- ja tilintarkastusvelvoitteita, toteuttamista ja valvontaa, seuraamuksia, Euroopan tason poliittisista puolueista ja säätiöistä vastaavan viranomaisen, Euroopan parlamentin tulojen ja menojen hyväksyjän ja jäsenvaltioiden yhteistyötä sekä avoimuutta.

(257) Tähän asetukseen olisi sisällytettävä säännöt, jotka koskevat asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti talousarviosta Euroopan tason poliittisille puolueille osoitettavia rahoitusosuuksia.

(258) Euroopan tason poliittisille puolueille myönnettävä rahoitustuki olisi annettava erityisenä rahoitusosuutena, joka vastaa näiden puolueiden erityistarpeita.

(259) Vaikka rahoitustuki myönnetään edellyttämättä vuotuista työohjelmaa, Euroopan tason poliittisten puolueiden olisi osoitettava jälkikäteen, että unionin rahoitus on käytetty moitteettomasti. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi etenkin tarkistettava, onko rahoitus käytetty rahoituksen suorittamispyynnön mukaisten korvattavien kustannusten kattamiseen tässä asetuksessa säädetyissä määräajoissa. Euroopan tason poliittisille puolueille myönnetyt rahoitusosuudet olisi käytettävä niiden myöntämisvuotta seuraavan varainhoitovuoden loppuun mennessä, minkä jälkeen toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän olisi perittävä takaisin kaikki mahdollisesti käyttämättä jäänyt rahoitus.

---

38 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 1141/2014, annettu 22 päivänä lokakuuta 2014, Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden perussäännöstä ja rahoituksesta (EUVL L 317, 4.11.2014, s. 1).

(260) Euroopan tason poliittisten puolueiden toimintamenojen kattamiseen myönnettyä unionin rahoitusta ei saisi käyttää muihin kuin asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 säädettyihin tarkoituksiin, etenkään kolmansien osapuolten, kuten kansallisten poliittisten puolueiden, suoraan tai välilliseen rahoittamiseen. Euroopan tason poliittisten puolueiden olisi käytettävä rahoitusosuudet kattamaan prosentteina määritetty osuus senhetkisistä ja tulevista menoista. Niillä ei saisi kattaa menoja tai velkoja, jotka ovat syntyneet ennen rahoitusosuuksia koskevien hakemusten jättämistä.

(261) Rahoitusosuuksien myöntämismenettelyä olisi lisäksi yksinkertaistettava ja mukautettava Euroopan tason poliittisten puolueiden erityispiirteisiin etenkin poistamalla valintaperusteet, ottamalla käyttöön yleissääntö, jonka mukaan maksetaan yksi täysimääräinen ennakkomaksu, sekä tarjoamalla mahdollisuus käyttää kertakorvauksia, kiinteämääräistä rahoitusta ja yksikkökustannuksia.

(262) Talousarviosta myönnetty rahoitusosuus olisi keskeytettävä, sitä olisi vähennettävä tai se olisi lopetettava, jos Euroopan tason poliittinen puolue ei noudata asetusta (EU, Euratom) N:o 1141/2014.

(263) Sekä tähän asetukseen että asetukseen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 perustuvia seuraamuksia olisi määrättävä johdonmukaisesti, ja niiden määräämisessä olisi noudatettava ne bis in idem -periaatetta. Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti tässä asetuksessa säädettyjä hallinnollisia ja/tai taloudellisia seuraamuksia ei määrätä silloin, kun seuraamuksia on jo määrätty asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 nojalla.

(264) Tässä asetuksessa olisi säädettävä yleisestä kehyksestä, jonka mukaisesti budjettitukea voidaan käyttää välineenä ulkoisten toimien alalla ja johon kuuluvat myös kolmannelle maalle asetettava velvollisuus toimittaa komissiolle riittävästi ajantasaista tietoa sen arvioimiseksi, täyttyvätkö sovitut edellytykset, ja säännökset, joilla varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen.

(265) Jotta voitaisiin vahvistaa Euroopan parlamentin ja neuvoston roolia, olisi selkiytettävä unionin erityisrahastojen perustamismenettelyä. On myös tarpeen vahvistaa unionin erityisrahastoihin maksettaviin rahoitusosuuksiin sovellettavat periaatteet, erityisesti sen merkitys, että turvataan muilta rahoittajilta saadut rahoitusosuudet, joista saatava lisäarvo oikeuttaa niiden perustamisen. Lisäksi on tarpeen selkeyttää taloushallinnon toimijoiden ja unionin erityisrahastojen hallitusten vastuita ja antaa säännöt, joilla varmistetaan, että rahoittajat ovat tasapuolisesti edustettuina erityisrahaston hallituksessa ja että varojen käyttöä koskevan lopullisen päätöksen tekeminen edellyttää komission hyväksyntää. Lisäksi on tärkeää vahvistaa tarkemmin unionin erityisrahastoilta edellytettävää raportointia koskevat vaatimukset.

(266) Unionin olisi voitava osallistua maailmanlaajuisiin aloitteisiin silloin, kun tällainen osallistuminen edistää unionin politiikan tavoitteiden saavuttamista. Jotta unionin osallistumiselle maailmanlaajuisiin aloitteisiin voitaisiin tarjota asianmukainen oikeudellinen kehys, unionin rahoitusosuus tällaisiin aloitteisiin olisi lisättävä talousarvion toteuttamisvälineisiin uutena välineenä. Tämän uuden rahoitusmuodon käytölle on tarkoitus asettaa ehtoja, ***joiden täyttyminen varmistaisi muihin talousarvion toteuttamisvälineisiin verrattavissa olevan suojan***. ***Tällaisiin ehtoihin olisi kuuluttava asianmukaiset sisäiset ja ulkoiset järjestelmät petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjumiseksi, ja maailmanlaajuisen aloitteen täytäntöönpanosta vastaavien tahojen ylläpitämiä järjestelmiä olisi pidettävä ulkoisina järjestelminä. Maailmanlaajuisiin aloitteisiin liittyvien säännösten käyttö olisi rajattava*** tapauksiin, joissa muilla ***talousarvion toteuttamisvälineillä*** ei voida saavuttaa kyseeseen tulevia unionin politiikan tavoitteita samassa laajuudessa ja samoin vaikutuksin. ***Jos se on mahdollista ja aiheellista, komission olisi liityttävä maailmanlaajuisen aloitteen hallintoneuvostoon tai vastaavaan ohjausryhmään, jotta varmistetaan unionin etujen tehokas edustus. Avoimuuden ja tehokkaan päätöksenteon varmistamiseksi komission olisi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa annettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle yksityiskohtaiset tiedot aikomuksistaan osallistua maailmanlaajuiseen aloitteeseen, jotta ne voivat ottaa nämä tiedot asianmukaisesti huomioon.***

(267) Jotta voidaan mukautua digitalisaatiokehitykseen, kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella ulkopuolisista asiantuntijoista laadittujen luetteloiden olisi oltava voimassa monivuotisen ohjelman kestoa pidempään edellyttäen, että varmistetaan asiantuntijoiden vuorottelu ja uusien asiantuntijoiden mahdollisuus ilmaista kiinnostuksensa. Lisäksi on tarpeen antaa unionin toimielimille mahdollisuus houkutella erittäin päteviä ulkopuolisia asiantuntijoita, jotta voidaan varmistaa, että arviointiprosessi ja asiantuntijoiden antamat lausunnot ja neuvot ovat laadukkaita. Jotta unionin toimielimet voisivat kilpailla menestyksekkäästi muiden markkinoilla olevien toimijoiden kanssa, niiden olisi voitava tarjota kilpailukykyisempiä korvauksia poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Oikeusvarmuuden vuoksi olisi myös selkiytettävä korvauksia saaviin ulkopuolisiin asiantuntijoihin sovellettavia sääntöjä, jotta ne vastaisivat ratkaisu- tai myöntämismenettelyn eri vaiheita.

(268) Jotta unionin toimielimillä olisi selkeä oikeudellinen kehys palvelujen, tavaroiden tai rakennusurakoiden lahjoittamista varten, muut kuin rahalliset lahjoitukset olisi lisättävä talousarvion toteuttamisvälineisiin uutena välineenä. Tätä välinettä ei pitäisi sekoittaa yleiseen kehykseen, jota sovelletaan unionin kolmansille maille antamaan tukeen ja joka on luonteeltaan laajempi ja voi sisältää myös muita kuin rahallisia lahjoituksia. Covid-19-pandemian ***ja Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyssodan*** vaikutuksen valossa tällaisen välineen olisi tarjottava vakaa oikeusperusta erityisesti tulevia kriisi- ja hätätilanteita varten ja sillä olisi varmistettava, että unionin toimielimillä on asianmukaiset budjettitukivälineet jäsenvaltioiden, henkilöiden ja yhteisöjen auttamiseksi silloin, kun tukea tarvitaan eniten. Kyseinen väline olisi pantava täytäntöön käyttämällä suoraa hallinnointia. Asiaan liittyviä säännöksiä, jotka koskevat muun muassa määritelmiä, keskeyttämistä, lopettamista ja vähentämistä sekä arviointikomiteaa, olisi mukautettava vastaavasti. ***Moitteettoman varainhoidon varmistamiseksi hallintomäärärahoista rahoitettavia pilaantumattomia tavaroita ei saisi lahjoittaa ennen kuin niiden kirjanpitoarvo on osittain poistettu.***

(269) Muiden kuin rahallisten lahjoitusten käyttöönottoa vastaavasti unionin toimielimille olisi annettava mahdollisuus myöntää palkintoja, jotka eivät ole rahallisia. Tämä on tärkeää muun muassa siksi, että voidaan järjestää kilpailuja nuorille, joilla ei ole pankkitiliä omassa jäsenvaltiossaan mutta jotka voivat helposti vastaanottaa konkreettisen palkinnon. Tämän vuoksi palkintojen määritelmää ja palkintoja koskevia säännöksiä olisi mukautettava.

(270) Nykyisten sääntöjen sujuvoittamiseksi ja turhan toiston välttämiseksi asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 toisen osan erityissäännökset, joita sovelletaan maataloustukirahastoon, tutkimukseen, ulkoisiin toimiin sekä tiettyihin unionin rahastoihin, olisi otettava tämän asetuksen asianomaisiin osiin edellyttäen, että säännöksiä sovelletaan edelleen ja niillä on edelleen merkitystä.

(271) Tilinpäätöstä ja kirjanpitoa koskevia säännöksiä olisi yksinkertaistettava ja selkiytettävä. Kaikki tilinpäätöstä ja muuta taloudellista raportointia koskevat säännökset on sen vuoksi asianmukaista koota yhteen.

(272) Määräaikaa, jonka kuluessa tilintarkastustuomioistuimen on esitettävä huomautuksensa alustavasta tilinpäätöksestä, ja lopullisen tilinpäätöksen toimittamismääräaikaa olisi mukautettava vastuuvapausmenettelyn aikataulun huomioon ottamiseksi.

(273) Päätöksen vastuuvapauden myöntämisestä olisi koskettava unionin kaikkien tulojen ja menojen tilejä, mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja niihin liittyvät tietyt menoerät, sekä niiden saldoa ja unionin taseessa esitettyjä varoja ja velkoja, myös niitä, jotka aiheutuvat lainanotto- ja lainanantotoimista. Samoin tilintarkastustuomioistuimen tekemässä kaikkien tulojen tarkastuksessa olisi otettava huomioon käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja niihin liittyvät menoerät.

(274) Tapaa, jota noudattaen unionin toimielimet raportoivat nykyisin kiinteistöhankkeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle, olisi parannettava. Unionin toimielinten olisi voitava rahoittaa uusia kiinteistöhankkeita tuloilla, jotka on saatu jo myydyistä kiinteistöistä. Tämän vuoksi rakennushankkeita koskeviin säännöksiin olisi lisättävä viittaus sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskeviin säännöksiin. Näin voitaisiin ottaa huomioon unionin toimielinten kiinteistöpolitiikan muuttuvat tarpeet ja samalla säästää kustannuksissa ja lisätä joustavuutta.

(275) Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa koskevassa tiedonannossaan komissio kannustaa rakennusten kunnostamiseen niiden päästöjen vähentämiseksi ja niiden energiatehokkuuden parantamiseksi. Kun otetaan huomioon energiatehokkaiden rakennusten markkinoiden nopea kehitys, unionin toimielinten on kiireellisesti tarpeen sisällyttää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman sitoumukset omaan kiinteistöpolitiikkaansa ja kunnostaa rakennuksensa ***asettaen etusijalle kaikkein energiatehokkaimmat investoinnit***. Lisäksi työskentelymuotojen viimeaikainen kehitys,

jota covid-19-pandemia on nopeuttanut, edellyttää unionin toimielinten toimistokannan mukauttamista dynaamisen toimistotilapolitiikan kehittämiseksi. Tämän vuoksi olisi sallittava rakennekorjaushankkeiden rahoittaminen lainoilla ***edellyttäen, että siitä syntyy säästöjä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti***. ***Euroopan parlamentin ja neuvoston olisi saatava ennakkohyväksyntäänsä varten riittävät tiedot, myös suunnitellun rakennekorjaushankkeen lisäarvosta ja sen vaikutuksesta vihreään siirtymään.*** Uusien rakennushankkeiden käsitteen tulkintaa olisi laajennettava ja siihen olisi erityisesti sisällytettävä rakennekorjaushankkeet.

(276) Tiettyihin unionin elimiin sovellettavien sääntöjen ja yksityiskohtaisten hankintasääntöjen sekä tosiasiallista rahoitusastetta koskevien yksityiskohtaisten ehtojen ja sitä koskevan vähimmäissuhteen mukauttamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä SEUT 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettuja elimiä varten annettua varainhoidon puiteasetusta, julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvien elinten varainhoidon malliasetusta, tämän asetuksen liitteen I muuttamista, tosiasiallisen rahoitusasteen laskemista koskevia yksityiskohtaisia edellytyksiä ja menetelmiä sekä tosiasialliselle rahoitusasteelle määritellyn vähimmäissuhteen muuttamista, jota ei saisi vahvistaa alemmalle tasolle kuin 85 prosenttia. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

(277) Joitakin muutoksia, jotka koskevat ***pääsyn antamista*** komissiolle saajia koskeviin tietoihin julkaisemista varten, varojen saajia ***ja niiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia*** koskevien tietojen sähköistä tallentamista ja säilyttämistä sekä tiedonlouhintaa ja riskien pisteyttämistä varten tarkoitetun yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän käyttöä kyseisten tietojen ▌ analysoimiseksi, olisi sovellettava ainoastaan ***aikaisintaan*** vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä hyväksyttyihin ja siitä rahoitettaviin ohjelmiin, jotta varmistetaan sujuva siirtymä antamalla riittävästi aikaa sähköisten tietojärjestelmien ja asiaankuuluvien sopimusten tarvittavaan mukauttamiseen sekä ohjeistuksen ja koulutuksen tarjoamiseen.

(278) Komission olisi esitettävä vuoden 2027 loppuun mennessä arviointi yhteisen integroidun tietoteknisen järjestelmän valmiudesta. Arvioinnissa olisi tarkasteltava sitä, onko yhteentoimivuus asiaankuuluvien tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen, myös jäsenvaltioiden tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen, kanssa varmistettu, mikä mahdollistaa asiaankuuluvien tietojen automaattisen siirtämisen mahdollisuuksien mukaan reaaliaikaisesti ja millä vältetään päällekkäinen raportointi; ovatko yhteisessä integroidussa tietoteknisessä järjestelmässä käytetyt riski-indikaattorit riittävän yhdenmukaisia, objektiivisia, oikeasuhteisia ja riskinarvioinnin kannalta tarpeellisia ja perustuvatko ne luotettaviin tietolähteisiin; salliiko yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä tekoälyn käyttämisen datan analysointiin ja tulkintaan ja

onko yhteinen integroitu tietotekninen järjestelmä yleisten tietosuojaperiaatteiden mukainen.

(279) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725 42 artiklan mukaisesti, ja hän on antanut lausuntonsa ***7 päivänä heinäkuuta 2022***.

(280) Tämän asetuksen olisi tultava voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

KOHDE, MÄÄRITELMÄT JA YLEISET PERIAATTEET

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan säännöt, jotka koskevat Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön yleisen talousarvion, jäljempänä ’talousarvio’, laatimista ja toteuttamista sekä niiden tilinpäätösten esittämistä ja tilintarkastusta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) ’hakijalla’ sellaista luonnollista henkilöä tai yhteisöä, joka on tehnyt hakemuksen avustuksen myöntämismenettelyssä, muun kuin rahallisen lahjoituksen myöntämismenettelyssä tai kilpailussa, riippumatta siitä, onko kyseinen yhteisö oikeushenkilö;

2) ’hakemusasiakirjalla’ tarjousta, osallistumishakemusta, kiinnostuksenilmaisupyyntöön perustuvaa hakemusta, avustushakemusta, muuta kuin rahallista lahjoitusta koskevaa hakemusta tai kilpailussa esitettyä hakemusta;

3) ’ratkaisumenettelyllä’ tai ’myöntämismenettelyllä’ hankintamenettelyä, avustusten myöntämismenettelyä, kilpailua, muun kuin rahallisen lahjoituksen myöntämismenettelyä taikka asiantuntijoiden tai talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti osallistuvien henkilöiden tai yhteisöjen valintaan liittyvää menettelyä;

4) ’perussäädöksellä’ säädöstä, joka ei ole suositus eikä lausunto ja joka muodostaa oikeusperustan toimelle ja sitä vastaavan talousarvioon otetun menon toteuttamiselle tai

talousarviotakuun tai talousarviosta katettavan rahoitustuen toteuttamiselle ja joka voi olla muodoltaan

a) Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta, jäljempänä ’SEUT-sopimus’ tai ’SEUT’, ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimusta, jäljempänä ’Euratomin perustamissopimus’, sovellettaessa SEUT 288 artiklassa tarkoitettu asetus, direktiivi tai päätös; tai

b) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEU-sopimus’ tai ’SEU’, V osaston määräyksiä sovellettaessa jokin säädösmuodoista, jotka on eritelty SEU 28 artiklan 1 kohdassa, 31 artiklan 2 kohdassa, 33 artiklassa, 42 artiklan 4 kohdassa ja 43 artiklan 2 kohdassa;

5) ’avustuksen saajalla’ sellaista luonnollista henkilöä tai yhteisöä, jonka kanssa on allekirjoitettu avustussopimus, riippumatta siitä, onko kyseinen yhteisö oikeushenkilö;

6) ’rahoitusta yhdistävällä välineellä tai foorumilla’ komission sekä kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten välillä perustettua yhteistyökehystä, jonka tarkoituksena on yhdistää talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, ja/tai rahoitusvälineitä ja/tai talousarviotakuita ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten takaisinmaksettavia tukimuotoja sekä yksityisen sektorin rahoituslaitosten ja yksityisen sektorin sijoittajien rahoitustukea;

7) ’talousarvion toteuttamisella’ talousarviomäärärahojen hallinnointia, seurantaa, valvontaa ja tarkastusta 62 artiklassa säädettyjen menetelmien mukaisesti;

8) ’talousarviositoumuksella’ toimea, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varaa talousarviomäärärahat, joilla katetaan oikeudellisten sitoumusten täyttämiseksi myöhemmin suoritettavat maksut;

9) ’talousarviotakuulla’ välinettä, jota käyttämällä unioni tukee toimintaohjelmaa sisällyttämällä talousarvioon peruuttamattoman ja ehdottoman taloudellisen velvoitteen, johon voidaan vedota, mikäli määrätty tapahtuma toteutuu ohjelman täytäntöönpanon aikana, ja joka on voimassa tuetun ohjelman puitteissa tehtyjen sitoumusten voimassaoloajan päättymiseen asti;

10) ’kiinteistöhankintasopimuksella’ sopimusta, joka koskee tontin, rakennuksen tai muun kiinteän omaisuuden ostoa, vaihtoa, vuokraamista, pitkäaikaista vuokraamista, leasingvuokraamista, käyttöoikeuden hankkimista tai osamaksulla hankkimista osto-optioin tai ilman niitä. Sopimus kattaa sekä olemassa olevat että rakenteilla olevat rakennukset; jälkimmäisten tapauksessa edellytetään, että ehdokkaalla on voimassa oleva rakennuslupa. Se ei kata rakennuksia, jotka on suunniteltu hankintaviranomaisen eritelmien mukaisesti ja jotka kuuluvat rakennusurakkasopimuksiin;

11) ’ehdokkaalla’ talouden toimijaa, joka on pyytänyt kutsun saada osallistua tai joka on kutsuttu osallistumaan rajoitettuun menettelyyn, tarjousperusteiseen neuvottelumenettelyyn, kilpailulliseen neuvottelumenettelyyn, innovaatiokumppanuuteen, suunnittelukilpailuun tai neuvottelumenettelyyn;

12) ’yhteishankintayksiköllä’ hankintaviranomaista, joka tarjoaa yhteishankintatoimintoja ja tarvittaessa hankintojen tukitoimintoja;

13) ’tarkastuksella’ tulo- tai menotapahtuman tietyn näkökohdan varmennusta;

14) ’käyttöoikeussopimuksella’ kirjallista sopimusta, joka on tehty rahallista vastiketta vastaan yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 177 ja 181 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja jolla siirretään rakennusurakoiden toteuttaminen tai palvelujen tarjoaminen ja hallinnointi talouden toimijalle (’käyttöoikeus’) ja jossa:

a) siirtämisen vastikkeena on joko yksinomaan rakennettavan kohteen tai palvelujen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä;

b) käyttöoikeussopimuksen tekemisen yhteydessä käyttöoikeussopimuksen saajalle siirtyy rakennuskohteen tai palvelujen käyttöön liittyvä toiminnallinen riski, joka voi käsittää joko kysyntä- tai tarjontariskin tai molemmat. Käyttöoikeussopimuksen saajan katsotaan vastaavan toiminnallisesta riskistä silloin, kun tavanomaisissa käyttöolosuhteissa ei ole takeita investoinnin eikä kyseessä olevien rakennusten tai palvelujen käyttökustannusten takaisin saamisesta;

15) ’perustamisvaiheella’ ajanjaksoa, jonka aikana kokonaisrahoitus maksetaan yhteiseen vararahastoon;

16) ’ehdollisella velalla’ mahdollista taloudellista velvoitetta, joka voisi aiheutua riippuen jonkin tulevan tapahtuman lopputuloksesta;

17) ’sopimuksella’ hankintasopimusta tai käyttöoikeussopimusta tai VIII osaston osalta avustuksen saajan tekemää alihankintasopimusta tai ostosopimusta;

18) ’toimeksisaajalla’ talouden toimijaa, jonka kanssa on tehty hankintasopimus;

19) ’rahoitusosuussopimuksella’ sopimusta, joka tehdään unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii–viii alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden tai yhteisöjen kanssa;

20) ’valvonnalla’ toimenpiteitä, joilla pyritään saamaan kohtuullinen varmuus toimien vaikuttavuudesta, tehokkuudesta ja taloudellisuudesta, raportoinnin luotettavuudesta, varojen ja tietojen turvaamisesta, petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisystä, havaitsemisesta ja korjaamisesta ja niiden seurannasta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvien riskien riittävästä hallinnasta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne. Valvontaan voivat kuulua erilaiset tarkastukset sekä ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista koskevien politiikkojen ja menettelyjen toimeenpano;

21) ’vastapuolella’ osapuolta, jolle myönnetään talousarviotakuu;

22) ’kriisitilanteella’

a) uhkaavan tai välittömän vaaran tilannetta, joka uhkaa kärjistyä aseelliseksi selkkaukseksi tai horjuttaa maan tai sen naapuruston vakautta;

b) tilannetta, johon on syynä luonnononnettomuus, ihmisen aiheuttama kriisi, kuten sota tai muu selkkaus, tai vaikutuksiltaan vastaavat erityisolosuhteet, jotka liittyvät esimerkiksi ilmastonmuutokseen, kansanterveyteen, eläinten terveyteen, ***elintarviketurvaa ja -turvallisuutta*** koskeviin hätätilanteisiin tai maailmanlaajuisiin terveysuhkiin, kuten ***epidemioihin ja*** pandemioihin, ympäristön pilaantumiseen, energian ja luonnonvarojen saannin estymiseen tai äärimmäiseen köyhyyteen;

23) ’vapauttamisella’ toimea, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruu talousarviositoumuksella aikaisemmin tehdyn määrärahavarauksen kokonaan tai osittain;

24) ’dynaamisella hankintajärjestelmällä’ täysin sähköistä menettelyä markkinoilla yleisesti saatavilla olevien tuotteiden tavanomaisia hankintoja varten;

25) ’talouden toimijalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, julkisyhteisö mukaan lukien, tai tällaisten henkilöiden ryhmittymää, joka tarjoaa tavaroiden toimittamista, rakennusurakoiden toteuttamista, palvelujen suorittamista tai kiinteää omaisuutta;

26) ’pääomasijoituksella’ pääoman antamista yrityksen käyttöön suoraan tai välillisesti sijoitettuna yrityksen täyttä tai osittaista omistusosuutta vastaan siten, että pääomasijoittaja voi lisäksi saada määräysvaltaa yrityksessä ja osuuden yrityksen voitoista;

27) ’unionin virastolla’ komission tai komission ja yhden tai useamman muun unionin toimielimen yhdessä monialaisten erityistehtävien hoitamista varten perustamaa hallintorakennetta;

28) ’lopullisella hallinnollisella päätöksellä’ hallintoviranomaisen päätöstä, joka on lopullinen ja sitova sovellettavan lainsäädännön nojalla;

29) ’rahoitusomaisuudella’ rahaa, julkisessa tai yksityisessä omistuksessa olevan yhteisön oman pääoman ehtoisia instrumentteja tai sopimukseen perustuvaa oikeutta saada tällaiselta yhteisöltä joko rahaa tai muuta rahoitusomaisuutta;

30) ’rahoitusvälineellä’ unionin rahoitustukea, joka myönnetään talousarviosta yhden tai useamman unionin toimintapoliittisen tavoitteen edistämiseksi, joka voi olla muodoltaan pääomasijoituksia tai oman pääoman luonteisia sijoituksia, lainoja tai vakuuksia taikka muita riskinjakovälineitä ja jota voidaan tarvittaessa yhdistää muihin rahoitustuen muotoihin tai yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin taikka Euroopan kehitysrahaston (EKR) varoihin;

31) ’rahoitusvastuulla’ sopimukseen perustuvaa velvoitetta antaa rahaa tai muuta rahoitusomaisuutta toiselle yhteisölle;

32) ’ulkomaisella tuella’ asetuksen (EU) 2022/2560 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kolmannen maan myöntämää taloudellista panosta, joka on kyseisen asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa esitetyn kuvauksen mukainen;

33) ’puitesopimuksella’ yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman hankintaviranomaisen välistä hankintasopimusta, jonka tarkoituksena on määrittää ehdot, joita sovelletaan sen perusteella määrätyn ajanjakson kuluessa tehtäviin erillissopimuksiin erityisesti hintojen ja tarvittaessa määrien osalta;

34) ’kokonaisrahoituksella’ talousarviotakuun tai kolmannelle maalle myönnetyn rahoitusavun koko voimassaoloaikana tarvittavien varojen kokonaismäärää, joka saadaan soveltamalla 214 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusastetta 213 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuun perussäädöksessä vahvistettuun talousarviotakuun tai kolmannelle maalle myönnetyn rahoitusavun määrään;

35) ’avustuksella’ lahjoituksen muodossa annettavaa rahoitusosuutta. Jos tällaista rahoitusosuutta hallinnoidaan suoraan, siihen sovelletaan VIII osaston säännöksiä;

36) ’vakuudella’ kirjallista sitoumusta vastata kokonaan tai osittain kolmannen osapuolen velasta tai velvoitteesta tai siitä, että tämä kolmas osapuoli täyttää menestyksellisesti velvoitteensa, jos vakuuden laukaiseva tapahtuma, kuten velanhoidon laiminlyöminen, toteutuu;

37) ’vaadittaessa maksettavalla takauksella’ takuuta, joka velvoittaa takuun antajan suorittamaan maksun pelkästä vastapuolen vaatimuksesta lukuun ottamatta tapauksia, joissa maksuvaatimuksen perusteena olevan velvoitteen täytäntöönpanokelpoisuuteen liittyy jokin puute;

38) ’luontoissuorituksella’ muita kuin taloudellisia resursseja, jotka kolmannet osapuolet asettavat maksutta avustuksen saajan käyttöön;

39) ’oikeudellisella sitoumuksella’ toimea, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa velvoitteen, jonka perusteella suoritetaan talousarviositoumuksen kattama maksu ja kirjataan talousarviositoumuksen kattama meno tai joka johtaa muun kuin rahallisen lahjoituksen tekemistä koskevaan velvoitteeseen, ja johon kuuluu rahoitusta koskevien puitekumppanuussopimusten ja puitesopimusten mukaisesti tehtyjä erillissopimuksia;

40) ’vipuvaikutuksella’ tukikelpoisille lopullisille saajille myönnetyn, takaisin maksettavan rahoituksen määrää jaettuna unionin rahoitusosuudella;

41) ’likviditeettiriskillä’ riskiä siitä, että yhteisessä vararahastossa säilytettyä rahoitusomaisuutta ei saataisi myytyä tietyssä ajassa aiheuttamatta huomattavaa tappiota;

42) ’lainalla’ sopimusta, joka velvoittaa lainanantajan antamaan lainanottajan käyttöön sovitun suuruisen rahamäärän sovituksi määräajaksi ja jonka mukaan lainanottaja on velvollinen maksamaan kyseisen rahamäärän takaisin sovitussa määräajassa;

43) ’vähäisellä avustuksella’ avustusta, jonka arvo on enintään 60 000 euroa;

44) ’jäsenvaltion organisaatiolla’ johonkin jäsenvaltioon sijoittautunutta julkisoikeudellista yhteisöä taikka yksityisoikeudellista yhteisöä, jonka tehtäväksi on annettu julkisen palvelun tehtävien hoitaminen ja jolle kyseinen jäsenvaltio antaa riittävät rahoitustakuut;

45) ’toteuttamistavalla’ mitä tahansa 62 artiklassa tarkoitettua talousarvion toteuttamistapaa, eli suoraa hallinnointia, välillistä hallinnointia ja yhteistyöhön perustuvaa hallinnointia;

46) ’usean rahoittajan toimella’ mitä tahansa sellaista toimea, jossa unionin varoja yhdistetään ainakin yhden muun rahoittajan varoihin;

47) ’useisiin hankintalähteisiin perustuvalla hankinnalla’ hankintaa, joka on tarkoitus toteuttaa tekemällä samanaikaisesti useita kirjallisia sopimuksia useiden talouden toimijoiden ja yhden tai useamman 177 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä, jotta täysin tai lähes samanlaisten palvelujen tai tavaroiden toimittaminen tai täysin tai lähes samanlaisten rakennusurakoiden toteuttaminen voidaan antaa samanaikaisesti eri toimeksisaajien tehtäväksi;

48) ’kerrannaisvaikutuksella’ tukikelpoisten lopullisten saajien tekemän investoinnin määrää jaettuna unionin rahoitusosuudella;

49) ’valtiosta riippumattomalla järjestöllä’ valtiosta itsenäistä voittoa tavoittelematonta vapaaehtoisjärjestöä, joka ei ole poliittinen puolue tai ammattiliitto;

50) ’tuotoksella’ toimella aikaansaatuja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti määritettyjä suoritteita;

51) ’osallistujalla’ ehdokasta tai tarjoajaa hankintamenettelyssä, hakijaa avustuksen tai muun kuin rahallisen lahjoituksen myöntämismenettelyssä, asiantuntijaa asiantuntijoiden valintamenettelyssä, hakijaa kilpailussa taikka henkilöä tai yhteisöä, joka osallistuu menettelyyn, joka koskee unionin varojen hallinnoimista ▌ 62 artiklan 1 kohdan ***ensimmäisen alakohdan*** c alakohdan mukaisesti;

52) ’oletetulla valitulla tarjoajalla’ hankintamenettelyssä ensimmäiselle sijalle asetettua tarjoajaa, jonka osalta tehdään lisätarkistuksia ja jonka on toimitettava poissulkemis- ja/tai valintaperusteita koskevat asiakirjatodisteet, jotta arviointikomitea voi ehdottaa sitä valituksi tarjoajaksi. Jos hankintamenettelyssä on tarkoitus tehdä sopimus usean tarjoajan kanssa, oletetun valitun tarjoajan katsotaan viittaavan tehtävien sopimusten määrää vastaavaan määrään parhaiten sijoittuneita tarjoajia;

53) ’palkinnolla’ suoritusta, joka myönnetään palkkiona kilpailun perusteella. Jos tällaista suoritusta hallinnoidaan suoraan, siihen sovelletaan IX osaston säännöksiä;

54) ’hankinnalla’ sopimuksen avulla tapahtuvaa rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen hankintaa sekä maan, rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta, jonka yksi tai useampi hankintaviranomainen tekee valitsemiltaan talouden toimijoilta;

55) ’hankinta-asiakirjoilla’ asiakirjoja, jotka hankintaviranomainen on tuottanut tai joihin se viittaa kuvatakseen tai määrittääkseen hankintamenettelyn eri osia, mukaan lukien

a) 166 artiklassa säädetyt tiedotustoimenpiteet;

b) tarjouspyyntö;

c) tarjouseritelmä, mukaan lukien tekniset eritelmät ja asiaa koskevat perusteet tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn ollessa kyseessä hanketta kuvaavat asiakirjat;

d) sopimusluonnos;

56) ’ammatillisella eturistiriidalla’ tilannetta, jossa talouden toimijan aiempi tai senhetkinen ammatillinen toiminta vaikuttaa tai uhkaa vaikuttaa sen kykyyn täyttää sopimus riippumattomasti, puolueettomasti ja objektiivisesti;

57) ’hankintasopimuksella’ kirjallista sopimusta, joka on tehty rahallista vastiketta vastaan yhden tai useamman talouden toimijan ja yhden tai useamman 177 ja 181 artiklassa tarkoitetun hankintaviranomaisen välillä ja joka koskee irtaimen tai kiinteän omaisuuden hankkimista, rakennusurakoiden toteuttamista tai palveluiden tarjoamista talousarviosta osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan ja joita ovat

a) kiinteistöhankintasopimukset;

b) tavarahankintasopimukset;

c) rakennusurakkasopimukset;

d) palveluhankintasopimukset;

58) ’oman pääoman luonteisella sijoituksella’ oman pääoman ja velkarahoituksen väliin sijoittuvaa rahoitusmuotoa, jossa riski on suurempi kuin etuoikeutetussa lainassa ja pienempi kuin osakepääomamuotoisessa sijoituksessa ja joka voi olla velkamuotoinen, jolloin se on tyypillisesti vakuudeton ja etuoikeudeltaan huonompi ja joissain tapauksissa muunnettavissa osakepääomaksi tai etuosakkeeksi;

59) ’saajalla’ avustuksen saajaa, toimeksisaajaa, palkattua ulkopuolista asiantuntijaa tai henkilöä tai yhteisöä, joka saa palkinnon, muun kuin rahallisen lahjoituksen tai tukea talousarviosta rahoitusvälineen tai talousarviotakuun muodossa taikka joka hallinnoi unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti;

60) ’takaisinostosopimuksella’ arvopaperien myyntiä rahaa vastaan sopimalla, että ne ostetaan takaisin tiettynä tulevana päivänä tai pyynnöstä;

61) ’tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitetulla määrärahalla’ määrärahaa, joka on otettu joko johonkin tutkimuspolitiikan toimintalohkon epäsuoraa tai suoraa tutkimustoimintaa koskevaan talousarvion osastoon tai johonkin toiseen osastoon kuuluvaan tutkimustoimintaa koskevaan lukuun;

62) ’tuloksella’ alakohtaisten sääntöjen mukaisesti määritettyjä toimen toteuttamisen vaikutuksia;

63) ’riskinjakovälineellä’ rahoitusvälinettä, joka mahdollistaa määritellyn riskin jakamisen kahden tai useamman yhteisön kesken tarvittaessa sovittua korvausta vastaan;

64) ’palveluhankintasopimuksella’ sopimuksia, jotka kattavat kaikki sellaiset henkiset suoritukset tai muut palvelut, jotka eivät kuulu tavarahankinta-, rakennusurakka- tai kiinteistöhankintasopimusten piiriin;

65) ’moitteettomalla varainhoidolla’ talousarvion toteuttamista taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti;

66) ’henkilöstösäännöillä’ asetuksessa (ETY, Euratom, EHTY) N:o 259/68 säädettyjä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavia henkilöstösääntöjä ja unionin muuta henkilöstöä koskevia palvelussuhteen ehtoja;

67) ’alihankkijalla’ talouden toimijaa, jonka ehdokas tai tarjoaja tai toimeksisaaja on ehdottanut suorittavan osan sopimuksesta tai jonka avustuksen saaja on ehdottanut toteuttavan osan avustuksella yhteisrahoitettavista tehtävistä;

68) ’jäsenmaksuilla’ sellaisille elimille suoritettuja maksuja, joiden jäsen unioni on, näiden elinten tekemien talousarviopäätösten ja vahvistamien maksuehtojen mukaisesti;

69) ’tavarahankintasopimuksella’ sopimusta, joka kattaa tavaroiden oston, vuokraamisen, leasingvuokraamisen tai osamaksulla hankkimisen osto-optioin tai ilman niitä ja johon voi kuulua liitännäisesti kokoamis- ja asennustöitä;

70) ’teknisellä avulla’ ohjelman tai toimen toteuttamiseksi tarvittavaa tukea ja valmiuksien kehittämistä, erityisesti valmistelua, hallinnointia, seurantaa, arviointia, tarkastuksia ja valvontaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten sääntöjen soveltamista;

71) ’tarjoajalla’ talouden toimijaa, joka on jättänyt tarjouksen;

72) ’unionilla’ asiayhteyden mukaisesti Euroopan unionia tai Euroopan atomienergiayhteisöä tai niitä molempia;

73) ’unionin toimielimellä’ Euroopan parlamenttia, Eurooppa-neuvostoa, neuvostoa, komissiota, Euroopan unionin tuomioistuinta, tilintarkastustuomioistuinta, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa, alueiden komiteaa, Euroopan oikeusasiamiestä, Euroopan tietosuojavaltuutettua tai Euroopan ulkosuhdehallintoa, jäljempänä ’ulkosuhdehallinto’; Euroopan keskuspankkia ei pidetä unionin toimielimenä;

74) ’myyjällä’ talouden toimijaa, joka on rekisteröity luetteloon myyjistä, joita pyydetään esittämään osallistumishakemus tai tarjous;

75) ’erittäin vähäisellä avustuksella’ avustusta, jonka arvo on enintään 15 000 euroa;

76) ’vapaaehtoistyön tekijällä’ henkilöä, joka tekee palkatonta vapaaehtoistyötä jollekin järjestölle;

77) ’rakennusurakalla’ sellaista talon- tai maanrakennustöiden kokonaisuutta, joka riittää itsessään täyttämään jonkin taloudellisen tai teknisen tarkoituksen;

78) ’rakennusurakkasopimuksella’ sopimusta, joka kattaa

a) rakennustyön tai rakennusurakan toteuttamisen tai sen suunnittelun ja toteuttamisen yhdessä; tai

b) jonkin direktiivin 2014/24/EU liitteessä II tarkoitettuun toimintaan liittyvän rakennusurakan toteuttamisen tai sen suunnittelun ja toteuttamisen; tai

c) rakennusurakan tyypin tai suunnittelun suhteen ratkaisevaa vaikutusvaltaa käyttävän hankintaviranomaisen asettamia vaatimuksia vastaavan rakennusurakan toteuttamisen millä tahansa tavalla.

3 artikla

Tämän asetuksen noudattaminen johdetussa oikeudessa

1. Perussäädöksessä olevien säännösten, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen tuloina tai menoina, on oltava yhdenmukaisia II osastossa esitettyjen budjettiperiaatteiden kanssa.

2. Kaikissa lainsäätäjälle toimitetuissa ehdotuksissa ja ehdotusten muutoksissa, jotka sisältävät poikkeuksia tämän asetuksen muihin kuin II osastossa oleviin säännöksiin tai tämän asetuksen nojalla annettaviin delegoituihin säädöksiin, on selkeästi mainittava tällaiset poikkeukset ja esitettävä niiden erityiset syyt asianomaisten ehdotusten johdanto-osan kappaleissa ja muutosten perusteluissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

4 artikla

Määräajat, päivämäärät ja määräpäivät

Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, tässä asetuksessa säädettyihin määräaikoihin sovelletaan neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71[39].

5 artikla

Henkilötietojen suoja

Tämä asetus ei rajoita asetusten (EU) 2016/679 ja (EU) 2018/1725 soveltamista.

39 Neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1182/71, annettu 3 päivänä kesäkuuta 1971, määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä (EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1).

II OSASTO

PERIAATTEET

6 artikla

Budjettiperiaatteiden ja unionin talousarvion suojaamista koskevan yleisen ehdollisuusjärjestelmän noudattaminen

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa noudatetaan tässä asetuksessa säädettyjä yhtenäisyyden, talousarvion totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, laskentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, moitteettoman varainhoidon sekä avoimuuden periaatteita.

2. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa noudatetaan lisäksi asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092 säännöksiä.

3. Talousarviota toteuttaessaan jäsenvaltiot ja komissio varmistavat Euroopan unionin perusoikeuskirjan noudattamisen perusoikeuskirjan 51 artiklan mukaisesti ja kunnioittavat SEU 2 artiklassa vahvistettuja unionin arvoja, jotka ovat merkityksellisiä unionin talousarvion toteuttamisen kannalta.

1 LUKU

YHTENÄISYYDEN JA TALOUSARVION TOTUUDENMUKAISUUDEN PERIAATTEET

7 artikla

Talousarvion soveltamisala

1. Talousarviolla ennakoidaan ja hyväksytään kunakin varainhoitovuonna kaikki unionille tarpeellisiksi katsotut tulot ja menot. Talousarvioon kuuluvat

   a) unionin tulot ja menot, mukaan lukien SEU-sopimukseen sisältyvien yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaa (YUTP) koskevien määräysten täytäntöönpanosta aiheutuvat hallintomenot sekä näiden määräysten täytäntöönpanosta johtuvat toimintamenot, kun ne otetaan menoina talousarvioon;

   b) Euroopan atomienergiayhteisön tulot ja menot.

2. Talousarvio koostuu jaksotetuista määrärahoista, jotka ovat maksusitoumusmäärärahoja tai maksumäärärahoja, ja jaksottamattomista määrärahoista.

   Varainhoitovuodeksi hyväksytyt määrärahat muodostuvat seuraavista eristä:

   a) talousarvioon otetut määrärahat, mukaan lukien lisätalousarviot;

   b) edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyt määrärahat;

   c) jäljempänä 15 artiklan mukaisesti uudelleen käyttöön otetut määrärahat;

   d) jäljempänä 12 artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaisesti takaisin maksetuista ennakkomaksuista peräisin olevat määrärahat;

   e) määrärahat, jotka on otettu talousarvioon varainhoitovuoden kuluessa saatujen tai sitä edeltäviltä varainhoitovuosilta siirrettyjen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella.

3. Maksusitoumusmäärärahat kattavat varainhoitovuoden aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset, jollei 114 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

4. Maksumäärärahat kattavat varainhoitovuoden tai edellisten varainhoitovuosien aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten täyttämiseen tarvittavat maksut. Ne kattavat myös 214 artiklassa tarkoitetun rahoitusvastuiden rahoittamisen.

5. Tämän artiklan 2 ja 3 kohta eivät estä tekemästä määrärahoista kokonaissitoumuksia 112 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti tai jakamasta talousarviositoumuksia vuotuisiin eriin 112 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

8 artikla

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteisiin sovellettavat erityiset säännöt

1. Kaikki tulot ja menot on otettava johonkin budjettikohtaan.

2. Menoon ei saa sitoutua eikä sitä saa hyväksyä maksettavaksi, jos se ylittää vahvistetut määrärahat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 213 artiklan 2 kohdassa säädetyistä ehdollisista veloista johtuvia hyväksyttyjä menoja.

3. Talousarvioon otetaan määrärahoja vain tarpeelliseksi katsottuja menoja varten.

4. Talousarviosta suoritettujen ennakkomaksujen korkotuottoja ei makseta unionille, ellei kyseisissä rahoitusosuussopimuksissa tai rahoitussopimuksissa toisin määrätä.

2 LUKU

VUOTUISPERIAATE

9 artikla

Määritelmä

Talousarvioon otetaan määrärahat varainhoitovuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

10 artikla

Tuloja ja määrärahoja koskeva talousarviokirjanpito

1. Varainhoitovuoden tulot otetaan kyseisen vuoden tileille sen kuluessa toteutuneiden määrien mukaisina. Seuraavan varainhoitovuoden tammikuun omat varat voidaan kuitenkin asettaa käyttöön etukäteen asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 mukaisesti.

2. Arvonlisäveroon (alv) ja bruttokansantuloon perustuvia omia varoja koskeviin tuloutuksiin voidaan tehdä mukautuksia asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 mukaisesti.

3. Päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja omia varoja koskeviin tuloutuksiin voidaan tehdä mukautuksia asetuksen (EU, Euratom) 2021/770 mukaisesti.

4. Maksusitoumukset otetaan kunkin varainhoitovuoden kirjanpitoon kyseisen vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä tehtyjen oikeudellisten sitoumusten ja kyseiseen päivään mennessä toteutetun 214 artiklassa tarkoitetun rahoitusvastuiden rahoittamisen perusteella. Jäljempänä 112 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut talousarvioon tehtävät kokonaissitoumukset otetaan kuitenkin varainhoitovuoden kirjanpitoon kyseisen vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä tehtyjen talousarviositoumusten perusteella.

5. Maksut kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka tilinpitäjä on suorittanut viimeistään saman vuoden 31 päivänä joulukuuta.

6. Poiketen siitä, mitä 5 ja 6 kohdassa säädetään,

   a) Euroopan maatalouden tukirahaston (maataloustukirahaston) menot kirjataan kirjanpidossa varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio suorittaa jäsenvaltioille viimeistään kyseisen vuoden 31 päivänä joulukuuta, edellyttäen, että tilinpitäjä saa maksumääräykset viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta;

   b) yhteistyössä hallinnoitavat menot kirjataan maataloustukirahastoa lukuun ottamatta kirjanpidossa varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio on suorittanut jäsenvaltioille viimeistään kyseisen vuoden 31 päivänä joulukuuta, mukaan lukien viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta 30 ja 31 artiklan mukaisesti kirjatut menot.

11 artikla

Määrärahojen sitominen

1. Talousarvioon otetut määrärahat voidaan sitoa talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen 1 päivästä tammikuuta alkaen.

2. Seuraavista menoista voidaan kunkin vuoden 15 päivästä lokakuuta alkaen tehdä seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia:

   a) juoksevat hallintomenot edellyttäen, että tällaiset menot on otettu edelliseen asianmukaisesti hyväksyttyyn talousarvioon ja että ne ovat enintään neljäsosa vastaavista Euroopan parlamentin ja neuvoston kuluvaksi varainhoitovuodeksi juoksevia hallintomenoja varten hyväksymistä kokonaismäärärahoista;

   b) maataloustukirahaston juoksevat hallinnointimenot edellyttäen, että kyseisten menojen peruste vahvistetaan voimassa olevassa perussäädöksessä ja että ne ovat enintään kolme neljäsosaa vastaavista Euroopan parlamentin ja neuvoston kuluvaksi varainhoitovuodeksi maataloustukirahaston juoksevia hallinnointimenoja varten hyväksymistä kokonaismäärärahoista.

12 artikla

Määrärahojen peruuttaminen ja siirtäminen varainhoitovuodelta toiselle

1. Määrärahat, joita ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana, jota varten ne on otettu talousarvioon, peruutetaan, ellei niitä siirretä seuraavalle varainhoitovuodelle 2–8 kohdan mukaisesti.

2. Seuraavat määrärahat voidaan 3 kohdan mukaisesti tehdyllä päätöksellä siirtää mutta ainoastaan seuraavalle varainhoitovuodelle:

   a) maksusitoumusmäärärahat tai jaksottamattomat määrärahat, joiden osalta useimmat sitoumusten edellyttämät alustavat muodollisuudet on saatu päätökseen viimeistään varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta. Tällaiset määrärahat voidaan sitoa seuraavan varainhoitovuoden maaliskuun 31 päivään saakka lukuun ottamatta kiinteistöhankkeisiin liittyviä jaksottamattomia määrärahoja, jotka voidaan sitoa seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka;

   b) määrärahat, jotka osoittautuvat tarpeellisiksi lainsäätäjän annettua perussäädöksen varainhoitovuoden viimeisellä neljänneksellä ilman, että komissio on voinut ennen kyseisen vuoden joulukuun 31 päivää sitoa talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitettuja määrärahoja. Tällaiset määrärahat voidaan sitoa seuraavan varainhoitovuoden joulukuun 31 päivään saakka;

   c) maksumäärärahat, jotka tarvitaan voimassa olevien maksusitoumusten kattamiseen tai jotka liittyvät varainhoitovuodelta toiselle siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin, jos asianomaisiin budjettikohtiin seuraavaksi varainhoitovuodeksi osoitetut maksumäärärahat eivät riitä;

   d) jaksottamattomat määrärahat, jotka liittyvät asetuksen (EU) 2021/2116 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin toimiin.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa säädetään, asetuksen (EU) 2021/2116 16 artiklassa tarkoitetun maatalousalan varauksen jaksottamattomat määrärahat siirretään seuraaville varainhoitovuosille ▌ maatalousalan varauksen rahoittamiseksi seuraavina varainhoitovuosina ***kyseisen asetuksen 16 artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetun ajan ja minkä tahansa sovellettavissa alakohtaisissa säännöissä säädetyn vuoden 2027 jälkeisen ajan***.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan osalta asianomainen unionin toimielin käyttää ensisijaisesti kuluvalle varainhoitovuodelle vahvistettuja määrärahoja ja vasta näiden loputtua siirrettyjä määrärahoja.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettujen jaksottamattomien määrärahojen siirron määrä ei saa olla enempää kuin 2 prosenttia Euroopan parlamentin ja neuvoston hyväksymistä alkuperäisistä määrärahoista, eikä se saa ylittää asetuksen (EU) 2021/2116 17 artiklan mukaisesti sovellettavan, edellisen varainhoitovuoden aikana suoriin tukiin tehdyn mukautuksen määrää. Siirretyt määrärahat palautetaan sellaisiin budjettikohtiin, jotka koskevat asetuksen (EU) 2021/2116 5 artiklan 2 kohdan ***d*** alakohdassa tarkoitettuja toimia.

3. Asianomainen unionin toimielin tekee päätöksensä 2 kohdassa tarkoitetuista määrärahasiirroista viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta. Se ilmoittaa kyseisenä vuonna viimeistään 15 päivänä maaliskuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle päätöksestään siirtää määrärahoja varainhoitovuodelta toiselle. Lisäksi se esittää kunkin budjettikohdan osalta, miten 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa esitettyjä perusteita on sovellettu kuhunkin määrärahojen siirtoon.

4. Määrärahoista siirretään varainhoitovuodelta toiselle ilman eri toimenpiteitä

a) solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen ja Euroopan unionin solidaarisuusrahaston määrärahat. Tällaiset määrärahat voidaan siirtää ainoastaan seuraavalle varainhoitovuodelle, ja ne voidaan käyttää kyseisen vuoden 31 päivään joulukuuta saakka ▌;

b) määrärahat, jotka vastaavat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Tällaiset määrärahat voidaan siirtää yksinomaan seuraavalle varainhoitovuodelle, ja ne voidaan sitoa kyseisen vuoden joulukuun 31 päivään saakka lukuun ottamatta vuokratuloista sekä rakennusten ja maan myynnistä peräisin olevia sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, joita voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, kunnes ne on käytetty kokonaan. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1303/2013[40], Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 514/2014[41] ja asetuksessa (EU) 2021/1060 tarkoitetut ennakkomaksujen palautuksista saadut 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat voidaan siirtää

---

40 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

41 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 514/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoon sekä poliisiyhteistyön, rikollisuuden ehkäisemisen ja torjumisen sekä kriisinhallinnan rahoitusvälineeseen sovellettavista yleisistä säännöksistä (EUVL L 150, 20.5.2014, s. 112).

seuraavalle varainhoitovuodelle ohjelman päättymiseen asti ja tarvittaessa käyttää sillä edellytyksellä, että muita maksusitoumusmäärärahoja ei enää ole käytettävissä;

c) määrärahat, jotka vastaavat ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Tällaiset määrärahat on käytettävä kokonaan siihen mennessä kun ohjelmaan tai toimeen, johon ne on sidottu, liittyvät toimenpiteet on toteutettu, tai ne voidaan siirtää varainhoitovuodelta toiselle ja käyttää ohjelmaa tai toimea jatkavaan ohjelmaan tai toimeen. Tämä ei koske 21 artiklan 2 kohdan g alakohdan iii alakohdassa tarkoitettuja tuloja, joista saatavat määrärahat peruuntuvat, ellei niitä ole sidottu viiden vuoden kuluessa;

d) ***maataloustukirahastoon liittyvät*** maksumäärärahat***, jotka ovat peräisin asetuksen (EU) 2021/2116 40, 41 ja 42 artiklan mukaisista maksujen keskeytyksistä.***

5. Tämän artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jotka saadaan 21 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti Euroopan vapaakauppaliiton, jäljempänä ’EFTA’, jäsenvaltioiden osallistumisesta eräisiin unionin ohjelmiin, on käsiteltävä Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen, jäljempänä ’ETA-sopimus’, liitetyn pöytäkirjan N:o 32 mukaisesti.

6. Asianomainen unionin toimielin toimittaa 3 kohdassa säädetyn ilmoituksen lisäksi tietoja Euroopan parlamentille ja neuvostolle määrärahoista, jotka on siirretty varainhoitovuodelta toiselle ilman eri toimenpiteitä, mukaan lukien asianomaiset määrät ja se tämän artiklan säännös, jonka nojalla määrärahat siirrettiin varainhoitovuodelta toiselle.

7. Jaksottamattomat määrärahat, joista on tehty oikeudellinen sitoumus varainhoitovuoden lopussa, on maksettava seuraavan varainhoitovuoden loppuun mennessä.

8. Varaukseen otettuja tai henkilöstömenoihin liittyviä määrärahoja ei saa siirtää varainhoitovuodelta toiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan soveltamista. Tätä artiklaa sovellettaessa henkilöstömenoihin katsotaan sisältyvän unionin toimielinten jäsenten ja henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvan henkilöstön palkat ja korvaukset.

13 artikla

Määrärahojen peruuttamista ja varainhoitovuodelta toiselle siirtämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt

1. Edellä olevan 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut maksusitoumusmäärärahat ja jaksottamattomat määrärahat voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle ainoastaan silloin, kun sitoumuksia ei ole voitu tehdä ennen varainhoitovuoden 31 päivää joulukuuta syistä, joihin tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole voinut vaikuttaa, ja kun alustavat muodollisuudet ovat edenneet jo niin pitkälle, että sitoumus katsotaan voitavan tehdä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta tai kiinteistöhankkeiden osalta viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta.

2. Edellä 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut alustavat muodollisuudet, jotka on saatava päätökseen varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, jotta määrärahat voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, ovat erityisesti seuraavat:

   a) jäljempänä 112 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista yksittäisistä talousarviositoumuksista mahdollisten toimeksisaajien, avustuksen saajien, palkinnonsaajien tai valtuuksien saajien lopullinen valinta;

   b) jäljempänä 112 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuista talousarvioon tehtävistä kokonaissitoumuksista rahoituspäätös tai loppuun saatettu kunkin unionin toimielimen sisäinen lausuntokierros, jonka päämääränä on saada rahoituspäätös hyväksyttyä.

3. Määrärahat, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle 12 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti ja joita ei ole sidottu viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta tai, jos määrärahat liittyvät kiinteistöhankkeisiin, viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta, peruuntuvat ilman eri toimenpiteitä.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedot ensimmäisen alakohdan mukaisesti peruuntuneista määrärahoista kuukauden kuluessa peruuntumisesta.

14 artikla

Sitoumusten vapauttaminen

1. Jos talousarviositoumuksia vapautetaan minä tahansa niiden tekovuotta seuraavana varainhoitovuonna sen vuoksi, että toimia, joihin sitoumukset oli osoitettu, ei ole toteutettu joko kokonaisuudessaan tai osittain, tällaisia vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat on peruutettava, ellei asetuksissa (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014[42], (EU) N:o 514/2014, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/2116 toisin säädetä ja sen estämättä, mitä tämän asetuksen 15 artiklassa säädetään.

2. Asetuksissa (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 514/2014, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/2116 tarkoitetut maksusitoumusmäärärahat vapautetaan ilman eri toimenpiteitä kyseisten asetusten mukaisesti.

3. Tätä artiklaa ei sovelleta 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin ulkoisiin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin.

---

42 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 223/2014, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahastosta (EUVL L 72, 12.3.2014, s. 1).

15 artikla

Vapautettuja sitoumuksia vastaavien määrärahojen ottaminen uudelleen käyttöön

1. Asetuksissa (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 514/2014, (EU) 2021/1060 ja (EU) 2021/2116 tarkoitetut vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe.

   Sitä varten komissio tarkastelee edellisen varainhoitovuoden aikana vapautettuja sitoumuksia ja päättää tarpeiden perusteella viimeistään kuluvan varainhoitovuoden helmikuun 15 päivänä, tarvitseeko niitä vastaavat määrärahat ottaa uudelleen käyttöön.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tapauksen lisäksi vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat otetaan uudelleen käyttöön silloin kun on kyse sellaisten varojen vapauttamisesta, jotka on siirretty takaisin siihen rahastoon, josta ne oli alun perin siirretty asetuksen (EU) 2021/1060 26 artiklan mukaisesti.

3. Osittain tai kokonaan toteutumatta jääneisiin tutkimushankkeisiin osoitetuista maksusitoumusmäärärahoista osuus, joka vastaa hankkeiden toteutumatta jäämisen vuoksi vapautettujen sitoumusten määrää, voidaan myös ottaa talousarviomenettelyssä uudelleen käyttöön hyödyttämään sitä tutkimusohjelmaa, johon hankkeet kuuluvat, tai sitä seuraavaa ohjelmaa.

16 artikla

Säännöt, joita sovelletaan, jos talousarvio hyväksytään myöhässä

1. Jos talousarviota ei ole varainhoitovuoden alkaessa lopullisesti hyväksytty, sovelletaan SEUT 315 artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitettua menettelyä (väliaikaisten kahdestoistaosien järjestelmä). Maksusitoumuksia voidaan tehdä ja maksuja suorittaa tämän artiklan 2 kohdassa säädetyissä rajoissa.

2. Maksusitoumuksia voidaan tehdä luku luvulta enintään neljäsosalla kaikista talousarvion asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista lisättynä yhdellä kahdestoistaosalla kutakin kulunutta kuukautta kohti.

   Talousarvioesitykseen otettuja määrärahoja ei saa ylittää.

   Maksuja voidaan suorittaa kuukausittain luku luvulta enintään kahdestoistaosalla talousarvion asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista. Tämä määrä saa kuitenkin olla enintään yksi kahdestoistaosa talousarvioesityksessä vastaavaan lukuun otetuista määrärahoista.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuilla talousarvion asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyillä määrärahoilla tarkoitetaan määrärahoja, jotka on otettu talousarvioon, myös lisätalousarvioilla, ja joita on tarkistettu kyseisen varainhoitovuoden aikana tehtyjen määrärahasiirtojen määrällä.

4. Jos unionin toiminnan jatkuvuus ja hallinnon tarpeet sitä vaativat, neuvosto voi määräenemmistöllä komission ehdotuksesta päättää antaa luvan käyttää yhden väliaikaisen kahdestoistaosan ylittäviä menoja niiden lisäksi, jotka ovat käytettävissä ilman eri toimenpiteitä 1 ja 2 kohdan mukaisesti, toisaalta maksusitoumusten tekemiseen ja toisaalta suoritettaviin maksuihin, ei kuitenkaan enempää kuin yhteensä neljä väliaikaista kahdestoistaosaa, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia. Neuvosto ilmoittaa päätöksestään välittömästi Euroopan parlamentille.

   Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu päätös tulee voimaan 30 päivän kuluttua sen hyväksymisestä, ellei Euroopan parlamentti

   a) tee kaikkien jäsentensä enemmistöllä ennen 30 päivän määräajan päättymistä päätöstä pienentää näitä menoja, jolloin komissio antaa uuden ehdotuksen;

   b) ilmoita neuvostolle ja komissiolle, että se ei halua pienentää näitä menoja, jolloin päätös tulee voimaan ennen 30 päivän määräajan päättymistä.

   Täydentävät kahdestoistaosat hyväksytään kokonaisina, eikä niitä voida jakaa osiin.

5. Jos jossain luvussa neljän väliaikaisen kahdestoistaosan hyväksyminen 4 kohdan mukaisesti ei riitä kattamaan menoja, jotka ovat tarpeen unionin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kyseisen luvun kattamalla alalla, voidaan poikkeuksellisesti hyväksyä edellisen varainhoitovuoden talousarvion vastaavaan lukuun otettujen määrärahojen määrän ylitys. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät päätöksen 4 kohdassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Tällöin ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää edellisen varainhoitovuoden talousarviossa käyttöön annettujen tai talousarvioesityksessä ehdotettujen määrärahojen kokonaismäärää.

3 LUKU

TASAPAINOPERIAATE

17 artikla

Määritelmä ja soveltamisala

1. Tulojen ja maksumäärärahojen on oltava tasapainossa.

2. Unioni sekä 70 ja 71 artiklassa tarkoitetut unionin elimet eivät saa ottaa lainaa talousarvion puitteissa.

18 artikla

Varainhoitovuoden yli- tai alijäämä

1. Varainhoitovuoden ylijäämä otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksumäärärahana.

2. Arviot tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tuloista tai maksumäärärahoista otetaan talousarvioon talousarviomenettelyssä, ja niitä voidaan tarkistaa tämän asetuksen 42 artiklan mukaisella oikaisukirjelmällä. Arviot laaditaan asetuksen (EU, Euratom) 2021/768 1 artiklan mukaisesti.

3. Varainhoitovuoden alustavan tilinpäätöksen esittämisen jälkeen mainitun tilinpäätöksen poikkeamat arvioista otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon ainoastaan niitä koskevassa lisätalousarviossa. Tässä tapauksessa komissio esittää yhtä aikaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen lisätalousarvioksi 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona alustava tilinpäätös esitettiin.

4 LUKU

LASKENTAYKSIKÖN PERIAATE

19 artikla

Euron käyttö

1. Monivuotinen rahoituskehys ja talousarvio laaditaan ja toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina. Jäljempänä 77 artiklassa tarkoitettuja kassavaroja varten tilinpitäjällä, ennakkotilien osalta ennakoiden hoitajalla ja komission ja ulkosuhdehallinnon hallintotarpeiden osalta toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on kuitenkin valtuudet suorittaa maksutapahtumia muissa valuutoissa.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä muuntaa euron muiksi valuutoiksi *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa julkaistavan sen päivän euron päivittäisen kurssin perusteella, jona tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaava yksikkö tekee maksu- tai perintämääräyksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisissa säännöissä tai sopimuksissa, avustussopimuksissa, rahoitusosuussopimuksissa tai rahoitussopimuksissa vahvistettuja erityissäännöksiä tai -määräyksiä.

   Jos euron päivittäistä kurssia ei ole julkaistu, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä käyttää 3 kohdassa tarkoitettua kurssia.

3. Euro muunnetaan muiksi valuutoiksi 82, 83 ja 84 artiklassa säädetyn kirjanpidon tarpeita varten euron kuukausittaisen laskennallisen kurssin avulla. Laskennallisen kurssin vahvistaa komission tilinpitäjä käyttämällä luotettaviksi katsottuja tietolähteitä, ja kurssi määräytyy vahvistamiskuukautta edeltävän kuukauden toiseksi viimeisen arkipäivän valuuttakurssin perusteella.

4. Valuuttojen muuntaminen on toteutettava siten, ettei sillä ole merkittävää vaikutusta unionin yhteisrahoituksen tasoon tai haitallista vaikutusta talousarvioon. Euron ja muiden valuuttojen välinen muuntokurssi voidaan tarvittaessa laskea tietyn ajanjakson päivittäisten valuuttakurssien keskiarvon perusteella.

5 LUKU

YLEISKATTEISUUSPERIAATE

20 artikla

Soveltamisala

Tulojen kokonaismäärän on katettava maksumäärärahojen kokonaismäärä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 21 artiklan soveltamista. Tulot ja menot otetaan talousarvioon kokonaisuudessaan vähentämättä niitä toisistaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 27 artiklan soveltamista.

21 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot

1. Ulkoiset ja sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot käytetään tietyn menoerän rahoittamiseen.

2. Ulkoiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot muodostuvat seuraavista:

   a) jäsenvaltioiden erityiset lisärahoitusosuudet unionin ohjelmiin, välineisiin ja toimiin, vapaaehtoiset rahoitusosuudet mukaan luettuina;

   b) määrärahat, jotka liittyvät Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen voimassaolon päättymisen taloudellisista seurauksista ja hiili- ja terästutkimusrahastosta annetulla, SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyllä pöytäkirjalla N:o 37 perustetun hiili- ja terästutkimusrahaston tuottamiin tuloihin;

   c) neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1467/97[43] tarkoitetuista talletuksista ja sakoista kertyvät korot;

   d) määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot, kuten rahastoista saatavat tulot, avustukset, lahjat ja testamenttilahjoitukset, mukaan lukien kunkin unionin toimielimen omat määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot;

   e) kolmansien maiden tai muiden kuin SEUT-sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustettujen elinten unionin toimintaan liittyvät rahoitusosuudet;

[43] Neuvoston asetus (EY) N:o 1467/97, annettu 7 päivänä heinäkuuta 1997, liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä (EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6).

f) jäljempänä 3 kohdassa tarkoitetut sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot siltä osin kuin ne liittyvät tässä kohdassa tarkoitettuihin ulkoisiin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin;

g) Yhteisen tutkimuskeskuksen toteuttamasta kilpailuluonteisesta toiminnasta saatava tulot, joita voivat olla seuraavat:

i) avustus- ja hankintamenettelyt, joihin Yhteinen tutkimuskeskus osallistuu;

ii) Yhteisen tutkimuskeskuksen toiminta kolmansien lukuun;

iii) toiminta, joka toteutetaan 59 artiklan mukaisesti muiden unionin toimielinten tai muiden komission yksiköiden kanssa teknis-tieteellisten palvelujen tarjoamisesta tehdyn hallinnollisen sopimuksen nojalla.

3. Sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot muodostuvat seuraavista:

a) tulot, jotka ovat peräisin kolmansilta osapuolilta näille tilauksesta toimitetuista tavaroista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista;

b) tulot, jotka saadaan aiheettomasti maksettujen määrien palauttamisesta 101 artiklan mukaisesti;

c) tulot unionin toimielimen muille yksiköille tai muille unionin toimielimille tai elimille toimitetuista tavaroista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista, mukaan lukien muiden unionin toimielinten tai elinten lukuun maksetut ja näiden korvaamat virkamatkakulut;

d) vakuutuskorvauksista saadut määrät;

e) vuokratulot sekä tulot rakennusten ja maan myynnistä;

f) palautukset rahoitusvälineisiin tai talousarviotakuisiin 212 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;

g) verojen palautuksesta saatavat tulot 27 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti.

4. Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle 12 artiklan 4 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti, ja niitä koskevat määrärahasiirrot tehdään 32 artiklan säännösten mukaisesti.

5. Perussäädöksessä voidaan säätää, että tulot sidotaan tiettyihin menoihin. Tällaiset tulot ovat sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, jollei perussäädöksessä toisin säädetä.

6. Talousarviossa on ulkoisia ja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varten erityisiä budjettikohtia, joissa ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan myös tulojen määrä.

22 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittäminen talousarviossa ja niitä vastaavien määrärahojen ottaminen talousarvioon

1. Rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 24 artiklan soveltamista, käyttötarkoitukseensa sidotut tulot esitetään talousarviossa seuraavasti:

   a) kunkin unionin toimielimen pääluokkaa koskevassa tulotaulukossa on budjettikohta kyseisiä tuloja varten;

   b) menotaulukon selvitysosissa ja yleisissä huomautuksissa mainitaan budjettikohdat, joihin voidaan ottaa käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat;

   c) ***menotaulukon muodostavassa*** liitteessä, joka on erottamaton osa talousarviota, esitetään kaikki budjettikohdat, joihin ***sisäisiä tai*** ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja odotetaan saatavan, sekä tiedot tällaisten tulojen arvioiduista määristä ***ja edellisiltä vuosilta siirrettävien tällaisten tulojen arvioiduista määristä kunkin budjettikohdan osalta***.

   Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa budjettikohta varustetaan merkinnällä ”pro memoria”, ja arvio tuloista mainitaan budjettikohdan selvitysosassa.

2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat saadaan käyttöön ilman eri toimenpiteitä sekä maksusitoumusmäärärahoina että maksumäärärahoina sen jälkeen kun unionin toimielin on vastaanottanut tulon, lukuun ottamatta seuraavia tapauksia:

   a) jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien osalta tapauksessa, josta säädetään 21 artiklan 2 kohdan a alakohdassa, kun rahoitusosuuden määrä on ilmaistu rahoitusosuussopimuksessa euroina, maksusitoumusmäärärahat voidaan asettaa käyttöön silloin, kun jäsenvaltio allekirjoittaa rahoitusosuussopimuksen;

   b) tapauksissa, joista säädetään 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ja 21 artiklan 2 kohdan g alakohdan i ja iii alakohdassa, maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä heti, kun saamisen määrä on arvioitu;

   c) tapauksessa, josta säädetään 21 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, näitä tulotaulukkoon otettuja rahamääriä koskevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat otetaan samanaikaisesti tiettyyn menotaulukon budjettikohtaan.

   Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetut määrärahat käytetään 20 artiklan mukaisesti.

3. Edellä 21 artiklan 2 kohdan b ja g alakohdassa tarkoitettuja saamisia koskevat arviot toimitetaan tilinpitäjälle kirjattaviksi.

23 artikla

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet tutkimusohjelmiin

1. Tiettyjä tutkimustoimintaa täydentäviä ohjelmia koskevista jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joita tarkoitetaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 5 artiklassa, maksetaan:

   a) seitsemän kahdestoistaosaa talousarvioon otetusta määrästä viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta;

   b) loput viisi kahdestoistaosaa viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä heinäkuuta.

2. Jos talousarviota ei ole lopullisesti hyväksytty ennen varainhoitovuoden alkua, 1 kohdassa säädetyt rahoitusosuudet määräytyvät edellisen varainhoitovuoden talousarvioon otetun määrän perusteella.

3. Kaikki rahoitusosuudet tai lisämaksut, jotka jäsenvaltioiden on maksettava talousarvioon, on tuloutettava komission tilille tai tileille 30 kalenteripäivän kuluessa maksuvaatimuksen esittämisestä.

4. Maksusuoritukset kirjataan asetuksessa (EU, Euratom) N:o 609/2014 säädetylle tilille, ja niitä koskevat mainitussa asetuksessa säädetyt edellytykset.

24 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka saadaan EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin unionin ohjelmiin

1. EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin unionin ohjelmiin saatavat tulot esitetään talousarviossa seuraavasti:

   a) tulotaulukkoon lisätään merkinnällä ”pro memoria” varustettu budjettikohta, johon otetaan kunkin EFTA-valtion rahoitusosuuden kokonaismäärä varainhoitovuotena;

   b) menotaulukkoon laaditaan liite, joka on erottamaton osa talousarviota ja johon merkitään kaikkia niitä unionin toimintoja koskevat budjettikohdat, joihin EFTA-valtiot osallistuvat, ja jossa on tiedot kunkin EFTA-valtion rahoitusosuuden arvioidusta määrästä.

2. Maksusitoumus- ja maksumäärärahat, jotka vastaavat EFTA-valtioiden vuotuisia rahoitusosuuksia, sellaisina kuin Euroopan talousalueen sekakomitea on ne vahvistanut komissiolle ETA-sopimukseen liitetyssä pöytäkirjassa N:o 32 olevan 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti, otetaan ETA-sopimuksen 82 artiklan mukaisesti talousarvioon kokonaisuudessaan heti varainhoitovuoden alussa.

3. EFTA-valtioiden rahoitusosuuksista peräisin olevien tulojen käyttöä seurataan erikseen.

25 artikla

Lahjoitukset

1. Unionin toimielimet voivat ottaa vastaan erilaisia unionin hyväksi tarkoitettuja lahjoituksia, kuten rahastoista saatavia tuloja, avustuksia, lahjoja sekä testamenttilahjoituksia.

2. Vähintään 50 000 euron suuruinen lahjoitus, josta voi aiheutua kuluja, mukaan lukien jatkotoimiin liittyvät kulut, joiden arvo on enemmän kuin 10 prosenttia lahjoituksen arvosta, voidaan vastaanottaa vain Euroopan parlamentin ja neuvoston luvalla. Euroopan parlamentti ja neuvosto antavat lupaa koskevan lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa asianomaisten unionin toimielinten pyynnön vastaanottamisesta. Jos lahjoitusta ei vastusteta tässä määräajassa, asianomaiset unionin toimielimet päättävät lopullisesti lahjoituksen vastaanottamisesta. Asianomaiset unionin toimielimet antavat Euroopan parlamentille ja neuvostolle esittämässään pyynnössä selvityksen unionille annettujen lahjoitusten vastaanottamiseen liittyvistä rahoituskuluista.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa säädetään, komissio voi poikkeuksellisissa olosuhteissa hyväksyä minkä tahansa unionille luontoissuorituksena tehtävän lahjoituksen sen arvosta riippumatta, jos lahjoitus tehdään humanitaarista apua, hätätilanteen tukea, pelastuspalvelua tai kriisinhallinta-apua varten.

Komissio voi hyväksyä tällaisen lahjoituksen edellyttäen, että

a) sen hyväksyminen on moitteettoman varainhoidon ja avoimuuden periaatteiden mukaista;

b) se ei aiheuta eturistiriitaa;

c) se ei vahingoita unionin julkisuuskuvaa;

d) se ei vahingoita tai uhkaa vahingoittaa unionin tai jäsenvaltioiden turvallisuutta tai yleistä järjestystä;

e) lahjoittaja ei ole lahjoituksen hyväksymisajankohtana missään 138 artiklan 1 kohdassa tai 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista eikä sitä ole rekisteröity poissuljetuksi 144 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa tietokannassa. Lahjoittajan on toimitettava 139 artiklassa tarkoitettu ilmoitus.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa tietoja kaikista tapauksista, joissa komissio on hyväksynyt lahjoituksen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla.

26 artikla

Yritysten harjoittama sponsorointi

1. ’Yritysten harjoittamalla sponsoroinnilla’ tarkoitetaan sopimusta, jonka kautta oikeushenkilö tukee luontoissuorituksin tapahtumaa tai toimea mainostarkoituksessa tai toteuttaakseen yrityksen yhteiskuntavastuuta.

2. Unionin toimielimet ja elimet voivat verkkosivustoillaan julkaistavien erityisten sisäisten sääntöjen perusteella poikkeuksellisesti hyväksyä yritysten harjoittaman sponsoroinnin edellyttäen, että

   a) yritysten harjoittaman sponsoroinnin hyväksymismenettelyn kaikissa vaiheissa noudatetaan asianmukaisesti syrjimättömyyden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja avoimuuden periaatteita;

   b) sponsorointi antaa osaltaan myönteisen kuvan unionista ja liittyy suoraan tapahtuman tai toimen keskeiseen tavoitteeseen;

   c) sponsorointi ei aiheuta eturistiriitoja eikä liity pelkästään sosiaalisiin tilaisuuksiin;

   d) tapahtumaa tai toimea ei rahoiteta yksinomaan yritysten harjoittamalla sponsoroinnilla;

   e) yritysten harjoittaman sponsoroinnin vastineeksi suoritettava palvelu rajoittuu sponsorin tavaramerkin tai nimen julkiseen näkyvyyteen;

   f) sponsori ei ole sponsorointimenettelyn aikana missään 138 artiklan 1 kohdassa tai 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista eikä sitä ole rekisteröity poissuljetuksi 144 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa tietokannassa.

3. Jos yritysten harjoittaman sponsoroinnin arvo on enemmän kuin 5 000 euroa, sponsori on merkittävä julkisessa rekisterissä olevaan luetteloon, josta ilmenee sponsoroidun tapahtuman tai toimen laatu.

27 artikla

Vähennyksiä ja valuuttakurssimukautuksia koskevat säännöt

1. Maksupyynnöistä voidaan tehdä seuraavat vähennykset, minkä jälkeen ne hyväksytään nettomääräisinä:

   a) sopimusten osapuolille tai avustuksen saajille määrätyt seuraamukset;

   b) yksittäisistä laskuista ja kustannusselvityksistä myönnetyt alennukset, hyvitykset ja vähennykset;

   c) ennakkomaksuista kertynyt korkotuotto;

   d) aiheettomasti maksettujen rahamäärien oikaisut.

   Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetut oikaisut voidaan tehdä suorina vähennyksinä samalle saajalle suoritettavista uusista väli- tai loppumaksuista, jotka katetaan samasta luvusta, samalta momentilta ja samana varainhoitovuonna kuin liiallisena maksettu määrä.

   Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdassa tarkoitettuihin vähennyksiin sovelletaan unionin kirjanpitosääntöjä.

2. Talousarvioon otetaan verottomana niiden unionille toimitettujen tuotteiden tai suoritettujen palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot jäsenvaltiot palauttavat unionille SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitetyn Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan N:o 7 mukaisesti.

3. Niiden unionille toimitettujen tuotteiden tai suoritettujen palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot kolmannet maat palauttavat unionille asiaan sovellettavien sopimusten perusteella, voidaan ottaa talousarvioon

   a) verottomana;

   b) verollisena.

   Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa verojen palautukset katsotaan sisäisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi.

4. Talousarvion toteutuksen aikana kirjatut valuuttakurssierot voidaan oikaista. Lopputulos sisällytetään varainhoitovuoden yli- tai alijäämään.

6 LUKU

ERITTELYPERIAATE

28 artikla

Yleiset säännökset

1. Määrärahat osoitetaan käyttötarkoitukseensa ja eritellään osastoittain ja luvuittain. Luvut jaetaan momentteihin ja alamomentteihin.

2. Komissio ja muut unionin toimielimet voivat siirtää määrärahoja talousarvion sisällä edellyttäen, että 29–32 artiklassa säädetyt erityiset edellytykset täyttyvät.

Määrärahoja voidaan siirtää ainoastaan budjettikohtiin, joihin on talousarviossa vahvistettu määräraha tai jotka on varustettu merkinnällä ”pro memoria”.

Jäljempänä 29, 30 ja 31 artiklassa tarkoitetut rajoitukset lasketaan talousarvioon ja lisätalousarvioihin otettujen määrärahojen perusteella, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

Jäljempänä 29, 30 ja 31 artiklassa tarkoitettujen rajoitusten laskennassa otetaan huomioon siitä budjettikohdasta, josta määrärahat siirretään, tehtävien siirtojen yhteismäärä, sekä kyseistä budjettikohtaa koskevat aiemmat määrärahasiirrot. Huomioon ei oteta sellaisia määrärahasiirtoja vastaavaa määrää, jotka komissio tai mikä tahansa muu unionin toimielin tekee itse ilman Euroopan parlamentin ja neuvoston eri päätöstä.

Määrärahasiirtoesityksiin ja kaikkiin tietoihin, jotka Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan 29, 30 ja 31 artiklan mukaisesti tehdyistä määrärahasiirroista, on liitettävä mukaan tarkoituksenmukaiset ja yksityiskohtaiset asiakirjatodisteet, joista käyvät ilmi viimeisimmät saatavilla olevat tiedot määrärahojen toteutumisesta sekä arviot tarpeista varainhoitovuoden loppuun saakka; nämä tiedot ja arviot on annettava sekä budjettikohdista, joihin määrärahoja siirretään, että budjettikohdista, joista määrärahoja otetaan.

29 artikla

Muiden unionin toimielinten kuin komission määrärahasiirrot

1. Muut unionin toimielimet kuin komissio voivat siirtää määrärahoja omassa pääluokassaan

   a) osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään;

   b) luvusta toiseen rajoituksitta.

2. Kolme viikkoa ennen 1 kohdassa tarkoitettua määrärahasiirtoa unionin toimielin ilmoittaa asiaa koskevasta aikeestaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 4 kohdan soveltamista. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja vastalauseita, sovelletaan 31 artiklan mukaista menettelyä.

3. Muut unionin toimielimet kuin komissio voivat ehdottaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle omassa pääluokassaan osastosta toiseen tehtäviä määrärahasiirtoja, joiden määrä ylittää tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun rajan. Näihin siirtoihin sovelletaan 31 artiklassa säädettyä menettelyä.

4. Muut unionin toimielimet kuin komissio voivat tehdä määrärahasiirtoja omassa pääluokassaan momentilta toiselle ilman ennakkoilmoitusta Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

30 artikla

Komission määrärahasiirrot

1. Komissio voi itsenäisesti omassa pääluokassaan

a) siirtää määrärahoja saman luvun sisällä;

b) useisiin osastoihin sisältyvien samanlaisten henkilöstö- ja hallintomenojen osalta siirtää määrärahoja osastosta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään, ja enintään 30 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista, johon määrärahat siirretään;

c) toimintamenojen osalta siirtää määrärahoja saman osaston luvusta toiseen enintään 10 prosenttia siihen budjettikohtaan osoitetuista kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista, josta määrärahat siirretään;

d) Yhteisen tutkimuskeskuksen toteuttamien tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitettujen määrärahojen osalta siirtää suoran tutkimustoiminnan toimintalohkoa koskevassa talousarvion osastossa määrärahoja luvusta toiseen siten, että siirrettävien määrärahojen määrä on enintään 15 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta siirto tehdään;

e) tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen osalta siirtää toimintamäärärahoja osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat käytetään samaan tarkoitukseen;

f) kun on kyse yhteistyössä hallinnoitavien rahastojen toimintamenoista lukuun ottamatta maataloustukirahastoa, siirtää määrärahoja osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat on tarkoitettu saman tavoitteen toteuttamiseen rahaston perustamisasetuksen tarkoittamassa merkityksessä, tai kun kyse on teknisestä avusta aiheutuvista menoista;

g) siirtää poikkeustapauksissa määrärahoja talousarviotakuuta koskevasta budjettikohdasta toista talousarviotakuuta koskevaan budjettikohtaan, jos jälkimmäistä varten yhteisessä vararahastossa olevat varat eivät riitä takuun nojalla vaaditun maksun suorittamiseen ja edellyttäen, että siirretty määrä palautetaan myöhemmin 215 artiklan 4 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut menot kattavat kustakin toimintalohkosta 47 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut menoerät.

Jos komissio siirtää tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti maataloustukirahaston määrärahoja joulukuun 31 päivän jälkeen, se tekee päätöksensä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden tammikuun 31 päivänä. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle näitä määrärahasiirtoja koskevasta päätöksestään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä.

Kolme viikkoa ennen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja komissio ilmoittaa aikeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja vastalauseita, sovelletaan 31 artiklan mukaista menettelyä.

Varainhoitovuoden viimeisten kahden kuukauden aikana komissio voi kuitenkin neljännestä alakohdasta poiketen itsenäisesti siirtää unionin virkamiehiä ja muuta henkilöstöä sekä ulkopuolista henkilöstöä koskevia määrärahoja talousarvion osastosta toiseen yhteensä enintään 5 prosenttia kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle näitä määrärahasiirtoja koskevasta päätöksestään kahden viikon kuluessa sen tekemisestä.

2. Komissio voi päättää siirtää omassa talousarvion pääluokassaan määrärahoja osastosta toiseen seuraavissa tapauksissa edellyttäen, että se ilmoittaa päätöksestään Euroopan parlamentille ja neuvostolle välittömästi:

a) kun määrärahoja siirretään tämän asetuksen 49 artiklassa tarkoitetusta osastosta ”alustavat määrärahat” ja kun ainoa ehto varauksen purkamiselle on perussäädöksen hyväksyminen SEUT 294 artiklan nojalla;

b) asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa, kuten silloin kun varainhoitovuoden joulukuun 1 päivän jälkeen tapahtuu kansainvälinen humanitaarinen katastrofi tai kriisi, komissio siirtää kyseisen vuoden käyttämättä jääneitä talousarviomäärärahoja unionin ulkoista toimintaa koskevaan monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeeseen kuuluvista osastoista osastoihin, jotka koskevat kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien toteuttamista.

31 artikla

Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettavat unionin toimielinten määrärahojen siirtoa koskevat esitykset

1. Kukin unionin toimielin toimittaa määrärahojen siirtoa koskevat esityksensä Euroopan parlamentille ja neuvostolle samanaikaisesti.

2. Komissio voi esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksia maksumäärärahojen siirrosta yhteistyössä hallinnoitaviin rahastoihin, maataloustukirahastoa lukuun ottamatta, seuraavan varainhoitovuoden tammikuun 10 päivään asti. Maksumäärärahoja voidaan siirtää mistä tahansa budjettikohdasta. Tällaisissa tapauksissa 4 kohdassa tarkoitettu kuuden viikon jakso lyhenee kolmeen viikkoon.

   Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät hyväksy määrärahasiirtoa tai hyväksyvät sen ainoastaan osittain, vastaava osa 10 artiklan *7* kohdan b alakohdassa tarkoitetuista menoista otetaan seuraavan varainhoitovuoden maksumäärärahoihin.

3. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät määrärahasiirroista 4–8 kohdan mukaisesti.

4. Kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta Euroopan parlamentti ja neuvosto, joka tekee ratkaisunsa määräenemmistöllä, käsittelevät kunkin määrärahasiirtoesityksen kuuden viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat ovat vastaanottaneet esityksen. Kiireellisissä tapauksissa Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät määrärahasiirtoesitykset kolmen viikon kuluessa siirtoesityksen saannista.

5. Kun komissio aikoo siirtää maataloustukirahaston määrärahoja tämän artiklan mukaisesti, se toimittaa määrärahasiirtoesitykset Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden tammikuun 10 päivänä. Tällaisissa tapauksissa 4 kohdassa tarkoitettu kuuden viikon jakso lyhenee kolmeen viikkoon.

6. Määrärahasiirtoesitys hyväksytään tai katsotaan hyväksytyksi, jos kuuden viikon jakson kuluessa jokin seuraavista toteutuu:

   a) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyvät sen;

   b) joko Euroopan parlamentti tai neuvosto hyväksyy sen ja toinen niistä pidättyy toimimasta;

   c) Euroopan parlamentti tai neuvosto eivät kumpikaan tee päätöstä muuttaa tai vastustaa määrärahasiirtoesitystä.

7. Jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto toisin pyydä, 4 kohdassa tarkoitettu kuuden viikon jakso lyhenee kolmeen viikkoon seuraavissa tapauksissa:

   a) siirto on vähemmän kuin 10 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta siirto tehdään, ja se on enintään 5 000 000 euroa;

   b) siirto koskee vain maksumäärärahoja, ja sen kokonaismäärä on enintään 100 000 000 euroa.

8. Jos joko Euroopan parlamentti tai neuvosto on muuttanut siirrettävää määrää ja toinen niistä on joko hyväksynyt siirrettävän määrän tai pidättyy toimimasta tai jos Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat kumpikin muuttaneet siirrettävää määrää, hyväksytyksi katsotaan pienempi näistä kahdesta määrästä, jollei asianomainen unionin toimielin peruuta määrärahasiirtoesitystään.

32 artikla

Määrärahasiirrot, joihin sovelletaan erityissäännöksiä

1. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat voidaan siirtää ainoastaan, jos ne pysyvät sidottuina käyttötarkoitukseensa.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät komission esityksestä määrärahasiirroista, joiden tarkoituksena on mahdollistaa solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen käyttö asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

   Tämän kohdan soveltamiseksi noudatetaan 31 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät hyväksy komission esitystä eivätkä pääse yksimielisyyteen yhteisestä kannasta, ne pidättyvät päättämästä kyseisestä esityksestä.

Jos määrärahasiirtoesitys koskee asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaista solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen käyttöönottoa, siihen on liitettävä tarkoituksenmukaiset ja yksityiskohtaiset asiakirjatodisteet, joista käyvät ilmi seuraavat seikat:

a) budjettikohdasta, johon määrärahoja siirretään, esitetään mahdollisimman tuoreet tiedot määrärahojen toteutumisesta ja arvio tarpeista varainhoitovuoden loppuun saakka;

b) selvitys mahdollisuudesta kohdentaa määrärahoja uudelleen.

7 LUKU

MOITTEETTOMAN VARAINHOIDON PERIAATE SEKÄ TULOKSELLISUUS

33 artikla

Tuloksellisuus sekä taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteet

1. Määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen sekä seuraavien periaatteiden mukaisesti:

a) taloudellisuuden periaate, jonka mukaan varat, joita kyseinen unionin toimielin käyttää toimintaansa, on otettava käyttöön oikeaan aikaan ja niiden on oltava määrältään riittävät, laadultaan asianmukaiset ja kustannuksiltaan mahdollisimman edulliset;

b) tehokkuuden periaate, jolla on tarkoitus varmistaa, että käytetyillä varoilla ja toteutetuilla toimilla saavutetaan tavoitteet parhaalla mahdollisella tavalla;

c) vaikuttavuuden periaate, joka liittyy siihen, missä määrin toteutetuilla toimilla saavutetaan asetetut tavoitteet.

2. Moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määrärahojen käytössä on keskityttävä tuloksellisuuteen, ja tätä varten

a) ohjelmien ja toimien tavoitteet vahvistetaan etukäteen;

b) tavoitteiden***, asianmukaisissa tapauksissa myös valtavirtaistettujen tavoitteiden***, saavuttamista seurataan tulosindikaattoreiden avulla;

c) tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneesta edistymisestä ja siihen liittyvistä ongelmista raportoidaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle 41 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan h alakohdan sekä 253 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti;

d) ohjelmat ja toimet ***on, jos se on mahdollista ja asianmukaista asiaankuuluvien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti,*** toteutettava niille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi aiheuttamatta merkittävää haittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852[44] 9 artiklassa asetetuille ympäristötavoitteille, jotka ovat ilmastonmuutoksen hillitseminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, kiertotalouteen siirtyminen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen***;***

44 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/852, annettu 18 päivänä kesäkuuta 2020, kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta (EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13).

e) ohjelmat ja toimet on, jos se on mahdollista ja asianmukaista asiaankuuluvien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, toteutettava niille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi noudattaen sovellettavan kansallisen lainsäädännön, unionin oikeuden, Kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten ja työehtosopimusten mukaisia työoloja ja -ehtoja;

f) ohjelmat ja toimet on, jos se on mahdollista ja asianmukaista asiaankuuluvien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, toteutettava ottaen huomioon sukupuolten tasa-arvon periaate ja noudattaen asianmukaista sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen menetelmää.

3. Tarvittaessa määritellään 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut täsmälliset mitattavissa ja toteutettavissa olevat, asiaan kuuluvat ja ajallisesti määritetyt tavoitteet sekä merkitykselliset, hyväksytyt, uskottavat, selkeät ja luotettavat indikaattorit***, jotka perustuvat laajalti tunnustettuun tieteelliseen näyttöön ja tehokkaaseen, avoimeen ja kattavaan menetelmään***. ***Tällaisia indikaattoreita varten kerätyt tiedot on asianmukaisissa tapauksissa eriteltävä sukupuolen mukaan, ja ne on kerättävä siten, että on mahdollista koota yhteen tällaiset tiedot kaikista asiaankuuluvista ohjelmista.***

34 artikla

Arvioinnit

1. Ohjelmiin ja toimiin, joista aiheutuu huomattavia menoja, sovelletaan ennakko- ja jälkiarviointia, joiden on oltava oikeassa suhteessa tavoitteisiin ja menoihin.

2. Ohjelmien ja toimien valmistelua tukevien ennakkoarviointien on perustuttava näyttöön kyseeseen tulevien ohjelmien tai toimien tuloksellisuudesta, ja ennakkoarvioinneissa on määritettävä käsiteltävät kysymykset, unionin osallistumisesta saatava lisäarvo, tavoitteet, eri vaihtoehtojen odotetut vaikutukset sekä seuranta- ja arviointijärjestelyt ja analysoitava niitä.

   Jos ohjelma tai toimi on merkittävä ja sillä odotetaan olevan huomattavia taloudellisia, sosiaalisia tai ympäristövaikutuksia, sen ennakkoarviointi voidaan tehdä vaikutustenarviointina, joka paitsi täyttää ensimmäisessä alakohdassa esitetyt vaatimukset myös käsittää toteuttamistapoja koskevien erilaisten vaihtoehtojen analysoinnin.

3. Jälkiarvioinneissa arvioidaan ohjelman tai toimen tuloksellisuutta, kuten sen vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja EU:n tason lisäarvoa. Jälkiarviointien on perustuttava seurantajärjestelyjen ja kyseiselle toimelle vahvistettujen indikaattorien tuottamiin tietoihin. Arviointeja on tehtävä vähintään kerran jokaisen monivuotisen rahoituskehyskauden aikana ja mahdollisuuksien mukaan riittävän ajoissa, jotta niistä saatavat havainnot voidaan ottaa huomioon ennakkoarvioinneissa tai vaikutustenarvioinneissa, joilla tuetaan muiden asiaan liittyvien ohjelmien ja toimien valmistelua.

35 artikla

Pakollinen rahoitusselvitys

1. Jokaiseen ehdotukseen tai aloitteeseen, jonka komissio, unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, jäljempänä ’korkea edustaja’, tai jäsenvaltio esittää lainsäätäjälle ja joka saattaa vaikuttaa talousarvioon, myös virkojen ja/tai toimien määrää muuttamalla, on liitettävä rahoitusselvitys, joka osoittaa arvion maksumäärärahojen ja maksusitoumusmäärärahojen määrästä, sekä arvio käytettävissä olevista eri rahoitusvaihtoehdoista ja 34 artiklassa tarkoitettu ennakkoarviointi tai vaikutustenarviointi.

   Jokaiseen lainsäätäjälle esitettävään ehdotusta tai aloitetta koskevaan muutokseen, joka saattaa vaikuttaa huomattavasti talousarvioon, mukaan lukien virkojen ja/tai toimien määrään, on liitettävä muutosta ehdottavan unionin toimielimen laatima rahoitusselvitys.

   Rahoitusselvityksessä esitetään ne tarvittavat rahoitusta koskevat ja taloudelliset tiedot, joiden perusteella lainsäätäjä voi arvioida, onko kyseiselle unionin toiminnalle tarvetta. Rahoitusselvityksessä on annettava asianmukaisia tietoja siitä, miten ehdotus nivoutuu unionin muihin toimiin, sekä mahdollisista yhteisvaikutuksista.

   Monivuotisten toimien rahoitusselvityksiin sisällytetään alustava suunnitelma vuotuisista maksusitoumusmääräraha- ja maksumäärärahatarpeista sekä henkilöstötarpeista ulkopuolinen henkilöstö mukaan luettuna sekä arvio toimien vaikutuksista rahoitukseen keskipitkällä ja mahdollisuuksien mukaan pitkällä aikavälillä.

2. Komissio antaa talousarviomenettelyn yhteydessä tarvittavat tiedot, jotta lainsäätäjälle esitetyn ehdotuksen tai aloitteen käsittelyn edistyessä tapahtunutta määrärahatarpeen kehitystä voidaan vertailla rahoitusselvityksessä annettuihin alustaviin arvioihin.

3. Petosten, sääntöjenvastaisuuksien ja tavoitteiden saavuttamatta jäämisen riskien vähentämiseksi rahoitusselvityksessä annetaan tietoja käyttöön otetusta sisäisen valvonnan järjestelmästä, arvio järjestelmän edellyttämien valvontatoimenpiteiden kustannustehokkuudesta, arvio odotettavissa olevasta virheriskin tasosta sekä tietoja käytössä tai suunnitteilla olevista petostentorjunta- ja suojelutoimenpiteistä.

   Tässä arviossa otetaan huomioon virheiden todennäköinen laajuus ja luonne sekä asianomaisen toimintalohkon erityisolosuhteet ja siihen sovellettavat säännöt.

4. Esittäessään tarkistettuja tai uusia määrärahaehdotuksia komissio arvioi valvontajärjestelmien kustannustehokkuuden sekä 3 kohdassa tarkoitetun odotettavissa olevan virheriskin tason.

36 artikla

Talousarvion toteuttamisen sisäinen valvonta

1. Moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti talousarvion toteuttamisessa noudatetaan kulloisenkin toteuttamistavan tarpeisiin soveltuvaa, vaikuttavaa ja tehokasta sisäistä valvontaa asiaa koskevien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

2. Talousarvion toteuttamisen yhteydessä sisäistä valvontaa on sovellettava hallinnon kaikilla tasoilla ja se on suunniteltava niin, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että seuraavat tavoitteet saavutetaan:

   a) toimien vaikuttavuus, tehokkuus ja taloudellisuus;

   b) raportoinnin luotettavuus;

   c) varojen ja tietojen turvaaminen;

   d) ***sääntöjenvastaisuuksien kuten*** petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ***ja*** päällekkäisen rahoituksen ▌ ehkäisy, havaitseminen, korjaaminen ja seuranta, myös ***käyttämällä vapaaehtoisesti komission tarjoamaa yhteistä integroitua ja yhteentoimivaa tieto- ja seurantajärjestelmää, johon sisältyy yhteinen tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysväline ja joka mahdollistaa sen, että haetaan*** sähköisesti ***ja automaattisesti*** tietoja unionin varojen saajista, niiden direktiivin (EU) 2015/849 3 artiklan 6 kohdassa määritellyt tosiasialliset omistajat ja edunsaajat mukaan luettuina***, ja tietojen saannin, tallentamisen, säilyttämisen ja analysoimisen, alakohtaisten sääntöjen mukaisesti***;

   e) tilien perustana olevien toimien laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvien riskien riittävä hallinta ottaen huomioon ohjelmien monivuotisuus ja suoritettavien maksujen luonne.

3. Vaikuttavan sisäisen valvonnan on perustuttava parhaisiin kansainvälisiin käytäntöihin, ja siihen on kuuluttava erityisesti seuraavat seikat:

a) tehtävien eriyttäminen;

b) asianmukainen riskinhallinta- ja valvontastrategia, johon kuuluu saajien tasolla suoritettava valvonta;

c) asianmukainen kirjausketju ja tietojärjestelmiin, myös sähköisiin tietojärjestelmiin, sisältyvien tietojen eheys;

d) vaikuttavuuden ja tehokkuuden seurantamenettelyt;

e) havaittujen sisäiseen valvontaan liittyvien puutteiden ja poikkeusten seurantamenettelyt;

f) sisäisen valvonnan järjestelmän moitteettoman toiminnan säännöllinen arviointi.

4. Tehokkaan sisäisen valvonnan on perustuttava seuraaviin seikkoihin:

a) valvontaketjuun kuuluvien toimijoiden kesken yhteensovitetun asianmukaisen riskinhallinta- ja valvontastrategian ▌ toteuttaminen;

b) toteutetun valvonnan tulosten asettaminen kaikkien valvontaketjuun kuuluvien toimijoiden saataville;

c) tarvittaessa toteutuskumppanien antamien johdon vahvistuslausumien ja riippumattomien tarkastuslausuntojen hyödyntäminen edellyttäen, että ne perustuvat laadultaan asianmukaiseen ja hyväksyttävään valvontatyöhön, joka on tehty hyväksyttyjen standardien mukaisesti;

d) korjaavien toimenpiteiden, tarvittaessa myös varoittavien seuraamusten, soveltaminen oikea-aikaisesti;

e) kyseisten toimintapolitiikkojen perustaminen selkeään ja yksiselitteiseen lainsäädäntöön, mukaan lukien sisäistä valvontaa koskevat perussäädökset;

f) moninkertaisen valvonnan välttäminen;

g) valvonnan kustannustehokkuuden parantaminen.

5. Jos virhetaso on toteutusvaiheessa jatkuvasti korkea, komissio selvittää valvontajärjestelmien heikkoudet ja mahdollisten korjaavien toimenpiteiden kustannustehokkuuden sekä toteuttaa tai ehdottaa asianmukaisia toimenpiteitä, joihin kuuluvat muun muassa sovellettavien säännösten yksinkertaistaminen, valvontajärjestelmien tehostaminen ja ohjelman tai sen täytäntöönpanomenettelyjen uudelleensuunnittelu.

6. Tämän artiklan 2 kohdan d alakohdan soveltamiseksi ***ja rajoittamatta tämän kohdan toisen alakohdan soveltamista unionin toimielinten ja elinten sekä talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti osallistuvien henkilöiden tai yhteisöjen on asetettava*** seuraavat tiedot sähköisesti ***komission saataville*** ▌ yhteentoimivassa ja koneellisesti luettavassa muodossa ▌ :

a) ***saajasta: kaikki 38 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohdassa ja 38 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa luetellut tiedot ja,*** jos kyseessä on luonnollinen henkilö, myös syntymäaika;

b) ***toimesta: kaikki 38 artiklan 2 kohdan d ja e alakohdassa luetellut tiedot sekä toimen yksilöllinen tunniste;***

c) saajan tosiasiallisesta omistajasta ja edunsaajasta (tosiasiallisista omistajista ja edunsaajista), jos saaja ei ole luonnollinen henkilö: etunimi(-nimet), sukunimi(-nimet) ja syntymäaika(-ajat) sekä arvonlisäverotunniste(-tunnisteet) tai verotunniste(-tunnisteet), jos sellainen on saatavilla, tai muu maakohtainen yksilöllinen tunniste.

Jos jäsenvaltiot saavat talousarviosta varoja ja toteuttavat sitä 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti, niiden on tätä artiklaa sovellettaessa annettava komissiolle pääsy ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin ainoastaan, jos niillä on velvollisuus tallentaa ja säilyttää tällaiset tiedot alakohtaisten sääntöjen mukaisesti. Jos tällaista velvollisuutta ei alakohtaisten sääntöjen nojalla ole, jäsenvaltiot voivat vapaaehtoisesti antaa komissiolle pääsyn ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin hallussaan oleviin tietoihin.

Komissio esittää vuoden 2027 loppuun mennessä arvioinnin tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun järjestelmän valmiudesta seuraavien kriteerien osalta:

a) yhteentoimivuus asiaankuuluvien tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen, myös jäsenvaltioiden tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen, kanssa on varmistettu, mikä mahdollistaa asiaankuuluvien tietojen automaattisen siirtämisen mahdollisuuksien mukaan reaaliaikaisesti ja millä vältetään päällekkäinen raportointi;

b) tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa järjestelmässä käytetyt riski-indikaattorit ovat riittävän yhdenmukaisia, objektiivisia, oikeasuhteisia ja riskinarvioinnin kannalta tarpeellisia ja ne perustuvat luotettaviin tietolähteisiin;

c) tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu järjestelmä sallii tekoälyn käyttämisen datan analysointiin ja tulkintaan;

d) tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu järjestelmä on yleisten tietosuojaperiaatteiden mukainen.

Tätä artiklaa sovellettaessa 'yhteentoimivuudella' tarkoitetaan sellaista eri lähteistä suoritettavaa tiedonkeruuta ja eri lähteiden välistä viestintää, joka on vähintään tarpeen, jotta tiedot ja mahdolliset riskit voidaan arvioida tehokkaasti.

Unionin toimielimet ja elimet, jäsenvaltiot ja talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan 1 kohdan mukaisesti osallistuvat henkilöt tai yhteisöt voivat käyttää tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettua järjestelmää vapaaehtoisesti.

7. Tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettu järjestelmä on suunniteltava siten, että se helpottaa valintaan, ratkaisu- ja myöntämismenettelyihin, varainhoitoon, seurantaan, tutkimuksiin, valvontaan ja tarkastukseen liittyvää riskinarviointia ja edistää ***sääntöjenvastaisuuksien, kuten*** petosten, lahjonnan, eturistiriitojen ***ja*** päällekkäisen rahoituksen, ▌ tuloksekasta ennaltaehkäisyä, havaitsemista, korjaamista ja seurantaa***, ja***

a) siinä on käytettävä ainoastaan objektiivisia ja oikeasuhteisia riski-indikaattoreita, joita tarvitaan riskinarviointia varten ja jotka perustuvat luotettaviin data- ja tietolähteisiin;

b) se on suunniteltava käyttötarkoitukseensa henkilötietojen käsittelyyn sovellettavien yleisten tietosuojaperiaatteiden mukaisesti, mukaan lukien tietojen minimointi ja säilytyksen rajoittaminen.

Tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa järjestelmässä ***käsiteltäviin tietoihin*** pääsyssä on noudatettava sovellettavia tietosuojasääntöjä ***ja kunnioitettava tarpeellisuus- ja oikeasuhteisuusperiaatetta, ja kyseisiin tietoihin*** pääsyn on ***rajoituttava talousarviota toteuttaviin unionin toimielimiin ja elimiin***, talousarviota 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti toteuttaviin jäsenvaltioihin, unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti vastaanottaviin ja hallinnoiviin jäsenvaltioihin, talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti osallistuviin henkilöihin ja yhteisöihin sekä ***unionin tutkinta-, valvonta- ja tarkastuselimiin, kuten*** OLAFiin, tilintarkastustuomioistuimeen ja EPPOon***,*** niiden käyttäessä toimivaltaansa. ***Tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun järjestelmän kautta saatavilla olevat tiedot on asetettava Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä tapauskohtaisesti siinä määrin kuin se on tarpeen ja oikeasuhteista niiden käyttäessä toimivaltaansa.***

Komissio on asetuksen (EU) 2018/1725 3 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu rekisterinpitäjä, ja se vastaa tämän artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun järjestelmän kehittämisestä, hallinnoinnista ja valvonnasta, tietojen turvallisuuden, eheyden ja luottamuksellisuuden varmistamisesta, käyttäjien todentamisesta ja tietoteknisen järjestelmän suojaamisesta huonolta hallinnoinnilta ja väärinkäytöksiltä.

Tietoja on säilytettävä niin kauan kuin on tarpeen ja oikeasuhteista 2 kohdan d alakohdassa määritetyn tarkoituksen täyttämiseksi. Säilytysaika saa olla enintään kymmenen vuotta viimeisestä komissiolle toimitetusta maksatushakemuksesta kyseiseltä ajanjaksolta.

8. Sovellettaessa tämän artiklan 2 kohdan d alakohtaa, 144 artiklan 2 kohtaa ja 147 artiklaa ja mahdollisten sovellettavien alakohtaisten sääntöjen lisäksi talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti osallistuvien henkilöiden ja yhteisöjen sekä varoja saavien henkilöiden ja yhteisöjen on – silloin kun talousarviota toteutetaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti – toimitettava komissiolle käyttäen mitä tahansa virallista kanavaa, kuten komission perustamaa automaattista tietojärjestelmää, jota käytetään tällä hetkellä petoksista ja sääntöjenvastaisuuksista ilmoittamiseen, jäljempänä 'sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmä', tiedot tosiseikoista ja havainnoista, jotka on vahvistettu ainoastaan lainvoimaisten tuomioiden tai lopullisten hallinnollisten päätösten yhteydessä viitaten 138 artiklan 1 kohdan c alakohdan iv alakohdassa ja d alakohdassa vahvistettuihin perusteisiin, kun ne tulevat tietoisiksi tällaisista tiedoista. Samaa tarkoitusta varten jäsenvaltioiden on toimitettava muut komission pyytämät tarpeelliset tiedot, erityisesti hallinnollisiin jatkotoimiin liittyvät tiedot.

9. Jäsenvaltioiden, jotka vastaanottavat ja hallinnoivat unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, on sovellettava tämän artiklan 1–7 kohtaa.

10. Kun talousarviota 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti toteuttavat jäsenvaltiot soveltavat tämän artiklan 2, 3 ja 6 kohdan vaatimuksia, viittauksia saajiin pidetään viittauksina ***38 artiklan 1 kohdan toiseen alakohtaan***.

11. Komissio suunnittelee ja suorittaa osana valvontastrategiaansa tarvittaessa valvontaa ja tarkastuksia, joissa käytetään automatisoituja tietoteknisiä välineitä ja uutta teknologiaa.

8 LUKU

AVOIMUUSPERIAATE

37 artikla

Tilinpäätösten ja talousarvioiden julkaiseminen

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen esittämisessä noudatetaan avoimuusperiaatetta.

2. Euroopan parlamentin puhemies huolehtii talousarvion ja lisätalousarvioiden julkaisemisesta lopullisessa muodossaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Talousarviot julkaistaan kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona niiden lopullinen hyväksyminen todetaan.

Ennen kuin talousarvio julkaistaan virallisesti *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, talousarvion lopulliset yksityiskohtaiset numerotiedot julkaistaan komission aloitteesta kaikilla kielillä unionin toimielinten verkkosivustolla mahdollisimman pian talousarvion lopullisen hyväksymisen jälkeen ja viimeistään neljän viikon kuluttua siitä.

Konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ja unionin toimielinten verkkosivustolla.

38 artikla

Varojen saajia koskevien ja muiden tietojen julkaiseminen

1. Komissio asettaa ***keskitetyllä verkkosivustolla*** saataville talousarviosta rahoitettujen varojen saajia koskevat tiedot viimeistään sitä varainhoitovuotta seuraavan vuoden 30 päivänä kesäkuuta, jona varoista on tehty oikeudellinen sitoumus, jos se toteuttaa talousarviota 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti tai jos talousarviota toteuttavat unionin toimielimet 59 artiklan 1 kohdan mukaisesti tai 70 ja 71 artiklassa tarkoitetut unionin elimet.

   Jos talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b tai c alakohdan mukaisesti tai yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, komissio asettaa ***tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla keskitetyllä verkkosivustolla*** saataville saajia koskevat tiedot viimeistään sitä varainhoitovuotta seuraavan vuoden 30 päivänä kesäkuuta, jona tukiehdot sisältävä sopimus tehtiin. Jos talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti, tässä artiklassa olevia viittauksia saajiin pidetään viittauksina alakohtaisissa säännöissä ***tarkoitettuihin saajiin, toimeksisaajiin, alihankkijoihin ja*** avustuksen saajiin. ***Tämän artiklan 2 kohdassa luetellut tiedot tällaisista saajista on julkaistava edellyttäen, että alakohtaisissa säännöissä edellytetään niiden keräämistä ja säilyttämistä.***

2. Lukuun ottamatta 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia seuraavat tiedot julkaistaan avoimessa, yhteentoimivassa ja koneellisesti luettavassa muodossa, joka mahdollistaa tietojen lajittelun, hakemisen, poiminnan, vertailun ja uudelleenkäytön, ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevat vaatimukset ja erityisesti henkilötietojen suoja:

a) onko saaja luonnollinen henkilö vai oikeushenkilö;

b) jos saaja on oikeushenkilö, sen täydellinen virallinen nimi, saajan arvonlisäverotunniste tai verotunniste, jos sellainen on saatavilla, tai muu maakohtainen yksilöllinen tunniste ja jos saaja on luonnollinen henkilö, tämän etu- ja sukunimi;

c) saajan sijainti, etenkin

i) osoite, jos saaja on oikeushenkilö;

ii) NUTS 2 -tason alue, jos saaja on luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka on unionissa, tai maa, jos saaja on luonnollinen henkilö, jonka kotipaikka ei ole unionissa;

d) määrä, josta on tehty sitoumus, ja jos sitoumus on tehty useamman saajan kanssa, kyseisen määrän jakautuminen saajien kesken, jos tiedot ovat saatavilla;

e) toimen luonne ja tarkoitus.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei julkaista eikä toimiteta julkaistavaksi tämän artiklan 6 kohdan mukaisesti seuraavissa tapauksissa:

a) luonnollisille henkilöille maksetut koulutustuet ja muu 194 artiklan 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettu suora tuki, joka on myönnetty sitä eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille;

b) arvoltaan erittäin vähäiset sopimukset, jotka tehdään 242 artiklan 2 kohdan mukaisesti valittujen asiantuntijoiden kanssa, sekä arvoltaan erittäin vähäiset sopimukset, joiden arvo on vähemmän kuin liitteessä I olevassa 14.4 kohdassa tarkoitettu määrä;

c) rahoitusvälineiden avulla tai talousarviotakuiden muodossa myönnetyn rahoitustuen määrä on vähemmän kuin 500 000 euroa;

d) jos tietojen julkaiseminen saattaisi uhata asianomaisten henkilöiden tai yhteisöjen oikeuksia ja vapauksia, sellaisina kuin ne ovat suojattuina Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, tai jos se saattaisi vahingoittaa saajien kaupallisia etuja;

e) jos tietojen julkaisemista ei edellytetä alakohtaisissa säännöissä, kun talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa saataville asetetaan ainoastaan asiaankuuluvien perusteiden mukaisesti koottuja tilastotietoja, esimerkiksi maantieteellinen sijainti, saajien taloudellinen luokittelu, saadun tuen tyyppi sekä unionin toimintalohko, johon tuki liittyy.

Kun on kyse luonnollisista henkilöistä, 2 kohdassa tarkoitetut tiedot julkaistaan asiaankuuluvin perustein, kuten toimen toteuttamistiheys, tyyppi tai siihen sisältyvät määrät.

4. Henkilöiden tai yhteisöjen, jotka hallinnoivat unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti, on julkaistava tiedot saajista omien sääntöjensä ja menettelyjensä mukaisesti sikäli kuin kyseiset säännöt katsotaan vastaaviksi komission 157 artiklan 3 kohdan ja 4 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan nojalla suorittamassa arvioinnissa ja edellyttäen, että henkilötietojen julkaisuun sovelletaan tässä artiklassa vahvistettuja suojatoimia vastaavia suojatoimia.

   Jäljempänä 63 artiklan 3 kohdan nojalla nimettyjen elinten on julkaistava tiedot alakohtaisten sääntöjen mukaisesti. Kyseisissä alakohtaisissa säännöissä voidaan asianomaisen oikeusperustan mukaisesti poiketa tämän artiklan 2 ja 3 kohdan säännöksistä ottaen huomioon kyseisen alan ominaispiirteet.

   Jäsenvaltioiden, jotka vastaanottavat ja hallinnoivat unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, on varmistettava, että tiedot tällaisten varojen saajista julkaistaan jälkikäteen ***tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla keskitetyllä*** verkkosivustolla tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti.

5. Unionin toimielinten verkkosivustoilla on oltava viittaus ***1 kohdassa tarkoitettuun keskitettyyn verkkosivustoon***, jolla ***kyseisessä*** kohdassa tarkoitetut tiedot ovat saatavilla ▌.

   Komissio asettaa asianmukaisella tavalla ja ajoissa saataville tiedot ***1 kohdassa tarkoitetusta*** keskitetystä verkkosivustosta, mukaan lukien viittaus sen osoitteeseen, jolla 4 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden, henkilöiden, yhteisöjen tai elinten toimittamat tiedot ovat saatavilla.

6. Tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen ja toisen alakohdan soveltamiseksi ja rajoittamatta ***tämän artiklan 3 ja*** 4 kohdan ja alakohtaisten sääntöjen soveltamista ***komissio käyttää 36 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettuun järjestelmään tallennettuja asiaankuuluvia tietoja syöttääkseen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle keskitetylle verkkosivustolle*** tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut ▌ tiedot.

   Lisäksi tietoihin on ***toimitettavien tietojen*** laadun parantamiseksi sisällyttävä myös arvonlisäverotunniste tai luonnollisen henkilön verotunniste, jos sellainen on saatavilla, tai muu maakohtainen yksilöllinen tunniste, jota ei käytetä julkaisutarkoituksessa.

7. Jos henkilötietoja julkaistaan, tiedot on poistettava kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jonka aikana varoista tehtiin oikeudellinen sitoumus.

   Jos talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b tai c alakohdan mukaisesti, henkilötiedot on poistettava kahden vuoden kuluttua sen varainhoitovuoden päättymisestä, jona tukiehdot sisältävä sopimus tehtiin.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

1 LUKU

TALOUSARVION LAATIMINEN

39 artikla

Ennakkoarviot tuloista ja menoista

1. Kukin muu unionin toimielin kuin komissio laatii ennakkoarvion tuloistaan ja menoistaan ja toimittaa sen komissiolle ja samanaikaisesti tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta.

2. Korkea edustaja kuulee kehitysyhteistyöpolitiikasta, naapuruuspolitiikasta, kansainvälisestä yhteistyöstä, humanitaarisesta avusta ja kriisinhallintatoimista vastaavia komission jäseniä näiden vastuualueisiin kuuluvista kysymyksistä.

3. Komissio laatii ennakkoarvionsa ja toimittaa ne Euroopan parlamentille ja neuvostolle välittömästi niiden hyväksymisen jälkeen. Ennakkoarvioitaan laatiessaan komissio käyttää 40 artiklassa mainittuja tietoja.

40 artikla

70 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten talousarvioita koskevat ennakkoarviot

Kukin 70 artiklassa tarkoitettu unionin elin toimittaa oman perustamissäädöksensä mukaisesti komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle joka vuosi viimeistään 31 päivänä tammikuuta yhtenäisen ohjelma-asiakirjansa luonnoksen, joka sisältää sen vuotuisen ja monivuotisen ohjelman sekä vastaavat taloudellisia ja henkilöstöresursseja koskevat suunnitelmat.

41 artikla

Talousarvioesitys

1. Komissio toimittaa talousarvioesityksen sisältävän ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 1 päivänä syyskuuta sitä varainhoitovuotta edeltävänä vuonna, jona talousarvio on määrä toteuttaa. Se toimittaa ehdotuksen tiedoksi kansallisille parlamenteille.

   Talousarvioesitys käsittää yleisen yhteenvedon unionin tuloista ja menoista sekä 39 artiklassa tarkoitetut ennakkoarviot. Se voi myös sisältää unionin toimielinten laatimista ennakkoarvioista poikkeavia ennakkoarvioita.

   Talousarvioesityksen rakenteesta ja esitystavasta säädetään 47–52 artiklassa.

   Jokaista talousarvioesityksen pääluokkaa edeltää asianomaisen unionin toimielimen laatima johdanto.

Komissio laatii talousarvioesityksen yleisen johdannon. Yleinen johdanto sisältää rahoitustaulukot, joissa esitetään tärkeimmät tiedot osastoittain, sekä monivuotisen rahoituskehyksen menolajeittain esitetyt perustelut muutoksille, joita määrärahoihin on tehty varainhoitovuodelta toiselle siirryttäessä.

2. Parantaakseen voimassa olevan lainsäädännön ja valmisteilla olevien säädösehdotusten talousarviovaikutuksia koskevien ennusteiden tarkkuutta ja luotettavuutta komissio liittää talousarvioesitykseen seuraavia vuosia koskevan alustavan rahoitussuunnitelman, joka on laadittu menolajeittain, toimintalohkoittain ja budjettikohdittain.
Kokonaisrahoitussuunnitelma kattaa 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen 26 kohtaan kuuluvat menolajit. Muista kuin kyseisen toimielinten välisen sopimuksen 26 kohtaan kuuluvista menolajeista toimitetaan yhteenveto.

Alustavaa rahoitussuunnitelmaa ajantasaistetaan talousarvion hyväksymisen jälkeen talousarviomenettelyn tulosten ja muiden asiaan vaikuttavien päätösten huomioon ottamiseksi.

3. Komissio liittää talousarvioesitykseen seuraavat tiedot:

a) vertailutaulukko, joka sisältää talousarvioesityksen unionin muiden toimielinten osalta sekä unionin muiden toimielinten komissiolle esittämät alkuperäiset ennakkoarviot ja jossa selvitetään tarvittaessa, miksi talousarvioesitykseen otetut ennakkoarviot poikkeavat muiden unionin toimielinten laatimista ennakkoarvioista;

b) tarpeellisiksi katsomansa valmisteluasiakirjat, jotka koskevat unionin toimielinten henkilöstötaulukkoja ja joissa esitetään viimeisin hyväksytty henkilöstötaulukko ja joista käyvät ilmi:

i) koko unionin palveluksessa oleva henkilöstö palvelussuhdetyypeittäin jaoteltuna;

ii) virkoja ja toimia ja ulkopuolista henkilöstöä sekä sukupuolijakaumaa koskevat toimintaperiaatteet;

iii) tosiasiallisesti täytettyjen virkojen ja toimien lukumäärä sitä vuotta edeltävän vuoden viimeisenä päivänä, jona talousarvioesitys esitetään, ja tosiasiallisesti täytettyjen kokoaikavastaavien virkojen ja toimien lukumäärä kyseiseltä edeltävältä vuodelta vuotuisena keskiarvona sekä niiden jakautuminen palkkaluokittain, sukupuolen mukaan ja hallintoyksiköittäin;

iv) selvitys virkojen ja toimien jakautumisesta toimintalohkoittain;

v) kunkin ulkopuolisen henkilöstön ryhmän osalta hyväksyttyjen määrärahojen perusteella tehty alustava arvio kokoaikavastaavien määrästä sekä tosiasiallisesti työssä olevien henkilöiden määrä ja heidän jakautumisensa tehtäväryhmittäin ja tarvittaessa palkkaluokittain sen vuoden alussa, jona talousarvioesitys esitetään;

c) jäljempänä 70 ja 71 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten osalta valmisteluasiakirja, jossa esitetään tulot ja menot sekä kaikki tämän alakohdan b alakohdassa tarkoitetut henkilöstöä koskevat tiedot;

d) valmisteluasiakirja, joka koskee varainhoitovuoden määrärahojen toteutussuunnitelmaa, käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen edellisvuoden toteutusta, mukaan lukien tiedot seuraavalle varainhoitovuodelle siirretyistä määristä ja maksamatta olevista sitoumuksista;

e) hallintomäärärahojen osalta valmisteluasiakirja hallintomenoista, jotka komission on tarkoitus toteuttaa omassa talousarvion pääluokassaan, sekä 272 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu komission kiinteistöpolitiikkaa koskeva valmisteluasiakirja;

f) pilottihankkeista ja valmistelutoimista laadittu valmisteluasiakirja, joka sisältää myös arvion tuloksista ja selvityksen suunnitelluista jatkotoimista;

g) kansainvälisten järjestöjen rahoitusta koskeva valmisteluasiakirja, johon sisältyy

   i) yhteenveto kaikista rahoitusosuuksista kunkin unionin ohjelman tai rahaston sekä kansainvälisen järjestön mukaan jaoteltuina;

   ii) perustelut sille, miksi unionin on tehokkaampaa rahoittaa kyseisiä kansainvälisiä järjestöjä kuin toimia suoraan;

h) ohjelmaselvitykset tai muut vastaavat asiakirjat, jotka sisältävät

   i) tiedot ohjelmalla tuettavista unionin politiikan osa-alueista ja tavoitteista;

   ii) selkeät perustelut unionin tason toiminnalle, muun muassa toissijaisuusperiaatteen soveltaminen;

   iii) tiedot edistymisestä ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa 33 artiklassa määritetyllä tavalla;

   iv) määrärahojen määrään ehdotettujen muutosten täydelliset perustelut ja niiden kustannus-hyötyanalyysi;

   v) tiedot ohjelman toteutusasteesta kuluvalta ja sitä edeltävältä varainhoitovuodelta;

i) ohjelma- ja otsakekohtainen yhteenveto niiden tulevina varainhoitovuosina suoritettavien maksujen erääntymisaikatauluista, jotka perustuvat talousarvioesityksessä ehdotettuihin ja edellisinä varainhoitovuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin.

Kun julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa käytetään rahoitusvälineitä, 4 kohdassa tarkoitettuun valmisteluasiakirjaan on sisällytettävä näitä rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

4. Kun komissio käyttää rahoitusvälineitä, se liittää talousarvioesitykseen valmisteluasiakirjan, jossa esitetään kunkin rahoitusvälineen osalta seuraavat tiedot:

a) viittaus rahoitusvälineeseen ja sitä koskevaan perussäädökseen sekä yleiskuvaus rahoitusvälineestä, sen talousarviovaikutuksista, kestosta ja unionin rahoitusosuuden tuottamasta lisäarvosta;

b) täytäntöönpanoon osallistuvat rahoituslaitokset, myös 158 artiklan 2 kohdan soveltamiseen liittyvät seikat;

c) rahoitusvälineen vaikutus kyseisen ohjelman tavoitteiden saavuttamiseen; vaikutusta mitataan hyväksytyillä indikaattoreilla, tapauksen mukaan myös maantieteellisellä hajonnalla;

d) suunnitellut toimet, mukaan lukien tavoiteltuun vipuvaikutukseen ja odotetun mukaisesti käyttöön saatavaan yksityiseen pääomaan, tai jos asiaa koskevia tietoja ei ole saatavilla, nykyisillä rahoitusvälineillä aikaan saatuun vipuvaikutukseen perustuvat tavoitevolyymit;

e) kyseeseen tulevia toimia vastaavat budjettikohdat ja talousarviositoumusten ja talousarviosta suoritettavien maksujen kokonaismäärä;

f) rahoitusvälinettä koskevan talousarviositoumuksen tekemisestä yksittäisiä hankkeita koskevien oman pääoman tai velan muodossa olevien oikeudellisten sitoumusten tekemiseen keskimäärin kuluva aika, jos se on yli kolme vuotta;

g) 212 artiklan 3 kohdan mukaiset tulot ja palautukset esitettyinä erikseen sekä arvio niiden käytöstä;

h) pääomasijoitusten arvo edeltävinä vuosina;

i) riski- ja velkavarausten kokonaismäärä sekä tiedot unioniin kohdistuvasta rahoitusriskistä, mahdolliset ehdolliset velat mukaan luettuina;

j) toteutuneet tappiot omaisuuseristä ja vakuuksien nojalla maksettaviksi vaaditut määrät sekä edeltävältä vuodelta että kumulatiivisina lukuina;

k) rahoitusvälineen tuloksellisuus, muun muassa toteutuneet investoinnit, tavoiteltu ja saavutettu vipu- ja kerrannaisvaikutus sekä käyttöön saadun yksityisen pääoman määrä;

l) yhteisessä vararahastossa olevat varat ja soveltuvin osin varainhoitotilin saldo.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa valmisteluasiakirjassa on lisäksi esitettävä yhteenveto hallintomenoista, jotka aiheutuvat rahoitusvälineiden hallinnoinnista maksettavista hallinnointimaksuista ja muista rahoitus- ja toimintamaksuista; yhteenvedossa on ilmoitettava näiden menojen kokonaismäärä ja niiden määrä kutakin hallinnoivaa osapuolta ja kutakin hallinnoitavaa rahoitusvälinettä kohti.

Komissio esittää vuotuisen vastuuvapausmenettelyn yhteydessä syyt ensimmäisen alakohdan f alakohdassa tarkoitettuun kestoon ja tarvittaessa toimintasuunnitelman kyseisen ajanjakson lyhentämiseksi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetussa valmisteluasiakirjassa on esitettävä selkeässä ja tiiviissä taulukossa yhteenveto rahoitusvälinekohtaisista tiedoista.

5. Silloin kun unioni on myöntänyt talousarviotakuun, komissio liittää talousarvioesitykseen valmisteluasiakirjan, jossa esitetään kunkin tällaisen takuun ja yhteisen vararahaston osalta seuraavat tiedot:

a) viittaus talousarviotakuuseen ja sitä koskevaan perussäädökseen sekä yleiskuvaus talousarviotakuusta, sen vaikutuksesta talousarviosta katettaviin rahoitusvastuisiin, sen kestosta ja unionin tuen tuottamasta lisäarvosta;

b) talousarviotakuuseen liittyvät vastapuolet, myös 158 artiklan 2 kohdan soveltamiseen liittyvät seikat;

c) talousarviotakuun vaikutus sen tavoitteiden saavuttamiseen; vaikutusta mitataan hyväksytyillä indikaattoreilla, tapauksen mukaan myös maantieteellisellä hajonnalla ja yksityiseltä sektorilta käyttöön saaduilla resursseilla;

d) tiedot talousarviotakuulla katetuista toimista koottuina aloittain, maittain ja välineittäin sekä soveltuvin osin tiedot salkuista ja muihin unionin toimiin yhdistetystä tuesta;

e) saajille siirretty rahoituksen määrä sekä arvio talousarviotakuun muodossa tukea saaneilla hankkeilla saavutetusta vipuvaikutuksesta;

f) edellä d alakohdassa tarkoitetulla tavalla kootut tiedot tapauksista, joissa talousarviotakuuseen on vedottu, sekä tappioista, palautetuista ja takaisinperityistä määristä ja kaikista muista saaduista maksuista;

g) kustakin talousarviotakuusta aiheutuvien vastuiden kattamiseksi tarvittavan rahoituksen määrä sekä arvio yhteisen vararahaston rahoitusasteen riittävyydestä ja tarpeesta yhteisen vararahaston täydentämiseen;

h) yhteisen vararahaston tosiasiallinen rahoitusaste ja soveltuvin osin myöhemmin 216 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteutetut toimet.

6. Kun komissio käyttää ulkoisia toimia koskevia unionin erityisrahastoja, se liittää talousarvioesitykseen kyseisistä rahastoista tuettavia toimia koskevan yksityiskohtaisen valmisteluasiakirjan, johon sisältyy

a) niiden toteuttaminen, muun muassa tiedot seurantajärjestelyistä erityisrahastoja hoitavien yhteisöjen kanssa;

b) niiden hallintokulut;

c) muilta rahoittajilta kuin unionilta saadut rahoitusosuudet;

d) alustava arvio niiden tuloksista 238 artiklan 3 kohdassa säädettyjen edellytysten perusteella;

e) kuvaus siitä, miten niiden toimilla on edistetty sen välineen perussäädöksessä asetettujen tavoitteiden toteuttamista, josta unionin rahoitusosuus erityisrahastoon maksettiin.

7. Komissio liittää talousarvioesitykseen luettelon kilpailuoikeuden alalla määrättyjä sakkoja koskevista päätöksistään ja tiedot kunkin määrätyn sakon määrästä ja siitä, ovatko sakot tulleet lainvoimaisiksi vai onko niihin haettu tai voidaanko niihin vielä hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimessa, sekä mahdollisuuksien mukaan tiedot siitä, milloin kunkin sakon odotetaan tulevan lainvoimaiseksi. ***Komissio liittää talousarvioesitykseen myös luettelon päätöksistään ja määristä, jotka on otettu tai voidaan ottaa talousarvioon negatiivisina tuloina 48 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti.***

8. Lisäksi komissio liittää talousarvioesitykseen kaikki muut tarpeellisiksi katsomansa valmisteluasiakirjat, jotta Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat arvioida määrärahaesityksiä.

9. Neuvoston päätöksen 2010/427/EU[45] 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle talousarvioesityksen ohella valmisteluasiakirjan, jossa esitetään kattavasti:

   a) kaikki unionin talousarviosta rahoitettavat hallinto- ja toimintamenot, jotka liittyvät unionin ulkoisiin toimiin, mukaan luettuina YUTP ja yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka;

   b) ulkosuhdehallinnon kaikki edellisen vuoden hallintomenot eriteltyinä menoihin kunkin unionin edustuston osalta ja ulkosuhdehallinnon keskushallinnon menoihin sekä toimintamenot eriteltyinä kunkin maantieteellisen alueen (alueet, maat), aihealueen, unionin edustustojen ja operaatioiden osalta.

[45] Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

10. Edellä ***9*** kohdassa tarkoitetussa valmisteluasiakirjassa on niin ikään:

a) esitettävä määrärahojen perusteella hyväksyttyjen virkojen ja toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella sekä vakinaisten virkojen ja väliaikaisten toimien määrä, myös sopimussuhteisten ja paikallisten toimihenkilöiden määrä, kussakin unionin edustustossa sekä ulkosuhdehallinnon keskushallinnossa;

b) esitettävä ulkosuhdehallinnon keskushallinnossa ja kaikissa unionin edustustoissa olevien virkojen ja toimien lisäykset tai vähennykset palkkaluokittain ja ura-alueittain edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna;

c) esitettävä varainhoitovuodeksi hyväksyttyjen virkojen ja toimien määrä, vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta sekä jäsenvaltioiden lähettämien diplomaattien ja unionin virkamiesten täyttämien virkojen ja toimien määrä;

d) annettava yksityiskohtainen kuvaus unionin edustustoissa talousarvioesityksen esittämisajankohtana työskentelevästä henkilöstöstä, mukaan lukien maantieteellisten alueiden, sukupuolen, yksittäisten maiden ja operaatioiden mukainen jaottelu, jossa eritellään henkilöstötaulukon mukaiset virat ja toimet, sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt ja lähetetyt kansalliset asiantuntijat, sekä talousarvioesityksessä pyydetyt määrärahat tällaiselle muunlaiselle henkilöstölle ja vastaavat arviot kokopäivätoimisista henkilöstöresursseista käyttöön pyydettyjen määrärahojen perusteella.

42 artikla

Talousarvioesitystä muuttava oikaisukirjelmä

Sellaisten uusien tietojen perusteella, jotka eivät olleet tiedossa talousarvioesitystä laadittaessa, komissio voi ennen SEUT 314 artiklassa tarkoitetun sovittelukomitean koollekutsumista omasta aloitteestaan tai muun unionin toimielimen pyynnöstä niiden omien pääluokkien osalta toimittaa samanaikaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäväksi yhden tai useamman oikaisukirjelmän, joilla muutetaan talousarvioesitystä. Tällaisiin kirjelmiin voi sisältyä oikaisukirjelmä, jolla muutetaan erityisesti maatalousmenoja koskevia ennakkoarvioita.

43 artikla

Talousarvion hyväksymisestä johtuvat jäsenvaltioiden velvoitteet

1. Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarvion lopullisesti hyväksytyksi SEUT 314 artiklan 9 kohdassa ja Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Kun talousarvio on todettu lopullisesti hyväksytyksi, kullakin jäsenvaltiolla on seuraavan varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen tai siitä päivästä alkaen, jona talousarvio on todettu lopullisesti hyväksytyksi, jos tämä tapahtuu myöhemmin kuin 1 päivänä tammikuuta, velvollisuus suorittaa unionille sille kuuluvat maksut asetuksissa (EU, Euratom) N:o 609/2014 ja (EU, Euratom) 2021/770 vahvistetuin edellytyksin.

44 artikla

Lisätalousarvioesitykset

1. Komissio voi tehdä ensisijaisesti tuloperusteisia lisätalousarvioesityksiä seuraavissa olosuhteissa:

   a) edellisen varainhoitovuoden yli- tai alijäämä otetaan talousarvioon 18 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen;

   b) omia varoja koskevaa ennustetta tarkistetaan ajantasaisten talousennusteiden perusteella;

   c) omia varoja ja muita tuloja koskeva tarkistettu ennuste ajantasaistetaan ja käytettävissä olevia maksumäärärahoja ja niiden tarvetta tarkastellaan uudelleen.

   Väistämättömissä, poikkeuksellisissa tai odottamattomissa olosuhteissa komissio voi esittää lisätalousarvioesityksiä, jotka ovat ensisijaisesti menoperusteisia.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa laaditut muiden unionin toimielinten kuin komission lisätalousarvioita koskevat pyynnöt toimitetaan komissiolle.

   Ennen lisätalousarvioesityksen esittämistä komissio ja muut asianomaiset unionin toimielimet tarkastelevat mahdollisuuksia asianomaisten määrärahojen uudelleen kohdentamiseen ja kiinnittävät huomiota erityisesti odotettavissa olevaan määrärahojen vajaakäyttöön.

   Lisätalousarvioihin sovelletaan 43 artiklaa. Lisätalousarviot perustellaan viittaamalla siihen talousarvioon, jonka ennakkoarvioita niillä muutetaan.

3. Komissio toimittaa samanaikaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäviksi kaikki lisätalousarvioesityksensä viimeistään kunkin varainhoitovuoden 1 päivänä syyskuuta paitsi jos on kyse asianmukaisesti perustelluista poikkeusolosuhteista. Se voi liittää lausunnon muiden unionin toimielinten laatimiin lisätalousarvioesityksiä koskeviin pyyntöihin.

4. Lisätalousarvioesityksiin liitetään perustelut ja laadinta-ajankohtana käytettävissä olevat tiedot edellisen ja kuluvan varainhoitovuoden talousarvion toteuttamisesta.

45 artikla

Ennakkoarvioiden ja talousarvioesitysten toimittamisen aikaistaminen

Komissio, Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat sopia siitä, että tiettyjä ennakkoarvioiden toimittamiseen sekä talousarvioesityksen hyväksymiseen ja toimittamiseen liittyviä määräaikoja aikaistetaan. Tällainen järjestely ei kuitenkaan saa johtaa siihen, että näiden tekstien tarkastelua varten SEUT 314 artiklassa ja Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklassa määrätyt määräajat lyhenevät tai pitenevät.

2 LUKU

TALOUSARVION RAKENNE JA ESITYSTAPA

46 artikla

Talousarvion rakenne

Talousarvio koostuu seuraavista osista:

a) yleinen tulo- ja menotaulukko;

b) kunkin unionin toimielimen, lukuun ottamatta Eurooppa-neuvostoa ja neuvostoa, jotka kuuluvat samaan talousarvion pääluokkaan, pääluokka; nämä pääluokat on jaoteltu tulo- ja menotaulukoihin.

47 artikla

Budjettinimikkeistö

1. Euroopan parlamentti ja neuvosto luokittelevat komission tulot sekä muiden unionin toimielinten tulot ja menot niiden lajin tai käyttötarkoituksen mukaan osastoihin, lukuihin, momentteihin ja alamomentteihin.

2. Talousarvion komissiota koskevan pääluokan menotaulukko perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston vahvistamaan budjettinimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan.

   Kukin osasto vastaa toimintalohkoa ja kukin luku pääsääntöisesti ohjelmaa tai toimintoa.

Kussakin osastossa voi olla toimintamäärärahoja ja hallintomäärärahoja. Osaston sisällä hallintomäärärahat kootaan yhteen lukuun.

Budjettinimikkeistön on oltava erittelyperiaatteen, moitteettoman varainhoidon periaatteen ja avoimuusperiaatteen mukainen. Sen avulla varmistetaan talousarviomenettelyä varten tarvittava selkeys ja avoimuus, helpotetaan keskeisten tavoitteiden johtamista asianomaisista oikeusperustoista sekä mahdollistetaan poliittisia painopisteitä koskevat valinnat ja tehokas ja vaikuttava täytäntöönpano.

3. Komissio voi pyytää sellaisen budjettikohdan lisäämistä, johon ei ole otettu määrärahoja ja joka varustetaan merkinnällä ”pro memoria”. Tällainen pyyntö hyväksytään 31 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Kun eri osastojen hallintomäärärahat esitetään käyttötarkoituksen mukaan, ne luokitellaan seuraavasti:

   a) henkilöstötaulukon mukaista henkilöstöä koskevat menot, joihin sisältyvät määrärahat ja niitä vastaava henkilöstötaulukon virkojen ja toimien määrä;

   b) ulkopuolista henkilöstöä koskevat menot ja muut 30 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetut menot, jotka rahoitetaan monivuotisen rahoituskehyksen hallintoa koskevasta otsakkeesta;

c) kiinteistömenot ja muut kiinteistöihin liittyvät menot, kuten siivous ja kunnossapito, vuokrat, televiestintä, vesi, kaasu ja sähkö;

d) ohjelmien täytäntöönpanoon välittömästi liittyvät menot ulkopuolisesta henkilöstöstä ja teknisestä avusta.

Useille osastoille yhteiset komission hallintomenot esitetään erillisenä yhteenvetona menolajin mukaan luokiteltuina.

48 artikla

Negatiiviset tulot

1. Talousarvio ei saa sisältää negatiivisia tuloja.

2. Poiketen siitä, mitä tämän artiklan 1 kohdassa säädetään, talousarvion tuloista vähennetään seuraavat:

a) talletuksista maksettavien negatiivisten korkojen kokonaismäärä;

b) siinä tapauksessa, että Euroopan unionin tuomioistuin peruuttaa 108 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun, SEUT-sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen nojalla määrätyn sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen tai pienentää sen määrää, asianomaisille osapuolille mahdollisesti maksettavat korot tai muut maksut, mukaan lukien kyseisiin määriin mahdollisesti liittyvät negatiiviset tuotot.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta korot tai muut maksut on otettava talousarvioesitykseen tiettyyn budjettikohtaan, ja komissio saattaa 41 artiklan 7 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetut tiedot ajan tasalle yhdessä 18 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun lisätalousarvion kanssa.

3. Päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 nojalla tuloutetut omat varat ovat nettomääräisiä, ja ne merkitään talousarvion tuloja koskevaan yhteenvetoon nettomääräisinä.

I

49 artikla

Alustavat määrärahat

1. Jokaiseen talousarvion pääluokkaan voi kuulua osasto ”alustavat määrärahat”. Tähän osastoon otetaan määrärahoja seuraavissa tilanteissa:

   a) toimelta puuttuu perussäädös talousarviota laadittaessa;

   b) on vahvoja perusteita epäillä määrärahojen riittävyyttä tai mahdollisuutta käyttää kyseisiin budjettikohtiin otettuja määrärahoja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisin edellytyksin.

   Tämän osaston määrärahoja voidaan käyttää ainoastaan tämän asetuksen 30 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdyn määrärahasiirron jälkeen, kun perussäädöksen antamiseen sovelletaan SEUT 294 artiklassa määrättyä menettelyä, ja muissa tapauksissa tämän asetuksen 31 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehdyn määrärahasiirron jälkeen.

2. Jos toteuttamisessa ilmenee vakavia vaikeuksia, komissio voi varainhoitovuoden kuluessa ehdottaa määrärahojen siirtämistä osastoon ”alustavat määrärahat”. Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät näistä siirroista 31 artiklassa säädetyin edellytyksin.

50 artikla

Negatiivinen varaus

Komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan voi kuulua ”negatiivinen varaus”, jonka enimmäismäärä on 200 000 000 euroa. Tällainen varaus, joka otetaan erilliseen osastoon, koskee ainoastaan maksumäärärahoja.

Negatiivinen varaus otetaan käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 30 ja 31 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehtävillä määrärahasiirroilla.

51 artikla

Hätäapuvaraus

1. Komissiota koskevassa talousarvion pääluokassa on varaus kolmansille maille annettavaa hätäapua varten.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu varaus on otettava käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 30 ja 32 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti tehtävillä määrärahasiirroilla.

52 artikla

Talousarvion esitystapa

1. Talousarviossa esitetään

   a) yleisessä tulo- ja menotaulukossa:

      i) unionin arvioidut tulot kuluvan varainhoitovuoden aikana, jäljempänä ’vuosi n’;

      ii) edellisen varainhoitovuoden arvioidut tulot ja vuoden n-2 tulot;

      iii) vuoden n maksusitoumus- ja maksumäärärahat;

iv) edellisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat;

v) varainhoitovuoden n-2 aikana sidotut ja maksetut menot, joista jälkimmäiset ilmaistaan myös prosenttiosuutena vuoden n talousarviosta;

vi) asianmukainen selvitysosa kustakin 47 artiklan 1 kohdan mukaisesta alajaottelusta, mukaan lukien viittaus perussäädökseen, jos sellainen on, sekä kaikki asianmukaiset määrärahojen luonnetta ja tarkoitusta koskevat selitykset;

b) kussakin pääluokassa tulot ja menot a alakohdassa esitettyä rakennetta noudattaen;

c) henkilöstön osalta:

i) jokaisen pääluokan osalta henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan virkojen ja toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella ja kussakin virkaryhmässä, sekä määrärahojen perusteella hyväksyttyjen vakinaisten virkojen ja väliaikaisten toimien määrä;

ii) henkilöstötaulukko, joka käsittää tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen määrärahoista rahoitettavan suoran tutkimustoiminnan henkilöstön, ja henkilöstötaulukko, joka käsittää samoista määrärahoista rahoitettavan epäsuoran tutkimustoiminnan henkilöstön; taulukot jaotellaan palkkaluokittain ja ura-alueittain ja niissä erotellaan määrärahojen perusteella hyväksytyt vakinaiset virat ja väliaikaiset toimet;

iii) kunkin talousarviosta avustusta saavan, 70 artiklassa tarkoitetun unionin elimen osalta henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan virkojen ja toimien määrä palkkaluokittain ja ura-alueittain. Henkilöstötaulukoissa esitetään varainhoitovuodeksi hyväksyttyjen virkojen ja toimien määrän rinnalla vastaavat määrät edelliseltä varainhoitovuodelta. Euratomin hankintakeskuksen henkilöstö esitetään erikseen komission henkilöstötaulukon yhteydessä;

d) rahoitustuen ja talousarviosta myönnettyjen takuiden osalta:

i) yleisessä tulotaulukossa kyseisiä toimia vastaavat budjettikohdat, joihin otetaan mahdolliset maksusuoritukset maksunsa alun perin laiminlyöneiltä saajilta. Nämä kohdat varustetaan merkinnällä ”pro memoria” ja niihin liitetään tarpeelliset selvitykset;

ii) talousarvion komissiota koskevassa pääluokassa:

– budjettikohdat, joihin on otettu talousarviotakuita kyseisten toimenpiteiden osalta. Näissä kohdissa on merkintä ”pro memoria” edellyttäen, että ei ole ilmennyt todellista menoerää, joka on katettava lopullisesta talousarviosta;

– selvitysosat, joista ilmenevät perussäädöksen viitetiedot ja suunniteltujen toimien laajuus ja kesto sekä niiden toteuttamiseen myönnetty unionin rahoitustakuu;

iii) talousarvion komissiota koskevaan pääluokkaan tiedoksi liitetyssä asiakirjassa, jossa esitetään myös kyseeseen tulevat riskit:

– vireillä olevat pääomatoimet ja velanhoitoon liittyvät toimet;

– vuoden n pääomatoimet ja velanhoito;

– kattava katsaus lainanotto- ja lainanantotoimiin; ***katsauksessa on annettava muun muassa yksityiskohtaisia tietoja maturiteeteista, erääntymisaikataulusta, erääntyneistä kokonaiskoroista, ensimarkkinoiden sijoittajapohjasta ja tarvittaessa hajautetun rahoitusstrategian perustana olevan yhteisen likviditeettivarannon laajuudesta ja kustannuksista sekä lainanottosuunnitelma;***

e) ilman perussäädöstä perustettavien rahoitusvälineiden osalta:

   i) kulloisiakin toimenpiteitä vastaavat budjettikohdat;

   ii) yleinen kuvaus rahoitusvälineistä, mukaan lukien niiden kesto ja vaikutukset talousarvioon;

   iii) suunnitellut toimet, mukaan lukien odotettavissa oleviin kerrannais- ja vipuvaikutuksiin perustuvat tavoitevolyymit;

f) henkilöiden tai yhteisöjen 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoimien varojen osalta:

   i) viittaus kulloisenkin ohjelman perussäädökseen;

   ii) kyseeseen tulevat budjettikohdat;

   iii) yleinen kuvaus toimesta, myös tiedot sen kestosta ja vaikutuksista talousarvioon;

g) kaikki yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan menot yhdessä luvussa, jonka otsakkeena on ”yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka”, ja erillisissä momenteissa, jotka kattavat yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan menot ja sisältävät erilliset budjettikohdat vähintään suurimpia yksittäisiä operaatioita varten.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen lisäksi Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat lisätä talousarvion liitteeksi minkä tahansa muun asiaa koskevan asiakirjan.

53 artikla

Henkilöstötaulukkoja koskevat säännöt

1. Edellä 52 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetut henkilöstötaulukot muodostavat kussakin unionin toimielimessä tai muussa elimessä ehdottoman ylärajan nimityksille. Nimitystä, joka johtaisi tämän rajan ylittymiseen, ei saa tehdä.

Kukin unionin toimielin tai elin voi kuitenkin palkkaluokkiin AD 14, AD 15 ja AD 16 kuuluvia virkoja ja toimia lukuun ottamatta tehdä sille myönnettyjen virkojen ja toimien rajoissa henkilöstötaulukkoonsa muutoksia, jotka koskevat enintään 10:tä prosenttia viroista ja toimista, edellyttäen että seuraavat ehdot täyttyvät:

a) ne eivät vaikuta täyttä varainhoitovuotta vastaavien henkilöstömäärärahojen määrään;

b) ne eivät ylitä henkilöstötaulukossa hyväksyttyjen virkojen ja toimien kokonaismäärää;

c) unionin toimielin tai elin on osallistunut unionin muiden toimielinten ja elinten kanssa vertailuun, joka käynnistettiin komission henkilöstökartoituksen yhteydessä.

Kolme viikkoa ennen toisessa alakohdassa tarkoitettujen muutosten tekemistä unionin toimielin ilmoittaa aikeistaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Jos joko Euroopan parlamentti tai neuvosto esittää tämän määräajan kuluessa asianmukaisesti perusteltuja vastalauseita, unionin toimielin pidättyy muutoksista ja sovelletaan 44 artiklassa säädettyä menettelyä.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, nimittävän viranomaisen henkilöstösääntöjen mukaisesti hyväksymien osa-aikaisten virkojen ja toimien vaikutukset voidaan kompensoida muilla nimityksillä.

3 LUKU

TALOUSARVIOTA KOSKEVA KURINALAISUUS

54 artikla

Yhdenmukaisuus monivuotisen rahoituskehyksen ja Euroopan unionin omien varojen järjestelmää koskevan päätöksen kanssa

Talousarviossa on noudatettava monivuotista rahoituskehystä ja päätöstä (EU, Euratom) 2020/2053.

55 artikla

Unionin säädösten yhdenmukaisuus talousarvion kanssa

Jos unionin säädöksen täytäntöönpano johtaa siihen, että talousarviossa käytettävissä olevat määrärahat ylitetään, kyseistä säädöstä ei saa taloudelliselta kannalta panna täytäntöön ennen kuin talousarvioon on tehty tarvittavat muutokset.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

56 artikla

Talousarvion toteuttaminen moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti

1. Komissio toteuttaa talousarvion tuloja ja menoja tämän asetuksen mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.

2. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä komission kanssa siten, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

57 artikla

Tiedot henkilötietojen luovuttamisesta tarkastuksia varten

Suoran hallinnoinnin piiriin kuuluvissa ratkaisu- ja myöntämismenettelyissä, myös kaikissa ehdotus- ja tarjouspyynnöissä, jotka liittyvät avustuksiin, muihin kuin rahallisiin lahjoituksiin, hankintoihin tai palkintoihin, mahdollisille avustuksen saajille, ehdokkaille, tarjoajille ja osallistujille on asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti ilmoitettava, että niiden henkilötietoja voidaan unionin taloudellisten etujen suojaamistarkoituksessa luovuttaa sisäisen tarkastuksen yksiköille, tilintarkastustuomioistuimelle, EPPOlle tai OLAFille sekä siirtää komission tulojen ja menojen hyväksyjien ja tämän asetuksen 69 artiklassa tarkoitettujen toimeenpanovirastojen ja tämän asetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten välillä.

58 artikla

Perussäädös ja poikkeukset

1. Talousarvioon unionin toimia varten otettuja määrärahoja saa käyttää vain, jos on annettu perussäädös.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään ja 3, 4 ja 5 kohdassa säädetyin edellytyksin seuraavat määrärahat voidaan kuitenkin käyttää ilman perussäädöstä edellyttäen, että rahoitettavat toimet kuuluvat unionin toimivaltaan:

   a) määrärahat kokeiluluonteisiin pilottihankkeisiin, joiden tarkoituksena on toiminnan toteutettavuuden ja sen hyödyllisyyden selvittäminen;

   b) määrärahat valmistelutoimiin, joilla valmistellaan SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia tulevia toimia koskevia ehdotuksia;

   c) määrärahat SEU-sopimuksen V osaston soveltamisalaan kuuluviin valmistelutoimenpiteisiin;

   d) määrärahat kertaluonteisiin tai kestoltaan rajoittamattomiin toimiin, joita komissio toteuttaa niiden tehtävien perusteella, jotka SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen nojalla johtuvat sen muista institutionaalisista oikeuksista kuin lainsäädännöllisestä aloiteoikeudesta tehdä tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettuja ehdotuksia, ja joita se toteuttaa sille suoraan SEUT 154, 156, 159 ja 160 artiklan, SEUT 168 artiklan 2 kohdan, 171 artiklan 2 kohdan ja 173 artiklan 2 kohdan, SEUT 175 artiklan toisen kohdan, SEUT 181 artiklan 2 kohdan, SEUT 190 artiklan, SEUT 210 artiklan 2 kohdan ja 214 artiklan 6 kohdan sekä Euratomin perustamissopimuksen 70 ja 77–85 artiklan nojalla kuuluvan erityisen toimivallan mukaisesti;

e) määrärahat, jotka liittyvät unionin toimielimen hallinnollisen riippumattomuutensa nojalla toteuttamaan toimintaan.

3. Edellä 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen määrärahojen osalta asianomaiset maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kahdeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Pilottihankkeita koskevien määrärahojen kokonaismäärä on enintään 40 000 000 euroa varainhoitovuotta kohden.

4. Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen määrärahojen osalta valmistelutoimissa noudatetaan yhdenmukaista toimintamallia ja ne voivat olla muodoltaan erilaisia. Valmistelutoimien maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kolmeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Asianomaisen perussäädöksen hyväksymismenettely on saatettava päätökseen ennen kolmannen varainhoitovuoden päättymistä. Kyseisen menettelyn aikana määrärahojen sitomisessa otetaan huomioon valmistelutoimen erityispiirteet suunniteltujen toimintojen, tavoitteiden ja saajien osalta. Sidottujen määrärahojen määrä ei tämän vuoksi saa suuruudeltaan vastata lopullisen toiminnan rahoittamiseen tarkoitetun rahoituksen määrää.

   Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja uusia valmistelutoimia koskevien määrärahojen kokonaismäärä saa olla enintään 50 000 000 euroa varainhoitovuotta kohden, ja valmistelutoimiin saa sitoa määrärahoja enintään yhteensä 100 000 000 euroa.

5. Edellä 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen määrärahojen osalta valmistelutoimenpiteet ovat lyhytkestoisia, ja niillä pyritään luomaan edellytykset yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavalle unionin toiminnalle ja tarvittavien oikeudellisten välineiden hyväksymiselle.

Unionin kriisinhallintaoperaatioiden valmistelutoimenpiteillä on pyrittävä muun muassa arvioimaan operatiivisia vaatimuksia, varmistamaan resurssien saaminen nopeasti käyttöön tai selvittämään kenttäolosuhteet ennen operaation käynnistämistä. Neuvosto hyväksyy valmistelutoimenpiteet korkean edustajan ehdotuksesta.

Varmistaakseen valmistelutoimenpiteiden nopean toteutuksen korkea edustaja tiedottaa Euroopan parlamentille ja komissiolle mahdollisimman varhain neuvoston aikomuksesta toteuttaa valmistelutoimenpide ja ilmoittaa erityisesti arvion tätä varten tarvittavista resursseista. Komissio toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että varat maksetaan nopeasti.

Sellaisten toimenpiteiden rahoitus, jotka on neuvostossa hyväksytty SEU-sopimuksen V osaston mukaisten unionin kriisinhallintaoperaatioiden valmistelemiseksi, kattaa lisäkustannukset, jotka aiheutuvat suoraan sellaisen operaation tai ryhmän sijoittamisesta kentälle, jossa on mukana unionin toimielinten henkilöstöä, mukaan lukien toiminnan riskialttiilla alueella kattava vakuutus sekä matka- ja majoituskulut ja päivärahat.

59 artikla

Talousarvion toteuttaminen muissa unionin toimielimissä kuin komissiossa

1. Komissio tunnustaa muiden unionin toimielinten toimivallan toteuttaa omia talousarvion pääluokkiaan.

2. Unionin toimielimet voivat tehdä keskenään yksikön tason sopimuksia, joiden tarkoituksena on helpottaa toimielinten määrärahojen toteuttamista ja joissa vahvistetaan palvelujen tarjontaa, tavaroiden toimittamista ja rakennusurakoiden tai kiinteistösopimusten toteuttamista koskevat edellytykset.

   Tällaisten sopimusten on tarjottava mahdollisuus määrärahojen siirtoon tai niiden täytäntöönpanosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettuja yksikön tason sopimuksia voidaan tehdä myös unionin toimielinten yksiköiden, unionin elinten ja unionin virastojen ja sellaisten elinten tai henkilöiden, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia, sekä Eurooppa-koulujen johtokunnan pääsihteeristön keskustoimiston välillä. Komissio ja muut unionin toimielimet raportoivat säännöllisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle muiden unionin toimielinten kanssa tekemistään yksikön tason sopimuksista.

60 artikla

Talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtäminen

1. Komissio ja muut unionin toimielimet voivat siirtää talousarvion toteuttamisvaltuuksia yksiköidensä sisällä tässä asetuksessa sekä toimielinten työjärjestyksissä määritettyjen edellytysten mukaisesti ja valtuutusasiakirjassa vahvistetuissa rajoissa. Valtuutetut toimivat ainoastaan heille erikseen myönnettyjen valtuuksien rajoissa.

2. Komissio voi 1 kohdan lisäksi siirtää talousarvion oman pääluokkansa toimintamäärärahoihin liittyviä, talousarvion toteuttamista koskevia valtuuksiaan unionin edustustojen päälliköille ja, varmistaakseen toiminnan jatkuvuuden heidän poissa ollessaan, unionin edustustojen apulaispäälliköille. Valtuuksien siirto ei rajoita unionin edustustojen päälliköiden vastuuta talousarvion toteuttamisesta. Jos unionin edustuston päällikön poissaolo on kestänyt yli neljä viikkoa, komissio arvioi uudelleen talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtoa koskevaa päätöstään. Unionin edustustojen päälliköiden ja heidän poissa ollessaan heidän varahenkilöidensä on komission edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä toimiessaan noudatettava talousarvion toteuttamista koskevia komission sääntöjä, ja heillä on oltava samat tehtävät, velvollisuudet ja vastuuvelvollisuus kuin kaikilla muillakin komission edelleenvaltuutetuilla tulojen ja menojen hyväksyjillä.

Komissio voi peruuttaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun valtuuksien siirron omien sääntöjensä mukaisesti.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa korkea edustaja toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet helpottaakseen unionin edustustojen ja komission yksiköiden välistä yhteistyötä.

3. Euroopan ulkosuhdehallinto voi poikkeuksellisesti siirtää talousarvion oman pääluokkansa hallintomäärärahoihin liittyviä talousarvion toteuttamisvaltuuksiaan unionin edustustoissa työskentelevälle komission henkilöstölle silloin, kun tämä on tarpeen tällaisten edustustojen hallintotoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi Euroopan ulkosuhdehallinnon toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän ollessa poissa maasta, jossa edustusto sijaitsee. Silloin kun unionin edustustoissa työskentelevät komission henkilöstön jäsenet toimivat poikkeuksellisesti Euroopan ulkosuhdehallinnon edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä, heidän on noudatettava talousarvion toteuttamista koskevia Euroopan ulkosuhdehallinnon sisäisiä sääntöjä ja heillä on oltava samat tehtävät, velvollisuudet ja vastuuvelvollisuus kuin kaikilla muillakin Euroopan ulkosuhdehallinnon edelleenvaltuutetuilla tulojen ja menojen hyväksyjillä.

Euroopan ulkosuhdehallinto voi peruuttaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun valtuuksien siirron omien sääntöjensä mukaisesti.

61 artikla

Eturistiriidat

1. Tämän osaston 4 luvussa tarkoitetut taloushallinnon toimijat ja muut henkilöt, eri tasojen kansalliset viranomaiset mukaan lukien, jotka osallistuvat suoran, välillisen tai yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin alaiseen talousarvion toteuttamiseen, myös valmistelua koskeviin toimiin, tai tarkastuksiin tai varainhoidon valvontaan, eivät saa ryhtyä toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita asianomaisen henkilön omien etujen ja unionin etujen välille. Heidän on lisäksi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet estääkseen eturistiriitojen syntymisen vastuullaan olevissa tehtävissä ja puuttuakseen tilanteisiin, joita voidaan objektiivisesti tarkasteltuna pitää eturistiriitoina.

2. Kun kansallisen viranomaisen henkilöstön jäsentä koskeva eturistiriita on mahdollinen, kyseisen henkilön on annettava asia lähimmän esimiehensä ratkaistavaksi. Kun tällainen mahdollisuus koskee henkilöstösääntöjen alaista henkilöstön jäsentä, kyseisen henkilön on saatettava asia asianomaisen valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän käsiteltäväksi. Asianomainen esimies tai valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa kirjallisesti, onko kyseessä eturistiriita. Jos eturistiriita todetaan, nimittävä viranomainen tai asianomainen kansallinen viranomainen varmistaa, että kyseinen henkilö luopuu kaikista tähän asiaan liittyvistä tehtävistä. Asianomainen valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tai asianomainen kansallinen viranomainen varmistaa, että asianmukaiset lisätoimet toteutetaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien eturistiriitoja koskevan kansallisen lainsäädännön mukaisesti tapauksissa, joissa on kyse kansallisen viranomaisen henkilöstön jäsenestä.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu eturistiriita on olemassa, jos 1 kohdassa tarkoitetun taloushallinnon toimijan tai kyseisessä kohdassa tarkoitetun muun henkilön tehtävien puolueeton ja objektiivinen hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta, asianomaisen henkilökohtaisiin etuihin suoraan tai välillisesti liittyvästä syystä.

2 LUKU

TOTEUTTAMISTAVAT

62 artikla

Talousarvion toteuttamistavat

1. Komissio toteuttaa talousarviota millä tahansa seuraavista tavoista:

a) suoraan, jäljempänä ’suora hallinnointi’, 125–156 artiklassa säädetyn mukaisesti, jolloin toteutuksesta vastaavat sen yksiköt, mukaan lukien unionin edustustoissa työskentelevä komission henkilöstö edustustojen päälliköiden alaisuudessa 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti, tai 69 artiklassa tarkoitetut toimeenpanovirastot;

b) yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallinnoiden, jäljempänä ’yhteistyöhön perustuva hallinnointi’, 63 artiklassa ja 125–129 artiklassa säädetyn mukaisesti;

c) välillisesti, jäljempänä ’välillinen hallinnointi’, 125–152 artiklassa ja 157–162 artiklassa säädetyn mukaisesti, kun tästä säädetään perussäädöksessä, tai 58 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa siirtämällä talousarvion toteuttamistehtäviä:

i) 161 artiklan mukaisesti kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille;

ii) 159 artiklassa tarkoitetuille kansainvälisille järjestöille tai niiden erityisjärjestöille;

iii) Euroopan investointipankille, jäljempänä ’EIP’, tai Euroopan investointirahastolle, jäljempänä ’EIR’, tai kummallekin niistä, kun ne toimivat ryhmänä, jäljempänä ’EIP-ryhmä’;

iv) 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille unionin elimille;

v) julkisoikeudellisille elimille, mukaan lukien jäsenvaltioiden organisaatiot;

vi) sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, mukaan lukien jäsenvaltioiden organisaatiot, joille annetaan riittävät rahoitustakuut;

vii) jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja joille annetaan riittävät rahoitustakuut;

viii) elimille tai henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä;

ix) jäsenvaltioon sijoittautuneille elimille, joihin sovelletaan jonkin jäsenvaltion yksityisoikeutta tai unionin oikeutta ja joille voidaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hallinnoiminen, siltä osin kuin tällaiset elimet ovat v tai vi alakohdassa tarkoitettujen elinten määräysvallassa ja niillä on asianomaisten määräysvaltaa käyttävien elinten yhteisvastuullisten vakuuksien muodossa antamat riittävät rahoitustakuut tai vastaavat rahoitustakuut, jotka voidaan kunkin toimen osalta rajoittaa unionin tuen enimmäismäärään.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdan vi ja vii alakohdassa tarkoitettujen rahoitustakuiden määrä voidaan vahvistaa asiaankuuluvassa perussäädöksessä ja rajata unionin kyseiselle elimelle maksaman rahoitusosuuden enimmäismäärään. Kun takuun antajia on useita, takuiden kattamien vastuiden yhteismäärän jakautuminen määritellään rahoitusosuussopimuksessa, jossa voidaan määrätä, että kunkin takuun antajan vastuu määräytyy suhteessa sen osuuteen elimen rahoituksesta.

2. Suorassa hallinnoinnissa komissio voi käyttää VII, VIII, IX, X ja XII osastoissa tarkoitettuja välineitä.

Yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa talousarvion toteuttamisvälineet ovat ne, joista säädetään alakohtaisissa säännöissä.

Välillisessä hallinnoinnissa komissio soveltaa VI osastoa ja rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden osalta VI ja X osastoa. Täytäntöönpanoon osallistuvat yhteisöt soveltavat asianomaisessa rahoitusosuussopimuksessa vahvistettuja talousarvion toteuttamisvälineitä.

3. Komissio on vastuussa talousarvion toteuttamisesta SEUT 317 artiklan mukaisesti, eikä se saa siirtää kyseisiä tehtäviä kolmansille osapuolille silloin, kun kyseisiin tehtäviin sisältyy poliittisiin valintoihin liittyvää laajaa harkintavaltaa.

Komissio ei ulkoista tämän asetuksen VII osaston mukaisin sopimuksin sellaisia tehtäviä, joihin sisältyy julkisen vallan tai arviointiin liittyvän harkintavallan käyttöä.

63 artikla

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä siirretään jäsenvaltioille. Komission ja jäsenvaltioiden on unionin varoja hallinnoidessaan noudatettava moitteettoman varainhoidon, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita sekä varmistettava unionin toiminnan näkyvyys. Komission ja jäsenvaltioiden on tätä varten täytettävä tässä asetuksessa säädetyt valvonta- ja tarkastusvelvollisuutensa ja otettava hoitaakseen niistä johtuvat tässä asetuksessa säädetyt tehtävät. Täydentäviä säännöksiä annetaan alakohtaisissa säännöissä.

2. Jäsenvaltioiden on talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä hoitaessaan annettava kaikki tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset sekä toteutettava muut tarvittavat toimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, erityisesti

   a) varmistamalla, että talousarviosta rahoitettavat toimet toteutetaan moitteettomasti ja tehokkaasti ja sovellettavien alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;

   b) nimeämällä 3 kohdan mukaisesti tätä tarkoitusta varten unionin varojen hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavat elimet ja valvomalla niitä;

c) ehkäisemällä, toteamalla ja korjaamalla sääntöjenvastaisuudet ja petokset;

d) tekemällä tämän asetuksen ja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti yhteistyötä komission, OLAFin, tilintarkastustuomioistuimen ja niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, EPPOn, kanssa.

Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi jäsenvaltioiden on suhteellisuusperiaatetta noudattaen sekä tämän artiklan ja asianomaisten alakohtaisten sääntöjen mukaisesti suoritettava ennakko- ja jälkitarkastuksia, joihin tarvittaessa kuuluvat myös paikan päällä edustavien ja/tai riskiperusteisten otosten perusteella tehtävät toimien tarkastukset. Niiden on myös perittävä takaisin aiheettomasti maksetut varat sekä tarvittaessa saatettava asia tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Jäsenvaltioiden on asetettava tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia taloudellisia seuraamuksia saajille, kun alakohtaisissa säännöissä tai kansallisen lainsäädännön erityissäännöksissä niin edellytetään.

Komissio seuraa riskinarviointinsa yhteydessä ja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti jäsenvaltioiden käyttöön ottamia hallinnointi- ja valvontajärjestelmiä. Komissio noudattaa tarkastustyössään suhteellisuusperiaatetta ja ottaa huomioon arvioidun riskin tason alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden on nimettävä alakohtaisissa säännöissä säädettyjä perusteita ja menettelyjä noudattaen asianmukaisella tasolla elimiä vastaamaan unionin varojen hallinnoinnista ja valvonnasta. Tällaiset elimet voivat myös hoitaa tehtäviä, jotka eivät liity unionin varojen hallinnointiin, ja siirtää tiettyjä tehtäviään muille elimille.

Jäsenvaltiot voivat elinten nimeämisestä päättäessään käyttää päätöksensä perusteena sitä, ovatko hallinnointi- ja valvontajärjestelmät oleellisesti samat kuin aikaisemmalla kaudella jo käytössä olleet järjestelmät ja ovatko ne olleet tehokkaita.

Jos tarkastusten ja valvonnan tulokset osoittavat, että nimetyt elimet eivät enää täytä alakohtaisissa säännöissä määriteltyjä perusteita, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että näiden elinten vastuulla olevien tehtävien hoitamisessa havaitut puutteet korjataan, mihin sisältyy myös nimeämisen peruuttaminen alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Alakohtaisissa säännöissä määritellään komission tehtävä tässä kohdassa tarkoitetussa menettelyssä.

4. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti nimettyjen elinten on:

a) otettava käyttöön vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, jossa voidaan soveltuvin osin käyttää 36 artiklan ***11*** kohdassa tarkoitettuja digitaalisia tarkastuksia, ja varmistettava sen toiminta;

b) käytettävä kirjanpitojärjestelmää, joka tuottaa täsmällistä, täydellistä ja luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti;

c) annettava 5, 6 ja 7 kohdassa edellytetyt tiedot;

d) varmistettava 38 artiklan 2–7 kohdan mukaisesti tietojen julkaiseminen jälkikäteen.

Kaikessa henkilötietojen käsittelyssä on noudatettava asetusta (EU) 2016/679.

5. Edellä olevan 3 kohdan mukaisesti nimettyjen elinten on toimitettava komissiolle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta seuraavat tiedot:

a) tilitys niille tehtävien hoitamisesta alakohtaisten sääntöjen mukaan määritellyn viiteajanjakson aikana aiheutuneista menoista, jotka on esitetty komissiolle korvattavaksi;

b) lopullisista tarkastuskertomuksista ja toteutetusta valvonnasta laadittu vuotuinen yhteenveto, jossa tarkastellaan myös järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonnetta ja laajuutta sekä niiden korjaamiseksi toteutettuja tai suunniteltuja toimia.

6. Edellä 5 kohdan a alakohdassa tarkoitetun tilityksen on sisällettävä ennakkomaksut sekä määrät, jotka ovat perintämenettelyn kohteena tai joita koskeva perintämenettely on saatettu loppuun. Tilitykseen on liitettävä johdon vahvistuslausuma, jossa vahvistetaan varojen hallinnoinnista vastaavien tahojen katsovan, että

   a) tiedot on esitetty asianmukaisesti ja ne ovat täydelliset ja paikkansapitävät;

   b) menoihin osoitetut varat on käytetty aiottuun tarkoitukseen alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;

   c) käytössä olevilla valvontajärjestelmillä varmistetaan, että tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja sääntöjenmukaiset.

7. Edellä 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun tilitykseen ja kyseisen kohdan b alakohdassa tarkoitettuun yhteenvetoon on liitettävä kansainvälisesti hyväksyttyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti laadittu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Tästä lausunnosta on käytävä ilmi, ovatko tilityksen tiedot oikeat ja riittävät ja ovatko menot, jotka on esitetty komissiolle korvattaviksi, lailliset ja sääntöjenmukaiset sekä toimivatko käytössä olevat valvontajärjestelmät moitteettomasti. Lausunnossa on myös ilmoitettava, antaako tarkastustyö aihetta epäillä 6 kohdassa tarkoitetussa johdon vahvistuslausumassa esitettyjä vakuutuksia.

Komissio voi poikkeuksellisesti jatkaa 5 kohdassa 15 päiväksi helmikuuta asetettua määräaikaa 1 päivään maaliskuuta asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksen perusteella.

Jäsenvaltiot voivat julkaista 5 ja 6 kohdassa sekä tässä kohdassa tarkoitetut tiedot asianmukaisella tasolla.

Jäsenvaltiot voivat myös antaa Euroopan parlamentille, neuvostolle ja komissiolle asianmukaisella tasolla allekirjoitettuja lausumia 5 ja 6 kohdassa sekä tässä kohdassa tarkoitettujen tietojen perusteella.

8. Sen varmistamiseksi, että unionin varat käytetään sovellettavien sääntöjen mukaisesti, komissio:

a) soveltaa tarkastus- ja hyväksyntämenettelyjä nimettyjen elinten tileihin ja varmistaa, että tilit ovat täydelliset, oikeelliset ja totuudenmukaiset;

b) sulkee unionin rahoituksen ulkopuolelle menot, joihin liittyvät maksut on suoritettu sovellettavan oikeuden vastaisesti;

c) keskeyttää maksuajan kulumisen tai maksut, kun alakohtaisissa säännöissä niin edellytetään.

Komissio lopettaa maksuajan kulumisen tai maksujen keskeyttämisen kokonaan tai osittain sen jälkeen, kun jäsenvaltio on esittänyt huomautuksensa ja kun se on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet. Jäljempänä 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisen toimintakertomuksen on katettava kaikki tämän kohdan mukaiset velvoitteet.

9. Alakohtaisissa säännöissä otetaan huomioon Euroopan alueellisen yhteistyön ohjelmien tarpeet, jotka liittyvät etenkin johdon vahvistuslausuman sisältöön, 3 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn ja tarkastustoimintaan.

10. Komissio laatii rekisterin elimistä, jotka ovat alakohtaisten sääntöjen mukaan vastuussa hallinnoinnista, todistusten antamisesta ja tarkastustoiminnasta.

11. Jäsenvaltiot voivat käyttää niille yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin puitteissa osoitettuja varoja yhdessä asetuksen (EU) 2015/1017 nojalla toteutettavien toimien ja välineiden kanssa asiaa koskevissa alakohtaisissa säännöissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti.

3 LUKU

UNIONIN VIRASTOT JA UNIONIN ELIMET

1 JAKSO

UNIONIN VIRASTOT

64 artikla

Unionin virastojen toimivaltuuksien laajuus

1. Ennen uuden unionin viraston perustamista komissio tekee kustannus-hyötyanalyysin ja arvion perustamiseen liittyvistä riskeistä, ilmoittaa niiden tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä ehdottaa tarvittavien määrärahojen ottamista komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan kuuluvaan liitteeseen.

2. Toimivaltuuksiensa rajoissa unionin virastot

   a) hoitavat perustamissäädöksessään tai muissa unionin säädöksissä säädettyjä pakollisia tehtäviä;

   b) voivat 66 artiklan mukaisesti hoitaa sellaisia muita kuin pakollisia tehtäviä, jotka niiden johtokunnat ovat hyväksyneet analysoituaan osapuolille aiheutuvat kustannukset ja niiden saamat hyödyt sekä kyseisiin tehtäviin liittyvät osapuolille aiheutuvat riskit.

3. Tätä jaksoa sovelletaan OLAFin toimintaan lukuun ottamatta tämän artiklan 4 kohtaa, 66 artiklaa ja 67 artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa.

4. Komission sisäinen tarkastaja hoitaa kaikki tämän osaston 8 luvussa säädetyt tehtävät.

65 artikla

Unionin virastojen määrärahat

1. Kunkin unionin viraston pakollisten tehtävien hoitamista varten hyväksytyt määrärahat otetaan niille tarkoitettuun budjettikohtaan komissiota koskevaan talousarvion pääluokkaan ja eritellään yksityiskohtaisesti tähän pääluokkaan kuuluvassa liitteessä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu liite esitetään tulo- ja menotaulukkona, joka jaotellaan samalla tavoin kuin talousarvion pääluokat.

Liitteeseen otetuista määrärahoista

a) katetaan kunkin unionin viraston kaikki rahoitustarpeet, jotka liittyvät sen perustamissäädöksessä tai muissa unionin säädöksissä säädettyjen pakollisten tehtävien hoitamiseen;

b) voidaan kattaa unionin viraston rahoitustarpeet, jotka johtuvat perussopimuksissa tai niiden nojalla perustettujen unionin toimielinten, unionin elinten tai muiden unionin virastojen pyynnöstä hoidettavista tehtävistä, jotka on hyväksytty viraston perustamissäädöksen mukaisesti.

2. Komissio siirtää tulojen ja menojen hyväksyjälle kuuluvan toimivallan liitteeseen otettujen kunkin unionin viraston määrärahojen osalta asianomaisen unionin viraston johtajalle 73 artiklan mukaisesti.

3. Kunkin unionin viraston henkilöstötaulukot ovat komission henkilöstötaulukon liitteenä.

4. Kunkin unionin viraston johtaja päättää 1 kohdassa tarkoitetun liitteen sisällä tehtävistä määrärahasiirroista. Komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tällaisista määrärahasiirroista.

66 artikla

Muut kuin pakolliset tehtävät

1. Unionin virasto voi 64 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen muiden kuin pakollisten tehtävien hoitamiseksi

   a) saada unionin toimielimiltä, unionin elimiltä tai muilta unionin virastoilta johtajalleen osoitetun toimivallan siirron sekä tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltuuksien siirron, jotka koskevat unionin toimielimen, unionin elimen tai toisen unionin viraston pääluokkaan talousarviossa otettuja määrärahoja;

   b) tehdä tapauskohtaisia yksikön tason sopimuksia unionin toimielinten, unionin elinten, muiden unionin virastojen tai kolmansien osapuolten kanssa.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa asianomaiset unionin toimielimet, unionin elimet ja muut unionin virastot asettavat toimivallan siirtoon sovellettavat ehdot ja rajat. Tällaisesta toimivallan siirrosta, etenkin siihen sovellettavista ehdoista ja yksityiskohtaisista säännöistä, on sovittava unionin viraston perustamissäädöksen mukaisesti.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa unionin viraston johtaja hyväksyy viraston perustamissäädöksen mukaisesti erityissäännöt, joita sovelletaan tehtävien hoitamiseen, syntyneiden kustannusten korvaamiseen ja niitä koskevaan kirjanpitoon. Unionin virasto ilmoittaa kirjanpidon tulokset asianomaisille unionin toimielimille, unionin elimille ja muille unionin virastoille.

67 artikla

Unionin virastojen kirjanpito

1. Kukin unionin virasto pitää menoistaan kirjanpitoa, jonka avulla voidaan määrittää sen kullekin unionin toimielimelle, unionin elimelle tai toiselle unionin virastolle tarjoaminen palvelujen osuus. Unionin viraston johtaja vahvistaa johtokunnan hyväksynnän saatuaan perusteet, joiden mukaan menoista pidetään kirjaa.

2. Sen budjettikohdan selvitysosassa, johon 66 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltuudet saaneen unionin viraston kokonaismäärärahat otetaan, esitetään arvio kyseisen viraston kullekin unionin toimielimelle, unionin elimelle ja muille unionin virastoille tarjoamien palvelujen kustannuksista. Arvio perustuu tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun kirjanpitoon.

3. Kunkin 66 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjän toimivaltuuksien siirron saaneen unionin viraston on ilmoitettava asianomaisille unionin toimielimille, unionin elimille ja muille unionin virastoille tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kirjanpidon tulokset.

4. Unionin virastojen kirjanpito on erottamaton osa 247 artiklan mukaista unionin tilinpäätöstä.

5. Komission tilinpitäjä voi asianomaisen unionin viraston johtokunnan esityksestä siirtää joitakin unionin viraston suoraan toteuttamaan tulojen kantoon ja menojen maksuun liittyviä tehtäviään asianomaisen unionin viraston työntekijälle.

6. Komissio voi avata unionin viraston johtokunnan esityksestä viraston puolesta sen kassatarpeita varten pankki- tai postisiirtotilejä. Kunkin asianomaisen unionin viraston kassan vuosisaldo täsmäytetään viraston ja komission välillä varainhoitovuoden lopussa.

2 JAKSO

VIRASTOT JA UNIONIN ELIMET

68 artikla

Säännösten soveltaminen Euratomin hankintakeskukseen

Tätä asetusta sovelletaan Euratomin hankintakeskuksen talousarvion toteuttamiseen.

69 artikla

Toimeenpanovirastot

1. Komissio voi neuvoston asetuksen (EY) N:o 58/2003[46] mukaisesti siirtää toimeenpanovirastoille valtuudet toteuttaa kokonaan tai osittain unionin ohjelma tai hanke, pilottihankkeet ja valmistelutoimet sekä hallintomenojen toteuttaminen mukaan luettuina, komission puolesta ja komission vastuulla. Toimeenpanovirastot perustetaan komission päätöksellä, ja niillä on unionin oikeuden mukainen oikeushenkilöllisyys. Niille maksetaan vuotuinen avustus.

2. Toimeenpanovirastojen johtajat ovat valtuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjiä toimenpanovirastonsa osittain tai kokonaan hallinnoimiin unionin ohjelmiin liittyvien toimintamäärärahojen toteuttamisen osalta.

[46] Neuvoston asetus (EY) N:o 58/2003, annettu 19 päivänä joulukuuta 2002, tiettyjä yhteisön ohjelmien hallinnointitehtäviä hoitavien toimeenpanovirastojen asemasta (EYVL L 11, 16.1.2003, s. 1).

3. Toimeenpanoviraston ohjauskomitea voi sopia komission kanssa siitä, että komission tilinpitäjä toimii myös asianomaisen toimeenpanoviraston tilinpitäjänä. Ohjauskomitea voi myös antaa komission tilinpitäjälle osan asianomaisen toimeenpanoviraston tilinpitäjän tehtävistä kustannus-hyötynäkökohtien perusteella. Molemmissa tapauksissa on huolehdittava eturistiriitojen välttämiseksi tarvittavista järjestelyistä.

70 artikla

SEUT-sopimuksen ja Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti perustetut elimet

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen 275 artiklan mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi sellaisiin elimiin sovellettavalla varainhoidon puiteasetuksella, jotka on perustettu SEUT-sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen mukaisesti, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka saavat avustusta talousarviosta.

2. Varainhoidon puiteasetuksen on perustuttava tässä asetuksessa säädettyihin periaatteisiin ja sääntöihin siten, että otetaan huomioon edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten erityispiirteet.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten varainhoitoa koskevat säännöt voivat poiketa varainhoidon puiteasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä kyseisten elinten erityistarpeiden vuoksi ja edellyttäen, että komissio antaa siihen ennalta suostumuksensa.

4. Euroopan parlamentti antaa neuvoston suosituksesta vastuuvapauden 1 kohdassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut elimet toimivat täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien unionin toimielinten kanssa ja toimittavat tarvittaessa tarpeelliset lisätiedot, muun muassa osallistumalla asiaankuuluvien elinten kokouksiin.

5. Komission sisäisellä tarkastajalla on 1 kohdassa tarkoitettujen elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission osalta.

6. Riippumaton ulkopuolinen tarkastaja varmistaa, että kunkin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun elimen tilinpäätöksessä esitetään asianmukaisesti asianomaisen elimen tulot, menot ja taloudellinen tilanne ennen sen konsolidointia komission lopulliseen tilinpäätökseen. Jollei asiaankuuluvassa perussäädöksessä toisin säädetä, tilintarkastustuomioistuin laatii kutakin elintä koskevan erityisvuosikertomuksen SEUT 287 artiklan 1 kohdassa esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tilintarkastustuomioistuin ottaa kyseistä kertomusta laatiessaan huomioon riippumattoman ulkopuolisen tarkastajan tekemän tarkastustyön sekä tarkastajan havaintojen perusteella toteutetut toimet.

7. Kaikki 6 kohdassa tarkoitetut riippumattomaan ulkopuoliseen tarkastukseen liittyvät näkökohdat, myös raportoidut havainnot, ovat täysin tilintarkastustuomioistuimen vastuulla.

71 artikla

Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvat elimet

Perussäädöksellä perustetut elimet, joilla on oikeushenkilöllisyys ja joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano, antavat omat varainhoitoa koskevat sääntönsä.

Näiden sääntöjen on sisällettävä unionin varojen moitteettoman hoidon varmistamiseksi tarvittavat periaatteet.

Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 275 artiklan mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvia elimiä koskevalla varainhoidon malliasetuksella, jossa säädetään unionin varojen moitteettoman hoidon varmistamiseksi tarvittavista, 157 artiklaan perustuvista periaatteista.

Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuvien elinten varainhoitoa koskevat säännöt voivat poiketa varainhoidon malliasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä kyseisten elinten erityistarpeiden vuoksi ja jos komissio antaa siihen ennalta suostumuksensa.

Julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuteen perustuviin elimiin sovelletaan 70 artiklan 4–7 kohtaa.

4 LUKU

TALOUSHALLINNON TOIMIJAT

1 JAKSO

TEHTÄVIEN ERIYTTÄMISEN PERIAATE

72 artikla

Tehtävien eriyttäminen

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä ja tilinpitäjä hoitavat eri tehtäviä, joita ei voi yhdistää keskenään.

2. Kukin unionin toimielin antaa kullekin taloushallinnon toimijalle tämän tehtävänsä hoidossa tarvitsemat resurssit sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

2 JAKSO

TULOJEN JA MENOJEN HYVÄKSYJÄ

73 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjä

1. Kukin unionin toimielin toimii tulojen ja menojen hyväksyjänä.

2. Tässä osastossa ”henkilöstöllä” tarkoitetaan henkilöstösääntöjen alaisia henkilöitä.

3. Kukin unionin toimielin valtuuttaa työjärjestyksessään määrättyjä edellytyksiä noudattaen asianmukaisen henkilöstötason henkilöstöä tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin. Toimielin määrittää sisäisissä hallintoa koskevissa säännöissään henkilöstön, jonka se valtuuttaa näihin tehtäviin, siirrettyjen valtuuksien laajuuden sekä sen, voivatko valtuutetut henkilöt siirtää valtuutusta edelleen.

4. Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet voidaan siirtää ja siirretyt valtuudet siirtää edelleen ainoastaan henkilöstölle.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä toimii vain valtuutus- tai edelleenvaltuutusasiakirjassaan määrätyissä rajoissa. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän avustajana voi toimia yksi tai useampi henkilöstön jäsen, jonka tehtävänä on hoitaa kyseisen tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla tiettyjä talousarvion toteuttamisessa sekä taloutta ja hallinnointia koskevien tietojen tuottamisessa tarvittavia tehtäviä.

6. Kukin unionin toimielin ja kukin 70 artiklassa tarkoitettu unionin elin ilmoittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja komission tilinpitäjälle valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien, sisäisten tarkastajien ja tilinpitäjien nimittämisestä ja tehtävien päättymisestä sekä hyväksymistään varainhoitoa koskevista sisäisistä säännöistä kahden viikon kuluessa kyseisestä tapahtumasta.

7. Kukin unionin toimielin ilmoittaa tilintarkastustuomioistuimelle tehtävien siirtoa koskevista päätöksistä sekä 79 ja 88 artiklan mukaisesta ennakoiden hoitajien nimittämisestä.

74 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjän valtuudet ja tehtävät

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on huolehtia asianomaisen unionin toimielimen tulojen ja menojen toteuttamisesta moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti, varmistamalla muun muassa tuloksellisuudesta raportoinnin, ja varmistaa laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevien vaatimusten täyttyminen ja saajien tasapuolinen kohtelu.

2. Tämän artiklan 1 kohtaa sovellettaessa valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä ottaa käyttöön tehtäviensä hoitamiseen soveltuvan organisaatiorakenteen sekä niiden hoitamiseen soveltuvat sisäisen valvonnan järjestelmät 36 artiklan ja kunkin unionin toimielimen antamien vähimmäissääntöjen mukaisesti siten, että huomioon otetaan myös toimintaympäristön ja rahoitettavien toimien luonteeseen liittyvät riskit. Rakenteen ja järjestelmien luomisessa hyödynnetään kattavaa riskinarviointia, jossa otetaan huomioon niiden kustannustehokkuus ja tuloksellisuus.

3. Menojen toteuttamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, vahvistaa menoja, hyväksyy niitä maksettavaksi ja valmistelee määrärahojen käyttöä.

4. Tulojen toteuttamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii saamisennusteita, vahvistaa perittäviä saamisia ja antaa perintämääräyksiä. Tarvittaessa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on luopua vahvistetuista saamisista.

5. Virheiden ja sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi ennen tapahtumien hyväksymistä ja tavoitteiden saavuttamatta jäämisen riskien vähentämiseksi kaikille tapahtumille on tehtävä ainakin ennakkotarkastus, joka koskee tapahtuman toiminnallisia ja taloudellisia näkökohtia ja joka perustuu riskit huomioon ottavaan monivuotiseen valvontastrategiaan. Kuten 36 artiklan ***11*** kohdassa säädetään, ennakkotarkastuksissa on soveltuvin osin käytettävä automatisoituja tietoteknisiä välineitä ja muita uusia teknologioita.

   Ennakkotarkastusten toteutustiheydestä ja perusteellisuudesta päättää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä oman riskinarviointinsa pohjalta aikaisempien valvontatoimenpiteiden tulosten sekä riskien ja kustannustehokkuuden perusteella. Tapahtumien vahvistamisesta vastuussa oleva tulojen ja menojen hyväksyjä pyytää epäselvissä tapauksissa ennakkotarkastuksen yhteydessä lisätietoja tai tekee tarkastuksen paikalla saadakseen kohtuullisen varmuuden.

   Tarkastuksen tekevä henkilöstön jäsen ei saa olla tapahtuman luonut henkilöstön jäsen. Tarkastuksen tekevä henkilöstön jäsen ei saa olla tapahtuman luoneen henkilöstön jäsenen alainen.

6. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi tehdä jälkitarkastuksia havaitakseen jo hyväksyttyihin tapahtumiin liittyvät virheet ja sääntöjenvastaisuudet ja korjatakseen ne. Tällaiset tarkastukset voidaan tehdä riskianalyysiin perustuvan otannan avulla, ja niissä on otettava huomioon aikaisemman valvonnan tulokset sekä kustannustehokkuus ja tuloksellisuus. Kuten 36 artiklan ***11*** kohdassa säädetään, jälkitarkastuksissa on soveltuvin osin käytettävä automatisoituja tietoteknisiä välineitä ja muita uusia teknologioita.

   Ennakko- ja jälkitarkastuksia ei saa suorittaa sama henkilöstö. Jälkitarkastuksista vastaavat henkilöstön jäsenet eivät saa olla ennakkotarkastuksista vastaavien henkilöstön jäsenten alaisia.

   Avustuksen saajien tarkastuksiin sovelletaan selkeitä, yhdenmukaisia ja avoimia sääntöjä ja menettelyjä, määräajat mukaan lukien, ja ne on annettava avustuksen saajien tietoon avustussopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä.

7. Toimivaltaisilla tulojen ja menojen hyväksyjillä ja talousarvion toteuttamisesta vastaavalla henkilöstöllä on oltava tehtävien edellyttämä ammatillinen pätevyys.

   Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa kussakin unionin toimielimessä,

   a) että edelleenvaltuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät ja heidän henkilöstönsä saavat säännöllisesti ajantasaista ja tarkoituksenmukaista tietoa ja koulutusta valvontaa koskevista vaatimuksista sekä valvontaa varten käytettävissä olevista menetelmistä ja tekniikoista;

   b) että tarvittaessa toteutetaan toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että 2 kohdassa tarkoitetut valvontajärjestelmät ovat vaikuttavia ja tehokkaita.

8. Jos toimien taloushallintoon ja valvontaan osallistuva henkilöstön jäsen katsoo, että päätös, jonka soveltamisen hänen esimiehensä antaa hänen tehtäväkseen tai jonka hänen esimiehensä antaa hänen hyväksyttäväkseen, on sääntöjenvastainen tai vastoin moitteettoman varainhoidon periaatetta tai ammatillisia sääntöjä, joita asianomaisen henkilöstön jäsenen on noudatettava, kyseisen henkilöstön jäsenen on ilmoitettava asiasta esimiehelleen. Jos henkilöstön jäsen tekee ilmoituksen kirjallisesti, esimiehen on vastattava kirjallisesti. Jos esimies ei puutu asiaan tai vahvistaa alkuperäisen päätöksen tai toimeksiannon ja henkilöstön jäsen katsoo, että vahvistaminen ei ole asianmukainen tapa puuttua hänen esittämäänsä ongelmaan, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava kirjallisesti asiasta valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle. Jos tulojen ja menojen hyväksyjä ei vastaa asiaan liittyvien seikkojen kannalta kohtuullisessa ajassa ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava asiasta 145 artiklassa tarkoitetulle tutkintaelimelle.

Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja, henkilöstön jäsenen on ilmoitettava asiasta viranomaisille ja elimille, jotka on nimetty henkilöstösäännöissä ja unionin toimielinten päätöksissä petosten, lahjonnan tai muun unionin etuja vahingoittavan laittoman toiminnan torjuntaan liittyvien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja menettelyistä. Unionin varainhoidon tarkastuksia tekevien ulkopuolisten tarkastajien kanssa tehdyissä sopimuksissa määrätään ulkopuolisen tarkastajan velvoitteesta ilmoittaa valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle epäillystä laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja.

9. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii omalle unionin toimielimelleen vuosittain tehtäviensä hoitamisesta toimintakertomuksen, joka sisältää taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot, myös valvonnan tulokset, ja jonka mukaan, jollei tiettyihin tulojen ja menojen aloihin liittyvissä varaumissa toisin mainita, hänellä on kohtuullinen varmuus siitä, että

   a) kertomuksen tiedot ovat oikeat ja riittävät;

   b) kertomuksessa kuvattuihin toimintoihin osoitetut varat on käytetty aiottuun tarkoitukseensa moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti; ja

   c) käytössä olevat valvontamenettelyt antavat riittävät takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat laillisia ja sääntöjenmukaisia.

   Vuotuisessa toimintakertomuksessa on esitettävä tiedot toteutetuista toimista suhteessa strategisiin suunnitelmiin sisältyviin tavoitteisiin ja tuloksellisuusnäkökohtiin, kyseisiin toimiin liittyvistä riskeistä, saataville asetettujen varojen käytöstä sekä sisäisen valvonnan järjestelmien vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Kertomukseen on sisällyttävä yleisarvio valvonnan kustannustehokkuudesta sekä tiedot siitä, missä määrin hyväksytyt toimintamenot ovat edistäneet unionin strategisten tavoitteiden saavuttamista ja luoneet EU:n tason lisäarvoa. Komissio laatii yhteenvedon edellisen vuoden vuotuisista toimintakertomuksista.

Unionin toimielinten, unionin elinten ja unionin virastojen tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilanteen mukaan valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien vuotuiset toimintakertomukset on julkaistava varainhoitovuoden osalta viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä heinäkuuta kyseisen unionin toimielimen, unionin elimen tai unionin viraston verkkosivustolla siten, että ne ovat helposti saatavilla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianmukaisesti perusteltuja luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia näkökohtia.

10. Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät luetteloivat kunakin varainhoitovuonna hankintasopimukset, jotka on tehty käyttämällä neuvottelumenettelyjä liitteessä I olevan 11.1 kohdan a–f alakohdan ja 39 kohdan mukaisesti. Jos neuvottelumenettelyjen osuus valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän käyttämistä menettelyistä on kasvanut huomattavasti aiempiin varainhoitovuosiin verrattuna tai jos kyseinen osuus on selvästi suurempi kuin keskimäärin koko unionin toimielimen tasolla, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on raportoitava asiasta kyseiselle toimielimelle ja ilmoitettava, mitä toimenpiteitä on toteutettu tilanteen korjaamiseksi. Kukin unionin toimielin toimittaa neuvottelumenettelyistä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Komission kertomus esitetään tämän artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

75 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjien säilyttämät asiakirjatodisteet

Tulojen ja menojen hyväksyjä luo paperiasiakirjoihin perustuvia tai sähköisiä järjestelmiä talousarvion toteuttamiseen liittyvien alkuperäisten asiakirjatodisteiden säilyttämistä varten. Tällaiset asiakirjatodisteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan siitä päivästä, jona Euroopan parlamentti on myöntänyt kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapauden.

Toimenpiteitä koskevat asiakirjat on joka tapauksessa säilytettävä kyseisten toimenpiteiden loppuunsaattamista seuraavan vuoden loppuun saakka, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ensimmäisen kohdan soveltamista.

Asiakirjatodisteissa olevat henkilötiedot on mahdollisuuksien mukaan poistettava, kun kyseisiä tietoja ei tarvita talousarviota koskevassa vastuuvapausmenettelyssä eikä valvonnassa tai tarkastuksissa. Teleliikennetietojen säilyttämiseen sovelletaan asetuksen (EU) 2018/1725 4 artiklan säännöksiä.

76 artikla

Unionin edustustojen päälliköiden toimivaltuudet ja tehtävät

1. Toimiessaan edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti unionin edustustojen päälliköt toimivat komission alaisuudessa komission toimiessa unionin toimielimenä, joka vastaa heille edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä kuuluvien tehtävien ja velvollisuuksien määrittelystä, hoitamisesta, seurannasta ja arvioinnista, ja heidän on tehtävä läheistä yhteistyötä komission kanssa varojen moitteettoman hallinnoinnin ja etenkin sen varmistamiseksi, että rahoitustoimet ovat laillisia ja sääntöjenmukaisia, että varojen hallinnoinnissa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta ja että unionin taloudellisia etuja suojataan tehokkaasti. Heihin sovelletaan heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjen varainhoidon tehtävien hoitamista koskevia komission antamia sisäisiä sääntöjä ja komission kyseisten tehtävien hoitamista varten laatimaa toimenkuvausta. Heitä voi avustaa heille kuuluvien tehtävien hoitamisessa unionin edustustoissa työskentelevä komission henkilöstö.

   Unionin edustustojen päälliköiden on siksi toteutettava tarvittavat toimenpiteet välttääkseen kaikki sellaiset tilanteet, joissa komission kyky täyttää vastuunsa heidän vastuulleen edelleenvaltuutuksella siirretyn talousarvion toteuttamisen osalta olisi todennäköisesti uhattuna, sekä kaikki sellaiset prioriteettiristiriidat, jotka todennäköisesti vaikuttavat heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjen varainhoidon tehtävien hoitamiseen.

Jos toisessa alakohdassa tarkoitettu tilanne tai ristiriita syntyy, unionin edustustojen päälliköiden on viipymättä ilmoitettava siitä asiasta vastaaville komission ja ulkosuhdehallinnon pääjohtajille. Pääjohtajat toteuttavat aiheelliset toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

2. Jos unionin edustuston päällikkö on 74 artiklan 8 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa, hänen on saatettava asia 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäväksi. Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa unionin etuja, hänen on ilmoitettava asiasta sovellettavassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille.

3. Edellä olevan 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä toimivien unionin edustustojen päälliköiden on annettava kertomus omalle valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälleen, jotta tämä voi sisällyttää kyseiset kertomukset 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun omaan vuotuiseen toimintakertomukseensa. Kussakin unionin edustuston päällikön kertomuksessa on esitettävä tiedot edustustossa käytössä olevien sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta sekä kyseiselle edustuston päällikölle edelleenvaltuutuksella siirrettyjen toimien hallinnoinnista, ja sen perusteella on saatava 92 artiklan 5 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettu varmuus. Nämä kertomukset liitetään valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän vuotuiseen toimintakertomukseen, ja ne on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle ottaen asianmukaisesti huomioon niiden luottamuksellisuus.

Unionin edustustojen päälliköiden on toimittava täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien unionin toimielinten kanssa ja toimitettava tarpeelliset lisätiedot tarvittaessa. Tässä yhteydessä heitä voidaan pyytää osallistumaan asiaankuuluvien elinten kokouksiin sekä avustamaan toimivaltaista valtuutettua tulojen ja menojen hyväksyjää.

Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivien unionin edustustojen päälliköiden on vastattava kaikkiin pyyntöihin, jotka komission valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä esittää komission omasta aloitteesta tai vastuuvapausmenettelyn yhteydessä Euroopan parlamentin aloitteesta.

Komissio varmistaa, että toimivaltuuksien siirtämisellä edelleenvaltuutusta käyttämällä unionin edustustojen päälliköille ei haitata SEUT 319 artiklan mukaista vastuuvapausmenettelyä.

4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös unionin edustustojen apulaispäälliköihin silloin kun he toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä unionin edustustojen päälliköiden poissa ollessa.

3 JAKSO

TILINPITÄJÄ

77 artikla

Tilinpitäjän toimivaltuudet ja tehtävät

1. Kukin unionin toimielin nimittää tilinpitäjän, jolla on kyseisessä toimielimessä seuraavat tehtävät:

   a) maksujen moitteeton suorittaminen, tulojen kantaminen ja vahvistettujen saamisten perintä;

   b) tilinpäätöksen laatiminen ja esittäminen XIII osaston mukaisesti;

   c) kirjanpito 82 ja 84 artiklan mukaisesti;

   d) kirjanpidossa noudatettavien sääntöjen ja menettelyjen sekä tililuettelon määrittäminen 80–84 artiklan mukaisesti;

   e) kirjanpitojärjestelmien määrittäminen ja hyväksyminen sekä tarvittaessa sellaisten tulojen ja menojen hyväksyjän määräämien järjestelmien hyväksyminen, joiden tarkoituksena on tuottaa tai perustella kirjanpitotietoja;

   f) kassanhallinta.

   Ensimmäisen alakohdan e alakohdassa tarkoitettujen tehtävien osalta tilinpitäjä valtuutetaan tarkistamaan milloin tahansa, että hyväksymisperusteita noudatetaan.

2. Ulkosuhdehallinnon tilinpitäjän vastuut koskevat ainoastaan talousarvioon sisältyvää ulkosuhdehallinnon pääluokkaa, jota toteuttaa ulkosuhdehallinto. Komission tilinpitäjällä on edelleen kokonaisvastuu talousarvioon sisältyvästä komission pääluokasta, myös sellaisiin määrärahoihin liittyvistä kirjanpitotapahtumista, joiden hallinnointi on siirretty unionin edustustojen päälliköille edelleenvaltuutuksella.

Komission tilinpitäjä toimii myös ulkosuhdehallinnon tilinpitäjänä talousarvioon sisältyvän ulkosuhdehallinnon pääluokan toteuttamisen osalta.

78 artikla

Tilinpitäjän nimittäminen ja tilinpitäjän tehtävien päättyminen

1. Kukin unionin toimielin nimittää tilinpitäjän henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvista virkamiehistä.

Unionin toimielin valitsee tilinpitäjän tämän erityisosaamisen perusteella, joka osoitetaan tutkintotodistuksin tai vastaavalla työkokemuksella.

2. Vähintään kaksi unionin toimielintä tai elintä voi nimittää saman tilinpitäjän.

   Siinä tapauksessa ne huolehtivat tarvittavista järjestelyistä eturistiriitojen välttämiseksi.

3. Tilinpitäjän luopuessa tehtävästään tilitapahtumista laaditaan viipymättä koetase.

4. Tehtävistään luopuva tilinpitäjä, tai jos tämä ei ole mahdollista, joku hänen yksikkönsä virkamiehistä, toimittaa koetaseen ja tehtävien luovuttamista koskevan kertomuksen uudelle tilinpitäjälle.

   Uuden tilinpitäjän on kuukauden kuluessa koetaseen toimittamisesta hyväksyttävä se allekirjoituksellaan, ja hän voi esittää varaumia.

   Tehtävien luovuttamista koskevassa kertomuksessa on esitettävä koetaseen tulos ja mahdolliset varaumat.

79 artikla

Valtuudet, jotka tilinpitäjä voi siirtää

Tilinpitäjä voi tehtäviensä hoitamiseksi siirtää joitakin tehtävistään alaisuudessaan toimivalle henkilöstölle ja 89 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimitetyille ennakoiden hoitajille.

Siirretyt tehtävät vahvistetaan valtuutusasiakirjassa.

80 artikla

Kirjanpitosäännöt

1. Kirjanpitosäännöt, joita unionin toimielinten, unionin virastojen ja tämän osaston 3 luvun 2 jaksossa tarkoitettujen virastojen ja unionin elinten on noudatettava, perustuvat kansainvälisesti hyväksyttyihin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin. Komission tilinpitäjä hyväksyy kirjanpitosäännöt kuultuaan muiden unionin toimielinten, unionin virastojen ja unionin elinten tilinpitäjiä.

2. Tilinpitäjä voi poiketa 1 kohdassa tarkoitetuista standardeista, jos hän katsoo sen olevan tarpeen, jotta voidaan antaa oikea ja riittävä kuva varoista ja veloista, kuluista ja tuotoista sekä rahavirrasta. Jos kirjanpitosääntö poikkeaa olennaiselta osin kyseisistä standardeista, tilinpäätöslaskelmien liitteessä on ilmoitettava kyseisestä seikasta ja annettava sille perustelut.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa kirjanpitosäännöissä on määritettävä tilinpäätöslaskelmien rakenne ja sisältö sekä kirjanpidossa noudatettavat kirjanpitoperiaatteet.

4. Jäljempänä 247 artiklassa tarkoitetuissa talousarvion toteuttamiskertomuksissa on noudatettava tässä asetuksessa säädettyjä budjettiperiaatteita. Kertomusten avulla on voitava seurata yksityiskohtaisesti talousarvion toteuttamista. Niihin on kirjattava kaikki tässä osastossa säädetyt tulo- ja menotapahtumat, ja niiden on annettava oikea ja riittävä kuva kyseisistä tapahtumista.

81 artikla

Kirjanpidon järjestäminen

1. Kunkin unionin toimielimen tai elimen tilinpitäjän on laadittava ja pidettävä ajan tasalla asiakirjat oman unionin toimielimensä tai elimensä kirjanpidon järjestämisestä ja siihen liittyvistä menettelyistä.

2. Tulot ja menot kirjataan tietojenkäsittelyjärjestelmään tapahtuman taloudellisen luonteen mukaisesti juoksevina tuloina tai menoina tai pääomana.

82 artikla

Kirjanpito

1. Komission tilinpitäjä määrittelee yhdenmukaistetut tililuettelot, joita unionin toimielinten, unionin virastojen ja tämän osaston 3 luvun 2 jaksossa tarkoitettujen virastojen ja unionin elinten on käytettävä.

2. Tilinpitäjien on saatava tulojen ja menojen hyväksyjiltä kaikki tiedot, joita tarvitaan, jotta tilinpäätöksessä voidaan antaa oikea ja riittävä kuva unionin toimielinten taloudellisesta asemasta ja talousarvion toteuttamisesta. Tulojen ja menojen hyväksyjien on taattava näiden tietojen luotettavuus.

3. Ennen kuin unionin toimielin tai 70 artiklassa tarkoitettu unionin elin hyväksyy tilinpäätöksen, tilinpitäjä varmentaa sen allekirjoituksellaan vahvistaen näin, että hänellä on kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan unionin toimielimen tai 70 artiklassa tarkoitetun unionin elimen taloudellisesta asemasta.

   Tätä varten tilinpitäjän on tarkistettava, että tilinpäätös on laadittu 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja 77 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettujen kirjanpitomenettelyjen mukaisesti ja että kaikki tulot ja menot on merkitty kirjanpitoon.

4. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa tilinpitäjälle tämän vahvistamien sääntöjen mukaisesti kaikki tilinpitäjän tehtävien hoitamiseen tarvittavat taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot.

   Tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle säännöllisesti ja ainakin tilinpäätöstä varten varainhoitotilejä koskevat keskeiset rahoitustiedot, jotta unionin kirjanpito vastaisi unionin varojen käyttöä.

   Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat kaikilta osin vastuussa hallinnoimiensa varojen asianmukaisesta käytöstä, valvonnassaan olevien menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta sekä tilinpitäjälle toimitettujen tietojen täydellisyydestä ja oikeellisuudesta.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tilinpitäjälle kaikesta kehityksestä tai merkittävistä muutoksista sellaisessa taloushallintojärjestelmässä, omaisuuden luettelointijärjestelmässä tai varojen ja velkojen arvostusjärjestelmässä, josta toimitetaan tietoja unionin toimielimen kirjanpitoon tai jota käytetään sen sisältämien tietojen perustelemiseen, jotta tilinpitäjä voi tarkistaa, että hyväksymisperusteita on noudatettu.

   Tilinpitäjä voi milloin tahansa tarkastella uudelleen jo hyväksyttyä taloushallintojärjestelmää ja pyytää toimivaltaista tulojen ja menojen hyväksyjää laatimaan toimintasuunnitelman mahdollisten puutteiden korjaamiseksi määräajassa.

   Tulojen ja menojen hyväksyjä vastaa tilinpitäjälle toimitettujen tietojen täydellisyydestä.

6. Tilinpitäjällä on toimivalta tarkistaa saamansa tiedot sekä suorittaa sellaiset muut tarkistukset, jotka hän katsoo tarpeellisiksi voidakseen varmentaa tilinpäätöksen allekirjoituksellaan.

   Tilinpitäjä esittää tarvittaessa varaumia ja antaa tarkan selvityksen niiden lajista ja laajuudesta.

7. Unionin toimielimen kirjanpitojärjestelmään järjestetään talousarviota ja rahoitusta koskevat tiedot siten, että numerotietoja voidaan kirjata, luokitella ja tallentaa.

8. Kirjanpitojärjestelmä muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Molempia hoidetaan kalenterivuosittain ja euromääräisinä.

9. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi myös suorittaa yksityiskohtaista sisäistä laskentaa.

10. Kirjanpitoa ja 247 artiklassa tarkoitettua tilinpäätöstä koskevat asiakirjatodisteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan päivästä, jona Euroopan parlamentti on myöntänyt vastuuvapauden sen varainhoitovuoden osalta, johon ne liittyvät.

    Vielä keskeneräisiin toimenpiteisiin liittyvät asiakirjat säilytetään kuitenkin toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka. Teleliikennetietojen säilyttämiseen sovelletaan asetuksen (EU) 2018/1725 4 artiklan säännöksiä.

    Kukin unionin toimielin päättää, missä yksikössä asiakirjatodisteita säilytetään.

83 artikla

Talousarviokirjanpidon pitäminen ja sen sisältämät tiedot

1. Talousarviokirjanpidosta on käytävä ilmi talousarvion kunkin alajaottelun osalta seuraavaa:

    a) menojen osalta:

        i) talousarviossa vahvistetut määrärahat, mukaan lukien lisätalousarvioihin otetut määrärahat, edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt määrärahat, kannettuihin käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin perustuvat määrärahat, määrärahojen siirrot talousarvion osasta toiseen sekä käyttöön saatujen määrärahojen kokonaismäärä;

        ii) varainhoitovuoden maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat;

b) tulojen osalta:

i) talousarvioon otetut ennakkoarviot, mukaan lukien lisätalousarvioihin otetut ennakkoarviot, käyttötarkoitukseensa sidotut tulot ja arvioitujen tulojen kokonaismäärä;

ii) varainhoitovuoden vahvistetut ja perityt saamiset;

c) edellisiltä varainhoitovuosilta siirretyt maksamatta jääneet maksusitoumukset ja perimättä jääneet tulot.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat kirjataan erikseen ja niitä seurataan erikseen.

2. Talousarviokirjanpidossa seurataan erikseen

a) edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen määrärahojen ja varainhoitovuoden määrärahojen käyttöä;

b) maksattamatta olevien sitoumusten maksattamista.

Tulojen osalta seurataan erikseen edellisiltä varainhoitovuosilta perimättä jääneitä saamisia.

84 artikla

Liikekirjanpito

1. Liikekirjanpitoon merkitään aikajärjestyksessä kahdenkertaista kirjanpitoa noudattaen tapahtumat ja toimet, jotka vaikuttavat unionin toimielinten ja tämän osaston 3 luvun 2 jaksossa tarkoitettujen virastojen ja unionin elinten taloudelliseen asemaan ja rahoitustilanteeseen sekä varoihin ja velkoihin.

2. Liikekirjanpidon saldot ja tilitapahtumat viedään pääkirjanpitoon.

3. Kirjausten, myös niiden oikaisujen, on perustuttava asiakirjatodisteisiin, joiden avulla kirjaukset voidaan todentaa.

4. Kirjanpitojärjestelmän on mahdollistettava kaikki kirjaukset kattava aukoton kirjausketju.

85 artikla

Pankkitilit

1. Tilinpitäjä voi avata tai antaa muiden tehtäväksi avata oman unionin toimielimensä nimissä tilejä rahoituslaitoksissa tai kansallisissa keskuspankeissa kassanhallinnan tarpeisiin. Tilinpitäjä myös vastaa tällaisten tilien sulkemisesta tai sen varmistamisesta, että ne suljetaan.

2. Pankkitilien avaus-, hoito- ja käyttöehdoissa on mainittava sisäisen valvonnan tarpeiden mukaan, että sekkeihin, siirtomääräyksiin ja muihin pankkitapahtumiin tarvitaan allekirjoitus yhdeltä tai useammalta asianmukaisesti valtuutetulta henkilöstön jäseneltä. Muuten kuin sähköisesti annetuissa toimeksiannoissa on oltava vähintään kahden asianmukaisesti valtuutetun henkilöstön jäsenen allekirjoitus tai tilinpitäjän allekirjoitus.

3. Ohjelman tai toimen toteuttamisen yhteydessä voidaan avata komission puolesta varainhoitotilejä, joiden hallinnoinnista vastaavat 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii, iii, v tai vi alakohdassa tarkoitetut yhteisöt.

   Tällaiset tilit avataan ohjelman tai toimen toteuttamisesta vastuussa olevan tulojen ja menojen hyväksyjän valvonnassa ja komission tilinpitäjän suostumuksella.

   Tällaisia tilejä hallinnoidaan tulojen ja menojen hyväksyjän valvonnassa.

4. Komission tilinpitäjä määrittää varainhoitotilien avaamiseen, hallinnointiin ja sulkemiseen sovellettavat säännöt ja tällaisten tilien käyttötarkoituksen.

86 artikla

Kassanhallinta

1. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, vain tilinpitäjällä on toimivalta hoitaa käteisvaroja ja muita vastaavia rahavaroja. Tilinpitäjä on vastuussa niiden säilyttämisestä.

2. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että hänen omalla unionin toimielimellään on käytettävissään riittävästi varoja kattamaan talousarvion toteuttamisesta sovellettavan sääntelykehyksen puitteissa aiheutuvat kassatarpeet, ja ottaa käyttöön menettelyt sen varmistamiseksi, että minkään 85 artiklan 1 kohdan ▌ mukaisesti avatun tilin saldo ei ole negatiivinen.

3. Maksut suoritetaan tilisiirtona tai sekillä tai tilinpitäjän erikseen hyväksymissä tapauksissa luottokortilla, pankkikortilla, käyttämällä sähköistä lompakkoa, suoraveloituksena tai käyttämällä muuta maksutapaa tilinpitäjän antamien sääntöjen mukaisesti.

Ennen kuin tulojen ja menojen hyväksyjä antaa sitoumuksen kolmannelle osapuolelle, hänen on varmistettava maksun saajan henkilöllisyys, selvitettävä maksun saajan oikeussubjekti- ja pankkiyhteystiedot ja tallennettava ne tilinpitäjän vastuulla olevaan unionin toimielimen yhteisrekisteriin.

Tilinpitäjä voi suorittaa maksut vain jos maksun saajan oikeussubjekti- ja pankkiyhteystiedot on sitä ennen tallennettu tilinpitäjän vastuulla olevaan unionin toimielimen yhteisrekisteriin.

Tulojen ja menojen hyväksyjät ilmoittavat tilinpitäjälle kaikki maksun saajan heille ilmoittamat oikeussubjekti- ja pankkiyhteystietojen muutokset ja tarkistavat ennen maksusuorituksen hyväksymistä, että kyseiset tiedot ovat voimassa.

87 artikla

Omaisuusluettelo

1. Unionin toimielimet ja tämän osaston 3 luvun 2 jaksossa tarkoitetut virastot tai unionin elimet laativat kaikista varallisuutensa perustana olevista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä rahoitusomaisuudesta komission tilinpitäjän laatiman mallin mukaiset omaisuusluettelot, joihin merkitään omaisuuden määrä ja arvo.

   Niiden on myös tarkistettava, että omaisuusluetteloon tehdyt merkinnät vastaavat todellisuutta.

   Omaisuusluetteloon merkitään ja käyttöomaisuustileille kirjataan kaikki hankitut hyödykkeet, joiden käyttöaika on yli vuoden, jotka eivät ole kulutushyödykkeitä ja joiden hankintahinta tai tuotantokustannushinta on suurempi kuin se, joka mainitaan 77 artiklassa tarkoitetuissa kirjanpitomenettelyissä.

2. Unionin aineellisten hyödykkeiden myymisestä on tiedotettava asianmukaisesti.

3. Unionin toimielimet ja tämän osaston 3 luvun 2 jaksossa tarkoitetut virastot tai unionin elimet antavat omalta osaltaan määräykset, jotka koskevat niiden omaisuusluettelossa esitetyn omaisuuden säilyttämistä, ja määrittelevät omaisuusluettelointijärjestelmästä vastaavat hallintoyksiköt.

4 JAKSOw

ENNAKOIDEN HOITAJA

88 artikla

Ennakkotilien perustaminen

1. Päätöksen ennakkotilin perustamisesta ja ennakoiden hoitajan nimittämisestä antaa unionin toimielimen tilinpitäjä, joka määrittää ennakkotilin toimintaa ja käyttöä koskevat ehdot.

2. Ennakkotilejä voidaan perustaa menojen maksamista varten silloin, kun menojen vähäisen määrän vuoksi on käytännössä mahdotonta tai tehotonta suorittaa maksuja menotapahtumia koskevien yleisten sääntöjen mukaisesti. Tilinpitäjä vahvistaa 1 kohdassa tarkoitetussa päätöksessä kunkin menolajin osalta enimmäismäärän, jonka ennakoiden hoitaja voi tällaisissa tapauksissa maksaa. Ennakkotilejä voidaan perustaa myös tulojen kantamista varten.

   Ennakkotilejä voidaan käyttää ***rajoitetun ajan*** ilman määriä koskevia rajoituksia, ***kun tälle on annettu asianmukaiset perustelut ja*** kun on kyse kriisinhallinta-avusta ja humanitaarisista avustustoimista; tällöin on noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston päättämien vastaavaan budjettikohtaan kuluvaksi varainhoitovuodeksi otettujen maksumäärärahojen määrää ja komission antamia sisäisiä sääntöjä.

Ennakkotilejä voidaan käyttää myös unionin edustustoissa maksujen suorittamiseen menotapahtumia koskevien yleisten sääntöjen mukaisesti kunkin menoerän osalta 60 000 euron enimmäismäärään asti, jos niiden käyttö on paikallisolosuhteiden vuoksi vaikuttavaa ja tehokasta. Silloin kun ennakkotilejä tarvitaan menojen maksamiseen sekä komissiota koskevasta talousarvion pääluokasta että Euroopan ulkosuhdehallintoa koskevasta talousarvion pääluokasta, ne perustetaan erillisinä ennakkotileinä.

89 artikla

Ennakkotilien hallinnointi

1. Ennakoiden hoitajat valitaan virkamiehistä tai tarvittaessa ja ainoastaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa muusta henkilöstöstä tai komission sisäisissä säännöissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti työntekijöistä, jotka komissio on palkannut kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alalla, edellyttäen, että tällaisten työntekijöiden työsopimukset takaavat vastaavantasoisen työntekijän vastuuseen perustuvan suojan kuin mitä sovelletaan 95 artiklan mukaisesti henkilöstöön.

2. Varat osoitetaan ennakkotileille asianomaisen unionin toimielimen tilinpitäjän valvonnassa ja asetetaan ennakoiden hoitajien vastuulle.

3. Maksusuorituksen jälkeen annetaan lopullinen virallinen vahvistuspäätös tai maksumääräys, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoittaa.

Tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennakkotililtä maksetut suoritukset, joihin ei sovelleta menotapahtumia koskevia yleisiä sääntöjä, lopullisesti seuraavan kuukauden lopussa, jotta kirjanpitosaldo ja pankkisaldo voidaan täsmäyttää.

4. Tilinpitäjä valvoo, että ennakoiden hoitajille uskotut varat ovat tallessa ja että kirjanpito on asianmukainen, ja tarkistaa, että ennakkotileiltä maksetut suoritukset on kirjattu lopullisesti määräajassa.

5 LUKU

TALOUSHALLINNON TOIMIJOIDEN VASTUU

1 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖT

90 artikla

Taloushallinnon toimijoiden valtuutusten peruuttaminen tai tehtävästä pidättäminen

1. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen väliaikaisesti tai lopullisesti.

2. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää tilinpitäjän tai ennakoiden hoitajat tai molemmat tehtävistään väliaikaisesti tai lopullisesti.

3. Edellä olevat 1 ja 2 kohta eivät rajoita kyseisissä kohdissa tarkoitettuihin taloushallinnon toimijoihin kohdistettavia kurinpidollisia toimenpiteitä.

91 artikla

Taloushallinnon toimijoiden vastuu laittomasta toiminnasta, petoksesta tai lahjonnasta

1. Tämä luku ei rajoita rikosoikeudellista vastuuta, joka 90 artiklassa tarkoitetuille taloushallinnon toimijoille saattaa aiheutua asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella sekä unionin taloudellisten etujen suojaamista ja unionin virkamiesten tai jäsenvaltioiden virkamiesten lahjonnan torjumista koskevien voimassa olevien säännösten perusteella.

2. Kuhunkin toimivaltaiseen tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjään tai ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti tai tämän asetuksen 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten työntekijöiden tapauksessa, jotka komissio on palkannut kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alalla, heidän työsopimustensa mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 92, 94 ja 95 artiklan soveltamista. Unionin etuja haittaava laiton toiminta, petos tai lahjonta on saatettava sovellettavassa lainsäädännössä nimetyn viranomaisen tai elimen, erityisesti OLAFin, käsiteltäväksi.

2 JAKSO

TOIMIVALTAISIIN TULOJEN JA MENOJEN HYVÄKSYJIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

92 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voidaan saattaa korvausvastuuseen henkilöstösääntöjen mukaisesti.

2. Korvausvastuu koskee erityisesti tapauksia, joissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä joko tahallisesti tai vakavan laiminlyönnin seurauksena

   a) toteaa perittävät saamiset tai antaa perintämääräyksen, tekee menositoumuksen tai allekirjoittaa maksumääräyksen jättäen noudattamatta tätä asetusta;

   b) jättää laatimatta saamisen toteamista koskevan asiakirjan tai jättää antamatta perintämääräyksen tai antaa perintä- tai maksumääräyksen myöhässä, minkä johdosta unionin toimielin voi joutua vastaamaan kolmannen osapuolen nostamaan vahingonkorvauskanteeseen.

3. Jos valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänelle osoitettuun sitovaan toimeksiantoon liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että toimeksianto on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen erityisesti sen vuoksi, että sitä ei voida toteuttaa hänelle osoitetuilla varoilla, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen antaja vahvistaa toimeksiannon kirjallisesti ja hyvissä ajoin ja jos vahvistus on riittävän selkeä siten, että siinä mainitaan nimenomaisesti seikat, joiden vuoksi valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä ei katso voivansa toteuttaa toimeksiantoa, tämä vapautuu vastuustaan. Hän toteuttaa toimeksiannon, paitsi jos se on selvästi laiton tai asiaan sovellettavien turvallisuussääntöjen vastainen.

Samaa menettelyä sovelletaan tapauksissa, joissa tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänen tehtäväkseen annettuun päätökseen liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että päätös on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen tai joissa tulojen ja menojen hyväksyjä saa hänelle osoitettua sitovaa toimeksiantoa toteuttaessaan tietää, että asiaan liittyvät seikat voisivat johtaa tällaiseen tilanteeseen.

Toimivaltaisen valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä kirjaa tässä kohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa vahvistetuista toimeksiannoista ja mainittava ne vuotuisessa toimintakertomuksessaan.

4. Yksikkönsä sisällä edelleenvaltuutuksen antaneelle valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle jää vastuu käytössä olevien sisäisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta sekä edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän valinnasta.

5. Jos valtuuksia on edelleenvaltuutuksella siirretty unionin edustustojen päälliköille ja heidän varahenkilöilleen, valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa käytössä olevien sisäisten hallinnointi- ja valvontajärjestelmien määrittelystä sekä niiden tehokkuudesta ja vaikuttavuudesta. Unionin edustustojen päälliköt ovat vastuussa näiden järjestelmien asianmukaisesta perustamisesta ja toiminnasta valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän antamien ohjeiden mukaisesti sekä varojen ja toteuttamiensa toimien hallinnoinnista vastuullaan olevassa unionin edustustossa. Edustustojen päälliköiden on ennen tehtäviensä aloittamista osallistuttava erityiskoulutukseen, jossa käsitellään tulojen ja menojen hyväksyjien tehtäviä ja vastuita ja talousarvion toteuttamista.

Unionin edustustojen päälliköiden on 76 artiklan 3 kohdan mukaisesti raportoitava tämän kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti vastuullaan olevien tehtäviensä hoitamisesta.

Unionin edustustojen päälliköiden on annettava joka vuosi komission valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle varmuutta koskeva lausuma edustustonsa sisäisistä hallinnointi- ja valvontajärjestelmistä sekä heille edelleenvaltuutuksella siirrettyjen toimien hallinnoinnista ja tuloksista, jotta tulojen ja menojen hyväksyjä voi laatia 74 artiklan 9 kohdan mukaisen varmuutta koskevan lausumansa.

Tätä kohtaa sovelletaan myös unionin edustustojen apulaispäälliköihin silloin kun he toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä unionin edustustojen päälliköiden poissa ollessa.

93 artikla

Henkilöstön jäsenen tekemien taloudellisten sääntöjenvastaisuuksien käsittely

1. Rajoittamatta OLAFin toimivaltuuksia sekä unionin toimielinten, unionin elinten ja unionin virastojen ja sellaisten elinten tai henkilöiden, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia, hallinnollista riippumattomuutta henkilöstönsä jäsenten suhteen ja ottaen asianmukaisesti huomioon väärinkäytösten paljastajien suojelun, kaikki sellaiset tämän asetuksen tai varainhoitoon tai toimien tarkistamiseen liittyvien säännösten rikkomiset, jotka ovat seurausta henkilöstön jäsenen toimesta tai laiminlyönnistä, on saatettava 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäviksi lausunnon saamiseksi jonkin seuraavassa mainitun tahon toimesta:

   a) kurinpitotoimista vastaava nimittävä viranomainen;

   b) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, mukaan lukien sellaiset unionin edustustojen päälliköt ja heidän poissa ollessaan heidän varahenkilönsä, jotka toimivat edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Jos tutkintaelin saa tietää asiasta suoraan joltakin henkilöstön jäseneltä, se siirtää asian asianomaisen unionin toimielimen, unionin elimen, unionin viraston tai elimen tai henkilön nimittävän viranomaisen käsiteltäväksi ja ilmoittaa tästä kyseiselle henkilöstön jäsenelle. Nimittävä viranomainen voi pyytää tutkintaelimeltä lausuntoa asiasta.

2. Tutkintaelimelle 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti esitettyyn lausuntopyyntöön on liitettävä kuvaus tosiseikoista ja teosta tai laiminlyönnistä, jota tutkintaelintä pyydetään arvioimaan, sekä asiaankuuluvat asiakirjatodisteet, mukaan lukien raportit suoritetuista tutkintatoimista. Tiedot on mahdollisuuksien mukaan tuotettava nimettömässä muodossa.

   Ennen pyynnön tai mahdollisten lisätietojen esittämistä tutkintaelimelle nimittävä viranomainen tai tapauksen mukaan tulojen ja menojen hyväksyjä antaa asianomaiselle henkilöstön jäsenelle mahdollisuuden esittää omat huomionsa annettuaan hänelle tiedoksi ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjatodisteet, sikäli kuin kyseinen tiedoksianto ei aiheuta vakavaa vaaraa jatkotutkimusten tekemiselle.

3. Jäljempänä 145 artiklassa tarkoitetulla tutkintaelimellä on tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa asioissa toimivalta arvioida sille tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen ja mahdollisten saamiensa lisätietojen perusteella, onko taloudellinen sääntöjenvastaisuus tapahtunut. Asianomainen unionin toimielin, unionin elin, unionin virasto tai elin tai henkilö päättää tutkintaelimen antaman lausunnon perusteella asianmukaisista jatkotoimista henkilöstösääntöjen mukaisesti. Jos tutkintaelin on havainnut järjestelmään liittyviä ongelmia, se antaa tulojen ja menojen hyväksyjälle ja valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos tämä ei ole osallisena asiassa, sekä sisäiselle tarkastajalle suosituksen.

4. Tutkintaelin antaa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun lausunnon kokoonpanossa, joka muodostuu 145 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista jäsenistä ja seuraavista lisäjäsenistä, joiden nimityksessä otetaan huomioon tarve välttää eturistiriitoja:

a) asianomaisen unionin toimielimen, unionin elimen, unionin viraston tai elimen tai henkilön kurinpitotoimista vastaavan nimittävän viranomaisen edustaja, kun asia on saatettu tutkintaelimen käsiteltäväksi 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, tai toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän edustaja, kun asia on saatettu tutkintaelimen käsiteltäväksi 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti;

b) asianomaisen unionin toimielimen, unionin elimen, unionin viraston tai elimen tai henkilön henkilöstökomitean nimittämä jäsen;

c) sen unionin toimielimen oikeudellisen yksikön jäsen, jonka palveluksessa asianomainen henkilöstön jäsen on.

Kun tutkintaelin antaa 1 kohdassa tarkoitetun lausunnon, se osoitetaan asianomaisen unionin toimielimen, unionin elimen, unionin viraston tai elimen tai henkilön nimittävälle viranomaiselle.

5. Tutkintaelimellä ei ole tutkintavaltuuksia. Asianomaisen unionin toimielimen, unionin elimen, unionin viraston tai elimen tai henkilön on tehtävä tutkintaelimen kanssa yhteistyötä, jotta tutkintaelimellä on kaikki lausuntonsa antamiseen tarvittavat tiedot.

6. Kun tutkintaelin katsoo, että asia kuuluu OLAFin toimivaltaan, se palauttaa 1 kohdan mukaisesti asian viipymättä asianomaiselle nimittävälle viranomaiselle ja ilmoittaa tästä välittömästi OLAFille.

7. Jäsenvaltioiden on tuettava täysimääräisesti unionia henkilöstösääntöjen 22 artiklaan perustuvan korvausvastuun täytäntöönpanossa sellaisten väliaikaisten toimihenkilöiden osalta, joihin sovelletaan Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 2 artiklan e alakohtaa.

3 JAKSO

TILINPITÄJIIN JA ENNAKOIDEN HOITAJIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

94 artikla

Tilinpitäjiin sovellettavat säännöt

Tilinpitäjään voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä säädettyjen menettelyjen mukaisesti. Tilinpitäjä voidaan erityisesti saattaa vastuuseen seuraavista väärinkäytöksistä:

a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat, vahingoittuvat taikka menettävät arvoansa;

b) pankki- tai postisiirtotilejä on aiheettomasti muutettu;

c) perinnät tai maksut eivät ole perintä- tai maksumääräyksien mukaisia;

d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

95 artikla

Ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt

Ennakoiden hoitaja voidaan erityisesti saattaa vastuuseen seuraavista väärinkäytöksistä:

a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat, vahingoittuvat taikka menettävät arvoansa;

b) hänen suorittamiensa maksujen perustana ei ole asianmukaisia asiakirjatodisteita;

c) maksu on suoritettu muulle kuin maksuun oikeutetulle;

d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

6 LUKU

TULOTAPAHTUMAT

1 JAKSO

OMIEN VAROJEN KÄYTTÖÖN ASETTAMINEN

96 artikla

Omat varat

1. Talousarvioon otetaan euroina ilmaistu arvio tuloista, jotka muodostuvat päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 tarkoitetuista omista varoista. Vastaavat omat varat asetetaan käyttöön asetusten (EU, Euratom) N:o 609/2014 ja (EU, Euratom) 2021/770 mukaisesti.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii aikataulun, jonka mukaisesti päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 määritellyt omat varat asetetaan komission käyttöön.

   Omat varat todetaan ja kannetaan kyseisen päätöksen nojalla annettujen sääntöjen mukaisesti.

   Tulojen ja menojen hyväksyjä antaa kirjanpitoa varten asetuksissa (EU, Euratom) N:o 609/2014 ja (EU, Euratom) 2021/770 tarkoitettuun omien varojen tiliin liittyvistä tilillepanoista ja tililtäotoista perintämääräykset.

2 JAKSO

SAAMISENNUSTE

97 artikla

Saamisennuste

1. Kun toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on riittävästi luotettavaa tietoa toimenpiteestä tai tilanteesta, josta voi aiheutua unionille saamisia, hän laatii saamisennusteen.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä muuttaa saamisennustetta heti, kun hänen tietoonsa tulee seikka, joka muuttaa saamisennusteen perusteena olevaa toimenpidettä tai tilannetta.

   Laadittaessa sellaista toimenpidettä tai tilannetta koskevaa perintämääräystä, jonka pohjalta on aiemmin tehty saamisennuste, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä mukauttaa ennustetta perintämääräyksen pohjalta.

   Jos perintämääräys koskee alkuperäiseen saamisennusteeseen nähden samansuuruista määrää, saamisennuste muutetaan nollaksi.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 määritellyistä omista varoista, jotka jäsenvaltiot maksavat määrättyinä eräpäivinä, ei laadita saamisennustetta ennen kuin jäsenvaltiot asettavat varat komission käyttöön. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii sen sijaan näitä määriä koskevan perintämääräyksen.

3 JAKSO

SAAMISEN VAHVISTAMINEN

98 artikla

Saamisen vahvistaminen

1. Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä

   a) varmistaa, että velka on olemassa;

   b) määrittää tai varmistaa velan aiheellisuuden ja sen määrän; ja

   c) varmistaa velan erääntymisehdot.

   Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla todetaan, että unionilla on velalliselta saaminen, jonka maksamista voidaan vaatia.

2. Kaikki selvät, tarkasti rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset vahvistetaan perintämääräyksellä, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle toimeksi periä saaminen. Tämän jälkeen velalliselle lähetetään veloitusilmoitus, paitsi silloin kun perinnästä luopumista koskeva menettely toteutetaan välittömästi 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Sekä perintämääräyksen että veloitusilmoituksen laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

   Tulojen ja menojen hyväksyjä lähettää veloitusilmoituksen heti saamisen vahvistettuaan ja viimeistään viiden vuoden kuluessa siitä, kun unionin toimielimen oli tavanomaisissa olosuhteissa mahdollista periä velkansa. Edellä mainittua määräaikaa ei sovelleta, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että unionin toimielimen toteuttamista toimista huolimatta perintä on viivästynyt velallisen toiminnasta johtuvista syistä.

3. Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

a) saaminen on selvä eli sen osalta ei ole asetettu mitään ehtoja;

b) saaminen on määritelty tarkasti rahassa;

c) saaminen on erääntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;

d) velallisen tiedot ovat oikein;

e) määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;

f) asiakirjatodisteet ovat asianmukaiset; ja

g) moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu etenkin 101 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen perusteiden osalta.

4. Veloitusilmoituksella velalliselle ilmoitetaan, että

a) unioni on vahvistanut saamisen;

b) jos maksu suoritetaan veloitusilmoituksessa mainittuun eräpäivään mennessä, viivästyskorkoa ei peritä;

c) jos velkaa ei makseta tämän alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, velasta peritään 99 artiklassa tarkoitetun korkokannan mukaista korkoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä;

d) jos velkaa ei makseta b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, unionin toimielin toteuttaa perinnän joko kuittaamalla tai etukäteen annetuista vakuuksista;

e) tilinpitäjä voi poikkeusolosuhteissa ilmoitettuaan velalliselle kuittauksen syyn ja toteutusajankohdan periä saamisen kuittaamalla ennen b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos hänellä on perustellut syyt olettaa, että unionin saaminen muuten menetetään;

f) jos kaikkien tämän alakohdan a–e alakohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen saamista ei ole saatu kokonaisuudessaan perittyä, unionin toimielin toteuttaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä joko 100 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

Jos sen jälkeen, kun velallisen tiedot on tarkistettu, tai muiden kyseisenä ajankohtana saatavilla olevien asiaan liittyvien tietojen perusteella on selvää, että velka kuuluu 101 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a tai b alakohdassa tarkoitettujen tapausten soveltamisalaan tai että veloitusilmoitusta ei ole lähetetty tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti, tulojen ja menojen hyväksyjä päättää tilinpitäjän suostumuksella saamisen vahvistettuaan luopua siitä 101 artiklan säännösten mukaisesti lähettämättä veloitusilmoitusta.

Kaikissa muissa tapauksissa tulojen ja menojen hyväksyjä tulostaa veloitusilmoituksen ja lähettää sen velalliselle. Tilinpitäjälle ilmoitetaan asiasta varainhoidon tietojärjestelmän kautta.

5. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.

99 artikla

Viivästyskorko

1. Jos saamista ei ole maksettu 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, saamisesta peritään korkoa tämän artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta erityisasetusten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

2. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettua tapausta lukuun ottamatta korkokantana saamisiin, joita ei ole maksettu 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, käytetään *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa erääntymiskuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkoa korotettuna

   a) kahdeksalla prosenttiyksiköllä silloin kun saaminen on aiheutunut tavara- tai palveluhankintasopimuksesta;

   b) kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä muissa tapauksissa.

3. Korkoa kertyy 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää seuraavasta kalenteripäivästä alkaen siihen kalenteripäivään, jona velka maksetaan kokonaisuudessaan takaisin.

   Tällaista viivästyskorkoa koskeva perintämääräys annetaan siinä vaiheessa, kun kyseinen korko todellisuudessa maksetaan.

4. Sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten tapauksessa korkokantana saamisiin, joita ei ole maksettu tai joista ei ole annettu komission tilinpitäjän hyväksymää vakuutta sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen määräämistä koskevassa unionin toimielimen päätöksessä vahvistettuun eräpäivään mennessä, käytetään *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa sen kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkoa, jona sakkoa, muuta seuraamusmaksua tai seuraamusta koskeva päätös on annettu, korotettuna kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä.

   Kun Euroopan unionin tuomioistuin SEUT 261 artiklan mukaisen toimivaltansa nojalla korottaa sakon tai muun seuraamusmaksun määrää, korotukselle kertyy korkoa tuomioistuimen tuomion päivämäärästä alkaen.

5. Jos kokonaiskorkokanta on negatiivinen, kokonaiskorkokannaksi vahvistetaan nolla prosenttia.

4 JAKSO

PERINNÄN HYVÄKSYMINEN

100 artikla

Perinnän hyväksyminen

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä toimeksi periä vahvistamansa saaminen, jäljempänä ’perintätoimen hyväksyminen’.

2. Unionin toimielin voi määrätä saamisen maksuvelvollisuuden myös muille kuin jäsenvaltioille SEUT 299 artiklassa tarkoitetulla täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä.

Jos unionin taloudellisten etujen tehokas ja oikea-aikainen suojaaminen sitä edellyttää, unionin muut toimielimet voivat poikkeusolosuhteissa pyytää komissiota antamaan niiden eduksi tällaisen täytäntöönpanokelpoisen päätöksen, joka koskee henkilöstöön tai unionin toimielinten jäseniin tai niiden entisiin jäseniin liittyviä saamisia, edellyttäen, että kyseiset toimielimet ovat sopineet komission kanssa tämän artiklan soveltamista koskevista käytännön järjestelyistä.

Tällaisten poikkeusolosuhteiden katsotaan vallitsevan, kun asianomaisella unionin toimielimellä ei ole tilaisuutta periä velkaa takaisin vapaaehtoisesti suoritetulla maksulla tai 101 artiklan 1 kohdassa säädetyllä kuittauksella ja kun 101 artiklan 2 ja 3 kohdan edellytykset perinnästä luopumiselle eivät täyty. Täytäntöönpanokelpoisessa päätöksessä on kaikissa tapauksissa täsmennettävä, että vaaditut määrät otetaan asianomaista unionin toimielintä koskevaan talousarvion pääluokkaan; kyseinen toimielin toimii tulojen ja menojen hyväksyjänä. Tulot otetaan talousarvioon yleisinä tuloina, elleivät ne ole 21 artiklan 3 kohdassa määriteltyjä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

Pyynnön esittävä unionin toimielin ilmoittaa komissiolle tapahtumista, jotka ovat omiaan muuttamaan perintää, ja tukee komission vaatimuksia, jos täytäntöönpanokelpoiseen päätökseen haetaan muutosta.

5 JAKSO

PERINTÄ

101 artikla

Perintää koskevat säännöt

1. Tilinpitäjä toteuttaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti vahvistamien saamisten perintää koskevien määräysten edellyttämät toimet. Tilinpitäjä varmistaa asianmukaista huolellisuutta noudattaen sen, että unionin tulot maksetaan unionille ja että unionin oikeudet turvataan.

Jos velalliseen kohdistuu useita perintämääräyksiä, velallisen suorittama osittainen takaisinmaksu kohdistetaan ensin vanhimpaan saamiseen, ellei velallinen ilmoita toisin. Osasuorituksilla katetaan ensin viivästyskorot.

Tilinpitäjä perii talousarvioon maksettavat määrät kuittaamalla ne 102 artiklan mukaisesti.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua vahvistetun saamisen perinnästä kokonaan tai osittain vain seuraavissa tapauksissa:

   a) arvio perintäkuluista on suurempi kuin perittävä saaminen, ja perinnästä luopuminen ei vahingoittaisi unionin julkisuuskuvaa;

   b) saamista ei voida periä, koska se on vanhentunut, veloitusilmoituksen lähettäminen on viivästynyt 98 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla tai velallinen on maksukyvytön, tai jonkin muun maksukyvyttömyysmenettelyn vuoksi;

   c) periminen on vastoin suhteellisuusperiaatetta.

   Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä aikoo luopua vahvistetun saamisen perimisestä kokonaisuudessaan tai osittain, hän varmistaa, että luopuminen on asianmukainen ja moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteiden mukainen. Perinnästä luopumista koskeva päätös on perusteltava. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi siirtää kyseisen päätöksen antamista koskevat valtuudet.

3. Edellä 2 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä noudattaa oman unionin toimielimensä ennalta määriteltyjä menettelyjä ja soveltaa seuraavia pakollisia ja kaikissa tilanteissa sovellettavia perusteita:

a) asian luonne saamisen aiheuttaneen sääntöjenvastaisuuden vakavuuden kannalta (petos, teon toistuvuus, teon tahallisuus, huolellisuus, vilpitön mieli, ilmeinen virhe);

b) saamisen perinnästä luopumisen vaikutus unionin toimintaan ja sen taloudellisiin etuihin (saamisen määrä, ennakkotapauksen riski, lakien kunnioituksen väheneminen).

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ottaa tapauksen mukaan huomioon seuraavat lisäperusteet:

a) saamisen perinnästä luopuminen aiheuttaa kilpailun vääristymistä;

b) saamisen perintä sen kokonaismäärän suuruisena aiheuttaa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia.

5. Kukin unionin toimielin lähettää Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain kertomuksen tapauksista, joissa se on tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti luopunut saamisen perinnästä. Tiedot alle 60 000 euron suuruisten saamisten perinnästä luopumisesta ilmoitetaan kokonaismääränä. Komission tapauksessa tämä kertomus liitetään 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuisia toimintakertomuksia koskevaan yhteenvetoon.

6. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi peruuttaa vahvistetun saamisen kokonaan tai osittain. Vahvistetun saamisen osittainen peruuttaminen ei tarkoita, että unioni luopuisi jäljelle jäävästä vahvistetusta saamisoikeudestaan.

Jos ilmenee virhe, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa vahvistetun saamisen joko kokonaan tai osittain ja esittää tälle riittävät perustelut.

Kukin unionin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen peruuttamiseen voidaan siirtää.

7. Jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu valvonnasta ja tarkastusten tekemisestä sekä aiheettomasti maksettujen määrien takaisinperinnästä alakohtaisten sääntöjen mukaisesti. Jos jäsenvaltiot havaitsevat ja korjaavat sääntöjenvastaisuuksia itse, niihin ei sovelleta näitä sääntöjenvastaisuuksia koskevia komission rahoitusoikaisuja.

8. Komissio tekee jäsenvaltioita koskevia rahoitusoikaisuja, jotta sovellettavan oikeuden vastaiset menot voidaan sulkea unionin rahoituksen ulkopuolelle. Komissio tekee rahoitusoikaisunsa aiheettomasti maksettujen määrien ja niistä talousarvioon kohdistuvien vaikutusten perusteella. Jos tällaisia määriä ei voida määrittää tarkasti, komissio voi soveltaa ekstrapoloituja tai kiinteämääräisiä oikaisuja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

   Komissio ottaa rahoitusoikaisun määrästä päättäessään huomioon sovellettavan oikeuden rikkomisen ja talousarvioon kohdistuvien vaikutusten luonteen ja vakavuuden, mukaan lukien hallinnointi- ja valvontajärjestelmien puutteet.

   Rahoitusoikaisujen tekemistä ja noudatettavaa menettelyä koskevat perusteet voidaan vahvistaa alakohtaisissa säännöissä.

9. Ekstrapoloituja tai kiinteämääräisiä oikaisuja koskevat menetelmät vahvistetaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti siten, että komissio voi suojata unionin taloudellisia etuja.

102 artikla

Periminen kuittaamalla

1. Jos velallisella on 98 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla selvä, tarkasti rahassa määritelty ja erääntynyt saaminen unionilta tai talousarviota toteuttavalta toimeenpanovirastolta ja tämä rahasumma on vahvistettu maksumääräyksellä, tilinpitäjä perii vahvistetun saamisen kuittaamalla 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun eräpäivän jälkeen.

   Tilinpitäjä voi poikkeustapauksissa periä saamisen kuittaamalla ennen 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja jos tilinpitäjällä on perustellut syyt olettaa, että unionin saaminen muuten menetetään.

   Tilinpitäjä voi periä saamisen kuittaamalla ennen 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua eräpäivää myös, jos velallinen hyväksyy tämän.

2. Ennen tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun perinnän toteuttamista tilinpitäjä neuvottelee asiasta toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa ja ilmoittaa siitä asianomaisille velallisille, myös 134 artiklassa tarkoitetuista muutoksenhakukeinoista.

   Kun velallisena on kansallinen viranomainen tai sen hallinnollinen yksikkö, tilinpitäjän on ilmoitettava myös asianomaiselle jäsenvaltiolle aikomuksestaan toteuttaa perintä kuittaamalla viimeistään 10 työpäivää ennen sen toteuttamista. Tilinpitäjä voi kuitenkin toteuttaa perinnän kuittaamalla ennen kyseisen määräajan päättymistä, jos asianomainen jäsenvaltio tai hallinnollinen yksikkö hyväksyy sen.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetulla kuittaamisella on sama vaikutus kuin maksulla, ja se vapauttaa unionin koko velkasummasta ja soveltuvin osin myös erääntyneestä korosta.

4. Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen ei vaikuta tilinpitäjän oikeuteen toteuttaa perintä kuittaamalla 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

103 artikla

Perintämenettely silloin, kun maksua ei suoriteta vapaaehtoisesti

1. Jos saamista ei ole saatu kokonaan perittyä 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuun eräpäivään mennessä, tilinpitäjä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja aloittaa viipymättä menettelyn saamisen perimiseksi lainmukaisin keinoin, soveltuvin osin myös perimällä saamisen etukäteen annetuista vakuuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 102 artiklan soveltamista.

2. Kun tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu perintätapa ei ole mahdollinen eikä velallinen ole suorittanut maksua tilinpitäjän lähettämän maksukehotuksen jälkeen, tilinpitäjä toteuttaa perinnän joko täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä 100 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 102 artiklan soveltamista.

I

104 artikla

Maksuaikojen myöntäminen

Tilinpitäjä voi yhdessä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa myöntää lisää maksuaikaa ainoastaan velallisen asianmukaisesti perustellusta kirjallisesta hakemuksesta ja seuraavien ehtojen täyttyessä:

a) velallinen sitoutuu maksamaan 99 artiklassa säädetyn korkokannan mukaista korkoa koko myönnettävältä lisäajalta 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetusta eräpäivästä lukien;

b) velallinen toimittaa unionin oikeuksien turvaamiseksi unionin toimielimen tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, joka kattaa sekä maksamattoman velan pääoman että sen korot.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetun vakuuden sijasta voidaan antaa unionin toimielimen tilinpitäjän hyväksymä kolmannen osapuolen yhteisvastuullinen takaus.

Poikkeustapauksissa tilinpitäjä voi velallisen pyynnöstä päättää olla vaatimatta ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua vakuutta, jos hän toteaa arvioinnin perusteella, että velallinen haluaa suorittaa maksun ja kykenee suorittamaan sen lisäajan kuluessa, mutta ei kykene antamaan tällaista vakuutta ja on taloudellisesti vaikeassa asemassa.

105 artikla

Vanhentumisaika

1. Unionin saamiset kolmansilta osapuolilta ja kolmansien osapuolten saamiset unionilta vanhentuvat viidessä vuodessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä ja päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 soveltamista.

2. Vanhentumisaika, jota sovelletaan unionin saamisiin kolmansilta osapuolilta, alkaa päivästä, jona 98 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu määräaika päättyy.

   Vanhentumisaika, jota sovelletaan kolmansien osapuolten saamisiin unionilta, alkaa päivästä, jona kolmannen osapuolen saaminen erääntyy maksettavaksi sitä koskevan oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

3. Unionin saamisiin kolmansilta osapuolilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää unionin toimielimen tai sen pyynnöstä toimivan jäsenvaltion toteuttama perintätoimi, joka on annettu tiedoksi asianomaiselle kolmannelle osapuolelle.

   Kolmansien osapuolten saamisiin unionilta sovellettavan vanhentumisajan keskeyttää velkojien toteuttama tai velkojien puolesta toteutettu perintätoimi, joka on annettu tiedoksi unionille.

4. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa 3 kohdassa tarkoitettua keskeytystä seuraavasta päivästä.

5. Vanhentumisajan keskeyttää 2 kohdassa tarkoitettua saamista koskevan kanteen nostaminen, myös silloin kun tuomioistuin, jossa kanne on nostettu, ilmoittaa myöhemmin, että sillä ei ole asiassa toimivaltaa. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa vasta, kun asiassa on annettu lainvoimainen tuomio tai kun saman asian samat osapuolet ovat sopineet asian tuomioistuimen ulkopuolella.

6. Vanhentumisajan keskeyttämiseksi katsotaan se, että tilinpitäjä myöntää velalliselle lisää maksuaikaa 104 artiklan mukaisesti. Uusi viiden vuoden vanhentumisaika alkaa sitä päivää seuraavasta päivästä, jona myönnetty lisäaika päättyy.

7. Unionin saamisia ei peritä sen jälkeen, kun vanhentumisaika on päättynyt 2–6 kohdan mukaisesti.

106 artikla

Unionin saamisten kohtelu jäsenvaltioissa

Kun on käynnistetty maksukyvyttömyysmenettely, unionin saamisiin sovelletaan samaa etuuskohtelua kuin julkisoikeudellisten yhteisöjen samanluonteisiin saamisiin niissä jäsenvaltioissa, joissa perintämenettelyt on käynnistetty.

107 artikla

Unionin toimielinten määräämät sakot, muut seuraamusmaksut ja seuraamukset sekä niistä kertyneet korot

1. Sakoista, muista seuraamusmaksuista ja seuraamuksista peräisin olevia määriä sekä niille kertyneitä korkoja tai niiden tuottamia muita tuloja ei oteta talousarvioon niin kauan kuin niiden määräämistä koskeviin päätöksiin voi tai voisi vielä hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimessa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut määrät otetaan talousarvioon mahdollisimman pian sen jälkeen, kun kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisissa olosuhteissa tai kun kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty kuluvan varainhoitovuoden 1 päivän syyskuuta jälkeen, määrät voidaan ottaa seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon.

   Sovellettaessa 48 artiklan 2 kohdan b alakohtaa edellä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tarvittavat määrät voidaan ottaa talousarvioon seuraavan varainhoitovuoden loppuun mennessä.

   Varat suorittaneelle yhteisölle Euroopan unionin tuomioistuimen antaman tuomion perusteella palautettavia määriä ei oteta talousarvioon.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta päätöksiin tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tai oikaisuista.

108 artikla

Unionin toimielinten määräämistä sakoista, muista seuraamusmaksuista tai seuraamuksista johtuvien määrien perintä

1. Jos Euroopan unionin tuomioistuimessa nostetaan kanne sellaista unionin toimielimen päätöstä vastaan, jossa määrätään SEUT-sopimuksen tai Euratomin perustamissopimuksen nojalla sakko, muu seuraamusmaksu tai seuraamus, velallisen on joko maksettava asianomaiset määrät alustavasti komission tilinpitäjän ilmoittamalle pankkitilille tai annettava komission tilinpitäjän hyväksymä vakuus, ja nämä toimenpiteet ovat voimassa, kunnes kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty. Vakuus on riippumaton velvollisuudesta maksaa sakko, muu seuraamusmaksu tai seuraamus, ja se on täytäntöönpanokelpoinen vaatimuksesta. Se kattaa saamiset velan pääomasta ja korosta, joka velallisen on maksettava 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa ja joka vastaa sen kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä voimassa olevaa Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa julkaistua korkoa, jona sakkoa, muuta seuraamusmaksua tai seuraamusta koskeva päätös on annettu, korotettuna yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä, ja jota kertyy sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen määräämistä koskevassa unionin toimielimen päätöksessä vahvistetusta eräpäivästä.

2. Komissio voi sijoittaa alustavasti perityt määrät rahoitusomaisuuteen asettaen etusijalle varojen suojan ja likviditeetin moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

3. Kun kaikki muutoksenhakukeinot on käytetty ja kun Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen tai kun sakkoa, muuta seuraamusmaksua tai seuraamusta koskevaan päätökseen ei voi enää hakea muutosta Euroopan unionin tuomioistuimessa, toteutetaan yksi seuraavista toimenpiteistä:

   a) alustavasti perityt määrät ja niistä kertynyt tuotto otetaan talousarvioon 107 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

   b) jos on annettu vakuus, se pannaan täytäntöön ja vastaavat määrät otetaan talousarvioon.

   Jos Euroopan unionin tuomioistuin on korottanut sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen määrää, tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohtaa sovelletaan vain alkuperäisessä unionin toimielimen päätöksessä säädettyihin määriin asti tai soveltuvin osin siihen määrään asti, jonka Euroopan unionin tuomioistuin on vahvistanut aikaisemmin samassa menettelyssä antamassaan tuomiossa. Komission tilinpitäjä perii korotusta vastaavan määrän ja 99 artiklan 4 kohdan mukaisen erääntyneen koron, ja nämä määrät otetaan talousarvioon.

4. ***Kun*** sakko, muu seuraamusmaksu tai seuraamus on peruutettu tai määrää on pienennetty, voidaan toteuttaa yksi seuraavista toimenpiteistä:

   a) alustavasti perityt määrät, tai kun määrää on pienennetty, asiaankuuluva osa niistä maksetaan takaisin asianomaiselle kolmannelle osapuolelle;

   b) jos on annettu vakuus, se vapautetaan vastaavasti.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua määrää tai sen asiaankuuluvaa osaa korotetaan sen kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä voimassa olevalla Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamalla *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa julkaistulla korolla, jona sakkoa, muuta seuraamusmaksua tai seuraamusta koskeva päätös on annettu, korotettuna yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaiset takaisinmaksut on suoritettava 60 päivän kuluessa sakon, muun seuraamusmaksun tai seuraamuksen peruuttamisesta tai sen määrän pienentämisestä, paitsi jos asianomaisen kolmannen osapuolen tai sen pankkitilin tunnistamiseksi tarvittavia asiakirjatodisteita ei ole toimitettu ajoissa. Tämän määräajan päätyttyä velkojalla on oikeus korkoon 116 artiklan 5 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

109 artikla

Hyvityskorot

Rajoittamatta 99 artiklan 2 kohdan ja 116 artiklan 5 kohdan soveltamista ja muissa kuin 107 ja 108 artiklassa tarkoitetuissa sakkoja, muita seuraamusmaksuja ja seuraamuksia koskevissa tapauksissa silloin kun jokin määrä on maksettava takaisin Euroopan unionin tuomioistuimen tuomion tai sovintoratkaisun tuloksena, korkokantana käytetään *Euroopan unionin virallisen lehden* C-sarjassa kunkin kuukauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamaa korkoa. Korko ei saa olla negatiivinen. Korkoa kertyy takaisin maksettavan määrän maksupäivästä siihen päivään saakka, jona takaisinmaksu on suoritettava.

Jos kokonaiskorkokanta on negatiivinen, kokonaiskorkokannaksi vahvistetaan nolla prosenttia.

7 LUKU

MENOTAPAHTUMAT

110 artikla

Rahoituspäätökset

1. Talousarviositoumusta edeltää rahoituspäätös, jonka tekee unionin toimielin tai se viranomainen, jolle unionin toimielin on siirtänyt päätöstä koskevan toimivallan. Rahoituspäätökset ovat vuotuisia tai monivuotisia.

   Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta määrärahoihin, jotka liittyvät unionin toimielimen hallinnollisen riippumattomuutensa nojalla toteuttamiin toimiin ja jotka voidaan käyttää ilman perussäädöstä 58 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti, eikä hallinnon tukimenoihin tai 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille unionin elimille osoitettaviin avustuksiin.

2. Rahoituspäätös muodostaa samalla vuotuisen tai monivuotisen työohjelman, ja se hyväksytään tapauksen mukaan mahdollisimman pian talousarvioesityksen hyväksymisen jälkeen ja periaatteessa viimeistään toteuttamisvuoden maaliskuun 31 päivänä. Jos asiaankuuluvassa perussäädöksessä säädetään rahoituspäätöksen tai työohjelman taikka molempien hyväksymistä koskevista erityisistä yksityiskohtaisista säännöistä, kyseisiä yksityiskohtaisia sääntöjä sovelletaan työohjelman muodostavaan rahoituspäätöksen osaan noudattaen kaikilta osin kyseessä olevan perussäädöksen vaatimuksia. Työohjelman muodostava osa julkaistaan asianomaisen unionin toimielimen verkkosivustolla heti kyseisen osan hyväksymisen jälkeen ja ennen sen toteuttamista.

Rahoituspäätöksessä on ilmoitettava sen kattama kokonaismäärä ja kuvailtava rahoitettavat toimet. Sen on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) perussäädös ja budjettikohta;

b) asetetut tavoitteet ja odotettavissa olevat tulokset;

c) toteuttamistavat;

d) kaikki työohjelmaa koskevassa perussäädöksessä edellytetyt lisätiedot.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi rahoituspäätöksessä on esitettävä seuraavat tiedot:

a) avustuksista: ehdotuspyynnön tai suoran myöntämismenettelyn kohteena oleva hakijaryhmä ja avustuksia varten varattujen talousarviomäärärahojen kokonaismäärä;

b) hankinnoista: hankintoja varten varattujen talousarviomäärärahojen kokonaismäärä;

c) jäljempänä 238 artiklassa tarkoitettuihin unionin erityisrahastoihin osoitetuista rahoitusosuuksista: erityisrahastolle varainhoitovuotta varten varatut määrärahat ja rahastolle koko sen toimintakaudeksi suunnitellut määrärahat talousarviosta sekä muilta rahoittajilta;

d) palkinnoista: kilpailun kohteena oleva osallistujaryhmä, kilpailua varten varattujen talousarviomäärärahojen kokonaismäärä ja erillinen maininta palkinnoista, joiden yksikköarvo on vähintään 1 000 000 euroa;

e) rahoitusvälineistä: rahoitusvälineelle osoitettu määrä;

f) välillisen hallinnoinnin osalta: unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoiva henkilö tai yhteisö tai tällaisen henkilön tai yhteisön valintaperusteet;

g) rahoitusta yhdistäviin välineisiin tai foorumeihin osoitetuista rahoitusosuuksista: rahoitusta yhdistävälle välineelle tai foorumille osoitettu määrä sekä luettelo kyseiseen välineeseen tai foorumiin osallistuvista yhteisöistä;

h) talousarviotakuista: takuun rahoittamiseen vuosittain osoitettava määrä sekä soveltuvin osin määrä, joka kyseisestä takuusta vapautetaan.

4. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi lisäksi antaa tarpeelliseksi katsottuja lisätietoja joko asianomaisessa työohjelman muodostavassa rahoituspäätöksessä tai missä tahansa muussa unionin toimielimen verkkosivustolla julkaistussa asiakirjassa.

Monivuotisen rahoituspäätöksen on oltava yhdenmukainen 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun rahoitussuunnitelman kanssa, ja siinä on todettava päätöksen täytäntöönpanon edellyttävän, että kyseeseen tulevina varainhoitovuosina on saatavilla tarvittavat talousarviomäärärahat talousarvion hyväksymisen jälkeen tai väliaikaisiin kahdestoistaosiin perustuvan järjestelmän puitteissa.

5. Jos jo hyväksyttyyn rahoituspäätökseen tehdään olennaisia muutoksia, niiden hyväksymisessä on noudatettava alkuperäisen päätöksen hyväksymismenettelyä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen erityissäännösten soveltamista.

111 artikla

Menotapahtumat

1. Kaikista menoista tehdään sitoumus, joka vahvistetaan, hyväksytään ja maksetaan.

Jäljempänä 114 artiklassa tarkoitettujen ajanjaksojen päätyttyä käyttämättömiä määriä koskevat talousarviositoumukset vapautetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa toimia toteuttaessaan, että meno on perussopimusten, talousarvion, tämän asetuksen, perussopimusten nojalla annettujen muiden säädösten ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen.

2. Talousarviositoumukset ja oikeudelliset sitoumukset tekee sama tulojen ja menojen hyväksyjä paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa. Etenkin kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alalla unionin edustustojen päälliköt tai heidän poissa ollessaan heidän varahenkilönsä voivat tehdä oikeudellisia sitoumuksia komission toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän toimeksiannosta; vastuu sitoumuksen perustana olevasta toimesta jää kuitenkin tällöin aina kokonaisuudessaan komission toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle. Komission palveluksessa kriisinhallintaan liittyvien ja humanitaaristen avustustoimien alalla olevat työntekijät voivat allekirjoittaa oikeudellisia sitoumuksia, jotka liittyvät ennakkotileiltä suoritettuihin enintään 2 500 euron maksuihin.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksen ennen kuin hän tekee oikeudellisen sitoumuksen kolmansien osapuolten kanssa, toteuttaa 214 artiklassa tarkoitetun rahoitusvastuiden rahoittamisen tai siirtää varoja 238 artiklassa tarkoitettuun unionin erityisrahastoon.

Tämän kohdan toista alakohtaa ei sovelleta

a) toiminnan jatkuvuussuunnitelman mukaisessa kriisitilanteessa tehtyihin, komission tai minkä tahansa muun unionin toimielimen hallinnollisen riippumattomuutensa nojalla hyväksymien menettelyjen mukaisiin oikeudellisiin sitoumuksiin;

b) humanitaarisiin avustustoimiin, pelastuspalvelutoimiin ja kriisinhallinta-apuun, jos unionin toiminnan tehokas toteuttaminen edellyttää, että unioni tekee oikeudellisen sitoumuksen kolmansien osapuolten kanssa välittömästi, eikä yksittäistä talousarviositoumusta ole mahdollista tehdä ennen oikeudellisen sitoumuksen tekemistä;

c) muihin kuin rahallisiin lahjoituksiin.

Kolmannen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa talousarviositoumus on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun kolmansien osapuolten kanssa on tehty oikeudellinen sitoumus.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa menon hyväksymällä sen ottamisen kuluna talousarvioon tarkistettuaan velkojan saamisen osoittavat asiakirjatodisteet; tarkistus tehdään oikeudellisessa sitoumuksessa asetettujen ehtojen pohjalta silloin, kun oikeudellinen sitoumus on tehty. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa tätä varten seuraavat toimenpiteet:

   a) tarkastaa, että velkojalla on oikeus saamiseen;

   b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän tekemällä tarkastusmerkinnän (”certified correct”);

   c) tarkastaa edellytykset, joilla saaminen voidaan vaatia maksettavaksi.

   Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, menon vahvistamista sovelletaan myös sellaisiin väli- ja loppuraportteihin, joihin ei liity maksupyyntöä, jolloin kirjanpidollinen vaikutus kohdistuu ainoastaan liikekirjanpitoon.

4. Tulojen ja menojen hyväksyjä tai tulojen ja menojen hyväksyjän muodollisella päätöksellä asianmukaisesti valtuuttama pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen antaa vahvistuspäätöksen 149 artiklan mukaisesti sähköisesti varmennetulla allekirjoituksellaan tai, jos asiakirjat ovat paperilla, vahvistuspäätös voidaan poikkeuksellisesti antaa kyseisen henkilön allekirjoituksen sisältävällä leimalla.

   Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti valtuuttama pätevyysvaatimukset täyttävä henkilöstön jäsen vahvistaa tarkastusmerkinnällä (”certified correct”), että

   a) ennakkomaksujen tapauksessa oikeudellisessa sitoumuksessa asetetut ennakkomaksun suorittamisen ehdot täyttyvät;

   b) hankintoihin liittyvien väli- ja loppumaksujen tapauksessa sopimuksenmukaiset palvelut tai tavarat on toimitettu taikka urakat suoritettu asianmukaisesti;

c) avustuksiin liittyvien väli- ja loppumaksujen tapauksessa avustuksen saajan toteuttama toimi tai työohjelma on täysin avustussopimuksen mukainen ja tarvittaessa että avustuksen saajan ilmoittamat kustannukset ovat avustuskelpoisia.

Toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa kustannusarvioiden ei katsota täyttävän 189 artiklan 3 kohdassa säädettyjä avustuskelpoisuuden edellytyksiä. Samaa periaatetta sovelletaan myös sellaisiin väli- ja loppuraportteihin, joihin ei liity maksupyyntöä.

5. Tarkastettuaan, että määrärahat ovat käytettävissä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy menon antamalla maksumääräyksen, jolla tilinpitäjälle annetaan toimeksi maksaa aiemmin vahvistetun menon määrä.

Jos toimitetuista palveluista, vuokrauspalvelut mukaan luettuina, tai tavaroista suoritetaan toistuvia maksuja, tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin tehtyään määrätä, että käytetään ennakkotililtä tehtävää suoraveloitusta. Tällaista suoraveloitusta voidaan käyttää myös, jos tilinpitäjä on sen nimenomaisesti hyväksynyt 86 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

112 artikla

Talousarviositoumusten lajit

1. Talousarviositoumukset jaetaan ryhmiin seuraavasti:

a) yksittäinen talousarviositoumus: talousarviositoumus on yksittäinen, jos menoa vastaavan maksun saaja ja menon määrä ovat tiedossa tai talousarviositoumus on tehty 214 artiklassa tarkoitetuksi rahoitusvastuiden rahoittamiseksi;

b) talousarvioon tehtävä kokonaissitoumus: talousarviositoumus on kokonaissitoumus, jos ainakin yksi yksittäisen sitoumuksen tunnuspiirre on yksilöimättä;

c) alustava talousarviositoumus: talousarviositoumus on alustava, jos se on tarkoitettu kattamaan 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja maataloustukirahaston juoksevia hallinnointimenoja ja juoksevia hallintomenoja, joiden määrää tai maksun lopullisia saajia ei ole lopullisesti vahvistettu.

Sen estämättä, mitä ensimmäisen alakohdan c alakohdassa säädetään, EU:n ulkopuolella sijaitseviin unionin edustustoihin ja EU:ssa sijaitseviin unionin edustustoihin liittyvät juoksevat hallintomenot voidaan kattaa alustavilla talousarviositoumuksilla myös silloin, kun niiden määrä ja maksun lopullinen saaja ovat tiedossa.

2. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin ainoastaan silloin, kun perussäädöksessä niin säädetään, tai silloin, kun ne liittyvät hallintomenoihin.

3. Talousarvioon tehtävä kokonaissitoumus tehdään rahoituspäätöksen perusteella.

Talousarvioon tehtävä kokonaissitoumus tehdään viimeistään ennen saajien valintaa ja sitoumuksen määrää koskevaa päätöstä tai, jos sitä koskevien määrärahojen täytäntöönpano edellyttää työohjelman laatimista, aikaisintaan työohjelman hyväksymisen jälkeen.

4. Talousarvioon tehtävä kokonaissitoumus pannaan täytäntöön tekemällä rahoitussopimus, jossa määrätään, että myöhemmin tehdään yksi tai useampi oikeudellinen sitoumus, tekemällä yksi tai useampi oikeudellinen sitoumus tai toteuttamalla 214 artiklassa tarkoitettu rahoitusvastuiden rahoittaminen.

Kolmansille maille myönnettävää suoraa taloudellista apua, budjettituki mukaan luettuna, koskevien rahoitussopimusten, jotka ovat oikeudellisia sitoumuksia, perusteella voidaan suorittaa maksuja ilman, että tehdään muita oikeudellisia sitoumuksia.

Edellä olevan 3 kohdan toista alakohtaa ei sovelleta, kun talousarvioon tehty kokonaissitoumus pannaan täytäntöön rahoitussopimuksella.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennen jokaisen talousarvioon tehdyn kokonaissitoumuksen perusteella tehdyn yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista sen määrän talousarviokirjanpidon keskusjärjestelmään kirjaamalla sen talousarvioon tehtyyn kokonaissitoumukseen.

6. Alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön joko tekemällä yksi tai useampi oikeudellinen sitoumus, joista on seurauksena oikeus saada maksuja. Kun on kyse henkilöstöhallintoon tai unionin toimielimen jäseniin tai entisiin jäseniin liittyvistä menoista tai unionin ajankohtaisaiheita koskevista unionin toimielinten tiedotusmenoista tai liitteessä I olevassa 14.5 kohdassa tarkoitetuista tapauksista, alustavat talousarviositoumukset voidaan kuitenkin panna täytäntöön suoraan maksuilla ilman, että tehdään muita edeltäviä oikeudellisia sitoumuksia.

113 artikla

Maataloustukirahaston määrärahoja koskevat sitoumukset

1. Maataloustukirahastossa on jokaisena varainhoitovuonna jaksottamattomia määrärahoja asetuksen (EU) 2021/2116 5 artiklan 2 kohdan mukaisiin toimenpiteisiin liittyviä menoja varten. Kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 kohdassa ja 7 artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin liittyvät menot, lukuun ottamatta sellaisia toimenpiteitä, jotka rahoitetaan ei-operatiivisen teknisen avun määrärahoista, ja toimenpanovirastoille tarkoitettuja avustuksia, katetaan jaksotetuista määrärahoista.

2. Komission päätökset, joissa vahvistetaan jäsenvaltioille aiheutuneiden maataloustukirahastoon liittyvien korvattavien menojen määrä, voivat olla alustavia talousarvioon tehtyjä kokonaissitoumuksia, joiden määrä ei saa ylittää maataloustukirahaston talousarvioon otettuja kokonaismäärärahoja.

3. Jos varainhoitovuodeksi tehdyt maataloustukirahastoa koskevat alustavat talousarvioon tehdyt kokonaissitoumukset eivät ole ennen seuraavan varainhoitovuoden 1 päivää helmikuuta johtaneet yksittäisiä budjettikohtia koskeviin sitoumuksiin, ne vapautetaan kyseisen varainhoitovuoden osalta.

4. Jos on tehty 2 kohdassa tarkoitettu alustava talousarvioon tehty kokonaissitoumus, menoista, joita maataloustukirahastoon sovellettavissa säännöksissä tarkoitetut viranomaiset ja elimet toteuttavat, tehdään kahden kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden toimittamien yhteenvetojen vastaanottamisesta maksusitoumukset luvuittain, momenteittain ja alamomenteittain. Tällaiset sitoumukset voidaan tehdä vielä kyseisen kahden kuukauden määräajan päättymisen jälkeen, jos tarvitaan asianomaisten budjettikohtien välistä määrärahasiirtomenettelyä. Määrät kirjataan maksuiksi samassa kahden kuukauden määräajassa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenvaltiot eivät vielä ole suorittaneet maksua tai menojen tukikelpoisuudesta ei ole varmuutta.

   Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut sitoumukset vähennetään 2 kohdassa tarkoitetusta alustavasta kokonaissitoumuksesta.

5. Edellä olevia 2 ja 3 kohtaa sovelletaan, jollei tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä muuta johdu.

114 artikla

Sitoumusten määräajat

1. Yksittäisiin tai alustaviin talousarviositoumuksiin liittyvät oikeudelliset sitoumukset tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta vuonna n, jollei 111 artiklan 2 kohdasta tai 270 artiklan 3 kohdasta muuta johdu, kun n on talousarviositoumuksen tekovuosi.

2. Talousarvioon tehtävät kokonaissitoumukset kattavat niitä vastaavien viimeistään vuoden n + 1 joulukuun 31 päivänä tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskulut tai kyseiseen ajankohtaan mennessä toteutettuun 214 artiklassa tarkoitettuun rahoitusvastuiden rahoittamiseen käytetyt määrät.

Kun talousarvioon tehdystä kokonaissitoumuksesta on seurauksena IX osastossa tarkoitetun palkinnon myöntäminen, 210 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu oikeudellinen sitoumus on tehtävä viimeistään vuoden n + 3 joulukuun 31 päivänä.

Kun talousarvioon tehdystä ulkoisiin toimiin liittyvästä kokonaissitoumuksesta on seurauksena rahoitussopimuksen tekeminen kolmannen maan kanssa, rahoitussopimus on tehtävä viimeistään vuoden n + 1 joulukuun 31 päivänä. Talousarvioon tehty kokonaissitoumus kattaa tällöin rahoitussopimuksen täytäntöönpanemiseksi tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset kolmen vuoden ajan päivästä, jona rahoitussopimus on tehty.

Talousarvioon tehty kokonaissitoumus kattaa kuitenkin rahoitussopimuksen täytäntöönpanojakson loppuun mennessä tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset seuraavissa tapauksissa:

a) toimet, joilla on useita rahoittajia;

b) rahoitusta yhdistävät toimet;

c) viestintään ja näkyvyyteen liittyviä toimia sekä tarkastusta ja arviointia koskevat oikeudelliset sitoumukset;

d) jokin seuraavista poikkeustapauksista:

i) jo tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin tehdyt muutokset;

ii) oikeudelliset sitoumukset, joita tehdään voimassa olevan oikeudellisen sitoumuksen päätyttyä ennenaikaisesti;

iii) täytäntöönpanosta vastaavaan yhteisöön tehdyt muutokset.

3. Edellä olevan 2 kohdan kolmatta alakohtaa ei sovelleta monivuotisiin ohjelmiin, joihin sovelletaan maksusitoumusten jakamista seuraavien säädösten mukaisesti:

a) asetus (EU) 2021/947;

b) asetus (EU) 2021/1529;

c) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/105947 ulkoista yhteistyötä koskevien ohjelmien osalta;

d) päätös (EU) 2021/1764;

e) asetus (Euratom) 2021/948.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio vapauttaa määrärahoja koskevat sitoumukset ilman eri toimenpiteitä noudattaen alakohtaisia sääntöjä.

4. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskeviin yksittäisiin ja alustaviin talousarviositoumuksiin sisältyy niitä vastaavien oikeudellisten sitoumusten sisältämien ehtojen ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määräpäivä, johon mennessä täytäntöönpano on saatettava päätökseen, paitsi silloin kun on kyse henkilöstömenoista.

---

47 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1059, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastosta ja ulkoisista rahoitusvälineistä tuettavaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta (Interreg) koskevista erityissäännöksistä (EUVL L 231, 30.6.2021, s. 94).

5. Ne osat talousarviositoumuksista, joita ei ole pantu täytäntöön maksuin kuuden kuukauden kuluttua täytäntöönpanolle asetetun määräajan päättymisestä, vapautetaan.

6. Jos oikeudellisen sitoumuksen perusteella ei ole suoritettu 115 artiklassa tarkoitettua maksua kahden vuoden kuluessa oikeudellisen sitoumuksen tekemisestä, vastaavan talousarviositoumuksen määrä vapautetaan, paitsi jos tämä määrä liittyy asiaan, jonka käsittely on kesken tuomioistuimessa tai välityslautakunnassa, tai jos oikeudellinen sitoumus on tehty kolmannen maan kanssa tehdyn rahoitussopimuksen muodossa taikka jos alakohtaisissa säännöissä on erityissäännöksiä.

115 artikla

Maksutyypit

1. Tilinpitäjä maksaa menot käytettävissä olevien varojen rajoissa.

2. Maksu suoritetaan, jos on olemassa todisteet siitä, että asianomainen toimi on sopimuksen tai perussäädöksen mukainen, yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

   a) maksetaan koko erääntynyt määrä;

   b) suoritetaan erääntynyt määrä maksamalla:

      i) käteisvaroja käyttöön tarjoava ennakkomaksu, joka voidaan jakaa moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti useisiin maksueriin; tällainen ennakkomaksumäärä maksetaan sopimuksen tai perussäädöksen perusteella taikka sellaisten asiakirjatodisteiden perusteella, joista voidaan tarkistaa, että asianomaista hankinta- tai avustussopimusta on noudatettu;

      ii) korvauksena toimen osittaisesta toteuttamisesta tai sopimuksen osittaisesta täyttämisestä suoritettava yksi tai useampi välimaksu, josta voidaan vähentää ennakkomaksu kokonaan tai osittain, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen soveltamista;

iii) yksi loppumaksu erääntyneestä määrästä, kun toimi on toteutettu tai sopimus on täytetty kokonaisuudessaan;

c) maksetaan rahoitusosuus 215 artiklan mukaisesti perustettuun yhteiseen vararahastoon.

Loppumaksulla kuitataan maksetuksi kaikki sitä edeltäneet menot yhtenä suorituksena. Käyttämättä jääneet määrät peritään takaisin antamalla niistä perintämääräys.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut maksutyypit erotetaan toisistaan talousarviokirjanpidossa kunkin maksun suoritusajankohtana.

4. Edellä 80 artiklassa tarkoitetuissa kirjanpitosäännöissä määrätään, miten ennakkomaksut selvitetään kirjanpidossa ja miten kustannusten tukikelpoisuus otetaan huomioon.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä selvittää säännöllisesti ennakkomaksut hankkeen taloudellisen luonteen perusteella ja viimeistään hankkeen päättyessä. Ennakkomaksut selvitetään aiheutuneita kustannuksia koskevien tietojen perusteella tai sellaisen vahvistuksen perusteella, jossa todetaan maksuehtojen täyttyneen 125 artiklan mukaisesti, minkä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on vahvistanut 111 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Jos avustus-, hankinta- tai rahoitusosuussopimuksen arvo on yli 5 000 000 euroa, tulojen ja menojen hyväksyjän on hankittava kunkin vuoden lopussa vähintään tiedot, jotka tarvitaan edellä tarkoitettuja kustannuksia koskevan kohtuullisen tarkan arvion laskemiseksi. Kyseisiä tietoja ei saa käyttää ennakkomaksujen selvittämiseen, mutta tulojen ja menojen hyväksyjä sekä tilinpitäjä voivat käyttää niitä 82 artiklan 2 kohdan noudattamiseksi.

Tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin on sisällytettävä toisen alakohdan soveltamiseksi tarvittavat määräykset.

116 artikla

Maksuajat

1. Maksut suoritetaan

   a) 90 kalenteripäivän kuluessa sellaisten rahoitusosuus-, hankinta- ja avustussopimusten osalta, joihin sisältyviä teknisiä palveluja tai työsuorituksia on erityisen vaikea arvioida ja joissa maksu edellyttää selvityksen tai lausunnon hyväksymistä;

   b) 60 kalenteripäivän kuluessa kaikkien muiden rahoitusosuus-, hankinta- ja avustussopimusten osalta, joissa maksu edellyttää selvityksen tai lausunnon hyväksymistä;

   c) 30 kalenteripäivän kuluessa kaikkien muiden rahoitusosuus-, hankinta- ja avustussopimusten osalta.

2. Maksuajan katsotaan sisältävän maksujen vahvistamisen, hyväksymisen ja suorittamisen.

   Maksuaika alkaa päivästä, jona maksupyyntö on vastaanotettu.

3. Maksupyyntö kirjataan valtuutetussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän yksikössä viipymättä; maksupyyntö katsotaan vastaanotetuksi kirjaamispäivänä.

   Maksupäiväksi katsotaan se päivä, jona unionin toimielimen tiliä on veloitettu.

   Maksupyynnössä on esitettävä seuraavat keskeiset tiedot:

   a) velkojan tunnistetiedot;

   b) määrä;

   c) valuutta;

   d) päivämäärä.

Julkisiin hankintoihin liittyvän sähköisen laskun on sisällettävä seuraavat keskeiset tiedot:

a) käsittely- ja laskutunnisteet;

b) laskutuskausi;

c) toimeksisaajan tiedot;

d) hankintaviranomaisen tiedot;

e) toimeksisaajan veroedustajan tiedot;

f) sopimuksen viitetiedot;

g) toimitustiedot;

h) maksuohjeet;

i) mahdollinen vähennys tai lisäveloitus;

j) laskurivien tiedot;

k) lasku yhteensä

l) arvonlisäveron jakautuminen (soveltuvin osin);

m) valuutta.

Jos yksikin keskeinen tieto puuttuu, maksupyyntö hylätään.

Velkojalle ilmoitetaan kirjallisesti hylkäämisestä ja sen syistä mahdollisimman pian ja viimeistään 30 kalenteripäivän kuluessa päivästä, jona maksupyyntö on vastaanotettu.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksuajan kulumisen, jos

a) maksupyynnön määrä ei ole erääntynyt; tai

b) asianmukaisia asiakirjatodisteita ei ole toimitettu.

Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saa tietoja, joiden perusteella on aihetta epäillä maksupyynnön kohteena olevien menojen tukikelpoisuutta, hän voi keskeyttää maksuajan kulumisen tehdäkseen lisätarkastuksia, myös paikan päällä tehtävinä tarkastuksina, jotta voidaan varmistaa, että kaikki menot ovat tukikelpoisia. Jäljellä olevan maksuajan kuluminen alkaa päivästä, jona pyydetyt tiedot tai tarkistetut asiakirjat vastaanotetaan tai tarvittava lisätarkastus, myös paikalla tehtävä tarkastus, tehdään.

Asianomaisille velkojille on ilmoitettava keskeytyksen syyt kirjallisesti.

5. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa on kyse jäsenvaltioista, EIP:stä tai EIR:stä, velkojalla on oikeus saada 1 kohdassa säädettyjen määräaikojen päätyttyä korkoa seuraavin edellytyksin:

a) korkokantana käytetään 99 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja korkokantoja;

b) korkoa maksetaan 1 kohdan mukaisen maksuajan päättymistä seuraavasta kalenteripäivästä maksun suorituspäivään.

Jos ensimmäisen alakohdan säännösten mukaisesti laskettu korko on enintään 200 euroa, se maksetaan velkojalle kuitenkin vain pyynnöstä, joka on esitetty kahden kuukauden kuluessa myöhästyneen maksun saamisesta.

6. Kukin unionin toimielin toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän artiklan 1–4 kohdassa säädettyjen määräaikojen noudattamisesta ja niiden kulumisen keskeyttämisestä. Komission kertomus liitetään 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuisia toimintakertomuksia koskevaan yhteenvetoon.

8 LUKU

SISÄINEN TARKASTAJA

117 artikla

Sisäisen tarkastajan nimittäminen

1. Kukin unionin toimielin perustaa sisäisen tarkastuksen tehtävän, jota on hoidettava asiaa koskevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Asianomaisen unionin toimielimen nimittämä sisäinen tarkastaja vastaa toimielimelle talousarvion toteuttamisjärjestelmien ja -menettelyjen moitteettoman toiminnan tarkastamisesta. Sisäinen tarkastaja ei saa olla samalla tulojen ja menojen hyväksyjä eikä tilinpitäjä.

2. Edelleenvaltuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä 60 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimiviin unionin edustustojen päälliköihin sovelletaan ulkosuhdehallinnon sisäistä tarkastusta toimitettaessa komission sisäisen tarkastajan todentamisvaltuuksia heille edelleenvaltuutuksella siirretyn varainhoidon osalta.

   Komission sisäinen tarkastaja toimii myös ulkosuhdehallinnon sisäisenä tarkastajana talousarvioon sisältyvän ulkosuhdehallintoa koskevan pääluokan toteuttamisen osalta.

3. Kukin unionin toimielin nimittää sisäisen tarkastajan omiin erityispiirteisiinsä ja tarpeisiinsa muokattujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Kukin unionin toimielin ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sisäisen tarkastajansa nimityksestä.

4. Kukin unionin toimielin määrittelee omien erityispiirteidensä ja tarpeidensa mukaan sisäisen tarkastajansa tehtäväkentän ja vahvistaa sisäisen tarkastuksen tehtävän yksityiskohtaiset tavoitteet ja menettelyt noudattaen sisäistä tarkastusta koskevia kansainvälisiä standardeja.

5. Kukin unionin toimielin voi nimittää sisäiseksi tarkastajaksi erityisosaamisen perusteella jäsenvaltioiden kansalaisten keskuudesta valitun henkilöstösääntöjen alaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön.

6. Jos vähintään kaksi unionin toimielintä nimittää yhteisen sisäisen tarkastajan, ne toteuttavat tarvittavat järjestelyt sen varmistamiseksi, että sisäinen tarkastaja voidaan saattaa vastuuseen 121 artiklassa tarkoitetuin edellytyksin.

7. Kukin unionin toimielin ilmoittaa sisäisen tarkastajansa tehtävien päättymisestä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

118 artikla

Sisäisen tarkastajan valtuudet ja tehtävät

1. Sisäinen tarkastaja neuvoo unionin toimielintä riskienhallinnassa esittämällä riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antamalla suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja moitteettoman varainhoidon edistämiseksi.

   Sisäisen tarkastajan tehtävänä on erityisesti

   a) arvioida sisäisten hallinnointijärjestelmien asianmukaisuutta ja vaikuttavuutta sekä yksiköiden toiminnan tuloksellisuutta politiikkojen, ohjelmien ja toimien toteuttamisessa niihin liittyvien riskien kannalta;

b) arvioida kuhunkin talousarvion toteuttamistoimeen sovellettavien sisäisen valvonnan ja tarkastuksen järjestelmien tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

2. Sisäisen tarkastajan tehtäväkenttään kuuluvat asianomaisen unionin toimielimen kaikki toiminnot ja yksiköt. Hänen on saatava käyttöönsä rajoituksetta kaikki tiedot, joita hän tarvitsee tehtäviensä hoitamiseksi, ja hänellä on tarvittaessa oltava pääsy tarkastuspaikalle sekä jäsenvaltioissa että kolmansissa maissa.

Sisäinen tarkastaja tutustuu tulojen ja menojen hyväksyjien vuosittain antamaan toimintakertomukseen sekä muihin yksilöityihin tietoihin.

3. Sisäinen tarkastaja antaa kertomuksen havainnoistaan ja suosituksistaan asianomaiselle unionin toimielimelle. Asianomainen unionin toimielin varmistaa, että tarkastusten perusteella annettuja suosituksia noudatetaan.

Kukin unionin toimielin tutkii, voidaanko toimielimen oman sisäisen tarkastajan kertomuksissa esitettyjen suositusten perusteella ehdottaa hyviä toimintatapoja muille unionin toimielimille.

4. Sisäinen tarkastaja esittää asianomaiselle unionin toimielimelle sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, tärkeimmät annetut suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

Sisäistä tarkastusta koskevassa vuosikertomuksessa mainitaan mahdolliset järjestelmäongelmat, jotka 145 artiklan mukaisesti perustettu tutkintaelin on todennut 93 artiklassa tarkoitetussa lausunnossaan.

5. Sisäisen tarkastajan on kertomusta laatiessaan keskityttävä erityisesti siihen, miten moitteettoman varainhoidon ja tuloksellisuuden periaatteita on yleisesti noudatettu, sekä varmistettava, että on toteutettu asianmukaiset toimenpiteet kyseisten periaatteiden noudattamisen jatkuvaksi parantamiseksi ja kehittämiseksi.

6. Komissio toimittaa vuosittain pyynnöstä vastuuvapausmenettelyn yhteydessä ja SEUT 319 artiklan mukaisesti sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksensa ottaen asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset.

7. Kukin unionin toimielin asettaa sisäisen tarkastajansa yhteystiedot kaikkien menotapahtumiin osallistuvien luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden saataville, jotta nämä voivat ottaa luottamuksellisesti yhteyttä sisäiseen tarkastajaan.

8. Kukin unionin toimielin laatii vuosittain kertomuksen, joka sisältää yhteenvedon tehtyjen sisäisten tarkastusten määrästä ja tyypistä, annetuista suosituksista ja näiden suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista, ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle 253 artiklan mukaisesti.

9. Sisäisen tarkastajan kertomukset ja havainnot sekä asianomaisen unionin toimielimen kertomus asetetaan yleisön saataville vasta, kun sisäinen tarkastaja on vahvistanut niiden johdosta toteutetut toimet.

10. Kukin unionin toimielin antaa sisäiselle tarkastajalleen sisäisen tarkastuksen tehtävän hoidossa tarvittavat resurssit sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti sisäisen tarkastajan tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet.

119 artikla

Sisäisen tarkastajan toimintasuunnitelma

1. Sisäinen tarkastaja laatii toimintasuunnitelman ja toimittaa sen asianomaiselle unionin toimielimelle.

2. Kukin unionin toimielin voi pyytää sisäistä tarkastajaansa toimittamaan tarkastuksia, joita ei ole esitetty 1 kohdassa tarkoitetussa toimintasuunnitelmassa.

120 artikla

Sisäisen tarkastajan riippumattomuus

1. Sisäinen tarkastaja toimittaa tarkastukset täysin itsenäisesti. Asianomainen unionin toimielin antaa sisäiseen tarkastajaan sovellettavat erityissäännökset, joilla taataan sisäisen tarkastajan täydellinen riippumattomuus tehtäviensä hoidossa ja määritetään sisäisen tarkastajan vastuu.

2. Sisäinen tarkastaja ei saa ottaa vastaan ohjeita eikä hänelle saa asettaa rajoituksia hänen hoitaessaan tehtäviä, jotka hänelle osoitetaan nimityksen myötä tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

3. Jos sisäinen tarkastaja on henkilöstön jäsen, hänellä on yksinomainen toimivalta hoitaa tarkastustehtäviä, jotka hän hoitaa täysin itsenäisesti, ja hänellä on henkilöstösääntöjen mukainen vastuu.

121 artikla

Sisäisen tarkastajan vastuu

Sisäinen tarkastaja voidaan saattaa henkilöstön jäsenenä vastuuseen toimistaan ainoastaan kunkin unionin toimielimen itsensä toimesta tässä artiklassa mainituin edellytyksin.

Kukin unionin toimielin tekee tutkinnan aloittamisesta perustellun päätöksen. Tämä päätös annetaan tiedoksi asianosaiselle. Asianomainen unionin toimielin voi omalla vastuullaan antaa tutkinnan suorittamisen tehtäväksi yhdelle tai useammalle virkamiehelle, joka kuuluu tai jotka kuuluvat samaan tai ylempään palkkaluokkaan kuin kyseinen henkilöstön jäsen. Asianosaista on kuultava tutkinnan aikana.

Tutkintakertomus annetaan tiedoksi asianosaiselle, minkä jälkeen asianomainen unionin toimielin kuulee häntä kertomuksen johdosta.

Kertomuksen ja kuulemisen perusteella asianomainen unionin toimielin tekee joko perustellun päätöksen menettelyn lopettamisesta tai henkilöstösääntöjen 22 ja 86 artiklan sekä liitteen IX mukaisen perustellun päätöksen. Kurinpitoseuraamuksia tai taloudellisia seuraamuksia koskevat päätökset annetaan tiedoksi asianosaiselle ja toimitetaan tiedoksi muille unionin toimielimille ja tilintarkastustuomioistuimelle.

Asianosainen voi hakea kyseisiin päätöksiin muutosta Euroopan unionin tuomioistuimelta henkilöstösäännöissä säädetyin edellytyksin.

122 artikla

Muutoksenhaku Euroopan unionin tuomioistuimessa

Rajoittamatta henkilöstösäännöissä säädettyjen muutoksenhakukeinojen käyttämistä, sisäinen tarkastaja voi hakea suoraan Euroopan unionin tuomioistuimelta muutosta mihin tahansa tehtäviensä hoitamista koskevaan päätökseen. Hänen on haettava tällaista muutosta tuomioistuimelta kolmen kuukauden kuluessa kalenteripäivästä, jona päätös tuli hänen tietoonsa.

Muutoksenhakuasia tutkitaan ja asia ratkaistaan henkilöstösääntöjen 91 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

123 artikla

Sisäisen tarkastuksen seurantakomiteat

1. Kukin unionin toimielin perustaa sisäisen tarkastuksen seurantakomitean, jonka tehtävänä on varmistaa sisäisen tarkastajan riippumattomuus, valvoa sisäisen tarkastustoiminnan laatua ja varmistaa, että toimielimen yksiköt ottavat asianmukaisesti huomioon sisäistä ja ulkoista tarkastusta koskevat suositukset ja ryhtyvät niiden perusteella jatkotoimiin.

2. Kukin unionin toimielin päättää oman sisäisen tarkastuksen seurantakomiteansa kokoonpanosta ottaen huomioon oikeutensa päättää omasta organisaatiostaan ja riippumattomien asiantuntijalausuntojen merkityksen.

V OSASTO

YLEISET SÄÄNNÖT

1 LUKU

SUORAAN, VÄLILLISEEN JA YHTEISTYÖHÖN PERUSTUVAAN HALLINNOINTIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

124 artikla

Soveltamisala

Tässä osastossa olevat viittaukset oikeudellisiin sitoumuksiin katsotaan 140 artiklaa lukuun ottamatta viittauksiksi oikeudellisiin sitoumuksiin, puitesopimuksiin ja rahoitusta koskeviin puitekumppanuussopimuksiin.

125 artikla

Unionin rahoituksen muodot

1. Unionin rahoitusosuuksilla, jotka kuuluvat suoran, yhteistyöhön perustuvan tai välillisen hallinnoinnin piiriin, pyritään edistämään unionin toimintapoliittisten tavoitteiden ja tavoiteltujen tulosten saavuttamista, ja ne voivat olla muodoltaan seuraavanlaisia:

   a) rahoitus, joka ei perustu toimien kustannuksiin, vaan

      i) alakohtaisissa säännöissä tai komission päätöksissä säädettyjen ehtojen täyttämiseen; tai

      ii) tulosten saavuttamiseen, mitä mitataan suhteessa aiemmin määriteltyihin välitavoitteisiin tai tulosindikaattoreiden avulla;

   b) tosiasiallisesti aiheutuneiden avustuskelpoisten kustannusten korvaaminen;

   c) yksikkökustannukset, jotka kattavat kaikki tai tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla kiinteää määrää yksikköä kohti;

   d) kertakorvaukset, jotka kattavat yleisesti kaikki tai tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta;

   e) kiinteämääräinen rahoitus, joka kattaa tietyt avustuskelpoiset kustannuserät, jotka on selkeästi yksilöity ennalta soveltamalla tiettyä prosenttiosuutta;

   f) a–e alakohdassa tarkoitettujen rahoitusmuotojen yhdistelmät.

   Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut unionin rahoitusosuudet vahvistetaan 184 artiklan, alakohtaisten sääntöjen tai komission päätöksen mukaisesti, kun ne kuuluvat suoran tai välillisen hallinnoinnin piiriin, ja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, kun ne kuuluvat yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin. Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c, d ja e alakohdassa tarkoitetut unionin rahoitusosuudet vahvistetaan 184 artiklan tai alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, kun ne kuuluvat suoran tai välillisen hallinnoinnin

piiriin, ja alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, kun ne kuuluvat yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin.

2. Sopivaa rahoitusmuotoa määritettäessä otetaan mahdollisimman laajasti huomioon mahdollisten saajien edut sekä niiden käyttämät kirjanpitomenetelmät.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa selvityksen rahoituksesta, joka ei perustu kustannuksiin tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja f alakohdan mukaisesti.

126 artikla

Arviointien vastavuoroinen hyödyntäminen

Komissio voi käyttää itse tekemiään tai muiden yhteisöjen, mukaan lukien rahoittajat, tekemiä arviointeja kokonaisuudessaan tai osittain, jos tällaiset arvioinnit koskevat sellaisten edellytysten noudattamista, jotka vastaavat tässä asetuksessa säädettyjä, talousarvion eri toteutustapojen soveltamisen edellytyksiä. Tätä varten komissio edistää kansainvälisesti hyväksyttyjen standardien ja parhaiden kansainvälisten käytäntöjen tunnustamista.

127 artikla

Tarkastusten vastavuoroinen hyödyntäminen

Tarjolla olevia lisätarkastusten suorittamismahdollisuuksia rajoittamatta silloin kun riippumaton tarkastaja on tarkastanut unionin rahoitusosuuden käyttöä koskevat tilinpäätöslaskelmat ja -kertomukset kansainvälisesti hyväksyttyjen tarkastusstandardien mukaisesti ja tarkastus tarjoaa kohtuullisen varmuuden, kyseinen tarkastus muodostaa yleisen varmuuden perustan, mistä voidaan tarvittaessa säätää tarkemmin alakohtaisissa säännöissä, edellyttäen, että tarkastajan riippumattomuudesta ja pätevyydestä on olemassa riittävästi näyttöä. Tätä varten riippumattoman tarkastajan kertomus ja siihen liittyvät tarkastusasiakirjat annetaan pyynnöstä Euroopan parlamentin, komission, tilintarkastustuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten käyttöön.

128 artikla

Jo saatavilla olevien tietojen käyttö

Unionin toimielinten, hallintoviranomaisten tai muiden talousarvion toteuttamiseen osallistuvien elinten ja yhteisöjen on mahdollisuuksien mukaan käytettävä jo saatavilla olevia tietoja, jotta vältetään samojen tietojen pyytäminen useampaan kertaan unionin varoja saavilta henkilöiltä ja yhteisöiltä.

129 artikla

Yhteistyö unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi

1. Unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi ja myönnettävä rahoituksen saamisen edellytyksenä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPOlle, OLAFille, tilintarkastustuomioistuimelle sekä tarvittaessa asianomaisille kansallisille viranomaisille tarvittavat oikeudet ja pääsyvaltuudet, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta näihin kuuluu oikeus tehdä tutkimuksia, paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset mukaan luettuina, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013[48] mukaisesti.

2. Suoran ja välillisen hallinnoinnin piiriin kuuluvaa unionin rahoitusta saavien henkilöiden tai yhteisöjen on annettava kirjallinen suostumuksensa 1 kohdassa tarkoitettujen tarvittavien valtuuksien myöntämiseen ja varmistettava, että unionin varojen hallinnointiin osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.

---

48 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

130 artikla

Poissulkemisjärjestelmän osittainen sovellettavuus yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin

Poissulkemisjärjestelmää sovelletaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan nojalla maksettavien unionin varojen yhteydessä kaikkiin sellaisiin henkilöihin ja yhteisöihin, jotka hakevat tai saavat tällaisia unionin varoja, ▌ 138 artiklan 2 kohdassa ***ja 277 artiklassa*** säädetyin edellytyksin.

2 LUKU

SUORAAN JA VÄLILLISEEN HALLINNOINTIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

1 JAKSO

MENETTELYIHIN JA HALLINNOINTIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

131 artikla

Rahoitusta koskevat puitekumppanuudet

1. Komissio voi tehdä rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen tai avustuksen saajien kanssa tehtävästä pitkäaikaisesta yhteistyöstä. Rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia tarkastellaan uudelleen vähintään kerran kunkin monivuotisen rahoituskehyskauden aikana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän artiklan 4 kohdan c alakohdan soveltamista. Tällaisten puitekumppanuussopimusten nojalla voidaan allekirjoittaa rahoitusosuus- tai avustussopimuksia.

2. Rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen tarkoituksena on helpottaa unionin toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista vakiinnuttamalla yhteistyötä koskevat sopimusehdot. Rahoitusta koskevassa puitekumppanuussopimuksessa määritellään rahoitusyhteistyön muodot ja velvoitetaan vahvistamaan rahoitusta koskevien puitekumppanuussopimusten nojalla allekirjoitetuissa erillissopimuksissa järjestelyt määritettyjen tavoitteiden saavuttamisen seurantaa varten. Näissä sopimuksissa ilmoitetaan myös ennakkoarvioinnin tulosten perusteella, voiko komissio käyttää unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen tai avustuksen saajien järjestelmiä ja menettelyjä, mukaan lukien tarkastusmenettelyjä.

3. Tarkastusten kustannus-hyötysuhteen optimoimiseksi ja koordinoinnin helpottamiseksi voidaan tehdä tarkastussopimuksia unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen tai avustuksen saajien kanssa. Tällaiset sopimukset eivät rajoita 127 ja 129 artiklan soveltamista.

4. Erillisavustuksilla täytäntöön pantaviin rahoitusta koskeviin puitekumppanuuksiin sovelletaan seuraavaa:

   a) puitekumppanuussopimuksessa esitetään 2 kohdassa säädetyn lisäksi

      i) kaavailtujen toimien tai työohjelmien luonne;

      ii) VIII osastossa esitettyjen periaatteiden ja menettelysääntöjen mukainen erillisavustusten myöntämismenettely;

   b) rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen ja erillisavustusta koskevan sopimuksen on kokonaisuutena täytettävä 204 artiklassa säädetyt vaatimukset;

c) rahoitusta koskevan puitekumppanuussopimuksen kesto saa olla enintään neljä vuotta, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka ilmoitetaan selkeästi 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa;

d) rahoitusta koskevaa puitekumppanuussopimusta täytäntöönpantaessa noudatetaan avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteita;

e) rahoitusta koskeva puitekumppanuussopimus rinnastetaan ohjelmasuunnittelun, ennalta julkistamisen ja myöntämismenettelyn osalta avustuksiin;

f) rahoitusta koskevaan puitekumppanuussopimukseen perustuviin erillisavustuksiin sovelletaan 38 artiklassa esitettyjä jälki-ilmoitusmenettelyjä.

5. Erillisavustuksilla täytäntöön pantavassa rahoitusta koskevassa puitekumppanuussopimuksessa voidaan määrätä, että käytetään avustuksen saajan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja järjestelmiä ja menettelyjä edellyttäen, että kyseiset järjestelmät ja menettelyt on arvioitu 157 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Tällöin ei sovelleta 199 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohtaa. Jos komissio on antanut myönteisen arvion avustuksen saajan 157 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetuista menettelyistä kolmansien osapuolten rahoittamiseksi, 207 ja 208 artiklaa ei sovelleta.

6. Erillisavustuksilla täytäntöön pantavien rahoitusta koskevien puitekumppanuussopimusten tapauksessa 201 artiklassa tarkoitettu taloudellisten ja toiminnallisten valmiuksien tarkistus suoritetaan ennen puitekumppanuussopimuksen allekirjoittamista. Komissio voi käyttää muiden rahoittajien toteuttamaa, vastaavan tasoista taloudellisten ja toiminnallisten valmiuksien tarkistusta.

7. Rahoitusosuussopimuksilla täytäntöön pantavien rahoitusta koskevien puitekumppanuussopimusten tapauksessa puitekumppanuussopimuksen ja rahoitusosuussopimuksen on kokonaisuutena täytettävä 129 artiklan ja 158 artiklan *7* kohdan vaatimukset.

132 artikla

Keskeyttäminen, purkaminen ja pienentäminen

1. Jos ilmenee, että myöntämismenettelyyn on liittynyt sääntöjenvastaisuus tai petos, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä keskeyttää menettelyn ja voi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet, menettelyn peruuttaminen mukaan luettuna. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa sääntöjenvastaisuuksia tai petoksia koskevista epäilyistä välittömästi OLAFille.

2. Jos myöntämisen jälkeen ilmenee, että myöntämismenettelyyn on liittynyt sääntöjenvastaisuus tai petos, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ***toteuttaa asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta yhden tai useamman seuraavista toimista***:

   a) kieltäytyy tekemästä oikeudellista sitoumusta tai peruuttaa myönnetyn palkinnon;

   b) keskeyttää maksut tai täytäntöönpanon;

   c) keskeyttää oikeudellisen sitoumuksen täyttämisen;

   d) tarvittaessa purkaa oikeudellisen sitoumuksen kokonaan tai yhden tai useamman saajan osalta.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksut tai täytäntöönpanon tai oikeudellisen sitoumuksen täyttämisen, jos

   a) ilmenee, että oikeudellisen sitoumuksen täyttämiseen on liittynyt sääntöjenvastaisuus, petos tai velvoitteiden laiminlyönti;

b) on tarpeen tarkistaa, onko oletettu sääntöjenvastaisuus, petos tai velvoitteiden laiminlyönti todella tapahtunut;

c) sääntöjenvastaisuus, petos tai velvoitteiden laiminlyönti asettaa kyseenalaiseksi unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivan henkilön tai yhteisön sisäisen valvonnan järjestelmien luotettavuuden tai vaikuttavuuden taikka tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden.

Jos ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettua oletettua sääntöjenvastaisuutta, petosta tai velvoitteiden laiminlyöntiä ei voida näyttää toteen, sitoumuksen täyttämistä tai maksujen suorittamista taikka täytäntöönpanoa jatketaan mahdollisimman pian.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi purkaa oikeudellisen sitoumuksen kokonaan tai yhden tai useamman saajan osalta ensimmäisen alakohdan a ja c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden lisäksi pienentää avustuksen, palkinnon, rahoitusosuussopimuksen mukaisen rahoitusosuuden tai muun kuin rahallisen lahjoituksen määrää tai alentaa sopimuksen mukaista hintaa suhteessa sääntöjenvastaisuuden, petoksen tai velvoitteiden laiminlyönnin vakavuuteen, myös silloin kun asianomaista toimintaa ei ole toteutettu lainkaan tai se on toteutettu puutteellisesti, vain osittain tai myöhässä.

Edellä 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun rahoituksen osalta toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pienentää rahoitusosuutta suhteellisesti, jos tulokset on saavutettu puutteellisesti, vain osittain tai myöhässä tai jos ehtoja ei ole täytetty.

5. Edellä olevaa 2 kohdan b, c ja d alakohtaa ja 3 kohtaa ei sovelleta kilpailun hakijoihin.

133 artikla

Tietojen säilyttäminen ja posti- ja sähköpostiosoitteiden päivittäminen saajien toimesta

1. Saajien on säilytettävä rahoitusta koskevia tietoja ja asiakirjatodisteita, mukaan lukien tilastoja ja muita asiakirjoja, sekä sähköisiä tietoja ja asiakirjoja, viiden vuoden ajan loppumaksun suorittamisesta tai, jos tällaista maksua ei ole, asianomaisesta maksusuorituksesta. Jos rahoituksen määrä on enintään 60 000 euroa, säilytysaika on kolme vuotta.

2. Oikeudelliseen sitoumukseen tai OLAFin tutkimuksiin liittyviä tarkastuksia, muutoksenhakuja, riita-asioita tai korvausvaatimusten esittämistä koskevia tietoja ja asiakirjoja on säilytettävä, kunnes kyseiset tarkastukset, muutoksenhaut, riita-asiat tai korvausvaatimusten esittäminen on ratkaistu tai tutkimukset on saatu päätökseen. OLAFin tutkimuksiin liittyvät tiedot ja asiakirjat velvoitetaan säilyttämään siitä alkaen, kun kyseisistä tutkimuksista on ilmoitettu saajalle.

3. Tiedot ja asiakirjat on säilytettävä joko alkuperäiskappaleina tai niiden oikeaksi todistettuina jäljennöksinä tai yleisesti hyväksytyillä tietovälineillä, jolloin ne voivat olla alkuperäisten asiakirjojen sähköisiä versioita tai ainoastaan sähköisessä muodossa olemassa olevia asiakirjoja. Sähköisessä muodossa olevien asiakirjojen osalta ei edellytetä alkuperäiskappaleita, jos tällaiset asiakirjat täyttävät sovellettavat oikeudelliset edellytykset siten, että niiden katsotaan vastaavan alkuperäiskappaleita ja että niitä voidaan käyttää tarkastuksissa.

4. Saajien on ilmoitettava tulojen ja menojen hyväksyjälle kaikista posti- ja sähköpostiosoitteidensa muutoksista. Tämä velvoite on voimassa viiden vuoden ajan loppumaksun suorittamisesta tai, jos tällaista maksua ei ole, asianomaisesta maksusuorituksesta. Jos rahoituksen määrä on enintään 60 000 euroa, edellä tarkoitettu jakso on kolme vuotta.

134 artikla

Kuulemismenettely ja muutoksenhakukeinot

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa ennen osallistujan tai saajan oikeuksiin haitallisesti vaikuttavan toimenpiteen toteuttamista, että tälle on annettu mahdollisuus esittää huomautuksia.

   Tämän kohdan ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin lukuun ottamatta tilanteita, joissa osallistuja on hylätty 143 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b tai c alakohdan perusteella.

2. Jos tulojen ja menojen hyväksyjän toimenpide vaikuttaa haitallisesti osallistujan tai saajan oikeuksiin, toimenpiteen vahvistavassa asiakirjassa on ilmoitettava käytettävissä olevat hallinnolliset ja oikeudelliset muutoksenhakukeinot toimenpiteen riitauttamiseksi.

135 artikla

Korkotuet ja vakuuspalkkiohyvitykset

1. Korkotukia ja vakuuspalkkiohyvityksiä myönnettäessä on noudatettava X osaston säännöksiä, jos ne on yhdistetty rahoitusvälineiden kanssa yhdeksi toimenpiteeksi.

2. Jos korkotukia ja vakuuspalkkiohyvityksiä ei ole yhdistetty rahoitusvälineiden kanssa yhdeksi toimenpiteeksi, niitä voidaan myöntää VI tai VIII osaston säännösten mukaisesti.

136 artikla

Turvallisuuden ja yleisen järjestyksen suojelu

1. Unionin ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin osallistumista koskevien ehtojen on oltava kansainvälisiin sopimuksiin sisältyvien unionin kansainvälisten velvoitteiden ja tällaisiin sopimuksiin sisältyvien markkinoillepääsyä koskevien unionin sitoumusten mukaisia, eivätkä kyseiset ehdot saa aiheettomasti rajoittaa kilpailua.

2. Tarvittaessa ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa komissio ilmoittaa 110 artiklassa tarkoitetussa rahoituspäätöksessä, että tietyt ratkaisu- tai myöntämismenettelyt vaikuttavat turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen, erityisesti siltä osin kuin on kyse unionin tai sen jäsenvaltioiden strategisista omaisuuseristä ja intresseistä, digitaalisen infrastruktuurin, viestintä- ja tietojärjestelmien ja niihin liittyvien toimitusketjujen eheyden suojaaminen mukaan luettuina. Jos 110 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti ei vaadita rahoituspäätöstä, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa asiasta ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn liittyvissä asiakirjoissa.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi turvallisuuden tai yleisen järjestyksen suojelemiseksi asettaa erityisehtoja, joita sovelletaan ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin ja 124 artiklassa tarkoitettuihin oikeudellisiin sitoumuksiin. Kaikkiin ehtoihin sovelletaan tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa, ja ne on rajoitettava tiukasti siihen, mikä on tarpeen unionin ja/tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuden tai yleisen järjestyksen suojelemiseksi.

   Erityisehtoja voidaan soveltaa ratkaisu- tai myöntämismenettelyihin osallistumiseen ja tuloksena olevan oikeudellisen sitoumuksen koko elinkaareen, ja ne voivat koskea

   a) yhteisöä, erityisesti sellaisia osallistujien, toimeksisaaja tai avustuksen saaja ja sidosyhteisöt sekä mahdolliset alihankkijat mukaan luettuina, menettelyyn pääsyä tai osallistumiskelpoisuutta koskevia perusteita, jotka perustuvat osallistujan sijoittautumismaahan, ja perusteita, jotka koskevat kolmannen maan julkisten tai yksityisten yhteisöjen suoraa tai välillistä määräysvaltaa tällaisissa osallistujissa;

   b) toimintaa, erityisesti laitteiden, tavaroiden, toimitusten tai palvelujen alkuperämaata sekä toimitus- tai suorituspaikkaa, joka voi rajoittua jäsenvaltioihin;

c) yhteisöille ja toiminnoille asetettuja turvallisuutta koskevia lisävaatimuksia, erityisesti ehtoja, jotka perustuvat laitteisiin, tavaroihin, toimituksiin tai palveluihin taikka valmistajaan, toimeksisaajaan, avustuksen saajaan, sidosyhteisöihin tai mahdollisiin alihankkijoihin liittyvien turvallisuusriskien arviointiin.

2 JAKSO

VARHAISHAVAINTA- JA POISSULKEMISJÄRJESTELMÄ

137 artikla

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen riskien havaitsemisen, poissulkemisen ja taloudellisten seuraamusten määräämisen avulla

1. Unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi komissio perustaa varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän ja vastaa sen toiminnasta.

Järjestelmän tavoitteena on helpottaa

a) sellaisten 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen varhaista havaitsemista, jotka aiheuttavat unionin taloudellisille eduille riskin;

b) sellaisten 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen poissulkemista, jotka ovat jossakin 138 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista;

c) taloudellisen seuraamuksen määräämistä saajalle 140 artiklan nojalla.

2. Suorassa ja välillisessä hallinnoinnissa varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää sovelletaan:

a) osallistujiin ja saajiin;

b) yhteisöihin, joiden valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, ja toimeksisaajan alihankkijoihin;

c) unionin varoja saaviin henkilöihin ja yhteisöihin, kun talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ja 157 artiklan 4 kohdan mukaisesti ***158*** artiklan *7* kohdan mukaisesti ilmoitettujen tietojen perusteella;

d) vakuuden antajiin;

e) osallistujiin tai saajiin, joista talousarviota 63 artiklan mukaisesti toteuttavat yhteisöt ovat antaneet jäsenvaltioiden alakohtaisten sääntöjen mukaisesti toimittamia tietoja 144 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaisesti;

f) 26 artiklassa tarkoitettuihin sponsoreihin;

g) 138 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun poissuljetun ▌ yhteisön tosiasiallisiin omistajiin ja edunsaajiin ja sen mahdollisiin sidosyhteisöihin;

h) 138 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a–c alakohdassa tarkoitettuihin luonnollisiin henkilöihin;

i) kaikkiin henkilöihin tai yhteisöihin, jotka saavat varoja missä tahansa muodossa, mukaan lukien rahoitustuki, jota ei makseta takaisin, tai lainat tai molemmat, silloin kun talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, missä tapauksessa sovelletaan 138 artiklan 2 kohtaa.

Ensimmäisen alakohdan i alakohtaa sovellettaessa varoja saaviin henkilöihin tai yhteisöihin kuuluvat varojen lopulliset saajat, toimeksisaajat, alihankkijat ja tosiasialliset omistajat ja edunsaajat.

Tämä ei rajoita 157 artiklan 7 kohdan säännösten eikä rahoitusosuus-, rahoitus- ja takuusopimuksissa määrättyjen sääntöjen soveltamista silloin, kun on kyse unionin varoja saavista henkilöistä tai yhteisöistä tilanteessa, jossa talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti.

Yhteistyöhön perustuvassa hallinnoinnissa poissulkemisjärjestelmää sovelletaan

a) kaikkiin henkilöihin ja yhteisöihin, jotka hakevat rahoitusta yhteistyöhön perustuvan hallinnoinnin piiriin kuuluvasta ohjelmasta tai jotka on valittu tällaisen rahoituksen saajiksi tai jotka saavat tällaista rahoitusta;

b) yhteisöihin, joiden valmiuksia a alakohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö aikoo hyödyntää, ja tällaisen henkilön tai yhteisön alihankkijoihin;

c) ***138 artiklan 6 kohdassa*** tarkoitetun ***poissuljetun*** yhteisön tosiasiallisiin omistajiin ja edunsaajiin ja sen ***mahdollisiin*** sidosyhteisöihin.

3. Päätöksen varhaista havaitsemista koskevan tiedon rekisteröinnistä tämän artiklan 1 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuista riskeistä, 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen poissulkemisesta ja/tai saajalle määrättävästä taloudellisesta seuraamuksesta tekee toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Tällaisiin päätöksiin liittyvät tiedot rekisteröidään 144 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tietokantaan. Jos tällainen päätös tehdään 138 artiklan 5 kohdan nojalla, tietokantaan rekisteröityihin tietoihin on sisällytettävä kyseisessä kohdassa tarkoitettuja henkilöitä koskevat tiedot.

4. Päätös tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen poissulkemisesta tai saajalle määrättävistä taloudellisista seuraamuksista tehdään lainvoimaisen tuomion tai 138 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa poissulkemistilanteissa lopullisen hallinnollisen päätöksen perusteella tai ***135*** artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa kyseisten tilanteiden keskitetyn arvioinnin varmistamiseksi. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hylättävä osallistuja tietystä ratkaisu- tai myöntämismenettelystä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tehdä päätöksen osallistujan tai saajan poissulkemisesta ja/tai saajalle määrättävästä taloudellisesta seuraamuksesta sekä päätöksen asiaan liittyvien tietojen julkaisemisesta 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella vasta sen jälkeen, kun hän on saanut ***142*** artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 138 artiklan 7 kohdan soveltamista.

138 artikla

Poissulkemisperusteet ja poissulkemispäätökset

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö pois tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvista ratkaisu- ja myöntämismenettelyistä tai unionin varojen hallinnoinnista, jos kyseinen henkilö tai yhteisö on yhdessä tai useammassa seuraavista poissulkemistilanteista:

   a) kyseinen henkilö tai yhteisö on tehnyt konkurssin, sen osalta on käynnistetty maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettely, sen varoja hallinnoi selvitysmies tai tuomioistuin, sille on vahvistettu akordi, sen liiketoiminta on keskeytetty tai se on muun vastaavan, unionin oikeuteen tai kansallisiin lakeihin perustuvan menettelyn alainen;

b) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että kyseinen henkilö tai yhteisö on laiminlyönyt sovellettavan lainsäädännön mukaisen velvollisuutensa maksaa veroja tai sosiaaliturvamaksuja;

c) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että kyseinen henkilö tai yhteisö on syyllistynyt ammatin harjoittamiseen liittyvään vakavaan virheeseen rikkomalla sovellettavia lakeja tai määräyksiä tai ammattikuntansa eettisiä sääntöjä tai osallistumalla mihin tahansa muuhun virheelliseen toimintaan, joka vahingoittaa sen ammatillista uskottavuutta, jos kyseinen toiminta osoittaa vilpillistä aikomusta tai vakavaa laiminlyöntiä, mukaan lukien erityisesti jokin seuraavista:

   i) väärien tietojen antaminen vilpillisesti tai tuottamuksellisesti, kun näitä tietoja vaaditaan sen tarkistamiseksi, ettei poissulkemisperusteita ole tai että kelpoisuus- tai valintaperusteet täyttyvät, tai oikeudellisen sitoumuksen täytäntöönpanossa;

   ii) sopimuksen tekeminen muiden henkilöiden tai yhteisöjen kanssa kilpailun vääristämiseksi;

   iii) teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaaminen;

   iv) epäasianmukainen vaikuttaminen tai yritys vaikuttaa epäasianmukaisesti päätöksentekoprosessiin unionin varojen saamiseksi käyttämällä vääriä tietoja antamalla hyväksi sellaista eturistiriitaa, jossa on osallisina 61 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja taloushallinnon toimijoita tai muita henkilöitä;

v) yritys saada luottamuksellisia tietoja, joiden avulla on mahdollista saada perusteettomia etuja ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä;

vi) yllyttäminen syrjintään, vihaan tai väkivaltaan henkilöryhmää tai ryhmän jäsentä kohtaan ***tai vastaava toiminta, joka on niiden SEU 2 artiklassa vahvistettujen arvojen vastaista, joihin unioni perustuu***, jos tällaisella moitittavalla toiminnalla on sellainen vaikutus henkilöön tai yhteisön integriteettiin, joka vaikuttaa tai konkreettisesti uhkaa vaikuttaa kielteisesti oikeudellisen sitoumuksen täyttämiseen;

d) lainvoimaisessa tuomiossa on todettu, että henkilö tai yhteisö on syyllistynyt johonkin seuraavista:

i) petos, sellaisena kuin sitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371[49] 3 artiklassa ja 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä[50] tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen 1 artiklassa;

[49] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

[50] EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

ii) lahjuksen ottaminen tai antaminen, sellaisena kuin se on määritelty direktiivin (EU) 2017/1371 4 artiklan 2 kohdassa, tai lahjuksen antaminen, sellaisena kuin se on määriteltynä 26 päivänä toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä[51] tehdyn, sellaisen lahjonnan torjumista, jossa on osallisena Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa, tai neuvoston puitepäätöksen 2003/568/YOS[52] 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut menettelyt, tai lahjonta sellaisena kuin se on määritelty muussa sovellettavassa lainsäädännössä;

iii) neuvoston puitepäätöksen 2008/841/YOS[53] 2 artiklassa tarkoitetut rikollisjärjestöön liittyvät menettelyt;

iv) rahanpesu tai terrorismin rahoitus, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849[54] 1 artiklan 3, 4 ja 5 kohdassa;

v) terrorismirikokset tai terroritoimintaan liittyvät rikokset, sellaisina kuin ne on määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2017/541[55] ***3–12*** artiklassa, tai mainitun ***direktiivin 14*** artiklassa tarkoitettu tällaisiin rikoksiin yllyttäminen, avunanto niihin tai niiden yritys;

---

51 EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

52 Neuvoston puitepäätös 2003/568/YOS, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2003, lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla (EUVL L 192, 31.7.2003, s. 54).

53 Neuvoston puitepäätös 2008/841/YOS, tehty 24 päivänä lokakuuta 2008, järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta (EUVL L 300, 11.11.2008, s. 42).

54 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/849, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 73).

55 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta (EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6).

vi) lapsityövoiman käyttö tai muut ihmiskauppaa koskevat rikokset, sellaisina kuin niitä tarkoitetaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/36/EU[56] 2 artiklassa;

e) talousarviosta rahoitetun oikeudellisen sitoumuksen täytäntöönpanossa on ollut henkilön tai yhteisön osalta merkittäviä puutteita keskeisten velvoitteiden täytäntöönpanossa, mikä on

i) johtanut oikeudellisen sitoumuksen ennenaikaiseen irtisanomiseen;

ii) johtanut sopimussakkojen soveltamiseen tai muihin sopimuksen mukaisiin seuraamuksiin; tai

iii) havaittu tulojen ja menojen hyväksyjän, OLAFin, tilintarkastustuomioistuimen tai EPPOn suorittamien tarkastusten, tilintarkastusten, tutkimusten tai tutkintojen yhteydessä;

f) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että henkilö tai yhteisö on syyllistynyt neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95[57] 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun väärinkäytökseen;

g) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että henkilö tai yhteisö on perustanut eri lainkäyttöalueelle yhteisön tarkoituksena kiertää sellaisia vero- tai sosiaalilainsäädäntöön perustuvia velvoitteita tai muita lakisääteisiä velvoitteita***, myös niitä, jotka liittyvät työelämäoikeuksiin, työllisyyteen ja työoloihin,*** lainkäyttöalueella, jossa yhteisön sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee;

---

56 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

57 Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

h) lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä on todettu, että yhteisö on perustettu g alakohdassa tarkoitetussa tarkoituksessa;

i) yhteisö tai henkilö on ***tahallisesti ja ilman asianmukaisia perusteluja*** vastustanut tulojen ja menojen hyväksyjän tai sen edustajan taikka tarkastajan, OLAFin, EPPOn tai tilintarkastustuomioistuimen suorittamaa tutkimusta, tutkintaa, tarkastusta tai tilintarkastusta. On katsottava, että henkilö tai yhteisö vastustaa tutkimusta, tutkintaa, tarkastusta tai tilintarkastusta, kun se toteuttaa toimia, joiden tarkoituksena on estää, vaikeuttaa tai viivästyttää tutkimuksen, tutkinnan, tarkastuksen tai tilintarkastuksen tekemiseksi tarvittavien toimenpiteiden toteuttamista tai joista on seurauksena tällaisten toimenpiteiden estyminen, vaikeutuminen tai viivästyminen. Tällaisiin toimiin sisältyvät erityisesti ▌ kieltäytyminen ▌ antamasta tarvittavaa pääsyä tiloihin tai muille liiketoimintatarkoituksiin käytettäville alueille, tietojen salaaminen tai niiden luovuttamisesta kieltäytyminen tai väärien tietojen antaminen.

2. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava pois 137 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan i alakohdassa ja neljännen alakohdan a, b tai c alakohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö, jos kyseinen henkilö tai yhteisö on yhdessä tai useammassa tämän artiklan 1 kohdan c alakohdan iv alakohdassa tai d alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista. Jos lainvoimaista tuomiota tai lopullista hallinnollista päätöstä ei ole annettu, päätös tehdään kyseisissä alakohdissa tarkoitetun toiminnan alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon tämän artiklan 3 kohdan neljännen alakohdan a ja d alakohdan mukaan todetut tosiseikat ja havainnot, jotka sisältyvät 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suositukseen.

Ennen alustavan oikeudellisen arvioinnin tekemistä 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen on annettava jäsenvaltiolle mahdollisuus esittää ***tämän artiklan 3 kohdassa säädettyyn menettelyyn liittyviä*** huomautuksia.

Jäsenvaltion on varmistettava, että sellaiseen henkilöön tai yhteisöön liittyviä maksatushakemuksia, jonka on todettu olevan tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetussa poissulkemistilanteessa, ei toimiteta komissiolle maksamista varten, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 63 artiklan 2 kohdan soveltamista.

3. Jos lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai tapauksen mukaan jos lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty tämän artiklan 1 kohdan c, d, f, g ja h alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai jos on kyse tämän artiklan 1 kohdan e tai i alakohdassa tarkoitetusta tapauksesta, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle mainituissa alakohdissa tarkoitetun toiminnan alustavan oikeudellisen arvioinnin perusteella ottaen huomioon 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksessa todetut tosiseikat tai siihen sisältyvät muut havainnot.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu alustava arviointi ei vaikuta arvioon, jonka jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset tekevät kansallisen lainsäädännön nojalla asianomaisen, 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön toiminnasta. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tarkasteltava uudelleen päätöstään 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön poissulkemisesta ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä saajalle viipymättä sen jälkeen, kun lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös on annettu tiedoksi. Jos lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä ei vahvisteta poissulkemisen kestoa, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on vahvistettava kyseinen kesto todettujen tosiseikkojen ja havaintojen perusteella ja ottaen huomioon 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksen.

Jos kyseisessä lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä todetaan, ettei 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö ole syyllistynyt alustavan oikeudellisen arvioinnin piiriin kuuluvaan toimintaan, jonka perusteella kyseinen henkilö tai yhteisö on suljettu menettelyjen ulkopuolelle, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on viipymättä lopetettava poissulkeminen ja/tai tarvittaessa palautettava mahdollisesti määrätty taloudellinen seuraamus.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tosiseikat ja havainnot käsittävät erityisesti

a) tosiseikat, jotka on todettu EPPOn asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta, tilintarkastustuomioistuimen, OLAFin tai sisäisen tarkastajan suorittaman tarkastuksen, tutkimuksen tai tutkinnan taikka tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla suoritettavan muun tarkastuksen, tilintarkastuksen tai valvonnan yhteydessä;

b) muut kuin lopulliset hallinnolliset päätökset, joihin voi sisältyä ammattietiikkaa koskevien normien noudattamisen varmistamisesta vastaavan toimivaltaisen valvontaelimen toteuttamia kurinpitotoimia;

c) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen päätöksissä tarkoitetut tosiseikat;

d) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti hallinnoivien yhteisöjen 144 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetyn mukaisesti toimittamat tiedot***, erityisesti*** niiden toimittamat ***kansallisen tason lainvoimaisen tuomion tai lopullisen hallinnollisen päätöksen*** yhteydessä todetut tosiseikat ja havainnot, jotka koskevat tämän artiklan 1 kohdan c alakohdan iv alakohdassa tai d alakohdassa tarkoitettujen poissulkemistilanteiden olemassaoloa;

e) komission päätökset unionin kilpailuoikeuden rikkomisista tai toimivaltaisen kansallisen viranomaisen päätökset unionin tai kansallisen kilpailuoikeuden rikkomisista.

4. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän 137–144 artiklan nojalla tekemä päätös tai tapauksen mukaan 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suositus on tehtävä suhteellisuusperiaatetta noudattaen ja erityisesti ottaen huomioon seuraavat näkökohdat:

a) tilanteen vakavuus, mukaan lukien vaikutus unionin taloudellisiin etuihin ja julkisuuskuvaan;

b) kyseisestä toiminnasta kulunut aika;

c) toiminnan kesto ja sen toistuminen;

d) toiminnan tahallisuus tai tuottamuksellisuuden aste;

e) edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa se, onko kyseessä rajallinen määrä;

f) mahdolliset muut lieventävät seikat, kuten:

i) 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön tekemä yhteistyö asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen kanssa ja kyseisen henkilön tai yhteisön antama panos tutkintaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän näkemyksen mukaan; tai

ii) 139 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun poissulkemistilannetta koskevan ilmoituksen antaminen; tai

iii) toimenpiteet, jotka jäsenvaltio on toteuttanut henkilön tai yhteisön osalta 63 artiklan 2 kohdan nojalla.

5. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on suljettava 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle, jos

a) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen tai joka käyttää edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tällaisen henkilön tai yhteisön osalta, on yhdessä tai useammassa tämän artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuista tilanteista;

b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön veloista rajoittamattomassa vastuussa, on yhdessä tai useammassa tämän artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetuista tilanteista;

c) luonnollinen henkilö, joka on olennaisessa asemassa oikeudellisen sitoumuksen tekemisen tai täyttämisen kannalta, on yhdessä tai useammassa tämän artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että luonnollinen henkilö, joka on yhdessä tai useammassa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista tilanteista, suljetaan menettelyjen ulkopuolelle.

6. Jos 137 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–f tai h–***i*** alakohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö suljetaan menettelyjen ulkopuolelle, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi sulkea menettelyjen ulkopuolelle myös poissuljetun yhteisön tosiasiallisen omistajan ja edunsaajan tai kyseisen yhteisön mahdolliset sidosyhteisöt tai määrätä niille taloudellisen seuraamuksen. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksessä tai tapauksen mukaan 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksessa on otettava huomioon se,

a) onko poissuljettu yhteisö toiminnallisesti riippumaton sidosyhteisöstään ja tosiasiallisesta omistajastaan ja edunsaajastaan;

b) onko poissuljetun yhteisön väärinkäytös sellainen, ettei se johdu valvonnan tai jatkuvien riittävien tarkastusten puutteesta;

c) onko poissuljettu yhteisö tehnyt kaupallisen päätöksen ilman, että sen mahdollinen sidosyhteisö tai tosiasiallinen omistaja ja edunsaaja on vaikuttanut kyseiseen päätökseen.

7. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sulkea 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön väliaikaisesti menettelyjen ulkopuolelle ilman 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen ennalta antamaa suositusta, jos kyseisen henkilön tai yhteisön osallistuminen ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn tai niiden valitseminen hallinnoimaan unionin varoja muodostaisi vakavan ja välittömän uhan unionin taloudellisille eduille. Tällöin toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on välittömästi saatettava asia 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäväksi ja tehtävä lopullinen päätös viimeistään 14 päivän kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut tutkintaelimen suosituksen.

8. Tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä ja asian luonteen tai olosuhteiden niin vaatiessa asian saattaminen 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen käsiteltäväksi suosituksen antamista varten voidaan käsitellä nopeutetussa menettelyssä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asianomaisen henkilön tai yhteisön oikeutta tulla kuulluksi.

9. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, joka ottaa tapauksen mukaan huomioon 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suosituksen, ei saa sulkea 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä ratkaisu- tai myöntämismenettelyn tai unionin varojen hallinnointia koskevan valintamenettelyn ulkopuolelle, jos

   a) henkilö tai yhteisö on toteuttanut tämän artiklan ***10*** kohdassa määritettyjä korjaavia toimenpiteitä, jotka riittävät osoittamaan sen luotettavuuden. Tätä alakohtaa ei sovelleta tämän artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa;

   b) on välttämätöntä varmistaa toiminnan jatkuvuus rajallisen ajan ja ennen tämän artiklan 7 kohdassa määritettyjen korjaavien toimenpiteiden hyväksymistä;

   c) tällainen poissulkeminen olisi kohtuutonta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla.

Lisäksi tämän artiklan 1 kohdan a alakohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa tavaroita hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintaansa lopettavalta toimittajalta tai maksukyvyttömyys- tai likvidaatiomenettelyn, akordin tai muun vastaavan, unionin oikeuden tai kansallisen lainsäädännön mukaisen menettelyn selvittäjältä.

Tämän kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä ei suljeta menettelyjen ulkopuolelle, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on täsmennettävä syyt tähän ja ilmoitettava ne 145 artiklassa tarkoitetulle tutkintaelimelle.

10. Edellä ***9*** kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuihin korjaaviin toimenpiteisiin sisältyy erityisesti seuraavia toimenpiteitä:

a) toimenpiteet poissulkemiseen johtaneiden tilanteiden alkusyyn tunnistamiseksi ja 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön asianomaisen liike- tai muun toiminta-alan puitteissa toteutettavat konkreettiset tekniset, organisatoriset ja henkilöstöhallinnon toimenpiteet, jotka ovat omiaan korjaamaan virheellisen toiminnan ja estämään sen toistumisen;

b) näyttö siitä, että 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö on toteuttanut toimenpiteitä sen vahingon tai haitan hyvittämiseksi tai korvaamiseksi, jota poissulkemistilanteen taustalla olevat tosiseikat ovat aiheuttaneet unionin taloudellisille eduille;

c) näyttö siitä, että 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö on maksanut toimivaltaisen viranomaisen sille määräämän sakon tai tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetut verot tai sosiaaliturvamaksut taikka taannut kyseisen sakon tai kyseisten verojen tai sosiaaliturvamaksujen maksamisen.

Henkilön tai yhteisön on esitettävä korjaavia toimenpiteitä, jotka ulkopuolinen riippumaton tarkastaja on arvioinut tai jotka on katsottu riittäviksi kansallisen tai unionin viranomaisen päätöksellä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen suorittamaa arviointia.

11. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän, joka ottaa tapauksen mukaan huomioon 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen tarkistetun suosituksen, on viipymättä tarkistettava 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön poissulkemista koskevaa päätöstään viran puolesta tai kyseisen henkilön tai yhteisön pyynnöstä, jos tämä on toteuttanut korjaavia toimenpiteitä, jotka riittävät osoittamaan sen luotettavuuden, tai jos kyseinen henkilö tai yhteisö on esittänyt uusia tosiseikkoja, jotka osoittavat, ettei se ole enää tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa poissulkemistilanteessa.

12. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on 137 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa vaadittava, että ehdokas tai tarjoaja korvaa toisella sen yhteisön tai alihankkijan, jonka valmiuksia se on aikonut hyödyntää mutta joka on tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa poissulkemistilanteessa.

139 artikla

Ilmoitus ja todisteet siitä, ettei henkilö tai yhteisö ole poissulkemistilanteessa

1. Osallistujan on ilmoitettava, onko se jossakin 138 artiklan 1 kohdassa tai 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja tarvittaessa onko se toteuttanut 138 artiklan 9 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettuja korjaavia toimenpiteitä.

Osallistujan on myös ilmoitettava, ovatko seuraavat henkilöt tai yhteisöt jossakin 138 artiklan 1 kohdan c–h alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista:

a) luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, jotka ovat osallistujan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai jotka käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tällaisen osallistujan osalta;

b) direktiivin (EU) 2015/849 3 artiklan 6 kohdassa määritellyt osallistujan tosiasialliset omistajat ja edunsaajat.

Osallistujan tai saajan on viipymättä ilmoitettava toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ilmoitetuissa tilanteissa tapahtuneista muutoksista.

Ehdokkaan tai tarjoajan on tapauksen mukaan annettava samat ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetut ilmoitukset, jotka on allekirjoittanut alihankkija tai sellainen muu yhteisö, jonka valmiuksia se aikoo hyödyntää.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei saa vaatia ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettuja ilmoituksia, jos tällaiset ilmoitukset on jo annettu jonkin toisen ratkaisu- tai myöntämismenettelyn yhteydessä edellyttäen, että tilanne ei ole muuttunut ja että ilmoitusten antamisesta on kulunut enintään vuosi.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisista vaatimuksista sellaisten erittäin vähäisten ***avustusten ja erittäin vähäisten*** sopimusten osalta, joiden arvo ei ylitä ***2 artiklan 74 kohdassa ja*** liitteessä I olevassa 14.4 kohdassa ***tarkoitettuja määriä***.

2. Osallistujan, alihankkijan tai yhteisön, jonka valmiuksia ehdokas tai tarjoaja aikoo hyödyntää, on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä, kun tämä on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi, toimitettava

a) asianmukaiset todisteet siitä, ettei se ole missään 138 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista;

b) tiedot luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, jotka ovat kyseisen osallistujan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai jotka käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa tämän osallistujan osalta, mukaan lukien omistus- ja valvontarakenteeseen kuuluvat henkilöt ja yhteisöt sekä tosiasialliset omistajat ja edunsaajat, ja asianmukaiset todisteet siitä, että kukaan näistä henkilöistä ei ole missään 138 artiklan 1 kohdan c–f alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista;

c) asianmukaiset todisteet siitä, että kyseisen osallistujan veloista rajoittamattomassa vastuussa olevat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt eivät ole 138 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetussa poissulkemistilanteessa.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tapauksen mukaan ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti hyväksyä asianmukaiseksi todisteeksi siitä, ettei 2 kohdassa tarkoitettu osallistuja tai yhteisö ole missään 138 artiklan 1 kohdan a, c, d, f, g ja h alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista, äskettäin annetun rikosrekisteriotteen tai sen puuttuessa osallistujan tai yhteisön sijoittautumisvaltion oikeus- tai hallintoviranomaisen äskettäin antaman vastaavan asiakirjan, joka osoittaa edellä tarkoitettujen vaatimusten täyttymisen.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä asianmukaiseksi todisteeksi siitä, ettei 2 kohdassa tarkoitettu osallistuja tai yhteisö ole missään 138 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista, sijoittautumisvaltion toimivaltaisen viranomaisen äskettäin antaman todistuksen. Jos sijoittautumisvaltiossa ei anneta tämäntyyppisiä todistuksia, osallistuja voi toimittaa oikeusviranomaiselle tai notaarille annetun valaehtoisen vakuutuksen tai tällaisen puuttuessa sijoittautumisvaltionsa hallintoviranomaiselle tai asiassa toimivaltaiselle toimialaansa edustavalle järjestölle annetun virallisen vakuutuksen.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei saa vaatia 2 kohdassa tarkoitetulta osallistujalta tai yhteisöltä 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjatodisteita,

   a) jos se voi tutustua tällaisiin todisteisiin maksutta kansallisessa tietokannassa;

   b) jos tällaiset todisteet on jo toimitettu toisen menettelyn yhteydessä ja jos asiakirjat ovat edelleen voimassa ja niiden antamisesta on kulunut enintään vuosi;

   c) jos se toteaa, että tällaisten todisteiden toimittaminen on käytännössä mahdotonta.

5. Tämän artiklan 1–4 kohtaa ei sovelleta henkilöihin tai yhteisöihin, jotka hallinnoivat unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti, eikä 70 ja 71 artiklassa tarkoitettuihin unionin elimiin.

   Jos rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden osalta ei ole käytössä sellaisia sääntöjä ja menettelyjä, jotka vastaavat täysin 157 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettuja sääntöjä ja menettelyjä, lopullisten saajien ja välittäjien on toimitettava unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivalle henkilölle tai yhteisölle allekirjoitettu, kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jonka mukaan ne eivät ole missään 138 artiklan 1 kohdan a–d, g ja h alakohdassa tai 143 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuista tai 157 artiklan 4 kohdan mukaisesti toteutetun arvioinnin perusteella vastaavaksi katsottavista tilanteista.

Jos rahoitusvälineitä pannaan poikkeuksellisesti täytäntöön 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, lopullisten saajien on toimitettava rahoituksen välittäjille allekirjoitettu, kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jonka mukaan ne eivät ole missään 138 artiklan 1 kohdan a–d, g ja h alakohdassa tai 143 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitetuista tilanteista.

140 artikla

Taloudelliset seuraamukset

1. Ennaltaehkäisevän vaikutuksen varmistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi ottaen tarvittaessa huomioon 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen antaman suosituksen määrätä taloudellisen seuraamuksen saajalle, jonka kanssa on tehty oikeudellinen sitoumus ja joka on jossakin 138 artiklan 1 kohdan c, d, e, f, g, h tai i alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista.

Taloudellinen seuraamus voidaan määrätä 138 artiklan 1 kohdan c–i alakohdassa tarkoitetuissa poissulkemistilanteissa vaihtoehtona saajan poissulkemista koskevalle päätökselle, jos poissulkeminen olisi 138 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen perusteiden nojalla kohtuutonta.

Taloudellinen seuraamus voidaan määrätä 138 artiklan 1 kohdan c, d ja e alakohdassa tarkoitetuissa poissulkemistilanteissa poissulkemisen lisäksi, jos tämä on tarpeen unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, koska saaja on pyrkinyt järjestelmällisen ja toistuvan toiminnan avulla saamaan perusteettomasti unionin varoja.

Sen estämättä, mitä tämän kohdan ensimmäisessä, toisessa ja kolmannessa alakohdassa säädetään, taloudellista seuraamusta ei saa määrätä saajalle, joka on 139 artiklan mukaisesti ilmoittanut olevansa poissulkemistilanteessa.

2. Taloudellisen seuraamuksen määrä voi olla enintään 10 prosenttia oikeudellisen sitoumuksen kokonaisarvosta. Jos avustussopimus on allekirjoitettu useamman kuin yhden saajan kanssa, taloudellisen seuraamuksen määrä voi olla enintään 10 prosenttia avustuksen määrästä, johon asianomaisella saajalla on oikeus avustussopimuksen mukaisesti.

141 artikla

Poissulkemisen kesto ja vanhentumisaika

1. Poissulkemisen kesto ei saa ylittää mitään seuraavista:

   a) jäsenvaltion lainvoimaisessa tuomiossa tai lopullisessa hallinnollisessa päätöksessä mahdollisesti määrätty kesto;

   b) lainvoimaisen tuomion tai lopullisen hallinnollisen päätöksen puuttuessa:

      i) viisi vuotta 138 artiklan 1 kohdan d ja i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

      ii) kolme vuotta 138 artiklan 1 kohdan c ja e–h alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

   Poissulkeminen kestää niin kauan kuin 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö on jossakin 138 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista.

2. Edellä 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön poissulkemista ja/tai tälle määrättäviä taloudellisia seuraamuksia koskeva vanhentumisaika on viisi vuotta laskettuna jostakin seuraavista:

   a) 138 artiklan 1 kohdan b–e, g, h ja i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päivä, jolloin poissulkemisen aiheuttanut toiminta tapahtui, tai, jos on kyse jatkuvista tai toistuvista teoista, päivä, jolloin toiminta päättyi;

   b) 138 artiklan 1 kohdan b, c, d, g, h ja i alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa kansallisen tuomioistuimen lainvoimaisen tuomion tai lopullisen hallinnollisen päätöksen päivämäärä.

Vanhentumisajan keskeyttää kansallisen viranomaisen, komission, OLAFin, asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta EPPOn, tämän asetuksen 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen tai muun talousarvion toteuttamiseen osallistuvan yhteisön toimi, joka liittyy tutkintaan tai oikeudelliseen menettelyyn ja joka on annettu tiedoksi tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tai yhteisölle. Uusi vanhentumisaika alkaa kulua keskeytystä seuraavasta päivästä.

Tämän asetuksen 138 artiklan 1 kohdan f alakohdan soveltamiseksi tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön poissulkemisen ja/tai saajalle määrättävien taloudellisten seuraamusten vanhentumisaikaan sovelletaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 3 artiklaa.

Jos tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön toiminnan katsotaan täyttävän useita tämän asetuksen 138 artiklan 1 kohdassa luetelluista perusteista, sovelletaan vakavimman perusteen vanhentumisaikaa.

142 artikla

Poissulkemista ja taloudellisia seuraamuksia koskevien tietojen julkaiseminen

1. Jos on tarpeen vahvistaa poissulkemisen ja/tai taloudellisen seuraamuksen ennaltaehkäisevää vaikutusta, komissio julkaisee verkkosivustollaan seuraavat poissulkemiseen ja soveltuvin osin taloudelliseen seuraamukseen liittyvät tiedot, kun on kyse 138 artiklan 1 kohdan c–***i*** alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, jollei toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksestä muuta johdu:

   a) asianomaisen, 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön nimi;

   b) poissulkemistilanne;

   c) poissulkemisen kesto ja/tai taloudellisen seuraamuksen määrä.

Silloin kun päätös poissulkemisesta ja/tai taloudellisesta seuraamuksesta on tehty ***138*** artiklan ***2*** kohdassa tarkoitetun alustavan arvioinnin perusteella, julkaisemisen yhteydessä on mainittava, että lainvoimaista tuomiota ei ole annettu tai tapauksen mukaan lopullista hallinnollista päätöstä ei ole tehty. Tällöin tiedot mahdollisista muutoksenhauista, niiden vaiheesta ja lopputuloksista sekä mahdollinen toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tarkistettu päätös on julkaistava viipymättä. Jos taloudellinen seuraamus on määrätty, julkaisemisen yhteydessä on mainittava myös, onko seuraamus suoritettu.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee päätöksen tietojen julkaisemisesta joko sen jälkeen, kun asianomainen lainvoimainen tuomio on annettu tai tapauksen mukaan lopullinen hallinnollinen päätös on tehty, tai sen jälkeen, kun 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelimen suositus on annettu. Julkaisemispäätös tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on annettu tiedoksi asianomaiselle 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tai yhteisölle.

Julkaistut tiedot on poistettava heti kun poissulkeminen on päättynyt. Taloudellisesta seuraamuksesta julkaistut tiedot on poistettava kuuden kuukauden kuluttua seuraamuksen suorittamisesta.

Kun on kyse henkilötiedoista, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti ilmoitettava asianomaiselle tämän asetuksen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tai yhteisölle, mitkä ovat sille sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaan kuuluvat oikeudet ja millaisia menettelyjä on käytettävissä näiden oikeuksien hyödyntämiseen.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei saa julkaista missään seuraavista tapauksista:

a) kun on tarpeen säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus;

b) kun julkaiseminen aiheuttaisi kohtuutonta vahinkoa asianomaiselle 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tai yhteisölle tai olisi muuten kohtuutonta 138 artiklan 4 kohdassa vahvistetut oikeasuhteisuutta koskevat perusteet ja taloudellisen seuraamuksen määrä huomioon ottaen;

c) kun on kyse luonnollisesta henkilöstä, paitsi jos henkilötietojen julkaiseminen on poikkeuksellisissa olosuhteissa perusteltua muun muassa toiminnan vakavuuden tai siitä unionin taloudellisille eduille koituvien vaikutusten vuoksi. Tällaisissa tapauksissa tietojen julkaisemispäätöksessä on otettava asianmukaisesti huomioon oikeus yksityisyyteen ja muut asetuksessa (EU) 2018/1725 säädetyt oikeudet.

143 artikla

Hylkääminen ratkaisu- tai myöntämismenettelystä

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on hylättävä ratkaisu- tai myöntämismenettelystä osallistuja

a) joka on 138 artiklan mukaisesti todetussa poissulkemistilanteessa;

b) joka on antanut vääriä tietoja ilmoittaessaan menettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja;

c) joka on aikaisemmin osallistunut ratkaisu- tai myöntämismenettelyssä käytettävien asiakirjojen laatimiseen, jos tämä merkitsee sellaista tasapuolisen kohtelun periaatteen rikkomista, mukaan lukien kilpailun vääristyminen, jota ei voida korjata muulla keinoin;

d) jolla on liitteessä I olevan 20.6 kohdan mukaisesti ***ammatillisia*** eturistiriitoja, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti sopimuksen täyttämiseen***;***

e) joka on sellaisen komission tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti tekemän päätöksen kohteena, jolla kielletään sopimuksen tekeminen sen vuoksi, että kohde on saanut sisämarkkinoita vääristäviä ulkomaisia tukia.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on toimitettava muille ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn osallistuville sellaiset keskeiset tiedot, joita on vaihdettu osallistujan osallistuessa ratkaisu- tai myöntämismenettelyn valmisteluun ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla tai jotka ovat tulosta tällaisesta osallistumisesta. Ennen edellä tarkoitettua hylkäämistä osallistujalle on annettava tilaisuus osoittaa, ettei se seikka, että se on osallistunut ratkaisu- tai myöntämismenettelyn valmisteluun, riko tasapuolisen kohtelun periaatetta.

2. Sovelletaan 134 artiklan 1 kohtaa, ellei hylkäämistä ole perusteltu tämän artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti osallistujaa koskevalla poissulkemispäätöksellä sen jälkeen, kun tämän esittämät huomautukset on käsitelty.

3. Tämän artiklan ensimmäisen kohdan e alakohtaa sovellettaessa asetusta (EU) 2022/2560 ja erityisesti sen 1, 2 ja 4 luvun säännöksiä, mukaan lukien sen 30 artikla, sovelletaan soveltuvin osin komission tekemään alustavaan tarkasteluun tämän asetuksen mukaisessa hankintamenettelyssä saaduista ulkomaisista taloudellisista panoksista ja niistä tehtävään perusteelliseen tutkimukseen. Hankintaviranomaiselle tehtävää ennakkoilmoitusta varten tämän asetuksen mukaiseen ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn osallistuvien on ilmoitettava toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle kaikista keskeisistä ulkomaisista taloudellisista panoksista niiden ehtojen mukaisesti, joista on säädetty asetuksen (EU) 2022/2560 28 ja 29 artiklassa ja mainitun asetuksen 47 artiklan 1 kohdan nojalla annettujen täytäntöönpanosäädösten säännöksissä. Lisäksi asetuksen (EU) 2022/2560 49 artiklan nojalla annettuja delegoituja säädöksiä sovelletaan myös tämän asetuksen mukaisiin hankintamenettelyihin. Asiaa koskevat asetuksen (EU) 2022/2560 sekä mainitun asetuksen 49 artiklan nojalla annettujen delegoitujen säädösten sekä mainitun asetuksen 47 artiklan 1 kohdan nojalla annettujen täytäntöönpanosäädösten säännökset pannaan täytäntöön tämän asetuksen mukaisesti.

Siirretään komissiolle valta antaa tämän kohdan ensimmäisen alakohdan yhteydessä päätöksen muodossa täytäntöönpanosäädöksiä

a) joilla säädetään osallistujan antamat sitoumukset kyseistä osallistujaa sitoviksi asetuksen (EU) 2022/2560 11 artiklan 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla tämän asetuksen yhteydessä;

b) joissa se päättää vastustamatta jättämisestä asetuksen (EU) 2022/2560 11 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla tämän asetuksen yhteydessä;

c) joilla kielletään sopimuksen tekeminen tietyn osallistujan kanssa sen vuoksi, että tämä on saanut sisämarkkinoita vääristävää ulkomaista tukea, asetuksen (EU) 2022/2560 31 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla tämän asetuksen yhteydessä.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 276 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.

Kun asetuksessa (EU) 2022/2560 viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä 2014/23/EU, 2014/24/EU ja 2014/25/EU[58] tarkoitettuihin hankintamenettelyihin, näitä pidetään tämän kohdan nojalla toteutettavia toimenpiteitä sovellettaessa tässä asetuksessa tarkoitettuina hankintamenettelyinä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa ratkaisu- tai myöntämismenettelystä hylkäämisestä asianomaiselle osallistujalle osoitetulla kirjeellä toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetun kieltämisestä tehdyn päätöksen jälkeen.

144 artikla

Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä

1. Edellä 137 artiklassa tarkoitetun varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän puitteissa vaihdettavat tiedot on keskitettävä komission perustamaan tietokantaan, jäljempänä ’tietokanta’, ja tietoja hallinnoitaessa on kunnioitettava oikeutta yksityisyyteen ja muita asetuksessa (EU) 2018/1725 säädettyjä oikeuksia.

   Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tallennettava varhaiseen havaitsemiseen, poissulkemiseen ja/tai taloudellisiin seuraamuksiin liittyviä tapauksia koskevat tiedot tietokantaan sen jälkeen, kun se on ilmoittanut tästä asianomaiselle 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle henkilölle tai yhteisölle. Ilmoittamista voidaan poikkeuksellisissa olosuhteissa lykätä, jos on huomattavan tärkeä ja perusteltu syy säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus, niin kauan kuin tällainen syy luottamuksellisuuden säilyttämiseksi on olemassa.

---

58 ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).***

Asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti komissio antaa pyynnöstä kaikille varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän piiriin kuuluville, 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille henkilöille tai yhteisöille tietoja tietokantaan tallennetuista kyseisiä henkilöitä tai yhteisöjä koskevista tiedoista.

Tietokantaan sisältyvät tiedot on tarvittaessa saatettava ajan tasalle, jos niitä on oikaistu, muutettu tai jos ne on poistettu. Tiedot saa julkaista ainoastaan 142 artiklan mukaisesti.

2. Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän on perustuttava 138 artiklan 3 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettuihin tosiseikkoihin ja havaintoihin sekä tietoihin, joita erityisesti seuraavat tahot toimittavat komissiolle:

   a) EPPO asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden osalta tai OLAF asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 mukaisesti, kun valmistuneessa tai meneillään olevassa tutkimuksessa ilmenee, että voi olla aiheellista toteuttaa turvaamistoimenpiteitä tai -toimia unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, ottaen asianmukaisesti huomioon menettelyllisten ja perusoikeuksien kunnioittaminen sekä väärinkäytösten paljastajien suojelu;

   b) komission, komission perustaman unionin viraston tai toimeenpanoviraston tulojen ja menojen hyväksyjä;

   c) unionin toimielin, unionin virasto, muu kuin tämän kohdan b alakohdassa tarkoitettu virasto taikka sellainen elin tai henkilö, jolle on annettu tehtäväksi toteuttaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia;

d) talousarviota ***jäsenvaltioiden kanssa 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan*** mukaisesti toteuttavat yhteisöt ***sekä varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun talousarvion toteuttamisen mukaisesti saavat henkilöt ja yhteisöt***, kun on kyse ***yksinomaan lainvoimaisten tuomioiden tai lopullisten hallinnollisten päätösten yhteydessä todetuista tosiseikoista ja havainnoista, jotka liittyvät 138 artiklan 1 kohdan c alakohdan iv alakohdassa ja d alakohdassa säädettyihin perusteisiin, ja kun on kyse*** todetusta petoksesta ja/tai sääntöjenvastaisuudesta ja niiden seurannasta, jos tietojen toimittamista edellytetään alakohtaisissa säännöissä;

e) unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivat henkilöt tai yhteisöt, kun on kyse todetusta petoksesta ja/tai sääntöjenvastaisuudesta ja niiden seurannasta.

3. Lukuun ottamatta tapauksia, joissa tiedot on toimitettava alakohtaisten sääntöjen mukaisesti, tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettaviin tietoihin on sisällytettävä

a) asianomaisen yhteisön tai henkilön tunnistetiedot;

b) yhteenveto todetuista riskeistä tai asiaan liittyvistä tosiseikoista;

c) tiedot, jotka voisivat auttaa tulojen ja menojen hyväksyjää suorittamaan tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tarkistuksen tai tekemään 138 artiklan 1 tai 3 kohdassa tarkoitetun poissulkemispäätöksen taikka 140 artiklassa tarkoitetun taloudellisen seuraamuksen määräämistä koskevan päätöksen;

d) tapauksen mukaan tiedot erityistoimenpiteistä, jotka ovat tarpeen toimitettavien tietojen luottamuksellisuuden varmistamiseksi, mukaan lukien tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn suojaamiseen tarkoitetut todisteiden säilyttämistä koskevat toimenpiteet.

4. Komissio toimittaa viipymättä 3 kohdassa tarkoitetut tiedot komission ja sen toimeenpanovirastojen sekä kaikkien muiden unionin toimielinten, unionin elinten sekä unionin virastojen tulojen ja menojen hyväksyjille 1 kohdassa tarkoitetun tietokannan välityksellä, jotta nämä voivat suorittaa aiheelliset tarkistukset meneillään olevien ratkaisu- ja myöntämismenettelyjensä ja voimassa olevien oikeudellisten sitoumustensa osalta.

Suorittaessaan kyseistä tarkistusta toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä käyttää 74 artiklassa hänelle annettua toimivaltaa eikä hän saa ylittää sitä, mitä on määrätty ratkaisu- tai myöntämismenettelyn ehdoissa ja oikeudellisissa sitoumuksissa.

Varhaiseen havaitsemiseen liittyvien, tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen säilytysaika on enintään yksi vuosi. Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä kyseisenä aikana pyytää tutkintaelintä antamaan suosituksen poissulkemiseen tai taloudelliseen seuraamukseen liittyvässä tapauksessa, säilytysaikaa voidaan jatkaa siihen saakka, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tehnyt päätöksen.

5. Komissio myöntää kaikille talousarvion toteuttamiseen 62 artiklan mukaisesti osallistuville henkilöille ja yhteisöille oikeuden tutustua 138 artiklan nojalla tehtyjä poissulkemispäätöksiä koskeviin tietoihin***, jotta ne voivat tarkistaa, onko varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmässä poissulkemisia, kun ne tekevät unionin varojen hallinnointiin liittyviä sopimuksia tai valitsevat avustuksen saajia***.

Lukuun ottamatta tapauksia, joissa talousarvion toteuttaminen on annettu 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen tehtäväksi 157 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen ehtojen mukaisesti, kaikkien talousarvion toteuttamiseen osallistuvien henkilöiden ja yhteisöjen on pantava tällaiset päätökset täytäntöön unionin varoja hakevan ***tai*** unionin ***varoja hallinnoimaan*** valitun ▌ henkilön tai yhteisön osalta.

6. Komissio antaa osana vuotuista selvitystä, jonka se toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle SEUT 325 artiklan 5 kohdan mukaisesti, yhteenvetotiedot päätöksistä, jotka tulojen ja menojen hyväksyjät ovat tehneet tämän asetuksen 137–144 artiklan nojalla. Tässä selvityksessä annetaan myös lisätietoja päätöksistä, jotka tulojen ja menojen hyväksyjät ovat tehneet tämän asetuksen 138 artiklan 9 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan ja tämän asetuksen 142 artiklan 2 kohdan nojalla, sekä tulojen ja menojen hyväksyjän tämän asetuksen 145 artiklan 6 kohdan kolmannen alakohdan nojalla tekemistä päätöksistä poiketa tutkintaelimen suosituksesta.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja tietoja annettaessa otetaan asianmukaisesti huomioon luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset erityisesti siten, että tietojen perusteella ei voida tunnistaa asianomaista 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua henkilöä tai yhteisöä.

145 artikla

Tutkintaelin

1. Tutkintaelin kutsutaan koolle minkä tahansa unionin toimielimen, unionin elimen tai unionin viraston taikka sellaisen elimen tai henkilön, jolle on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia, tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä.

2. Tutkintaelin koostuu

   a) komission nimittämästä riippumattomasta pysyvästä korkea-arvoisesta puheenjohtajasta;

   b) komission nimittämästä riippumattomasta pysyvästä korkea-arvoisesta varapuheenjohtajasta, joka toimii puheenjohtajan sijaisena;

   c) varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmästä vastaavan komission kahdesta pysyvästä edustajasta, jotka esittävät yhteisen kannan; ja

   d) yhdestä pyynnön esittäneen tulojen ja menojen hyväksyjän edustajasta.

Tutkintaelimen kokoonpanossa on varmistettava asianmukainen oikeudellinen ja tekninen asiantuntemus. Tutkintaelintä avustaa pysyvä sihteeristö, josta komissio vastaa ja joka huolehtii tutkintaelimen päivittäisestä hallinnosta.

3. Puheenjohtaja valitaan Euroopan unionin tuomioistuimen tai tilintarkastustuomioistuimen entisten jäsenten tai jossakin muussa unionin toimielimessä kuin komissiossa vähintään pääjohtajatasolla työskennelleiden entisten virkamiesten keskuudesta. Puheenjohtaja valitaan henkilökohtaisten ominaisuuksien, ammatillisen pätevyyden, laajan oikeus- ja rahoitusalan kokemuksen sekä todistetun pätevyyden, riippumattomuuden ja ammatillisen luotettavuuden perusteella. Puheenjohtajan toimikausi on viisi vuotta, eikä samaa henkilöä voida nimetä uudeksi toimikaudeksi. Puheenjohtaja nimitetään Euroopan unionin muuta henkilöstöä koskevien palvelussuhteen ehtojen 5 artiklassa tarkoitetuksi erityisneuvonantajaksi. Puheenjohtaja johtaa kaikkia tutkintaelimen kokouksia. Hän hoitaa tehtäviään riippumattomasti. Hänellä ei saa olla puheenjohtajan tehtävien ja muiden virkatehtävien välisiä eturistiriitoja.

4. Komissio vahvistaa tutkintaelimen työjärjestyksen.

5. Suosituksensa antamiseen asti tutkintaelin kunnioittaa asianomaisen 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön oikeutta esittää huomautuksia 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista tosiseikoista tai havainnoista ja alustavasta oikeudellisesta arvioinnista. Oikeutta esittää huomautuksia voidaan lykätä poikkeuksellisissa olosuhteissa, jos on huomattavan tärkeä ja perusteltu syy säilyttää tutkinnan tai kansallisen oikeudellisen menettelyn luottamuksellisuus, niin kauan kuin tällainen syy on olemassa.

6. Tutkintaelimen suositus poissulkemisesta ja/tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä sisältää tapauksen mukaan seuraavat tiedot:

   a) edellä 138 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tosiseikat tai havainnot ja niiden alustava oikeudellinen arviointi;

   b) arvio tarpeesta määrätä taloudellinen seuraamus ja seuraamuksen määrä;

   c) arvio tarpeesta sulkea 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu henkilö tai yhteisö menettelyjen ulkopuolelle ja poissulkemisen ehdotettu kesto;

   d) arvio tarpeesta julkaista tiedot 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetusta henkilöstä tai yhteisöstä, joka on suljettu menettelyjen ulkopuolelle ja/tai jolle on määrätty taloudellinen seuraamus;

   e) arvio 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön mahdollisesti toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

   Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä aikoo tehdä tutkintaelimen suosittelemaa päätöstä jyrkemmän päätöksen, sen on varmistettava, että päätöstä tehtäessä otetaan asianmukaisesti huomioon oikeus tulla kuulluksi ja henkilötietojen suojaa koskevat säännöt.

   Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää poiketa tutkintaelimen suosituksesta, sen on perusteltava päätöksensä tutkintaelimelle.

7. Tutkintaelin tarkistaa suositustaan poissulkemisen keston aikana toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän pyynnöstä 138 artiklan 11 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tai sen jälkeen, kun poissulkemisperusteet määrittävä lainvoimainen tuomio tai lopullinen hallinnollinen päätös on annettu tiedoksi, jos poissulkemisen kestoa ei vahvisteta kyseisessä tuomiossa tai päätöksessä, 138 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

8. Tutkintaelin antaa tarkistetun suosituksensa viipymättä tiedoksi pyynnön esittäneelle tulojen ja menojen hyväksyjälle, minkä jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjän on tarkasteltava päätöstään uudelleen.

9. Euroopan unionin tuomioistuimella on täysi harkintavalta sen päätöksen uudelleentarkastelun osalta, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä sulkee 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön menettelyjen ulkopuolelle ja/tai määrää saajalle taloudellisen seuraamuksen, mukaan lukien poissulkemisen peruuttaminen tai sen keston lyhentäminen tai pidentäminen ja/tai määrätyn taloudellisen seuraamuksen peruuttaminen tai sen määrän vähentäminen tai suurentaminen. Kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää poissulkemisesta tai taloudellisen seuraamuksen määräämisestä tutkintaelimen suosituksen perusteella, asetuksen (EY) N:o 58/2003 22 artiklan 1 kohtaa ei sovelleta.

146 artikla

Varhaishavainta- ja poissulkemismenettelyihin liittyvä viestintä

1. Kaikki varhaishavainta- tai poissulkemismenettelyihin liittyvät viestit, erityisesti päätöksiä, kirjeitä, asiakirjoja ja tietoja koskevat tiedoksiannot, on toimitettava kirjallisesti paperilla tai sähköisessä muodossa.

2. Sellaisia viestejä koskevat tiedoksiannot, joilla on oikeusvaikutuksia tai jotka käynnistävät määräajan kulumisen, on tehtävä paperilla kirjattuna kirjeenä, johon on liitetty saantitodistus, tai lähettipalvelun välityksellä saantitodistusta vastaan tai 151 artiklan mukaisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta taikka sähköpostitse tai käyttämällä muuta sähköistä toimitustapaa.

3. Viesteihin sovelletaan seuraavaa:

a) Jos ne toimitetaan paperilla, niitä pidetään tiedoksiannettuina, kun ne on toimitettu tuoreimpaan ▌ vastaanottajan antamaan postiosoitteeseen. Tiedoksiannot, jotka toimitetaan kirjattuna kirjeenä, johon on liitetty saantitodistus, tai lähettipalvelun välityksellä saantitodistusta vastaan, katsotaan vastaanotetuiksi joko postin tai lähettipalvelun kirjaamana toimituspäivänä tai postitoimistosta noutamiselle asetetun määräajan päätyttyä, tai jos tällaista määräaikaa ei ole asetettu, kolmen viikon kuluttua toimitusyrityksestä edellyttäen, että tiedoksianto on lähetetty toiseen kertaan ja siitä on ilmoitettu sähköisesti tuoreimpaan vastaanottajan antamaan sähköpostiosoitteeseen.

b) Viestit, jotka on toimitettu 151 artiklassa tarkoitetun suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta, katsotaan tiedoksiannetuiksi järjestelmän aikalokin osoittamana viestin avaamispäivämääränä ja -kellonaikana tai, jos viestiä ei ole avattu, 10 päivän kuluttua lähettämisestä.

c) Viestit, jotka on toimitettu sähköpostitse tai käyttämällä muuta sähköistä toimitustapaa, katsotaan tiedoksiannetuiksi sähköpostiviestin lähetyspäivänä, jos kyseinen viesti on lähetetty tuoreimpaan vastaanottajan antamaan sähköpostiosoitteeseen eikä lähettäjä ole saanut ilmoitusta, jonka mukaan viestiä ei ole voitu toimittaa vastaanottajalle.

Jos vastaanottaja, jolle viesti on osoitettu, pystyy osoittamaan, että hän ei ole voinut tutustua viestiin syistä, joihin hän ei ole voinut vaikuttaa, viestin oikeusvaikutukset alkavat ajankohdasta, jona vastaanottaja, jolle viesti on osoitettu, pystyy osoittamaan, että hän on päässyt tutustumaan viestin sisältöön.

147 artikla

Tietojen toimittaminen varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää ***varten***

1. Edellä 144 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetuilta yhteisöiltä pyydetyt tiedot on toimitettava ***komissiolle 36 artiklan 8 kohdan ja*** alakohtaisten sääntöjen mukaisesti.

2. Sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän kautta saatujen tietojen käytössä otetaan huomioon tietojen toimittamisajankohtana voimassa olleiden kansallisten menettelyjen tilanne***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 138 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan soveltamista***. Ennen tietojen käyttöä kuullaan jäsenvaltiota, joka on toimittanut asianomaiset tiedot sääntöjenvastaisuuksien hallinnointijärjestelmän kautta.

148 artikla

Yhteiseen tutkimuskeskukseen sovellettavat poikkeukset

Edellä olevaa 137–147 artiklaa ei sovelleta Yhteiseen tutkimuskeskukseen.

3 JAKSO

TIETOTEKNISET JÄRJESTELMÄT JA SÄHKÖINEN HALLINTO

149 artikla

Tapahtumien sähköinen hallinnointi

1. Kun tulo- ja menotapahtumia tai asiakirjojen vaihtoa hallinnoidaan tietojärjestelmillä, allekirjoitukset voidaan tehdä sähköisellä menettelyllä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa. Tällaisista tietojärjestelmistä on oltava käytettävissä kattava ja ajantasainen kuvaus, jossa määritellään, mitä kukin tietokenttä sisältää ja miten kukin yksittäinen tapahtuma käsitellään, ja selitetään yksityiskohtaisesti, miten järjestelmässä taataan, että jokaisesta tapahtumasta on katkeamaton kirjausketju. Sähköisiin tietoihin voidaan soveltaa 36 artiklan ***11*** kohdassa tarkoitettuja digitaalisia valvontatoimia ja tarkastuksia.

2. Asiakirjoja voidaan siirtää unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden välillä sähköisesti edellyttäen, että ne ovat sopineet asiasta etukäteen.

150 artikla

Sähköinen hallinto

1. Unionin toimielimet, toimeenpanovirastot sekä 70 ja 71 artiklassa tarkoitetut unionin elimet määrittelevät yhdenmukaiset säännöt, joita ne soveltavat sähköiseen tietojenvaihtoon osallistujien kanssa. Erityisesti ne kehittävät parhaansa mukaan ratkaisuja, joita ne soveltavat ratkaisu- ja myöntämismenettelyissä välitettyjen tietojen toimittamisessa, säilyttämisessä ja käsittelyssä, ja perustavat tätä varten keskitetyn ”sähköisten tietojen vaihtamisjärjestelmän” osallistujia varten. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tässä suhteessa saavutetusta edistymisestä.

2. Kun talousarviota hallinnoidaan yhteistyössä, kaikessa virallisessa tietojenvaihdossa jäsenvaltioiden ja komission välillä käytetään välineitä, jotka määritellään alakohtaisissa säännöissä. Näissä säännöissä huolehditaan talousarvion hallinnoinnissa kerättyjen tai vastaanotettujen ja välitettyjen tietojen yhteentoimivuudesta.

151 artikla

Sähköiset tiedonvaihtojärjestelmät

1. Yhteydenpito saajiin ja osallistujiin, esimerkiksi oikeudellisten sitoumusten tekeminen ja mahdolliset muutokset niihin, voidaan toteuttaa käyttämällä sähköisiä tiedonvaihtojärjestelmiä.

2. Sähköisten tiedonvaihtojärjestelmien on täytettävä seuraavat edellytykset:

a) vain valtuutetuilla henkilöillä on pääsy järjestelmään ja sen kautta toimitettuihin asiakirjoihin;

b) vain valtuutetut henkilöt voivat sähköisesti allekirjoittaa tai toimittaa asiakirjan järjestelmän kautta;

c) valtuutetut henkilöt tunnistetaan vakiintunein keinoin järjestelmän kautta;

d) sähköisen tapahtuman aika ja päivämäärä ilmoitetaan tarkasti;

e) asiakirjojen eheys säilytetään;

f) asiakirjojen saatavuus säilytetään;

g) tarvittaessa asiakirjojen luottamuksellisuus säilytetään;

h) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tapauksen mukaan 145 artiklassa tarkoitettu tutkintaelin voi käyttää sähköistä tiedonvaihtojärjestelmää myös seuraavia seikkoja koskevaan viestintään 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen osallistujien, saajien tai muiden henkilöiden tai yhteisöjen kanssa:

a) niiden sisällyttäminen varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tietokantaan 137 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

b) 145 artiklassa tarkoitetun tutkintaelimen laatimien kuulemismenettelyyn liittyvien kirjeiden ja sen antamien muiden tietojen tai sen esittämien pyyntöjen sisältö 145 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen oikeuksien turvaamiseksi ja tämän asetuksen mukaista toimivaltaa käytettäessä;

c) toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän antamien päätösten ja muiden tietojen tai sen esittämien pyyntöjen sisältö 137–147 artiklan mukaista toimivaltaa käytettäessä.

4. Tällaisen järjestelmän kautta lähetettyihin tai vastaanotettuihin tietoihin liitetään oikeusolettama, jonka mukaan tiedot ovat eheät ja järjestelmässä ilmoitettu tietojen lähetys- tai vastaanottopäivä ja -aika pitävät paikkansa.

Järjestelmän kautta lähetetyn tai tiedoksiannetun asiakirjan katsotaan vastaavan paperiasiakirjaa, se on hyväksyttävä todisteeksi oikeudellisissa menettelyissä, se katsotaan alkuperäiseksi asiakirjaksi ja siihen liitetään oikeusolettama, jonka mukaan se on aito ja eheä edellyttäen, että asiakirja ei sisällä dynaamisia piirteitä, jotka voisivat automaattisesti muuttaa sitä.

Edellä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla sähköisillä allekirjoituksilla on samanlaiset oikeusvaikutukset kuin käsin kirjoitetuilla allekirjoituksilla.

152 artikla

Hakemusasiakirjojen toimittaminen

1. Hakemusasiakirjojen toimittamista koskevista järjestelyistä päättää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, joka voi valita yhden yksinomaisen toimitustavan.

Valituilla toimitustavoilla on voitava varmistaa todellinen kilpailu sekä seuraavien edellytysten täyttyminen:

a) jokaisessa hakemuksessa on kaikki sen arvioimiseksi tarvittavat tiedot;

b) tietojen eheys säilytetään;

c) hakemusasiakirjojen luottamuksellisuus säilytetään;

d) henkilötietojen suoja varmistetaan asetuksen (EU) 2018/1725 mukaisesti.

2. Komissio varmistaa asianmukaisin keinoin ja 150 artiklan 1 kohdan mukaisesti, että osallistujat voivat toimittaa hakemusasiakirjat ja mahdolliset asiakirjatodisteet sähköisesti. Viestinnän ja tiedonvaihdon tukemiseen käytettävien sähköisten viestintäjärjestelmien on oltava syrjimättömiä, yleisesti saatavilla ja yhteentoimivia yleisesti käytössä olevien tieto- ja viestintäteknisten tuotteiden kanssa, eivätkä ne saa rajoittaa osallistujien mahdollisuuksia osallistua ratkaisu- tai myöntämismenettelyyn.

   Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomuksen tämän kohdan soveltamisen edistymisestä.

3. Sähköisten hakemusten vastaanottamisessa käytettävien välineiden avulla on voitava teknisin keinoin ja asianmukaisin menettelyin varmistaa, että

   a) osallistuja voidaan todentaa varmuudella;

   b) hakemusasiakirjojen täsmällinen vastaanottopäivä ja -aika ovat tarkasti määritettävissä;

   c) ainoastaan valtuutetut henkilöt voivat tutustua toimitettuihin tietoihin ja vahvistaa tai muuttaa hakemusasiakirjojen avaamispäivämääriä;

   d) ainoastaan valtuutetuilla henkilöillä on ratkaisu- tai myöntämismenettelyn eri vaiheissa pääsy kaikkiin toimitettuihin tietoihin ja ainoastaan he voivat myöntää pääsyn kyseisiin tietoihin siltä osin kuin se on menettelyssä tarpeen;

   e) yritykset rikkoa a–d alakohdassa tarkoitettuja ehtoja voidaan kohtuullisen varmasti havaita.

   Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta sopimuksiin, joiden arvo alittaa 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kynnysarvon.

4. Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä sallii hakemusasiakirjojen toimittamisen sähköisten järjestelmien välityksellä, näin toimitetut sähköiset asiakirjat katsotaan alkuperäisiksi.

5. Jos hakemukset toimitetaan kirjeitse, osallistujat voivat toimittaa hakemusasiakirjansa jollakin seuraavista tavoista:

   a) joko postitse tai lähettipalvelua käyttäen, jolloin todisteeksi toimittamisesta katsotaan postileima tai lähetystodistuksen päivämäärä; tai

   b) toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tiloihin henkilökohtaisesti tai edustajaa käyttäen, jolloin todisteeksi toimittamisesta katsotaan vastaanottotodistus.

   Sellaisten sopimusten osalta, joiden tekijöinä ovat kolmansissa maissa sijaitsevat unionin edustustot tai jotka on tehty yksinomaan tällaisia edustustoja varten, hankintaviranomainen voi rajoittaa kirjeitse tapahtuvan toimittamisen vain yhteen edellä mainituista tavoista. ***Jos hankintaviranomainen soveltaa tätä säännöstä, sen on dokumentoitava rajoituksen syyt.***

6. Toimittaessaan hakemusasiakirjansa osallistujat hyväksyvät, että menettelyn tulos annetaan tiedoksi sähköisesti.

7. Edellä 137 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut osallistujat tai saajat taikka muut henkilöt tai yhteisöt sitoutuvat vastaanottamaan tiedoksiantoja erillisen oikeudellisen sitoumuksen tai käyttöoikeussopimuksen ehtojen mukaisesti, mukaan lukien kaikki 137 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamista koskevat tiedoksiannot. Kun on kyse 137 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuista henkilöistä tai yhteisöistä, hakija on vastuussa kyseisen yhteisön osoitteen ilmoittamisesta hankintaviranomaiselle.

Ellei tietoja vaihdeta 151 artiklassa tarkoitetun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän kautta, silloin kun henkilölle tai yhteisölle on tehty sähköisesti tiedoksianto hakemuksessa ilmoitettuun osoitteeseen ja sähköistä tiedoksiantoa ei ole nimenomaisesti vahvistettu vastaanotetuksi, on oletettava, että yhteisölle tai henkilölle on tarjottu tilaisuus tutustua tietojenvaihdon sisältöön, minkä vuoksi kyseinen sisältö katsotaan tiedoksiannetuksi.

8. Tämän artiklan 1–7 kohtaa ei sovelleta valittaessa henkilöitä tai yhteisöjä hallinnoimaan unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti***, paitsi jos valinta tehdään kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella***.

3 LUKU

SUORAAN HALLINNOINTIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖT

153 artikla

Arviointikomitea

1. Hakemusasiakirjoja arvioi arviointikomitea.

2. Arviointikomitean nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

   Arviointikomiteassa on vähintään kolme jäsentä.

3. Avustushakemuksia, muita kuin rahallisia lahjoituksia koskevia hakemuksia tai tarjouksia arvioivassa arviointikomiteassa on oltava jäseniä vähintään kahdesta toisistaan hierarkkisesti riippumattomasta unionin toimielinten tai 68, 69, 70 ja 71 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten organisaatioyksiköstä, joista ainakin toisen on oltava riippumaton toimivaltaisesta tulojen ja menojen hyväksyjästä. Jos edustustoissa ja unionin ulkopuolella olevissa paikallisyksiköissä, kuten kolmannessa maassa sijaitsevassa unionin edustustossa, toimistossa tai sivutoimipisteessä, tai 68, 69, 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuissa unionin elimissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa arviointikomiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä.

Arviointikomitean jäsenet voivat olla ulkopuolisia asiantuntijoita, jos tästä mahdollisuudesta säädetään perussäädöksessä.

4. Kilpailuhakemuksia arvioivan arviointikomitean jäsenet voivat olla 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja henkilöitä tai ulkopuolisia asiantuntijoita.

5. Arviointikomitean jäsenten ja ulkopuolisten asiantuntijoiden on noudatettava 61 artiklaa.

154 artikla

Hakemusasiakirjojen selventäminen ja korjaaminen

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi korjata ilmeiset kirjoitusvirheet hakemusasiakirjoissa sen jälkeen, kun osallistuja on vahvistanut aiotun korjauksen.

Jos osallistuja ei toimita asiakirjatodisteita tai anna selvityksiä, arviointikomitean tai tarvittaessa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta pyydettävä osallistujaa toimittamaan puuttuvat tiedot tai selventämään asiakirjatodisteita.

Tällaiset tiedot, selvennykset tai vahvistukset eivät saa merkittävästi muuttaa hakemusasiakirjoja.

155 artikla

Vakuudet

1. Lukuun ottamatta sopimuksia tai avustuksia, joiden arvo ei ylitä 60 000:ta euroa, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi, tekemänsä riskinarvioinnin perusteella ja jos tämä on oikeasuhteista, vaatia vakuuden antamista

a) toimeksisaajilta tai avustuksen saajilta ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi, jäljempänä ’ennakkomaksuvakuus’;

b) toimeksisaajilta rakennusurakoihin, tavaroihin tai monitahoisiin palveluihin liittyvien merkittävien sopimusvelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi, jäljempänä ’suoritustakuu’;

c) toimeksisaajilta sen varmistamiseksi, että sopimus pannaan kaikilta osin täytäntöön sopimuksen vastuuaikana, jäljempänä ’varojen pidättämiseen perustuva vakuus’.

Yhteinen tutkimuskeskus vapautetaan vakuuden asettamista koskevista vaatimuksista.

Vaihtoehtona ennakkomaksuvakuuden vaatimiselle toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi avustusten yhteydessä päättää jakaa maksun useaan erään.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää, onko vakuus vaadittava euromääräisenä vai vakuuden kattamassa hankinta- tai avustussopimuksessa määrätyn valuutan määräisenä.

3. Vakuuden on oltava toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymän pankin tai valtuutetun rahoituslaitoksen myöntämä.

Toimeksisaajan tai avustuksen saajan pyynnöstä, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt,

a) voidaan korvata 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitettu vakuus toimeksisaajan tai avustuksen saajan ja kolmannen yhteisvastuullisella takauksella;

b) voidaan korvata 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu vakuus saman avustussopimuksen osapuolina olevien avustuksen saajien peruuttamattomalla ja ehdottomalla yhteisvastuullisella takauksella.

4. Vakuudella pankki tai rahoituslaitos tai kolmas osapuoli asetetaan vastaamaan peruuttamattomasti ja yhteisvastuullisesti first demand -takuun antajana toimeksisaajan tai avustuksen saajan velvoitteista.

5. Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä havaitsee hankinta- tai avustussopimuksen täytäntöönpanon aikana, että vakuuden antajalla ei ole tai ei enää ole lupaa myöntää vakuuksia sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, hänen on pyydettävä toimeksisaajaa tai avustuksen saajaa korvaamaan tällaisen vakuuden antajan myöntämä vakuus toisella.

156 artikla

Ennakkomaksuvakuus

1. Ennakkomaksuvakuuden suuruus ei saa ylittää ennakkomaksujen määrää, ja sen on oltava voimassa riittävän pitkään, jotta se voidaan tarvittaessa hyödyntää.

2. Ennakkomaksuvakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksut vähennetään toimeksisaajalle tai avustuksen saajalle hankinta- tai avustussopimuksen ehtojen mukaisesti suoritettavista väli- tai loppumaksuista.

VI OSASTO

VÄLILLINEN HALLINNOINTI

157 artikla

Välillinen hallinnointi

1. Sellaisten henkilöiden ja yhteisöjen valinnan, joille on 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti määrä antaa tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hallinnointi, on tapahduttava avoimesti ja toimen luonteen vuoksi perustellulla tavalla, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa. Valinnassa on 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii, v, vi ja vii alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen osalta otettava asianmukaisella tavalla huomioon niiden taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet.

   Jos henkilö tai yhteisö yksilöidään perussäädöksessä, 35 artiklan mukaiseen rahoitusselvitykseen on sisällytettävä perustelut kyseisen henkilön tai yhteisön valinnalle.

   Jos varoja hallinnoi verkosto, johon on nimettävä vähintään yksi elin tai yhteisö verkostoon osallistuvaa jäsenvaltiota tai maata kohden, nimeämisen suorittaa asianomainen jäsenvaltio tai maa perussäädöksen mukaisesti. Kaikissa muissa tapauksissa komissio nimeää tällaiset elimet tai yhteisöt asianomaisten jäsenvaltioiden tai maiden suostumuksella.

   Jos valinta tehdään kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella, se on tehtävä tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita noudattaen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tässä kohdassa säädettyjen vaatimusten soveltamista.

2. Henkilöiden ja yhteisöjen, joille on 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti annettu tehtäväksi unionin varojen tai talousarviotakuiden hallinnointi, on noudatettava moitteettoman varainhoidon, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita sekä varmistettava unionin toiminnan näkyvyys. Kun komissio tekee rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia 131 artiklan mukaisesti, näitä periaatteita on selitettävä tarkemmin kyseisissä sopimuksissa.

3. Komissio varmistaa ennen rahoitusosuus-, rahoitus- tai takuusopimusten allekirjoittamista, että sopimusten tarjoama unionin taloudellisten etujen suoja on vastaavan tasoinen kuin silloin, kun komissio toteuttaa talousarviota 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti. Tätä varten komissio arvioi unionin varoja hallinnoivien henkilöiden tai yhteisöjen järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä, jos se aikoo käyttää kyseisiä järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä toimen toteuttamisen yhteydessä, tai toteuttaa tarvittavat valvontatoimenpiteet tämän artiklan 5 kohdan mukaisesti.

4. Komissio arvioi suhteellisuusperiaatteen mukaisesti, täyttävätkö unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivat henkilöt ja yhteisöt seuraavat edellytykset:

   a) ne ottavat käyttöön vaikuttavan ja tehokkaan sisäisen valvonnan järjestelmän, joka perustuu parhaisiin kansainvälisiin käytäntöihin, asianmukainen riskinhallinta mukaan luettuna, ja mahdollistaa erityisesti sääntöjenvastaisuuksien ja petosten ehkäisemisen, toteamisen ja korjaamisen, ja varmistavat sen toiminnan; käyttöön otetussa sisäisen valvonnan järjestelmässä voidaan tarvittaessa käyttää digitaalisia tarkastuksia;

   b) ne käyttävät kirjanpitojärjestelmää, joka tuottaa täsmällistä, täydellistä ja luotettavaa tietoa oikea-aikaisesti;

c) ne ovat sellaisen riippumattoman ulkoisen tarkastuksen kohteena, jonka tekee kyseisestä henkilöstä tai yhteisöstä toiminnallisesti riippumaton tarkastusyksikkö kansainvälisesti hyväksyttyjen tarkastusstandardien mukaisesti;

d) ne soveltavat rahoitusta kolmansille osapuolille myöntäessään asianmukaisia sääntöjä ja menettelyjä, mukaan lukien avoimet, syrjimättömät, tehokkaat ja vaikuttavat tarkastusmenettelyt, aiheettomasti maksettujen varojen takaisin perimistä koskevat säännöt ja rahoituksen ulkopuolelle sulkemista koskevat säännöt;

e) ne julkistavat varojensa saajista riittävät tiedot, jotka vastaavat 38 artiklassa säädettyjä tietoja;

f) ne varmistavat 5 artiklassa tarkoitettua suojaa vastaavan henkilötietojen suojan.

Komissio voi lisäksi kyseisten henkilöiden tai yhteisöjen suostumuksella arvioida muita sääntöjä ja menettelyjä, kuten henkilöiden tai yhteisöjen hallintokustannusten laskentakäytäntöjä. Komissio voi päättää käyttää näitä sääntöjä ja menettelyjä arviointinsa tulosten perusteella.

Ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti arvioitujen henkilöiden tai yhteisöjen on ilmoitettava komissiolle ilman aiheetonta viivytystä kaikista järjestelmiensä, sääntöjensä tai menettelyjensä merkittävistä muutoksista, jotka saattavat vaikuttaa komission arvion luotettavuuteen.

5. Jos asianomaiset henkilöt tai yhteisöt täyttävät 4 kohdan vaatimukset ainoastaan osittain, komissio toteuttaa tarvittavat valvontatoimenpiteet unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi. Kyseisistä toimenpiteistä määrätään tarkemmin asianomaisissa sopimuksissa. Euroopan parlamentille ja neuvostolle on niiden pyynnöstä annettava tiedot kaikista tällaisista toimenpiteistä.

6. Sellaisissa usean rahoittajan toimissa, joissa unionin rahoitusosuudella korvataan menoja, ***158 artiklan*** 4 kohdassa tarkoitettu menettely koostuu sen varmistamisesta, että henkilö tai yhteisö on käyttänyt toimeen komission kyseistä toimea varten maksamaa määrää vastaavan määrän asiaa koskevan avustus-, rahoitusosuus- tai rahoitussopimuksen ehtojen mukaisesti.

7. Komissio ei saa vaatia tämän artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua ennakkoarviointia

a) edellä 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuista unionin elimistä tai 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan viii alakohdassa tarkoitetuista elimistä tai henkilöistä, jotka ovat hyväksyneet varainhoitosääntöjä komission ennakkosuostumuksella;

b) komission nimenomaisesti edellyttämistä menettelyistä, mukaan lukien komission omat ja perussäädöksissä säädetyt menettelyt tai tapaukset, joissa säännöt ja menettelyt on yhdenmukaistettu komission edellyttämien sääntöjen ja menettelyjen kanssa.

Komissio voi päättää olla vaatimatta 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua ennakkoarviointia

a) kolmansista maista tai niiden nimeämistä elimistä edellyttäen, että komissiolla säilyy varainhoidollinen vastuu, millä varmistetaan unionin taloudellisten etujen riittävä suoja;

b) sellaisista jäsenvaltioiden organisaatioista, joille on 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisesti annettu tehtäväksi unionin varojen hallinnointi ja joiden osalta komissio on vahvistanut, että ohjelman hallinnointi- ja valvontajärjestelmä on toimiva.

8. Jos 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tai yhteisöjen järjestelmät, säännöt tai menettelyt arvioidaan asianmukaisiksi, unionin rahoitusosuudet kyseisille henkilöille tai yhteisöille voidaan suorittaa tämän osaston mukaisesti. Näiden yhteisöjen tai henkilöiden on ehdotuspyyntöön osallistuessaan noudatettava ehdotuspyyntöä koskevia VIII osaston sääntöjä. Tällaisissa tapauksissa tulojen ja menojen hyväksyjä voi päättää allekirjoittaa avustussopimuksen sijasta rahoitusosuussopimuksen tai rahoitussopimuksen.

158 artikla

Unionin varojen ja talousarviotakuiden hallinnointi

1. Unionin varoja tai talousarviotakuita hallinnoivien henkilöiden ja yhteisöjen on toimitettava komissiolle

   a) unionin varojen tai talousarviotakuiden hallinnoinnista laadittu selvitys, jossa tarkastellaan myös 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettujen ehtojen täyttämistä tai tulosten saavuttamista;

   b) jos rahoitusosuudella korvataan menoja, tilitys aiheutuneista menoista;

   c) johdon vahvistuslausuma, joka kattaa a alakohdassa ja tarvittaessa b alakohdassa tarkoitetut tiedot ja jossa vahvistetaan, että

      i) tiedot on esitetty asianmukaisesti ja ne ovat täydelliset ja paikkansapitävät;

      ii) unionin varat on käytetty aiottuun tarkoitukseensa rahoitusosuus-, rahoitus- tai takuusopimusten mukaisesti tai tapauksen mukaan alakohtaisten sääntöjen mukaisesti;

      iii) käytössä olevat valvontajärjestelmät antavat riittävät takeet siitä, että tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

d) lopullisista tarkastuskertomuksista ja tehdyistä tarkastuksista laadittu yhteenveto, jossa tarkastellaan myös järjestelmissä havaittujen virheiden ja puutteiden luonnetta ja laajuutta sekä niiden korjaamiseksi toteutettuja tai suunniteltuja toimia.

Jos käytetään 127 artiklassa tarkoitettua tarkastusten vastavuoroista hyödyntämistä, tämän kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitetun yhteenvedon on katettava kaikki asiaankuuluvat hyödynnettävät tarkastusasiakirjat.

Jos toimi päättyy ennen asianomaisen varainhoitovuoden päättymistä, ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettu johdon vahvistuslausuma voidaan korvata loppuraportilla, jos tämä raportti toimitetaan ennen seuraavan varainhoitovuoden helmikuun 15 päivää.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin on liitettävä kansainvälisesti hyväksyttyjen tilintarkastusstandardien mukaisesti laadittu riippumattoman tarkastuselimen lausunto. Tästä lausunnosta on käytävä ilmi, toimivatko käytössä olevat valvontajärjestelmät moitteettomasti ja ovatko ne kustannustehokkaita ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja sääntöjenmukaiset. Lausunnossa on myös ilmoitettava, antaako tarkastustyö aihetta epäillä ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetussa johdon vahvistuslausumassa esitettyjä tietoja. Jos lausuntoa ei ole, tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyrkiä saavuttamaan vastaavan tasoisen varmuuden jonkin toisen riippumattoman keinon avulla.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut asiakirjat on toimitettava komissiolle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta. Kolmannessa alakohdassa tarkoitettu lausunto on toimitettava komissiolle viimeistään kyseisen vuoden 15 päivänä maaliskuuta.

Tässä kohdassa säädetyt velvollisuudet eivät vaikuta Euroopan investointipankin, Euroopan investointirahaston, jäsenvaltioiden organisaatioiden, kansainvälisten järjestöjen tai kolmansien maiden kanssa tehtäviin sopimuksiin. Johdon vahvistuslausuman osalta tällaisiin sopimuksiin on sisällytettävä ainakin näiden yhteisöjen velvoite toimittaa komissiolle vuosittain selvitys siitä, että unionin varat on kyseisenä varainhoitovuonna käytetty ja niistä on tehty tiliä 157 artiklan 3 ja 4 kohdan ja tällaisissa sopimuksissa asetettujen velvoitteiden mukaisesti. Tällainen selvitys voidaan sisällyttää loppuraporttiin, jos toteutettavan toimen kesto on enintään 18 kuukautta.

2. Edellä 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetun henkilön tai yhteisön on unionin varoja hallinnoidessaan

a) oltava sovellettavan unionin oikeuden ja kansainvälisten ja unionin normien mukaisesti tukematta toimia, jotka edistävät rahanpesua, terrorismin rahoitusta, veronkiertoa, veropetoksia tai verovilppiä;

b) rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita X osaston mukaisesti hallinnoidessaan oltava toteuttamatta uusia toimia tai jatkamatta toimia sellaisten yhteisöjen kanssa, jotka on perustettu tai jotka ovat sijoittautuneet oikeudenkäyttöalueille, jotka sisältyvät yhteistyöhaluttomia oikeudenkäyttöalueita koskevan unionin politiikan puitteissa laadittuun luetteloon tai jotka on yksilöity suuririskisiksi kolmansiksi maiksi direktiivin (EU) 2015/849 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Yhteisöt voivat poiketa ensimmäisen alakohdan b alakohdasta ainoastaan, jos toimi toteutetaan fyysisesti jollakin näistä oikeudenkäyttöalueista eikä siihen liity mitään viitteitä siitä, että asianomainen toimi kuuluu johonkin ensimmäisen alakohdan a alakohdassa luetelluista luokista.

Rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita X osaston mukaisesti hallinnoivien yhteisöjen on varmistettava, että

a) kolmannet osapuolet, joille ne antavat suoraan tukea talousarviosta, noudattavat tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohtaa;

b) muiden kolmansien osapuolten osalta on otettu käyttöön 157 artiklan 4 kohdan ja erityisesti ***sen ensimmäisen alakohdan*** a alakohdan mukaisesti asianmukaisiksi arvioidut säännöt, menettelyt ja korjaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kyseisten kolmansien osapuolten on noudatettava rahanpesua, terrorismin rahoitusta, veronkiertoa, veropetoksia ja verovilppiä koskevia unionin normeja tai vastaavia kansainvälisiä normeja, jotta ne voisivat saada unionin talousarviosta myönnettävää tukea.

Tehdessään sopimuksia rahoituksen välittäjien kanssa rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita X osaston mukaisesti hallinnoivien yhteisöjen on pyydettävä rahoituksen välittäjiä raportoimaan tässä kohdassa säädettyjen vaatimusten noudattamisesta.

3. Rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita X osaston mukaisesti hallinnoidessaan henkilöiden ja yhteisöjen on noudatettava unionin oikeuden mukaisia periaatteita ja vaatimuksia, joilla estetään rahoitusjärjestelmän käyttöä rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen, erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/847[59] ja direktiiviä (EU) 2015/849. Niiden on asetettava tämän asetuksen mukaisen rahoituksen ehdoksi tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen luovuttaminen direktiivin (EU) 2015/849 mukaisesti ja julkaistava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU[60] 89 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut maakohtaiset raportointitiedot.

---

59 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2015/847, annettu 20 päivänä toukokuuta 2015, varainsiirtojen mukana toimitettavista tiedoista ja asetuksen (EY) N:o 1781/2006 kumoamisesta (EUVL L 141, 5.6.2015, s. 1).

60 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

4. Komissio varmistaa, että unionin varoja tai talousarviotakuita on käytetty asiaa koskevien sopimusten ehtojen mukaisesti. Jos henkilön tai yhteisön kulut korvataan yksinkertaistetun kustannusvaihtoehdon perusteella 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c, d ja e alakohdan mukaisesti, sovelletaan 184 artiklan 1–5 kohtaa ja 185–188 artiklaa soveltuvin osin. Jos unionin varoja tai talousarviotakuita on käytetty asiaa koskevissa sopimuksissa asetettujen velvoitteiden vastaisesti, sovelletaan 132 artiklaa.

5. Edellä olevan 36 artiklan 6 kohdan ***ensimmäistä*** alakohtaa sovelletaan unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoiviin henkilöihin ja yhteisöihin niiden suorien saajien osalta ja tällaisten saajien tosiasiallisten omistajien ja edunsaajien osalta, siltä osin kuin tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen kerääminen on kyseisiä henkilöitä ja yhteisöjä koskevien sääntöjen ja menettelyjen mukaista.

6. Edellä olevan 38 artiklan 6 kohdan vaatimuksia sovelletaan henkilöihin ja yhteisöihin, jotka hallinnoivat unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti, jos tällaisten henkilöiden tai yhteisöjen kolmansille osapuolille suoraan myöntämä rahoitustuki on enemmän kuin 500 000 euroa.

▌

7. Rahoitusosuus-, rahoitus- ja takuusopimuksissa on selvästi määriteltävä unionin varoja hallinnoivan henkilön tai yhteisön vastuualueet ja velvollisuudet, mukaan lukien 129 artiklassa tarkoitetut velvollisuudet ja rahoitusosuuden maksuehdot. Tällaisissa sopimuksissa on myös tapauksen mukaan määriteltävä yhteisesti sovittu korvaus, joka on oikeassa suhteessa toimien toteuttamisedellytysten kanssa ottaen asianmukaisesti huomioon kriisi- ja epävakaat tilanteet ja joka perustuu tarvittaessa tuloksiin. Näissä sopimuksissa on myös annettava säännöt, jotka koskevat raportointia komissiolle tehtävien hoitamisesta, odotettavissa olevia tuloksia ja niitä mittaavia suoritusindikaattoreita sekä unionin varoja tai talousarviotakuita hallinnoivien henkilöiden tai yhteisöjen velvollisuutta ilmoittaa viipymättä komissiolle todetuista petoksista tai sääntöjenvastaisuuksista ja niiden seurannasta sekä kaikista tiedoista, jotka liittyvät petoksia, lahjontaa tai muuta unionin taloudellisia etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa koskeviin epäilyihin.

8. Kaikki rahoitusosuus-, rahoitus- ja takuusopimukset on asetettava Euroopan parlamentin ja neuvoston pyynnöstä niiden saataville.

9. Tätä artiklaa ei sovelleta unionin sellaisille unionin elimille maksamiin rahoitusosuuksiin, joihin sovelletaan erillistä vastuuvapausmenettelyä 70 ja 71 artiklan nojalla, paitsi mahdollisten rahoitusosuutta koskevien erityissopimusten yhteydessä.

159 artikla

Välillinen hallinnointi kansainvälisten järjestöjen kanssa

1. Komissio voi 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii alakohdan mukaisesti toteuttaa välillisesti talousarviota kansainvälisillä sopimuksilla perustettujen kansainvälisten julkisoikeudellisten järjestöjen, jäljempänä ’kansainväliset järjestöt’, ja näiden perustamien erityisjärjestöjen kanssa. Tällaiset sopimukset on toimitettava komissiolle 157 artiklan 3 kohdan mukaisen arvioinnin yhteydessä.

2. Seuraavat järjestöt rinnastetaan kansainvälisiin järjestöihin:

   a) Punaisen Ristin kansainvälinen komitea;

   b) Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälinen liitto.

3. Komissio voi hyväksyä asianmukaisesti perustellun päätöksen, jolla jokin voittoa tavoittelematon järjestö rinnastetaan kansainväliseen järjestöön, jos kyseinen järjestö täyttää seuraavat edellytykset:

   a) se on oikeushenkilö, jolla on itsenäiset hallintoelimet;

   b) se on perustettu hoitamaan tiettyjä yleisen kansainvälisen edun mukaisia tehtäviä;

   c) sen jäsenten joukossa on vähintään kuusi jäsenvaltiota;

   d) sen toiminnan perustana on pysyvä rakenne, ja se noudattaa toiminnassaan järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä, joita voidaan arvioida 157 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

   Tällaisille voittoa tavoittelemattomille järjestöille on annettava riittävät rahoitustakuut, joissa otetaan asianmukaisesti huomioon niiden hoidettavaksi annettu unionin rahoitusosuus.

4. Kun kansainväliset järjestöt hallinnoivat varoja välillisesti, sovelletaan niiden kanssa tehtyjä tarkastussopimuksia.

160 artikla

Välillinen hallinnointi jäsenvaltioiden organisaatioiden kanssa

1. Komissio voi 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan v ja vi alakohdan mukaisesti toteuttaa talousarviota välillisesti jäsenvaltioiden organisaatioiden kanssa.

2. Kun komissio toteuttaa talousarviota välillisesti jäsenvaltioiden organisaatioiden kanssa, se hyödyntää kyseisten järjestöjen järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä, jotka on arvioitu 157 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti.

3. Jäsenvaltioiden organisaatioiden järjestelmien, sääntöjen ja menettelyjen vastavuoroisen hyödyntämisen laajuudesta ja sitä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä määrätään täsmällisemmin jäsenvaltioiden organisaatioiden kanssa 131 artiklan mukaisesti tehtävissä rahoitusta koskevissa puitekumppanuussopimuksissa, joihin voi sisältyä erityisiä määräyksiä vastavuoroisen hyödyntämisen soveltamisesta arviointeihin ja tarkastuksiin 126 ja 127 artiklassa tarkoitetun mukaisesti.

161 artikla

Välillinen hallinnointi kolmansien maiden kanssa

1. Komissio voi 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan i alakohdan mukaisesti toteuttaa talousarviota välillisesti kolmannen maan tai kyseisen maan nimeämien elinten kanssa tekemällä rahoitussopimuksen, jossa kuvaillaan unionin toimea kyseisessä kolmannessa maassa ja määrätään sen kunkin osan toteutustavasta.

2. Sen lisäksi, että rahoitussopimuksen on täytettävä ***158*** artiklan *7* kohdassa säädetyt edellytykset, siinä on selvästi määriteltävä, mitkä ovat kolmannen maan ja komission tehtävät ja velvollisuudet toimen siihen osaan liittyvässä varojen hallinnoinnissa, joka toteutetaan välillisesti kolmannen maan tai sen nimeämien elinten kanssa. Rahoitussopimuksessa on myös määrättävä, mitä sääntöjä ja menettelyjä kolmannen maan on sovellettava unionin varoja hallinnoidessaan.

162 artikla

Rahoitusta yhdistävät toimet

1. Rahoitusta yhdistäviä toimia hallinnoivat joko komissio tai 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti unionin varoja hallinnoivat henkilöt tai yhteisöt.

2. Kun rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita hallinnoidaan käyttämällä rahoitusta yhdistävää välinettä tai foorumia, sovelletaan X osastoa.

3. Rahoitusta yhdistäviin välineisiin tai foorumeihin kuuluvien rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden osalta katsotaan, että 212 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan h alakohtaa on noudatettu, jos on tehty ennakkoarviointi ennen kyseisen rahoitusta yhdistävän välineen tai foorumin perustamista.

4. Edellä olevan 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaiset vuotuiset selvitykset on laadittava rahoitusta yhdistävän välineen tai foorumin tasolla ottaen huomioon kaikki siihen kuuluvat rahoitusvälineet ja talousarviotakuut, ja niissä on yksilöitävä selkeästi välineeseen tai foorumiin kuuluvan rahoitustuen eri tyypit.

VII OSASTO

HANKINNAT JA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSET

1 LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

163 artikla

Sopimuksiin sovellettavat periaatteet ja soveltamisala

1. Kaikissa talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa sopimuksissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.

2. Kaikki sopimukset on kilpailutettava mahdollisimman laajasti, paitsi silloin, kun käytetään 167 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettua menettelyä.

   Sopimuksen ennakoitua arvoa määritettäessä ei saa pyrkiä kiertämään sovellettavia sääntöjä, eikä sopimusta saa jakaa osiin tässä tarkoituksessa.

   Hankintaviranomainen jakaa sopimuksen osiin silloin, kun se on asianmukaista, ottaakseen laajan kilpailun huomioon asianmukaisella tavalla.

3. Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai siten, että niiden tarkoituksena tai tuloksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristyminen.

4. Yhteinen tutkimuskeskus voi saada rahoitusta myös muista kuin tutkimukseen tai teknologiseen kehittämiseen osoitetuista määrärahoista silloin, kun se osallistuu hankintamenettelyihin, jotka rahoitetaan kokonaan tai osittain talousarviosta.

5. Tässä asetuksessa säädettyjä hankintasääntöjä, lukuun ottamatta avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita ei sovelleta seuraaviin:

a) tehtäviin, joita Yhteinen tutkimuskeskus hoitaa kolmansien osapuolten lukuun;

b) direktiivissä 2014/65/EU tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon liittyviin rahoituspalveluihin, joita komissio käyttää lainanotto- ja lainanantotoimiensa, varainhoito- ja varainhallintatoimiensa yhteydessä, mukaan lukien keskuspankkien, Euroopan vakausmekanismin, EIP:n ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten tarjoamat palvelut sekä sellaisten kansallisten yhteisöjen tarjoamat palvelut, joiden tehtävänä on valtionvelan liikkeeseenlasku ja hoito;

c) asiakirjojen varmentamis- ja todentamispalveluihin, joiden tarjoajan edellytetään olevan notaari, jos nämä palvelut eivät ole sovellettavien kansallisten sääntöjen perusteella kilpailulle avoimia.

6. Ulkoisiin toimiin liittyviä hankintoja lukuun ottamatta ***on*** ennen ***mitään toisessa alakohdassa tarkoitettuja,*** kriisin johdosta toteutettavia ***toimenpiteitä*** julistettava kriisi asiaankuuluvien sisäisten sääntöjen mukaisesti.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tukeutua kriisin julistamiseen

a) hankintamenettelyn käynnistämiseksi;

b) hankintaviranomaisten lisäämiseksi 168 artiklan 1 kohdan neljännen alakohdan, 168 artiklan 2 kohdan kuudennen alakohdan tai 175 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;

c) yhteyden ottamiseksi tarjoajiin 172 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;

d) sopimuksen muuttamiseksi 175 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti; tai

e) asiakirjatodisteiden vaatimiseksi ennen sopimuksen allekirjoittamista liitteessä I olevan 18.1 kohdan neljännen alakohdan ja 18.4 kohdan neljännen alakohdan mukaisesti;

jos ***tämä*** on ***perusteltua*** kriisistä johtuvan äärimmäisen kiireellisen tilanteen vuoksi.

164 artikla

Hankintoja ja säädösvallan siirtoa koskeva liite

Hankintojen yksityiskohtaiset säännöt vahvistetaan tämän asetuksen liitteessä I. Sen varmistamiseksi, että unionin toimielimet sopimuksia omaan lukuunsa tehdessään soveltavat samoja vaatimuksia kuin ne, joita direktiivien 2014/23/EU ja 2014/24/EU soveltamisalaan kuuluville hankintaviranomaisille on määrätty, komissiolle siirretään tämän asetuksen 275 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä tämän asetuksen liitteen I muuttamiseksi, jotta tätä liitettä voidaan mukauttaa kyseisten direktiivien muutoksiin ja siihen voidaan tehdä asiaa koskevat tekniset mukautukset.

165 artikla

Sekamuotoiset hankintasopimukset ja yhteinen hankintasanasto

1. Sekamuotoinen hankintasopimus, joka koskee kahden tai useamman tyyppisiä hankintoja (rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja) tai käyttöoikeuksia (rakennusurakoita tai palveluja) tai sekä hankintoja että käyttöoikeuksia, on tehtävä sen tyyppiseen hankintaan sovellettavien säännösten mukaisesti, joka vastaa kyseisen sopimuksen pääkohdetta.

2. Kun on kyse sekamuotoisista hankintasopimuksista, jotka koskevat tavaroita ja palveluja, niiden pääkohde on määritettävä vertaamalla kyseisten tavaroiden tai palvelujen arvoja.

   Sopimus, joka koskee yhdentyyppisen hankinnan (rakennusurakka, tavarat tai palvelut) ja käyttöoikeuksien (rakennusurakat tai palvelut) yhdistelmää, on tehtävä kyseiseen hankintasopimukseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

3. Tätä osastoa ei sovelleta EIP:n tai EIR:n kanssa tehtyihin teknistä apua koskeviin sopimuksiin.

4. Jos hankinnan yhteydessä viitataan nimikkeistöihin, viittaukset on tehtävä käyttämällä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2195/2002[61] vahvistettua yhteistä hankintasanastoa (CPV).

166 artikla

Tiedotustoimenpiteet

1. Kun kyse on menettelyistä, joissa hankinnan arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tai 181 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot, hankintaviranomainen julkaisee Euroopan unionin virallisessa lehdessä

   a) hankintailmoituksen, jolla aloitetaan hankintamenettely, paitsi jos kyseessä on 167 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitettu menettely;

   b) menettelyn tuloksia koskevan jälki-ilmoituksen.

2. Menettelyistä, joissa hankinnan arvo alittaa 178 artiklan 1 kohdassa tai 181 artiklassa tarkoitetun kynnysarvon, tiedotetaan asianmukaisella tavalla.

3. Tietyt hankintaa koskevaan ratkaisuun liittyvät tiedot voidaan jättää julkaisematta, jos niiden julkaiseminen haittaisi lainvalvontaa tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista, haittaisi talouden toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja tai voisi haitata niiden välistä tervettä kilpailua.

167 artikla

Hankintamenettelyt

1. Hankintamenettelyt käyttöoikeussopimusten tai hankintasopimusten tekemiseksi, puitesopimukset mukaan lukien, ovat seuraavat:

---

61 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 2195/2002, annettu 5 päivänä marraskuuta 2002, yhteisestä hankintasanastosta (CPV) (EYVL L 340, 16.12.2002, s. 1).

a) avoin menettely;

b) rajoitettu menettely muun muassa dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen;

c) suunnittelukilpailu;

d) neuvottelumenettely, mukaan lukien neuvottelumenettely julkaisematta etukäteen ilmoitusta;

e) kilpailullinen neuvottelumenettely;

f) tarjousperusteinen neuvottelumenettely;

g) innovaatiokumppanuus;

h) kiinnostuksenilmaisupyyntöön perustuvat menettelyt.

2. Avoimissa menettelyissä kaikki halukkaat talouden toimijat voivat jättää tarjouksen.

3. Rajoitetuissa menettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä, tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä ja innovaatiokumppanuuksissa kaikki talouden toimijat voivat jättää osallistumishakemuksen toimittamalla hankintaviranomaisen vaatimat tiedot. Hankintaviranomainen pyytää kaikkia valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita, jotka eivät ole tarjouksen jättämisen osalta missään 138 artiklan 1 kohdassa ja 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista, jättämään tarjouksen.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, hankintaviranomainen voi rajoittaa niiden ehdokkaiden määrää, joita pyydetään jättämään tarjous, sellaisten objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla, joista ilmoitetaan hankintailmoituksessa tai kiinnostuksenilmaisupyynnössä. Menettelyyn osallistumaan kutsuttavien ehdokkaiden määrän on oltava riittävä, jotta varmistetaan todellinen kilpailu.

4. Kaikissa menettelyissä, joihin kuuluu neuvotteluja, hankintaviranomaisen on neuvoteltava tarjoajien kanssa alustavasta tarjouksesta ja mahdollisista seuraavista tarjouksista tai niiden osista niiden sisällön parantamiseksi, lopullista tarjousta lukuun ottamatta. Hankinta-asiakirjoissa vahvistetuista vähimmäisvaatimuksista ja perusteista ei neuvotella.

   Hankintaviranomainen voi tehdä sopimuksen alustavan tarjouksen pohjalta ilman neuvotteluja, jos se on hankinta-asiakirjoissa ilmoittanut varaavansa itselleen mahdollisuuden tehdä niin.

5. Hankintaviranomainen voi käyttää:

   a) avointa tai rajoitettua menettelyä kaikkia ostoja varten;

   b) kiinnostuksenilmaisupyyntöön perustuvia menettelyjä sellaisten sopimusten osalta, joiden arvo alittaa 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kynnysarvon, niiden ehdokkaiden ennakkovalintaa varten, joita pyydetään jättämään tarjous tulevissa rajoitetuissa tarjouspyynnöissä, tai luettelon tekemiseksi myyjistä, joita pyydetään jättämään osallistumishakemus tai tarjous;

   c) suunnittelukilpailua valintalautakunnan kilpailulla valitseman suunnitelman tai ehdotuksen hankkimiseksi;

   d) innovaatiokumppanuutta innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan kehittämiseksi ja kehitystyön tuloksena tuotettavien tavaroiden, palvelujen tai rakennusurakoiden ostamiseksi;

   e) tämän asetuksen liitteessä I määritetyin ehdoin tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä käyttöoikeussopimusten osalta tai direktiivin 2014/24/EU liitteessä XIV tarkoitettujen palveluhankintasopimusten osalta sekä tapauksissa, joissa avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on alkuperäisen menettelyn päätyttyä saatu vain tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä tai joita ei voida hyväksyä, ja tapauksissa, joissa se on perusteltua muun muassa sopimuksen kohteen luonteeseen tai monitahoisuuteen tai erityiseen sopimustyyppiin liittyvien erityisolosuhteiden vuoksi;

f) neuvottelumenettelyä sellaisten sopimusten osalta, joiden arvo alittaa 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kynnysarvon, tai neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen ilmoitusta, erityisten direktiivin 2014/24/EU soveltamisalan ulkopuolelle jäävien hankintatyyppien osalta tai tämän asetuksen liitteessä I selkeästi määritellyissä poikkeustapauksissa.

6. Dynaaminen hankintajärjestelmä on koko kestonsa ajan avoin kaikille valintaperusteet täyttäville talouden toimijoille.

Hankintaviranomaisen on noudatettava rajoitetun menettelyn sääntöjä, kun hankinta tehdään dynaamista hankintajärjestelmää käyttäen.

168 artikla

Toimielinten yhteiset hankinnat, muut yhteishankinnat ja jäsenvaltioiden puolesta tehtävät hankinnat

1. Jos sopimus tai puitesopimus kiinnostaa kahta tai useampaa unionin toimielintä, toimeenpanovirastoa taikka 70 tai 71 artiklassa tarkoitettua unionin elintä, ja aina kun on mahdollista saada aikaan tehokkuushyötyjä, asianomaiset hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn ja hallinnoida sen perusteella tehtyä sopimusta tai puitesopimusta toimielinten yhteisenä menettelynä yhden hankintaviranomaisen johdolla.

Toimielinten yhteishankintamenettelyihin voivat osallistua myös elimet ja henkilöt, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia, sekä Eurooppa-koulujen johtokunnan sihteeristö.

Puitesopimuksen ehtoja sovelletaan vain niiden hankintaviranomaisten, jotka on yksilöity hankinta-asiakirjoissa, ja puitesopimuksen osapuolina olevien talouden toimijoiden välillä.

Poiketen siitä, mitä tämän kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa hankintaviranomainen voi lisätä uusia hankintaviranomaisia hankintamenettelyn aloittamisen jälkeen ja ennen sopimuksen allekirjoittamista 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin ja edellyttäen, että muutos ei muuta sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta.

2. Jos sopimus tai puitesopimus on tarpeen jonkin unionin toimielimen, 70 ja 71 artiklassa tarkoitetun unionin elimen tai 69 artiklassa tarkoitetun toimeenpanoviraston ja jäsenvaltioiden yhden tai useamman hankintaviranomaisen yhteisen toimen toteuttamiseksi, unionin toimielin ja hankintaviranomaiset voivat toteuttaa hankintamenettelyn yhteisesti. Jos on tarpeen toteuttaa yhteishankinta unionin toimielimen, 70 ja 71 artiklassa tarkoitetun unionin elimen tai 69 artiklassa tarkoitetun toimeenpanoviraston ja yhden tai useamman jäsenvaltioiden hankintaviranomaisen välillä, jäsenvaltiot voivat hankkia, vuokrata tai liisata yhdessä hankitun kapasiteetin kokonaan.

Yhteishankinta voidaan toteuttaa EFTA-valtioiden ja unionin jäsenehdokasmaiden kanssa, jos kyseisestä mahdollisuudesta on nimenomaisesti määrätty kahden- tai monenvälisessä sopimuksessa, tai muiden kolmansien maiden kanssa, jos tällaisesta mahdollisuudesta on nimenomaisesti säädetty sovellettavassa perussäädöksessä.

Unionin toimielimiin sovellettavia menettelysäännöksiä sovelletaan yhteishankintoihin.

Kun jäsenvaltion hankintaviranomaiselle kuuluva tai sen hallinnoima osuus sopimuksen arvioidusta kokonaisarvosta on vähintään 50 prosenttia, tai muissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa unionin toimielin voi päättää, että yhteishankintaan sovelletaan jäsenvaltion hankintaviranomaiseen sovellettavia menettelysääntöjä, jos näiden sääntöjen voidaan katsoa vastaavan unionin toimielimeen sovellettavia sääntöjä.

Unionin toimielin ja jäsenvaltion, EFTA-valtion tai unionin jäsenehdokasmaan hankintaviranomainen, joita yhteishankinta koskee, sopivat erityisesti yksityiskohtaisista käytännön järjestelyistä, jotka koskevat osallistumishakemusten tai tarjousten arviointia, sopimuksen tekemistä, sopimukseen sovellettavaa lakia ja riita-asioissa toimivaltaista tuomioistuinta.

Kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa voidaan lisätä uusia hankintaviranomaisia hankintamenettelyn aloittamisen jälkeen ja ennen sopimuksen allekirjoittamista 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin ***ja edellyttäen, että muutos ei muuta sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta***. ▌

3. ***Kaksi jäsenvaltiota tai useampi jäsenvaltio voi tarvittaessa valtuuttaa*** unionin ***toimielimen***, 70 ja 71 artiklassa ***tarkoitetun*** unionin ***elimen*** tai 69 artiklassa ***tarkoitetun toimeenpanoviraston, jäljempänä 'valtuutettu hankintaviranomainen', toimimaan yhteishankintayksikkönä, joka tekee hankintoja kyseisten jäsenvaltioiden puolesta tai niiden nimissä seuraavin edellytyksin:***

   a) valtuutetun hankintaviranomaisen on arvioitava kahden tai useamman jäsenvaltion pyynnön hyödyllisyys, tarpeellisuus ja oikeasuhteisuus;

   b) jos valtuutettu hankintaviranomainen ei aio noudattaa pyyntöä, sen on ilmoitettava asiasta asianomaisille jäsenvaltioille ja perusteltava kieltäytymisensä;

   c) valtuutettu hankintaviranomainen toteuttaa hankintamenettelyn omien sääntöjensä mukaisesti;

   d) jos valtuutettu hankintaviranomainen päättää käynnistää hankintamenettelyn jäsenvaltioiden puolesta, sen on ilmoitettava kaikille jäsenvaltioille aikomuksestaan toteuttaa hankinta ja esitettävä asiasta kiinnostuneille jäsenvaltioille kutsu osallistua siihen;

e) jos valtuutettu hankintaviranomainen suostuu tekemään hankintoja jäsenvaltioiden puolesta, sen on laadittava ehdotus valtuutussopimukseksi, jonka osallistuvat jäsenvaltiot allekirjoittavat; tällaiseen sopimukseen on sisällyttävä erityisesti osallistuvien jäsenvaltioiden osallistumista koskevat käytännön järjestelyt, mahdollista osallistumista ja osallistumatta jättämistä koskevat ehdot ja aikataulut sekä tarvittaessa säännöt määrien jakamisesta osallistuvien jäsenvaltioiden kesken.

Unionin toimielin, 70 ja 71 artiklassa tarkoitettu unionin elin tai 69 artiklassa tarkoitettu toimeenpanovirasto voi toimia tukkuostajana- ja myyjänä, joka ostaa, varastoi ja jälleenmyy tai lahjoittaa tavaroita tai ostaa, jälleenmyy tai lahjoittaa palveluja, vuokratut kohteet mukaan luettuina, jäsenvaltioille tai unionin toimielimen, 70 ja 71 artiklassa tarkoitetun unionin elimen tai 69 artiklassa tarkoitetun toimeenpanoviraston valitsemille kumppaniorganisaatioille. Tässä tapauksessa ▌ unionin toimielin, 70 ja 71 artiklassa tarkoitettu unionin elin tai 69 artiklassa tarkoitettu toimeenpanovirasto toteuttaa hankintamenettelyn omien hankintasääntöjensä mukaisesti.

169 artikla

Hankintamenettelyn valmistelu

1. Hankintaviranomainen voi ennen hankintamenettelyn aloittamista toteuttaa alustavan markkinakartoituksen valmistellakseen menettelyä.

2. Hankintaviranomaisen on määriteltävä hankinta-asiakirjoissa hankinnan kohde esittämällä kuvaus tarpeistaan ja hankittavilta rakennusurakoilta, tavaroilta tai palveluilta vaadittavista ominaisuuksista sekä täsmennettävä hankintaan sovellettavat poissulkemis-, valinta- ja ratkaisuperusteet. Hankintaviranomaisen on lisäksi ilmoitettava, missä kuvauksen osissa määritellään vähimmäisvaatimukset, jotka kaikkien tarjousten on täytettävä. Vähimmäisvaatimuksiin sisältyy se, että noudatetaan sovellettavan ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädännön velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai sovellettavissa direktiivin 2014/24/EU liitteessä X luetelluissa kansainvälisissä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksissa.

170 artikla

Hankintamenettelyn ratkaisu

1. Hankintoja koskevat ratkaisut tehdään ratkaisuperusteiden pohjalta edellyttäen, että hankintaviranomainen on tarkistanut, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

   a) tarjous täyttää hankinta-asiakirjoissa vahvistetut vähimmäisvaatimukset;

   b) ehdokasta tai tarjoajaa ei ole suljettu pois 138 artiklan nojalla tai hylätty 143 artiklan nojalla;

   c) ehdokkaalla tai tarjoajalla on mahdollisuus osallistua hankintaan ja hän täyttää hankinta-asiakirjoissa määritellyt valintaperusteet, mukaan lukien ammatillisten eturistiriitojen puuttuminen.

2. Hankintaviranomaisen on sovellettava ehdokkaan tai tarjoajan kelpoisuuden arvioimiseen valintaperusteita. Valintaperusteet koskevat ainoastaan oikeustoimikelpoisuutta ja sääntelyyn liittyvää kelpoisuutta harjoittaa ammattitoimintaa, taloudellisia ja rahoituksellisia valmiuksia sekä teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä. Yhteisen tutkimuskeskuksen oletetaan täyttävän taloudellisiin valmiuksiin liittyvät vaatimukset.

3. Hankintaviranomaisen on sovellettava tarjouksen arvioimiseen ratkaisuperusteita.

4. Hankintaviranomaisen on tehtävä ratkaisunsa kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella, ja sen on tehtävä se käyttämällä jotakin seuraavista kolmesta ratkaisuperusteesta: alin hinta, alhaisimmat kustannukset tai paras hinta-laatusuhde.

Alhaisimpien kustannusten perustetta soveltaessaan hankintaviranomaisen on käytettävä kustannustehokkuusmallia, elinkaarikustannukset mukaan lukien.

Parhaan hinta-laatusuhteen perustetta soveltaessaan hankintaviranomaisen on otettava huomioon sopimuksen kohteeseen liittyvät hinta- tai kustannus- ja muut laatuperusteet.

171 artikla

Toimittaminen, sähköinen viestintä ja arviointi

1. Hankintaviranomaisen on vahvistettava määräajat tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle liitteessä I olevan 24 kohdan mukaisesti siten, että se ottaa huomioon hankinnan monitahoisuuden ja jättää talouden toimijoille riittävästi aikaa tarjousten laatimiseen.

2. Hankintaviranomainen voi, jos se katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tarjoajia antamaan vakuuden sen varmistamiseksi, että jo jätettyjä tarjouksia ei vedetä pois ennen sopimuksen allekirjoittamista. Vaaditun vakuuden arvon on oltava 1–2 prosenttia sopimuksen arvioidusta kokonaisarvosta.

   Hankintaviranomaisen on vapautettava vakuudet

   a) liitteessä I olevan 30.2 kohdan b tai c alakohdassa tarkoitettujen tarjoajien ja hylättyjen tarjousten osalta sen jälkeen, kun se on toimittanut tiedot menettelyn tuloksesta;

   b) liitteessä I olevan 30.2 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen, paremmuusjärjestykseen asetettujen tarjoajien osalta sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.

3. Hankintaviranomaisen on avattava kaikki osallistumishakemukset ja tarjoukset. Sen on kuitenkin hylättävä

   a) osallistumishakemukset ja tarjoukset, joita ei ole vastaanotettu määräajassa, avaamatta niitä;

   b) jo avattuina vastaanotetut tarjoukset tarkastelematta niiden sisältöä.

4. Hankintaviranomaisen on arvioitava kaikki osallistumishakemukset tai tarjoukset, joita ei ole hylätty 3 kohdan mukaisessa avaamisvaiheessa, hankinta-asiakirjoissa vahvistettujen perusteiden mukaisesti sopimuksen tekemistä tai sähköisen huutokaupan järjestämistä varten.

5. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi olla nimeämättä 153 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua arviointikomiteaa seuraavissa tapauksissa:

   a) sopimuksen arvo alittaa 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot;

   b) riskinarvioinnin perusteella liitteessä I olevan 11.1 kohdan toisen alakohdan c ja e alakohdassa, f alakohdan i alakohdassa, f alakohdan iii alakohdassa ja h ja m alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa;

   c) riskinarvioinnin perusteella, kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä;

d) ulkoisiin toimiin liittyvien menettelyjen osalta, joiden arvo on enintään 20 000 euroa;

e) dynaamiseen hankintajärjestelmään kuuluvia yksittäisiä hankintoja koskevan riskianalyysin perusteella.

6. Osallistumishakemukset ja tarjoukset, jotka eivät täytä kaikkia hankinta-asiakirjoissa vahvistettuja vähimmäisvaatimuksia, on hylättävä.

172 artikla

Yhteydenotot hankintamenettelyn aikana

1. Hankintaviranomainen voi ennen osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetettua määräaikaa toimittaa lisätietoja hankinta-asiakirjoista, jos se havaitsee hankinta-asiakirjoissa virheen tai puutteen tai jos ehdokkaat tai tarjoajat sitä pyytävät. Tiedot on toimitettava kaikille ehdokkaille tai tarjoajille.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa hankintaviranomainen voi ottaa kirjallisesti yhteyttä kaikkiin kutsuttuihin ehdokkaisiin ennen osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä ainoana tarkoituksenaan selventää näiden aikomusta jättää osallistumishakemus tai tarjous 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

2. Tiedot jokaisesta osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymisen jälkeen tapahtuneesta yhteydenotosta sekä 154 artiklassa tarkoitetuista asianmukaisesti perustelluista tapauksista, joissa yhteyttä ei ole otettu, on säilytettävä hankintaan liittyvien asiakirjojen yhteydessä.

173 artikla

Päätös sopimuksen tekemisestä ja tiedottaminen ehdokkaille tai tarjoajille

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää siitä, kenen kanssa sopimus tehdään, noudattaen hankinta-asiakirjoissa vahvistettuja valinta- ja ratkaisuperusteita.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava kaikille ehdokkaille tai tarjoajille, joiden osallistumishakemus tai tarjous on hylätty, seikat, joiden perusteella päätös on tehty. Lisäksi valituille ja hylätyille tarjoajille on ilmoitettava 178 artiklan 2 kohdassa ja 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun odotusajan kesto, jos tällaista odotusaikaa sovelletaan.

   Kun tehdään uudelleen kilpailuttamiseen perustuvaan puitesopimukseen perustuvia erillissopimuksia, hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarjoajille arvioinnin tuloksesta.

3. Hankintaviranomaisen on annettava jokaiselle tarjoajalle, jota ei ole hylätty ▌, seuraavat tiedot, jos tarjoaja pyytää niitä kirjallisesti:

   a) sen tarjoajan nimi, jonka kanssa hankintasopimus tehdään, tai puitesopimusten tapauksessa niiden tarjoajien nimet, joiden kanssa hankintasopimus tehdään, ja, paitsi jos kyseessä on uudelleen kilpailutettavaan puitesopimukseen perustuva erillissopimus, valitun tarjouksen ominaisuudet ja sen edut muihin tarjouksiin nähden sekä hintatarjouksen kokonaismäärä;

   b) selvitys tarjoajien kanssa käytävien neuvottelujen ja vuoropuhelun etenemisestä.

Hankintaviranomainen voi kuitenkin päättää jättää tietyt tiedot julkaisematta, jos niiden julkaiseminen haittaisi lainvalvontaa, olisi yleisen edun vastaista, haittaisi talouden toimijoiden oikeutettuja kaupallisia etuja tai voisi vääristää niiden välistä tervettä kilpailua.

174 artikla

Hankintamenettelyn peruuttaminen

Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti peruuttaa hankintamenettelyn kokonaan. Kun on kyse menettelyistä, jotka toteutetaan osissa tai useita hankintalähteitä käyttäen, peruuttaminen voidaan tehdä osittain. Ehdokkailla tai tarjoajilla ei ole oikeutta vaatia minkäänlaista korvausta.

Tällainen päätös on perusteltava ja saatettava ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon mahdollisimman pian.

175 artikla

Sopimuksen täyttäminen ja muuttaminen

1. Sopimuksen täyttämistä ei saa aloittaa ennen kuin se on allekirjoitettu.

2. Hankintaviranomainen saa muuttaa sopimusta tai puitesopimusta ilman hankintamenettelyä ainoastaan 3 kohdassa säädetyissä tapauksissa ja edellyttäen, että tällä muutoksella ei muuteta sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta 4 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

3. Sopimusta, puitesopimusta tai puitesopimukseen perustuvaa erillissopimusta voidaan muuttaa ilman uutta hankintamenettelyä seuraavissa tapauksissa:

   a) kun alkuperäisen toimeksisaajan on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavaratoimituksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen hankintaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) toimeksisaajaa ei voida vaihtaa teknisistä syistä, jotka liittyvät vaatimukseen korvattavuudesta tai yhteentoimivuudesta olemassa olevien laitteiden, palvelujen tai laitteistojen kanssa;

ii) toimeksisaajan vaihtaminen aiheuttaisi kustannusten olennaista päällekkäisyyttä hankintaviranomaiselle;

iii) hinnan nousu, mukaan luettuna toisiaan seuraavien muutosten kumulatiivinen nettoarvo, ei ylitä 50:tä prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta;

b) kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

i) muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintaviranomainen ei voinut ennakoida;

ii) hinnan nousu ei ylitä 50:tä prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta;

c) kun muutoksen arvo alittaa seuraavat kynnysarvot:

i) muutosajankohtana sovellettavat 178 artiklan 1 kohdassa ja liitteessä I olevassa ***39*** kohdassa tarkoitetut ulkoisia toimia koskevat kynnysarvot; ja

ii) 10 prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta palveluhankinta- ja tavarahankintasopimuksissa sekä käyttöoikeusurakoita tai palvelujen käyttöoikeuksia koskevissa sopimuksissa ja 15 prosenttia alkuperäisestä sopimusarvosta rakennusurakkasopimuksissa;

d) kun molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

i) alkuperäisen hankintamenettelyn vähimmäisvaatimuksia ei muuteta;

ii) arvon muutoksissa noudatetaan tämän alakohdan c alakohdassa vahvistettuja edellytyksiä, paitsi jos tällainen arvon muutos johtuu hankinta-asiakirjojen tai sopimusmääräysten tiukasta noudattamisesta.

Alkuperäisessä sopimusarvossa ei oteta huomioon hinnantarkistuksia.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukainen useiden toisiaan seuraavien muutosten kumulatiivinen nettoarvo ei saa ylittää kyseisessä alakohdassa tarkoitettua kynnysarvoa.

Hankintaviranomaisen on toteutettava 166 artiklassa säädetyt tiedotustoimenpiteet jälkikäteen.

4. Muutoksen katsotaan muuttavan hankintasopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta, jos se tekee hankintasopimuksen tai puitesopimuksen asiasisällöstä olennaisesti erilaisen kuin alkuperäisessä sopimuksessa. Muutoksen katsotaan joka tapauksessa muuttavan sopimuksen tai puitesopimuksen kohdetta, jos yksi tai useampi seuraavista edellytyksistä täyttyy:

   a) muutoksella otetaan käyttöön tai poistetaan merkittäviä edellytyksiä, jotka, jos ne olisivat olleet osa alkuperäistä hankintamenettelyä, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen tarjoajien osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat houkutelleet hankintamenettelyyn lisää osallistujia tai jotka eivät olisi johtaneet valitun tarjoajan valintaan;

   b) muutos muuttaa merkittävästi sopimuksen tai puitesopimuksen taloudellista tasapainoa toimeksisaajan eduksi tavalla, josta ei määrätty alkuperäisessä sopimuksessa tai puitesopimuksessa;

   c) muutos laajentaa merkittävästi sopimuksen tai puitesopimuksen soveltamisalaa.

5. Poiketen siitä, mitä ***3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa*** säädetään, kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa hankintaviranomainen voi yhteisymmärryksessä toimeksisaajan kanssa muuttaa sopimusta tai puitesopimusta niin, että ***50 prosentin*** kynnysarvo ylitetään ***ja*** muutos ***on enintään 100*** prosenttia sopimuksen alkuperäisestä arvosta***, jos tämä*** on ehdottomasti tarpeen kriisin kehittymiseen reagoimiseksi***,*** 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

Poiketen siitä, mitä ***3*** kohdassa säädetään, kriisin aiheuttamassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa puitesopimuksen ehtoja voidaan muuttaa yhteisellä sopimuksella siten, että niitä sovelletaan puitesopimuksen muuttamisen seurauksena lisättäviin uusiin hankintaviranomaisiin, mukaan lukien silloin kun on kyse toimielinten yhteisistä hankinnoista tai muista yhteishankinnoista, 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

176 artikla

Suoritustakuut ja varojen pidättämiseen perustuvat vakuudet

1. Suoritustakuu on enintään 10 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta.

Kun rakennusurakat, tavarat tai monitahoiset palvelut on lopullisesti hyväksytty, suoritustakuu on vapautettava kokonaisuudessaan sopimuksessa mainitun, 116 artiklan 1 kohdassa säädetyn ajan kuluessa. Se voidaan vapauttaa osittain tai kokonaan siinä vaiheessa, kun rakennusurakat, tavarat tai monitahoiset palvelut on hyväksytty alustavasti.

2. Varojen pidättämiseen perustuva vakuus, jonka määrä on enintään 10 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta, voidaan toteuttaa pidätyksinä suoritettaviksi erääntyvistä välimaksuista tai vähentää loppumaksusta.

Hankintaviranomainen määrittää varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden määrän, jonka on oltava oikeassa suhteessa sopimuksen täyttämiseen liittyviin riskeihin, ottaen huomioon sopimuksen kohde sekä kyseisellä alalla yleisesti sovellettavat kaupalliset ehdot.

Varojen pidättämiseen perustuvaa vakuutta ei sovelleta sopimuksiin, joissa on vaadittu suoritustakuu, eikä suoritustakuuta ole vapautettu.

3. Toimeksisaaja voi pyytää varojen pidättämiseen perustuvan vakuuden korvaamista 155 artiklassa tarkoitetulla toisentyyppisellä vakuudella, jos hankintaviranomainen hyväksyy tämän.

4. Kun sopimuksen vastuuaika on päättynyt, hankintaviranomaisen on vapautettava varojen pidättämiseen perustuva vakuus sopimuksessa mainitun, 116 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ajan kuluessa.

2 LUKU

UNIONIN TOIMIELINTEN OMAAN LUKUUNSA TEKEMIIN SOPIMUKSIIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

177 artikla

Hankintaviranomainen

1. Unionin toimielimiä, täytäntöönpanovirastoja sekä 70 ja 71 artiklassa tarkoitettuja unionin elimiä pidetään hankintaviranomaisina silloin, kun ne tekevät sopimuksia omaan lukuunsa, paitsi jos ne ostavat yhteishankintayksiköltä. Unionin toimielinten yksiköitä ei pidetä hankintaviranomaisina silloin, kun ne tekevät yksikön tason sopimuksia keskenään.

Unionin toimielimet, joita pidetään ensimmäisen alakohdan mukaisina hankintaviranomaisina, siirtävät hankintaviranomaisen tehtävien hoitamiseen tarvittavat toimivaltuutensa 60 artiklan mukaisesti.

2. Kunkin unionin toimielimen valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä arvioi, onko 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot saavutettu.

178 artikla

Sovellettavat kynnysarvot ja odotusaika

1. Hankinta- ja käyttöoikeussopimusten tekemiseksi hankintaviranomaisen on tämän asetuksen 167 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua menettelyä valitessaan noudatettava hankintasopimusten osalta direktiivin 2014/24/EU 4 artiklan a ja b alakohdassa säädettyjä kynnysarvoja ja käyttöoikeussopimusten osalta direktiivin 2014/23/EU 8 artiklan 1 kohdassa säädettyä kynnysarvoa.

Poiketen siitä, mitä tämän artiklan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, kun on kyse kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemistä tai yksinomaan niiden edun vuoksi tehdyistä hankintasopimuksista, julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovellettava kynnysarvo on direktiivin 2014/24/EU 4 artiklan b alakohdassa säädetyn julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten kynnysarvon sijasta 300 000 euroa.

Edellä olevia 152 artiklan 5 kohtaa, 178 artiklan 1 kohtaa, 179 artiklan 3 kohtaa sekä liitteessä I olevaa 11.1 kohdan m alakohtaa, 14 kohtaa ja 18.1 kohtaa, jotka koskevat kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen hankintoja, sovelletaan myös Euroopan parlamentin toimistoihin kolmansissa maissa.

2. Jollei tämän asetuksen liitteessä I säädetyistä poikkeuksista tai edellytyksistä muuta johdu, hankintaviranomainen ei saa arvoltaan 1 kohdassa tarkoitetut kynnysarvot ylittävien sopimusten osalta allekirjoittaa sopimusta tai puitesopimusta valitun tarjoajan kanssa ennen kuin odotusaika on kulunut umpeen.

3. Odotusajan on kestettävä 10 päivää, kun käytetään sähköisiä viestintävälineitä, ja 15 päivää, kun käytetään muita välineitä.

179 artikla

Hankintoihin osallistumista koskevat säännöt

1. Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin kaikki perussopimusten soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä kaikki sellaiseen kolmanteen maahan sijoittautuneet luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, joka on tehnyt unionin kanssa hankintoja koskevan erillissopimuksen, tällaisessa sopimuksessa määrätyin edellytyksin. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

2. Sovellettaessa 163 artiklan 4 kohtaa Yhteinen tutkimuskeskus katsotaan jäsenvaltioon sijoittautuneeksi oikeushenkilöksi.

3. Kun on kyse kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemistä tai yksinomaan niiden edun vuoksi tehdyistä hankintasopimuksista, hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin ehdoin ***myös*** kaikki siihen kolmanteen maahan sijoittautuneet luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, johon kyseinen edustusto on sijoittautunut***, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 ja 2 kohdan soveltamista***. Lisäksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa päättää, että kolmansien maiden kansalaiset tai yhteisöt voivat tehdä hankintasopimuksia koskevia tarjouksia.

4. Hankintamenettelyihin osallistumiseen ja tehtyjen sopimusten täytäntöönpanoon sovelletaan asetuksessa ***(EU) 2022/1031*** ja kyseisen asetuksen nojalla hyväksytyissä täytäntöönpanosäädöksissä (IPI-toimenpiteet) säädettyjä edellytyksiä.

180 artikla

Maailman kauppajärjestön hankintasäännöt

Kun on sovellettava Maailman kauppajärjestössä tehtyä julkisia hankintoja koskevaa useammankeskistä sopimusta, hankintamenettelyyn voivat osallistua kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin myös sopimuksen ratifioineisiin valtioihin sijoittautuneet talouden toimijat.

3 LUKU

ULKOISTEN TOIMIEN ALALLA TEHTÄVIIN HANKINTOIHIN SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET

181 artikla

Ulkoisiin toimiin liittyvät hankinnat

1. Hankintoja koskevia tämän osaston 1 luvussa esitettyjä yleisiä säännöksiä sovelletaan tässä luvussa tarkoitettuihin sopimuksiin, jollei liitteessä I olevassa 3 luvussa annetuista, ulkoisia toimia koskevien sopimusten tekemiseen sovellettavia menettelysääntöjä koskevista erityissäännöksistä muuta johdu. Tämän luvun soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin ei sovelleta 177–180 artiklaa.

   Jollei liitteessä I säädetyistä poikkeuksista tai edellytyksistä muuta johdu, hankintaviranomainen ei saa allekirjoittaa sopimusta tai puitesopimusta valitun tarjoajan kanssa ennen kuin odotusaika on kulunut umpeen. Odotusajan on kestettävä 10 päivää, kun käytetään sähköisiä viestintävälineitä, ja 15 päivää, kun käytetään muita välineitä.

   Edellä olevaa 166 artiklaa, 167 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa ja tämän kohdan toista alakohtaa sovelletaan ainoastaan

   a) palvelu- tai tavarahankintasopimuksiin, joiden arvo on vähintään 300 000 euroa;

   b) rakennusurakkasopimuksiin, joiden arvo on vähintään 5 000 000 euroa.

2. Tätä lukua sovelletaan

   a) hankintoihin, joissa komissio ei tee sopimuksia omaan lukuunsa;

   b) hankintoihin, joita tekevät unionin varoja 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti hallinnoivat henkilöt tai yhteisöt, jos tästä määrätään 157 artiklan mukaisissa rahoitusosuussopimuksissa tai rahoitussopimuksissa.

3. Hankintamenettelyistä määrätään 161 artiklassa tarkoitetuissa rahoitussopimuksissa.

4. Tätä lukua ei sovelleta sellaisten alakohtaisten perussäädösten soveltamisalaan kuuluviin toimiin, jotka liittyvät humanitaariseen kriisinhallinta-apuun, pelastuspalvelutoimiin tai humanitaarisiin avustustoimiin.

182 artikla

Ulkoisten toimien alalla tehtäviin hankintoihin osallistumista koskevat säännöt

1. Hankintamenettelyihin voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin kaikki perussopimusten soveltamisalaan kuuluvat henkilöt sekä kyseistä yhteistyöalaa koskevissa perussäädöksissä olevien erityissäännösten mukaisesti kaikki muut luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt. Hankintamenettelyihin voivat osallistua myös kansainväliset järjestöt.

2. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti perustelemissa poikkeusolosuhteissa voidaan päättää, että tarjouskilpailuihin voivat osallistua myös muut kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut kolmansien maiden kansalaiset.

3. Jos sovelletaan tavara- tai palvelumarkkinoiden laajentamista koskevaa sopimusta, jossa unioni on osapuolena, avataan talousarviosta rahoitettavia sopimuksia koskevat hankintamenettelyt myös muille kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuille kolmansiin maihin sijoittautuneille luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin.

VIII OSASTO

AVUSTUKSET

1 LUKU

AVUSTUSTEN SOVELTAMISALA JA MUOTO

183 artikla

Avustusten soveltamisala ja muoto

1. Tätä osastoa sovelletaan suoran hallinnoinnin yhteydessä myönnettäviin avustuksiin.

2. Avustuksia voidaan myöntää johonkin seuraavista kohteista:

   a) toimi, jolla pyritään edistämään unionin toimintapoliittisen tavoitteen saavuttamista, jäljempänä ’hankeavustukset’;

   b) sellaisen elimen toiminta, joka edistää unionin politiikkaan kuuluvaa ja sitä tukevaa tavoitetta, jäljempänä ’toiminta-avustukset’.

   Toiminta-avustukset ovat ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetun elimen työohjelman toteuttamiseen myönnettäviä rahoitusosuuksia.

3. Avustuksia voidaan myöntää missä tahansa 125 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa muodossa.

   Jos avustus myönnetään 125 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna kustannuksiin perustumattomana rahoituksena

   a) tämän osaston säännöksiä avustuskelpoisuudesta ja kulutarkastuksista, erityisesti 185, 187 ja 188 artiklaa, 189 artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa, 193 artiklaa, 194 artiklan 3 kohtaa ja 199 artiklan 1 kohdan e alakohdan säännöksiä alustavasta talousarviosta tai arvioiduista avustuskelpoisista kustannuksista ja 206 artiklan 4 kohtaa, ei sovelleta;

b) 184 artiklan osalta sovelletaan ainoastaan kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdassa, 4 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja d alakohdassa ja toisen alakohdan a alakohdassa sekä 5 kohdassa tarkoitettua menettelyä ja tarkoitettuja vaatimuksia.

4. Kukin unionin toimielin voi tehdä hankintasopimuksia tai myöntää avustuksia tiedotustoimintaan. Avustuksia voidaan myöntää, jos hankintojen käyttö ei ole toiminnan luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista.

5. Yhteinen tutkimuskeskus voi saada rahoitusta myös muista kuin tutkimukseen tai teknologiseen kehittämiseen osoitetuista määrärahoista, kun se osallistuu avustusten myöntämismenettelyihin, jotka rahoitetaan kokonaan tai osittain talousarviosta. Tällaisissa tapauksissa ei sovelleta 201 artiklan 4 kohtaa taloudellisten valmiuksien osalta eikä 199 artiklan 1 kohdan a–d alakohtaa.

184 artikla

Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteämääräinen rahoitus

1. Jos avustus myönnetään 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c, d tai e alakohdassa tarkoitettuina kertakorvauksina, yksikkökustannuksina tai kiinteämääräisenä rahoituksena, sovelletaan tätä osastoa, lukuun ottamatta tosiasiallisesti syntyneiden avustuskelpoisten kustannusten tarkastamiseen liittyviä säännöksiä tai säännösten osia.

2. Kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteät prosenttimäärät määritetään siten, että ne voidaan maksaa konkreettisten tuotosten ja/tai tulosten valmistuttua.

3. Jollei perussäädöksessä toisin säädetä, kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteämääräisen rahoituksen käyttö hyväksytään toimivaltaisen tulojen ja menojen päätöksellä noudattaen kyseisen unionin toimielimen sisäisiä sääntöjä.

4. Hyväksymispäätöksessä on esitettävä ainakin seuraavat tiedot:

   a) perustelut sille, miksi nämä rahoitusmuodot ovat tuettujen toimien tai työohjelmien luonteen sekä sääntöjenvastaisuuksien ja petosten riskien ja valvontakustannusten kannalta asianmukaisia;

b) kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen kattamien, 189 artiklan 3 kohdan c, e ja f alakohdan ja 4 kohdan mukaisesti avustuskelpoisiksi katsottavien kustannusten tai kustannusluokkien määritys siten, että huomioon ei oteta kustannuksia, jotka eivät ole avustuskelpoisia sovellettavien unionin sääntöjen mukaisesti;

c) kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteän prosenttimäärän mukaisen rahoituksen määrittämisessä käytettävien menetelmien kuvaus. Näiden menetelmien on perustuttava jompaankumpaan seuraavista:

   i) tilastotiedot, vastaavat objektiiviset perusteet tai asiantuntija-arvio, jonka toimielimen omat asiantuntijat ovat laatineet tai joka on hankittu sovellettavien sääntöjen mukaisesti; tai

   ii) saajakohtainen lähestymistapa, jossa hyödynnetään vahvistettuja tai tarkastettavissa olevia avustuksen saajaa koskevia aiempia tietoja tai avustuksen saajan tavanomaisia kustannuslaskentakäytäntöjä;

d) mahdollisuuksien mukaan maksun suorittamisen keskeiset edellytykset ja tapauksen mukaan tuotosten ja/tai tulosten valmistuminen;

e) jos kertakorvaukset, yksikkökustannukset ja kiinteät prosenttimäärät eivät perustu tuotoksiin ja/tai tuloksiin, perustelut sille, miksi tuotos- ja/tai tulospohjaista lähestymistapaa ei voida tai ei ole aiheellista käyttää.

Ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuilla menetelmillä varmistetaan

a) moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattaminen ja erityisesti vaadittuja tuotoksia ja/tai tuloksia koskevien määrien asianmukaisuus ottaen huomioon ennakoidut tulot, jotka toimien tai työohjelmien on määrä tuottaa;

b) yhteisrahoitusperiaatteen ja kaksinkertaisen rahoituksen kiellon periaatteen kohtuullinen noudattaminen.

5. Hyväksymispäätös on voimassa ohjelman tai ohjelmien koko keston ajan, ellei kyseisessä päätöksessä toisin määrätä.

Hyväksymispäätös voi kattaa kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien käytön useampaan kuin yhteen tiettyyn rahoitusohjelmaan, jos toiminnan tai menojen luonteen vuoksi on aiheellista soveltaa yhteistä lähestymistapaa. Tällöin hyväksymispäätöksen tekijöinä voivat olla:

a) toimivaltaiset tulojen ja menojen hyväksyjät, jos kaikki asianomainen toiminta kuuluu heidän vastuualueeseensa;

b) komissio, jos tämä on aiheellista toiminnan tai menojen luonteen vuoksi tai niiden tulojen ja menojen hyväksyjien suuren lukumäärän vuoksi, joita asia koskee.

6. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä tai määrätä, että avustuksen saajalle aiheutuvista välillisistä kustannuksista korvataan kertakorvauksena kiinteä osuus, joka on enintään seitsemän prosenttia toimen avustuskelpoisista välittömistä kustannuksista. Tätä suurempi kiinteä prosenttimäärä voidaan hyväksyä komission perustellulla päätöksellä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä sisällyttää 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuiseen toimintakertomukseen tällaiset päätökset, hyväksytyt kiinteät prosenttimäärät ja päätökseen johtaneet syyt.

7. Pk-yritysten omistajat tai muut luonnolliset henkilöt, jotka eivät saa palkkaa, voivat ilmoittaa toimen tai työohjelman yhteydessä tekemäänsä työhön liittyvät avustuskelpoiset henkilöstökustannukset 1–6 kohdan mukaisesti hyväksyttyjen yksikkökustannusten perusteella.

8. Avustuksen saajat voivat ilmoittaa toimen tai työohjelman yhteydessä tehtyyn vapaaehtoistyöhön liittyvät avustuskelpoiset henkilöstökustannukset 1–6 kohdan mukaisesti hyväksyttyjen yksikkökustannusten perusteella.

185 artikla

Kokonaiskertakorvaukset

1. Edellä 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettu kertakorvaus voi kattaa toimen tai työohjelman kaikki avustuskelpoiset kustannukset, jäljempänä ’kokonaiskertakorvaus’.

2. Kokonaiskertakorvaus voidaan määrittää 184 artiklan 4 kohdan mukaisesti toimen tai työohjelman alustavan talousarvion perusteella. Tällaisessa alustavassa talousarviossa on noudatettava taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteita. Näiden periaatteiden noudattamista valvotaan avustushakemuksen arvioinnin yhteydessä tehtävillä ennakkotarkastuksilla.

3. Kokonaiskertakorvauksia hyväksyessään toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on noudatettava 184 artiklan säännöksiä.

186 artikla

Avustuksen saajiin kohdistuvat kertakorvauksiin, yksikkökustannuksiin ja kiinteisiin prosenttimääriin liittyvät tarkastukset

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on viimeistään ennen loppumaksun suorittamista tarkistettava

   a) täyttyvätkö edellytykset kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen maksamiselle, ja tarkistettava tarvittaessa, ovatko tuotokset ja/tai tulokset valmistuneet;

   b) että kertakorvaukset, yksikkökustannukset tai kiinteät prosenttimäärät on ilmoitettu toimen tai työohjelman alustavassa kokonaistalousarviossa;

c) että a kohdassa mainitut edellytykset täyttyivät toimen tai työohjelman keston aikana.

Tämän lisäksi näiden edellytysten täyttyminen voidaan tarkistaa myös jälkikäteen.

Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai komission 184 artiklan mukaisesti hyväksymällä menetelmällä ennakolta määritettyjä kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen määriä ei saa asettaa kyseenalaisiksi jälkitarkastuksissa. Tämä ei kuitenkaan rajoita toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän oikeutta tarkastaa, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut maksamisen edellytykset täyttyvät, ja pienentää avustuksen määrää 132 artiklan 4 kohdan mukaisesti, jos kyseiset edellytykset eivät täyty tai jos on ilmennyt sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai muiden velvoitteiden laiminlyömisiä. Jos kertakorvaukset, yksikkökustannukset tai kiinteä prosenttiosuus on määritetty avustuksen saajan tavanomaisen kustannuslaskentakäytännön perusteella, sovelletaan 188 artiklan 2 kohtaa.

2. Tarkastusten ja valvonnan tiheys ja laajuus voivat perustua muun muassa toimen tai avustuksen saajan luonteeseen, mukaan lukien kyseisestä avustuksen saajasta johtuvat aiemmat sääntöjenvastaisuudet tai petokset.

3. Kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen maksaminen ei edellytä selvitystä avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneista kustannuksista.

4. Avustuksen maksaminen kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen muodossa ei vaikuta oikeuteen tutustua avustuksen saajan lakisääteiseen kirjanpitoon 129 ja 187 artiklassa säädettyjä tarkoituksia varten.

187 artikla

Kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteiden prosenttimäärien säännöllinen arviointi

Kertakorvausten, yksikkökustannusten ja kiinteiden prosenttimäärien määrittämisessä käytettävää menetelmää, sen perustana olevia tietoja ja sen tuloksena olevia määriä sekä näiden määrien riittävyyttä suhteessa aikaansaatuun tuotokseen ja/tai tulokseen on arvioitava säännöllisesti ja tarvittaessa mukautettava 184 artiklan mukaisesti. Arviointien tiheys ja laajuus riippuvat kustannusten kehityksestä ja luonteesta ottaen erityisesti huomioon markkinahintojen ja muiden merkityksellisten olosuhteiden huomattavat muutokset.

188 artikla

Avustuksen saajan tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt

1. Kun avustuksen saajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen käyttäminen hyväksytään, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi arvioida, ovatko nämä käytännöt 184 artiklan 4 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisia. Tämä arviointi voidaan tehdä ennakolta tai käyttäen asianmukaista jälkitarkastussuunnitelmaa.

2. Jos on vahvistettu ennakolta, että avustuksen saajan tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt ovat 184 artiklan 4 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaisia, näiden käytäntöjen mukaisesti määritettyjä kertakorvausten, yksikkökustannusten tai kiinteämääräisen rahoituksen määriä ei saa asettaa kyseenalaisiksi jälkitarkastuksissa. Tämä ei vaikuta toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän oikeuteen pienentää avustuksen määrää 132 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi katsoa, että avustuksen saajan tavanomaiset kustannuslaskentakäytännöt ovat 184 artiklan 4 kohdassa säädettyjen edellytysten mukaiset, jos kansalliset viranomaiset hyväksyvät ne vastaavissa rahoitusjärjestelmissä.

189 artikla

Avustuskelpoiset kustannukset

1. Avustus ei saa ylittää absoluuttisena arvona ilmaistua enimmäismäärää, jäljempänä ’avustuksen enimmäismäärä’, joka vahvistetaan seuraavien perusteella:

   a) sellaisen rahoituksen kokonaismäärä, joka ei perustu kustannuksiin, 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa;

   b) arvioidut avustuskelpoiset kustannukset mahdollisuuksien mukaan 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa;

   c) arvioitujen avustuskelpoisten kustannusten kokonaismäärä, joka on selkeästi määritelty ennalta 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c, d ja e alakohdassa tarkoitettuina kertakorvauksina, yksikkökustannuksina tai kiinteinä prosenttimäärinä.

   Avustukset voidaan ilmaista myös prosenttiosuutena arvioiduista avustuskelpoisista kustannuksista, jos avustus myönnetään ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetyssä muodossa, tai prosenttiosuutena ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuista kertakorvauksista, yksikkökustannuksista tai kiinteämääräisestä rahoituksesta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perussäädöksen soveltamista.

   Jos avustus myönnetään tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetyssä muodossa ja jos se voidaan toimen erityispiirteiden vuoksi ilmaista ainoastaan absoluuttisena arvona, avustuskelpoiset kustannukset on tarkistettava 158 artiklan 4 kohdan ja tarvittaessa ***158*** artiklan ***6*** kohdan mukaisesti.

2. Rajoittamatta suurinta sallittua yhteisrahoitusosuutta, josta säädetään perussäädöksessä,

a) avustus ei saa ylittää avustuskelpoisia kustannuksia;

b) jos avustus myönnetään 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetyssä muodossa ja jos 184 artiklan 8 kohdassa tarkoitetut vapaaehtoistyön kustannukset sisältyvät arvioituihin avustuskelpoisiin kustannuksiin, avustus ei saa ylittää muita kuin vapaaehtoistyöstä aiheutuvia arvioituja avustuskelpoisia kustannuksia.

3. Edellä 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneiden avustuskelpoisten kustannusten on täytettävä kaikki seuraavat edellytykset:

a) ne ovat aiheutuneet toimen tai työohjelman keston aikana, lukuun ottamatta loppuraportteihin ja tarkastustodistuksiin liittyviä kustannuksia;

b) ne on kirjattu toimen tai työohjelman alustavaan kokonaistalousarvioon;

c) ne ovat välttämättömiä avustuksen kohteena olevan toimen tai työohjelman toteuttamiseksi;

d) ne ovat yksilöitävissä ja todennettavissa, ja ne on kirjattu avustuksen saajan kirjanpitoon ja määritetty avustuksen saajan sijoittautumisvaltiossa sovellettavien kirjanpitosääntöjen ja avustuksen saajan tavanomaisten kustannuslaskentakäytäntöjen mukaisesti;

e) ne täyttävät sovellettavassa vero- ja sosiaalilainsäädännössä asetetut vaatimukset;

f) ne ovat kohtuullisia ja perusteltuja sekä moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisia erityisesti taloudellisuuden ja vaikuttavuuden osalta.

4. Ehdotuspyynnöissä on ilmoitettava kustannusluokat, joille voidaan myöntää unionin rahoitusta.

Jollei perussäädöksessä toisin säädetä, ja tämän artiklan 3 kohdassa säädetyn lisäksi, seuraavia kustannusluokkia pidetään avustuskelpoisina, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ehdotuspyynnön mukaisesti todennut ne sellaisiksi:

a) avustuksen saajalle ennakkomaksuvakuudesta aiheutuneet kustannukset, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vaatii kyseistä vakuutta 156 artiklan 1 kohdan mukaisesti;

b) rahoitusta koskevista selvityksistä annettaviin todistuksiin ja toimintaa koskeviin tarkastusraportteihin liittyvät kustannukset, jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä edellyttää niitä;

c) arvonlisävero, kun sitä ei voida periä takaisin sovellettavan kansallisen arvonlisäverolainsäädännön mukaisesti ja kun arvonlisäveron maksava avustuksen saaja ei ole neuvoston direktiivin 2006/112/EY[62] 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu verovelvollisuudesta vapautettu henkilö;

d) poistokustannukset edellyttäen, että ne ovat avustuksen saajalle tosiasiallisesti aiheutuneita;

e) kansallisten hallintojen henkilöstön palkkakustannukset siltä osin kuin ne ovat aiheutuneet toiminnoista, joita asianomainen viranomainen ei olisi toteuttanut, ellei asianomaista hanketta olisi toteutettu.

---

62 Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

Toisen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa

a) arvonlisävero katsotaan sellaiseksi, ettei sitä voida periä takaisin, jos se perustuu kansallisen lainsäädännön mukaan johonkin seuraavista toiminnoista:

   i) arvonlisäverosta vapautettu toiminta ilman vähennysoikeutta;

   ii) arvonlisäveron soveltamisalan ulkopuolelle jäävä toiminta;

   iii) edellä i tai ii alakohdassa tarkoitettu toiminta, jonka osalta arvonlisäveroa ei voida vähentää, vaan se palautetaan erityisen palautusjärjestelmän tai korvausrahaston kautta, joita ei tarkoiteta direktiivissä 2006/112/EY, vaikka kyseinen järjestelmä tai rahasto perustuisi kansalliseen arvonlisäverolainsäädäntöön;

b) arvonlisävero, joka liittyy direktiivin 2006/112/EY 13 artiklan 2 kohdassa lueteltuihin toimintoihin, katsotaan sellaisen avustuksensaajan maksamaksi, joka ei ole kyseisen direktiivin 13 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu verovelvollisuudesta vapautettu henkilö, riippumatta siitä, katsooko asianomainen jäsenvaltio, että kyseessä on toiminta, jota julkisoikeudelliset yhteisöt harjoittavat viranomaisen ominaisuudessa.

190 artikla

Sidosyhteisöt ja ainoa avustuksen saaja

1. Tässä osastossa seuraavien yhteisöjen katsotaan olevan sidoksissa avustuksen saajaan:

   a) yhteisöt, jotka muodostavat yhdessä ainoan avustuksen saajan 2 kohdan mukaisesti;

   b) yhteisöt, jotka täyttävät avustuskelpoisuusperusteet eivätkä ole missään 138 artiklan 1 kohdassa tai 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ja joilla on avustuksen saajaan erityisesti oikeudellinen yhteys tai pääomayhteys, joka ei liity ainoastaan kyseiseen toimeen eikä ole luotu ainoastaan sen toteuttamista varten.

Edellä olevaa V osaston 2 luvun 2 jaksoa sovelletaan myös sidosyhteisöihin.

2. Kun useampi kuin yksi yhteisö täyttää avustuksen myöntämisen edellytykset ja ne muodostavat yhdessä yhden yhteisön, tämä yhteisö voidaan katsoa ainoaksi avustuksen saajaksi myös silloin, kun yhteisö on nimenomaisesti perustettu avustuksella rahoitettavan toimen toteuttamista varten.

3. Avustuksen saajaan sidoksissa olevat yhteisöt voivat osallistua toimen toteuttamiseen, ellei ehdotuspyynnössä toisin määrätä, edellyttäen että molemmat seuraavat edellytykset täyttyvät:

   a) kyseiset yhteisöt mainitaan avustussopimuksessa;

   b) kyseiset yhteisöt noudattavat avustuksen saajaan avustussopimuksen mukaisesti sovellettavia sääntöjä, jotka koskevat

      i) kustannusten avustuskelpoisuutta tai rahoituksen maksamisen edellytysten täyttymistä;

      ii) komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastusoikeuksia.

   Tällaisille yhteisöille aiheutuneet kustannukset voidaan hyväksyä tosiasiallisesti aiheutuneiksi avustuskelpoisiksi kustannuksiksi tai ne voidaan kattaa kertakorvauksilla, yksikkökustannuksilla ja kiinteämääräisellä rahoituksella.

2 LUKU

PERIAATTEET

191 artikla

Avustuksiin sovellettavat yleiset periaatteet

Avustuksiin sovelletaan seuraavia periaatteita:

a) tasapuolisen kohtelun periaate;

b) avoimuusperiaate;

c) yhteisrahoitusperiaate;

d) päällekkäisten avustusten ja kaksinkertaisen rahoituksen kiellon periaate;

e) taannehtivuuskiellon periaate;

f) voiton tuottamisen kieltävä periaate.

192 artikla

Avoimuus

1. Avustukset myönnetään julkaistun ehdotuspyynnön perusteella, lukuun ottamatta 198 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

2 Kaikista varainhoitovuoden aikana myönnetyistä avustuksista on julkaistava luettelo 38 artiklan 1–4 kohdan mukaisesti.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitetun julkaisemisen jälkeen komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä selvityksen, josta käy ilmi

a) hakijoiden määrä edeltävän varainhoitovuoden aikana;

b) kunkin ehdotuspyynnön perusteella hyväksyttyjen hakemusten määrä ja prosenttiosuus suhteessa hakemusten kokonaismäärään;

c) menettelyn keskimääräinen kesto ehdotuspyynnön päättymispäivästä avustuksen myöntämiseen;

d) sellaisten avustusten lukumäärä ja rahamäärä, joiden osalta edeltävän varainhoitovuoden aikana ei julkaistu jälki-ilmoitusta 38 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

e) rahoituslaitoksille, muun muassa EIP:lle tai EIR:lle, 198 artiklan ensimmäisen alakohdan g alakohdan mukaisesti myönnetyt avustukset.

193 artikla

Yhteisrahoitus

1. Avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä. Tämän vuoksi avustus ei saa kattaa toimen tai työohjelman toteuttamiseksi tarvittavia varoja kokonaan.

Yhteisrahoitusta voidaan tarjota avustuksen saajan omina varoina, toimen tai työohjelman tuottamana tulona tai kolmansien osapuolten rahoitusosuuksina tai luontoissuorituksina.

2. Edellä 184 artiklan 8 kohdan mukaisesti arvostetusta vapaaehtoistyöstä muodostuvat kolmansien osapuolten luontoissuoritukset on esitettävä avustuskelpoisina kustannuksina alustavassa talousarviossa. Ne on esitettävä erillään muista avustuskelpoisista kustannuksista. Vapaaehtoistyö voi kattaa enintään 50 prosenttia yhteisrahoituksen kokonaismäärästä. Tätä prosenttiosuutta laskettaessa luontoissuoritukset ja muu yhteisrahoitus perustuvat hakijan toimittamiin arvioihin.

   Muut kolmansien osapuolten luontoissuoritukset on esitettävä erillään alustavassa talousarviossa esitetyistä avustuskelpoisten kustannusten rahoitusosuuksista. Niiden arvioitu arvo on ilmoitettava alustavassa talousarviossa, eikä sitä saa myöhemmin muuttaa.

3. Ulkoinen toimi voidaan 1 kohdasta poiketen rahoittaa kokonaan avustuksesta, jos se on toimen toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Tämä on perusteltava sopimuksen tekemistä koskevassa päätöksessä.

4. Tätä artiklaa ei sovelleta korkotukiin tai vakuuspalkkiohyvityksiin.

194 artikla

Päällekkäisten avustusten ja kaksinkertaisen rahoituksen kiellon periaate

1. Kutakin toimea varten voidaan samalle avustuksen saajalle myöntää ainoastaan yksi avustus talousarviosta, paitsi jos asianomaisissa perussäädöksissä toisin säädetään.

   Avustuksen saaja voi saada talousarviosta saman varainhoitovuoden aikana vain yhden toiminta-avustuksen.

   Toimi voidaan rahoittaa useammasta kuin yhdestä budjettikohdasta useiden toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien yhteistyönä.

2. Hakijan on ilmoitettava välittömästi tulojen ja menojen hyväksyjälle tekemistään muista hakemuksista tai saamistaan muista avustuksista, jotka liittyvät samaan toimeen tai työohjelmaan.

3. Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa kahdesti talousarviosta.

4. Edellä olevaa 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin tukityyppeihin, ja komissio voi päättää tilanteen mukaan olla tarkistamatta, onko sama kustannus rahoitettu kahdesti:

   a) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai koulutusta varten myönnetyt apurahat;

   b) eniten tukea tarvitseville luonnollisille henkilöille, kuten työttömille ja pakolaisille, maksettu suora tuki.

195 artikla

Voiton tuottamisen kieltävä periaate

1. Avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen avustuksen saajan toimen tai työohjelman puitteissa, jäljempänä ’voiton tuottamisen kieltävä periaate’.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa voitolla tarkoitetaan, että loppumaksun suorittamisen yhteydessä laskettavat tulot ylittävät toimen tai työohjelman avustuskelpoiset kustannukset, kun tulot rajataan unionin avustuksen ja kyseisen toimen tai työohjelman tuottaman tulon määrään.

   Toiminta-avustuksissa vararahastojen kasvattamiseen tarkoitettuja määriä ei oteta huomioon voiton tuottamisen kieltävän periaatteen noudattamisen varmistamisessa.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta

a) toimiin, joiden tavoitteena on parantaa avustuksen saajan taloudellisia valmiuksia, tai toimiin, jotka tuottavat tuloa, jotta varmistetaan toimien jatkuvuus avustussopimuksessa määrätyn unionin rahoituksen jälkeen;

b) luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai koulutusta varten myönnettyihin apurahoihin tai tukea eniten tarvitseville luonnollisille henkilöille, kuten työttömille ja pakolaisille maksettuun muuhun suoraan tukeen;

c) voittoa tavoittelemattomien järjestöjen toteuttamiin toimiin;

d) 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetussa muodossa myönnettäviin avustuksiin;

e) vähäisiin avustuksiin.

4. Kun voittoa syntyy, komissiolla on oikeus periä siitä takaisin prosenttiosuus, joka vastaa unionin rahoitusosuutta avustuskelpoisista kustannuksista, joita avustuksen saajalle on aiheutunut toimen tai työohjelman toteuttamisesta.

196 artikla

Taannehtivuuskiellon periaate

1. Jollei tässä artiklassa toisin säädetä, avustuksia ei myönnetä taannehtivasti.

2. Avustusta voidaan myöntää jo aloitettuun toimeen, jos hakija voi osoittaa, että toimi oli aloitettava ennen avustussopimuksen allekirjoittamista.

Tällaisissa tapauksissa ennen avustushakemuksen jättämispäivää aiheutuneet kustannukset eivät ole avustuskelpoisia, paitsi

a) perussäädöksessä säädetyissä asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa; tai

b) äärimmäisen kiireellisissä 198 artiklan ensimmäisen kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä edellyttävissä tapauksissa, joissa olisi erittäin tärkeää, että unioni puuttuu tilanteeseen varhain.

Toisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa avustuksen saajalle ennen hakemuksen jättämispäivää aiheutuneisiin kustannuksiin voidaan myöntää unionin rahoitusta seuraavin edellytyksin:

a) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on esittänyt riittävät perustelut poikkeukselle;

b) avustussopimuksessa vahvistetaan kustannusten avustuskelpoisuuspäiväksi nimenomaisesti hakemuksen jättämispäivää aikaisempi päivämäärä.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä raportoi kaikista tässä kohdassa tarkoitetuista tapauksista otsakkeen ”Taannehtivuuskiellon periaatteeseen varainhoitoasetuksen 196 artiklan mukaisesti tehdyt poikkeukset” alla 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa.

3. Päättyneelle toimelle ei saa myöntää avustusta takautuvasti.

4. Toiminta-avustusta koskeva avustussopimus on allekirjoitettava neljän kuukauden kuluessa avustuksen saajan tilivuoden alkamisesta. Rahoitettavat kustannukset eivät saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää eivätkä ennen avustuksen saajan tilivuoden alkamispäivää. Ensimmäinen erä on maksettava avustuksen saajalle 30 kalenteripäivän kuluessa avustussopimuksen allekirjoittamisesta.

3 LUKU

AVUSTUKSEN MYÖNTÄMISMENETTELY JA AVUSTUSSOPIMUS

197 artikla

Ehdotuspyyntöjen sisältö ja julkaiseminen

1. Ehdotuspyynnössä on esitettävä

   a) tavoitteet;

   b) kelpoisuus-, poissulkemis-, valinta- ja myöntämisperusteet sekä asiaankuuluvat asiakirjatodisteet;

   c) unionin rahoitusta koskevat järjestelyt mainiten kaikki unionin rahoitusmuodot, erityisesti avustusmuodot;

   d) ehdotusten toimittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja määräaika;

   e) suunniteltu päivämäärä, johon mennessä kaikille hakijoille on ilmoitettava heidän hakemuksensa arvioinnin tuloksista, ja alustava päivämäärä, jona avustussopimukset allekirjoitetaan.

2. Edellä 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetut päivämäärät vahvistetaan seuraavien määräaikojen perusteella:

   a) kaikille hakijoille ilmoitetaan heidän hakemuksensa käsittelyn lopputuloksesta viimeistään kuuden kuukauden kuluttua täydellisten ehdotusten lopullisesta jättämispäivästä;

   b) hakijoiden kanssa tehtävät avustussopimukset allekirjoitetaan viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päivästä, jona hakijoille on ilmoitettu hakemuksen hyväksymisestä.

Näitä määräaikoja voidaan mukauttaa, jotta voidaan ottaa huomioon sellaisten erityismenettelyjen noudattamisessa tarvittava aika, joita voidaan edellyttää asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisessa perussäädöksessä, ja määräajat voidaan myös ylittää asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ja erityisesti monitahoisten toimien kyseessä ollessa, jos ehdotuksia tai hakijoista johtuvia viivästyksiä on paljon.

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä antaa vuotuisessa toimintakertomuksessaan tietoja siitä, kuinka kauan aikaa keskimäärin on kulunut hakijoille tiedottamiseen ja avustussopimusten allekirjoittamiseen. Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut määräajat ylittyvät, valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä esittää perustelut ja myös ehdottaa korjaavia toimia, elleivät ylitykset ole toisen alakohdan mukaisesti asianmukaisesti perusteltuja.

3. Ehdotuspyynnöt julkaistaan unionin toimielinten verkkosivustolla ja muussa soveltuvassa muodossa, kuten *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos on tarpeen lisätä ehdotuspyynnön näkyvyyttä avustusten mahdollisten saajien keskuudessa. Ehdotuspyynnöt voidaan julkaista 110 artiklassa tarkoitetun rahoituspäätöksen antamisesta lähtien, myös talousarvion toteuttamista edeltävänä vuonna. Kaikki muutokset ehdotuspyyntöjen sisältöön julkaistaan samoin edellytyksin.

198 artikla

Ehdotuspyyntöihin sovellettavat poikkeukset

Avustuksia voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

a) kun avustus liittyy humanitaariseen apuun, hätätilanteen tukeen kuuluviin toimiin, pelastuspalvelutoimiin tai kriisinhallinta-apuun;

b) muissa asianmukaisesti perustelluissa poikkeuksellisen kiireellisissä tapauksissa;

c) elimille, joilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli tai jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet omalla vastuullaan, kun kyseisillä jäsenvaltioilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli;

d) elimille, jotka on määritelty avustuksen saajiksi 58 artiklan mukaisessa perussäädöksessä tai jotka jäsenvaltiot ovat nimenneet omalla vastuullaan, kun kyseiset jäsenvaltiot määritellään avustuksen saajiksi perussäädöksessä;

e) kun on kyse tutkimuksesta ja teknologian kehittämisestä, elimille, jotka mainitaan 110 artiklassa tarkoitetussa työohjelmassa, jos tästä mahdollisuudesta säädetään erikseen perussäädöksessä eikä hanke kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan;

f) sellaisia toimintoja varten, jotka niiden erityispiirteiden vuoksi voi toteuttaa vain tietyntyyppinen elin, jolla on tarvittavat tekniset valmiudet, erityisosaaminen tai hallintovalta, edellyttäen, etteivät kyseiset toiminnot kuulu ehdotuspyynnön soveltamisalaan;

g) EIP:lle tai EIR:lle teknisen avun toimiin. Tällöin ei sovelleta 199 artiklan 1 kohdan a–d alakohtaa.

Jos ensimmäisen kohdan f alakohdassa tarkoitettu tietyntyyppinen elin on jäsenvaltio, avustus voidaan myöntää ilman ehdotuspyyntöä jäsenvaltion omalla vastuullaan nimeämälle elimelle toimen toteuttamista varten.

Ensimmäisen kohdan c ja f alakohdassa tarkoitetut tapaukset on perusteltava riittävästi myöntämispäätöksessä.

199 artikla

Avustushakemusten sisältö

1. Avustushakemuksessa on esitettävä seuraavat tiedot:

   a) hakijan oikeudellinen asema, mukaan lukien maininta siitä, onko kyseessä valtiosta riippumaton järjestö;

   b) edellä olevan 139 artiklan 1 kohdan mukainen hakijan kunnian ja omantunnon kautta antama vakuutus kelpoisuus- ja valintaperusteiden täyttämisestä.

      Tällaista vakuutusta ei edellytetä, jos haetaan erittäin vähäistä avustusta;

   c) tiedot, jotka tarvitaan, jotta voidaan osoittaa hakijan taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet toteuttaa ehdotettu toimi tai työohjelma, ja jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä riskinarvioinnin perusteella niin päättää, näiden tietojen vahvistamiseksi tarvittavat asiakirjatodisteet, kuten tulostili ja tase enintään kolmelta viimeisimmältä tilikaudelta.

      Tällaisten tietojen ja asiakirjatodisteiden esittämistä ei edellytetä hakijoilta, joihin ei sovelleta 201 artiklan 5 tai 6 kohdan mukaista taloudellisten ja toiminnallisten valmiuksien tarkistamista. Asiakirjatodisteiden esittämistä ei myöskään edellytetä, jos avustus on vähäinen;

d) jos haettu avustus toimea varten on yli 750 000 euroa tai haettu toiminta-avustus on yli 100 000 euroa, ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan laatima tilintarkastuskertomus, jos sellainen on saatavilla, ja kaikissa tapauksissa, joissa unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä edellytetään lakisääteisen tilintarkastuksen tekemistä. Kertomuksessa hyväksytään tilit enintään kolmelta viimeisimmältä käytettävissä olevalta tilivuodelta. Kaikissa muissa tapauksissa hakijan on annettava valtuutetun edustajansa allekirjoittama vakuutus siitä, että enintään kolmen viimeisimmän käytettävissä olevan tilikauden tilinpäätös on asianmukaisesti laadittu.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen hakemuksista, joita sama avustuksen saaja tekee toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle saman varainhoitovuoden aikana.

Ensimmäisessä alakohdassa asetettuja kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio myöntää avustuksen useammalle kuin yhdelle saajalle.

Kun on kyse 131 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista kumppanuuksista, rahoitusta koskeva puitekumppanuussopimus voidaan allekirjoittaa vasta kun on esitetty tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu tilintarkastuskertomus kahdelta viimeisimmältä tilikaudelta, joilta kertomus on saatavilla.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarviointinsa perusteella myöntää poikkeuksen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta vaatimuksesta oppilaitoksille sekä sellaisille avustuksen saajille, jotka ovat yhteisvastuussa useita saajia kattavasta avustussopimuksesta tai jotka eivät ole lainkaan taloudellisessa vastuussa.

Ensimmäistä alakohtaa ei sovelleta välillisen hallinnoinnin mukaisesti avustuskelpoisiin henkilöihin tai yhteisöihin sikäli kuin ne täyttävät 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa ja 157 artiklassa säädetyt edellytykset;

e) toimen tai työohjelman kuvaus ja alustava talousarvio, jossa

i) tulot ja menot ovat tasapainossa; ja

ii) esitetään toimen tai työohjelman arvioidut avustuskelpoiset kustannukset.

Usean rahoittajan toimiin ei sovelleta i ja ii alakohtaa.

Alustavaan talousarvioon voi i alakohdasta poiketen asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa sisältyä varauksia ennakoimattomien menojen tai valuuttakurssivaihtelujen varalta;

f) ilmoitus hakijan unionilta saman tilikauden aikana samaa toimea tai toimen osaa tai toimintaansa varten saaman tai hakeman rahoituksen lähteistä ja määristä sekä hakijan muusta samaa toimea varten saamasta tai hakemasta rahoituksesta.

2. Hakemus voidaan jakaa useisiin osiin, jotka voidaan jättää eri aikoina 203 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

200 artikla

Avustuskelpoisuusperusteet

1. Avustuskelpoisuusperusteissa vahvistetaan ehdotuspyyntöön osallistumisen edellytykset.

2. Ehdotuspyyntöön voivat osallistua seuraavat hakijat:

   a) oikeushenkilöt;

   b) luonnolliset henkilöt, jos toimen luonne tai ominaisuudet tai hakijan tavoitteet sitä edellyttävät;

   c) yhteisöt, joilla ei ole asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaista oikeushenkilöllisyyttä, edellyttäen että niiden edustajilla on valtuudet tehdä oikeudellisia sitoumuksia niiden puolesta ja että yhteisöt tarjoavat unionin taloudellisille eduille oikeushenkilöiden tarjoamaa suojaa vastaavat vakuudet. Hakijalla on erityisesti oltava vastaavat taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet kuin oikeushenkilöillä. Hakijan edustajien on todistettava, että nämä osallistumisedellytykset täyttyvät.

3. Ehdotuspyynnössä voidaan määrätä myös muista avustuskelpoisuusperusteista, joita vahvistettaessa on otettava asianmukaisesti huomioon toimen tavoitteet ja noudatettava avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita.

4. Sovellettaessa 183 artiklan 5 kohtaa ja tätä artiklaa Yhteinen tutkimuskeskus katsotaan jäsenvaltioon sijoittautuneeksi oikeushenkilöksi.

201 artikla

Valintaperusteet

1. Valintaperusteiden avulla on voitava arvioida hakijan valmiuksia toteuttaa ehdottamansa toimi tai työohjelma.

2. Hakijalla on oltava kestävät ja riittävät rahoituslähteet, jotta se kykenee harjoittamaan toimintaansa koko sen ajan, jolle avustusta myönnetään, ja osallistumaan toimintansa rahoitukseen, jäljempänä ’taloudelliset valmiudet’.

3. Hakijalla on oltava riittävä ammatillinen osaaminen ja pätevyys ehdotetun toimen tai työohjelman toteuttamiseksi, ellei perussäädöksessä erikseen toisin säädetä, jäljempänä ’toiminnalliset valmiudet’.

4. Hakijan taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet tarkistetaan etenkin 199 artiklassa tarkoitettujen tietojen tai asiakirjatodisteiden tarkastelun perusteella.

   Jos ehdotuspyynnössä ei ole pyydetty asiakirjatodisteita ja jos toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on kohtuulliset perusteet kyseenalaistaa hakijan taloudelliset tai toiminnalliset valmiudet, hän pyytää hakijaa toimittamaan kaikki asianmukaiset asiakirjat.

   Jos kyseessä on kumppanuus, tarkistus on tehtävä 131 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

5. Taloudellisten valmiuksien tarkistamista ei sovelleta

a) koulutustukea saaviin luonnollisiin henkilöihin;

b) suoraa tukea eniten tarvitseviin ja sitä saaviin luonnollisiin henkilöihin, kuten työttömät ja pakolaiset;

c) julkisoikeudellisiin elimiin, mukaan lukien jäsenvaltioiden organisaatiot;

d) kansainvälisiin järjestöihin;

e) korkotukia tai vakuuspalkkiohyvityksiä hakeviin henkilöihin tai yhteisöihin, jos näiden tukien tai hyvitysten tavoitteena on vahvistaa avustuksen saajan taloudellisia valmiuksia tai tuottaa tuloa***;***

f) henkilöihin tai yhteisöihin***, jotka hakevat erittäin vähäisiä avustuksia.***

Jos hakemuksen jättää useampi hakija, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin jälkeen päättää tarkistaa vain päähakijan taloudelliset valmiudet.

6. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella luopua vaatimuksesta varmistaa julkisoikeudellisten yhteisöjen, jäsenvaltioiden organisaatioiden tai kansainvälisten järjestöjen toiminnalliset valmiudet.

202 artikla

Avustuksen myöntämisperusteet

Avustuksen myöntämisperusteiden avulla on voitava

a) arvioida ehdotuksia asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden sekä odotettavissa olevien tulosten kannalta;

b) myöntää avustukset toimille tai työohjelmille, joilla saavutetaan unionin rahoituksen mahdollisimman suuri kokonaisvaikuttavuus;

c) arvioida avustushakemukset.

203 artikla

Arviointimenettely

1. Ehdotukset arvioidaan ennakolta ilmoitettujen valinta- ja myöntämisperusteiden mukaisesti sen määrittämiseksi, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä jakaa menettelyn tarvittaessa eri vaiheisiin. Menettelyyn sovellettavat säännöt esitetään ehdotuspyynnössä.

   Hakijoille, joiden ehdotus on hylätty missä tahansa vaiheessa, ilmoitetaan hylkäämisestä 7 kohdan mukaisesti.

   Saman menettelyn aikana saa pyytää samoja asiakirjoja ja tietoja ainoastaan kerran.

3. Edellä 153 artiklassa tarkoitettu arviointikomitea tai tarvittaessa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa toimittamaan lisätietoja tai selventämään 154 artiklan mukaisesti toimitettuja asiakirjatodisteita. Tulojen ja menojen hyväksyjä pitää asianmukaisesti kirjaa yhteydenpidosta hakijoihin menettelyn aikana.

4. Kun arviointikomitea on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan, jossa käydään läpi kaikki komitean tarkastelemat ehdotukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, mille ehdotuksille voidaan myöntää rahoitusta.

   Tarvittaessa pöytäkirjassa luokitellaan käsitellyt ehdotukset ja annetaan suosituksia myönnettävästä avustuksen enimmäismäärästä sekä avustushakemukseen mahdollisesti tehtävistä vähäisistä mukautuksista.

   Pöytäkirja säilytetään myöhempää käyttöä varten.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää hakijaa mukauttamaan ehdotustaan arviointikomitean suositusten mukaisesti. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä pitää asianmukaisesti kirjaa yhteydenpidosta hakijoihin menettelyn aikana.

6. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee arvioinnin perusteella päätöksensä, jossa mainitaan ainakin

   a) päätöksen aihe ja myönnetyn avustuksen kokonaismäärä;

   b) valittujen hakijoiden nimet, toimien nimet ja hyväksyttyjen avustusten määrä sekä päätöksen perustelut, myös silloin kun päätös poikkeaa arviointikomitean lausunnosta;

   c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäämisen syyt.

7. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijalle kirjallisesti hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Jos avustushakemus hylätään, unionin toimielimen on ilmoitettava hylkäämisen syyt. Hylätyille hakijoille on ilmoitettava hakemuksen hylkäämisestä mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun hyväksytyille hakijoille on ilmoitettu hakemuksen hyväksymisestä.

8. Sellaisten hakemusten osalta, jotka on myönnetty 198 artiklan mukaisesti, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi

   a) päättää olla soveltamatta tämän artiklan 2 ja 4 kohtaa ja 153 artiklaa;

   b) yhdistää arviointikertomuksen ja avustuksen myöntämistä koskevan päätöksen sisällön yhteen asiakirjaan, jonka hän allekirjoittaa.

204 artikla

Avustussopimus

1. Avustuksista tehdään kirjallinen sopimus.

2. Avustussopimuksessa on oltava vähintään seuraavat:

a) sopimuksen kohde;

b) avustuksen saaja;

c) sopimuksen kesto eli:

i) sopimuksen voimaantulopäivä;

ii) avustettavan toimen tai tilivuoden alkamispäivä ja kesto;

d) toimen kuvaus tai toiminta-avustusta varten työohjelman kuvaus sekä odotettavissa olevien tulosten kuvaus;

e) unionin rahoituksen enimmäismäärä euroina, toimen tai työohjelman alustava talousarvio ja avustuksen muoto;

f) raportointia ja maksuja koskevat säännöt sekä 208 artiklassa säädetyt hankintasäännöt;

g) maininta, että avustuksen saaja hyväksyy 129 artiklassa tarkoitetut velvoitteet;

h) unionin rahoituksen näkyvyyttä koskevat määräykset lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia, joissa julkistaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista;

i) maininta, että avustussopimukseen sovelletaan unionin oikeutta, jota täydennetään tarvittaessa sopimuksessa määrätyllä kansallisella lainsäädännöllä. Tästä voidaan poiketa kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävissä sopimuksissa;

j) riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin tai välitystuomioistuin.

3. Muille yhteisöille tai oikeushenkilöille kuin valtioille avustussopimuksen täyttämisestä syntyvät rahalliset velvoitteet ovat täytäntöönpanokelpoisia 100 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

4. Avustussopimuksiin ei saa tehdä sellaisia muutoksia, joiden tarkoituksena tai vaikutuksena on asettaa avustuksen myöntämispäätös kyseenalaiseksi tai jotka ovat hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteen vastaisia.

4 LUKU

AVUSTUKSEN TOTEUTTAMINEN

205 artikla

Avustuksen määrä ja tarkastushavaintojen laajentaminen

1. Avustuksen määrä vahvistetaan lopullisesti vasta sen jälkeen, kun toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt loppuraportit ja tarvittaessa kustannusselvityksen, mikä ei kuitenkaan estä asianomaista unionin toimielintä, OLAFia tai tilintarkastustuomioistuinta toteuttamasta myöhemmin tilintarkastuksia, tarkastuksia, tutkimuksia ja tutkintoja. Edellä olevaa 132 artiklan 4 kohtaa sovelletaan myös sen jälkeen, kun määrä on vahvistettu lopullisesti.

2. Jos valvonnassa tai tarkastuksissa ilmenee avustuksen saajasta johtuvia systeemisiä tai toistuvia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai velvoitteiden laiminlyöntejä, jotka vaikuttavat merkittävästi useisiin kyseiselle avustuksen saajalle samoin ehdoin myönnettyihin avustuksiin, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää kaikkia näitä avustuksia koskevien avustussopimusten täyttämisen tai maksujen suorittamisen tai tarvittaessa purkaa kyseisen avustuksen saajan kanssa tehdyt avustussopimukset sen mukaan, miten vakavia havainnot ovat.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi lisäksi pienentää avustusten määrää, hylätä kustannukset, jotka eivät ole avustuskelpoisia, tai periä takaisin aiheettomasti maksetut määrät kaikkien sellaisten avustusten osalta, joihin liittyy avustussopimusten perusteella tarkastettavissa tai tutkittavissa olevia, ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja systeemisiä tai toistuvia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai velvoitteiden laiminlyöntejä.

3. Kun avustuksen saajan toimittamat tarkistetut kertomukset ja rahoitusta koskevat selvitykset on hyväksytty, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittää vähennettävät tai takaisin perittävät määrät aina, kun tämä on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, niiden kuhunkin avustukseen liittyvien kustannusten perusteella, jotka on aiheettomasti ilmoitettu avustuskelpoisiksi.

4. Kun kuhunkin tällaiseen avustukseen liittyviä sellaisia kustannuksia, jotka eivät ole avustuskelpoisia, ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista laskea tarkasti, vähennettävät tai takaisin perittävät määrät voidaan määrittää ekstrapoloimalla vähentämisessä ja perinnässä käytettävä prosenttiosuus, jota sovelletaan avustuksiin, joihin on osoitettu liittyvän systeemisiä tai toistuvia sääntöjenvastaisuuksia, petoksia tai velvoitteiden laiminlyöntejä; tai kun vähennettäviä tai perittäviä määriä ei voida määrittää niiden kustannusten perusteella, jotka eivät ole avustuskelpoisia, sovelletaan kiinteän prosenttimäärän mukaista vähennystä tai perintää suhteellisuusperiaatetta noudattaen. Avustuksen saajalle annetaan mahdollisuus ehdottaa asianmukaisesti perusteltua vaihtoehtoista menetelmää tai prosenttimäärää ennen vähennyksen tai perinnän toteuttamista.

206 artikla

Maksupyyntöihin liitettävät asiakirjatodisteet

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä täsmentää, mitä asiakirjatodisteita on liitettävä maksupyyntöihin.

2. Kunkin avustuksen ennakkomaksut voidaan jakaa useaan erään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti. Avustuksen saajan on liitettävä uuden ennakkomaksuerän maksamista koskevaan pyyntöön selvitys aikaisempien ennakkomaksuerien käytöstä. Ennakkomaksuerä maksetaan kokonaisuudessaan, jos vähintään 70 prosenttia aiempien ennakkomaksujen kokonaismäärästä on käytetty. Muussa tapauksessa ennakkomaksuerästä vähennetään kyseisen kynnysarvon saavuttamisesta puuttuva määrä.

3. Avustuksen saajan on annettava kunnian ja omantunnon kautta vakuutus siitä, että sen maksupyyntöihin sisältyvät tiedot ovat täydelliset, luotettavat ja oikeat, sanotun kuitenkaan rajoittamatta velvollisuutta esittää asiakirjatodisteita. Avustuksen saajan on myös vakuutettava, että aiheutuneet kustannukset ovat avustussopimuksen mukaisesti avustuskelpoisia ja että maksupyyntöjen tukena on riittävät asiakirjatodisteet, jotka voidaan tarkastaa.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia minkä tahansa suuruisen väli- tai loppumaksun tueksi todistuksen toimen tai työohjelman rahoitusta koskevista selvityksistä ja määrien perustana olevista tileistä. Tällaisen todistuksen vaatimisen perusteena on oltava riskinarviointi, jossa otetaan huomioon erityisesti avustuksen ja maksun määrä sekä avustuksen saajan ja avustettavan toiminnan luonne.

   Todistuksen on oltava ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan antama, tai jos kyse on julkisoikeudellisista yhteisöistä, toimivaltaisen riippumattoman virkamiehen antama.

Todistuksessa on osoitettava toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen ja sovittuja, kansainvälisten standardien mukaisia menettelyjä noudattaen, että avustuksen saajan maksupyynnön perustana olevissa rahoitusta koskevissa selvityksissä esitetyt kustannukset ovat todelliset, oikein kirjatut ja avustussopimuksen mukaisesti avustuskelpoiset. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi asianmukaisesti perustelluissa erityistapauksissa pyytää todistusta lausunnon muodossa tai muussa kansainvälisten standardien mukaisessa muodossa.

5. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi riskinarvioinnin perusteella vaatia maksun tueksi hyväksymänsä riippumattoman kolmannen osapuolen laatiman toimintaa koskevan tarkastusraportin. Toimintaa koskevassa tarkastusraportissa on todettava, että toiminnan tarkastus on tehty toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymiä menetelmiä käyttäen, sekä ilmoitettava, onko toimi tai työohjelma tosiasiallisesti toteutettu avustussopimuksessa asetettujen ehtojen mukaisesti.

207 artikla

Rahoitustuki kolmansille osapuolille

Jos toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää rahoitustuen myöntämistä kolmansille osapuolille, avustuksen saaja voi myöntää tällaista tukea, jos tuen myöntämisen edellytykset on määritelty avustuksen saajan ja komission välisessä avustussopimuksessa, jossa avustuksen saajalle ei anneta mahdollisuutta käyttää harkintavaltaa.

Harkintavaltaa ei katsota olevan, jos avustussopimuksessa täsmennetään seuraavat seikat:

a) kolmannelle osapuolelle suoritettavan rahoitustuen enimmäismäärä, joka on enintään 60 000 euroa, ja tuen tarkan määrän määrittämisperusteet;

b) kiinteässä luettelossa mainitut erityyppiset toiminnot, joita varten voidaan myöntää tällaista rahoitustukea;

c) sellaisten henkilöiden tai henkilöryhmien määritelmä, jotka voivat saada tällaista rahoitustukea, sekä tuen myöntämisperusteet.

Toisen kohdan a alakohdassa tarkoitettu kynnysarvo voidaan ylittää, kun on kyse humanitaarisesta avusta, hätätilanteen tukeen kuuluvista toimista, pelastuspalvelutoimista tai kriisinhallinta-avusta tai kun tavoitteiden saavuttaminen olisi muutoin mahdotonta tai liian vaikeaa.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa tietoja tämän artiklan kolmannessa kohdassa tarkoitetuista tapauksista.

208 artikla

Toteuttamiseen liittyvät hankintasopimukset

1. Jos toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää hankintoja, avustuksen saaja voi tehdä hankintasopimuksen tavanomaisten hankintakäytäntöjensä mukaisesti edellyttäen, että hankintasopimus tehdään kokonaistaloudellisesti edullisimman tai tarvittaessa halvimman tarjouksen perusteella, ja avustuksen saajan on huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivien 2014/24/EU ja 2014/25/EU soveltamista.

2. Jos toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää hankintasopimusta, jonka arvo ylittää 60 000 euroa, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi perustelluissa tapauksissa edellyttää, että avustuksen saaja noudattaa 1 kohdassa tarkoitettujen sääntöjen lisäksi erityissääntöjä.

Kyseisten erityissääntöjen on perustuttava tässä asetuksessa säädettyihin sääntöihin, ja niiden on oltava oikeassa suhteessa asianomaisten hankintasopimusten arvoon ja unionin rahoitusosuuden suuruuteen, jota arvioidaan suhteessa toimen kokonaiskustannuksiin, sekä riskeihin. Tällaiset erityissäännöt on sisällytettävä avustussopimukseen.

IX OSASTO

PALKINNOT

209 artikla

Yleiset säännöt

1. Palkinnot myönnetään avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita noudattaen, ja niillä edistetään unionin toimintapoliittisia tavoitteita.

2. Palkintoja ei saa myöntää suoraan ilman kilpailua.

Jos kilpailussa jaetaan palkintoja, joiden yksikköarvo on vähintään 1 000 000 euroa, kilpailun saa julkaista vain, jos kyseiset palkinnot mainitaan 110 artiklassa tarkoitetussa rahoituspäätöksessä ja niitä koskevat tiedot on toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

3. Palkinnon määrää ei sidota sen saajalle aiheutuneisiin kustannuksiin.

4. Jos toimen tai työohjelman toteuttaminen edellyttää, että avustuksen saaja myöntää palkintoja kolmansille osapuolille, kyseinen saaja voi myöntää tällaisia palkintoja, jos osallistumisehdot ja myöntämisperusteet, palkintojen arvo tai tyyppi sekä maksu- tai toimitusjärjestelyt on määritelty avustuksen saajan ja komission välisessä avustussopimuksessa, jossa ei anneta mahdollisuutta käyttää harkintavaltaa.

210 artikla

Kilpailujen säännöt, ratkaisu ja julkaiseminen

1. Kilpailun säännöissä on määrättävä seuraavista:

a) osallistumisehdot;

b) hakijoiden ilmoittautumista koskevat järjestelyt ja tarvittaessa viimeinen ilmoittautumispäivä sekä hakemusten toimittamista koskevat järjestelyt;

c) edellä 138 artiklassa säädetyt poissulkemisperusteet ja 143 artiklassa säädetyt hylkäämisperusteet;

d) hakijan yksinomainen vastuu sellaisten vaatimusten osalta, jotka koskevat kilpailun yhteydessä toteutettua toimintaa;

e) palkinnon saajat hyväksyvät ***128*** artiklassa tarkoitetut velvoitteet ja kilpailusäännöissä määritellyt julkaisemista koskevat velvoitteet;

f) palkinnon myöntämisperusteet, joiden avulla on voitava arvioida hakemusten laatua asetettujen tavoitteiden ja odotettavissa olevien tulosten pohjalta sekä määritellä objektiivisesti, tuleeko hakemus valituksi;

g) palkinnon tai palkintojen suuruus tai tyyppi;

h) järjestelyt palkintojen maksamiseksi tai toimittamiseksi niiden saajille.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta kilpailuun voivat osallistua avustusten saajat, ellei kilpailun säännöissä toisin todeta.

Kilpailujen julkaisemiseen sovelletaan 197 artiklan 3 kohtaa soveltuvin osin.

2. Kilpailujen säännöissä voidaan määrätä edellytyksistä kilpailun peruuttamiselle erityisesti, jos kilpailun tavoitteita ei voida saavuttaa.

3. Palkinnot myöntää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä 153 artiklassa tarkoitetun arviointikomitean toteuttaman arvioinnin perusteella.

Myöntämispäätökseen sovelletaan 203 artiklan 4 ja 6 kohtaa soveltuvin osin.

4. Hakijoille on ilmoitettava hakemusten arvioinnin tuloksesta mahdollisimman pian ja joka tapauksessa 15 kalenteripäivän kuluessa siitä, kun tulojen ja menojen hyväksyjä on päättänyt palkinnon myöntämisestä.

Palkinnon myöntämispäätöksestä on ilmoitettava sen saajalle, ja tämä päätös on oikeudellinen sitoumus.

5. Kaikista varainhoitovuoden aikana myönnetyistä palkinnoista on julkaistava vuosittain luettelo 38 artiklan 1–4 kohdan mukaisesti.

Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle niiden pyynnöstä julkaisemisen jälkeen selvityksen, josta käy ilmi

a) hakijoiden määrä edellisen vuoden aikana;

b) kunkin kilpailun osalta hakijoiden määrä ja valituksi tulleiden hakemusten prosenttiosuus hakemusten kokonaismäärästä;

c) luettelo arviointikomiteoihin edellisen vuoden aikana osallistuneista asiantuntijoista sekä maininta heidän valintamenettelystään.

X OSASTO

RAHOITUSVÄLINEET, TALOUSARVIOTAKUUT JA RAHOITUSAPU

1 LUKU

YHTEISET SÄÄNNÖKSET

211 artikla

Soveltamisala ja täytäntöönpano

1. Unioni voi perustaa talousarviosta rahoitettavia rahoitusvälineitä sekä tarjota talousarviotakuita tai rahoitusapua, kun tämä osoittautuu parhaaksi tavaksi saavuttaa unionin toimintapoliittiset tavoitteet, antamalla perussäädöksen, jossa määritellään niiden soveltamisala ja täytäntöönpanojakso.

2. Jäsenvaltiot voivat osallistua unionin rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun. Myös kolmannet osapuolet voivat osallistua, jos tämä sallitaan perussäädöksessä.

3. Jos rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita hallinnoidaan suoraan, komissio varmistaa, että 158 artiklan 2 kohtaa noudatetaan soveltuvin osin rahoituksen välittäjien ja lopullisten saajien osalta.

4. Jos rahoitusvälineitä hallinnoidaan yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, sovelletaan alakohtaisia sääntöjä.

5. Jos rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita hallinnoidaan välillisesti, komissio tekee sopimuksia yhteisöjen kanssa 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdan mukaisesti. Jos kyseisten yhteisöjen järjestelmät, säännöt ja menettelyt on arvioitu 157 artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti, ne voivat hyödyntää näitä järjestelmiä, sääntöjä ja menettelyjä kokonaisuudessaan. Kyseiset yhteisöt voivat rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita välillisesti hallinnoidessaan tehdä sopimuksia sellaisten rahoituksen välittäjien kanssa, jotka on valittava komission soveltamia menettelyjä vastaavien menettelyjen mukaisesti. Kyseisten yhteisöjen on sisällytettävä näihin sopimuksiin 158 artiklan 2 kohdan mukaiset vaatimukset.

Komissio vastaa edelleen siitä, että rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden hallinnoinnissa noudatetaan moitteettoman varainhoidon periaatetta ja että täytäntöönpano edistää määriteltyjä ajallisesti määrättyjä toimintapoliittisia tavoitteita, joiden tuotokset ja/tai tulokset ovat mitattavissa. Komissio on vastuussa rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden hallinnoinnista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden yhteisöjen, joille tehtäviä on siirretty, sovellettavan lainsäädännön ja 129 artiklan mukaista oikeudellista tai sopimusvastuuta.

Jos kolmannet maat osallistuvat 2 kohdan mukaisesti rahoitusvälineisiin tai talousarviotakuisiin, perussäädöksessä voidaan sallia kelpoisuusvaatimukset täyttävien hallinnointiin osallistuvien yhteisöjen tai vastapuolten nimittäminen asianomaisista maista.

6. Tilintarkastustuomioistuimella on oltava pääsy kaikkeen tietoon, joka liittyy rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin ja rahoitusapuun, myös paikan päällä tehtävien tarkastusten välityksellä.

Tilintarkastustuomioistuin on ulkoinen tarkastaja, joka vastaa rahoitusvälineellä, talousarviotakuulla tai rahoitusavulla tuetuista hankkeista ja ohjelmista.

212 artikla

Rahoitusvälineisiin ja talousarviotakuisiin sovellettavat periaatteet ja edellytykset

1. Rahoitusvälineitä ja talousarviotakuita käytetään moitteettoman varainhoidon, avoimuuden, suhteellisuuden, syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun ja toissijaisuuden periaatteiden mukaisesti sekä niille vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti.

2. Rahoitusvälineillä ja talousarviotakuilla on seuraavat tehtävät:

a) puututaan markkinoiden toimintapuutteisiin tai optimaalista heikompiin investointitilanteisiin ja tuetaan oikeassa suhteessa ainoastaan sellaisia varojen lopullisia saajia, joita pidetään kansainvälisesti hyväksyttyjen standardien mukaisesti taloudellisesti elinkelpoisina unionin rahoitustuen myöntämishetkellä;

b) saavutetaan täydentävyys siten, että estetään muista julkisista lähteistä tai yksityisistä lähteistä saatavan potentiaalisen tuen ja investointien korvaaminen;

c) ei vääristetä kilpailua sisämarkkinoilla ja noudatetaan valtiontukisääntöjä;

d) saadaan aikaan vipu- ja kerrannaisvaikutus, jonka tavoitevaihteluväli perustuu vastaavaa rahoitusvälinettä tai talousarviotakuuta koskevaan ennakkoarviointiin, ottamalla käyttöön unionin rahoitusosuutta tai takuuta määrällisesti suurempi kokonaisinvestointi sekä tilanteen mukaan maksimoimalla yksityiset investoinnit;

e) ne pannaan täytäntöön siten, että varmistetaan esimerkiksi yhteissijoituksiin, riskinjakovaatimuksiin tai taloudellisiin kannustimiin liittyvillä säännöksillä, että asianomaisessa perussäädöksessä määritettyjen toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttaminen on täytäntöönpanoon osallistuvien yhteisöjen tai vastapuolten yhteisen edun mukaista, samalla kun estetään eturistiriidat yhteisöjen tai vastapuolten muiden toimien kanssa;

f) säädetään unionille maksettavasta korvauksesta, joka on linjassa rahoitukseen osallistuvien toimijoiden välisen riskinjaon ja rahoitusvälineen tai talousarviotakuun toimintapoliittisten tavoitteiden kanssa;

g) jos hallinnointiin osallistuville yhteisöille tai vastapuolille on maksettava korvauksia, säädetään, että tällaisten korvausten on perustuttava tuloksiin ja että ne koostuvat

   i) hallintopalkkioista, joilla korvataan yhteisölle tai vastapuolelle rahoitusvälineen tai talousarviotakuun hallinnointiin liittyvä työ ja joiden on mahdollisuuksien mukaan perustuttava toteutettuihin toimiin tai maksettuihin määriin, ja

   ii) tarvittaessa toimintapolitiikkaan liittyvistä kannustimista, joilla pyritään edistämään toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista tai rahoitusvälineen tai talousarviotakuun taloudellista suorituskykyä.

   Poikkeukselliset kustannukset voidaan korvata asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa;

h) niiden on perustuttava ennakkoarviointeihin joko erikseen tai ohjelman osana 34 artiklan mukaisesti ja niihin on sisällytettävä rahoitustoimen tyypin valintaa koskevat selitykset ottaen huomioon toimintapoliittiset tavoitteet sekä talousarvioon kohdistuvat asiaan liittyvät taloudelliset riskit ja saavutettavat säästöt.

Ensimmäisen alakohdan h alakohdassa tarkoitettuja arviointeja on tarkistettava ja saatettava ajan tasalle, jotta voidaan ottaa huomioon merkittävien sosioekonomisten muutosten vaikutus rahoitusvälineen tai talousarviotakuun käyttöperusteisiin.

3. Sellaiset tulot kuin osingot, pääomavoitot, vakuuspalkkiot sekä lainakorot ja varainhoitotileillä oleviin määriin liittyvät korot, jotka palautetaan komissiolle tai rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita varten avatuille varainhoitotileille ja jotka liittyvät rahoitusvälineen tai talousarviotakuun mukaiseen talousarviosta myönnettävään tukeen, otetaan talousarvioon sen jälkeen, kun hallinnointikustannukset ja -palkkiot on vähennetty, sanotun kuitenkaan rajoittamatta varojen hallinnointia yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa koskevien alakohtaisten sääntöjen soveltamista.

Sellaiset vuotuiset palautukset kuin pääoman palautukset, vapautuneet vakuudet ja lainojen lyhennykset, jotka palautetaan komissiolle tai rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita varten avatuille varainhoitotileille ja jotka liittyvät rahoitusvälineen tai talousarviotakuun mukaiseen talousarviosta myönnettävään tukeen, ovat 21 artiklan 3 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja sisäisiä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja, ja ne on käytettävä samaan rahoitusvälineeseen tai talousarviotakuuseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta ***218*** artiklan ***4*** kohdan soveltamista, aikana, joka ei ylitä talousarviositoumuksen kestoa jatkettuna kahdella vuodella, jollei perussäädöksessä toisin säädetä.

Komissio ottaa kyseiset sisäiset käyttötarkoitukseensa sidotut tulot huomioon ehdottaessaan rahoitusvälineille tai talousarviotakuille uusia määrärahoja.

Sen estämättä, mitä toisessa alakohdassa säädetään, sellaisen perussäädöksen, joka on tarkoitus kumota tai jonka voimassaolo päättyy, nojalla vahvistettu käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen jäljellä oleva määrä voidaan myös osoittaa toiseen, tavoitteiltaan vastaavaan rahoitusvälineeseen, kun tästä säädetään kyseisen rahoitusvälineen perussäädöksessä.

4. Rahoitusvälineestä, talousarviotakuusta tai rahoitusavusta vastaava tulojen ja menojen hyväksyjä laatii tammikuun 1 päivän ja joulukuun 31 päivän välisen ajan kattavan tilinpäätöslaskelman 249 artiklan mukaisesti ja noudattaen 80 artiklassa tarkoitettuja kirjanpitosääntöjä ja julkissektorin kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IPSAS).

   Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa välillisesti hallinnoitavien rahoitusvälineiden ja talousarviotakuiden osalta, että 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan ii, iii, v ja vi alakohdassa tarkoitetut yhteisöt antavat viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta tarkastamattomat tilinpäätöslaskelmat, jotka kattavat tammikuun 1 päivän ja joulukuun 31 päivän välisen ajan ja ovat 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja IPSAS:n mukaiset, sekä kaikki tiedot, joita tarvitaan tilinpäätöslaskelmien laatimisessa 82 artiklan 2 kohdan mukaisesti; lisäksi kyseisten yhteisöjen on toimitettava tarkastetut tilinpäätöslaskelmat viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 15 päivänä huhtikuuta.

5. Jos rahoitusvälineitä tai talousarviotakuita yhdistetään yksittäisessä sopimuksessa talousarviosta myönnettävään lisätukeen, mukaan lukien avustukset, tämän osaston säännöksiä sovelletaan koko toimenpiteeseen. Raportointi on toteutettava 41 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti, ja siinä on selkeästi yksilöitävä, mitkä toimenpiteen osat ovat rahoitusvälineitä ja mitkä talousarviotakuita.

213 artikla

Unionin rahoitusvastuu

1. Rahoitusvastuu ja talousarviosta suoritettavien nettomaksujen yhteismäärä ei saa missään tapauksessa ylittää

   a) rahoitusvälineiden osalta niitä varten tehtyjä talousarviositoumuksia;

b) talousarviotakuiden osalta perussäädöksessä vahvistettua talousarviotakuun määrää;

c) rahoitusavun osalta lainanoton enimmäismäärää, johon komissiolla on valtuudet perussäädöksessä hyväksytyn rahoitusavun rahoittamista varten, ja siihen liittyvää korkoa.

2. Talousarviotakuut ja rahoitusapu saavat aiheuttaa unionille ehdollisen velan, joka voi ylittää rahoitusvarat, jotka on varattu kattamaan unionin rahoitusvelka, ainoastaan, jos näin säädetään talousarviotakuun tai rahoitusavun käyttöönottoa koskevassa perussäädöksessä ja siinä määritetyissä edellytyksissä.

3. Tehtäessä ***256 artiklassa*** säädettyä vuotuista arviota talousarviotakuista tai rahoitusavusta aiheutuvat talousarviosta katettavat ehdolliset velat on arvioitava kestäviksi, jos niiden ennakoitu monivuotinen kehitys noudattaa rajoituksia, jotka asetetaan SEUT 312 artiklan 2 kohdan mukaisessa monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetussa asetuksessa, ja päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 3 artiklan 1 kohdassa esitettyä vuotuisten maksumäärärahojen enimmäismäärää.

214 artikla

Rahoitusvastuiden rahoittaminen

1. Talousarviotakuiden ja kolmansille maille myönnetyn rahoitusavun osalta perussäädöksessä on määritettävä rahoitusaste prosenttiosuutena hyväksytyn rahoitusvastuun määrästä. Tämä määrä ei sisällä 211 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja rahoitusosuuksia.

Perussäädöksessä on säädettävä, että rahoitusastetta tarkistetaan vähintään kolmen vuoden välein.

2. Rahoitusasteen määrittäminen perustuu määrälliseen ja laadulliseen arvioon, jonka komissio tekee talousarviotakuusta tai kolmannelle maalle myönnetystä rahoitusavusta aiheutuvista taloudellisista riskeistä noudattaen varovaisuusperiaatetta, jonka mukaan varoja ja voittoja ei saa yliarvioida eikä velkoja ja tappioita aliarvioida.

   Ellei talousarviotakuuta tai kolmannelle maalle myönnettyä rahoitusapua koskevassa perussäädöksessä toisin säädetä, rahoitusaste perustuu kokonaisrahoitukseen, jota tarvitaan ennalta odotettavissa olevien nettotappioiden kattamiseksi ja lisäksi riittävään suojapuskuriin. Kokonaisrahoitus perustetaan 35 artiklassa tarkoitetussa rahoitusselvityksessä säädetyn ajan kuluessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston toimivaltaa.

3. Rahoitusvälineen osalta on tarpeen mukaan osoitettava varat, joilla hoidetaan tulevat maksut, jotka liittyvät kyseisestä rahoitusvälineestä johtuvaan talousarviositoumukseen.

4. Rahoitus toteutetaan seuraavilla varoilla:

   a) rahoitusosuudet talousarviosta noudattaen kaikilta osin monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annettua asetusta ja sen jälkeen, kun on tarkasteltu mahdollisuuksia kohdentaa määrärahoja uudelleen;

   b) varojen sijoittamisesta saadut tuotot, jotka säilytetään yhteisessä vararahastossa;

   c) varat, jotka on peritty takaisinmaksun laiminlyöneiltä velallisilta takuu- tai lainasopimuksessa määrätyn takaisinperintämenettelyn mukaisesti;

   d) tulot ja muut maksut, jotka unioni on saanut takuu- tai lainasopimuksen mukaisesti;

e) tapauksen mukaan jäsenvaltioiden ja kolmansien osapuolten käteisrahana 211 artiklan 2 kohdan nojalla suorittamat rahoitusosuudet.

Ainoastaan tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa tarkoitetut varat otetaan huomioon laskettaessa rahoitusta 1 kohdassa tarkoitetun rahoitusasteen perusteella.

5. Varoja käytetään seuraavien maksujen suorittamiseen:

a) talousarviotakuuseen perustuvat maksuvaatimukset;

b) maksuvelvoitteet, jotka liittyvät rahoitusvälineestä johtuvaan talousarviositoumukseen;

c) taloudelliset velvoitteet, jotka johtuvat varojen lainaamisesta 223 artiklan 1 kohdan nojalla;

d) tapauksen mukaan muut menot, jotka liittyvät rahoitusvälineiden, talousarviotakuiden ja kolmansille maille myönnetyn rahoitusavun hallinnointiin.

6. Jos talousarviotakuuta varten osoitetut varat ylittävät tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun rahoitusasteeseen perustuvan rahoituksen määrän, käytetään tämän artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan b, c ja d alakohdassa tarkoitettuja kyseiseen takuuseen liittyviä varoja perussäädöksessä säädettynä tukikelpoisuusaikana mutta ei kuitenkaan rahoittamisen perustamisvaiheen jälkeen ja rajoittamatta 216 artiklan 4 kohdan soveltamista, jotta talousarviotakuu voidaan palauttaa alkuperäiseen määräänsä.

7. Komissio ilmoittaa välittömästi Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja voi ehdottaa asianmukaisia lisärahoitustoimia tai rahoitusasteen korottamista, jos

a) talousarviotakuuseen perustuvien maksuvaatimusten vuoksi kyseiseen talousarviotakuuseen osoitettujen varojen määrä laskee alle 50 prosenttiin 1 kohdassa tarkoitetusta rahoitusasteesta ja uudelleen, kun se laskee alle 30 prosenttiin kyseisestä rahoitusasteesta, tai voisi komission laatiman riskinarvioinnin perusteella alittaa kyseiset prosenttimäärät vuoden kuluessa;

b) unionin rahoitusapua saanut valtio ei suorita sille kuuluvaa maksua eräpäivänä.

215 artikla

Yhteinen vararahasto

1. Rahoitusvälineistä, talousarviotakuista tai rahoitusavusta johtuvien rahoitusvastuiden kattamiseksi saatuja varoja säilytetään yhteisessä vararahastossa.

Yhteisen vararahaston varainhoito annetaan komission tehtäväksi.

2. Yhteisessä vararahastossa säilytettyjen varojen sijoittamisesta syntyneet kokonaisvoitot ja -tappiot kohdennetaan suhteutetusti asianomaisiin rahoitusvälineisiin, talousarviotakuisiin tai rahoitusapuun.

   Yhteisen vararahaston varainhoitaja pitää vähimmäismäärän rahaston varoista käteisenä tai muina rahavaroina vakavaraisuussääntöjen ja niiden maksuennusteiden mukaisesti, jotka tulojen ja menojen hyväksyjät laativat rahoitusvälineistä, talousarviotakuista tai rahoitusavusta.

   Yhteisen vararahaston varainhoitaja voi yhteisen vararahaston varoja vakuutena käyttäen tehdä takaisinostosopimuksia suorittaakseen rahastosta maksuja, kun tämän menettelyn voidaan kohtuudella olettaa olevan talousarviolle edullisempi kuin varojen divestointi maksupyynnön edellyttämässä aikataulussa. Maksuun liittyvien takaisinostosopimusten voimassaolo- tai uusimisaika on rajoitettava mahdollisimman lyhyeksi, jotta talousarviolle aiheutuvat tappiot voidaan minimoida.

3. Tilinpitäjän on otettava 77 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan ja 86 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti käyttöön menettelyt, joita sovelletaan yhteiseen vararahastoon liittyviin tulo- ja menotapahtumiin sekä yhteisen vararahaston varainhoitajan suostumuksella varoihin ja velkoihin.

4. Kun komissio on poikkeuksellisesti tehnyt 30 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan g alakohdassa tarkoitetun määrärahasiirron, se ilmoittaa asiasta välittömästi Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja ehdottaa pikaisesti toimenpiteitä määrärahojen palauttamiseksi sen takuurahaston budjettikohtaan, josta ne on siirretty, noudattaen täysimääräisesti monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta annetussa asetuksessa säädettyjä enimmäismääriä.

216 artikla

Tosiasiallinen rahoitusaste

1. Talousarviotakuiden ja kolmansille maille myönnetyn rahoitusavun rahoituksen on perustuttava yhteisessä vararahastossa tosiasialliseen rahoitusasteeseen. Kyseinen rahoitusaste tarjoaa unionin rahoitusvastuille suojan, joka vastaa sitä suojaa, jonka asianomaiset rahoitusasteet tarjoaisivat, jos varoja säilytettäisiin ja hallinnoitaisiin erillään.

2. Sovellettava tosiasiallinen rahoitusaste on prosenttiosuus kustakin 214 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti määritetystä alustavasta rahoitusasteesta. Sitä sovelletaan ainoastaan yhteisen vararahaston varoihin, jotka on varattu takuuseen perustuvien vaatimusten maksamiseen yhden vuoden aikana. Se on takuuseen perustuvien vaatimusten maksamiseen tarvittavien yhteisen vararahaston käteis- ja muiden rahavarojen määrän ja, jos varoja säilytettäisiin ja hallinnoitaisiin erillään, kussakin takuurahastossa takuuseen perustuvien vaatimusten maksamiseen tarvittavien käteis- ja muiden rahavarojen kokonaismäärän välinen suhde prosenttiosuutena, kun molemmilla määrillä on vastaava likviditeettiriski. Tämä suhde ei saa laskea alle 95 prosentin. Tosiasiallisen rahoitusasteen laskennassa otetaan huomioon

   a) arvio yhteisen vararahaston sisään- ja ulosvirtauksista ottaen huomioon kokonaisrahoituksen perustamisen alkuvaihe 214 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;

   b) talousarviotakuiden ja kolmansille maille myönnetyn rahoitusavun riskikorrelaatio;

   c) markkinaolosuhteet.

Komissio antaa viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2020 delegoituja säädöksiä 275 artiklan mukaisesti tämän asetuksen täydentämiseksi tosiasiallisen rahoitusasteen laskemista koskevilla yksityiskohtaisilla edellytyksillä, mukaan lukien kyseinen laskentamenetelmä.

Siirretään komissiolle valta antaa 275 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua vähimmäissuhdetta yhteisen vararahaston toiminnasta saatujen kokemusten perusteella ja noudattaen varovaisuutta moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti. Vähimmäissuhdetta ei saa vahvistaa alemmalle tasolle kuin 85 prosenttia.

3. Yhteisen vararahaston varainhoitaja laskee vuosittain tosiasiallisen rahoitusasteen, jonka perusteella komissio laskee 214 artiklan 4 kohdan a alakohdan ja sitten tämän artiklan 4 kohdan b alakohdan mukaiset rahoitusosuudet talousarviosta.

4. Sen jälkeen kun vuotuinen tosiasiallinen rahoitusaste on laskettu tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti, talousarviomenettelyn yhteydessä tehdään seuraavat toimet ja ne esitetään 41 artiklan 5 kohdan h alakohdassa tarkoitetussa valmisteluasiakirjassa:

   a) talousarviotakuuta tai kolmannelle maalle myönnettyä rahoitusapua varten osoitettujen varojen mahdollinen ylijäämä palautetaan talousarvioon;

   b) rahaston mahdollinen täydentäminen suoritetaan vuotuisina erinä enintään kolmen vuoden ajan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 214 artiklan 6 kohdan soveltamista.

5. Komissio laatii tilinpitäjää kuultuaan ohjeet, joita sovelletaan yhteisen vararahaston varojen hoitamiseen asianmukaisten vakavaraisuussääntöjen mukaisesti ja joissa suljetaan pois johdannaisilla keinottelutarkoituksessa toteutettavat toimet. Ohjeet liitetään yhteisen vararahaston varainhoitajan kanssa tehtyyn sopimukseen.

Ohjeiden tarkoituksenmukaisuudesta on suoritettava riippumaton arviointi kolmen vuoden välein, ja se toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

217 artikla

Vuotuinen raportointi

1. Jäljempänä ***256*** artiklassa säädetyn raportointivelvoitteen lisäksi komissio raportoi vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhteisestä vararahastosta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa annetaan tiedot yhteisen vararahaston varainhoidosta, toiminnan tuloksellisuudesta ja riskistä edellisen kalenterivuoden lopussa sekä yhteisen vararahaston rahavirroista edellisen kalenterivuoden aikana ja merkittävistä transaktioista; lisäksi annetaan kaikki asiaankuuluvat tiedot unioniin kohdistuvasta rahoitusriskistä.

2 LUKU

ERITYISSÄÄNNÖKSET

1 JAKSO

RAHOITUSVÄLINEET

218 artikla

Säännöt ja hallinnointi

1. Sen estämättä, mitä 211 artiklan 1 kohdassa säädetään, rahoitusvälineitä voidaan perustaa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa hyväksymättä niitä perussäädöksellä, jos tällaiset rahoitusvälineet sisällytetään talousarvioesitykseen 41 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan e alakohdan mukaisesti.

2. Komissio varmistaa, että rahoitusvälineiden hallinnointia yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan erityisesti kirjanpidon, raportoinnin, seurannan ja taloudellisen riskinhallinnan alalla.

3. Jos unioni osallistuu rahoitusvälineen toteuttamiseen vähemmistöosakkaana, komissio varmistaa tämän osaston noudattamisen suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja sen perusteella, kuinka suuri ja arvokas osuus unionilla on välineessä. Riippumatta siitä, kuinka suuri ja arvokas osuus unionilla on välineessä, komissio varmistaa kuitenkin 129 artiklan, 158 artiklan, 212 artiklan 2 ja 4 kohdan ja 41 artiklan 4 kohdan noudattamisen sekä, kun on kyse 138 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista, V osaston 2 luvun 2 jakson noudattamisen.

4. Kun Euroopan parlamentti ja neuvosto katsovat, että rahoitusväline ei ole saavuttanut tavoitteitaan tehokkaasti, ne voivat pyytää komissiota esittämään ehdotuksen tarkistetuksi perussäädökseksi rahoitusvälineen lakkauttamiseksi. Jos rahoitusväline lakkautetaan, 212 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut rahoitusvälineeseen liittyvät uudet palautetut määrät katsotaan yleisiksi tuloiksi ja ne palautetaan talousarvioon.

5. Rahoitusvälineiden tai rahoitusvälineiden ryhmien tarkoitus järjestelyn tasolla ja tarvittaessa niiden erityinen oikeudellinen muoto ja rekisteröity kotipaikka julkaistaan komission verkkosivustolla.

6. Yhteisöt, joiden tehtäväksi on annettu rahoitusvälineiden hallinnointi, voivat avata 85 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja varainhoitotilejä unionin puolesta. Kyseisten yhteisöjen on toimitettava näiden tilien tiliotteet komission asiasta vastaavalle yksikölle. Komissio suorittaa maksut varainhoitotileille maksuennustein asianmukaisesti perusteltujen maksupyyntöjen perusteella ottaen huomioon varainhoitotileillä käytettävissä olevat saldot ja tarpeen välttää näiden tilien saldojen liiallinen kasvaminen.

219 artikla

Komission suoraan hallinnoimat rahoitusvälineet

1. Rahoitusvälineitä voidaan hallinnoida suoraan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti jollakin seuraavista:

   a) erityinen sijoitusväline, johon komissio osallistuu yhdessä muiden julkisten tai yksityisten sijoittajien kanssa lisätäkseen unionin rahoitusosuuden vipuvaikutusta;

   b) lainat, vakuudet, pääomasijoitukset ja muut riskinjakovälineet, lukuun ottamatta erityisiin sijoitusvälineisiin tehtäviä sijoituksia, kun niitä tarjotaan suoraan varojen lopullisille saajille tai rahoituksen välittäjien kautta.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut erityiset sijoitusvälineet on perustettava jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti. Ulkoisen toiminnan alalla ne voidaan perustaa myös unionin ulkopuolisen maan lainsäädännön mukaisesti. Sijoitusvälineiden hallinnoijien on lain tai sopimuksen mukaisesti toimittava yhtä huolellisesti kuin ammattimaisen hallinnoijan sekä vilpittömässä mielessä.

3. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen erityisten sijoitusvälineiden hallinnoijien sekä rahoituksen välittäjien tai rahoitusvälineiden varojen lopullisten saajien valinnassa on otettava asianmukaisesti huomioon hallinnoitavan rahoitusvälineen luonne, asianomaisten yhteisöjen kokemus ja taloudelliset ja toiminnalliset valmiudet sekä varojen lopullisten saajien esittämien hankkeiden taloudellinen elinkelpoisuus. Valinta on suoritettava avoimesti ja puolueettomien kriteerien pohjalta, eikä se saa aiheuttaa eturistiriitaa.

220 artikla

Yhdistäminen yhteistyössä hallinnoitaviin varoihin

1. Kun yhteistyössä hallinnoitavia varoja yhdistetään tämän jakson mukaisesti perustetuista rahoitusvälineistä saatavaan tukeen, niistä on pidettävä kirjaa erikseen.

2. Yhteistyössä hallinnoitavat varat ohjataan erillisille tileille, ja ne käytetään kyseisten rahastojen tavoitteiden mukaisesti sellaisiin toimiin ja sellaisille varojen lopullisille saajille, jotka ovat vastaavia kuin siinä ohjelmassa tai niissä ohjelmissa, joista niihin yhdistetyt varat ovat peräisin.

3. Yhteistyössä hallinnoitavien varojen ja tämän jakson mukaisesti perustetuista rahoitusvälineistä saatujen varojen yhdistelmään sovelletaan alakohtaisia sääntöjä.

2 JAKSO

TALOUSARVIOTAKUUT

221 artikla

Talousarviotakuisiin sovellettavat säännöt

1. Perussäädöksessä on määritettävä

   a) talousarviotakuun määrä, jota ei saa ylittää missään tapauksessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 211 artiklan 2 kohdan soveltamista;

   b) talousarviotakuun kattamien toimien tyypit.

2. Jäsenvaltiot voivat osallistua talousarviotakuisiin 211 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarjoamalla vakuuksia tai käteisrahaa.

Kolmannet osapuolet voivat osallistua talousarviotakuisiin 211 artiklan 2 kohdan mukaisesti tarjoamalla käteisrahaa.

Talousarviotakuuta korotetaan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitetuilla rahoitusosuuksilla. Rahoitukseen osallistuvat jäsenvaltiot tai kolmannet osapuolet suorittavat tarvittaessa takuuseen perustuvia vaatimuksia vastaavat maksut *pari passu* -periaatteen mukaisesti. Komissio allekirjoittaa rahoittajien kanssa sopimuksen, johon sisällytetään erityisesti maksuehtoja koskevat määräykset.

222 artikla

Talousarviotakuiden hallinnointi

1. Talousarviotakuiden on oltava peruuttamattomia, ehdottomia ja vaadittaessa maksettavia (on demand -takuu) takuun kattamien toimien osalta.

2. Talousarviotakuita hallinnoidaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan mukaisesti tai poikkeustapauksissa 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti.

3. Talousarviotakuu kattaa ainoastaan sellaiset rahoitus- ja investointitoimet, jotka täyttävät 212 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a–d alakohdassa säädetyt edellytykset.

4. Vastapuolten on osallistuttava omilla varoillaan talousarviotakuun kattamien toimien rahoitukseen.

5. Komissio tekee vastapuolen kanssa takuusopimuksen. Takuusopimuksen voimaantulo on talousarviotakuun myöntämisen edellytys.

6. Vastapuolten on toimitettava komissiolle vuosittain seuraavat tiedot:

a) talousarviotakuun kattamia toimia koskeva riskinarviointi ja luokitustiedot sekä odotettavissa oleva maksulaiminlyöntien määrä;

b) tiedot unionille talousarviotakuusta aiheutuvasta jäljellä olevasta taloudellisesta velvoitteesta toimikohtaisesti jaoteltuina;

c) talousarviotakuun kattamista toimista johtuvat kokonaisvoitot tai -tappiot.

3 JAKSO

RAHOITUSAPU

223 artikla

Säännöt ja hallinnointi

1. Jäsenvaltioille tai kolmansille maille tarkoitettu unionin rahoitusapu on myönnettävä ennalta määriteltyjen ehtojen mukaisesti ja lainan, luottojärjestelyn tai minkä tahansa muun sellaisen välineen muodossa, jolla katsotaan voitavan varmistaa tuen vaikuttavuus. Komissiolle annetaan tätä varten asianomaisessa perussäädöksessä valtuudet lainata tarvittavat varat unionin puolesta pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta.

▌

2. Asianmukaisesti perusteltuja poikkeustapauksia lukuun ottamatta rahoitusapu annetaan euroina.

3. Komissio hallinnoi rahoitusapua suoraan.

4. Komissio tekee saajamaan kanssa sopimuksen, jonka määräyksillä

a) varmistetaan, että saajamaa tarkistaa säännöllisesti, että varat on käytetty asianmukaisesti ennalta määriteltyjen ehtojen mukaisesti, toteuttaa asianmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien ja petosten estämiseksi ja tarvittaessa nostaa tuomioistuimessa kanteen väärään tarkoitukseen käytettyjen, rahoitusapuna saatujen varojen takaisinperimiseksi;

b) varmistetaan unionin taloudellisten etujen suojaaminen;

c) nimenomaisesti valtuutetaan komissio, OLAF ja tilintarkastustuomioistuin käyttämään 129 artiklan mukaisia oikeuksiaan;

d) varmistetaan unionin oikeus lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun, kun on todettu, että saajamaa on rahoitusavun hallinnoinnin yhteydessä osallistunut petoksiin, lahjontaan tai muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan;

e) varmistetaan, että saajamaa maksaa kaikki unionille aiheutuvat rahoitusapuun liittyvät kustannukset.

5. Komissio maksaa lainat saajille mahdollisuuksien mukaan erissä sen jälkeen, kun rahoitusapuun liittyvät ehdot on täytetty. Jos ehtoja ei ole täytetty, komissio keskeyttää rahoitusavun maksamisen tilapäisesti tai peruuttaa sen maksamisen.

224 artikla

Hajautettu rahoitusstrategia

1. Komissio toteuttaa hajautettua rahoitusstrategiaa, joka käsittää päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053 5 artiklan 1 kohdan nojalla sallitut lainanottotoimet ja asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta rahoitusapuohjelmien rahoittamiseksi toteutettavat lainanotto- ja velanhoitotoimet. Hajautettu rahoitusstrategia pannaan täytäntöön toteuttamalla kaikki tarvittavat transaktiot, joilla pyritään säännölliseen läsnäoloon pääomamarkkinoilla, se perustuu rahoitusvälineiden yhdistämiseen, ja siinä hyödynnetään yhteistä likviditeettivarantoa.

2. Komissio vahvistaa hajautetun rahoitusstrategian toteuttamista varten tarvittavat järjestelyt. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti ja kattavasti tietoja lainanotto- ja velanhoitostrategiansa kaikista näkökohdista.

XI OSASTO

EUROOPAN TASON POLIITTISILLE PUOLUEILLE MYÖNNETYT RAHOITUSOSUUDET

225 artikla

Yleiset säännökset

Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 2 artiklan 3 kohdassa määritellyille Euroopan tason poliittisille puolueille, jäljempänä ’Euroopan tason poliittiset puolueet’, voidaan kyseisen asetuksen mukaisesti myöntää talousarviosta suoria rahoitusosuuksia, koska ne myötävaikuttavat eurooppalaisen poliittisen tietoisuuden muodostumiseen ja unionin kansalaisten poliittisen tahdon ilmaisemiseen.

226 artikla

Periaatteet

1. Rahoitusosuuksia saa käyttää vain korvaamaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 17 artiklan 4 kohdassa säädetty prosenttiosuus Euroopan tason poliittisten puolueiden toimintakustannuksista, jotka liittyvät suoraan kyseisten puolueiden tavoitteisiin ja jotka on määritetty kyseisen asetuksen 17 artiklan 5 kohdassa ja 21 artiklassa.

2. Rahoitusosuuksia voidaan käyttää korvaamaan Euroopan tason poliittisten puolueiden tekemiin sopimuksiin liittyviä menoja edellyttäen, että sopimuksia tehtäessä ei ole esiintynyt eturistiriitoja.

3. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää minkään suoran tai välillisen henkilökohtaisen edun myöntämiseen käteisenä tai luontoisetuna Euroopan tason poliittisen puolueen yksittäiselle jäsenelle tai sen henkilöstön jäsenelle. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää suoraan eikä välillisesti kolmansien osapuolten, kuten kansallisten poliittisten puolueiden tai Euroopan taikka kansallisen tason poliittisten säätiöiden, toiminnan rahoittamiseen avustuksina, lahjoituksina, lainoina tai muina vastaavina sopimuksina. Tätä kohtaa sovellettaessa Euroopan tason poliittisiin puolueisiin liittyviä yhteisöjä ei pidetä kolmansina osapuolina, jos kyseiset yhteisöt ovat Euroopan tason poliittisten puolueiden perussäännöissä vahvistetun hallinnollisen organisaation osa. Rahoitusosuuksia ei saa käyttää mihinkään asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 22 artiklassa poissuljettuun tarkoitukseen.

4. Rahoitusosuuksiin sovelletaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita asetuksessa (EU, Euratom) N:o 1141/2014 vahvistettujen kriteerien mukaisesti.

5. Euroopan parlamentti myöntää rahoitusosuudet vuosittain, ja ne julkistetaan tämän asetuksen 38 artiklan 1–4 kohdan ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

6. Euroopan tason poliittiset puolueet, jotka saavat rahoitusosuuden, eivät saa suoraan eivätkä välillisesti saada muuta rahoitusta talousarviosta. Erityisesti kielletään lahjoitukset Euroopan parlamentin poliittisten ryhmien talousarvioista. Samoja kustannuksia ei missään olosuhteissa saa rahoittaa kahdesti talousarviosta.

   Rahoitusosuudet eivät saa rajoittaa Euroopan tason poliittisten puolueiden kykyä kasvattaa vararahastoja omien varojensa määrällä asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti.

7. Jos asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 2 artiklan 4 kohdassa määritellyn Euroopan tason poliittisen säätiön tulot ylittävät menot sen varainhoitovuoden lopussa, jolle se sai toiminta-avustuksen, se osuus tästä ylijäämästä, joka vastaa enintään 25:tä prosenttia tämän vuoden kokonaistuloista, voidaan siirtää seuraavalle vuodelle sillä edellytyksellä, että se käytetään kyseisen seuraavan vuoden ensimmäisen vuosineljänneksen kuluessa.

227 artikla

Talousarvionäkökohdat

Rahoitusosuudet ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklassa tarkoitettuja riippumattomia ulkopuolisia tarkastuselimiä tai asiantuntijoita varten varatut määrärahat maksetaan Euroopan parlamenttia koskevasta talousarvion pääluokasta.

228 artikla

Rahoituksen suorittamispyyntö

1. Rahoitusosuudet myönnetään rahoituksen suorittamispyynnön perusteella; pyyntö julkaistaan kunakin vuonna ainakin Euroopan parlamentin verkkosivustolla.

2. Euroopan tason poliittiselle puolueelle voidaan myöntää vain yksi rahoitusosuus vuodessa.

3. Euroopan tason poliittinen puolue voi saada rahoitusosuuden vain, jos se hakee rahoitusta rahoituksen suorittamispyynnössä vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

4. Rahoituksen suorittamispyynnössä on määritettävä ehdot, joiden mukaisesti hakija voi saada rahoitusosuuden asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 mukaisesti, sekä poissulkemisperusteet.

5. Rahoituksen suorittamispyynnössä määritetään vähintään rahoitusosuudella korvattavan menon luonne.

6. Rahoituksen suorittamispyynnössä vaaditaan alustava talousarvio.

229 artikla

Myöntämismenettely

1. Rahoitusosuuksia koskevat hakemukset on esitettävä asianmukaisesti määräajassa ja kirjallisina, myös suojatussa sähköisessä muodossa, jos se on tarkoituksenmukaista.

2. Rahoitusosuuksia ei myönnetä hakijoille, jotka ovat myöntämismenettelyn aikana yhdessä tai useammassa 138 artiklan 1 kohdassa ja 143 artiklan 1 kohdassa mainituista tilanteista ja jotka on rekisteröity poissuljetuiksi 144 artiklassa tarkoitetussa tietokannassa.

3. Hakijoita on vaadittava vahvistamaan, että mikään 2 kohdassa tarkoitetuista tilanteista ei koske niitä.

4. Komitea voi avustaa toimivaltaista tulojen ja menojen hyväksyjää rahoitusosuuksia koskevien hakemusten arvioinnissa. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittää säännöt, jotka koskevat kyseisen komitean jäseniä, heidän nimittämistään, komitean toimintaa sekä eturistiriitojen ennaltaehkäisyä.

5. Hakemukset, jotka täyttävät kelpoisuus- ja poissulkemisperusteet, valitaan asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 19 artiklassa säädettyjen myöntämisperusteiden mukaisesti.

6. Hakemuksia koskevassa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksessä on mainittava ainakin seuraavat:

   a) rahoitusosuuksien aihe ja myönnetty kokonaismäärä;

   b) valittujen hakijoiden nimet ja hyväksytyt määrät kunkin osalta;

   c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäämisen syyt.

7. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijoille kirjallisesti näiden hakemusta koskevasta päätöksestä. Jos rahoitushakemus hylätään tai pyydettyjä määriä ei myönnetä kokonaisuudessaan tai lainkaan, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ilmoitettava syyt joko hakemuksen hylkäämiseen tai pyydettyjen määrien myöntämättä jättämiseen viittaamalla ennen kaikkea tämän artiklan 5 kohdassa ja 228 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin kelpoisuus- ja myöntämisperusteisiin. Jos hakemus hylätään, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ilmoitettava hakijalle kaikki tämän käytettävissä olevat, 134 artiklan 2 kohdassa säädetyt hallinnolliset ja/tai oikeudelliset muutoksenhakukeinot.

8. Rahoitusosuuksista tehdään kirjallinen sopimus.

230 artikla

Rahoitusosuuksien muoto

1. Rahoitusosuuksia ovat

   a) korvaukset, jotka kattavat prosenttiosuuden tosiasiallisesti aiheutuneista korvattavista menoista;

   b) korvaukset, jotka määräytyvät yksikkökustannusten perusteella;

   c) kertakorvaukset;

   d) kiinteämääräinen rahoitus;

   e) a–d alakohdassa tarkoitettujen rahoitusmuotojen yhdistelmät.

2. Korvata voidaan ainoastaan menoja, jotka täyttävät rahoituksen suorittamispyynnöissä vahvistetut edellytykset ja jotka eivät ole aiheutuneet ennen hakemuksen jättämispäivää.

3. Edellä olevan 229 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuun sopimukseen on sisällytettävä määräykset, jotka antavat mahdollisuuden varmistaa, että kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen tai yksikkökustannusten mukaisen rahoituksen edellytykset ovat täyttyneet.

4. Rahoitusosuudet maksetaan täysimääräisinä yhtenä ennakkomaksuna, paitsi jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päättää toisin perustelluissa tapauksissa.

231 artikla

Vakuudet

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi, jos hän katsoo sen asianmukaiseksi ja oikeasuhteiseksi, vaatia tapauskohtaisesti ja riskinarvioinnin perusteella Euroopan tason poliittiselta puolueelta etukäteen vakuuden asettamista ennakkomaksun suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi vain siinä tapauksessa, että riskiarvioinnin perusteella Euroopan tason poliittinen puolue on välittömässä vaarassa joutua johonkin tämän asetuksen 138 artiklan 1 kohdan a tai d alakohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista tai jos asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 6 artiklan mukaisesti perustetun Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaavan viranomaisen, jäljempänä ’vastuuviranomainen’, päätöksestä on ilmoitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle kyseisen asetuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Tämän asetuksen 156 artiklan säännöksiä sovelletaan soveltuvin osin vakuuksiin, joita saatetaan vaatia tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ennakkomaksujen suorittamiseen Euroopan tason poliittisille puolueille.

232 artikla

Rahoitusosuuksien käyttö

1. Rahoitusosuudet on käytettävä 226 artiklan mukaisesti.

2. Varainhoitovuodelle myönnetystä rahoitusosuudesta kyseisenä vuonna (vuosi n) mahdollisesti käyttämättä jäänyt osa on käytettävä vuoden n + 1 joulukuun 31 päivään mennessä mahdollisesti aiheutuviin korvattaviin kustannuksiin. Mahdollinen rahoitusosuuden jäljellä oleva osa, jota ei ole käytetty mainitun aikarajan puitteissa, peritään takaisin IV osaston 6 luvun mukaisesti.

3. Euroopan tason poliittisten puolueiden on noudatettava asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 17 artiklan 4 kohdassa säädettyä yhteisrahoituksen enimmäismäärää. Edellisen vuoden rahoitusosuuksien jäljellä olevia määriä ei saa käyttää sen osan rahoitukseen, joka Euroopan tason poliittisten puolueiden on katettava omilla varoillaan. Kolmansien osapuolten

yhteisiä tapahtumia varten maksamaa rahoitusta ei pidetä osana Euroopan tason poliittisen puolueen omia varoja.

4. Euroopan tason poliittisten puolueiden on käytettävä se rahoitusosuuden osa, jota ei ole käytetty asianomaisen rahoitusosuuden kattamana varainhoitovuonna, ennen kuin ne käyttävät kyseisen vuoden jälkeen myönnetyt rahoitusosuudet.

5. Ennakkomaksuista mahdollisesti kertynyt korko katsotaan rahoitusosuuden osaksi.

233 artikla

Rahoitusosuuksien käyttöä koskeva kertomus

1. Euroopan tason poliittisen puolueen on asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklan mukaisesti toimitettava toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksyttäväksi rahoitusosuuden käyttöä koskeva vuotuinen kertomus ja vuotuinen tilinpäätös.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun vuotuisen toimintakertomuksensa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen perusteella. Kyseisen kertomuksen laatimista varten voidaan käyttää muita täydentäviä asiakirjoja.

234 artikla

Rahoitusosuuden määrä

1. Rahoitusosuuden määrä ei ole lopullinen ennen kuin toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt 233 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen. Vuotuisen kertomuksen ja vuotuisen tilinpäätöksen hyväksyminen ei kuitenkaan rajoita vastuuviranomaisen myöhemmin suorittamia tarkastuksia.

2. Mahdollinen ennakkorahoituksen käyttämättä jäänyt määrä ei ole lopullinen, ennen kuin Euroopan tason poliittinen puolue on käyttänyt sen maksaakseen korvattavia kustannuksia, jotka täyttävät rahoituksen suorittamispyynnössä määritetyt edellytykset.

3. Jos Euroopan tason poliittinen puolue ei täytä rahoitusosuuden käyttöön liittyviä velvoitteitaan, rahoitusosuuden maksu keskeytetään, sen määrää pienennetään tai maksu lopetetaan sen jälkeen, kun Euroopan tason poliittiselle puolueelle on annettu mahdollisuus esittää omat huomionsa.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä todentaa ennen maksun suorittamista, että Euroopan tason poliittinen puolue on edelleen rekisteröitynä asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 7 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin ja että sille ei ole hakemuspäivän ja rahoitusosuuden kattaman varainhoitovuoden päättymisen välisenä aikana määrätty mitään kyseisen asetuksen 27 artiklassa säädettyä seuraamusta.

5. Jos Euroopan tason poliittinen puolue ei ole enää rekisteröitynä asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 7 artiklassa tarkoitettuun rekisteriin tai jos sille on määrätty jokin kyseisen asetuksen 27 artiklassa säädetyistä seuraamuksista, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää rahoitusosuuden maksamisen, pienentää sen määrää tai lopettaa maksun sekä periä takaisin tämän asetuksen 229 artiklan 8 kohdassa tarkoitetun sopimuksen nojalla perusteettomasti maksetut määrät suhteessa rahoitusosuuden käyttöön liittyvien virheiden, sääntöjenvastaisuuksien, petoksen tai muun velvoitteiden rikkomisen vakavuuteen sen jälkeen, kun Euroopan tason poliittiselle puolueelle on annettu mahdollisuus esittää omat huomionsa.

235 artikla

Valvonta ja seuraamukset

1. Kussakin 229 artiklan 8 kohdassa tarkoitetussa sopimuksessa on määrättävä nimenomaisesti, että Euroopan parlamentti käyttää asiakirjojen ja toimitilojen valvontaan liittyvää toimivaltaansa ja OLAF ja tilintarkastustuomioistuin käyttävät 129 artiklassa tarkoitettuja omia valtuuksiaan ja toimivaltaansa kaikkiin sellaisiin Euroopan tason poliittisiin puolueisiin sekä niiden toimeksisaajiin ja alihankkijoihin nähden, jotka ovat saaneet unionin varoja.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi määrätä hallinnollisia ja taloudellisia seuraamuksia, jotka ovat tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, tämän asetuksen 138 ja 139 artiklan ja asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 27 artiklan mukaisesti.

236 artikla

Asiakirjojen säilyttäminen

1. Euroopan tason poliittisten puolueiden on säilytettävä kaikki rahoitusosuuden kannalta merkitykselliset kirjanpitotiedot ja muut asiakirjatodisteet viiden vuoden ajan viimeisen rahoitusosuuteen liittyvän maksun suorittamisesta.

2. Rahoitusosuuden käyttöön liittyviin tarkastuksiin, muutoksenhakuihin, riita-asioihin tai korvausvaatimusten käsittelyyn taikka OLAFin suorittamaan tutkintaan, jos siitä on ilmoitettu varojen saajalle, liittyvät asiakirjat on säilytettävä siihen saakka, kunnes tarkastukset on suoritettu, muutoksenhaut, riita-asiat tai vaatimukset ratkaistu tai tutkinta suoritettu.

237 artikla

Ulkopuolisten tarkastuselinten tai asiantuntijoiden valinta

Asetuksen (EU, Euratom) N:o 1141/2014 23 artiklassa tarkoitetut riippumattomat ulkopuoliset tarkastuselimet tai asiantuntijat valitaan hankintamenettelyn perusteella. Niiden sopimuksen voimassaoloaika ei saa ylittää viittä vuotta. Kahden peräkkäisen sopimuskauden jälkeen niillä katsotaan olevan eturistiriitoja, joilla saattaa olla kielteisiä vaikutuksia tarkastuksen suorittamiseen.

XII OSASTO

MUUT TALOUSARVION TOTEUTTAMISVÄLINEET

238 artikla

Ulkoisia toimia koskevat unionin erityisrahastot

1. Komissio voi perustaa kriisitilanteeseen reagointiin tarvittavia hätätoimia ja hätätilaa seuraavia toimia tai aihekohtaisia toimia varten ulkoisia toimia koskevia unionin erityisrahastoja, jäljempänä ’unionin erityisrahastot’, päästyään asiasta ensin sopimukseen muiden rahoittajien kanssa.

   Unionin erityisrahastoja perustetaan vain, jos muiden rahoittajien kanssa tehdyillä sopimuksilla on varmistettu muista lähteistä kuin talousarviosta saatavat rahoitusosuudet.

   Komissio kuulee Euroopan parlamenttia ja neuvostoa aikomuksestaan perustaa unionin erityisrahasto hätätoimia ja hätätilaa seuraavia toimia varten.

   Aihekohtaisia toimia varten perustettavan unionin erityisrahaston hyväksyvät Euroopan parlamentti ja neuvosto.

   Tämän kohdan kolmatta ja neljättä alakohtaa sovellettaessa komissio asettaa Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville unionin erityisrahaston perustamista koskevan päätösluonnoksensa. Kyseiseen päätösluonnokseen sisällytetään kuvaus unionin erityisrahaston tavoitteista, perusteet sen perustamiselle 3 kohdan mukaisesti, tiedot erityisrahaston voimassaoloajasta ja alustavat sopimukset muiden rahoittajien kanssa. Päätösluonnokseen sisällytetään myös luonnos muiden rahoittajien kanssa tehtävästä perustamissopimuksesta.

2. Komissio toimittaa unionin erityisrahaston rahoitusta koskevat päätösehdotuksensa siinä perussäädöksessä säädetylle toimivaltaiselle komitealle, jossa säädetään unionin rahoitusosuuksien maksamisesta unionin erityisrahastolle. Toimivaltaista komiteaa ei pyydetä ottamaan kantaa niihin näkökohtiin, jotka on jo toimitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti kuulemista tai neljännen ja viidennen alakohdan mukaisesti hyväksymistä varten.

3. Unionin erityisrahastoja perustetaan ja otetaan käyttöön ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

   a) unionin osallistumisesta saadaan lisäarvoa: unionin erityisrahastojen tavoitteet voidaan erityisesti niiden laajuuden tai mahdollisten vaikutusten takia saavuttaa paremmin unionin tasolla kuin kansallisella tasolla ja nykyisistä rahoitusvälineistä toteuttavat toimet eivät riitä unionin toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen;

   b) unionin erityisrahastot tuovat unionille selvää poliittista näkyvyyttä ja hallinnointiin liittyviä etuja sekä parantavat unionin mahdollisuuksia sen ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksiin liittyvien riskien ja rahoitusosuuksien maksamisen valvontaan;

   c) unionin erityisrahastot eivät ole muiden olemassa olevien rahoituskanavien tai samankaltaisten välineiden kanssa päällekkäisiä eivätkä täydennä näitä millään tavalla;

   d) unionin erityisrahastojen tavoitteita mukautetaan sen unionin välineen tai budjettikohdan tavoitteisiin, josta niitä rahoitetaan.

4. Jokaista unionin erityisrahastoa varten perustetaan hallitus, jonka puheenjohtajana toimii komissio, jotta voidaan varmistaa rahoittajien tasapuolinen edustus ja päättää rahaston varojen käytöstä. Hallitukseen kuuluu tarkkailijana toimiva edustaja kustakin rahastoon osallistumattomasta jäsenvaltiosta. Hallituksen kokoonpanoa ja toimintaa koskevista sisäisistä säännöistä määrätään unionin erityisrahaston perustamissopimuksessa. Sääntöjen mukaan varojen käyttöä koskevalle lopulliselle päätökselle on saatava komission hyväksyntä.

5. Unionin erityisrahastot perustetaan määräajaksi, joka määritetään niiden perustamissopimuksessa. Kyseistä ajanjaksoa voidaan kyseisen unionin erityisrahaston hallituksen pyynnöstä pidentää komission päätöksellä 1 kohdassa esitettyä menettelyä noudattaen ja komission esitettyä kertomuksen, jossa perustellaan ajanjakson pidentäminen ja vahvistetaan etenkin, että 3 kohdan edellytyksiä noudatetaan.

Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto voi tarvittaessa etenkin 41 artiklan 6 kohdassa tarkoitetussa valmisteluasiakirjassa toimitettujen tietojen perusteella pyytää komissiota lopettamaan unionin erityisrahaston määrärahojen maksamisen tai tarkistamaan unionin erityisrahaston perustamissopimusta rahaston purkamiseksi. Tässä tapauksessa jäljellä olevat varat palautetaan määräsuhteessa kunkin osuuden mukaisesti unionin talousarvioon yleisinä tuloina sekä osallistuville jäsenvaltioille ja muille rahoittajille.

239 artikla

Ulkoisia toimia koskevien unionin erityisrahastojen hallinnointi

1. Unionin erityisrahastoja hallinnoidaan moitteettoman varainhoidon, avoimuuden, suhteellisuuden, syrjimättömyyden ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden sekä kussakin perustamissopimuksessa määriteltyjen erityistavoitteiden mukaisesti ja kunnioittaen kaikilta osin Euroopan parlamentin ja neuvoston oikeuksia tarkistaa ja valvoa unionin rahoitusosuuksia.

2. Komissio voi toteuttaa unionin erityisrahastoista rahoitettavat toimet suoraan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan nojalla tai välillisesti hallinnoiden 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdan i, ii, iii, v ja vi alakohdassa tarkoitettujen unionin varoja hallinnoivien yhteisöjen kanssa.

3. Komission taloushallinnon toimijat huolehtivat varojen sitomisesta ja maksamisesta IV osaston 4 luvun mukaisesti. Unionin erityisrahaston tilinpitäjänä toimii komission tilinpitäjä. Hän vastaa kaikille unionin erityisrahastoille yhteisten kirjanpitomenettelyjen ja tililuettelon määrittämisestä. Komission sisäisellä tarkastajalla, OLAFilla ja tilintarkastustuomioistuimella on unionin erityisrahaston osalta samat valtuudet kuin muiden komission toteuttamien toimien osalta.

4. Unionin ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksia ei oteta talousarvioon vaan ne maksetaan tätä varten avatulle pankkitilille. Unionin erityisrahaston pankkitilin avaa ja sulkee tilinpitäjä. Kaikki unionin erityisrahaston pankkitiliin liittyvät tapahtumat vuoden ajalta esitetään asianmukaisesti erityisrahaston kirjanpidossa.

   Unionin rahoitusosuudet siirretään erityiselle pankkitilille maksuennusteiden avulla asianmukaisesti perusteltujen maksupyyntöjen perusteella ottaen huomioon tilillä käytettävissä olevat varat ja tästä johtuva lisämaksujen tarve. Maksuennusteet laaditaan vuosittain tai tarvittaessa puolivuosittain.

   Muiden rahoittajien rahoitusosuudet otetaan huomioon euromääräisiksi muutettuina siinä vaiheessa, kun ne maksetaan unionin erityisrahaston pankkitilille. Unionin erityisrahaston tilille kertyvä korko sijoitetaan takaisin unionin erityisrahastoon, ellei unionin erityisrahaston perustamissopimuksessa toisin määrätä.

5. Komissio voi käyttää enintään viisi prosenttia unionin erityisrahaston varoista kattaakseen sen hallinnointikustannukset niinä vuosina, joina 4 kohdassa tarkoitettuja rahoitusosuuksia on alettu käyttää. Sen estämättä, mitä ensimmäisessä virkkeessä säädetään, erityisrahastoon maksettujen unionin rahoitusosuuksien hallinnointikustannukset vähennetään kyseisestä rahoitusosuudesta ainoastaan, jos niitä ei ole jo katettu muista budjettikohdista, jotta vältetään kustannusten kaksinkertainen veloittaminen. Tällaiset hallinnointikustannukset katsotaan koko erityisrahaston voimassaoloajan 21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohdassa tarkoitetuiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi.

Jäljempänä 258 artiklassa tarkoitetun vuosikertomuksen lisäksi tulojen ja menojen hyväksyjä laatii kahdesti vuodessa kertomuksen, jossa esitellään kunkin unionin erityisrahaston toteuttamia toimia koskevat taloudelliset tiedot.

Komissio raportoi myös kuukausittain kunkin unionin erityisrahaston hallinnoinnista.

Unionin erityisrahastoille järjestetään vuosittain riippumaton ulkoinen tarkastus.

240 artikla

Unionin rahoitusosuudet maailmanlaajuisiin aloitteisiin

1. ***Koordinoidakseen asianmukaisesti toimia useiden kumppanien kanssa maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi*** unioni voi suorittaa kustannuksiin perustumattoman rahoituksen muodossa rahoitusosuuksia usean rahoittajan yhteisiin poolirahoitteisiin maailmanlaajuisiin aloitteisiin silloin kun niillä tuetaan unionin toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista ja kun ***muut*** talousarvion toteuttamisen välineet eivät riittäisi tällaisten tavoitteiden saavuttamiseen. ***Komissio osallistuu hallintoneuvostoon tai vastaavaan ohjauskomiteaan, jos se on mahdollista ja aiheellista.***

2. Ennen maailmanlaajuiseen aloitteeseen osallistumista koskevan päätöksen tekemistä ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa komissio ilmoittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle asianomaisen perussäädöksen nojalla maailmanlaajuiseen aloitteeseen osoitetun rahoitusosuuden määrän ja selittää rahoitusosuuden syyt ja asianmukaisuuden, mukaan lukien sen, miten rahoitusosuus tarjoaisi unionille näkyvyyttä unionin rahoituksen kautta.

3. Unionin maailmanlaajuisiin aloitteisiin osoittamiin rahoitusosuuksiin sovelletaan unionin rahoituksen luonne huomioon ottaen seuraavia ehtoja:

a) unionin rahoitusosuus on aloitteessa vähemmistöosuus, kun otetaan huomioon aloitteeseen rahoitusosuuden suorittamisajankohtana maksettu kokonaismäärä;

b) unionin rahoitusosuutta kohdellaan tasavertaisesti samassa suuruusluokassa olevien rahoittajien kanssa, ja jos aloitteeseen osallistuu myös yksi tai useampi jäsenvaltio, unionin rahoitusosuuteen sovelletaan vähintään yhtä edullista suojelun tasoa kuin kyseisen jäsenvaltion rahoitusosuuteen tai kyseisten jäsenvaltioiden rahoitusosuuksiin;

c) aloitteella saavutetuista tuloksista raportoidaan asianmukaisesti, myös asiaankuuluvien ***tuotos- ja vaikutusindikaattoreiden*** avulla;

d) aloitteen toteutuksessa noudatetaan sääntöjä, joilla varmistetaan moitteeton varainhoito, avoimuus, syrjimättömyys ja tasapuolinen kohtelu unionin varojen käytössä suhteellisuusperiaatteen mukaisesti;

e) käytössä on asianmukaiset ***sisäiset ja ulkoiset*** järjestelmät, joilla ehkäistään ja torjutaan sääntöjenvastaisuuksia ja petoksia, ja asianmukaiset järjestelmät, joiden avulla raportoidaan kyseisten järjestelmien toiminnasta säännöllisin väliajoin, ja käytössä on lisäksi asianmukaiset säännöt, jotka koskevat varojen takaisinperintää aloitteessa, mukaan lukien niiden käyttö samaan aloitteeseen.

Jos epäillään vakavia sääntöjenvastaisuuksia, kuten petoksia, lahjontaa tai eturistiriitoja, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä, EPPO niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka osallistuvat asetuksen (EU) 2017/1939 mukaiseen tiiviimpään yhteistyöhön, OLAF, ***komission tarkastusviranomaiset*** ja tilintarkastustuomioistuin ***saavat aloitteen sääntöjen nojalla käyttöönsä merkitykselliset tiedot ja tekevät*** aloitteen toteuttamiseen osallistuvan asianomaisen elimen kanssa yhteisiä tarkastus-, valvonta- tai tutkintakäyntejä 129 artiklan mukaisesti.

4. Edellä 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittujen edellytysten täyttyminen on perusteltava aloitteeseen osallistumista koskevassa rahoituspäätöksessä.

5. Unionin maailmanlaajuiseen aloitteeseen osoittamaan rahoitusosuuteen sovelletaan 157 artiklan 6 kohdassa säädettyä menettelyä soveltuvin osin.

241 artikla

Budjettituen käyttö

1. Komissio voi myöntää kolmannelle maalle budjettitukea, jos tästä säädetään asianomaisissa perussäädöksissä ja jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

   a) kolmannen maan julkisen talouden hoito on riittävän avointa, luotettavaa ja tehokasta;

   b) kolmas maa on ottanut käyttöön riittävän uskottavan ja tarkoituksenmukaisen alakohtaisen tai kansallisen politiikan;

   c) kolmas maa on ottanut käyttöön vakauteen tähtäävän makrotalouspolitiikan;

   d) kolmas maa on asettanut talousarviosta oikea-aikaisesti saataville riittävän määrän kattavaa ja luotettavaa tietoa.

2. Unionin rahoitusosuuden suorittaminen perustuu 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten täyttymiseen, mukaan lukien julkisen talouden hoidon tehostaminen. Lisäksi joidenkin maksujen ehdoksi voidaan asettaa välitavoitteiden saavuttaminen. Sitä arvioidaan objektiivisilla tulosindikaattoreilla, joilla mitataan tuloksia ja uudistusten edistymistä ajan mittaan kyseisellä alalla.

3. Komissio tukee oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, parlamentaarisen valvonnan, tilintarkastusvalmiuksien ja korruptiontorjuntavalmiuksien kehittämistä sekä avoimuuden ja yleisön tiedonsaantimahdollisuuksien lisäämistä kolmansissa maissa.

4. Vastaaviin kolmannen maan kanssa tehtäviin rahoitussopimuksiin on sisällytettävä seuraavat seikat:

   a) kolmannen maan velvollisuus toimittaa komissiolle ajallaan luotettavia tietoja, joiden pohjalta komissio voi arvioida 2 kohdassa säädettyjen edellytysten täyttymistä;

   b) komission oikeus keskeyttää rahoitussopimuksen täytäntöönpano, jos kolmas maa rikkoo velvoitetta, joka liittyy ihmisoikeuksien kunnioittamiseen tai demokratian periaatteiden ja oikeusvaltioperiaatteiden noudattamiseen, sekä vakavissa korruptiotapauksissa;

   c) asianmukaiset määräykset, joiden mukaan kolmas maa sitoutuu palauttamaan toimintarahoituksen välittömästi kokonaan tai osittain, jos voidaan osoittaa, että tämä maa on syyllistynyt vakaviin sääntöjenvastaisuuksiin, jotka tekevät kyseisten unionin varojen maksamisen pätemättömäksi.

   Varojen palauttamiseksi tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetulla tavalla voidaan soveltaa 101 artiklan 1 kohdan toista alakohtaa.

242 artikla

Palkatut ulkopuoliset asiantuntijat

1. Unionin toimielimet voivat valita ja palkata ulkopuolisia asiantuntijoita avustamaan niitä avustushakemusten, hankkeiden ja tarjousten arvioinnissa ja antamaan lausuntoja ja neuvontaa erityistapauksissa.

2. Tätä varten julkaistaan kiinnostuksenilmaisupyyntö asianomaisen unionin toimielimen verkkosivustolla.

   Kiinnostuksenilmaisupyynnössä on oltava tehtävänkuvaus, tiedot tehtävien kestosta sekä korvauksen ehdot.

3. Asiasta kiinnostuneet luonnolliset henkilöt voivat ilmoittautua ehdokkaiksi milloin tahansa kiinnostuksenilmaisupyynnön voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokuukautta.

4. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laaditaan luettelo asiantuntijoista. Luettelo on voimassa enintään viisi vuotta sen julkistamisesta tai tehtäviin liittyvän monivuotisen ohjelman keston ajan. Luettelon voimassaoloaika voi olla pidempi kuin monivuotisen rahoitusohjelman kesto, jos asiantuntijoiden vuorottelu on varmistettu.

5. Sopimuksen arvon on oltava 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja pienempi. Tämä arvo voidaan ylittää vain poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotta unionin toimielimet voivat kilpailla tasavertaisesti muiden markkinatoimijoiden kanssa.

6. Palkatuille ulkopuolisille asiantuntijoille maksetaan etukäteen ilmoitettuun kiinteämääräiseen summaan perustuva korvaus, ja heidät valitaan heidän ammatillisen pätevyytensä perusteella. Valinta suoritetaan käyttämällä valintaperusteita, jotka ovat syrjimättömyyden, tasapuolisen kohtelun ja eturistiriitojen poissulkemisen periaatteiden mukaisia.

7. Edellä olevan V osaston 2 luvun 2 jaksoa sovellettaessa tällaisia asiantuntijoita pidetään varojen saajina.

243 artikla

Palkattomat asiantuntijat

Unionin toimielimet voivat korvata matka- ja oleskelukuluja ja tarvittaessa maksaa muita kulukorvauksia kutsumilleen tai valtuuttamilleen henkilöille.

244 artikla

Muut kuin rahalliset lahjoitukset

1. Unionin toimielimet ja unionin elimet voivat antaa muita kuin rahallisia lahjoituksia palvelujen, tavaroiden tai rakennusurakoiden muodossa.

2. Muut kuin rahalliset lahjoitukset on myönnettävä avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteiden ja tarvittaessa alakohtaisissa säännöissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti. Niiden on edistettävä unionin toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitetussa vuotuisessa toimintakertomuksessa tietoja muista kuin rahallisista lahjoituksista.

4. Hallintomäärärahoista rahoitettujen pilaantumattomien tavaroiden tapauksessa unionin toimielimet ja elimet eivät 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen ja -standardien mukaisesti saa antaa lahjoituksia, jotka eivät ole rahallisia, ennen kuin tavaran kirjanpitoarvo on osittain poistettu.

245 artikla

Jäsenmaksut ja muut vastaavat maksut

Unioni voi maksaa rahoitusosuuksia jäsenmaksuina elimille, joiden jäsen tai tarkkailija se on.

246 artikla

Unionin toimielinten jäsenistä ja henkilöstöstä aiheutuvat menot

Unionin toimielimet voivat maksaa unionin toimielinten jäsenistä ja henkilöstöstä aiheutuvat menot, mukaan lukien Euroopan parlamentin nykyisten ja entisten jäsenten yhdistyksille myönnettävät avustukset sekä Eurooppa-kouluja koskevat maksuosuudet.

XIII OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA MUU TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

1 LUKU

TILINPÄÄTÖS

1 JAKSO

TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖSTÖ

247 artikla

Tilinpäätöksen rakenne

Unionin tilinpäätös laaditaan varainhoitovuodelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta. Kyseiseen tilinpäätökseen sisältyvät seuraavat:

a) konsolidoidut tilinpäätöslaskelmat, joissa esitetään 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisesti unionin toimielinten, 70 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten sekä sellaisten muiden elinten, joiden tilinpäätökset on konsolidoitava, tilinpäätöslaskelmiin sisältyvät konsolidoidut taloudelliset tiedot;

b) yhdistetyt talousarvion toteuttamista koskevat selvitykset, joissa esitetään unionin toimielinten talousarvion toteuttamista koskeviin selvityksiin sisältyvät tiedot.

248 artikla

Asiakirjatodisteet

Kunkin kirjanpitotapahtuman on perustuttava 75 artiklan mukaisesti asianmukaisiin asiakirjatodisteisiin.

249 artikla

Tilinpäätöslaskelmat

1. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan miljoonina euroina ja ne sisältävät 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisesti

   a) taseen, josta käyvät ilmi kaikki varat ja velat ja taloudellinen asema edellisen varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta;

   b) tuloslaskelman, josta käy ilmi edellisen varainhoitovuoden taloudellinen tulos;

   c) rahavirtalaskelman, josta käyvät ilmi varainhoitovuoden kassaan- ja kassastamaksut sekä kassatilanne varainhoitovuoden lopussa;

   d) nettovarojen muutoslaskelman, jossa esitetään yhteenveto varainhoitovuoden aikana tapahtuneista varausten muutoksista ja kertyneestä tuloksesta.

2. Tilinpäätöslaskelmien liitteessä täydennetään ja tulkitaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilinpäätöslaskelmissa esitettyjä tietoja ja annetaan kaikki muut 80 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaiset ja kansainvälisesti hyväksytyn kirjanpitokäytännön edellyttämät lisätiedot, joilla on merkitystä unionin toimintojen kannalta. Liitetiedoissa esitetään ainakin seuraavat tiedot:

   a) kirjanpitoperiaatteet, -säännöt ja -menetelmät;

   b) lisätiedot, joita ei esitetä tilinpäätöslaskelmissa mutta jotka ovat tarpeen riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi.

3. Tilinpitäjä tekee varainhoitovuoden päätyttyä ja liikekirjanpidon toimittamiseen saakka oikaisut, jotka ovat tarpeen oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi mutta jotka eivät aiheuta kyseistä varainhoitovuotta koskevia kassaan- ja kassastamaksuja.

2 JAKSO

TALOUSARVION TOTEUTTAMISSELVITYKSET

250 artikla

Talousarvion toteuttamisselvitykset

1. Talousarvion toteuttamisselvitykset laaditaan miljoonina euroina, ja niiden on oltava vuosikohtaisesti vertailtavissa. Niihin kuuluvat:

   a) selvitykset, joihin yhdistellään kaikki varainhoitovuoden talousarviotapahtumat tuloina ja menoina;

   b) talousarvion toteutuma, joka lasketaan päätöksessä (EU, Euratom) 2020/2053 tarkoitetun vuotuisen talousarvion budjettijäämän perusteella;

   c) liitetiedot, joissa täydennetään ja tulkitaan selvityksessä esitettyjä tietoja.

2. Talousarvion toteuttamisselvityksen laatimisessa noudatetaan talousarvion rakennetta.

3. Talousarvion toteuttamisselvitys sisältää:

a) tiedot tuloista ja erityisesti talousarvion tuloarvioiden muutoksista, talousarvion tulojen toteutumisesta ja vahvistetuista saamisista;

b) tiedot kaikkien käytettävissä olevien maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen muutoksista;

c) tiedot siitä, miten käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat on käytetty;

d) tiedot maksattamatta olevista, edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyistä tai kuluvan varainhoitovuoden aikana tehdyistä sitoumuksista.

4. Talousarvion toteuttamisselvityksen liitteenä esitetään jäsenvaltiokohtainen selvitys varainhoitovuoden lopulla perimättä olevista omista varoista, joista on tehty perintämääräys.

3 JAKSO

TILINPÄÄTÖKSEN AIKATAULU

251 artikla

Alustava tilinpäätös

1. Edellä 247 artiklassa tarkoitettujen muiden unionin toimielinten kuin komission ja elinten tilinpitäjät toimittavat alustavan tilinpäätöksensä komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä maaliskuuta.

2. Edellä 247 artiklassa tarkoitettujen muiden unionin toimielinten kuin komission ja elinten tilinpitäjät toimittavat komission tilinpitäjälle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä maaliskuuta vaaditut kirjanpitotiedot konsolidointia varten sillä tavalla ja siinä muodossa kuin komission tilinpitäjä on edellyttänyt.

3. Komission tilinpitäjä konsolidoi 2 kohdassa tarkoitetut alustavat tilinpäätökset komission alustavaan tilinpäätökseen ja toimittaa viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta komission alustavan tilinpäätöksen ja unionin alustavan konsolidoidun tilinpäätöksen sähköisesti tilintarkastustuomioistuimelle.

252 artikla

Lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen hyväksyminen

1. Tilintarkastustuomioistuin esittää viimeistään 1 päivänä toukokuuta huomautuksensa 247 artiklassa tarkoitettujen muiden unionin toimielinten kuin komission ja kunkin mainitussa artiklassa tarkoitetun elimen alustavista tilinpäätöksistä sekä viimeistään 15 päivänä toukokuuta huomautuksensa komission alustavasta tilinpäätöksestä ja unionin alustavasta konsolidoidusta tilinpäätöksestä.

2. Edellä 247 artiklassa tarkoitettujen muiden unionin toimielinten kuin komission ja elinten tilinpitäjät toimittavat komission tilinpitäjälle viimeistään seuraavan vuoden 15 päivänä toukokuuta vaaditut kirjanpitotiedot lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen laatimista varten sillä tavalla ja siinä muodossa kuin komission tilinpitäjä on edellyttänyt.

Edellä 247 artiklassa tarkoitetut unionin toimielimet komissiota lukuun ottamatta ja kukin kyseisessä artiklassa tarkoitettu elin toimittaa lopullisen tilinpäätöksensä viimeistään 1 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja komission tilinpitäjälle.

3. Kunkin 247 artiklassa tarkoitetun unionin toimielimen ja kunkin elimen tilinpitäjä toimittaa tilinpäätöstä koskevan vahvistuskirjeen tilintarkastustuomioistuimelle sekä tiedoksi komission tilinpitäjälle samana päivänä kuin lopullisen tilinpäätöksen.

   Lopulliseen tilinpäätökseen liitetään tilinpitäjän ilmoitus, jonka mukaan lopullinen tilinpäätös on laadittu tämän osaston säännösten sekä tilinpäätöslaskelmien liitteessä esitettyjen sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

4. Komission tilinpitäjä laatii lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen 247 artiklassa tarkoitetuilta muilta unionin toimielimiltä kuin komissiolta ja elimiltä tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti saamiensa tietojen perusteella.

   Lopulliseen konsolidoituun tilinpäätökseen liitetään komission tilinpitäjän ilmoitus, jonka mukaan lopullinen konsolidoitu tilinpäätös on laadittu tämän osaston säännösten sekä tilinpäätöslaskelmien liitteessä esitettyjen sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden, -sääntöjen ja -menetelmien mukaisesti.

5. Komissio hyväksyy lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen ja oman lopullisen tilinpäätöksensä ja toimittaa ne sähköisesti viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

   Komission tilinpitäjä toimittaa samaan päivään mennessä tilintarkastustuomioistuimelle lopullista konsolidoitua tilinpäätöstä koskevan vahvistuskirjeen.

   Tilintarkastustuomioistuin antaa lausuntonsa unionin tilinpäätöksen ja kunkin 247 artiklassa tarkoitetun toimielimen ja elimen tilien luotettavuudesta viimeistään 31 päivänä heinäkuuta.

6. Lopullinen konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään 15 päivänä marraskuuta yhdessä tilintarkastustuomioistuimen SEUT 287 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan mukaisesti toimittaman tarkastuslausuman kanssa.

2 LUKU

INTEGROITU TALOUS- JA VASTUUVELVOLLISUUSRAPORTOINTI

253 artikla

Integroitu talous- ja vastuuvelvollisuusraportointi

1. Komissio toimittaa viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä heinäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle integroidut talous- ja vastuuvelvollisuuskertomukset, joihin sisältyvät muun muassa seuraavat:

   a) edellä 252 artiklassa tarkoitettu lopullinen konsolidoitu tilinpäätös;

   b) vuotuinen hallinto- ja tuloksellisuuskertomus, jossa esitetään selkeä ja tiivis yhteenveto kunkin valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän vuotuiseen toimintakertomukseen sisältyvistä sisäisen valvonnan ja varainhoidon saavutuksista ja joka sisältää tietoja komission keskeisistä hallintojärjestelyistä sekä

      i) johdonmukaisilla menetelmillä arvioidun unionin menojen virhetason ja arvion tulevista oikaisuista;

      ii) talousarvioon liittyviä ennaltaehkäiseviä ja korjaavia toimia koskevia tietoja, joissa esitetään niiden toimien taloudellinen vaikutus, joilla on pyritty suojaamaan talousarviota lainvastaisilta menoilta;

      iii) tietoja komission petostentorjuntastrategian toteuttamisesta;

c) pitkän aikavälin ennuste tulevista sisään- ja ulosvirtauksista seuraavien viiden vuoden ajalta; ennusteen on perustuttava sovellettaviin monivuotisiin rahoituskehyksiin ja päätökseen (EU, Euratom) 2020/2053;

d) 118 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu sisäistä tarkastusta koskeva vuosikertomus;

e) SEUT 318 artiklassa tarkoitettu saavutettuihin tuloksiin perustuva unionin varoja koskeva arviointi, jossa arvioidaan erityisesti edistymistä toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamisessa ottaen huomioon tämän asetuksen 33 artiklassa tarkoitetut tulosindikaattorit;

f) kertomus 268 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vastuuvapauden myöntämismenettelyn seurantatoimenpiteistä**.**

▌

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa integroidussa talous- ja vastuuvelvollisuusraportoinnissa esitetään kukin kertomus erikseen ja selvästi yksilöitävällä tavalla. Kukin yksittäinen kertomus asetetaan Euroopan parlamentin, neuvoston ja tilintarkastustuomioistuimen saataville 30 päivään kesäkuuta mennessä lukuun ottamatta lopullista konsolidoitua tilinpäätöstä.

3 LUKU

TALOUSARVION TOTEUTTAMISTA KOSKEVA JA MUU TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

254 artikla

Talousarvion toteuttamista koskeva kuukausiraportointi

Edellä 249 ja 250 artiklassa säädettyjen vuotuisten laskelmien ja selvitysten lisäksi komission tilinpitäjä toimittaa kerran kuukaudessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tulojen että kaikki käytettävissä olevat määrärahat kattavien menojen osalta talousarvion toteuttamista koskevat numerotiedot, jotka on yhdistelty ainakin luvuittain sekä jaoteltu erikseen luvuittain, momenteittain

ja alamomenteittain. Näihin tietoihin sisältyvät myös tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

Numerotiedot asetetaan saataville komission verkkosivuilla kunkin kuukauden päättymistä seuraavien kymmenen arkipäivän kuluessa.

255 artikla

Vuotuinen kertomus talousarvio- ja varainhallinnosta

1. Kukin 247 artiklassa tarkoitettu unionin toimielin ja elin laatii kertomuksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

   Ne asettavat kertomuksensa Euroopan parlamentin, neuvoston ja tilintarkastustuomioistuimen saataville viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa kertomuksessa on esitettävä yhteenvetotiedot määrärahasiirroista eri budjettikohtien välillä.

256 artikla

Vuosikertomus talousarviotakuista ja rahoitusavusta aiheutuvista ehdollisista veloista ja näiden ehdollisten velkojen kestävyydestä

Komissio antaa vuosittain Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen talousarviotakuista ja rahoitusavusta aiheutuvista ehdollisista veloista ja 213 artiklan 3 kohdan nojalla arviosta näiden talousarviosta katettavien ehdollisten velkojen kestävyydestä. Nämä tiedot annetaan samaan aikaan tilintarkastustuomioistuimen saataville.

257 artikla

Tilanneselvitys kirjanpitokysymyksistä

Viimeistään kunkin varainhoitovuoden 15 päivänä syyskuuta komission tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle selvityksen, joka sisältää tietoja merkille pannuista ajankohtaisista riskeistä, yleistä kehitystä koskevista havainnoista, uusista kirjanpitoon liittyvistä ongelmista, kirjanpidossa saavutetusta edistyksestä, mukaan lukien tilintarkastustuomioistuimen esiin nostamat asiat, sekä tietoja takaisin perityistä määristä.

258 artikla

Raportointi ulkoisia toimia koskevista unionin erityisrahastoista

Komissio raportoi 41 artiklan 6 kohdan mukaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosittain 238 artiklassa tarkoitetuista unionin erityisrahastoista tuetuista toimista, niiden toteuttamisesta ja tuloksellisuudesta sekä niiden tilinpäätöksistä.

Asianomaisen unionin erityisrahaston hallitus hyväksyy tulojen ja menojen hyväksyjän laatiman unionin erityisrahaston vuosikertomuksen. Se hyväksyy myös tilinpitäjän laatiman lopullisen tilinpäätöksen. Hallitus esittää lopullisen tilinpäätöksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle komissiota koskevan vastuuvapausmenettelyn yhteydessä.

259 artikla

Varojen saajia koskevien tietojen julkaiseminen

Komissio julkaisee saajia koskevat tiedot 38 artiklan mukaisesti.

XIV OSASTO

ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS

1 LUKU

ULKOINEN TARKASTUS

260 artikla

Tilintarkastustuomioistuimen toimittama ulkoinen tarkastus

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission on ilmoitettava tilintarkastustuomioistuimelle viipymättä kaikki päätökset ja säännöt, jotka ne ovat antaneet 12, 16, 21, 29, 30, 32 ja 43 artiklan mukaisesti.

261 artikla

Tarkastusta koskevat säännöt ja tarkastusmenettely

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden tarkastuksen perussopimuksiin, talousarvioon, tähän asetukseen, tämän asetuksen nojalla annettuihin delegoituihin säädöksiin ja kaikkiin muihin asiaankuuluviin perussopimusten nojalla annettuihin säädöksiin nähden. Kyseisessä tarkastuksessa voidaan ottaa huomioon ohjelmien monivuotinen luonne ja asiaan liittyvät seuranta- ja valvontajärjestelmät.

2. Tehtäväänsä suorittaessaan tilintarkastustuomioistuin voi 263 artiklassa säädetyllä tavalla perehtyä kaikkiin niihin yksiköiden ja elinten taloushallintoon liittyviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka koskevat unionin kokonaan tai osittain rahoittamia toimia. Sillä on toimivalta kuulla jokaista henkilöä, joka on vastuussa tulo- tai menotapahtumasta, ja käyttää kaikkia kyseisissä yksiköissä ja elimissä soveliaita tarkastusmenetelmiä. Tarkastukset toimitetaan jäsenvaltioissa yhdessä kansallisten tilintarkastuselinten kanssa tai, jos näillä ei ole tarvittavia valtuuksia, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa. Tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuslaitokset toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen.

   Tilintarkastustuomioistuin voi omasta pyynnöstään olla läsnä tarkastustoimenpiteissä, jotka jokin unionin toimielin suorittaa talousarvion toteuttamisen yhteydessä tai jotka suoritetaan tässä yhteydessä jonkin unionin toimielimen lukuun, saadakseen kaikki tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille perussopimuksissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä uskottujen tehtävien suorittamiseksi.

   Unionin toimielimet valtuuttavat tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä rahoituslaitokset, joissa on talletettuna unionin varoja, varaamaan tilintarkastustuomioistuimelle tilaisuuden varmistaa, että ulkopuolelta saadut tiedot täsmäävät kirjanpidon kanssa.

3. Tehtävänsä suorittamiseksi tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville unionin toimielimille ja viranomaisille niiden henkilöiden nimet, joilla on toimivalta toimittaa tarkastus kyseisissä toimielimissä tai kyseisten viranomaisten luona.

262 artikla

Arvopaperien ja varojen tarkastukset

Tilintarkastustuomioistuin huolehtii siitä, että kaikki talletetut ja kassassa olevat arvopaperit ja varat tarkastetaan talletusten vastaanottajien allekirjoittamia kuitteja taikka kassaa ja arvopapereita koskevia virallisia asiakirjoja vastaan. Se voi toimittaa tällaisia tarkastuksia itse.

263 artikla

Tilintarkastustuomioistuimen oikeus saada tietoja

1. Unionin toimielimet, unionin puolesta tuloja ja menoja hoitavat elimet ja saajat avustavat tilintarkastustuomioistuinta kaikin tavoin ja antavat sille kaikki tiedot, jotka se katsoo tarvitsevansa tehtäviään suorittaessaan. Niiden on annettava tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä sen käyttöön kaikki talousarviosta rahoitettavien hankintasopimusten tekemistä ja niiden toteuttamista koskevat asiakirjat ja kaikki rahavaroja ja aineellista omaisuutta koskevat tilit, koko kirjanpitoaineisto ja muut asiakirjatodisteet sekä niitä koskevat hallinnolliset asiakirjat, kaikki tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, omaisuusluettelot ja hallintokaaviot, jotka tilintarkastustuomioistuin katsoo tarpeellisiksi tarkastaakseen tilinpäätöksen ja talousarvion toteuttamisselvitykset asiakirjojen tai paikan päällä tehtyjen tarkastusten perusteella, sekä samaa tarkoitusta varten kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka on laadittu tai joita säilytetään sähköisessä muodossa. Tilintarkastustuomioistuimen oikeus saada tietoja koskee myös pääsyä tarkastettavien tulojen tai menojen hallinnoinnissa käytettyihin tietoteknisiin järjestelmiin, mikäli tällaisella pääsyllä on merkitystä tarkastuksen kannalta.

   Asianomaisten kansallisten hallintojen sisäisen tarkastuksen yksiköiden ja muiden yksiköiden on annettava tilintarkastustuomioistuimelle kaikki välineet, jotka se katsoo tarvitsevansa tehtäviään suorittaessaan.

2. Henkilöstön, jonka toimintaa tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, on

   a) esitettävä käteisvaroja, muita rahavaroja, arvopapereita ja kaikenlaista aineellista omaisuutta koskevat asiakirjat sekä heille uskottujen varojen hoitoon liittyvät asiakirjatodisteet ja kaikki näihin liittyvät tilikirjat, luettelot ja muut asianomaiset asiakirjat;

   b) esitettävä 261 artiklassa tarkoitetun tarkastuksen täydelliseksi toimittamiseksi tarvittava kirjeenvaihto ja kaikki muut tarpeelliset asiakirjat.

   Ainoastaan tilintarkastustuomioistuin saa pyytää ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

3. Tilintarkastustuomioistuimella on toimivalta tarkastaa sellaiset unionin tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, jotka ovat unionin toimielinten yksiköiden ja erityisesti tuloja ja menoja koskevista päätöksistä vastuussa olevien yksiköiden, tuloja ja menoja unionin puolesta hoitavien elinten tai talousarviosta maksuja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa.

4. Tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden sekä varainhoidon moitteettomuuden tarkastus koskee myös unionin toimielinten ulkopuolisten elinten avustuksina saamien unionin varojen käyttöä.

5. Unionin rahoitus edellyttää unionin toimielinten ulkopuolisilta saajilta tai – jos ne eivät tähän suostu – toimeksisaajilta ja alihankkijoilta kirjallista suostumusta siihen, että tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, miten myönnettyä rahoitusta on käytetty.

6. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka koskevat lainanotto- ja lainanantotoimenpiteitä.

7. Integroitujen tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö ei saa heikentää tilintarkastustuomioistuimen oikeuksia tutustua asiakirjatodisteisiin. Aina kun se on teknisesti mahdollista, tilintarkastustuomioistuimelle on annettava sähköinen pääsy tarkastuksen kannalta tarvittaviin tietoihin ja asiakirjoihin sen omissa tiloissa ja asiaankuuluvia turvallisuussääntöjä noudattaen.

264 artikla

Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa komissiolle ja asianomaisille muille unionin toimielimille viimeistään 30 päivänä kesäkuuta huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuisia, että ne on esitettävä vuosikertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina, ja niihin sovelletaan kuulemismenettelyä. Kaikki unionin toimielimet toimittavat vastauksensa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään 15 päivänä lokakuuta. Muut unionin toimielimet kuin komissio toimittavat vastauksensa samanaikaisesti komissiolle.

2. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus sisältää arvion siitä, onko varainhoito ollut moitteetonta.

3. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksessa on jakso kutakin unionin toimielintä sekä yhteistä vararahastoa varten. Tilintarkastustuomioistuin voi lisätä siihen yhteenvedon tai yleisluonteisia huomautuksia, jos pitää sitä tarpeellisena.

4. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa vastuuvapauden myöntämisestä vastaaville viranomaisille ja muille unionin toimielimille vuosikertomuksensa viimeistään 15 päivänä marraskuuta yhdessä unionin toimielinten vastausten kanssa ja varmistaa, että ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

265 artikla

Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa asianomaiselle unionin toimielimelle tai elimelle huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuisia, että ne on esitettävä erityiskertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina, ja niihin sovelletaan kuulemismenettelyä.

   Asianomainen unionin toimielin tai elin toimittaa yleensä kuuden viikon kuluessa näiden huomautusten toimittamisesta tilintarkastustuomioistuimelle mahdolliset vastauksensa kyseisiin huomautuksiin. Kyseinen määräaika keskeytetään asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa erityisesti silloin, kun asianomainen unionin toimielin tai elin tarvitsee kuulemismenettelyn aikana näkemyksiä jäsenvaltioilta voidakseen viimeistellä vastauksensa.

   Asianomaisen unionin toimielimen tai elimen vastaukset koskevat suoraan ja yksinomaan tilintarkastustuomioistuimen huomautuksia.

   Tilintarkastustuomioistuimen tai asianomaisen unionin toimielimen tai elimen pyynnöstä Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tarkastella vastauksia kertomuksen julkaisemisen jälkeen.

   Tilintarkastustuomioistuin varmistaa, että erityiskertomukset laaditaan ja hyväksytään kohtuullisen ajan kuluessa, joka on yleensä enintään 13 kuukautta.

   Erityiskertomukset ja niiden mukana olevat asianomaisten unionin toimielinten tai elinten vastaukset toimitetaan viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jotka päättävät kumpikin osaltaan jatkotoimenpiteistä, tarvittaessa yhdessä komission kanssa.

Tilintarkastustuomioistuin toteuttaa kaikki tarpeelliset toimenpiteet varmistaakseen, että kaikkien asianomaisten unionin toimielinten tai elinten vastaukset sen huomautuksiin sekä erityiskertomuksen laatimisen aikataulu julkaistaan erityiskertomuksen yhteydessä.

2. Tilintarkastustuomioistuin voi julkaista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* SEUT 287 artiklan 4 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista lausunnoista ne, jotka eivät liity ehdotuksiin tai hankkeisiin, joihin sovelletaan lakisääteistä kuulemismenettelyä. Tilintarkastustuomioistuin päättää julkaisemisesta kuultuaan unionin toimielintä, joka on pyytänyt lausunnon tai jota tilintarkastustuomioistuimen lausunto koskee. Julkaistaviin lausuntoihin liitetään asianomaisten unionin toimielinten mahdolliset huomiot.

2 LUKU

VASTUUVAPAUS

266 artikla

Vastuuvapausmenettelyn aikataulu

1. Ennen vuoden n + 2 toukokuun 15 päivää Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määräenemmistöllä antamasta suosituksesta komissiolle vastuuvapauden varainhoitovuoden n talousarvion toteuttamisesta.

2. Jos 1 kohdassa säädettyä määräaikaa ei voida noudattaa, Euroopan parlamentti tai neuvosto antaa komissiolle tiedon siitä, miksi määräaikaa ei voida noudattaa.

3. Jos Euroopan parlamentti lykkää vastuuvapauden myöntämistä koskevaa päätöstä, komissio pyrkii viipymättä toteuttamaan kaikki toimenpiteet poistaakseen tämän päätöksen tiellä olevat esteet tai helpottaakseen niiden poistamista.

267 artikla

Vastuuvapausmenettely

1. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä koskee unionin kaikkien tulojen ja menojen tilejä sekä niiden saldoa ja unionin taseessa esitettyjä varoja ja velkoja.

2. Vastuuvapauden myöntämistä varten Euroopan parlamentti tutkii neuvoston jälkeen SEUT 318 artiklassa tarkoitetut tilit, taseen ja arviointikertomuksen. Se tutkii myös tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen ja tarkastettujen unionin toimielinten vastaukset sekä asian kannalta merkitykselliset tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukset kyseiseltä varainhoitovuodelta ja tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta.

3. Komissio antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki asianomaista varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot SEUT 319 artiklan mukaisesti.

268 artikla

Jatkotoimenpiteet

1. SEUT 319 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 106 A artiklan mukaisesti unionin toimielimet ja tämän asetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetut unionin elimet pyrkivät kaikin tavoin toimimaan vastuuvapauden myöntämistä koskevaan Euroopan parlamentin päätökseen liitettyjen huomautusten sekä vastuuvapauden myöntämisestä annettuihin neuvoston suosituksiin liitettyjen huomioiden mukaisesti.

2. Unionin toimielimet ja 70 ja 71 artiklassa tarkoitetut unionin elimet raportoivat Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja huomioiden perusteella, ja erityisesti ohjeista, jotka ne ovat antaneet talousarvion toteuttamisesta vastaaville yksiköilleen. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä komission kanssa ilmoittamalla sille näiden huomautusten perusteella toteuttamansa toimenpiteet, jotta komissio voi ottaa ne huomioon omassa kertomuksessaan. Unionin toimielinten ja 70 ja 71 artiklassa tarkoitettujen unionin elinten kertomukset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle.

269 artikla

Ulkosuhdehallintoa koskevat erityissäännökset

Ulkosuhdehallintoon sovelletaan SEUT 319 artiklassa määrättyjä ja tämän asetuksen 266, 267 ja 268 artiklassa säädettyjä menettelyjä. Ulkosuhdehallinto toimii täydessä yhteistyössä vastuuvapausmenettelyyn osallistuvien unionin toimielinten kanssa ja tarvittaessa toimittaa tarpeelliset lisätiedot, myös osallistumalla asiaankuuluvien elinten kokouksiin.

XV OSASTO

HALLINTOMÄÄRÄRAHAT

270 artikla

Yleiset säännökset

1. Hallintomäärärahat ovat jaksottamattomia määrärahoja.

2. Tätä osastoa sovelletaan 47 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin hallintomäärärahoihin ja muiden unionin toimielinten kuin komission hallintomäärärahoihin.

Useiden osastojen sisältämiä samantyyppisiä hallintomäärärahoja vastaavat ja kokonaissitoumuksina hallinnoidut talousarviositoumukset voidaan kirjata kerralla talousarviokirjanpitoon esittäen ne 47 artiklan 4 kohdan mukaisesti yhteenvetona ja luokitellen ne menolajeittain.

Niitä vastaavat menot kirjataan kunkin osaston budjettikohtiin samalla tavalla jaoteltuina kuin määrärahat.

3. Hallintomenot sopimuksista, jotka ylittävät varainhoitovuoden keston joko paikallisen käytännön takia tai laitteiden hankkimiseen liittyvistä syistä, otetaan sen varainhoitovuoden talousarvioon, jonka aikana ne on suoritettu.

4. Henkilöstölle ja unionin toimielinten jäsenille voidaan maksaa henkilöstösäännöissä ja unionin toimielinten jäseniä koskevissa erityissäännöksissä säädetyin edellytyksin palkkaennakkoa.

271 artikla

Ennakkomaksut

Oikeudellisten säännösten tai sopimukseen perustuvien määräysten nojalla ennalta suoritettavat 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut menot voidaan maksaa 1 päivästä joulukuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoista. Tässä tapauksessa 11 artiklan 2 kohdan a alakohdassa esitettyä enimmäismäärää ei sovelleta.

272 artikla

Kiinteistöhankkeita koskevat erityissäännökset

1. Kunkin unionin toimielimen on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään kunkin vuoden 1 päivänä kesäkuuta kiinteistöpolitiikkaansa koskeva valmisteluasiakirja, johon sisältyvät seuraavat tiedot:

a) kunkin kiinteistön osalta vastaavien budjettikohtien määrärahojen kattamat menot ja pinta-alat. Menojen on katettava kiinteistöjen varusteluun liittyvät kustannukset mutta ei muita kustannuksia;

b) pinta-aloja***, kun otetaan huomioon etätyöskentelytrendit,*** ja kohteita koskevan yleissuunnitelman tulevina vuosina odotettavissa oleva kehitys sekä kuvaus suunnitteluvaiheessa olevista kiinteistöhankkeista, jotka on jo yksilöity***, sekä arvio hankkeen sijaintipaikkaa ympäröivien kiinteistömarkkinoiden kehityksestä, josta aiheutuu lisäkustannuksia***;

c) sellaisten uusien kiinteistöhankkeiden lopulliset ehdot ja kustannukset sekä hanketoteutusta koskevat tiedot, joista on aiemmin ilmoitettu Euroopan parlamentille ja neuvostolle 2 ja 3 kohdassa vahvistetun menettelyn mukaisesti mutta jotka eivät ole sisältyneet edellisen vuoden valmisteluasiakirjoihin.

Komissio toimittaa nämä tiedot osana talousarvioesitykseen 41 artiklan 3 kohdan mukaisesti liitettyjä valmisteluasiakirjoja.

2. Asianomaisen unionin toimielimen on ilmoitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja joka tapauksessa ennen paikallisten markkinoiden kartoittamista, kun on kyse kiinteistöhankintasopimuksista, tai ennen tarjouspyyntömenettelyn käynnistämistä, kun on kyse rakennuskohteista, jokaista talousarvioon todennäköisesti merkittävästi vaikuttavaa kiinteistöhanketta koskevat tiedot tarvittavasta rakennuspinta-alasta***, syistä, joiden vuoksi sitä tarvitaan,*** ja alustavista suunnitelmista.

3. Asianomaisen unionin toimielimen on esitettävä kukin talousarvioon todennäköisesti merkittävästi vaikuttava kiinteistöhanke, erityisesti sen yksityiskohtainen kustannusarvio***,*** ***jossa eritellään erityisesti energiatehokkuuden parantamiseksi vaadittavat työt,*** sekä rahoitustiedot, mukaan lukien 21 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen sisäisten käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen mahdollinen käyttö, sekä luettelo luonnoksista hankintasopimuksiksi, joita on tarkoitus käyttää, Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja pyydettävä niiden hyväksyntää ennen sopimusten tekemistä. Asianomaisen unionin toimielimen pyynnöstä niiden toimittamia kiinteistöhankkeeseen liittyviä asiakirjoja käsitellään luottamuksellisina.

Jäljempänä 4 kohdassa tarkoitettuja ylivoimaisia esteitä lukuun ottamatta Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät kiinteistöhanketta koskevaa esitystä neljän viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen.

Kiinteistöhanke katsotaan hyväksytyksi tämän neljän viikon määräajan päättyessä, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto tee esityksen vastaista päätöstä kyseisen määräajan kuluessa.

Jos Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto ottavat esille ongelmakohtia tämän neljän viikon määräajan kuluessa, määräaikaa pidennetään kerran kahdella viikolla.

Jos Euroopan parlamentti tai neuvosto tekee kiinteistöhankkeen vastaisen päätöksen, asianomainen unionin toimielin peruuttaa esityksensä ja voi toimittaa uuden esityksen.

4. Ylivoimaisen ja asianmukaisesti perustellun esteen sattuessa 2 kohdassa säädetyt tiedot voidaan toimittaa yhdessä kiinteistöhanke-esityksen kanssa. Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät kiinteistöhanke-esitystä kahden viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen. Kiinteistöhanke katsotaan hyväksytyksi tämän kahden viikon määräajan päättyessä, jollei Euroopan parlamentti ja/tai neuvosto tee esityksen vastaista päätöstä kyseisen määräajan kuluessa.

5. Kiinteistöhankkeina, jotka todennäköisesti vaikuttavat merkittävästi talousarvioon, pidetään seuraavia:

   a) maan hankinta;

   b) arvoltaan yli 3 000 000 euroa olevat kiinteistöjen hankinta-, myynti-, rakennekorjaus- tai rakennushankkeet tai useita kyseisiä hanke-elementtejä samanaikaisesti toteutettuina yhdistävät hankkeet;

   c) arvoltaan yli 2 000 000 euroa olevat kiinteistöjen hankinta-, rakennekorjaus- tai rakennushankkeet tai useita kyseisiä hanke-elementtejä samanaikaisesti toteutettuina yhdistävät hankkeet siinä tapauksessa, että hinta on yli 110 prosenttia riippumattoman asiantuntijan arvioimasta vertailukelpoisten kiinteistöjen paikallisesta hinnasta;

   d) maan tai rakennusten myynti siinä tapauksessa, että hinta on alle 90 prosenttia riippumattoman asiantuntijan arvioimasta vertailukelpoisten kiinteistöjen paikallisesta hinnasta;

   e) uudet, vuosikustannuksiltaan vähintään 750 000 euron kiinteistösopimukset, mukaan lukien käyttöoikeudet, pitkäaikaiset vuokrasopimukset ja nykyisten kiinteistösopimusten uusimiset aikaisempaa epäedullisemmin ehdoin, jotka eivät kuulu b alakohdan soveltamisalaan;

   f) nykyisten vuosikustannuksiltaan vähintään 3 000 000 euron kiinteistösopimusten, mukaan lukien käyttöoikeudet ja pitkäaikaiset vuokrasopimukset, pidentäminen tai uusiminen samoin tai aikaisempaa edullisemmin ehdoin.

Tätä kohtaa sovelletaan myös luonteeltaan toimielinten välisiin kiinteistöhankkeisiin sekä unionin edustustoihin.

Ensimmäisen alakohdan b–f alakohdassa tarkoitetut kynnysarvot sisältävät kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset. Vuokra- ja käyttöoikeussopimusten osalta kynnysarvoissa otetaan huomioon kiinteistön varusteluun liittyvät kustannukset, mutta ei muita kustannuksia.

6. Kiinteistöhankintahanke tai rakennekorjaushanke voidaan ***asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa*** rahoittaa lainalla, jonka Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat ennakolta hyväksyneet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 17 artiklan soveltamista.

Lainasopimukset tehdään ja lainat maksetaan takaisin ottaen asianmukaisesti huomioon moitteettoman varainhoidon periaate ja unionin taloudelliset edut.

Kun unionin toimielin ehdottaa hankinnan tai rakennekorjaushankkeen rahoittamista lainalla, tämän toimielimen toimittamassa rahoitussuunnitelmassa sekä asianomaisen unionin toimielimen samassa yhteydessä toimittamassa ennakkohyväksyntää koskevassa pyynnössä on erityisesti esitettävä rahoituksen enimmäistaso, rahoituskausi, rahoitusmuoto, rahoitusehdot ja muun tyyppisiin sopimusjärjestelyihin nähden saavutettava säästö. ***Toimitetuissa rakennekorjaushankkeisiin liittyvissä asiakirjoissa on oltava seikkoja, jotka osoittavat energiankulutukseen, käyttökustannuksiin tai ympäristönsuojelun tason parantumiseen liittyvät arvioidut säästöt.***

Euroopan parlamentti ja neuvosto käsittelevät ennakkohyväksyntäpyyntöä neljän viikon kuluessa päivästä, jona ne molemmat vastaanottivat esityksen, ja tätä määräaikaa voidaan pidentää kerran kahdella viikolla. Lainan avulla tapahtuva hankinnan tai rakennekorjaushankkeen rahoitus katsotaan hylätyksi, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät ole nimenomaisesti hyväksyneet sitä kyseisen määräajan kuluessa.

273 artikla

Varhainen ilmoittaminen ja ennakkohyväksyntä

1. Edellä 272 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja 272 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta veloituksetta tai symboliseen hintaan tapahtuvaan maan hankintaan.

2. Edellä 272 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua varhaista ilmoittamista ja 272 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää sovelletaan myös asuinkiinteistöihin, jos kiinteistöjen hankinta-, rakennekorjaus- tai rakennushankkeet tai useita tällaisia hanke-elementtejä samanaikaisesti toteutettuina yhdistävät hankkeet ovat arvoltaan yli 2 000 000 euroa ja hinta on yli 110 prosenttia vertailukelpoisten kiinteistöjen paikallisesta hinnasta tai vuokraindeksistä. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat pyytää asianomaiselta unionin toimielimeltä mitä tahansa asuinkiinteistöihin liittyviä tietoja.

3. Poikkeustapauksissa tai kiireellisissä poliittisissa tilanteissa 272 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut varhaisessa vaiheessa ilmoitettavat tiedot unionin kolmansissa maissa oleviin edustustoihin tai virastoihin liittyvistä kiinteistöhankkeista voidaan toimittaa yhdessä 272 artiklan 3 kohdan mukaisen kiinteistöhanke-esityksen kanssa. Näissä tapauksissa varhainen ilmoittaminen ja ennakkohyväksyntä toteutetaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

   Kolmansissa maissa toteutettavien asuinkiinteistöhankkeiden osalta varhainen ilmoittaminen ja ennakkohyväksyntä suoritetaan yhdessä.

4. Edellä 272 artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua ennakkohyväksyntää ei sovelleta kiinteistöhankkeiden tarkkojen kustannusten ja rahoituksen arviointiin tarvittaviin alustaviin sopimuksiin tai selvityksiin.

XVI OSASTO

TIETOPYYNNÖT JA DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET

274 artikla

Euroopan parlamentin ja neuvoston esittämät tietopyynnöt

Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on oikeus saada ilmoitus kaikista niiden toimivaltaan kuuluvista talousarvioasioihin liittyvistä tiedoista ja selvityksistä.

275 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Edellä 70 artiklan 1 kohdassa, 71 artiklan kolmannessa kohdassa, 164 artiklassa ja 216 artiklan 2 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettu komissiolle siirretty valta antaa delegoituja säädöksiä on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020 saakka. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä tulevien monivuotisten rahoituskehysten voimassaoloajaksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin vastaavan monivuotisen rahoituskehyksen keston päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 70 artiklan 1 kohdassa, 71 artiklan kolmannessa kohdassa, 164 artiklassa ja 216 artiklan 2 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyteen.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 70 artiklan 1 kohdan, 71 artiklan kolmannen kohdan, 164 artiklan ja 216 artiklan 2 kohdan toisen ja kolmannen alakohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

276 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

XVII OSASTO

LOPPU- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

277 artikla

Siirtymäsäännökset

1. ***Jollei tämän artiklan 2 kohdasta muuta johdu, 36 artiklan 8 kohdassa, 130 artiklassa, 137 artiklan 2 kohdassa, 138 artiklan 2 kohdassa ja 144 artiklan 5 kohdassa säädettyjä velvoitteita, jotka koskevat varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän soveltamista yhteistyöhön perustuvaan hallinnointiin ja suoraan hallinnointiin tapauksissa, joissa talousarviota toteutetaan 62 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan nojalla jäsenvaltioiden kanssa, sovelletaan ainoastaan 1 päivästä tammikuuta 2028 alkaen hyväksyttyihin tai rahoitettuihin ohjelmiin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten sääntöjen soveltamista ja vapaaehtoista soveltamista.***

2. ***Varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmää ei sovelleta asetukseen (EU) 2021/241, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisten sääntöjen soveltamista ja vapaaehtoista soveltamista.***

3. Avustuksia, joilla talousarviota toteutetaan monivuotisen rahoituskehyksen 2014–2020 mukaisesti, koskevat oikeudelliset sitoumukset voidaan jatkossakin tehdä avustuspäätösten muodossa. Avustussopimuksiin sovellettavia VIII osaston säännöksiä sovelletaan avustuspäätöksiin soveltuvin osin.

4. Asetusta (EU, Euratom) N:o 966/2012, asetusta (EU, Euratom) 2018/1046 ja delegoitua asetusta (EU) N:o 1268/2012 sovelletaan ennen tämän asetuksen voimaantuloa tehtyihin oikeudellisiin sitoumuksiin. Nykyisiä pilariarviointeja, rahoitusosuussopimusten malleja ja rahoitusta koskevia puitekumppanuussopimuksia voidaan soveltaa edelleen, ja niitä tarkistetaan tarvittaessa.

5. Edellä 36 artiklan 2 kohdan d alakohdassa ja ▌ 6 ▌ kohdassa ***säädettyä velvoitetta***, ***joka koskee pääsyn antamista*** varojen saajia ja niiden tosiasiallisia omistajia ja edunsaajia ***koskeviin tietoihin,*** sovelletaan ainoastaan vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa hyväksyttyihin ja siitä rahoitettaviin ohjelmiin ▌ .

6. Edellä 38 artiklan 4 kohdan ***kolmatta alakohtaa*** ja ***6 kohtaa*** sovelletaan ainoastaan vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen puitteissa hyväksyttyihin ja siitä rahoitettaviin ohjelmiin.

7. Tämän asetuksen 252 artiklan 1, 2 ja 5 kohdassa säädettyjä määräaikoja sovelletaan varainhoitovuoden 2026 tilinpäätöksestä alkaen. Siihen saakka sovelletaan asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046 246 artiklassa säädettyjä määräaikoja.

8. Vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä rahoitettavien avustusten myöntämismenettelyihin sovelletaan 139 artiklan 1 kohdan kuudennessa alakohdassa ja 199 artiklan 1 kohdan b alakohdan toisessa alakohdassa säädettyjä poikkeuksia velvollisuudesta antaa kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jos haetaan erittäin vähäistä avustusta.

278 artikla

Uudelleentarkastelu

Tätä asetusta tarkastellaan uudelleen aina tarpeen mukaan ja joka tapauksessa viimeistään kaksi vuotta ennen kunkin monivuotisen rahoituskehyksen voimassaolon päättymistä.

Tällainen uudelleentarkastelu koskee muun muassa VIII ja X osaston täytäntöönpanoa sekä 265 artiklassa säädettyjä määräaikoja.

279 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EU, Euratom) 2018/1046.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

280 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan ***kolmantena*** päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan … [tämän asetuksen voimaantulopäivä].

Tämän liitteen 48 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovelletaan 31 päivään joulukuuta 2027.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä ... päivänä … kuuta ...

Euroopan parlamentin puolesta	*Neuvoston puolesta*
Puhemies	*Puheenjohtaja*

LIITE I

1 LUKU

Yhteiset säännökset

1 JAKSO

Puitesopimukset ja tiedottaminen

1. Puitesopimukset ja erillissopimukset

1.1. Puitesopimuksen kesto saa olla enintään neljä vuotta paitsi erityisesti puitesopimuksen kohteen kannalta asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa.

Puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset tehdään kyseisessä puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Erillissopimuksia tehdessään sopimuspuolet eivät saa poiketa huomattavasti puitesopimuksesta.

1.2. Jos puitesopimus tehdään yhden ainoan talouden toimijan kanssa, erillissopimukset tehdään tai niitä muutetaan puitesopimuksessa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Hankintaviranomaiset voivat tällaisissa tapauksissa, kun se on asianmukaisesti perusteltua, ottaa yhteyttä toimeksisaajaan kirjallisesti ja tarvittaessa pyytää tätä täydentämään tarjoustaan.

1.3. Jos puitesopimus tehdään usean talouden toimijan kanssa, jäljempänä ”rinnakkainen puitesopimus”, se voidaan tehdä useana erillisenä, kunkin toimeksisaajan kanssa samoin ehdoin tehtävänä sopimuksena.

Rinnakkaisiin puitesopimuksiin perustuvat erillissopimukset pannaan täytäntöön jollakin seuraavista tavoista:

a) puitesopimuksen ehtojen mukaisesti: ilman uudelleen kilpailuttamista, jos puitesopimuksessa vahvistetaan kaikki asianomaisten rakennusurakoiden toteuttamista tai asianomaisten tavaroiden tai palvelujen toimittamista koskevat

ehdot sekä puolueettomat perusteet sen toimeksisaajan määrittämiseksi, joka toteuttaa rakennusurakan tai toimittaa tavarat tai palvelut;

b) jos kaikkia asianomaisten rakennusurakoiden toteuttamista tai asianomaisten tavaroiden tai palvelujen toimittamista koskevia ehtoja ei ole vahvistettu puitesopimuksessa: kilpailuttamalla toimeksisaajat uudelleen 1.4 kohdan mukaisesti käyttämällä jotakin seuraavassa esitetyistä perusteista:

   i) samat ehdot tarvittaessa tarkemmin määriteltyinä;

   ii) soveltuvin osin sellaiset muut ehdot, joihin viitataan puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa;

c) osittain ilman a alakohdan mukaista uudelleen kilpailuttamista ja osittain kilpailuttamalla toimeksisaajat uudelleen b alakohdan mukaisesti, jos hankintaviranomainen on määrännyt kyseisestä mahdollisuudesta puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa.

Edellä toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuissa hankinta-asiakirjoissa on ilmoitettava myös, mitkä ehdot voidaan kilpailuttaa uudelleen.

1.4. Uudelleen kilpailuttamiseen perustuva rinnakkainen puitesopimus on tehtävä vähintään kolmen talouden toimijan kanssa edellyttäen, että 29.3 kohdassa tarkoitettuja hyväksyttäviä tarjouksia on riittävä määrä.

Tehdessään erillissopimusta toimeksisaajien uudelleen kilpailuttamisen perusteella hankintaviranomaisen on otettava kirjallisesti yhteyttä kyseisiin toimeksisaajiin ja asetettava määräaika, joka on riittävän pitkä, jotta erillistarjoukset voidaan jättää. Erillistarjoukset on jätettävä kirjallisina. Hankintaviranomainen tekee kunkin erillissopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on jättänyt puitesopimukseen liittyvissä hankinta-asiakirjoissa esitettyjen ratkaisuperusteiden perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman erillistarjouksen.

1.5. Aloilla, joilla hintojen ja tekniikan kehitys on nopeaa, puitesopimuksissa, joihin ei liity uudelleen kilpailuttamista, on oltava lauseke joko väliarvioinnista tai vertailuanalyysista. Jos alkuperäiset sopimusehdot eivät väliarvioinnin jälkeen enää vastaa hintojen tai tekniikan kehitystä, hankintaviranomainen ei saa käyttää asianomaista puitesopimusta, vaan sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sopimuksen purkamiseksi.

1.6. Ennen puitesopimuksiin perustuvien erillissopimusten tekemistä on tehtävä talousarviositoumus.

2. Tiedottaminen menettelyistä, joissa sopimuksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin tämän asetuksen 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo tai joissa sopimus kuuluu direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan

2.1. *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistavissa ilmoituksissa on menettelyn avoimuuden varmistamiseksi oltava kaikki tiedot, jotka sisältyvät direktiivissä 2014/24/EU tarkoitettuihin asianomaisiin vakiolomakkeisiin.

2.2. Hankintaviranomainen voi ilmoittaa varainhoitovuodeksi suunnittelemistaan hankinnoista julkaisemalla ennakkoilmoituksen. Ennakkoilmoituksen on katettava ajanjakso, joka on enintään 12 kuukautta siitä päivästä, jona ilmoitus on lähetetty Euroopan unionin julkaisutoimistoon, jäljempänä ’julkaisutoimisto’.

Hankintaviranomainen voi julkaista ennakkoilmoituksen joko *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* tai hankkijaprofiilissaan. Jälkimmäisessä tapauksessa ennakkoilmoituksen julkaisemisesta hankkijaprofiilissa on julkaistava ilmoitus *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

2.3. Hankintaviranomaisen on lähetettävä julkaisutoimistoon jälki-ilmoitus menettelyn tuloksista viimeistään 30 päivän kuluttua sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen allekirjoittamisesta, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuviin hankintasopimuksiin liittyvät jälki-ilmoitukset voidaan kuitenkin yhdistää yhdeksi ryhmäksi neljännesvuosittain. Hankintaviranomaisen on tällöin lähetettävä jälki-ilmoitus viimeistään 30 päivää kunkin neljännesvuoden päättymisen jälkeen.

Jälki-ilmoitusta ei julkaista puitesopimukseen perustuvista erillissopimuksista.

2.4. Hankintaviranomaisen on julkaistava jälki-ilmoitus

a) ennen sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen tekemistä, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin ***174*** artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo ja joka tehdään 11.1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti;

b) sellaisen sopimuksen tai puitesopimuksen tekemisen jälkeen, jonka arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, 11.1 kohdan toisen alakohdan a, c–f ja m alakohdan mukaisesti tehdyt sopimukset mukaan luettuina.

2.5. Hankintaviranomaisen on julkaistava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoitus hankintasopimukseen sen voimassaolon aikana tehtävistä muutoksista 175 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa silloin kun muutoksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo tai ulkoisiin toimiin liittyvien menettelyjen tapauksessa yhtä suuri tai suurempi kuin 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo.

2.6. Kun on kyse toimielinten yhteisestä menettelystä, sovellettavista tiedotustoimenpiteistä on vastuussa menettelystä vastaava hankintaviranomainen.

3. Tiedottaminen menettelyistä, joissa sopimuksen arvo on pienempi kuin tämän asetuksen 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo tai joissa sopimus ei kuulu direktiivin 2014/24/EU soveltamisalaan

3.1. Menettelyistä, joissa sopimuksen arvioitu arvo on pienempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, on tiedotettava asianmukaisin keinoin. Tähän tiedottamiseen kuuluu asianmukainen ennakkotiedotus internetissä tai hankintailmoitus tai 13 kohdan mukaista menettelyä noudattaen tehtävien hankintasopimusten tapauksessa kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaiseminen *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Kyseistä velvoitetta ei sovelleta 11 kohdan mukaiseen menettelyyn eikä 14.4 kohdan mukaiseen neuvottelumenettelyyn, jossa sopimuksen arvo on erittäin vähäinen.

3.2. Jäljempänä olevan 11.1 kohdan toisen alakohdan g ja i alakohdan mukaisesti tehtyjen hankintasopimusten tapauksessa hankintaviranomaisen on toimitettava Euroopan parlamentille ja neuvostolle luettelo kyseisistä sopimuksista viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä. Jos hankintaviranomaisena toimii komissio, kyseinen luettelo liitetään 74 artiklan 9 kohdassa tarkoitettuun vuotuisia toimintakertomuksia koskevaan yhteenvetoon.

3.3. Sopimuksen tekemistä koskevien tietojen on sisällettävä toimeksisaajan nimi, oikeudellisen sitoumuksen arvo ja sopimuksen kohde, ja suorien sopimusten ja erillissopimusten tapauksessa kyseisten tietojen on oltava 38 artiklan 3 kohdan mukaiset.

Hankintaviranomaisen on julkaistava luettelo sopimuksista verkkosivustollaan viimeistään seuraavan varainhoitovuoden kesäkuun 30 päivänä seuraavien sopimusten osalta:

a) sopimukset, joiden arvo on pienempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo;

b) 11.1 kohdan toisen alakohdan h ja j–m alakohdan mukaisesti tehdyt sopimukset;

c) 175 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetut sopimusten muutokset;

d) ***171*** artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetut sopimusten muutokset, joiden arvo on pienempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo;

e) puitesopimuksen perusteella tehdyt erillissopimukset.

Julkaistut tiedot voidaan toisen alakohdan e alakohdan soveltamiseksi esittää aggregoituina toimeksisaajittain saman puitesopimuksen mukaisten erillissopimusten osalta.

3.4. Kun on kyse toimielinten yhteisistä puitesopimuksista, kukin hankintaviranomainen vastaa omia erillissopimuksiaan ja niiden muutoksia koskevasta tiedotuksesta 3.3 kohdan mukaisesti.

4. Ilmoitusten julkaiseminen

4.1. Hankintaviranomaisen on laadittava 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset ja toimitettava ne sähköisesti julkaisutoimistoon.

4.2. Julkaisutoimisto julkaisee 2 ja 3 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* viimeistään

a) seitsemän päivän kuluttua niiden lähettämisestä, jos hankintaviranomainen käyttää sähköistä järjestelmää 2.1 kohdassa tarkoitettujen vakiolomakkeiden täyttämiseen ja rajoittaa vapaan tekstin 500 sanaan;

b) 12 päivän kuluttua niiden lähettämisestä kaikissa muissa tapauksissa.

4.3. Hankintaviranomaisen on pystyttävä osoittamaan, minä päivänä ilmoitus on lähetetty.

5. *Muut tiedotustavat*

Edellä 2 ja 3 kohdassa säädettyjen tiedotustoimenpiteiden lisäksi hankintamenettelyistä voidaan tiedottaa myös muulla tavoin, erityisesti sähköisesti. Tällaisessa tiedottamisessa on viitattava *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistuun ilmoitukseen, jos sellainen on julkaistu, eikä tällainen tiedottaminen saa edeltää edellä tarkoitetun ilmoituksen, joka yksin on todistusvoimainen, julkaisemista.

Tällainen tiedottaminen ei saa saattaa ehdokkaita tai tarjoajia eriarvoiseen asemaan, ja se saa sisältää ainoastaan tiedot, jotka sisältyvät hankintailmoitukseen, jos sellainen on julkaistu.

2 JAKSO

Hankintamenettelyt

6. Ehdokkaiden vähimmäismäärä ja neuvottelujärjestelyt

6.1. Rajoitetussa menettelyssä ja 13.1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa menettelyissä ja 14.2 kohdan mukaisesti tehdyissä sopimuksissa ehdokkaiden vähimmäismäärä on viisi.

6.2. Tarjousperusteisessa neuvottelumenettelyssä, kilpailullisessa neuvottelumenettelyssä, innovaatiokumppanuudessa***, 11.1 kohdan toisen alakohdan g alakohdan mukaisessa paikallisten markkinoiden kartoittamisessa*** ja 14.3 kohdan mukaisessa arvoltaan vähäisiä sopimuksia koskevassa neuvottelumenettelyssä ehdokkaiden vähimmäismäärä on kolme.

6.3. Edellä olevia 6.1 ja 6.2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:

a) 14.4. kohdan mukaiset arvoltaan erittäin vähäisiä sopimuksia koskevat neuvottelumenettelyt;

b) 11 kohdan mukaiset ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettävät neuvottelumenettelyt, lukuun ottamatta 11.1 kohdan toisen alakohdan d alakohdan mukaisia suunnittelukilpailuja ***ja 11.1 kohdan toisen alakohdan g alakohdan mukaista paikallisten markkinoiden kartoittamista***.

6.4. Jos valintaperusteet täyttävien ehdokkaiden määrä alittaa 6.1 ja 6.2 kohdassa säädetyt vähimmäismäärät, hankintaviranomainen voi jatkaa menettelyä pyytämällä vaaditut edellytykset täyttäviä ehdokkaita tekemään tarjouksen. Hankintaviranomainen ei kuitenkaan tällöin saa ottaa mukaan menettelyyn muita talouden toimijoita, jotka eivät alun perin ole esittäneet osallistumishakemusta tai joita se ei alun perin ole kutsunut osallistumaan menettelyyn.

6.5. Hankintaviranomainen varmistaa neuvottelujen aikana kaikille tarjoajille tasapuolisen kohtelun.

Neuvottelut voidaan toteuttaa vaiheittain siten, että neuvoteltavien tarjousten määrää rajoitetaan soveltamalla hankinta-asiakirjoissa ilmoitettuja ratkaisuperusteita. Hankintaviranomaisen on mainittava hankinta-asiakirjoissa, aikooko se käyttää tätä mahdollisuutta.

6.6. Jäljempänä 11.1 kohdan toisen alakohdan d ***ja g*** alakohdan sekä 14.2 ja 14.3 kohdan mukaisesti tehtävien sopimusten osalta hankintaviranomaisen on kutsuttava menettelyyn vähintään ne talouden toimijat, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa 3.1 kohdan mukaisen ennakkotiedotuksen ***tai paikallisten markkinoiden kartoittamisen*** taikka suunnittelukilpailun seurauksena.

7. Innovaatiokumppanuus

7.1. Innovaatiokumppanuuden tavoitteena on innovatiivisen tuotteen, palvelun tai rakennusurakan kehittäminen ja tästä tuloksena olevien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen ostaminen, jos ne vastaavat hankintaviranomaisten ja kumppanien sopimaa suoritustasoa ja niiden sopimia enimmäiskustannuksia.

Innovaatiokumppanuus on jäsenneltävä peräkkäisiin vaiheisiin, jotka vastaavat tutkimus- ja innovointiprosessin eri vaiheita, joihin voi kuulua muun muassa rakennusurakan valmiiksi saattaminen, tuotteiden valmistaminen tai palvelujen toimittaminen. Innovaatiokumppanuudessa on asetettava kumppaneille välitavoitteita.

Hankintaviranomainen voi näiden välitavoitteiden perusteella kunkin vaiheen jälkeen päättää, että se lopettaa innovaatiokumppanuuden tai, useiden kumppanien kanssa perustetun innovaatiokumppanuuden tapauksessa, että se vähentää kumppaneiden lukumäärää päättämällä yksittäisiä hankintasopimuksia, jos se on ilmoittanut näistä mahdollisuuksista ja niiden käyttämisen ehdoista hankinta-asiakirjoissa.

7.2. Hankintaviranomaisen on ennen innovaatiokumppanuuden perustamista tehtävä 15 kohdan mukainen markkinakartoitus varmistaakseen, ettei kyseistä rakennusurakkaa, tavaraa tai palvelua ole jo olemassa markkinoilla tai ettei sen kehittäminen ole vaiheessa, joka on lähellä markkinoille saattamista.

Tässä yhteydessä noudatetaan 167 artiklan 4 kohdassa ja 6.5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä.

Hankintaviranomaisen on määriteltävä hankinta-asiakirjoissa innovatiivisen rakennusurakan, tavaran tai palvelun tarve, jota ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla jo saatavilla olevia rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja. Sen on ilmoitettava, missä tämän kuvauksen osissa määritellään vähimmäisvaatimukset. Annettujen tietojen on oltava riittävän täsmällisiä, jotta talouden toimijat voivat määrittää tarvittavan ratkaisun luonteen ja laajuuden ja päättää, jättävätkö ne menettelyyn osallistumista koskevan hakemuksen.

Hankintaviranomainen voi päättää perustaa innovaatiokumppanuuden joko yhden kumppanin kanssa tai useamman erillisiä tutkimus- ja kehittämistoimintoja toteuttavan kumppanin kanssa.

Ainoana ratkaisuperusteena on 170 artiklan 4 kohdan mukainen paras hinta-laatusuhde.

7.3. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa teollis- ja tekijänoikeuksiin sovellettavat järjestelyt.

Innovaatiokumppanuuden yhteydessä hankintaviranomainen ei saa ilmaista kumppanin ehdottamia ratkaisuja tai sen antamia muita luottamuksellisia tietoja toisille kumppaneille ilman tämän suostumusta.

Hankintaviranomaisen on varmistettava, että kumppanuuden rakenne ja erityisesti sen eri vaiheiden kesto ja arvo ilmentävät ehdotetun ratkaisun innovatiivisuusastetta ja vielä markkinoilta puuttuvan innovatiivisen ratkaisun kehittämiseksi tarvittavien tutkimus- ja innovointitoimien toteuttamista. Rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen arvioidun arvon on oltava oikeassa suhteessa niiden kehittämiseksi tarvittavaan investointiin nähden.

8. Suunnittelukilpailut

8.1. Suunnittelukilpailuihin sovelletaan 2 kohdassa annettuja tiedottamista koskevia sääntöjä, ja niihin voi sisältyä myös palkintojen antaminen.

Jos suunnittelukilpailuun osallistuvien ehdokkaiden määrä on rajoitettu, hankintaviranomaisen on vahvistettava selkeät ja syrjimättömät valintaperusteet.

Ehdokkaita on kutsuttava riittävästi todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

8.2. Tuomariston nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Siihen saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, joiden on oltava riippumattomia suunnittelukilpailuun osallistuvista ehdokkaista. Jos suunnittelukilpailuun osallistuvilta ehdokkailta vaaditaan

erityistä ammattipätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on annettava lausuntonsa itsenäisesti. Se toimittaa lausuntonsa ehdokkaiden sille nimettömästi toimittamien ehdotusten perusteella ja yksinomaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitetyin perustein.

8.3. Tuomaristo kirjaa arvosteluunsa, jonka kaikki sen jäsenet allekirjoittavat, kunkin ehdotuksen ansioihin perustuvat ratkaisuesityksensä sekä ehdotusten paremmuusjärjestyksen ja huomautuksensa.

Ehdotukset pysyvät nimettöminä tuomariston lausunnon antamiseen saakka.

Tuomaristo voi pyytää ehdokkaita vastaamaan arvosteluun kirjattuihin kysymyksiin ehdotuksen selkeyttämiseksi. Tämän seurauksena käytävästä vuoropuhelusta laaditaan kattava pöytäkirja.

8.4. Hankintaviranomainen tekee ratkaisupäätöksen, jossa esitetään valitun ehdokkaan nimi ja osoite ja syyt tämän valintaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitettyjen perusteiden pohjalta etenkin, jos valinta poikkeaa tuomariston lausunnossa esitetyistä ehdotuksista.

9. Dynaaminen hankintajärjestelmä

9.1. Dynaaminen hankintajärjestelmä voidaan jakaa rakennusurakoiden, tavaratoimitusten ja palvelujen luokkiin, jotka on määritelty asianomaisessa luokassa tehtävien hankintojen ominaisuuksien perusteella objektiivisesti. Valintaperusteet on tällöin määriteltävä kutakin luokkaa varten.

9.2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa suunniteltujen hankintojen laatu ja arvioitu määrä ja kaikki tarvittavat tiedot hankintajärjestelmästä, käytettävistä sähköisistä välineistä ja viestintäyhteyttä koskevista teknisistä järjestelyistä ja eritelmistä.

9.3. Hankintaviranomaisen on dynaamisen hankintajärjestelmän koko keston ajan annettava kaikille talouden toimijoille mahdollisuus pyytää saada osallistua järjestelmään. Sen on arvioitava tällaiset pyynnöt 10 työpäivän kuluessa niiden vastaanottamisesta, mutta se voi pidentää arviointiaikaa, jos sen kuluessa ei julkaista tarjouspyyntöä.
Hankintaviranomaisten on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, kuinka pitkää pidennettyä arviointiaikaa ne aikovat soveltaa.

Hankintaviranomaisen on ilmoitettava ehdokkaalle mahdollisimman pian, onko se hyväksytty dynaamiseen hankintajärjestelmään.

9.4. Hankintaviranomainen pyytää kaikkia hyväksyttyjä ehdokkaita jättämään tarjouksen. Jos dynaaminen hankintajärjestelmä on jaettu rakennusurakoiden, tuotteiden tai palvelujen luokkiin, hankintaviranomaisen on pyydettävä kaikkia yksittäistä hankintaa vastaavaan luokkaan hyväksyttyjä osallistujia jättämään tarjous.

Hankintaviranomainen tekee sopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on jättänyt hankintailmoituksessa esitettyjen ratkaisuperusteiden perusteella kokonaistaloudellisesti

edullisimman tarjouksen. Nämä perusteet voidaan tarvittaessa määritellä yksityiskohtaisemmin hankinta-asiakirjoissa.

9.5. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankintailmoituksessa dynaamisen hankintajärjestelmän kesto.

Hankintaviranomainen ei saa käyttää kyseistä järjestelmää estääkseen, rajoittaakseen tai vääristääkseen kilpailua.

10. Kilpailullinen neuvottelumenettely

10.1. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarpeensa ja vaatimuksensa sekä ratkaisuperusteet ja alustava aikataulu hankintailmoituksessa tai hankintakuvauksessa.

Sen on tehtävä sopimus parhaimman hinta-laatusuhteen sisältävän tarjouksen perusteella.

10.2. Hankintaviranomainen aloittaa neuvottelut valintaperusteet täyttävien ehdokkaiden kanssa kartoittaakseen ja määrittääkseen, miten se voi parhaiten täyttää tarpeensa. Se voi näiden neuvottelujen aikana keskustella valittujen ehdokkaiden kanssa hankinnan kaikista näkökohdista, mutta se ei saa muuttaa 10.1 kohdassa tarkoitettuja tarpeita, vaatimuksia tai ratkaisuperusteita.

Hankintaviranomaisen on neuvottelujen aikana varmistettava kaikkien tarjoajien tasapuolinen kohtelu, eikä se saa ilmaista tarjoajan ehdottamia ratkaisuja tai sen antamia muita luottamuksellisia tietoja toisille tarjoajille ilman tämän suostumusta.

Kilpailullinen neuvottelumenettely voidaan toteuttaa vaiheittain siten, että käsiteltävien ratkaisujen määrää rajoitetaan soveltamalla ilmoitettuja ratkaisuperusteita, jos kyseisestä mahdollisuudesta on ilmoitettu hankintailmoituksessa tai hankintakuvauksessa.

10.3. Hankintaviranomaisen on jatkettava neuvotteluja, kunnes se saa kartoitettua tarpeitaan vastaavan ratkaisun tai vastaavat ratkaisut.

Ilmoitettuaan jäljellä oleville tarjoajille neuvottelujen päättymisestä hankintaviranomainen kehottaa kutakin niistä jättämään lopullisen tarjouksen neuvottelujen aikana esitetyn ja määritetyn ratkaisun tai esitettyjen ja määritettyjen ratkaisujen perusteella. Tarjouksessa on oltava kaikki hankkeen toteuttamiseksi vaaditut ja tarpeelliset osat.

Kyseisiä lopullisia tarjouksia voidaan hankintaviranomaisen pyynnöstä selventää, täsmentää ja optimoida edellyttäen, että tämä ei aiheuta olennaisia muutoksia tarjoukseen tai hankinta-asiakirjoihin.

Hankintaviranomainen voi neuvotella sen tarjoajan kanssa, joka on jättänyt parhaan hinta-laatusuhteen sisältävän tarjouksen, vahvistaakseen tarjouksessa esitetyt sitoumukset edellyttäen, että tämä ei muuta tarjouksen olennaisia osia eikä aiheuta kilpailun vääristymisen tai syrjinnän vaaraa.

10.4. Hankintaviranomainen voi määrätä maksuja suoritettavaksi neuvotteluihin osallistuville valituille hakijoille.

11. Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta

11.1. Kun hankintaviranomainen käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta, sen on noudatettava 167 artiklan 4 kohdassa ja 6.5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä.

Hankintaviranomainen voi käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta sopimuksen arvioidusta arvosta riippumatta seuraavissa tapauksissa:

a) kun ei ole jätetty yhtään tarjousta tai osallistumishakemusta tai yhtään 11.2 kohdan nojalla soveltuvaa tarjousta tai osallistumishakemusta

i) avoimella menettelyllä;

ii) rajoitetulla menettelyllä;

iii) tarjousperusteisella neuvottelumenettelyllä, jossa julkaistaan hankintailmoitus;

menettelyn päättymiseen mennessä ja edellyttäen, ettei alkuperäisiä hankinta-asiakirjoja ole olennaisesti muutettu;

b) kun rakennusurakat, tavarat tai palvelut voi toimittaa yksi ainoa talouden toimija 11.3 kohdassa asetettujen edellytysten mukaisesti ja jostakin seuraavista syistä:

i) hankinnan tarkoituksena on ainutkertaisen taideteoksen tai taiteellisen esityksen luominen tai hankkiminen;

ii) kilpailua ei ole teknisistä syistä;

iii) on varmistettava yksinoikeuksien, myös teollis- ja tekijänoikeuksien, suojelu;

c) siltä osin kuin on ehdottoman tarpeellista, kun ennalta arvaamattomista tapahtumista aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi on mahdotonta noudattaa 24, 26 ja 42 kohdassa säädettyjä määräaikoja ja kun tällaisen äärimmäisen kiireen perusteiksi esitetyt seikat eivät johdu hankintaviranomaisesta***;***

toimivaltaiset tulojen ja menojen hyväksyjät voivat 163 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun kriisinjulistuksen jälkeen tukeutua tällaiseen kriisinjulistukseen vain,

jos kyseinen hankintamenettely on perusteltu kriisistä johtuvan äärimmäisen kiireellisen tilanteen vuoksi;

d) kun palveluhankintasopimus tehdään suunnittelukilpailun tuloksena ja kun se on tehtävä suunnittelukilpailun voittajan tai, jos voittajia on useita, jonkin sen voittajan kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin;

e) kun kyseessä ovat uudet palvelut tai rakennusurakat, jotka sama hankintaviranomainen antaa uudelleen toimeksi samanlaisen alkuperäisen hankinnan toteuttajaksi valitulle talouden toimijalle, jos kyseiset palvelut tai rakennusurakat ovat samanlaisia kuin perushanke, josta alkuperäinen hankintasopimus on tehty hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen, ja edellyttäen, että 11.4 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät;

f) tavarahankintasopimusten tapauksessa silloin,

i) kun tarvitaan lisätoimituksia joko tavaroiden tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiemmin toimitettujen tavaroiden tai laitteistojen laajentamiseksi ja jos hankintaviranomainen joutuisi tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa tavaraa, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja huollossa; kun unionin toimielimet tekevät hankintasopimuksia omaan lukuunsa, kyseiset sopimukset voivat olla voimassa enintään kolmen vuoden ajan;

ii) kun hankittavat tuotteet valmistetaan ainoastaan tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten; tällaisiin sopimuksiin ei kuitenkaan saa sisältyä massatuotantoa tuotteen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi tai tutkimus- ja kehittämiskustannusten takaisinsaamiseksi;

iii) kun kohteena ovat perushyödykemarkkinoilla noteeratut ja näiltä markkinoilta hankitut tavarat;

iv) kun kohteena olevat tavarat hankitaan erityisen edullisin ehdoin joko liiketoimintansa lopullisesti päättävältä talouden toimijalta tai selvittäjältä maksukyvyttömyysmenettelyn, akordin tai muun samantyyppisen kansallisessa lainsäädännössä säännellyn menettelyn seurauksena;

v) kun kohteena ovat ihmisten käyttöön tai lääketieteellisiin vastatoimiin tarkoitetut lääkkeet taikka tuotteet, joilla pyritään hävittämään tiettyjä eläintauteja, zoonooseja ja kasveissa esiintyviä karanteenituhoojia tai estämään niiden leviäminen, edellyttäen, että yksi seuraavista ehdoista täyttyy: kyseiset tuotteet ovat innovatiivisia, niitä ei ole vaivattomasti saatavilla markkinoilta tai on tarve ottaa käyttöön vaivattomasti saatavilla oleva ratkaisu.

g) kiinteistöhankintasopimusten tapauksessa sen jälkeen kun paikalliset kiinteistömarkkinat on kartoitettu;

h) kun hankintasopimuksen kohteena on mikä tahansa seuraavista:

i) neuvoston direktiivin 77/249/ETY[1] 1 artiklassa tarkoitettu asianajajalle tehtäväksi annettu oikeudellinen edustus välimies- tai sovittelumenettelyssä tai oikeudenkäynnissä;

ii) oikeudellinen neuvonta i alakohdassa tarkoitettujen menettelyjen valmistelemiseksi tai tilanteissa, joissa on selvää näyttöä siitä ja erittäin todennäköistä, että asiaa, johon neuvonta liittyy, tullaan käsittelemään tällaisessa menettelyssä, edellyttäen, että neuvontaa antaa direktiivin 77/249/ETY 1 artiklassa tarkoitettu asianajaja;

iii) välimies- ja sovittelupalvelut;

[1] Neuvoston direktiivi 77/249/ETY, annettu 22 päivänä maaliskuuta 1977, asianajajien palvelujen tarjoamisen vapauden tehokkaan käyttämisen helpottamisesta (EYVL L 78, 26.3.1977, s. 17).

i) kun sopimus on julistettu salaiseksi tai sen täyttäminen edellyttää voimassa olevien hallinnollisten määräysten noudattamiseksi tai unionin olennaisten etujen suojaamiseksi erityisiä turvatoimenpiteitä, edellyttäen, että olennaisten etujen suojaamista ei voida taata muilla toimenpiteillä; tällaisiin toimenpiteisiin voivat kuulua vaatimukset, joiden tarkoituksena on suojata hankintaviranomaisen hankintamenettelyn kuluessa saataville asettamien tietojen luottamuksellisuutta;

j) kun kyseessä ovat lainat riippumatta siitä, liittyvätkö ne direktiivissä 2014/65/EU tarkoitettujen arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, myyntiin, ostoon tai siirtoon;

k) kun kyseessä on Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2018/1972[1] tarkoitettuihin yleisiin viestintäverkkoihin ja sähköiseen viestintään liittyvien palvelujen hankkiminen;

l) kun kyse on sellaisen 159 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun kansainvälisen järjestön tai jäsenvaltion organisaation toimittamista palveluista, jonka perussäännössä tai perustamisasiakirjassa kielletään kilpailumenettelyihin osallistuminen;

m) kun on päätetty avata uusi unionin edustusto kolmannessa maassa tai avata edustusto uudelleen tilapäisen sulkemisen jälkeen, kaikkien sellaisten sopimusten osalta, jotka unionin edustustot ovat tehneet tai jotka on tehty yksinomaan kyseisten unionin edustustojen edun vuoksi, tällaisen päätöksen tekopäivää seuraavan ensimmäisen vuoden aikana.

11.2. Tarjousta on pidettävä soveltumattomana, jos se ei liity hankintasopimuksen kohteeseen. Tarjousta tai osallistumishakemusta on pidettävä soveltumattomana, jos osallistujalla ei ole pääsyä 179, 180 ja 182 artiklassa tarkoitettuihin

---

[1] ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).***

hankintamenettelyihin, se on jossakin 138 artiklan 1 kohdan mukaisessa poissulkemiseen johtavassa tilanteessa tai se ei täytä valintaperusteita.

11.3. Edellä 11.1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan ii ja iii alakohdassa säädettyjä poikkeuksia sovelletaan ainoastaan silloin, kun järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole eikä kilpailun puuttuminen johdu hankintaehtojen keinotekoisesta kaventamisesta hankinnan määrittelyn yhteydessä.

11.4. Edellä 11.1 kohdan toisen alakohdan e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa perushankkeessa on ilmoitettava mahdollisten lisäpalveluiden tai -rakennusurakoiden laajuudesta sekä niitä koskevan hankinnan toteuttamisen edellytyksistä. Perushanketta koskevan tarjouskilpailun yhteydessä on ilmoitettava mahdollisesta neuvottelumenettelyn käytöstä ja lisäpalveluiden tai -rakennusurakoiden arvioitu kokonaisarvo on otettava huomioon sovellettaessa 178 artiklan 1 kohdassa tai ulkoisten toimien alan tapauksessa 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja. Kun unionin toimielimet tekevät hankintasopimuksia omaan lukuunsa, tätä menettelyä voidaan käyttää ainoastaan alkuperäisen hankintasopimuksen täytäntöönpanon aikana ja enintään kolmen vuoden ajan kyseisen sopimuksen tekemisestä.

12. Tarjousperusteisen neuvottelumenettelyn tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn käyttö

12.1. Kun hankintaviranomainen käyttää tarjousperusteista neuvottelumenettelyä tai kilpailullista neuvottelumenettelyä, sen on noudatettava 167 artiklan 4 kohdassa ja 6.5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Hankintaviranomainen voi käyttää kyseisiä menettelyjä sopimuksen arvioidusta arvosta riippumatta seuraavissa tapauksissa:

a) kun avoimella tai rajoitetulla menettelyllä on kyseisen menettelyn päättymiseen mennessä saatu ainoastaan 12.2 ja 12.3 kohdassa tarkoitettuja sääntöjenvastaisia tarjouksia tai tarjouksia, joita ei voida hyväksyä, ja edellyttäen, ettei alkuperäisiä hankinta-asiakirjoja ole olennaisesti muutettu;

b) kun kyseessä ovat rakennusurakat, tavarat tai palvelut, jotka täyttävät yhden tai useamman seuraavista edellytyksistä:

i) hankintaviranomaisen tarpeita ei voida täyttää ilman, että jotakin vaivattomasti saatavilla olevaa ratkaisua mukautetaan;

ii) rakennusurakoihin, tavaroihin tai palveluihin kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja;

iii) hankintasopimusta ei sen luonteeseen, monitahoisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoitukselliseen rakenteeseen liittyvistä erityisistä syistä tai sopimuksen kohteeseen liittyvien riskien vuoksi voida tehdä ilman edeltäviä neuvotteluja;

iv) hankintaviranomainen ei pysty laatimaan riittävän tarkkoja standardiin perustuvia teknisiä eritelmiä 17.4 kohdan mukaisesti;

c) kun kyseessä ovat käyttöoikeussopimukset;

d) kun kyseessä ovat direktiivin 2014/24/EU liitteessä XIV tarkoitetut palveluhankintasopimukset;

e) kun kyseessä ovat muut tutkimus- ja kehityspalvelut kuin ne, jotka kuuluvat asetuksessa (EY) N:o 2195/2002 määriteltyihin CPV-koodeihin 73000000-2–73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, paitsi silloin kun hyödyt koituvat yksinomaan hankintaviranomaiselle sen omassa toiminnassa käytettäväksi tai kun hankintaviranomainen maksaa tarjotun palvelun kokonaan;

f) kun kyseessä ovat palveluhankintasopimukset, jotka koskevat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2010/13/EU[1] määriteltyihin audiovisuaalisiin mediapalveluihin tarkoitetun ohjelmamateriaalin ostoa, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa tai radiotoiminnan palveluita, tai sopimukset, jotka koskevat radio- ja televisiolähetysaikaa tai ohjelmien toimittamista.

12.2. Tarjous on katsottava sääntöjenvastaiseksi missä tahansa seuraavista tapauksista:

a) kun se ei täytä hankinta-asiakirjoissa asetettuja vähimmäisvaatimuksia;

b) kun se ei täytä 171 artiklan 3 kohdassa tarjousten jättämiselle asetettuja vaatimuksia;

c) kun tarjoaja hylätään 143 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b tai c alakohdan nojalla;

d) kun hankintaviranomainen on katsonut, että tarjous on hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen.

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/13/EU, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2010, audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi) (EUVL L 95, 15.4.2010, s. 1).

12.3. Tarjous on katsottava sellaiseksi, ettei sitä voida hyväksyä, missä tahansa seuraavista tapauksista:

a) kun tarjouksessa ilmoitettu hinta ylittää hankintaviranomaisen enimmäisbudjetin, joka on määritelty ja dokumentoitu ennen hankintamenettelyn aloittamista;

b) kun tarjous ei täytä ratkaisuperusteiden mukaisia vähimmäislaatuvaatimuksia.

12.4. Edellä 12.1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomaisen ei tarvitse julkaista hankintailmoitusta, jos se ottaa tarjousperusteiseen neuvottelumenettelyyn kaikki ne tarjoajat, jotka täyttävät poissulkemis- ja valintaperusteet, lukuun ottamatta niitä tarjoajia, jotka ovat jättäneet hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiseksi katsotun tarjouksen.

13. Menettely, johon kuuluu kiinnostuksenilmaisupyyntö

13.1. Jos sopimuksen arvo on pienempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tai 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, ja 11 ja 12 kohdan soveltamista rajoittamatta, hankintaviranomainen voi käyttää kiinnostuksenilmaisupyyntöä jompaankumpaan seuraavista tarkoituksista:

a) esikarsintaan sellaisten ehdokkaiden valitsemiseksi, joita pyydetään jättämään tarjous tulevissa rajoitetuissa tarjouspyynnöissä;

b) luettelon laatimiseksi myyjistä, joita pyydetään jättämään osallistumishakemus tai tarjous.

13.2. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laadittava luettelo on voimassa enintään neljän vuoden ajan siitä päivästä, jona 3.1 kohdassa tarkoitettu ilmoitus on julkaistu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu luettelo voi käsittää useampia osia.

Talouden toimijat voivat ilmaista kiinnostuksensa milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana lukuun ottamatta sen kolmea viimeistä voimassaolokuukautta.

13.3. Hankinnan tekemisen yhteydessä hankintaviranomainen pyytää kaikkia kyseiseen luetteloon tai sen osaan merkittyjä ehdokkaita tai myyjiä joko

a) jättämään 13.1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarjouksen; tai

b) toimittamaan 13.1 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa tapauksessa jommankumman seuraavista:

i) tarjouksen, joka sisältää poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat; tai

ii) poissulkemis- ja valintaperusteita koskevat asiakirjat, minkä jälkeen nämä perusteet täyttäviä ehdokkaita pyydetään esittämään tarjous.

14. Arvoltaan keskisuuret, vähäiset ja erittäin vähäiset hankintasopimukset

14.1. Arvoltaan keskisuuret, vähäiset ja erittäin vähäiset hankintasopimukset voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä noudattaen 167 artiklan 4 kohdassa ja 6.5 kohdassa säädettyjä neuvottelujärjestelyjä. Vain sellaiset ehdokkaat, joilta hankintaviranomainen on pyytänyt tarjousta yhtäaikaisesti ja kirjallisesti, voivat jättää alustavan tarjouksen.

14.2. Hankintasopimus, jonka arvo on vähintään 60 000 euroa mutta pienempi kuin ***174*** artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, katsotaan arvoltaan keskisuureksi. Kun on kyse kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemistä tai yksinomaan niiden edun vuoksi tehdyistä hankintasopimuksista, hankintasopimus, jonka arvo on vähintään 100 000 euroa mutta alle 300 000 euroa, katsotaan keskisuureksi. Näihin sopimuksiin sovelletaan 3.1, 6.1 ja 6.4 kohtaa.

14.3. Hankintasopimus, jonka arvo on enintään 60 000 euroa tai kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemien tai yksinomaan niiden edun vuoksi tehtyjen hankintasopimusten osalta 100 000 euroa mutta joka ylittää 14.4 kohdassa vahvistetun asianomaisen kynnysarvon, katsotaan arvoltaan vähäiseksi. Näihin sopimuksiin sovelletaan 3.1, 6.2 ja 6.4 kohtaa.

14.4. Hankintasopimus, jonka arvo on enintään 15 000 euroa, katsotaan arvoltaan erittäin vähäiseksi. Näihin sopimuksiin sovelletaan 6.3 kohtaa. ***Kun on kyse kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemistä tai yksinomaan niiden edun vuoksi tehdyistä hankintasopimuksista, hankintasopimus, jonka arvo on enintään 20 000 euroa, katsotaan arvoltaan erittäin vähäiseksi.***

14.5. Enintään 1 000 euron tai kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tapauksessa 20 000 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakkoon.

15. Alustavat markkinakartoitukset

15.1. Hankintaviranomainen voi alustavaa markkinakartoitusta varten pyytää tai hyväksyä neuvoja riippumattomilta asiantuntijoilta tai viranomaisilta taikka talouden toimijoilta. Näitä neuvoja voidaan käyttää hankintamenettelyn suunnittelussa ja toteuttamisessa edellyttäen, etteivät ne johda kilpailun vääristymiseen tai syrjimättömyyden tai avoimuuden periaatteen rikkomiseen.

15.2. Jos talouden toimija on antanut neuvoja hankintaviranomaiselle tai muulla tavoin osallistunut hankintamenettelyn valmisteluun, hankintaviranomaisen on toteutettava 143 artiklan mukaiset aiheelliset toimenpiteet varmistaakseen, ettei kyseisen toimijan osallistuminen ratkaisumenettelyyn aiheuta kilpailun vääristymistä.

16. Hankinta-asiakirjat

16.1. Hankinta-asiakirjojen on sisällettävä seuraavat:

a) soveltuvin osin hankintailmoitus tai muu tiedotustoimenpide 2–5 kohdan mukaisesti;

b) tarjouspyyntö;

c) tarjouseritelmä tai kilpailullisen neuvottelumenettelyn tapauksessa hankintakuvaus, mukaan lukien tekniset eritelmät ja sovellettavat perusteet;

d) mallisopimukseen perustuva sopimusluonnos.

Ensimmäisen alakohdan d alakohtaa ei sovelleta silloin, kun mallisopimusta ei asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voida käyttää.

16.2. Tarjouspyynnössä on

a) annettava tarjousten jättämistä koskevat säännöt, etenkin edellytykset, joiden mukaisesti tarjoukset pidetään luottamuksellisina niiden avaamiseen asti, tarjousten vastaanottamiselle asetettu määräpäivä ja kellonaika sekä osoite, johon tarjoukset on lähetettävä tai toimitettava, tai sähköisen toimittamisen tapauksessa internetosoite;

b) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee hankinta-asiakirjoissa asetettujen ehtojen hyväksymistä ja että tarjouksen tekeminen sitoo toimeksisaajaa, jonka kanssa sopimus tehdään, sopimuksen täytäntöönpanon ajan;

c) ilmoitettava määräaika, jonka tarjous on voimassa ja jonka ajan se on säilytettävä muuttamattomana;

d) kiellettävä kaikki yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajan välillä menettelyn aikana, lukuun ottamatta 172 artiklassa säädettyjä poikkeustapauksia, ja määrättävä tarkastuskäyntien tapauksessa kyseisiä käyntejä koskevista järjestelyistä;

e) täsmennettävä keinot, joilla todistetaan, että tarjousten vastaanottamiselle asetettua määräaikaa on noudatettu;

f) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee sen hyväksymistä, että menettelyn tulos annetaan tarjoajalle tiedoksi sähköisesti.

16.3. Tarjouseritelmän on sisällettävä seuraavat:

a) poissulkemis- ja valintaperusteet;

b) ratkaisuperusteet ja niiden painotus, tai jos painotus ei objektiivisista syistä ole mahdollista, ratkaisuperusteiden aleneva tärkeysjärjestys, jota sovelletaan myös vaihtoehtoihin, jos ne hyväksytään hankintailmoituksessa;

c) 17 kohdassa tarkoitetut tekniset eritelmät;

d) jos hyväksytään vaihtoehtoja, vähimmäisvaatimukset, jotka vaihtoehtojen on täytettävä;

e) tieto siitä, sovelletaanko SEU-sopimukseen ja SEUT-sopimukseen liitettyä, Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa N:o 7, tai tapauksen mukaan tieto siitä, sovelletaanko diplomaattisia suhteita koskevaa Wienin yleissopimusta tai konsulisuhteita koskevaa Wienin yleissopimusta;

f) vaatimus, jonka mukaan on ilmoitettava tarjoajien sijoittautumismaa ja esitettävä pyydettäessä kyseisen maan lainsäädännön mukaisesti yleisesti hyväksytyt asiakirjatodisteet;

g) jos kyseessä ovat dynaamiset hankintajärjestelmät tai sähköiset luettelot, tiedot käytettävistä sähköisistä välineistä sekä viestintäyhteyttä koskevista teknisistä järjestelyistä ja eritelmistä;

h) vaatimus, jonka mukaan hankintaviranomaiselle on ilmoitettava ulkomaiset taloudelliset panokset, joita on saatu ilmoitusta edeltäneiden kolmen viime vuoden aikana, tai jos näistä panoksista ei tarvitse antaa ilmoitusta asetuksen (EU) 2022/2560 29 artiklan 1 kohdan mukaisesti, vakuutus, jossa luetellaan kaikki saadut ulkomaiset taloudelliset panokset ja vahvistetaan, että tällaisista panoksista ei tarvitse antaa ilmoitusta kyseisen asetuksen 47 artiklan 1 kohdan nojalla hyväksyttyjen asiaankuuluvien täytäntöönpanosäädösten mukaisesti.

Sovellettaessa h alakohtaa asetuksen (EU) 2022/2560 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti tässä vakuutuksessa ei tarvitse luetella ulkomaisia taloudellisia panoksia, joiden kokonaismäärä ei ylitä ilmoitusta edeltävien kolmen peräkkäisen vuoden aikana komission asetuksen (EU) 2023/2831[1] 3 artiklan 2 kohdassa määriteltyä vähämerkityksisen tuen määrää kyseistä kolmatta maata kohti. Ulkomaisista taloudellisista panoksista on ilmoitettava asetuksen (EU) 2022/2560 47 artiklan 1 kohdan perusteella hyväksyttyjen asiaankuuluvien täytäntöönpanosäädösten mukaisesti, jollei toisin säädetä.

16.4. Hankintasopimusluonnoksessa on

a) ilmoitettava sopimusehtojen rikkomisesta seuraavat sopimussakot;

b) ilmoitettava, minkä tietojen on käytävä ilmi laskuista tai asiaankuuluvista asiakirjatodisteista 111 artiklan mukaisesti;

c) todettava, että unionin toimielinten tehdessä hankintasopimuksia omaan lukuunsa sopimukseen sovelletaan unionin lainsäädäntöä, jota tarvittaessa täydennetään kansallisella lainsäädännöllä, tai jos rakennusurakkasopimusten tapauksessa on tarpeen, yksinomaan kansallista lainsäädäntöä;

d) mainittava riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin;

---

1 Komission asetus (EU) 2023/2831, annettu 13 päivänä joulukuuta 2023, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen (EUVL L, 2023/2831, 15.12.2023, *ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj*).

e) mainittava, että toimeksisaajan on noudatettava sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita, jotka on vahvistettu unionin oikeudessa, kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai direktiivin 2014/24/EU liitteessä X luetelluissa kansainvälisissä sosiaali- ja ympäristöalojen sopimuksissa;

f) mainittava, edellytetäänkö teollis- ja tekijänoikeuksien siirtoa;

g) mainittava, että tarjouksessa ilmoitettu hinta on kiinteä ja muuttumaton, tai ilmoitettava edellytykset tai menetelmät, joilla hintaa voidaan tarkistaa sopimuksen voimassaoloaikana.

Sovellettaessa ensimmäisen alakohdan g alakohtaa, jos hintojen tarkistamisesta määrätään sopimuksessa, hankintaviranomaisen on otettava huomioon etenkin

a) hankinnan kohde ja taloudellinen tilanne, jossa hankinta tehdään;

b) sopimuksen ja tehtävien luonne ja sopimuksen kesto;

c) hankintaviranomaisen taloudelliset edut.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan c ja d alakohtaa ei tarvitse soveltaa sopimuksiin, jotka on allekirjoitettu 11.1 kohdan toisen alakohdan ***l*** alakohdan mukaisesti.

17. Tekniset eritelmät

17.1. Teknisillä eritelmillä on varmistettava talouden toimijoiden yhtäläiset mahdollisuudet osallistua hankintamenettelyihin, eikä niillä saa luoda perusteettomia esteitä hankintojen avaamiselle kilpailulle.

Teknisissä eritelmissä on esitettävä rakennusurakoilta, tavaroilta tai palveluilta vaadittavat ominaisuudet, vähimmäisvaatimukset mukaan luettuina, jotta rakennusurakat, tavarat tai palvelut soveltuvat siihen tarkoitukseen, johon hankintaviranomainen aikoo niitä käyttää.

17.2. Edellä 17.1 kohdassa tarkoitettuihin ominaisuuksiin kuuluvat soveltuvin osin seuraavat:

a) laatutaso;

b) ympäristö- ja ilmastomyötäisyys;

c) vaatimustenmukaisuuden arviointitasot ja -menettelyt;

d) tavaroiden toimivuus tai käyttö;

e) turvallisuus tai mitat, kuten tavarahankintojen tapauksessa myyntinimet ja käyttöohjeet sekä kaikkien hankintojen tapauksessa termistö, tunnukset, testaus ja

testausmenetelmät, pakkaukset, pakkausmerkinnät, tuotantoprosessit ja -menetelmät;

f) rakennusurakoiden tapauksessa laadunvarmistusmenettelyt sekä suunnittelu- ja kustannuslaskentasäännöt, testiolosuhteet ja urakan tarkastus- ja vastaanottoedellytykset, rakennustekniikat ja -menetelmät ja kaikki muut tekniset edellytykset, jotka hankintaviranomainen voi yleisten tai erityisten määräysten nojalla asettaa valmiille urakalle ja siihen kuuluville materiaaleille tai osille.

17.3. Tekniset eritelmät on laadittava siten, että niihin sisältyvät luonnollisten henkilöiden käyttöön tarkoitettujen kaikkien hankintojen tapauksessa vammaisia koskevat esteettömyyskriteerit tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia.

Jos pakolliset esteettömyysvaatimukset vahvistetaan unionin säädöksellä, tekniset eritelmät on määriteltävä viittaamalla kyseiseen säädökseen, kun on kyse vammaisia koskevista esteettömyyskriteereistä tai kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävästä suunnittelusta. Erityisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882[1] 2 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden ja palvelujen osalta kyseisen direktiivin liitteessä I vahvistetut esteettömyysvaatimukset ovat kyseisessä direktiivissä tarkoitettuja pakollisia esteettömyysvaatimuksia.

Kaikkien tuotteiden ja palvelujen, joiden ominaisuudet, osat tai toiminnot ovat direktiivin (EU) 2019/882 liitteessä I vahvistettujen esteettömyysvaatimusten mukaisia, on katsottava täyttävän tässä asetuksessa säädetyt asiaankuuluvat esteettömyysvelvoitteet kyseisten ominaisuuksien, osien tai toimintojen osalta, jollei tässä asetuksessa toisin säädetä.

17.4. Tekniset eritelmät esitetään jollakin seuraavista tavoista:

a) viittaamalla seuraavassa esitetyssä ensisijaisuusjärjestyksessä seuraaviin: eurooppalaiset standardit, eurooppalaiset tekniset arvioinnit, yhteiset tekniset eritelmät, kansainväliset standardit tai muut eurooppalaisten standardointielinten perustamat tekniset viitejärjestelmät tai niiden puuttuessa vastaavat kansalliset järjestelmät; jokaiseen viittaukseen on liitettävä ilmaisu ”tai vastaava”;

b) käyttämällä perusteena suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia, ympäristövaatimukset mukaan luettuina, edellyttäen, että parametrit ovat niin

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

tarkat, että tarjoajat pystyvät määrittämään hankinnan kohteen ja hankintaviranomainen pystyy tekemään hankintasopimuksen;

c) käyttämällä a ja b alakohdassa tarkoitettujen menetelmien yhdistelmää.

17.5. Käyttäessään mahdollisuutta viitata 17.4 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin eritelmiin hankintaviranomainen ei saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että se ei ole mainittujen eritelmien mukainen, jos tarjoaja osoittaa millä tahansa tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, että ehdotettu ratkaisu täyttää teknisissä eritelmissä asetetut vaatimukset jollakin vastaavalla tavalla.

17.6. Käyttäessään 17.4 kohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta laatia suorituskykyä koskeviin tai toiminnallisiin vaatimuksiin perustuvia teknisiä eritelmiä hankintaviranomainen ei saa hylätä tarjousta, joka on eurooppalaisen standardin täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän, kansainvälisen standardin tai eurooppalaisen standardointielimen tuottamien teknisten viitejärjestelmien mukainen, jos kyseiset eritelmät koskevat hankintaviranomaisen asettamia suorituskykyä koskevia tai toiminnallisia vaatimuksia.

Tarjoajan on osoitettava jollakin asianmukaisella tavalla, että standardin mukainen rakennusurakka, tavara tai palvelu täyttää hankintaviranomaisen asettamat suorituskykyä koskevat tai toiminnalliset vaatimukset.

17.7. Jos hankintaviranomainen aikoo ostaa rakennusurakoita, tavaroita tai palveluja, joilla on erityisiä ympäristöominaisuuksia, erityisiä sosiaalisia ominaisuuksia tai muita erityisominaisuuksia, se voi vaatia erityistä merkkiä tai asettaa merkille erityisvaatimuksia edellyttäen, että kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

a) merkille asetetut vaatimukset koskevat ainoastaan perusteita, jotka liittyvät sopimuksen kohteeseen ja soveltuvat hankinnan ominaisuuksien määrittelyyn;

b) merkille asetetut vaatimukset perustuvat puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin;

c) merkit vahvistetaan avoimessa ja läpinäkyvässä menettelyssä, johon kaikki asianomaiset sidosryhmät voivat osallistua;

d) kaikkien asianomaisten osapuolten on mahdollista saada merkki;

e) merkille asetetut vaatimukset laatii kolmas osapuoli, jonka suhteen merkkiä hakeva talouden toimija ei voi käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa.

Hankintaviranomainen voi vaatia, että talouden toimijat esittävät Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008[1] mukaisesti akkreditoidun vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen tai vastaavan vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen antaman testausraportin tai todistuksen näyttönä siitä, että tarjous täyttää hankinta-asiakirjoissa asetetut vaatimukset.

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 765/2008, annettu 9 päivänä heinäkuuta 2008, tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta (EUVL L 218, 13.8.2008, s. 30).

17.8. Hankintaviranomaisen on hyväksyttävä mikä tahansa muu kuin 17.7 kohdassa tarkoitettu asianmukainen näyttö, kuten valmistajan tekniset asiakirjat, jos testausraportit tai todistukset eivät ole olleet asianomaisen talouden toimijan käytettävissä tai toimijan ei ole ollut mahdollista saada niitä tai erityistä merkkiä asetettujen määräaikojen kuluessa, edellyttäen, että tämä ei johdu toimijaan itseensä liittyvistä syistä ja että kyseinen toimija todistaa, että toimitettavat rakennusurakat, tavarat tai palvelut täyttävät erityistä merkkiä koskevat vaatimukset tai hankintaviranomaisen asettamat erityisvaatimukset.

17.9. Teknisissä eritelmissä ei hankinnan kohteen vuoksi perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta saa viitata tiettyyn merkkiin tai alkuperään taikka prosessiin, joka on ominainen tietyn talouden toimijan tuotteille tai palveluille, eikä tavaramerkkeihin, patentteihin, tyyppeihin tai tiettyyn alkuperään tai tuotantoon siten, että maininta suosisi tai sulkisi menettelystä pois tiettyjä tuotteita tai talouden toimijoita.

Tällainen viittaus on poikkeuksellisesti sallittu, jos sopimuksen kohdetta ei ole muuten mahdollista kuvata riittävän täsmällisesti ja täysin selvästi. Tällaiseen viittaukseen on liitettävä ilmaus ”tai vastaava”.

18. Poissulkemis- ja valintaperusteet

18.1. Sovellettaessa 139 artiklaa hankintaviranomaisen on hyväksyttävä direktiivissä 2014/24/EU tarkoitettu yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja tai sen puuttuessa allekirjoitettu ja päivätty kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus.

Talouden toimija voi käyttää uudelleen sellaista yhteistä eurooppalaista hankinta-asiakirjaa tai allekirjoitettua ja päivättyä kunnian ja omantunnon kautta annettua vakuutusta, jota on jo käytetty aiemmassa menettelyssä, edellyttäen, että se vahvistaa, että kyseisen asiakirjan sisältämät tiedot ovat edelleen paikkansapitäviä.

Tarjouskilpailun oletetun valitun tarjoajan on toimitettava hankintaviranomaiselle tämän asettamaan määräaikaan mennessä ja ennen sopimuksen tekemistä yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai kunnian ja omantunnon kautta annetun

vakuutuksen tueksi todisteet siitä, että se ei ole missään 138 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista poissulkemistilanteista, kun on kyse

a) unionin toimielinten tekemistä sopimuksista, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo;

b) poiketen siitä, mitä tämän alakohdan a alakohdassa säädetään, ulkoisen toiminnan alan sopimuksista, joiden arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 39.2 kohdan a alakohdassa vahvistettu asianomainen kynnysarvo, ja kolmansissa maissa sijaitsevien unionin edustustojen tekemistä tai niiden edun vuoksi tehdyistä sopimuksista, joiden arvo on vähintään 300 000 euroa.

Poiketen siitä, mitä kolmannessa alakohdassa säädetään, kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa hankintaviranomainen voi vaatia oletettua valittua tarjoajaa toimittamaan kohtuullisessa ajassa sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen tekemisestä mutta ennen sopimuksen allekirjoittamista kolmannessa alakohdassa tarkoitetut todisteet 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

18.2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa valintaperusteet, suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset sekä todisteet, jotka suorituskyvystä on esitettävä. Kaikkien vaatimusten on liityttävä sopimuksen kohteeseen ja oltava oikeassa suhteessa siihen.

Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, miten talouden toimijoiden ryhmittymien on täytettävä valintaperusteet, kun otetaan huomioon 18.6 kohta.

Jos sopimus on jaettu osiin, hankintaviranomainen voi vahvistaa kullekin osalle suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset. Se voi vahvistaa muitakin suorituskykyä koskevia vähimmäisvaatimuksia, jos useista osista tehdään sopimus saman toimeksisaajan kanssa.

18.3. Ammattitoiminnan harjoittamiskelpoisuuden osalta hankintaviranomainen voi vaatia, että talouden toimija täyttää vähintään yhden seuraavista ehdoista:

a) talouden toimija kuuluu asiaankuuluvaan ammatti- tai kaupparekisteriin, paitsi jos se on kansainvälinen järjestö;

b) kun on kyse palveluhankintasopimuksesta, talouden toimijalla on oltava erityinen lupa, joka osoittaa, että sillä on valtuudet täyttää sopimus sijoittautumisvaltiossaan, tai sen on oltava tietyn ammattialajärjestön jäsen.

18.4. Kun hankintaviranomainen vastaanottaa osallistumishakemuksen tai tarjouksen, se hyväksyy yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai sen puuttuessa kunnian ja omantunnon kautta annetun vakuutuksen, jossa ehdokas tai tarjoaja ilmoittaa

täyttävänsä valintaperusteet. Yhteisen eurooppalaisen hankinta-asiakirjan tai kunnian ja omantunnon kautta annetun vakuutuksen toimittamista koskevasta vaatimuksesta voidaan luopua, jos sopimuksen arvo on erittäin vähäinen.

Hankintaviranomainen voi milloin tahansa menettelyn aikana pyytää tarjoajia ja ehdokkaita toimittamaan päivitetyn vakuutuksen tai kaikki asiakirjatodisteet tai osan niistä, jos tämä on tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi.

Hankintaviranomaisen on tarjouseritelmässä määritetyllä tavalla joko pyydettävä ehdokkaita tai tarjoajia toimittamaan ajantasaiset asiakirjatodisteet tai pyydettävä oletettua valittua tarjoajaa toimittamaan ajantasaiset asiakirjatodisteet ennen sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen tekemistä lukuun ottamatta tapauksia, joissa hankintaviranomainen on jo vastaanottanut todisteet jotakin toista menettelyä varten, edellyttäen, että ne ovat edelleen ajan tasalla, tai joissa hankintaviranomaisella on maksuton pääsy asiakirjatodisteisiin kansallisessa tietokannassa.

Poiketen siitä, mitä ***tämän kohdan*** kolmannessa alakohdassa säädetään, kriisistä johtuvassa äärimmäisen kiireellisessä tilanteessa hankintaviranomainen voi vaatia oletettua valittua tarjoajaa toimittamaan kohtuullisessa ajassa sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen tekemisestä mutta ennen sopimuksen allekirjoittamista ***tämän kohdan*** kolmannessa alakohdassa tarkoitetut todisteet 163 artiklan 6 kohdassa säädetyin edellytyksin.

Hankintaviranomaisen on vaadittava talouden toimijoita ja tarvittaessa yhteisöjä, joiden valmiuksia talouden toimija aikoo hyödyntää, sekä suunniteltuja alihankkijoita allekirjoittamaan kunnian ja omantunnon kautta annettu vakuutus, jossa vahvistetaan, että ammatillisia eturistiriitoja ei ole, ja tarvittaessa toimittamaan hankintaviranomaisen pyynnöstä kaikki asiaankuuluvat tiedot.

18.5. Hankintaviranomainen voi riskinarviointinsa perusteella päättää olla edellyttämättä talouden toimijoilta todisteita näiden oikeus- ja oikeustoimikelpoisuudesta ja sääntelyyn liittyvästä kelpoisuudesta, taloudellisista ja rahoituksellisista valmiuksista, teknisestä suorituskyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä, kun on kyse

a) menettelyistä, jotka koskevat unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiä sopimuksia, joiden arvo ei ylitä 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja;

b) menettelyistä, jotka koskevat ulkoisten toimien alalla tehtäviä sopimuksia, joiden arvo ei ylitä 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja;

c) menettelyistä, jotka koskevat edellä 11.1 kohdan toisen alakohdan b ja e alakohdan, f alakohdan i ja iv alakohdan sekä h ja ***l*** alakohdan mukaisesti tehtäviä sopimuksia.

Jos hankintaviranomainen päättää olla edellyttämättä talouden toimijoilta todisteita näiden oikeus- ja oikeustoimikelpoisuudesta ja sääntelyyn liittyvästä kelpoisuudesta, taloudellisista ja rahoituksellisista valmiuksista, teknisestä suorituskyvystä ja

ammatillisesta pätevyydestä, ennakkomaksua ei suoriteta, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia.

18.6. Talouden toimija voi asianmukaisissa tapauksissa käyttää tiettyä sopimusta varten muiden yhteisöjen resursseja riippumatta sen ja näiden yhteisöjen välisten yhteyksien oikeudellisesta luonteesta. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on saatavillaan sopimuksen täyttämiseksi tarvittavat resurssit, esittämällä kyseisiltä yhteisöiltä saamansa sitoumus asettaa resursseja sen käyttöön.

Tekniseen suorituskykyyn ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvien perusteiden osalta talouden toimija voi kuitenkin käyttää hyväksi muiden yhteisöjen resursseja vain, jos kyseiset yhteisöt suorittavat rakennusurakat tai tarjoavat palvelut, joissa tällaisia resursseja vaaditaan.

Jos talouden toimija käyttää muiden yhteisöjen resursseja täyttääkseen taloudellisiin ja rahoituksellisiin valmiuksiin liittyvät perusteet, hankintaviranomainen voi vaatia, että talouden toimija ja kyseiset muut yhteisöt ovat yhdessä vastuussa sopimuksen täyttämisestä.

Hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajaa ilmoittamaan, minkä osan sopimuksesta tämä aikoo teettää alihankintana, sekä nimeämään alihankkijat.

Sellaisten rakennusurakoiden ja palvelujen osalta, jotka suoritetaan hankintaviranomaisen välittömässä valvonnassa olevissa tiloissa, hankintaviranomaisen on vaadittava toimeksisaajaa ilmoittamaan kaikkien sopimuksen täyttämiseen osallistuvien alihankkijoiden nimet, yhteystiedot ja valtuutetut edustajat sekä mahdolliset alihankkijoita koskevat muutokset.

18.7. Hankintaviranomaisen on tarkistettava, täyttävätkö yhteisöt, joiden resursseja talouden toimija aikoo käyttää, riippumatta siitä, ovatko ne alihankkijoita, asiaankuuluvat valintaperusteet.

Hankintaviranomaisen on vaadittava, että talouden toimija korvaa yhteisön tai alihankkijan, joka ei täytä asiaankuuluvia valintaperusteita.

18.8. Kun kyse on rakennusurakka- ja palveluhankintasopimuksista sekä tavarahankintasopimuksiin liittyvistä kokoamis- tai asennustöistä, hankintaviranomainen voi vaatia, että tarjoaja itse tai, jos tarjoajana on talouden toimijoiden ryhmittymä, jokin ryhmittymän toimijoista suorittaa tietyt kriittiset tehtävät.

18.9. Hankintaviranomainen ei voi edellyttää talouden toimijoiden ryhmittymältä tiettyä oikeudellista muotoa tarjouksen tai osallistumishakemuksen jättämistä varten, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa sopimuksen teon jälkeen, jos tämä on tarpeen sopimuksen asianmukaiseksi täyttämiseksi.

19. Taloudelliset ja rahoitukselliset valmiudet

19.1. Sen varmistamiseksi, että talouden toimijoilla on sopimuksen täyttämiseen tarvittavat taloudelliset ja rahoitukselliset valmiudet, hankintaviranomainen voi vaatia erityisesti, että

a) talouden toimijoilla on tietty vuotuinen vähimmäisliikevaihto, johon kuuluu tietty vähimmäisliikevaihto sopimuksen kattamalla alalla;

b) talouden toimijat esittävät tilinpäätöksestään tietoja, joista käyvät ilmi varojen ja velkojen suhteet;

c) talouden toimijoilla on asianmukainen ammatinharjoittajan vastuuvakuutus.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan osalta vuotuinen vähimmäisliikevaihto saa olla enintään kaksi kertaa sopimuksen ennakoidun vuotuisen arvon suuruinen paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, jotka liittyvät hankinnan luonteeseen ja jotka hankintaviranomaisen on esitettävä hankinta-asiakirjoissa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan osalta hankintaviranomaisen on esitettävä näihin suhteisiin sovellettavat menetelmät ja kriteerit hankinta-asiakirjoissa.

19.2. Dynaamisissa hankintajärjestelmissä vuotuinen enimmäisliikevaihto lasketaan kyseisessä järjestelmässä tehtävien sopimusten oletetun enimmäisarvon perusteella.

19.3. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa, millaiset todisteet talouden toimijan on esitettävä taloudellisista ja rahoituksellisista valmiuksistaan. Hankintaviranomainen voi pyytää erityisesti yhden tai useamman seuraavista asiakirjoista:

a) pankkien antamat asianmukaiset lausunnot tai tarvittaessa todisteet asianmukaisesta ammatinharjoittajan vastuuvakuutuksesta;

b) tilinpäätöslaskelmat tai otteet niistä enintään kolmelta viimeksi päättyneeltä varainhoitovuodelta;

c) selvitys talouden toimijan kokonaisliikevaihdosta ja tarvittaessa liikevaihdosta sopimuksen kohteena olevalla toimialalla enintään kolmelta viimeksi kuluneelta varainhoitovuodelta, joilta tiedot ovat saatavilla.

Jos talouden toimija ei pätevästä syystä voi toimittaa hankintaviranomaisen pyytämiä asiakirjoja, se voi osoittaa taloudelliset ja rahoitukselliset valmiutensa jollakin muulla hankintaviranomaisen asianmukaiseksi katsomalla asiakirjalla.

20. Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

20.1. Hankintaviranomainen tarkistaa 20.2–20.5 kohdan mukaisesti, että ehdokkaat tai tarjoajat täyttävät teknistä suorituskykyä ja ammatillista pätevyyttä koskevat

vähimmäisvalintaperusteet. Hankintaviranomaisen on myös arvioitava 20.6 kohdassa tarkoitettujen ammatillisten eturistiriitojen olemassaolo ammatillisia eturistiriitoja koskevan ilmoituksen ja tarvittaessa esittämänsä 18.4 kohdan mukaisen lisätietopyynnön perusteella.

20.2. Hankintaviranomainen ilmoittaa hankinta-asiakirjoissa, millaiset todisteet talouden toimijan on esitettävä teknisestä suorituskyvystään ja ammatillisesta pätevyydestään. Se voi pyytää erityisesti yhden tai useamman seuraavista asiakirjoista:

a) kun on kyse rakennusurakoista, tavaroista, jotka edellyttävät kokoamis- tai asennustöitä, tai palveluista, tiedot toteuttamisesta vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä, ammattitaidosta, työkokemuksesta ja asiantuntemuksesta;

b) luettelo

i) tärkeimmistä palvelu- ja tavaratoimituksista viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisista tai yksityisistä asiakkaista ja pyydettäessä asiakkaiden antamat lausunnot;

ii) viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana toteutetuista rakennusurakoista ja sen tueksi todistukset merkittävimpien rakennusurakoiden asianmukaisesta toteuttamisesta;

c) selvitys teknisistä välineistä, työkaluista tai laitteista, jotka ovat talouden toimijan käytettävissä palveluhankinta- tai rakennusurakkasopimuksen täyttämiseksi;

d) kuvaus laadunvarmistusta varten talouden toimijan käytettävissä olevista teknisistä resursseista ja välineistä sekä kuvaus käytettävissä olevista tutkimusresursseista;

e) selvitys talouden toimijan käytettävissä olevista sen omista tai sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä elimistä, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta;

f) tavaroiden osalta: näytteet, selostukset tai alkuperäiset valokuvat tai virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten laatimat todistukset, joista käy ilmi, että tavarat on todettu voimassa olevien teknisten

eritelmien tai standardien mukaisiksi selkein viittauksin kyseisiin eritelmiin ja standardeihin;

g) rakennusurakoiden tai palvelujen osalta selvitys talouden toimijan keskimääräisestä vuosittaisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;

h) selvitys toimitusketjun hallinnointi- ja seurantajärjestelmistä, joita talouden toimija voi soveltaa sopimuksen täyttämisen yhteydessä;

i) selvitys ympäristöasioiden hallintatoimenpiteistä, joita talouden toimija soveltaa sopimuksen täyttämisen yhteydessä.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan i alakohdan soveltamiseksi hankintaviranomainen voi ilmoittaa, että huomioon otetaan todisteet yli kolme vuotta sitten toteutetuista merkityksellisistä tavara- tai palvelutoimituksista, jos tämä on tarpeen riittävän kilpailun varmistamiseksi.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdan soveltamiseksi hankintaviranomainen voi ilmoittaa, että huomioon otetaan todisteet yli viisi vuotta sitten toteutetuista merkityksellisistä rakennusurakoista, jos tämä on tarpeen riittävän kilpailun varmistamiseksi.

20.3. Jos tavarat tai palvelut ovat monitahoisia tai niitä tarvitaan poikkeuksellisesti vain tiettyä erityistarkoitusta varten, tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys voidaan osoittaa tarkastuksella, jonka toimittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta talouden toimijan sijoittautumisvaltion toimivaltainen virallinen elin suostumuksellaan. Tarkastus koskee tavaran- tai palveluntoimittajan teknistä suorituskykyä ja tuotantovalmiuksia ja tarvittaessa sen tutkimusresursseja sekä laadunvalvontatoimenpiteitä.

20.4. Jos hankintaviranomainen vaatii talouden toimijaa esittämään riippumattomien laitosten antamat todistukset siitä, että se täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, mukaan lukien esteettömyys vammaisille henkilöille, sen on viitattava alan eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka ovat akkreditoitujen laitosten sertifioimia. Hankintaviranomaisen on kuitenkin hyväksyttävä myös muut talouden toimijan toimittamat todisteet vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden toteuttamisesta, jos talouden toimijan saatavilla ei todistettavasti ole tällaisia todistuksia tai jos talouden toimija ei itsestään riippumattomista syistä voi hankkia niitä asetettujen määräaikojen kuluessa, edellyttäen, että talouden toimija todistaa, että ehdotetut laadunvarmistustoimenpiteet täyttävät vaaditut laadunvarmistusstandardien vaatimukset.

20.5. Jos hankintaviranomainen vaatii talouden toimijaa esittämään riippumattomien laitosten antamat todistukset siitä, että se täyttää tiettyjen ympäristöasioiden hallintaa koskevien

järjestelmien tai standardien vaatimukset, sen on viitattava Euroopan unionin ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) tai muihin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1221/2009[1] 45 artiklan mukaisesti tunnustettuihin ympäristöjärjestelmiin taikka muihin ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä koskeviin standardeihin, jotka perustuvat akkreditoitujen laitosten antamiin alan eurooppalaisiin tai kansainvälisiin standardeihin. Jos talouden toimijan saatavilla ei todistettavasti ollut tällaisia todistuksia tai jos talouden toimija ei itsestään riippumattomista syistä voinut hankkia niitä asetettujen määräaikojen kuluessa, hankintaviranomaisen on hyväksyttävä myös muut todisteet ympäristöasioiden hallintatoimenpiteiden toteuttamisesta edellyttäen, että talouden toimija todistaa, että kyseiset toimenpiteet vastaavat sovellettavassa ympäristöasioiden hallintajärjestelmässä tai -standardissa vaadittuja toimenpiteitä.

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) ja asetuksen (EY) N:o 761/2001 ja komission päätösten 2001/681/EY ja 2006/193/EY kumoamisesta (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

20.6. Hankintaviranomainen voi katsoa, että talouden toimijalla ei ole vaadittua ammatillista pätevyyttä sopimuksen täyttämiseksi asianmukaisia laatuvaatimuksia noudattaen, jos hankintaviranomainen on todennut, että talouden toimijalla on ammatillisia eturistiriitoja, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti sen toimintaan.

21. Ratkaisuperusteet

21.1. Laatuperusteisiin voivat sisältyä muun muassa tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, esteettömyys, kaikkien käyttäjien vaatimukset täyttävä suunnittelu, yhteiskunnalliset, ympäristöön liittyvät ja innovatiiviset ominaisuudet, tuotanto-, toimitus- ja kaupankäyntiprosessi ja muut erityiset prosessit missä tahansa rakennusurakan, tavaran tai palvelun elinkaaren vaiheessa; sopimuksen täyttämiseen osoitetun henkilöstön organisointi, pätevyys ja kokemus, jos sopimuksen täyttämiseen osoitetun henkilöstön laadulla voi olla merkittävä vaikutus sopimuksen täyttämisen onnistumisessa; toimituksen jälkeinen palvelu, tekninen tuki ja toimitusehdot, kuten toimituspäivä, toimitusmenettely ja toimitus- tai toteutusaika.

21.2. Hankintaviranomaisen on täsmennettävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valitsemiensa perusteiden suhteellinen painotus hankinta-asiakirjoissa, paitsi jos perusteena käytetään yksinomaan alhaisinta hintaa. Painotukset voidaan ilmaista määrittämällä asteikko, jonka vaihteluväli on tarkoituksenmukainen.

Hinta- tai kustannuskriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hinnan tai kustannuksen vaikutuksen häviämistä.

Jos painotusta ei objektiivisista syistä voida määritellä, hankintaviranomaisen on ilmoitettava perusteet alenevassa tärkeysjärjestyksessä.

21.3. Hankintaviranomainen voi asettaa laatua koskevat vähimmäisvaatimukset. Tarjoukset, jotka eivät täytä näitä vaatimuksia, hylätään.

21.4. Elinkaarikustannuksiin lasketaan tarkoituksenmukaisessa määrin osa tai kaikki seuraavista kustannuksista rakennusurakan, tavaran tai palvelun elinkaaren aikana:

a) hankintaviranomaiselle tai muille käyttäjille aiheutuneet kustannukset, esimerkiksi

i) hankintakustannukset;

ii) käyttökustannukset, esimerkiksi energian ja muiden resurssien kulutus;

iii) huoltokustannukset;

iv) elinkaaren lopun kustannukset, kuten keräys- ja kierrätyskustannukset;

b) ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät rakennusurakkaan, tavaraan tai palveluun sen elinkaaren aikana, edellyttäen, että niiden rahallinen arvo voidaan määrittää ja todentaa.

21.5. Jos hankintaviranomainen arvioi kustannukset käyttämällä elinkaarikustannusmallia, sen on ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa, millaisia tietoja tarjoajien on toimitettava ja mitä menetelmää käyttäen elinkaarikustannukset lasketaan kyseisten tietojen perusteella.

Ulkoisista ympäristövaikutuksista aiheutuvien kustannusten arviointimenetelmän on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) se perustuu puolueettomasti todennettavissa oleviin ja syrjimättömiin perusteisiin;

b) se on kaikkien asianomaisten osapuolten saatavilla;

c) vaadittujen tietojen toimittamisesta ei aiheudu talouden toimijoille kohtuutonta rasitusta.

Hankintaviranomainen käyttää tarvittaessa elinkaarikustannusten laskennassa direktiivin 2014/24/EU liitteessä XIII luetelluissa unionin säädöksissä tarkoitettuja pakollisia yhteisiä menetelmiä.

22. Sähköisen huutokaupan käyttäminen

22.1. Hankintaviranomainen voi käyttää sähköisiä huutokauppoja, joissa tarjousten tietyistä osista esitetään uusia alennettuja hintoja tai uusia arvoja.

Hankintaviranomaisen on järjestettävä sähköinen huutokauppa toistuvana sähköisenä menettelynä, joka toteutetaan sen jälkeen, kun tarjouksille on tehty alustava kokonaisarviointi, ja joka mahdollistaa niiden asettamisen paremmuusjärjestykseen automaattisia arviointimenetelmiä käyttäen.

22.2. Hankintaviranomainen voi päättää avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä taikka tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä, että ennen julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekemistä käydään sähköinen huutokauppa, kun hankinta-asiakirjat voidaan laatia riittävän tarkasti.

Sähköistä huutokauppaa voidaan käyttää silloin, kun puitesopimuksen osapuolia kilpailutetaan uudelleen 1.3 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti tai kun kilpailutetaan hankintoja 9 kohdassa tarkoitetussa dynaamisessa hankintajärjestelmässä.

Sähköisessä huutokaupassa sovelletaan jotakin 170 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista ratkaisuperusteista.

22.3. Jos hankintaviranomainen päättää järjestää sähköisen huutokaupan, sen on ilmoitettava asiasta hankintailmoituksessa.

Hankinta-asiakirjojen on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) niiden tekijöiden arvot, jotka ovat sähköisen huutokaupan kohteena, siltä osin kuin nämä tekijät ovat määrällisesti ilmaistavissa lukuina tai prosenttimäärinä;

b) niiden arvojen mahdolliset rajat, jotka voidaan esittää, sellaisina kuin ne vahvistetaan sopimuksen kohdetta koskevissa eritelmissä;

c) tiedot, jotka annetaan tarjoajien käyttöön sähköisen huutokaupan aikana, sekä tarvittaessa tietojen antamisen ajankohta;

d) tarvittavat tiedot sähköisen huutokaupan kulusta mukaan lukien huutokaupan mahdollisista vaiheista ja sen 22.7 kohdan mukaisesta päättämistavasta;

e) edellytykset, joiden mukaisesti tarjoajat voivat jättää tarjouksen, ja erityisesti tarjouksen jättämiseksi tarvittaessa vaadittavat tarjousten väliset vähimmäiserot;

f) tarvittavat tiedot käytettävistä sähköisistä välineistä sekä viestintäyhteyttä koskevista yksityiskohdista ja teknisistä eritelmistä.

22.4. Kaikki hyväksyttävän tarjouksen jättäneet tarjoajat on kutsuttava sähköiseen huutokauppaan samanaikaisesti sähköisesti käyttäen viestintäyhteyksiä kutsussa esitettyjen ohjeiden mukaisesti. Kutsussa on ilmoitettava sähköisen huutokaupan alkamispäivä ja -aika.

Sähköinen huutokauppa voidaan käydä useissa peräkkäisissä vaiheissa. Sähköinen huutokauppa voi alkaa aikaisintaan kahden arkipäivän kuluttua kutsun lähettämispäivästä.

22.5. Kutsuun on liitettävä kyseisen tarjouksen kokonaisarvioinnin tulokset.

Kutsussa on ilmoitettava myös sähköisessä huutokaupassa käytettävä matemaattinen kaava, jonka mukaan tarjousten uusi paremmuusjärjestys määräytyy esitettyjen uusien hintojen ja/tai uusien arvojen perusteella automaattisesti. Kaava sisältää kaikkien kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden painotuksen, joka on ilmoitettu hankinta-asiakirjoissa. Tätä varten mahdolliset vaihteluvälit on kuitenkin etukäteen muutettava tietyksi arvoksi.

Jos hyväksytään vaihtoehtoja, kullekin vaihtoehdolle on määriteltävä erillinen kaava.

22.6. Sähköisen huutokaupan kussakin vaiheessa hankintaviranomainen ilmoittaa välittömästi kaikille tarjoajille vähintään ne tiedot, joiden perusteella nämä voivat milloin tahansa tarkistaa keskinäisen järjestyksensä. Hankintaviranomainen voi myös antaa tietoja muista esitetyistä hinnoista tai arvoista, jos tästä on ilmoitettu ennakolta, sekä mainita huutokaupan kulloiseenkin vaiheeseen osallistuvien tarjoajien lukumäärän. Se ei kuitenkaan voi paljastaa tarjoajien henkilöllisyyttä missään sähköisen huutokaupan vaiheessa.

22.7. Hankintaviranomainen päättää sähköisen huutokaupan käyttäen yhtä tai useampaa seuraavista menettelytavoista:

a) etukäteen ilmoitettuna päivänä ja kellonaikana;

b) kun hankintaviranomaiselle ei enää tarjota uusia hintoja tai arvoja, jotka vastaavat vähimmäiseroja koskevia vaatimuksia, edellyttäen, että se on etukäteen ilmoittanut ajan, joka viimeisen tarjouksen vastaanottamisesta saa kulua, ennen kuin se lopettaa sähköisen huutokaupan;

c) kun etukäteen ilmoitettu määrä huutokaupan eri vaiheita on suoritettu loppuun.

22.8. Päätettyään sähköisen huutokaupan hankintaviranomainen tekee sopimuksen sähköisen huutokaupan tulosten perusteella.

23. Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

23.1. Jos tarjouksessa esitetty hinta tai siinä esitetyt kustannukset vaikuttavat tietyn sopimuksen yhteydessä poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on pyydettävä kirjallisesti lisätietoja merkityksellisiksi katsomistaan hinnan tai kustannusten osista ja annettava tarjoajalle mahdollisuus huomautusten esittämiseen.

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon erityisesti huomautukset, jotka koskevat

a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuutta;

b) valittuja teknisiä ratkaisuja tai tarjoajan kannalta poikkeuksellisen edullisia olosuhteita;

c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuutta;

d) sitä, noudattaako tarjoaja sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädäntöön liittyviä velvoitteita;

e) sitä, noudattavatko alihankkijat sovellettavia ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädäntöön liittyviä velvoitteita;

f) tarjoajan sovellettavien sääntöjen mukaisesti mahdollisesti saamaa valtiontukea.

23.2. Hankintaviranomainen voi hylätä tarjouksen vain siinä tapauksessa, että esitetyt todisteet eivät tyydyttävästi selitä tarjotun hinnan tai ilmoitettujen kustannusten alhaista tasoa.

Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen sen takia, että se ei ole sovellettavien ympäristö-, sosiaali- ja työlainsäädäntöön liittyvien velvoitteiden mukainen, sen on hylättävä tarjous.

23.3. Jos hankintaviranomainen toteaa, että tarjous on poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtiontuen takia, se voi hylätä tarjouksen pelkästään tähän syyhyn vedoten vain, jos tarjoaja ei kykene osoittamaan hankintaviranomaisen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa, että kyseinen valtiontuki soveltuu sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan mukaisesti.

24. Tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetut määräajat

24.1. Jos tarjousten tekeminen edellyttää toteutuspaikkaan tutustumista tai hankinta-asiakirjojen perustana olevien asiakirjojen tarkastelua paikalla, määräaikojen on oltava tässä kohdassa vahvistettuja vähimmäismääräaikoja pidempiä.

Määräaikoja pidennetään viidellä päivällä seuraavissa tapauksissa:

a) hankintaviranomainen ei tarjoa maksutonta ja suoraa sähköistä pääsyä hankinta-asiakirjoihin;

b) hankintailmoitus julkaistaan 4.2 kohdan b alakohdan mukaisesti.

24.2. Avoimissa menettelyissä tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 37 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivää seuraavasta päivästä.

24.3. Rajoitetuissa menettelyissä, kilpailullisissa neuvottelumenettelyissä, tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä, dynaamisissa hankintajärjestelmissä ja innovaatiokumppanuuksissa osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetun määrärajan on oltava vähintään 32 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivää

seuraavasta päivästä. Sen jälkeen kun tarjouspyyntö ensimmäistä yksittäistä dynaamisen hankintajärjestelmän puitteissa tehtävää hankintaa varten on lähetetty, dynaamisessa hankintajärjestelmässä ei sovelleta muita osallistumishakemusten vastaanottamisen määräaikoja.

24.4. Rajoitetuissa menettelyissä ja tarjousperusteisissa neuvottelumenettelyissä tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 30 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivää seuraavasta päivästä.

24.5. Dynaamisessa hankintajärjestelmässä tarjousten vastaanottamiselle asetetun määrärajan on oltava vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivää seuraavasta päivästä.

24.6. Edellä 13.1 kohdan tarkoitetuissa menettelyissä, joita edeltää kiinnostuksenilmaisupyyntö, määräaika on

a) vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivää seuraavasta päivästä, kun on kyse tarjousten vastaanottamisesta 13.1 kohdan a alakohdassa ja 13.3 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetussa menettelyssä;

b) vähintään 10 päivää osallistumishakemusten vastaanottamiselle ja vähintään 10 päivää tarjousten vastaanottamiselle 13.3 kohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitetussa kaksivaiheisessa menettelyssä.

24.7. Hankintaviranomainen voi lyhentää tarjousten vastaanottamisen määräaikoja viidellä päivällä avointen tai rajoitettujen menettelyjen osalta, jos se hyväksyy tarjousten jättämisen sähköisesti.

25. Hankinta-asiakirjojen saatavuus ja määräaika lisätietojen antamiselle

25.1. Hankintaviranomaisen on asetettava hankinta-asiakirjat sähköisessä muodossa ilmaiseksi suoraan saataville päivästä, jona hankintailmoitus on julkaistu, tai jos menettelyssä ei julkaista hankintailmoitusta tai jos on kyse 13 kohdassa tarkoitetusta menettelystä, päivästä, jona tarjouspyyntö on lähetetty.

Hankintaviranomainen voi perustelluissa tapauksissa toimittaa hankinta-asiakirjat myös muulla, ennalta määrittämällään tavalla, jos suora sähköinen pääsy ei ole mahdollinen teknisistä syistä tai jos hankinta-asiakirjoihin sisältyy luottamuksellisia tietoja. Tällöin sovelletaan 24.1 kohdan toista alakohtaa, paitsi 26.1 kohdassa tarkoitetuissa kiireellisissä tapauksissa.

Hankintaviranomainen voi asettaa talouden toimijoille vaatimuksia, joiden tarkoituksena on suojata hankinta-asiakirjoihin sisältyvien tietojen luottamuksellisuutta.

Sen on ilmoitettava kyseisistä vaatimuksista sekä siitä, miten kyseisiin hankinta-asiakirjoihin voi tutustua.

25.2. Hankintaviranomaisen on annettava hankinta-asiakirjoihin liittyvät lisätiedot samanaikaisesti, mahdollisimman nopeasti ja kirjallisina kaikille asiasta kiinnostuneille talouden toimijoille.

Jos lisätietoja on pyydetty vähemmän kuin kuusi työpäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä, hankintaviranomaisen ei tarvitse vastata lisätietopyyntöihin.

25.3. Hankintaviranomaisen on pidennettävä tarjousten vastaanottamisen määräaikaa, jos

a) se ei ole antanut lisätietoja viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä, vaikka talouden toimija on pyytänyt lisätietoja hyvissä ajoin;

b) se tekee hankinta-asiakirjoihin merkittäviä muutoksia.

26. Määräajat kiireellisissä tapauksissa

26.1. Jos 24.2 ja 24.3 kohdassa säädettyjä vähimmäismääräaikoja ei asianmukaisesti perustellun kiireen vuoksi kyetä noudattamaan avoimissa tai rajoitetuissa menettelyissä, hankintaviranomainen voi vahvistaa

a) osallistumishakemusten tai tarjousten vastaanottamiselle avoimissa menettelyissä määräajan, joka on vähintään 15 päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä;

b) tarjousten vastaanottamiselle rajoitetuissa menettelyissä määräajan, joka on vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

26.2. Kiireellisissä tapauksissa 25.2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa ja 25.3 kohdan a alakohdassa tarkoitettu määräaika on neljä päivää.

27. Sähköiset luettelot

27.1. Jos sähköisen viestintämuodon käyttö on pakollista, hankintaviranomainen voi vaatia, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa tai että niihin liitetään sähköinen luettelo.

27.2. Jos tarjousten esittäminen sähköisten luetteloiden muodossa sallitaan tai jos sitä edellytetään, hankintaviranomaisen on

a) mainittava siitä hankintailmoituksessa;

b) ilmoitettava hankinta-asiakirjoissa kaikki tarvittavat luetteloon liittyvät tiedot, jotka koskevat muotoa, käytettäviä sähköisiä välineitä sekä viestintäyhteyttä koskevia teknisiä järjestelyjä ja eritelmiä.

27.3. Jos on tehty rinnakkainen puitesopimus sähköisten luetteloiden muodossa tehtyjen tarjousten perusteella, hankintaviranomainen voi päättää, että uudelleenkilpailuttaminen erillissopimusten tekemiseksi tapahtuu päivitettyjen luetteloiden perusteella käyttäen jotakin seuraavista menetelmistä:

a) hankintaviranomainen pyytää toimeksisaajia esittämään uudelleen sähköiset luettelonsa, jotka on mukautettu kyseisen erillissopimuksen vaatimuksiin;

b) hankintaviranomainen ilmoittaa toimeksisaajille aikovansa poimia jo toimitetuista sähköisistä luetteloista tiedot, joita tarvitaan asianomaisen erillissopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi, edellyttäen, että tämän menetelmän käytöstä on ilmoitettu puitesopimuksen hankinta-asiakirjoissa.

27.4. Edellä 27.3 kohdan b alakohdassa tarkoitetun menettelyn osalta hankintaviranomaisen on ilmoitettava toimeksisaajille päivä ja kellonaika, jolloin se aikoo koota kyseisen erillissopimuksen vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi tarvittavat tiedot, ja annettava toimeksisaajille mahdollisuus kieltää tällainen tietojen kokoaminen.

Hankintaviranomaisen on varattava riittävä aika ilmoittamisen ja tietojen tosiasiallisen kokoamisen välille.

Ennen erillissopimuksen tekemistä hankintaviranomaisen on esitettävä kootut tiedot asianomaiselle toimeksisaajalle ja annettava sille näin tilaisuus esittää valitus tai vahvistaa, ettei tällä tavoin muodostetussa tarjouksessa ole asiavirheitä.

27.5. Hankintaviranomaiset voivat tehdä dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvia sopimuksia edellyttämällä, että tarjoukset esitetään sähköisen luettelon muodossa.

Hankintaviranomaiset voivat myös tehdä dynaamiseen hankintajärjestelmään perustuvia sopimuksia ilmoittamalla ehdokkaille, että ne aikovat kerätä jo toimitetuista sähköisistä luetteloista tiedot, joita tarvitaan kyseisen yksittäisen hankinnan vaatimuksiin mukautettujen tarjousten muodostamiseksi.

28. Tarjousten ja osallistumishakemusten avaaminen

28.1. Avoimissa menettelyissä tarjoajien valtuutetut edustajat voivat osallistua avaamistilaisuuteen paikan päällä tai, jos hankinta-asiakirjoissa niin määrätään, videoneuvottelun kautta etäyhteydellä.

28.2. Jos sopimuksen arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää tarjousten avaamista varten lautakunnan. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua tästä vaatimuksesta riskinarvioinnin perusteella, kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä, yksittäisistä dynaamisen hankintajärjestelmän puitteissa tehtävistä hankinnoista tai 11.1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuista tapauksista lukuun ottamatta saman alakohdan d ja g alakohtaa.

Tarjousten avaamisesta vastaavassa lautakunnassa on vähintään kaksi henkilöä vähintään kahdesta asianomaisen unionin toimielimen organisaatioyksiköstä, jotka ovat toisistaan hierarkkisesti riippumattomia. Eturistiriitojen välttämiseksi kyseisiin henkilöihin sovelletaan 61 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa tai 153 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä tai jossain jäsenvaltiossa yksittäin sijaitsevissa paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan hierarkkisesti riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevaa vaatimusta.

28.3. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan nimittää hankintamenettelystä vastaavan unionin toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

28.4. Hankintaviranomainen tarkistaa ja varmistaa alkuperäisen tarjouksen, myös hintatarjouksen, sekä tarjouksen vastaanottopäivää ja -ajankohtaa koskevien todisteiden eheyden jollakin asianmukaisella menetelmällä 152 artiklan 3 ja 5 kohdan mukaisesti.

28.5. Avoimissa menettelyissä, kun sopimus tehdään alhaisimman hinnan tai alhaisimpien kustannusten perusteella 170 artiklan 4 kohdan mukaisesti, vaatimukset täyttäviin tarjouksiin sisältyvät hinnat luetaan ääneen.

28.6. Tarjousten avaamisesta vastuussa oleva henkilö tai siitä vastuussa olevat henkilöt tai tarjousten avaamisesta vastaavan lautakunnan jäsenet allekirjoittavat vastaanotettujen tarjousten avaamisesta laaditun pöytäkirjan. Pöytäkirjassa mainitaan erikseen tarjoukset, jotka ovat 152 artiklan mukaisia, ja tarjoukset, jotka eivät ole kyseisten vaatimusten mukaisia, sekä perustellaan tarjousten hylkääminen 171 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Kyseinen pöytäkirja voidaan allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

29. Tarjousten ja osallistumishakemusten arviointi

29.1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi päättää, että arviointikomitea arvioi tarjoukset ja asettaa ne paremmuusjärjestykseen ainoastaan ratkaisuperusteiden perusteella ja että poissulkemis- ja valintaperusteisiin perustuva arviointi toteutetaan muulla asianmukaisella eturistiriidat poissulkevalla tavalla.

29.2. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, arviointikomitean nimittää hankintamenettelystä vastaavan unionin toimielimen toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Arviointikomitean kokoonpanon on mahdollisuuksien mukaan vastattava hankintamenettelyn toimielintenvälistä luonnetta.

29.3. Hyväksyttäviksi katsotaan osallistumishakemukset ja tarjoukset, jotka ovat 11.2 kohdan mukaisesti soveltuvia eivätkä ole 12.2 kohdassa tarkoitetulla tavalla sääntöjenvastaisia tai 12.3 kohdassa tarkoitetulla tavalla sellaisia, ettei niitä voida hyväksyä.

30. Arvioinnin tulos ja päätös sopimuksen tekemisestä

30.1. Arvioinnin lopuksi laaditaan arviointikertomus, jossa esitetään ehdotus sopimuksen tekemisestä. Arviointikertomuksen päiväävät ja allekirjoittavat henkilö tai henkilöt, jotka toteuttivat arvioinnin, tai arviointikomitean jäsenet. Kertomus voidaan

allekirjoittaa sähköisessä järjestelmässä, jossa allekirjoittajan henkilöllisyys voidaan todentaa riittävästi.

Jos arviointikomitealle ei ole annettu tehtäväksi tarkastaa tarjouksia poissulkemis- ja valintaperusteiden kannalta, arviointikertomuksen allekirjoittavat myös henkilöt, joille toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on antanut tämän tehtäväksi.

30.2. Arviointikertomuksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite (toimielinten yhteisissä hankinnoissa ja muissa yhteishankinnoissa ainoastaan päähankintaviranomaisen osoite), sopimuksen kohde ja arvo tai puitesopimuksen kohde ja enimmäisarvo;

b) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet ja hylkäämisen syyt, joiden osalta on viitattava joko hankintamenettelyihin pääsyyn, johonkin 143 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun tilanteeseen tai valintaperusteisiin;

c) tiedot hylätyistä tarjouksista ja hylkäämisen syistä, joiden osalta on viitattava johonkin seuraavista:

i) edellä 171 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen vähimmäisvaatimusten noudattamatta jättäminen;

ii) edellä 21.3 kohdassa vahvistettujen vähimmäislaatuvaatimusten noudattamatta jättäminen;

iii) edellä 23 kohdassa tarkoitettu poikkeuksellisen alhainen tarjous;

d) valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valinnan perusteet;

e) paremmuusjärjestykseen asetettavien tarjoajien nimet sekä pistemäärät ja niiden perustelut;

f) ehdotettujen ehdokkaiden tai valitun tarjoajan nimet sekä valinnan perusteet;

g) sopimuksen tai puitesopimuksen osuus, jonka ehdotettu toimeksisaaja aikoo ulkoistaa kolmansille osapuolille, jos osuus on tiedossa.

30.3. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee sopimuksen tekemistä koskevan päätöksensä, jossa vahvistetaan jokin seuraavista:

a) kaikki 30.2 kohdassa luetellut tiedot sisältävän ja seuraavilla seikoilla täydennetyn arviointikertomuksen hyväksyminen:

i) valitun tarjoajan nimi ja valinnan perusteet viittaamalla ennalta ilmoitettuihin valinta- ja ratkaisuperusteisiin ja tarvittaessa syyt siihen, miksi arviointikertomuksessa annettua suositusta ei ole noudatettu;

ii) kun on kyse neuvottelumenettelystä, jossa ei ole julkaistu etukäteen hankintailmoitusta, tarjousperusteisesta neuvottelumenettelystä tai kilpailullisesta neuvottelumenettelystä, 11, 12 ja 40 kohdassa tarkoitetut olosuhteet, joiden nojalla kyseisen menettelyn käyttö on perusteltua;

b) tarvittaessa seikat, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt olla tekemättä sopimusta.

30.4. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi yhdistää arviointikertomuksen ja sopimuksen tekemistä koskevan päätöksen sisällön yhteen asiakirjaan, jonka hän allekirjoittaa, jossakin seuraavista tapauksista:

a) kun on kyse menettelyistä, joissa hankinnan arvo on 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kynnysarvoja pienempi, jos tarjouksia on tullut vain yksi;

b) kun on kyse uudelleen kilpailuttamisesta puitesopimuksen yhteydessä, eikä arviointikomiteaa ole nimitetty;

c) kun on kyse 11.1 kohdan toisen alakohdan c ja e alakohdassa, f alakohdan i ja iii alakohdassa, h alakohdassa ja m alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, joissa ei ole nimitetty arviointikomiteaa.

30.5. Kun on kyse toimielinten yhteisestä hankintamenettelystä, 30.3 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekee hankintamenettelystä vastaava hankintaviranomainen.

31. Tiedottaminen ehdokkaille ja tarjoajille

31.1. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava samanaikaisesti ja henkilökohtaisesti jokaiselle ehdokkaalle tai tarjoajalle sähköisesti menettelyn tulosta koskevista päätöksistä mahdollisimman pian jonkin seuraavassa luetellun vaiheen jälkeen:

a) edellä 171 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tapausten osalta avaamisvaihe;

b) vaihe, jossa on tehty poissulkemis- ja valintaperusteisiin perustuva päätös, kun kyse on kahdessa erillisessä vaiheessa toteutettavasta hankintamenettelystä;

c) ratkaisupäätöksen tekeminen.

Hankintaviranomaisen on kussakin tapauksessa ilmoitettava osallistumishakemuksen tai tarjouksen hylkäämisen syyt ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot.

Ilmoittaessaan valitulle tarjoajalle päätöksestään hankintaviranomaisen on täsmennettävä, ettei tiedoksi annettu päätös sido hankintaviranomaista.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitus annetaan ainoastaan sille tarjoajalle, jota päätös suoraan koskee. Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa dynaamisessa hankintajärjestelmässä poissulkemis- ja valintaperusteiden perusteella tehtyä päätöstä koskevat ilmoitukset toimitetaan asianomaisille ehdokkaille erikseen.

31.2. Hankintaviranomaisen on toimitettava 173 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot mahdollisimman nopeasti ja viimeistään 15 päivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta. Silloin kun hankintaviranomainen tekee hankintoja omaan lukuunsa, sen on käytettävä sähköisiä viestintäkeinoja. Tarjoaja voi esittää tietopyynnön myös sähköisesti.

31.3. Kun hankintaviranomainen käyttää tiedottamisessa sähköisiä keinoja, ehdokkaiden tai tarjoajien katsotaan vastaanottaneen tiedot, jos hankintaviranomainen voi osoittaa lähettäneensä ne tarjouksessa tai osallistumishakemuksessa mainittuun sähköiseen osoitteeseen.

Tällöin ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan vastaanottaneen tiedot päivänä, jona hankintaviranomainen on lähettänyt ne.

2 LUKU

Unionin toimielinten omaan lukuunsa tekemiin sopimuksiin sovellettavat säännökset

32. Yhteishankintayksikkö

32.1. Yhteishankintayksikkö voi toimia jommassakummassa seuraavista tehtävistä:

a) tukkuostajana ja -myyjänä ostamalla, varastoimalla ja jälleenmyymällä tavaroita ja palveluja muille hankintaviranomaisille;

b) välittäjänä tekemällä puitesopimuksia tai ylläpitämällä dynaamisia hankintajärjestelmiä, joita muut hankintaviranomaiset voivat käyttää alkuperäisen ilmoituksen mukaisesti.

32.2. Yhteishankintayksikkö toteuttaa kaikki hankintamenettelyt käyttäen sähköisiä viestintäkeinoja.

33. Osat

33.1. Sopimukset on tehtävä erillisinä osina yhdessä menettelyssä aina, kun tämä on tarkoituksenmukaista, teknisesti toteutettavissa ja kustannustehokasta.

33.2. Jos sopimuksen kohde on jaettu useisiin osiin, joista jokaisesta tehdään erillinen sopimus, kaikkien osien yhteenlaskettu arvo on otettava huomioon sovellettavaa kynnysarvoa koskevassa kokonaisarvioinnissa.

Jos kaikkien osien yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, 166 artiklan 1 kohtaa, 167 artiklaa ja 168 artiklaa sovelletaan kaikkiin osiin.

33.3. Jos sopimus tehdään erillisinä osina, tarjoukset on arvioitava erikseen kunkin osan osalta. Jos useista osista tehdään sopimus saman tarjoajan kanssa, voidaan allekirjoittaa yksi kyseiset osat kattava sopimus.

34. Useisiin hankintalähteisiin perustuva hankinta

34.1. Useisiin hankintalähteisiin perustuvaa hankintaa voidaan käyttää vain, jos se on tarpeen, jotta vältetään liiallinen riippuvuus yhdestä ainoasta tarjoajasta kriittisten tavaroiden tai palvelujen osalta, tai jos on tarpeen antaa täysin tai lähes samanlaisten palvelujen tarjoaminen samanaikaisesti eri toimeksisaajien tehtäväksi.

34.2 Kun käytetään useisiin hankintalähteisiin perustuvaa hankintaa, sopimukset on tehtävä samassa menettelyssä. Kaikkien sellaisten suunniteltujen sopimusten yhteenlaskettu arvo, joilla on täysin tai lähes samanlainen kohde, on otettava huomioon sovellettavaa kynnysarvoa koskevassa kokonaisarvioinnissa.

Jos kaikkien tehtävien sopimusten yhteenlaskettu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 178 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu asianomainen kynnysarvo, kuhunkin sopimukseen sovelletaan 166 artiklan 1 kohtaa, 167 artiklaa ja 168 artiklaa.

34.3 Hankintaviranomaisen on ilmoitettava tehtävien sopimusten enimmäismäärä hankinta-asiakirjoissa. Sopimukset, jotka perustuvat useisiin hankintalähteisiin perustuvaan hankintaan, on tehtävä 30.2 kohdan e alakohdassa tarkoitetussa paremmuusjärjestyksessä, ja ne on myös allekirjoitettava samassa järjestyksessä, paitsi jos on asianmukaisesti perustellut syyt toimia toisin.

35. Sopimuksen arvon arviointia koskevat järjestelyt

35.1. Hankintaviranomainen arvioi sopimuksen arvon 166 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen sovellettavien julkistamistoimenpiteiden määrittämiseksi ja hankintamenettelyn valitsemiseksi maksettavan kokonaismäärän perusteella, mukaan lukien mahdolliset vaihtoehtomuodot ja sopimusten uusimiset.

Arviointi on tehtävä viimeistään silloin kun hankintaviranomainen käynnistää hankintamenettelyn.

35.2. Puitesopimusten ja dynaamisten hankintajärjestelmien osalta on otettava huomioon kaikkien niiden sopimusten enimmäisarvo, jotka aiotaan tehdä puitesopimuksen tai dynaamisen hankintajärjestelmän koko voimassaolon aikana.

Innovaatiokumppanuuksissa huomioon otettava arvo on suunnitellun kumppanuuden eri vaiheiden aikana toteutettavien tutkimus- ja kehittämistoimintojen sekä suunnitellun kumppanuuden päätteeksi hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden ja palvelujen arvioitu enimmäisarvo.

Jos hankintaviranomainen suorittaa ehdokkaille tai tarjoajille maksuja, sen on otettava ne huomioon sopimuksen arvioitua arvoa laskettaessa.

35.3. Palveluhankintasopimusten osalta otetaan huomioon seuraavat:

a) vakuutuspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat vakuutusmaksut ja muunlaiset korvaukset;

b) pankki- ja rahoituspalvelujen tapauksessa kyseisistä palveluista suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muunlaiset korvaukset;

c) suunnittelua koskevien hankintasopimusten tapauksessa niistä suoritettavat maksut, palkkiot ja muunlaiset korvaukset.

35.4. Jos kyseessä on palveluhankintasopimus, josta ei käy ilmi kokonaishinta, tai tavarahankintasopimus, joka koskee tavaroiden leasingvuokraamista, vuokraamista tai osamaksulla hankkimista, sopimuksen arvioidun arvon laskentaperusteena käytetään

a) kun hankintasopimus on määräaikainen:

i) enintään 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten tai enintään 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten osalta niiden kokonaisarvoa koko voimassaoloajalta;

ii) yli 12 kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten osalta niiden kokonaisarvoa, johon sisältyy arvioitu jäännösarvo;

b) toistaiseksi tehtyjen hankintasopimusten tai yli 48 kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten osalta niiden kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.

35.5. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien palvelu- tai tavarahankintasopimusten arvioidun arvon laskentaperusteena käytetään

a) edellisten 12 kuukauden tai edellisen varainhoitovuoden aikana tehtyjen samantyyppisten peräkkäisten sopimusten todellista kokonaisarvoa, jota on mahdollisuuksien mukaan oikaistu alkuperäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten perusteella;

b) varainhoitovuoden aikana tehtävien samantyyppisten peräkkäisten sopimusten arvioitua kokonaisarvoa.

35.6. Rakennusurakkasopimuksen arvoa määritettäessä otetaan rakennusurakoiden arvon lisäksi huomioon niiden tavaroiden ja palvelujen arvioitu kokonaisarvo, jotka ovat tarpeen kyseisen rakennusurakan toteuttamiseksi ja jotka hankintaviranomainen asettaa toimeksisaajan käyttöön.

35.7. Käyttöoikeussopimusten arvon määritysperusteena käytetään käyttöoikeussopimuksen saajan arvioitua kokonaisliikevaihtoa sopimuksen voimassaoloaikana.

Kyseinen arvo lasketaan käyttäen hankinta-asiakirjoissa esitettyä objektiivista menetelmää, jossa otetaan huomioon erityisesti

a) muista kuin hankintaviranomaisen puolesta kerätyistä rakennusurakoiden tai palvelujen käyttäjien maksamista maksuista ja sakoista saadut tulot;

b) kolmansien osapuolten käyttöoikeussopimuksen täytäntöönpanemiseksi antamien avustusten tai muiden rahamääräisten etujen arvo;

c) käyttöoikeussopimukseen kuuluvien omaisuuserien myynnistä saadut tulot;

d) hankintaviranomaisen käyttöoikeussopimuksen saajalle toimittamien kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo edellyttäen, että ne ovat tarpeen rakennusurakan tai palvelujen suorittamiseksi;

e) ehdokkaille tai tarjoajille suoritettavat maksut.

36. Sopimuksen allekirjoittamista edeltävä odotusaika

36.1. Odotusaika alkaa jompanakumpana seuraavista ajankohdista:

a) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun valituille ja hylätyille tarjoajille on lähetetty samanaikaisesti ilmoitukset sähköisesti;

b) seuraavana päivänä sen jälkeen, kun 2.4 kohdassa tarkoitettu jälki-ilmoitus on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, jos sopimus tai puitesopimus on tehty 11.1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti.

Hankintaviranomainen voi tarvittaessa lykätä sopimuksen allekirjoittamista lisätutkimusten ajaksi, jos tämä on perusteltua hylättyjen tai vahinkoa kärsineiden ehdokkaiden tai tarjoajien toimittamien pyyntöjen tai huomautusten taikka 178 artiklan 3 kohdassa vahvistetun ajan kuluessa vastaanotettujen muiden merkityksellisten tietojen

perusteella. Kaikille ehdokkaille ja tarjoajille on ilmoitettava allekirjoittamisen lykkäämisestä kolmen työpäivän kuluessa lykkäämispäätöksestä.

Jos sopimusta tai puitesopimusta ei voida allekirjoittaa tarjouskilpailun voittajan kanssa, hankintaviranomainen voi tehdä sopimuksen seuraavaksi parhaan tarjouksen tekijän kanssa.

36.2. Edellä ***36.1*** kohdassa vahvistettua ajanjaksoa ei sovelleta seuraaviin tapauksiin:

a) mikä tahansa menettely, jossa on jätetty ainoastaan yksi tarjous;

b) puitesopimukseen perustuvat erillissopimukset;

c) dynaamiset hankintajärjestelmät;

d) 11 kohdan mukaiset neuvottelumenettelyt, joista ei julkaista etukäteen hankintailmoitusta, lukuun ottamatta 11.1 kohdan toisen alakohdan b alakohdan mukaisesti tehtäviä sopimuksia.

3 LUKU

Ulkoisten toimien alalla tehtävät hankinnat

37. Ulkoisia toimia koskevien sopimusten tekemiseen sovellettavia kynnysarvoja ja menettelysääntöjä koskevat erityissäännökset

Edellä olevaa 2 kohtaa 2.5 kohtaa lukuun ottamatta, 3, 4 ja 6 kohtaa, 12.1 kohdan a ja c–f alakohtaa, 12.4 kohtaa, 13.3 kohtaa, 14 ja 15 kohtaa, 17.4–17.8 kohtaa, 20.4 kohtaa, 23.3 kohtaa, 24 kohtaa, 25.2 ja 25.3 kohtaa, 26 ja 28 kohtaa sekä 29 kohtaa 29.3 kohtaa lukuun ottamatta ei sovelleta 181 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin hankintaviranomaisten tekemiin tai niiden lukuun tehtyihin hankintasopimuksiin. Edellä olevaa 32, 33 ja 35 kohtaa ei sovelleta ulkoisten toimien alalla tehtäviin hankintoihin. Edellä olevaa 36 kohtaa sovelletaan ulkoisten toimien alalla tehtäviin hankintoihin. Edellä olevaa 36.1 kohdan toista alakohtaa sovellettaessa odotusajan kesto on 181 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukainen.

Komissio tekee päätöksen tähän lukuun sisältyvien hankintasäännösten täytäntöönpanosta, myös sellaisista asianmukaisista tarkastuksista, jotka toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä silloin, kun hankintaviranomaisena ei ole komissio.

38. Tiedotustoimenpiteet

38.1. Edellä olevan 39.1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun rajoitettuun menettelyyn ja 39.1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun avoimeen menettelyyn liittyvää tarjouspyyntöä koskeva ennakkoilmoitus, jos sellaista sovelletaan, on lähetettävä julkaisutoimistoon sähköisesti mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

38.2. Jälki-ilmoitus toimitetaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen, paitsi tarvittaessa siinä tapauksessa, että sopimus on julistettu salaiseksi, tai jos sen täyttäminen edellyttää erityisiä turvatoimenpiteitä tai jos unionin tai edunsaajamaan olennaisten etujen turvaaminen sitä vaatii eikä jälki-ilmoituksen julkistamista katsota tarkoituksenmukaiseksi.

39. Kynnysarvot ja menettelyt

39.1. Ulkoisten toimien alalla sovelletaan seuraavia hankintamenettelyjä:

a) 167 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu rajoitettu menettely;

b) 167 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu avoin menettely;

c) paikallisesti ilmoitettava avoin menettely;

d) yksinkertaistettu menettely.

39.2. Hankintamenettelyjen käyttöön sovellettavat kynnysarvot ovat seuraavat:

a) avointa tai rajoitettua menettelyä voidaan käyttää, kun on kyse

i) sellaisista palvelu- tai tavarahankintasopimuksista tai palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo on vähintään 300 000 euroa;

ii) sellaisista rakennusurakkasopimuksista ja rakennusurakoita koskevista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo on vähintään 5 000 000 euroa;

b) paikallisesti ilmoitettavaa avointa menettelyä voidaan käyttää, kun on kyse

i) tavarahankintasopimuksista, joiden arvo on vähintään 100 000 euroa ja vähemmän kuin 300 000 euroa;

ii) sellaisista rakennusurakkasopimuksista ja rakennusurakoita koskevista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo on vähintään 300 000 euroa ja vähemmän kuin 5 000 000 euroa;

c) yksinkertaistettua menettelyä voidaan käyttää, kun on kyse

i) sellaisista palveluhankintasopimuksista, palveluja koskevista käyttöoikeussopimuksista, rakennusurakkasopimuksista ja rakennusurakoita

koskevista käyttöoikeussopimuksista, joiden arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa;

ii) tavarahankintasopimuksista, joiden arvo on vähemmän kuin 100 000 euroa;

d) sopimukset, joiden arvo on enintään 20 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella;

e) enintään 2 500 euron menojen kattamiseksi suoritettavat maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman tarjouksen hyväksymistä ennakkoon.

39.3. Edellä 39.1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun rajoitetun menettelyn hankintailmoituksessa on ilmoitettava, kuinka monelta ehdokkaalta tarjousta pyydetään. Palveluhankintasopimusten osalta pyydetään tarjous vähintään neljältä ehdokkaalta. Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus jättää tarjous.

Jos valintaperusteet tai suorituskykyä koskevat vähimmäisvaatimukset täyttävien ehdokkaiden määrä on pienempi kuin vähimmäismäärä, hankintaviranomainen voi päättää pyytää tarjousta vain niiltä ehdokkailta, jotka täyttävät tarjouksen jättämisen edellytykset.

39.4. Edellä 39.1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa paikallisesti ilmoitettavissa avoimissa menettelyissä hankintailmoitus on julkaistava vähintään edunsaajavaltion virallisessa lehdessä tai muussa vastaavassa paikallisista tarjouskilpailuista ilmoittamiseen tarkoitetussa julkaisussa.

39.5. Edellä 39.1 kohdan d alakohdassa tarkoitetussa yksinkertaistetussa menettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme sen valitsemaa tarjoajaa, eikä hankintailmoitusta julkaista.

Yksinkertaistettua menettelyä varten voidaan valita tarjoajat 13.1 kohdan b alakohdassa tarkoitetusta myyjien luettelosta, josta on ilmoitettu kiinnostuksenilmaisupyynnöllä.

Jos hankintaviranomainen saa tarjoajien kanssa neuvoteltuaan ainoastaan yhden hallinnollisesti ja teknisesti pätevän tarjouksen, sopimus voidaan tehdä tämän tarjouksen perusteella edellyttäen, että tarjous täyttää ratkaisuperusteet.

39.6. Kun on kyse oikeudellisista palveluista, jotka eivät kuulu 11.1 kohdan toisen alakohdan h alakohdan soveltamisalaan, hankintaviranomaiset voivat käyttää yksinkertaistettua menettelyä riippumatta sopimuksen arvioidusta arvosta.

40. Neuvottelumenettelyn käyttäminen palveluhankinta-, tavarahankinta- ja rakennusurakkasopimuksissa

40.1. Hankintaviranomainen voi aloittaa neuvottelumenettelyn yhden tarjouksen perusteella seuraavissa tapauksissa:

a) palvelujen tarjoaminen annetaan tehtäväksi julkisoikeudellisille elimille tai voittoa tavoittelemattomille laitoksille tai yhdistyksille, ja ne liittyvät toimintaan, joka on luonteeltaan institutionaalista tai jonka tarkoituksena on tarjota ihmisille sosiaalista tukea;

b) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan hankinta-asiakirjoja ei olennaisesti muuteta;

c) on tehtävä uusi sopimus voimassa olevan sopimuksen ennenaikaisen päättymisen vuoksi.

40.2. Edellä 11.1 kohdan toisen alakohdan c alakohdassa tarkoitetuiksi äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa kriisitilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

40.3. Edellä 40.1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu luonteeltaan institutionaalinen toiminta käsittää palveluja, jotka liittyvät suoraan julkisoikeudellisten elinten lakisääteiseen tehtävään.

41. Tarjouseritelmät

Poiketen siitä, mitä 16.3 kohdassa säädetään, kaikissa menettelyissä, joihin liittyy osallistumishakemus, tarjouseritelmät voidaan jakaa menettelyn kahteen vaiheeseen, ja ensimmäinen vaihe voi käsittää ainoastaan 16.3 kohdan a ja f alakohdassa tarkoitetut tiedot.

42. Menettelyjen määräajat

42.1. Palveluhankintasopimusten osalta tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivää seuraavasta päivästä. Kiireellisissä tapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

42.2. Tarjoajat voivat esittää kysymyksiä kirjallisesti ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä. Hankintaviranomainen vastaa tarjoajien kysymyksiin ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

42.3. Rajoitetuissa menettelyissä vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on 30 päivää hankintailmoituksen julkaisupäivää seuraavasta päivästä. Tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on 50 päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivää seuraavasta päivästä. Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

42.4. Avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen julkaisupäivää seuraavasta päivästä laskettuna

a) 90 päivää rakennusurakkasopimusten osalta;

b) 60 päivää tavarahankintasopimusten osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

42.5. Paikallisesti ilmoitettavissa avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen julkaisupäivästä laskettuna

a) 60 päivää rakennusurakkasopimusten osalta;

b) 30 päivää tavarahankintasopimusten osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

42.6. Edellä 39.1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuissa yksinkertaistetuissa menettelyissä ehdokkaille on annettava aikaa tarjouksen jättämiseen vähintään 30 päivää tarjouspyyntökirjeen lähettämisestä.

LIITE II

Vastaavuustaulukko

Asetus (EU, Euratom) 2018/1046	**Tämä asetus**
1 artikla	1 artikla
2 artikla	2 artikla
3 artikla	3 artikla
4 artikla	4 artikla
5 artikla	5 artikla
6 artikla	6 artiklan 1 kohta
7 artikla	7 artikla
8 artikla	8 artikla
9 artikla	9 artikla
10 artikla	10 artikla
10 artiklan 3 kohta	10 artiklan 4 kohta
10 artiklan 4 kohta	10 artiklan 5 kohta
10 artiklan 5 kohta	10 artiklan 6 kohta
11 artikla	11 artikla
12 artikla	12 artikla

13 artikla	13 artikla
14 artikla	14 artikla
15 artikla	15 artikla
15 artiklan 2 kohdan a alakohta	-
15 artiklan 2 kohdan b alakohta	-
16 artikla	16 artikla
17 artikla	17 artikla
18 artikla	18 artikla
19 artikla	19 artikla
20 artikla	20 artikla
21 artikla	21 artikla
21 artiklan 2 kohdan a alakohdan i alakohta	-
21 artiklan 2 kohdan a alakohdan ii alakohta	-
22 artikla	22 artikla
23 artikla	23 artikla
24 artikla	24 artikla
25 artikla	25 artikla
26 artikla	26 artikla
27 artikla	27 artikla
28 artikla	28 artikla

29 artikla	29 artikla
30 artikla	30 artikla
31 artikla	31 artikla
32 artikla	32 artikla
33 artikla	33 artikla
34 artikla	34 artikla
35 artikla	35 artikla
36 artikla	36 artikla
36 artiklan 3 kohdan c alakohta	-
36 artiklan 3 kohdan d alakohta	36 artiklan 3 kohdan c alakohta
36 artiklan 3 kohdan e alakohta	36 artiklan 3 kohdan d alakohta
36 artiklan 3 kohdan f alakohta	36 artiklan 3 kohdan e alakohta
36 artiklan 3 kohdan g alakohta	36 artiklan 3 kohdan f alakohta
37 artikla	37 artikla
38 artikla	38 artikla
38 artiklan 6 kohta	38 artiklan 7 kohta
39 artikla	39 artikla
40 artikla	40 artikla
41 artikla	41 artikla
41 artiklan 5 kohdan g alakohta	217 artiklan 2 kohta

41 artiklan 5 kohdan i alakohta	217 artiklan 2 kohta
41 artiklan 5 kohdan j alakohta	256 artikla
41 artiklan 8 kohta	-
41 artiklan 9 kohta	41 artiklan 8 kohta
41 artiklan 10 kohta	41 artiklan 9 kohta
41 artiklan 11 kohta	41 artiklan 10 kohta
42 artikla	42 artikla
43 artikla	43 artikla
44 artikla	44 artikla
45 artikla	45 artikla
46 artikla	46 artikla
47 artikla	47 artikla
48 artikla	48 artikla
48 artiklan 2 kohta	48 artiklan 3 kohta
49 artikla	49 artikla
50 artikla	50 artikla
51 artikla	51 artikla
52 artikla	52 artikla
53 artikla	53 artikla
54 artikla	54 artikla

55 artikla	55 artikla
56 artikla	56 artikla
57 artikla	57 artikla
58 artikla	58 artikla
59 artikla	59 artikla
60 artikla	60 artikla
61 artikla	61 artikla
62 artikla	62 artikla
63 artikla	63 artikla
64 artikla	64 artikla
65 artikla	65 artikla
66 artikla	66 artikla
67 artikla	67 artikla
68 artikla	68 artikla
69 artikla	69 artikla
70 artikla	70 artikla
71 artikla	71 artikla
72 artikla	72 artikla
73 artikla	73 artikla
74 artikla	74 artikla

75 artikla	75 artikla
76 artikla	76 artikla
77 artikla	77 artikla
78 artikla	78 artikla
79 artikla	79 artikla
80 artikla	80 artikla
81 artikla	81 artikla
82 artikla	82 artikla
83 artikla	83 artikla
84 artikla	84 artikla
85 artikla	85 artikla
86 artikla	86 artikla
87 artikla	87 artikla
88 artikla	88 artikla
88 artiklan 1 kohta	88 artiklan 2 kohta
88 artiklan 2 kohta	-
89 artikla	89 artikla
89 artiklan 2 kohta	-
89 artiklan 3 kohta	-
89 artiklan 5 kohta	89 artiklan 3 kohta

89 artiklan 6 kohta	89 artiklan 4 kohta
90 artikla	90 artikla
91 artikla	91 artikla
92 artikla	92 artikla
93 artikla	93 artikla
94 artikla	94 artikla
95 artikla	95 artikla
96 artikla	96 artikla
97 artikla	97 artikla
98 artikla	98 artikla
99 artikla	99 artikla
100 artikla	100 artikla
101 artikla	101 artikla
102 artikla	102 artikla
103 artikla	103 artikla
104 artikla	104 artikla
105 artikla	105 artikla
106 artikla	106 artikla
107 artikla	107 artikla
108 artikla	108 artikla

109 artikla	109 artikla
110 artikla	110 artikla
111 artikla	111 artikla
112 artikla	112 artikla
113 artikla	113 artikla
114 artikla	114 artikla
115 artikla	115 artikla
116 artikla	116 artikla
117 artikla	117 artikla
118 artikla	118 artikla
119 artikla	119 artikla
120 artikla	120 artikla
121 artikla	121 artikla
122 artikla	122 artikla
123 artikla	123 artikla
124 artikla	124 artikla
125 artikla	125 artikla
126 artikla	126 artikla
127 artikla	127 artikla
128 artikla	128 artikla

129 artikla	129 artikla
130 artikla	131 artikla
131 artikla	132 artikla
132 artikla	133 artikla
133 artikla	134 artikla
134 artikla	135 artikla
135 artikla	137 artikla
135 artiklan 3 kohta	137 artiklan 4 kohta
135 artiklan 4 kohta	137 artiklan 5 kohta
136 artikla	138 artikla
136 artiklan 2 kohta	138 artiklan 3 kohta
136 artiklan 3 kohta	138 artiklan 4 kohta
136 artiklan 4 kohta	138 artiklan 5 kohta
136 artiklan 5 kohta	138 artiklan 7 kohta
136 artiklan 6 kohta	138 artiklan 9 kohta
136 artiklan 7 kohta	138 artiklan 10 kohta
136 artiklan 8 kohta	138 artiklan 11 kohta
136 artiklan 9 kohta	138 artiklan 12 kohta
137 artikla	139 artikla
138 artikla	140 artikla

139 artikla	141 artikla
140 artikla	142 artikla
141 artikla	143 artikla
142 artikla	144 artikla
143 artikla	145 artikla
143 artiklan 2 kohdan b alakohta	145 artiklan 2 kohdan c alakohta
143 artiklan 2 kohdan c alakohta	145 artiklan 2 kohdan d alakohta
144 artikla	147 artikla
145 artikla	148 artikla
146 artikla	149 artikla
147 artikla	150 artikla
148 artikla	151 artikla
148 artiklan 3 kohta	151 artiklan 4 kohta
149 artikla	152 artikla
149 artiklan 7 kohta	152 artiklan 8 kohta
150 artikla	153 artikla
151 artikla	154 artikla
152 artikla	155 artikla
153 artikla	156 artikla
154 artikla	157 artikla

154 artiklan 6 kohta	157 artiklan 7 kohta
154 artiklan 7 kohta	157 artiklan 8 kohta
155 artikla	158 artikla
155 artiklan 5 kohta	157 artiklan 6 kohta
155 artiklan 6 kohta	158 artiklan 7 kohta
155 artiklan 7 kohta	158 artiklan 8 kohta
155 artiklan 8 kohta	158 artiklan 9 kohta
156 artikla	159 artikla
157 artikla	160 artikla
158 artikla	161 artikla
159 artikla	162 artikla
160 artikla	163 artikla
161 artikla	164 artikla
162 artikla	165 artikla
163 artikla	166 artikla
164 artikla	167 artikla
165 artikla	168 artikla
166 artikla	169 artikla
167 artikla	170 artikla
168 artikla	171 artikla

169 artikla	172 artikla
170 artikla	173 artikla
171 artikla	174 artikla
172 artikla	175 artikla
173 artikla	176 artikla
174 artikla	177 artikla
175 artikla	178 artikla
176 artikla	179 artikla
177 artikla	180 artikla
178 artikla	181 artikla
179 artikla	182 artikla
180 artikla	183 artikla
181 artikla	184 artikla
182 artikla	185 artikla
183 artikla	186 artikla
183 artiklan 5 kohta	-
184 artikla	187 artikla
185 artikla	188 artikla
186 artikla	189 artikla
187 artikla	190 artikla

188 artikla	191 artikla
189 artikla	192 artikla
190 artikla	193 artikla
191 artikla	194 artikla
192 artikla	195 artikla
193 artikla	196 artikla
194 artikla	197 artikla
195 artikla	198 artikla
196 artikla	199 artikla
197 artikla	200 artikla
198 artikla	201 artikla
199 artikla	202 artikla
200 artikla	203 artikla
201 artikla	204 artikla
202 artikla	205 artikla
203 artikla	206 artikla
204 artikla	207 artikla
205 artikla	208 artikla
206 artikla	209 artikla
207 artikla	210 artikla

208 artikla	211 artikla
208 artiklan 3 kohta	211 artiklan 4 kohta
208 artiklan 4 kohta	211 artiklan 5 kohta
208 artiklan 5 kohta	211 artiklan 6 kohta
209 artikla	212 artikla
210 artikla	213 artikla
211 artikla	214 artikla
212 artikla	215 artikla
213 artikla	216 artikla
214 artikla	217 artikla
215 artikla	218 artikla
215 artiklan 2 kohta	-
215 artiklan 3 kohta	218 artiklan 2 kohta
215 artiklan 4 kohta	218 artiklan 3 kohta
215 artiklan 5 kohta	218 artiklan 4 kohta
215 artiklan 6 kohta	218 artiklan 5 kohta
215 artiklan 7 kohta	218 artiklan 6 kohta
216 artikla	219 artikla
217 artikla	220 artikla
218 artikla	221 artikla

219 artikla	222 artikla
220 artikla	223 artikla
220 artiklan 2 kohta	-
220 artiklan 3 kohta	223 artiklan 2 kohta
220 artiklan 4 kohta	223 artiklan 3 kohta
220 artiklan 5 kohta	223 artiklan 4 kohta
220 artiklan 6 kohta	223 artiklan 5 kohta
220 artiklan 7 kohta	-
220 a artikla	224 artikla
221 artikla	225 artikla
222 artikla	226 artikla
223 artikla	227 artikla
224 artikla	228 artikla
225 artikla	229 artikla
226 artikla	230 artikla
227 artikla	231 artikla
228 artikla	232 artikla
229 artikla	233 artikla
230 artikla	234 artikla
231 artikla	235 artikla

231 artiklan 3 kohta	-
232 artikla	236 artikla
233 artikla	237 artikla
234 artikla	238 artikla
235 artikla	239 artikla
236 artikla	241 artikla
237 artikla	242 artikla
237 artiklan 2 kohta	-
237 artiklan 3 kohta	237 artiklan 2 kohta
237 artiklan 4 kohta	237 artiklan 3 kohta
237 artiklan 5 kohta	237 artiklan 7 kohta
238 artikla	243 artikla
239 artikla	245 artikla
240 artikla	246 artikla
241 artikla	247 artikla
242 artikla	248 artikla
243 artikla	249 artikla
244 artikla	250 artikla
245 artikla	251 artikla
246 artikla	252 artikla

247 artikla	253 artikla
248 artikla	254 artikla
249 artikla	255 artikla
250 artikla	256 artikla
251 artikla	257 artikla
252 artikla	258 artikla
253 artikla	259 artikla
254 artikla	260 artikla
255 artikla	261 artikla
256 artikla	262 artikla
257 artikla	263 artikla
258 artikla	264 artikla
259 artikla	265 artikla
260 artikla	266 artikla
261 artikla	267 artikla
262 artikla	268 artikla
263 artikla	269 artikla
264 artikla	270 artikla
265 artikla	271 artikla
266 artikla	272 artikla

267 artikla	273 artikla
268 artikla	274 artikla
269 artikla	275 artikla
270 artikla	-
271 artikla	-
272 artikla	-
273 artikla	-
274 artikla	-
275 artikla	-
276 artikla	-
277 artikla	-
278 artikla	-
279 artiklan 1 kohta	277 artiklan 3 kohta
279 artiklan 2 kohta	-
279 artiklan 3 kohta	277 artiklan 4 kohta
279 artiklan 4 kohta	-
280 artikla	278 artikla
281 artiklan 1 kohta	279 artiklan ensimmäinen kohta
281 artiklan 2 kohta	-
281 artiklan 3 kohta	279 artiklan toinen kohta

282 artiklan 1 kohta	280 artiklan ensimmäinen kohta
282 artiklan 2 kohta	280 artiklan toinen kohta
282 artiklan 3 kohta	-

Yhteinen lausuma peruutettujen tai pienennettyjen sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten johdosta maksettavien korkojen tai muiden maksujen talousarviokäsittelystä asetuksen 2024/...[+] hyväksymisen yhteydessä

”Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat, että peruutettujen tai pienennettyjen sakkojen, muiden seuraamusmaksujen tai seuraamusten johdosta maksettavat korot tai muut maksut kirjataan negatiivisina tuloina kuluvan monivuotisen rahoituskehyksen keston ajan. Tämä on poikkeus negatiivisia tuloja koskevaan kieltoon, ja se rajoittuu tähän nimenomaiseen, ennakoimattomaan tilanteeseen.

Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat kunkin erioikeuksia rajoittamatta sekä aiemman kokemuksen ja odotetun tulevan kehityksen huomioon ottaen, että ne selvittävät pitkällä aikavälillä kestävää ratkaisua, jossa otetaan huomioon varainhoitoasetuksen budjettiperiaatteiden soveltaminen, tällaisten korkojen tai muiden maksujen rahoittamiseen vuoden 2027 jälkeen, myös kun on kyse sakkojen tai muiden seuraamusmaksujen määrälle maksettavasta korosta, joka on maksettava takaisin riittävänä korvauksena tällaisissa tilanteissa vastaanottajina oleville yrityksille."

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteinen lausuma varainhoitoasetuksen 36 artiklassa säädetystä yhteisestä tiedonlouhinta- ja riskienpisteytysvälineestä asetuksen 2024/...[+] hyväksymisen yhteydessä

”Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio, jäljempänä ’kolme toimielintä’, toteavat, että on tärkeää tehostaa unionin taloudellisten etujen suojaamista, sellaisena kuin se tunnustetaan 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa ja siten kuin siitä määrätään SEUT-sopimuksen 325 artiklassa.

Kolme toimielintä katsovat, että välinettä on tarpeen edelleen kehittää tietoturva- ja tietosuojasääntöjen mukaisesti. Jotta voidaan vähentää hallinnollista rasitetta ja välttää

[+] Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa COD 2022/0162 oleva säädöksen numero.

jäsenvaltioille ja muille käyttäjille aiheutuvat suhteettomat tietotekniset kustannukset, jäsenvaltioissa vakiintuneet hyväksytyt järjestelmät otetaan huomioon.

Kolme toimielintä sitoutuvat tekemään yhteistyötä välineen jatkokehittämisen eteen. Komissio vahvistaa, että se aikoo jatkossakin kehittää välinettä sen käyttäjiä kuullen ja tarjota jäsenvaltioille tukea mahdollisten teknisten kyselyjen varalta. Jäsenvaltiot tekevät komission kanssa yhteistyötä, jotta voidaan saada aikaan tarvittavia synergioita yhteentoimivuuden takaamiseksi asiaan liittyvien tietoteknisten järjestelmien ja tietokantojen kanssa.

Sen jälkeen, kun komissio on arvioinnissaan selvittänyt välineen valmiustason varainhoitoasetuksen 36 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen kriteerien perusteella, kolme toimielintä sitoutuvat kunkin erioikeuksia rajoittamatta tarkastelemaan välineen pakollista käyttöä vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen aikana ja keskustelemaan siitä uudelleen."

Komission yksipuolinen lausuma sitoumusten vapauttamisesta asetuksen 2024/...[+] hyväksymisen yhteydessä

”Komissio tarkastelee vuoden 2027 jälkeisen monivuotisen rahoituskehyksen valmistelun yhteydessä, onko tarpeen laajentaa mahdollisuutta ottaa vapautettuja sitoumuksia vastaavat määrärahat uudelleen käyttöön. Tämä ei vaikuta komission tulevaan ehdotukseen vuoden 2027 jälkeisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä eikä perussopimuksissa vahvistettuun komission oikeuteen tehdä lainsäädäntöaloitteita.”

Komission yksipuolinen lausuma varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmästä asetuksen 2024/...[+] hyväksymisen yhteydessä

”Euroopan komissio tunnustaa, että on tärkeää minimoida jäsenvaltioiden viranomaisille aiheutuva hallinnollinen rasitus, kun varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä (EDES) laajennetaan kohdennetusti koskemaan suoraa hallinnointia ja jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä toteutettavaa hallinnointia.

[+] Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa COD 2022/0162 oleva säädöksen numero.

Komissio on sitoutunut laatimaan kattavia ohjeita ja tarjoamaan jäsenvaltioille koulutusta varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän täytäntöönpanosta ja EDES-tietokannan käytöstä.

Komissio kehittää edelleen EDES-tietokantaa esimerkiksi mahdollistamalla useita yhteisöjä koskevat haut ja parantamalla tietokannan ulkoasua.

Komissio pyrkii varmistamaan varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän ja asiaankuuluvien kansallisten järjestelmien välisen tietoteknisen yhteentoimivuuden, jotta prosessia voidaan yksinkertaistaa ja henkilöiden tai yhteisöjen poissulkemistilanteita koskevia tarkastuksia voidaan nopeuttaa.

Komissio vahvistaa, että varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän tarkoituksiin liittyvissä lisätietopyynnöissä ei ylitetä sitä, mikä on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista, ja että tietopyyntöjä käsitellään sovellettavien tietosuojasääntöjen mukaisesti. On syytä muistaa, että Euroopan tietosuojavaltuutettu ei esittänyt varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän osalta minkäänlaisia huolenaiheita lausunnossaan, jonka se antoi varainhoitoasetuksen uudelleenlaatimista koskevasta komission ehdotuksesta.

Komissio on sitoutunut helpottamaan varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmän sujuvaa käyttöönottoa tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa."